

TARTU ÜLIKOOLI

LOENGUD JA PRAKTILISED TÖÖD

1993/94

TARTU ÜLIKOOLI

LOENGUD JA PRAKTILISED TÖÖD

1993/94. õppeaastal

Tartu 1994

TARTU ÜLIKOOLI LOENGUD JA PRAKTILISED TÖÖD.
TARTU 1994.

TOIMKOND:

Lea Michelson (vastutav toimetaja)
Indrek Sander (toimetaja)

TOIMETUS:

TARTU ÜLIKOOLI rektori kantselei
Ülikooli 18, ruum 216. Telefon 3 52 30

KAAS:

Tiina Tarve

TARTU ÜLIKOOLI LOENGUD JA PRAKTILISED
TOOD 1993/94. ÕPPEAASTAL
EE2400 Tartu, Ülikooli 18
22.1. 23.0. 1000. T. 4.
TU trükikoda. EE2400 Tartu, Tiigi 78

Meie rahvusülikooli 75. aastapäeva künnisel on õppetoolidel põhinev instituutide (kliinikute) struktuur teaduskondades taas väljaarendatud. Lisaks 4-aastasele põhiõppele on rakendunud ka 2-aastane magistriõpe ja 4-aastane doktoriõpe. Väljakujunemisjärgus on kraadiõppe õppekavad. On ülim aeg avalikustada ka ülikoolis õpetatavad ained, nende maht, sisu ja neile esitatavad nõuded.

Ülikooli akadeemilise reformi läbimurdeks on üleminek ainesüsteemile. Piiratud informatsioon, eriti alternatiiv- ja vabaainete kohta ei võimalda üliõpilastel valida aineid teaduskonnas, rääkimata teistest teaduskondadest. Õppetöö kohta käiva informatsiooni nappus vähendab oluliselt ka väljastpoolt Eestit tulevate üliõpilaste huvi meie ülikooli vastu ning ei võimalda õppetööd võrrelda teiste ülikoolide omaga.

Ülikooli edasisele arengule mõeldes on oluline, et "Tartu Ülikooli loengud ja praktilised tööd" väljaandmine muutuks regulaarseks ja hõlmaks kõiki õppetasandeid.

Julgen loota, et käesolev väljaanne aitab ka kaasa rektor prof. P. Tulviste poolt esitatud nõude "Tartu Ülikoolis tehtagu Eesti parimat teadust ja antagu Eesti parimat haridust" teostumisele.

Prorektor prof. Teet Seene

SISUKORD

LÜHENDITE SELETUSI	7
LOENGUD JA PRAKTILISED TÖÖD	9
Usuteaduskond	9
Arstiteaduskond	14
Bioloogia-geograafiateaduskond	34
Filosoofiateaduskond	86
Füüsika-keemiateaduskond	146
Kehakultuuriteaduskond	241
Majandusteaduskond	255
Matemaatikateaduskond	279
Sotsiaalteaduskond	311
Õigusteaduskond	315
ÕPPEKURSUSTE INGLISKEELNE LOETELU	326
ÕPPETOOLIDE AADRESSID	359

SAATEKS

Tartu Ülikool on üle läinud ainesüsteemsele õppekorraldusele, mis on keerulisem kui kursusesüsteem. Ainesüsteem peaks andma üliõpilastele rohkem vabadust teel kõrghariduse poole. Käesolev väljaanne on koostatud eesmärgiga tutvustada üliõpilastele ülikoolis pakutavat ja olla abiks individuaalse õppekava koostamisel.

Õpingute aluseks ülikoolis on igale erialale (peaainele) koostatud õppekava. Õppekava fikseerib kõik aineplokid kohustuslike ja alternatiivsete ainetega koos nende mahtudega ja vajadusel ka õppeainete järgnevuse. Üldkohustuslikud ained tuleb enamus erialadel sooritada esimese kahe aasta jooksul. Kohustuslike ainete kõrval tuleb valida teatud ainete arvust mingi kindla arvuga ainete hulk, s.t. valik piiratud hulga võimaluste vahel. Viimased on loetletud ja valiku piirangud fikseeritud õppekavas. Aineplokkide väliselt on vaja veel kuulata ja sooritada mingi hulk aineid nn. vabaainete näol. Need on ained, mida üliõpilane valib täiesti vabalt kas oma ülikooli sees pakutavate ainete hulgast või mõnest teisest kõrgkoolist. Viimase valiku etteantud maht võib olla teaduskonniti erinev, kuid ülemine piir puudub kindlasti.

Õppeaine mahu määramise ühikuks on ainepunkt (AP). 1 AP on üliõpilase õppetöö kogumaht ühe töönädala (40 tundi) kestel mistahes vormis. Auditoorse ja iseseisva töö suhe võib varieeruda laiades piirides. Ainele määratud ainepunktid saab üliõpilane pärast vastava aine eksami või arvestuse positiivset sooritamist. Arstiteaduskonna aine mahu määramise ühikuks on kogu aine õppimisele kuuluv auditoorne töö tundides.

Üliõpilaste akadeemilise aasta kokkuvõtte ainepunktide arvestamise osas koostatakse üks kord aastas 1. juuli seisuga.

Käesolev teatmik peaks sisaldama kõiki 1993/94. õppeaastal korraldatavaid loenguid ja praktikume. Siiski on kursuseid, mis on välja jäänud. Näiteks mõned eriti spetsiifilised õppekursused, mida loetakse paarile õppetooli enda magistrandile või doktorandile. Teine, palju olulisem, põhjus seisneb selles, et algselt oli mõni teaduskond info

andmise vastu ning hiljem ei jõutud kõiki andmeid kokku koguda ega kontrollida.

Õppekursused on teatmikus antud läbiviija (mitte kuulajate) teaduskonna järgi. Osa kogutud informatsioonist on sellest teatmikust välja jäänud; põhjuseks enamasti õppetöö korralduse erinevus teaduskondade lõikes ning sellest tulenevad info erinevad tõlgendused. Näiteks kellele antud õppekursus on mõeldud, kas ta on kohustuslik, alternatiivne või vabalt valitav. Paljudes õppekavades saab eristada alamastet (üldkohustuslikud ained), keskastet (spetsialiseerumise madalama astme kohustuslikud ja alternatiivsed ained) ja ülemastet (kitsama eriala ained). Kui õppeplaanis selline 3 astmeks jaotumine puudub, siis pole ainekirjes seda ka märgitud. On teaduskondi ja osakondi, kus õppejõu ametikoha nimetust ei peetud oluliseks.

Lühiannotatsioon annab edasi kursuse peamise sisu ning on seeläbi teejuhiks ainete valimisel.

Mistahes aine kirje juures sisulisi parandusi toimetuse poolt tehtud ei ole. On arvestatud õppekursuse passi koostaja kompetentsust.

Õppekursuste ingliskeelne loetelu on toodud teatmiku lõpus.

Teatmik annab ka ülikooli õppetoolide telefoninumbrid ja aadressid.

Tarka ja mõistlikku valikut tervikliku hariduse omandamisel!

Parimate soovidega,

toimetajad

LÜHENDITE SELETUSI

A	-	arvestus
AP	-	ainepunkti
E	-	eksam
K	-	kevadsemester
S	-	sügissemester
S + K	-	jätkuv kursus
S ja K	-	kaks korda aastas loetav kursus
t	-	tundi

ass.	-	assistent
dots.	-	dotsent
erak. prof.	-	erakorraline professor
j. ins.	-	juhtivinsener
j. teadur	-	juhtivteadur
korrr. prof.	-	korraline professor
kt.	-	kohusetäitja
lab. juh.	-	laborijuhataja
lekt.	-	lektor
met.	-	metoodik
n. teadur	-	nooremteadur
osak. juh.	-	osakonnajuhataja
v. ass.	-	vanemassistent
v. ins.	-	vaneminsener
v. lab.	-	vanemlaborant
v. lekt.	-	vanemlektor
v. met.	-	vanemmetoodik
v. teadur	-	vanemteadur
õ. ü.	-	õppeülesandetäitja

Kõik õppekursused on kodeeritud. Kood koosneb 10 sümbolist:

1. Õppetöö tase (1 – põhiõpe, 2 – magistriõpe, 3 – doktoriõpe, 4 – täiendõpe)

2+3. Teaduskond

4+5. Instituut/Osakond/Kliinik

6. Punkt (.)

7+8. Õppetool

9+10. Õppeaine

Kood 1ARKA.0104 tähistab arstiteaduskonna (AR) kardioloogia kliiniku (KA) esimese õppetooli (kardioloogia õppetool) neljandat ainet ja seda loetakse põhiõppe tasandil.

LOENGUD JA PRAKTILISED TÖÖD

Usuteaduskond

Ajaloolise usuteaduse ja ladina keele õppetool (vakantne)

1US00.0101 Ladina keel

lekt. M. Lepajõe

4 AP E S+K

Keskaste

Ladina keele õpetuse eesmärk on võimaldada lugeda kristliku kiriku kujunemisele olulisi autoreid kiriku algusaegadest ja keskajast, samuti hilisema aja ladinakeelset teaduslikku kirjandust teoloogia alal.

Süsteemaatilise usuteaduse ja filosoofia ajaloo õppetool (erak. prof. E.Brinkschmidt)

1US00.0201 Sissejuhatus teoloogiasse

teadur J. Noormägi

1 AP E S

Alamaste

Tutvustatakse usuteaduskonna õppekavaga õppetoolide ja nendes õpetatavate ainete kaupa. Siin antakse ülevaade kõikidest õppekursustest, nende sisust ja terminoloogiast.

1US00.0202 Dogmaatika

külaliskorr. prof. E. Brinkschmidt

6 AP E S+K

Keskaste

Siin käsitletakse dogmaatikat kui kristliku teoloogia kokkuvõtet ja piiritlust, selle alusõpetust, süsteemi kaasaegseid tõlgendusi, kusjuures kursuses on rõhk õpetuse kui terviku käsitlemisel. Vaadeldakse ka apologetikat ja oikumeenikat.

1US00.0203 Filosoofia ajalugu

dots. J. Kivistik

4 AP E S+K

Keskaste

Suurema mahuga Lääne-Euroopa filosoofia ajaloo ülevaatekursus, kus eriti rõhutatakse filosoofilise ja kristlik-teoloogilise mõtlemise vastasmõju, selle vastasmõju teisenemist ajastute vahetumisel.

Tegeliku usuteaduse õppetool (vakantne)

1US00.0301 Misjoniteadus

2 AP E K

Keskaste

Kirjeldatakse misjonit nii ajaloolises plaanis (nn. paganamisjon ja juudimisjon) kui teoreetilisel. Vaadeldakse erinevaid misjonimeetodeid sõltuvalt misjoneeritavate

sotsiaalsele, majanduslikule jms. elukorraldusele; peatähelepanu on evangeeliumi kuulutamise teoloogilistel aspektidel.

1US00.0302 Liturgika

1.5 AP E S

Keskaste

Õpitakse tundma kristliku jumalateenistuse vorme, selle ajaloolist kujunemist (ajalooline liturgika), selle olemust ja mõtet (süsteemaatiline liturgika), selle vorme kaasajal.

1US00.0303 Homileetika

lekt. K. Laantee

1.5 AP E K

Keskaste

Käsitletakse jutluse ja ametitalituslike kasuaalkõnede ajaloolist kujunemist (ajalooline homileetika), nende aluseks oleva teksti tarvitamisviise (materiaalne homileetika), nende ülesehitust (formaalne homileetika) ning retoorikat.

1US00.0304 Katehheetika

lekt. K. Laantee

1.5 AP E K

Keskaste

Käsitletakse kristlikku pedagoogikat, laste ja noorte õpetamist, kristliku kasvatus ülesandeid ja eesmäärke, õpetuseainet vastavalt vanuseastmeile, metoodikat.

Uue Testamendi teaduse ja kreeka keele õppetool (korr. prof. kt. T.Paul)

1US00.0401 Uue Testamendi teoloogia

erak. prof. T. Paul

1.5 AP E S+K

Keskaste

Aine esitab süstemaatilisel kujul Uue Testamendi teoloogilisi vaateid, andes materjali ristiusu õpetuse kujundamiseks dogmaatika ja eetika valdkonnas.

1US00.0402 Sissejuhatus Uude Testamenti

erak. prof. T. Paul

1.5 AP E S+K

Keskaste

Loengukursuse eesmärgiks on tutvustada Uue Testamendi tekkimist, selle raamatute sisu, kirjanduskriitilisi probleeme ja teoloogilisi iseärasusi.

1US00.0403 Kreeka keel

lekt. M. Lepajõe

5 AP E S+K

Keskaste

Kreeka keele õpetuse eesmärgiks on töötamine Uue Testamendi kreeka keelse algtekstiga ning kristliku kiriku ajaloost oluliste autorite kreeka keelsete tekstidega.

1US00.0404 Markuse evangeeliumi eksegees

dots. P. Roosimaa

1.5 AP E S

Keskaste

Markuse evangeeliumi sissejuhatus küsimused kreeka keelse teksti põhjal, valitud peatükkide salmieksegees. Evangeeliumi sõnumi "koht elus".

1US00.0405 Johannese evangeeliumi eksegees

dots. P. Roosimaa

1.5 AP E K

Keskaste

Johannese evangeeliumi sissejuhatavad küsimused; evangeeliumi sisuülevaade ja evangeeliumi sõnumi "koht elus"; valitud peatükkide salmieksegees kreeka keelse teksti alusel.

1US00.0406 Jeesuse elu ja apostlik ajajärk

dots. P. Roosimaa

1.5 AP E S+K

Keskaste

Ajastulooline ülevaade I saj. Palestiinast, juutlusest, rabinistlikust kirjandusest. Jeesuse elulugu, selle ajaloolisus; Jeesuse isik ja õpetus. Kristliku kiriku tekkimine ja areng I sajandil. Apostel Pauluse elu ja tegevus.

Vana Testamendi teaduse ja heebrea keele õppetool (korr. prof. K. Kasemaa)

1US00.0501 Vana Testamendi eksegees III (luuleraamatud)

kuuliskorr. prof. V. Salo

1.5 AP E S

Keskaste

Eesmärgiks õpetada üliõpilasi analüüsima heebreakeelset luulet, nägema selle liturgilist vormi ja teoloogilist sisu ning seost kristliku kiriku luulega.

1US00.0502 Vana Testamendi eksegees III (prohvetitektid)

korr. prof. K. Kasemaa

1.5 AP E K

Keskaste

Loengukursuse eesmärgiks on õpetada üliõpilasi töötama VT-i heebreakeelse tekstiga ning juhtima tähelepanu teoloogiliselt relevantsetele mõtetele prohvetitektides.

1US00.0503 Vana Testamendi eksegees I (ajalooline proosa)

korr. prof. K. Kasemaa

1.5 AP E S

Keskaste

Loengukursuse eesmärgiks on õpetada üliõpilasi töötama VT-i heebreakeelse tekstiga ning juhtima tähelepanu filoloogilistele ja teoloogilistele küsimustele.

1US00.0504

külaliskorr. prof. V. Salo

1.5 AP E S

Keskaste

Loengukursuse eesmärgiks esitada VT-i teoloogilise seisukohti süsteemselt, olles alusmaterjaliks kristliku dogmaatikaõpetamisele.

1US00.0505 **Sissejuhatus Vanasse Testamenti**

korr. prof. K. Kasemaa

2 AP E S+K

Keskaste

Loengukursuse eesmärgiks tutvustada VT-i teoste sisu, tekkelugu, ühtlust, kirjanduslikke probleeme ja teoloogilisi vaateid.

1US00.0506 **Iisraeli ajalugu**

korr. prof. K. Kasemaa

1.5 AP E S

Keskaste

Loengukursuse eesmärgiks tutvustada Iisraeli ajalugu VT tekkimise ajal, et mõista VT üksikute teoste eripära ja kujunemise tausta.

1US00.0507 **Heebrea keel**

lekt. J. Kokla

4 AP E S

Keskaste

Heebrea keele tundide eesmärgiks on õpetada üliõpilasi töötama sõnaraamatu abiga VT-i algtekstiga, mis moodapääsmatu eksegeesiharjutuste teostamiseks.

2US00.0508 **Keskaegne ja moodne heebrea keel**

lekt. J. Kokla

1.5 AP A S+K

Ülemaste

Eesmärgiks õpetada VT-i ja UT-i teaduse spetsialiseerujatele rabiinliku jutluse heebrea keelt ning tänapäevast Iisraeli kirjanduskeelt.

Võrdleva usuteaduse õppetool (vakantne)

2US00.0601 **Võrdlev usundilugu**

teadur T. Kulmar

1.5 AP E S+K

Keskaste

Õpitakse tundma usundiloo põhimõisteid, metoloogiat, uurimismeetodeid, usundite erinevaid liigitusi, usundiloolise mõtte ajalugu koolkonniti, erinevaid surnud ja elavaid usundeid, samuti kristluseväliseid maailmausundeid.

1US00.0602 **Religioonisotsioloogia**

dots. T. Lehtsaar

1 AP E S

Keskaste

Kursus annab ülevaate erinevatest religioonisotsioloogia teooriatest ja uurimismeetoditest. Analüüsitakse erinevaid usuliikumisi sotsioloogia vaatenurgast.

1US00.0603 Uusreligioonide psühholoogia

dots. T. Lehtsaar

1.5 AP E K

Keskaste

Kursus annab ülevaate uususundide ja ebausü psühholoogilistest iseärasustest.

1US00.0604 Religioonipsühholoogia

dots. T. Lehtsaar

1.5 AP E S

Alamaste

Kursus annab ülevaate religioonipsühholoogia ajaloost, usulise kogemuse, -käitumise ja -arengu psühholoogiast.

1US00.0605 Pastoraalpsühholoogia

dots. T. Lehtsaar

1 AP E K

Keskaste

Kursus annab ülevaate isiksuse, suhtlemise ja usuga seonduvatest hingehoidlikest probleemidest.

2US00.0606 Soome-ugri ja eesti usund

A. Lintrop, H. Valk

1 AP E K

Keskaste

Õpitakse tundma soome-ugri ja muistse Eesti usundi allikaid, metodoloogiat, uurimismeetodeid, faktoloogilist materjali ja arenguhooni, samuti loodususundi ja samanismi teooriat.

Arstiteaduskond

Anestesioloogia ja intensiivravi kliinik

Anestesioloogia ja intensiivravi õppetool (korr. prof. R. Talvik)

1ARAI.0101 Anestesioloogia ja intensiivravi

korr. prof. R. Talvik, dots. J. Samarütel, v.ass. A. Sipria

141 t A S+K

Õpetamine: anestesioloogia ja intensiivravi alused (III k.) ja intensiivravi (IV ja VI k.) erinevate haiguste ja seisundite korral.

Anatoomia instituut

Inimese anatoomia õppetool (korr. prof. A. Lepp)

1ARAN.0101 Inimese anatoomia

dots. A. Lepp, dots. E. Lepp

291 t AE S+K

Võimaldab inimese normaalse anatoomia, topograafilise anatoomia ja kliinilise anatoomia aluste omandamist.

Operatiivkirurgia ja topograafilise anatoomia õppetool (korr. prof. E. Sepp)

1ARAN.0301 Operatiivkirurgia ja topograafilise anatoomia

ass. M. Annuk, ass. P. Pree

112 t E K+S

Õppekursus käsitleb inimese topograafilist anatoomiat, mille tundmine on vajalik kõikide erialade arstidele. Operatiivkirurgia käsitleb esmaabi andmiseks ja klassikaliste operatsioonide tegemiseks vajalikku instrumentaariumi ja põhilisi operatiivtehnilisi meetodeid.

Biokeemia instituut

Üldise biokeemia õppetool (korr. prof. M. Zilmer)

1ARBK.0101 Orgaaniline keemia

korr. prof. M. Zilmer, dots. T. Vihalem, dots. E. Karelson, v. ass. U. Soomets

64 t E K

Orgaaniliste ühendite, eriti meditsiinilis oluliste biomolekulide ja ravimite ehituse alused ja nende reaktsioonivõime üldprintsübid; metaboliitide ja ravimite tähtsamate rühmade struktuur, omadused ja reaktsioonivõime; bioloogiliste makromolekulide struktuursed komponendid.

Meditsiinilise biokeemia õppetool (korr. prof. L. Tähepõld)

1ARBK.0201 Biokeemia

korr. prof. L. Tähepõld, korr. prof. M. Zilmer, dots. E. Karelson, dots. T. Vihalem, v. ass. J. Laasik, v. ass. U. Soomets
210 t AE K+S

Biomolekulide ja supermolekulaarsete komplekside struktuur, organisatsioon ja funktsioonid rakus: metabolismi, energia tootmise ja kasutamise põhirajad, metabolismi integratsioon ja põhilised häired.

1ARBK.0202 Kliiniline biokeemia

korr. prof. L. Tähepõld, dots. T. Vihalem, v. ass. J. Laasik
40 t A

Üldiste patoloogiliste protsesside (põletik, isheemia, raku kahjustused keemiliste ja füüsikaliste faktorite toimel, ateroskleroos jt.) molekulaarsed alused; kliiniline ensümolooogia jne.

Farmaatsia instituut

Farmakognoosia ja farmaatsia organisatsiooni õppetool (korr. prof. E. Arak)

1ARFA.0101 Farmaatsiaala organisatsioon ja informaatika

ass. K. Annuk, ass. T.-M. Tammaru
185 t AE K+S

Ravimabi ja apteegi töö korraldus ning ökonoomika, apteegialane seadusandlus, ravimite säilitamine, firma loomine ja arendamine, juhtimisteooria, farmatseutiline marketing, ravimiinfo, ravimite kasutamise sotsiaalne taust, rohuteadlase eetika.

1ARFA.0102 Farmakognoosia

v. ass. A. Raal, ass. U. Paaver
330 t AE K+S

Ravimtaimede ja droogide uurimine. Käsitletakse droogide saamisviise, standardiseerimist, kasutamist, keemilist koostist, toimeainete lokaliseerimist ja biosünteesi, toimeainete analüüsi, tähtsamaid preparaate.

Ravimite tehnoloogia ja biofarmaatsia õppetool (korr. prof. T. Hinrikus)

1ARFA.0201 Ravimite tehnoloogia

dots. P. Veski, dots. I. Kruse
513 t AE 3S+2K

Ravimite tehnoloogia on õppeaine ravimite valmistamisest apteekides ja nende tööstuslikust tootmisest. Õppeprogramm koosneb 5 osast: ekstemporaalselt ja aseptilistes tingimustes valmistatavad ravimid, galeeniliste preparaatide valmistamine, ravimite sobimatus, ravimite tööstuslik tootmine ja seal kasutatavad põhilised tehnoloogilised operatsioonid.

1ARFA.0202 Biofarmaatsia

dots. I. Kruse, dots. P. Veski

48 t A K

Biofarmaatsia tegeleb ravimite bioloogilist efekti mõjustavate teguritega: raviainete keemilised ja füüsilised omadused, kasutatud abiained, ravimvorm ja manustamisviis, farmatseutiline tehnoloogia uurib raviaine vabanemist ravimvormist, transporti organismis, biosaadavust, mitteadekvaatsust jm.

1ARFA.0203 Farmatseutiline keemia

korr. prof. T. Hinrikus, v. ass. A. Meos

534 t AE 3K+3S

Farmatseutilise keemia kursuses käsitletakse raviainete saamist, sünteesimeetodeid, kvalitatiivse ja kvantitatiivse analüüsi meetodeid. Teoreetilisi teadmisi kinnistatakse laboratoorsete töödega ning praktikaga ravimite analüüsimist teostavates laboratooriumides ja apteekides.

1ARFA.0204 Farmatseutiline ja meditsiiniline kaubatundmine

v. ass. A. Meos

108 t E S

Farmatseutiline kaubatundmine tutvustab patentravimeid, so. ravimeid, mida turustatakse firma poolt patenteeritud nime all. Meditsiiniline kaubatundmine tutvustab meditsiinis kasutatavaid instrumente, aparate ja abivahendeid.

1ARFA.0205 Toksikoloogiline keemia

ass. K. Annuk

133 t AE K+S

Mürgistuste liigid ja põhjused, mürgistusi põhjustavate ainete toksikoloogiline tähendus, nende isoleerimine ja analüüs. Bioloogilise materjali analüüsi iseärasused. Kohtukeemilise ja kohtumeditiinilise ekspertiisi süsteem.

Farmakoloogia instituut

Farmakoloogia õppetool (korr. prof. L. Allikmets)

1ARFR.0101 Ravimtaimede kasutamine meditsiinis

erak. prof. L. Nurmand, dots. M. Otter

20 t A S

Tutvustatakse tähtsamaid ravimtaimi. Püütakse seostada ravimtaimede kasutamisnäidustusi nendes sisalduvate toimeainete farmakoloogiaga. Tutvustatakse ravimtaimede teaduslikult põhjendatud kasutamisnäidustusi, võimalikke kõrvaltoimeid, mürgistusi. Selgitatakse liigse iseravimise kahjulikkust.

1ARFR.0102 Toksikoloogia eriküsimusi

erak. prof. L. Allikmets

20 t A K

Käsitletakse ravimite ja mürkide fataalse toime mehhanisme, antidoote, organsüsteemide ravimikahjustusi, ravimite ja mürkide kuritarvitamist, narkomaaniaid.

1ARFR.0103 Arengu ja ealine farmakoloogia

dots. M. Otter

20 t A K

Käsitletakse eluprotsesside rütmilist iseloomu. Antakse ülevaade inimese arengu põhetappidest, nende anatoomilistest ja füsioloogilistest iseärasustest, selle mõjust ravimite toimele. Iseloomustatakse erineva perioodiga biorütme ja nende osa ravimite kineetikas ja dünaamikas.

1ARFR.0104 Farmakoloogia (ravimõpetuse) ajalugu

dots. M. Otter

20 t A S

Käsitletakse meditsiini ja ravimõpetuse arengut antiiksete kultuuride ja filosoofiate koostises. Iseloomustatakse Vana-Kreeka ja -Rooma ravimõpetust, selle mõju keskajal. Samuti araabia ja renessansiaja ravimteadusi, *materia medica* arengut 18. -19. saj. Antakse ülevaade eksperimentaalfarmakoloogia tekkest Tartus ja arengust 20. sajandil.

Kliinilise farmakoloogia õppetool (korr. prof. L. Rägo)

1ARFR.0201 Kliiniline farmakoloogia

korr. prof. L. Rägo, ass. R.-A. Kiivet

60 t A S+K

Käsitletakse ravimite praktilise kasutamise seonduvaid probleeme: seadusandlus, kliiniliste uuringute läbiviimise meetodilised alused, ravimite kasutamise põhiprintsiibid, toime sõltuvus farmakokineetikast, koos- ja vastastikune toime, olulisemate haiguste farmakoteraapia, uuemad ravisuunad, ravimite toksilised ja kõrvaltoimed, farmakogeneetika.

3ARFR.0201 Molekulaarfarmakoloogia

korr. prof. A. Žarkovski, korr. prof. L. Rägo

80 t E S

Käsitletakse ravimretseptorite struktuuri, bioregulaatorite kontakte, toimemehhanismi, molekulaartoksikoloogia aluseid.

4ARFR.0201 Farmakoloogia ja farmakoteraapia

korr. prof. A. Žarkovski, korr. prof. L. Rägo

120 t E

Tutvustatakse uusi ravimeid, uusimaid seisukohti ravimite toimemehhanismist, toksilisusest. Kirjeldatakse ravimite toimeprintsippe, nende toimet. Käsitletakse ravimite valiku põhimõtteid erinevate haigusrühmade korral, võrreldakse ravimite efektiivsust, kõrvaltoimeid ja ohtlikkust.

4ARFR.0202 Kliiniline farmakoloogia ja farmakoteraapia

korr. prof. L. Allikmets, korr. prof. Nurmand

160 t A K

Tutvustatakse uusimaid seisukohti ravimite toimemehhanismidest, toimeilminguid, võimalikke kõrvaltoimeid ja koostoimeid ning toksilisust. Evitatakse kaasaegseid ravimite valiku ja kasutamise põhimõtteid erinevate haigusrühmade korral. Käsitletakse farmakokineetikat, ravimite kasutuskeemide põhjendust ja toksikoloogiat.

Farmakoteraapia ja toksikoloogia õppetool (korr. prof. A. Žarkovski)

1ARFR.0301 Farmakoteraapia

korr. prof. L. Rägo, ass. R.–A. Kiivet

85 t E K

Käsitletakse ravimite praktilise kasutamise seonduvaid probleeme, seadusandlust, kliiniliste uuringute läbiviimist, kasutamise põhiprintsiipe, toime sõltuvust farmakokineetikast ja –geneetikast, koos- ja vastastikune toime, olulisemate haiguste ja sündroomide farmakoteraapia põhimõtted, enamkasutatavad ravimid, kõrvaltoimed, kuritarvitamine.

Füsioloogia instituut

Füsioloogia õppetool (korr. prof. E. Vasar)

1ARFS.0101 Biorütmid

erak. prof. S. Teesalu

10 t A

Käsitletakse biorütmoloogia mõningaid aspekte seostatult füsioloogiliselt tervisliku eluviisiga.

1ARFS.0102 Seedimine, toitumine, dieedid

erak. prof. S. Teesalu

20 t A

Loengukursuses antakse ülevaade seedeprotsessist, käsitletakse individuaalseid toitumisharjumusi ja tervisliku menüü koostamist, antakse mõningaid dieedisooitusi olenevalt ainevahetusest.

1ARFS.0103 Normaalne füsioloogia

v. ass. V. Pert

60 t AE K

Käsitletakse inimese ja looma elundüsteemide talitluse ja regulatsiooni üldisi seaduspärasusi normis ning mõningate olulisemate kõrvalekallete puhul.

1ARFS.0104 Normaalne ja patoloogiline anatoomia ja füsioloogia

v. ass. I.–O. Vaasa

72 t E S

Kursusel käsitletakse üldfüsioloogia ning –patoloogia küsimusi, lapse arengu ealisi, anatoomilisi ja füsioloogilisi iseärasusi, erinevate elundkondade talitlust ning sagedasemaid patoloogilisi protsesse.

Kardioloogia kliinik

Kardioloogia õppetool (korr. prof. R. Teesalu)

1ARKA.0101 Kliiniline ehokardiograafia

dots. E. Maiste, ass. K. Karu

40 t A K

1ARKA.0102 Ravitoitlustamine

ass. M. Lintsi, doktorant K. Allikmets

57.0 A S

Ratsionaalse toitumise alused. Ravitoitlustuse põhimõtted erinevate haiguste puhul. Toitude valmistamise tehnoloogia ja serveerimise põhimõtted.

1ARKA.0103 Sissejuhatus erialasse

erak. prof. J. Riiv

16 t S

Arstiteaduse olemus, arengusuunad, erialad. Tervis ja haigus. Arsti ja haige suhted. Arsti mudel. Arstliku eetika põhitõed. Vandetõotus.

1ARKA.0104 Põetamine

ass. M. Lintsi, ass. T. Pokk

78 t A S

Haigete põetamise printsiibid, meetodika. Haigla vastuvõtuosakonna töö, sanitaarkorrasutus. Põhilised põetusprotseduurid, nende tehnika omandamine.

1ARKA.0105 Sisehaiguste propedeutika

erak. prof. E. Laane, ass. T. Pokk

80 t A K

Haige küsitlus, ülevaatus, koputus, kuulatus. Arstliku uurimise mõte – diagnoosimine. Õpetus sümptomitest ja sündroomidest. Antakse alus sisehaiguste ja teiste erialade omandamiseks.

1ARKA.0106 Üldpropedeutika koos kardioloogiaga

erak. prof. E. Laane, ass. K. Saks

40 t A K

Juhtiva kahjustuse eristamine haiguspildis. Eluohtlikud seisundid (südame rütmihäired, kardiogeenne šokk, hüpertoonilised kroosod jm.) ja vältimatu abi nende puhul.

Kardiorakalkirurgia õppetool (korr. prof. L. Roostar)

1ARKA.0201 Südame- ja rindkerekirurgia

korr. prof. L. Roostar, dots. E. Seedre

90 t E S+K

Südame- ja rindkerekirurgia esmane kursus, mis tutvustab aine põhiküsimusi nende esinemise, diagnostika ja ravi alal.

3ARKA.0201 Katastroofimeditsiin ja välikirurgia

korr. prof. L. Roostar

192 t AE S+K

Iseseisev teaduslik töö.

4ARKA.0201 Katastroofimeditsiin ja välikirurgia

korr. prof. L. Roostar, dots. Teeäär

120 t A K+S

Katastroofimeditsiini ja välikirurgia aktuaalsed probleemid.

1ARKA.0202 Katastroofimeditiin ja välikirurgia

korr. prof. L. Roostar, dots. E. Kõo

188 t A

Välikirurgia ja katastroofimeditiini esmane kursus, mis tutvustab aine põhiküsimusi, iseärasusi, patoloogiat, esmaabi ja ravi probleeme.

3ARKA.0202 Südame- ja rindkerekirurgia

korr. prof. L. Roostar

192 t AE

Iseseisev teaduslik töö.

4ARKA.0202 Südame- ja rindkerekirurgia

korr. prof. L. Roostar, dots. Teeäär

328 t

Südame- ja rindkerekirurgia detailne spetsialiseerimine.

4ARKA.0203 Südame- ja rindkerekirurgia

korr. prof. L. Roostar, dots. Teeäär

120 t

Südame- ja rindkerekirurgia aktuaalsed küsimused spetsialistidele.

Kirurgiakliinik

Üldkirurgia õppetool (korr. prof. H. Tikko)

1ARKI.0101 Üldkirurgia

dots. H. Seepter

123 t E K+S

Õppeaines käsitletakse kirurgia üldisi probleeme, kaasaarvatud traumatoloogia ja intensiivravi küsimused.

1ARKI.0102 Üldkirurgia

dots. H. Seepter

54 t E K+S

Õppeaines käsitletakse üldisi probleeme, kaasaarvatud traumatoloogia ja intensiivravi küsimused.

1ARKI.0103 Üldkirurgia

dots. H. Seepter

144 t E K+S

Õppeaines käsitletakse kirurgia üldisi probleeme, kaasaarvatud traumatoloogia ja intensiivravi küsimused.

1ARKI.0104 Üldkirurgia

korr. prof. H. Tikko

v.ass. U. Lepner

144 t E K+S

Õppeaines käsitletakse kirurgia üldisi probleeme, kaasaarvatud traumatoloogia ja intensiivravi küsimused.

Kirurgiliste haiguste õppetool (korr. prof. A. Peetsalu)

1ARKI.0201 Kirurgilised haigused

dots. T. Väli

54 t E K

Kirurgiliste haiguste diagnoosimise ja ravi meetodika ja taktika.

1ARKI.0202 Kirurgilised haigused

korr. prof. A. Peetsalu, korr. prof. E. Tünder

150 t E K+S

Kirurgiliste haiguste diagnoosimise ja ravi meetodika ning taktika.

1ARKI.0203 Kirurgilised haigused

dots. T. Väli

106 t E K+S

Kirurgiliste haiguste diagnoosimine ja ravi meetodika ning taktika.

Üld- ja Molekulaarpataloogia instituut

Inimese bioloogia ja geneetika õppetool (korr. prof. A.- V. Mikelsaar)

1ARMP.0101 Bioloogia

dots. R. Masso

160 t E K+S

Õppeaine on määratud andma arstiteaduskonna üliõpilastele süstemaatilise ja üldistava ettekujutise bioloogia uurimisobjektidest, uurimistasemest ja uurimismeetoditest.

1ARMP.0102 Inimese geneetika

korr. prof. A.-V. Mikelsaar

32 t E K

Tegemist on inimese geneetika kursusega doktorantidele, kus käsitletakse uusimaid teoreetilisi ja praktilisi probleeme.

1ARMP.0103 Geneetika

korr. prof. A.-V. Mikelsaar

32 t E K

Tegemist on geneetika üldkursusega, kus enamus näidetest on inimese geneetika valdkonnast.

1ARMP.0104 Inimese geneetika

korr. prof. A.-V. Mikelsaar, v.teadur M. Viikmaa

60 t E K

Tegemist on kohustusliku õppeainega, kus antakse ülevaade inimese pärilikest haigustest üldiselt ja Eestis. Käsitletakse erineva päritavustüübiga ja tekepõhjusega haigusi, nende

avaldumisvorme, diagnoosimismeetodeid ja erinevussagedusi erinevates populatsioonides.

1ARMP.0105 Geneetika

korr. prof. A.-V. Mikelsaar

32 t E K

Tegemist on geneetika üldkursusega, kus enamus näidetest on inimese geneetika valdkonnast.

Patoloogilise füsioloogia õppetool (korr. prof. E. Seppet)

1ARMP.0301 Patoloogiline füsioloogia

ass. A. Reimets

21 t A S

Loengutsükkel kehakultuuri füsioterapistide eriala üliõpilastele sisaldab eneses üldise haigusõpetuse aluseid ja patoloogilise protsessi olemust. Olulise osa üldmahust moodustab õpetus põletikuprotsessi arengust ja selle erinevatest vormidest.

1ARMP.0302 Patoloogiline füsioloogia

ass. A. Reimets

156 t E K+S

Loengutsükkel stomatoloogilise osakonnale koosneb 3. osast: 1. Üldine haigusõpetus ja tüüpilised patoloogilised protsessid, põletik, palavik, hüpoeksia; 2. Mitmesuguste etioloogiliste faktorite toimel tekkinud patoloogilised muutused organismi tasemel; 3. Patoloogilised protsessid organ-süsteemide kaupa.

1ARMP.0303 Kliiniline füsioloogia

dots. K. Paju

76 t E S

Kliinilise füsioloogia aines käsitletakse südame-vereringe, hingamise, veresüsteemi, seedetegevuse, neerude, närvisüsteemi ning endokriinräärmete funktsiooni ja regulatsiooni põhiluseid, muutusi tüüpiliste patoloogiliste protsesside ja mõnede enamlevinud haiguste puhul.

1ARMP.0304 Patoloogiline füsioloogia

v. ass. E. Orlova

117 t A K+S

Patoloogilise füsioloogia tsüklilisele osakonnale koosneb 3. osast: 1. Üldine haigusõpetus; 2. Tüüpiliste patoloogiliste protsesside patogeneesimehhanismid; 3. Eri-patoloogia.

1ARMP.0305 Patoloogiline füsioloogia

korr. prof. E. Seppet, korr. prof. R. Looga, dots. K. Paju

176 t E K+S

Kursus käsitleb haiguste tekkepõhjusi, haiguste tekke- ja arengumehhanisme organi, koe, raku ja molekulide tasemel ning haiguslike muutuste toimet organismi kui terviku funktsioonidele. Kursus jaguneb: 1) üldiseks osaks, kus käsitletakse haigusõpetuse (nosoloogia) põhimõtteid (norm, haigus, etioloogia, kahjustus, patogenees) ja tüüpiliste patoloogiliste protsesside (põletik, palavik, ainevahetuse häired, hüpoeksia ja kasvajakulgu ning mehhanisme; 2) eriosaks, kus käsitletakse haiguste ja sündroomide tekke-

ja arengumehhanisme organsüsteemide kaupa. Kursus koosneb loengutest ja praktikumidest.

Kõrvakliinik

Otorinolarüngoloogia õppetool (korr. prof. M. Kull)

1ARKR.0101 Kõrva-nina-kurguhaigused

korr. prof. M. Kull, dots. S. Sibul

120 t E K+S

Õpitakse tundma nina-, neelu-, kõri- ja kõrvahaigusi (põletik, allergia, kasvaja) diagnostikat, ravi, profülaktikat ning kuulmispuuete ravi (kuuldeaparaat, tümoanoplastika). Operatsioonide, videofilmide, tasakaaluaparaadi uurimise (ENG) jälgimine. Närmikute kooli- ja surdologopeedia kabineti külastamine.

4ARKR.0101 Kõrva-nina-kurguhaigused

korr. prof. M. Kull

156 t AE K+S

3 aasta jooksul omandatakse kõrva-nina-kurguhaiguste erialal põhioskused nii kirurgilisel kui polikliinilisel alal.

1ARKR.0102 Kuulmis- ja kõneelundite anatoomia, füsioloogia ja patoloogia

korr. prof. M. Kull, dots. A. Jents

160 t A K

Tutvutakse kõne- ja kuulmiselundite anatoomia, füsioloogia, patoloogiaga. Õpitakse kõrva-nina-kurgu uurimist, kuulmise määramist, audiogrammide analüüsimist, kes- ja sisekõrvanüümuse diferentsiaaldiagnostikat. Külastatakse surdologopeedia- ja audioloogiakabinetti.

4ARKR.0102 Geriaatrilised probleemid otorinolarüngoloogias

dots. S. Sibul, korr. prof. M. Kull

40 t K

Tutvutakse kõrva-nina-kurguhaiguste esinemise, diagnostika ja raviga 60-aastastel ja vanematel, ka kirurgilise vajadusega nendel.

1ARKR.0103 Otorinolarüngoloogia

A. Põld

40 t A K+S

Õpetus hõlmab kõrva-nina-kurguhaiguste diagnostikat lapseas nina kõrvalkoobaste ja neelu ja kõri ealisi iseärasusi lastel, diferentsiaaldiagnostikat kõrva-nina-kurguhaiguste võimalikke tüsistusi, ravi-, samuti erialaseid esmaabivõtteid. Praktiliselt sooritavad üliõpilased kõrva-nina-kurguvaatlust jm.

4ARKR.0103 Audioloogia

ass. H. Mitrofanova

40 t K+S

Audiomeetrite tüübid ja hooldus. Audiomeetria põhialused. Audiomeetrilised põhiuuringud. Audiomeetria tulemuste hindamine.

4ARKR.0104 Füsioteraapia kõrva-nina-kurguhaiguste korral

dots. S. Sibul, dots. A. Jents

40 t K+S

Antakse ülevaade füsioteraapia kasutamise võimalustest kõrva-nina-kurguhaiguste korral: lähemalt tutvustatakse elektroforees-, külmkvarts-, mikrolaine-, inhalatsioon-, ultraheli, fonoforees-, laserravi jt. kasutamist.

4ARKR.0105 Otorinolarüngoloogiline esmaabi polikliinikus

dots. A. Jents

120 t

Polikliinikus ja jaoskonnas töötavate arstide täiendamine: esmaabi andmine kõrva-nina-kurguorganite vigastuste puhul, samuti vältimatu abi andmine ägedate kõrva-nina-kurguhaiguste korral.

4ARKR.0106 Otorinolarüngoloogia teoreetiline ja praktiline kursus perearstidele

dots. A. Jents

120 t K+S

Perearsti töös vajaliku otorinolarüngoloogiliste uurimisvõtete (eesmine ja tagumine rinoskoopia, oroskoopia, farüngoskoopia, kaudne larüngoskoopia, otoskoopia, kuulmise uurimine) omandamine; kõrva-nina-kurguhaiguste diagnostika ja raviküsimused silmas pidades perearsti staatuse eripära.

Kopsukliinik

Pulmonoloogia ja ftisiaatria õppetool (korr. prof. H. Sillastu)

1ARKS.0101 Pulmonoloogia

korr. prof. H. Sillastu, dots. H. Leesik

90 t A S+K

Põhiteadmised hingamiselundite haiguste (nii mittespetsiifilised kui spetsiifilised) kohta.

Lastekliinik

Pediaatria õppetool (korr. prof. T. Talvik)

1ARLA.0101 Lastehaigused

korr. prof. T. Talvik, dots. A. Paves

242 t E K+S

Pediaatria sisaldab õpetust lapse arengust, tervisekasvatusest, haiguste profülaktikast, haiguste/puute varajasest avastamisest, diagnoosimise meetodite - laboratoorsete, röntgenoloogiliste, elektrofüsioloogiliste uuringute - olemusest, tähtsusest ja võimalustest haigusseisundite diagnoosimisel, haiguste kaasaegsetest ravimeetoditest, praktilisest suhtlemisest lastega ja lävimisest nende vanematega, krooniliste haiguste rehabilitatsioonist/rehabilitatsioonist.

Mikrobioloogia instituut

Meditsiinilise mikrobioloogia ja viroloogia õppetool (korr. prof. M. Mikelsaar)

1ARMB.0101 Meditsiiniline mikrobioloogia

dots. E. Türi, teadur M. Türi

136 t E S+K

Meditsiinilise mikrobioloogia üldosas käsitletakse mikroorganismide morfoloogiat, füsioloogiat, immunoloogiat. Eriosas antakse ülevaade haigustekitajatest, käsitletakse ravimtaimede mikrofloorat ja ravimvormide mikrobioloogilist uurimist.

Nahahaiguste kliinik

Dermatoloogia ja veneroloogia õppetool (korr. prof. H. Silm)

1ARNH.0101 Dermatoloogia ja veneroloogia

dots. E. Elberg, ass. S. Kaur

120 t E S+K

Kursus annab ülevaate enam levinud naha ja suguhaiguste etioloogia, patogeneesi, kliiniku, diagnostika, ravi ja profülaktika küsimustel.

Nakkushaiguste kliinik

Infektsioonihaiguste õppetool (korr. prof. M. Maimets)

1ARNK.0101 Nakkushaigused ja epidemioloogia

korr. prof. M. Maimets, dots. L. Goljanova

90 t A K+S

Infektsioonihaiguste epidemioloogia kliinik, diagnoosimine ja ravi ning nakkuskaitse.

1ARNK.0102 Väliepidemioloogia

korr. prof. M. Maimets, dots. L. Goljanova

30 t A K+S

Infektsioonihaiguste epidemioloogia, diagnoosimine ning ravi välitingimustes.

1ARNK.0103 Viirusinfektsioonide patogenees ja ravi

dots. L. Goljanova

10 t A K+S

Viirusinfektsioonist.

4ARNK.0104 Troopiline meditsiin ja hügieen

korr. prof. M. Maimets

20 t A K+S

Troopiliste maade infektsioonihaiguste epidemioloogia, kliinik, nakkuskaitse.

Närvikliinik

Neuroloogia õppetool (korr. prof. A.-E. Kaasik)

1ARNR.0101 Klassikaline ja segmentmassaž

dots. L. Luts

20 t A

Kursuses käsitletakse klassikalise ja segmentmassaži toimet inimorganismile, massaži läbiviimise üldreegleid, näidustusi ja vastunäidustusi. Üliõpilasi tutvustatakse nii klassikalise kui ka segmentmassaži konkreetsete võtetega, erinevate kehaosade masseerimise eripäraga.

1ARNR.0102 Paroksüsmaalsed seisundid neuroloogias

dots. T. Asser

12 t A K

Kursuses käsitletakse erinevate põhjustega paroksüsmaalseid seisundeid, nende eristamise põhimõtteid ja ravi.

1ARNR.0103 Ambulatoorne neuroloogia

dots. T. Kauba

12 t A K

Kursus on vajalik neuroloogiaalaseks täienduseks haiglavälises töös orienteerumiseks. Eesmärk on enamesinevate sündroomide tutvustamine ning sündroomide esmase eristamise taktika õpetamine.

1ARNR.0104 Infusioon-transfusioonravi

v. teadur U. Noormaa

20 t A K

Valikkursus käsitleb transfusioologia arenguperspektiive, infusioonravi uusi vahendeid, meetodeid, vereülekande turvalisuse, meetodite ja vahendite erispekte, vereteenistuseorganisatsiooni.

1ARNR.0105 Hemostaasihäired, nende laboratoorne diagnostika ja ravi

v. teadur U. Noormaa

20 t A K

Valikkursuses käsitletakse hemostaasihäirete patogeneesi ja nende laboratoorset diagnostikat, kirurgilise haige hemostaatilist riski, tähtsamate hemostaasihäirete ravi.

1ARNR.0106 Neuroloogiline ja neurokirurgiline intensiivravi

v. teadur U. Noormaa

20 t E K

Valikkursus käsitleb neuroloogilise ja neurokirurgilise intensiivravi aktuaalseid probleeme ja neuroanesteesia iseärasusi.

1ARNR.0107 Neuroloogia alused

v. teadur U. Noormaa, arst Saarma

60 t A K

Kursuses käsitletakse neuroloogia põhialuseid koos ravikehakultuuriga. Põhitähelepanu on pööratud motoorse süsteemi patofüsioloogiale ja motoorse süsteemi häirete

rehabilitatsioonile, kõne, teadvuse ja mäluhäirete rehabilitatsioonile närvihaigetel.

1ARNR.0108 Neurofüsioloogia

dots. T. Kauba

60 t A S

Neurofüsioloogia aluste tundmaõppimine on vajalik eeltingimus "Neuroloogia aluste" kursuse omandamisel. Käsitletakse närvisüsteemi anatoomiat ja neurofüsioloogia mehhanisme, millele häired on erinevate haiguste aluseks.

Neurokirurgia õppetool (korr. prof. A. Tikk)

1ARNR.0201 Neurokirurgia

korr. prof. A.-E. Kaasik, korr. prof. A. Tikk

120 t E K+S

Neuroloogia ja neurokirurgia kursuse eesmärgiks on õpetada üliõpilastele neuroloogiliste haigete uurimise iseärasusi ning tutvustada pea- ja seljaaju, meeheelundite, perifeersetest närvide ja lihaste haiguste olulisemaid avaldusi.

Naistekliinik

Sünnitusabi ja günekoloogia õppetool (korr. prof. H. Sinimäe)

1ARNS.0101 Sünnitusabi ja günekoloogia

korr. prof. H. Sinimäe, korr. prof. H. Kaarma

57 t A K

Õppekursus käsitleb klassikalist sünnitusabi, raseduse diagnostikat ja vältimatut abi sünnitusabis ja günekoloogias.

Patoloogilise anatoomia ja kohtuarstiteaduse instituut

Patoloogilise anatoomia õppetool (korr. prof. A. Truupõld)

1ARPA.0101 Patoloogiline anatoomia

korr. prof. A. Truupõld, korr. prof. L. Pokk

160 t E S+K

Kursus on pektiivilisi põhidistsipliine, kujutades endast arstiteaduse teoreetilist alust. Kursuses käsitletakse süstematiseeritud organismi kõikvõimalike haiguslike kõrvalekaldumiste olemust ja morfoloogilisi avaldumisvorme, aga samuti muutusi üksikute haiguste puhul.

3ARPA.0101 Üldpatoloogia

dots. O. Sevtsuk, dots. U. Podar

40 t E S+K

Kursus käsitleb üldise haigusõpetuse metodoloogiat, põhikontseptsioone, teoreetilise patoloogia põhiprintsiipi ja nende rakendumist teaduslikus uurimistöös, aga samuti tsütopatoloogiat ning üldpatoloogilisi protsesse morfoloogilisest ja funktsionaalsest

aspektist.

1ARPA.0102 Sektsioonikursus

korr. prof. A. Truupõld, korr. prof. L. Pokk

48 t A S+K

Kursus käsitleb patoanatomilist teenistust, koolnute ja biopsiamaterjali uurimist, patoanatomilise diagnoosi vormistamise teooriat ja praktikat, kliinilise ja anatoomilise diagnoosi võrdlemist, surmatunnistuse jt. dokumentide täitmist.

Kohtuarstiteaduse õppetool (korr. prof. kt. J. Kasmel)

1ARPA.0201 Kohtuarstiteadus

v. ass. J. Kasmel, ass. D. Lepik

75 t E K+S

Kohtuarstiteadus õpib tundma ja õpetab lahendama neid meditsiinilis-bioloogilisi küsimusi, mis tekivad õiguskaitseorganitel eeluurimise ja kohtuliku uurimise käigus kriminaal- ja tsiviilasjade lahendamisel.

Polikliinik

Polikliiniku ja peremeditsiini õppetool (korr. prof. H.-I. Maaros)

1ARPO.0101 Üldarstlik õpetus

korr. prof. H.-I. Maaros, ass. Sablina

152 t AE S+K

Üldarstlik õpetus on aine, milles käsitletakse üldarsti töö printsiipe, diagnoosimise metoodikat, haiguste ennetamist riskirühmadega, sotsiaaltööd.

Psühhiaatriakliinik

Psühhiaatria õppetool (vakantne)

1ARPS.010 Meditsiinipsühholoogia

156 t E K+S

Kursus sisaldab: isiksuseteadoriad, intra- ja interpersonaalsed protsessid: suhted ja suhtlemine. Psühhopatoloogia. Psühhoterapia alused ja eneseabi.

1ARPS.0101 Psühhiaatria

erak. prof. M. Saarma, as. P. Lääne

230 t E S

Psühhiaatriakursus käsitleb psüühikahäirete tekkepõhjust, patogeneesi, avaldumisvormi, diagnostikat, ravi ja profülaktikat.

1ARPS.0102 Psühhopatoloogia

dots. L. Mehilane

80 t A K

Antakse ülevaade üldpsühhopatoloogiast, psüühikahäirete avaldumisest käitumises, psüühika ja somatovegetatiivsetes funktsioonides. Käsitletakse psühhogeensete, depressiivsete ja endogeensete psüühikahäirete iseärasusi, mida tuleks arvestada ravikehakultuuri, füsioteraapia ja rehabilitatsiooni korralduses.

1ARPS.0103 Patopsühholoogia

korr. prof. M. Saarma

80 t E K

Patopsühholoogia aluste tutvustamine: psüühikahäirete tekkepõhjused, nende uurimis- ja registreerimismeetodid, psüühikahäirete avaldumismvormid ja psüühikahäigused, nende kliiniline iseloomustus, diagnostika, diferentsiaaldiagnostika alused, ravimise võimalused.

1ARPS.0104 Meditsiinipsühholoogia

dots. V. Vasar, korr. prof. M. Saarma

38 t K

Isiksus, selle hálbed. Psüühilised protsessid ja põhiseisundid. Psühhogeenia osa somaatiliste haiguste puhul. Psühhoterapia, psühhohügieen. Iatrogenia. Meditsiinideontoloogia.

1ARPS.0105 Meditsiinipsühholoogia, psühhoterapia ja seksoloogia

ass. A. Aluoja, dots. V. Vasar

120 t A K

Üld- ja sotsiaalpsühholoogiast: isiksusteooriad ja suhtlemispsühholoogia. Meditsiinipsühholoogiast: Psüühikahäirete psühholoogilised teooriad ja põhilised psühhoterapiamudelid. Praktilised tööd: psühholoogilised uurimismeetodid, suhtlemis- ja elementaarsed psühhoterapiaoskused.

1ARPS.0106 Kohtupsühhiaatria

erak. prof. J. Saarma

40 t A K

Psüühikahäirete olemus, sotsiaalsed aspektid, liigid, põhjused, ravi. Kohtupsühhiaatria ekspertiisi koht, ülesanded, vormid, kriteeriumid, psüühikahäirete ohtlike tegude profülaktika.

1ARPS.0107 Lapse ja nooruki psühhopatoloogia

dots. J. Liivamägi

80 t E K

Psühhopatoloogia lapse- ja noorukieale iseloomulik spetsiifika, lapse ja nooruki psüühika arenguhälvete tekkepõhjused, -mehhanismid ja avaldusvormid, psüühikahälvete iseärasused psühhogeensete, orgaaniliste, endogeensete haiguste korral: psüühikahäirete profülaktika, ravi readaptatsioon.

1ARPS.0108 Vaimse alaarengu kliinik

dots. J. Liivamägi

80 t A K

Intellektihäirete tekkepõhjused ja -mehhanismid lastel, nende kaasagede diagnoosimismetodid, ravi ja readaptatsiooni üldprintsiibid, vaimse alaarengu, dementsuse, õpivõimuste formeerumise hälvete kliiniline sümptomatika.

1ARPS.0109 Psühhiaatria ja psühhoterapia

erak. prof. M. Saarma, ass. P. Lääne

120 t E K

Ülevaade psühhiaatria teoreetilistest ja praktilistest probleemidest kaasajal. Psüühikahäirete avaldusvormid, nende ravimise võimalused.

Radioloogia ja onkoloogiakliinik

Radioloogia õppetool (korr. prof. E. Kuus)

1ARRD.0101 Radiodiagnostika

korr. prof. E. Kuus, korr. prof. K. Villako

850 t A S+K

On kohustuslik õppeaine, mis annab teadmisi antud õppeaine üldkõikumustes ja on orientatsiooniks meditsiinalade valikul.

1ARRD.0102 Radioterapia

erak. prof. K. Villako, ass. M. Lepner

354 t A S+K

On kohustuslik õppeaine, mis annab teadmisi antud õppeaine üldkõikumustes ja on orientatsiooniks meditsiinalade valikul.

Onkoloogia õppetool (korr. prof. K. Kull)

1ARRD.0201 Kliiniline onkoloogia

korr. prof. K. Kull, dots. R. Labotkin

999 t A S+K

Kliinilise onkoloogia üldkursus on kohustuslik õppeaine, mis annab arstile teadmised nii üld- kui ka erionkoloogia alal.

Silmakliinik

Oftalmoloogia õppetool (korr. prof. A. Panov)

1ARSI.0101 Silmahaigused

korr. prof. A. Panov, dots. I. Schotter

70 t E K, S

Õppekursuses tutvustatakse tähtsamaid silmahaigusi, saadakse teoreetilised alused ja praktilised kogemused silmahaiguste uurimiseks ja raviks, tutvutakse haigustega ja vigastuste profülaktika ja nägemisinvalidsuse küsimustega, kirjutatakse akadeemilise haiguslugu või referaat.

Sisekliinik

Sisehaiguste õppetool (korr. prof. V. Salupere)

1ARSK.0101 Sisehaigused

Kõik õppejõud

210 t AE S+K

Kohustuslik õppeaine kõigile raviosakonna üliõpilastele. Lisaks sisehaigused stomatoloogidele ja med. õdedele. Toimub 3–5 erinevas kliinikus ja sisaldab 8 erinevat ainet: kardioloogia, pulmonoloogia, gastroenteroloogia, endokrinoloogia, nefroloogia, hematoloogia, kliiniline labor.

Spordimeditsiini ja taastusravi kliinik

Spordimeditsiini õppetool (korr. prof. J. Maaros)

1ARSM.0101 Esmatasandi rehabilitatsioon

dots. A. Tamm

20 t A S

Õppeaine annab lühiülevaate puuetega inimese taastusravi organiseerimisest ja läbiviimisest esmasandil (vallas).

1ARSM.0102 Taastusravi, põetusõpetus, füsioteraapia, ravikehakultuur

korr. prof. J. Maaros

148 t E K

Õppekursus annab ülevaate taastusravis kasutatavatest praktilistest oskustest (massaž, ravivõimlemine, elektri- ning soojusravi), samuti tervise- ja võistlussportlase kehaliste võimete testimisest ja taastamisest.

1ARSM.0103 Spordimeditsiin

erak. prof. T. Karu

80 t E K

Õppeaine annab teadmised ja praktilised oskused kehakultuuri ja tervisliku seisundi hindamise põhialuste kohta. Õpitakse spordipatoloogia ja sporditraumatoloogia etioloogiat, esmaabi ja profülaktikat.

1ARSM.0104 Liikumisravi

dots. A. Tamm

620 t A S+K+S

Annab põhiteadmised sise-, närvi-, ortopeediliste-, trauma-, laste- ja psüühiliste haiguste tekkest, arengust ja vältimisest ning ravist. Annab põhiteadmised massažist, ravivõimlemisest, elektri- ja soojusravist ning manuaalteraapiast.

1ARSM.0105 Massaž

ass. R. Kullus

20 t A K

Õppeaine annab praktilised oskused massaživõtete kasutamiseks ja teadmised nende füsioloogilisest toimest organismile.

Stomatoloogiklinnik

Stomatoloogia õppetool (korr. prof. E. Leibur)

1ARST.0101 Terapeutiline stomatoloogia

dots. Seedre, dots. N. Vihm

200 t AE K+S

Õppekursus terapeutiline stomatoloogia õpetab hammaste preparatsiooni, plombeerimise ja endodontia fantoomi, kliinilist hammaste preparatsiooni, plombeerimist, endodontiat, periodontoloogiat, limaskestahaigusi, suuõõne haiguste profülaktikat.

1ARST.0102 Kirurgiline stomatoloogia

korr. prof. E. Leibur, korr. prof. M. Kalnin

30 t AE K+S

Õppeaine käsitleb näo-lõualuude piirkonna kirurgilisi haigusi: põletikke, hea ja pahaloomulisi kasvajaid, näo-lõualuude vigastusi ning kaasasündinud ja omandatud defektide ravi.

1ARST.0103 Lastestomatoloogia

dots. S. Russak, ass. R. Vasar

116 t AE K+S

Õppeaine käsitleb lastel erinevaid stomatoloogilisi haigusi – hambakaariest, selle tüsistusi, lõualuude põletikke, hea- ja pahaloomulisi kasvajaid, näo-lõualuude vigastusi, arengu häireid ja hammaste lõikumise ja hambumusanomaaliaid ning nende ravi, suulimaskesta haigusi.

1ARST.0104 Ortopeediline stomatoloogia

ass. I. Truija, ass. O. Salum

272 t AE K+S

Õppekursus käsitleb hamba-lõualuude süsteemi patoloogia ortopeedilist ravi, mis hõlmab propedeutika, üksikute hammaste defektide, hammasterea defektide ortopeedilise ravi, parodondi patoloogiaga haigete ortopeedilise ravi ning näo-lõualuude defektide ortopeediline ravi.

Tervishoiu instituut

Hügieeni ja keskkonna toksikoloogia õppetool (korr. prof. A. Saava)

1ARTH.0101 Meditsiiniajalugu

ass. A. Sepp

38 t A S

Meditsiiniajaloo käsitletakse arstiteaduse ajaloolise aspekti, mis on seotud ravimise ja raviainete arenguga ürgühiskonnast tänapäevani. Tutvustatakse arstiteadust mõjutanud tähtsamaid avastusi. Antakse ülevaade arstiteaduse arengust Eestis ja Tartu Ülikooli arstiteaduskonna osast selles.

1ARTH.0102 Hügieen

korr. prof. A. Saava, ass. K. Kuus

57 t A K

Käsitletakse keskkonnatervist ja toksikoloogiat (s. h. õhu-, vee-, mulla-, toidu-, asula- ja elamuhügieeni), tervishoidu, laste- ja noorukite, haigla ja kaitseväge hügieeni.

Tervishoiu korralduse õppetool (vakantne)

1ARTH.0201 Tervishoiukorraldus

dots. A.-T. Kaasik

38 t A K

Tervishoiukorraldus käsitleb arstiabi ja tervisekaitse korraldust, ravikindlustuse põhimõtteid, terviseõpetuse ja kasvatuse organiseerimist ning tervishoiuökonomika küsimusi.

Epidemioloogia ja biomeetria õppetool (korr. prof. M. Rahu)

1ARTH.0301 Biomeetria

v. ass. K. Põlluste

64 t A S

Biomeetria kursuses õpitakse tundma peamisi meditsiinis kasutatavaid statistilisi näitajaid ja nende arvutamise meetodeid ning arvutustehnika kasutamise võimalusi meditsiinis. Biomeetrias käsitletakse ka rahvastikustatistika ja epidemioloogiat.

Traumatoloogia ja ortopeedia kliinik

Traumatoloogia ja ortopeedia õppetool (korr. prof. T. Haviko)

1ARTO.0101 Traumatoloogia ja ortopeedia

korr. prof. T. Haviko, dots. A. Lenzner

111 t AE S+K

Aine käsitleb tugiliikumisaparaadi traumade ja haiguste diagnostikat, ravi ja profülaktikat, käsitletakse pehmete kudede traumasid, luumurde ja nihestusi, hulgi- ja liittraumasid, katastroofimeditsiini küsimusi.

Bioloogia-geograafiateaduskond

Botaanika ja ökoloogiainstituut

Botaanika õppetool (korr. prof. J. Paal)

1BGBÖ.0101 Floristika suvepraktikum

A. Läänelaid

2.0 AP A S

Ülemaste

Praktikumi käigus õpitakse koguma, määrama ja herbariseerima Eesti taimi erinevatest kasvukohtadest.

1BGBÖ.0102 Taimede evolutsioon ja biotaksonoomia

V. Jaaska

2.0 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Käsitletavad küsimused: mikroevolutsioonilised protsessid alates populatsioonilistest kuni liigitekeni; öko-geograafiline kohastumuslik evolutsioon; paljunemis- ja isolatsiooniviiside osa; hübriidsatsioon ja polüploidia; genoomi ja kariotüübi evolutsioon; liigi kontseptsioonid, kriteeriumid ja biotaksonoomia; kultuurtaimede evolutsioon ja biotaksonoomia; uurimismeetodid.

1BGBÖ.0103 Maailma taimede praktikum

V. Kuusk, T. Kull

1.0 AP E K

Ülemaste

Tartu Ülikooli Botaanikaiaia kasvuhoonetes kasvavate taimede praktiline tundmine, nende süstemaatilise kuuluvuse ja leviku teadmine.

1BGBÖ.0104 Kaitstavad taimed

E. Kukk

2.0 AP E K

Ülemaste

Taimeliikide kaitse põhilised viisid ja võimalused, harulduse tüübid ja kaitse alla võtmise kriteeriumid, haruldaste taimede populatsioonidünaamika. Rahvusvaheline seadusandlus taimede kaitseks. Taimeliikide kaitse Eestis ja Baltikumis. Eestis kaitstavate taimede tundmine.

1BGBÖ.0105 Algoloogia

E. Parmasto

1.0 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Süvakursus vetikate süstemaatikast, ökoloogiast ja füsioloogiast. Vetikate osa looduse aineringes.

1BGBÖ.0107 Mikroskoopia

E. Kukk

0.5 AP A S

Keskaste

Valgusmikroskoopiat tutvustav kursus. Mikroskoopide tüübid ja nende kasutamisevõimalused. Sissejuhatus mikrofotograafiasse.

1BGBÖ.0108 Botaanika

E. Kukk

6.0 AP E K+S

Alamaste

Botaanika üldkursus.

1BGBÖ.0109 Kasulikud taimed

A. Läänelaid, E. Kukk, J. Tänavots

1.0 AP A S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Süvendatud kursus kultuur- ja ilutaimedest, nende osa inimeste elus.

1BGBÖ.0110 Taimesisüsteematika

E. Kukk, A. Läänelaid, N. Ingerpuu, M. Leis

3.0 AP E S

Alamaste

Käsitletakse süstemaatilises järjestuses taimerühmi: vetikad sammal-, sõnajalg-, paljasseemne- ja katteseemnetaimed. Viimastest pööratakse tähelepanu olulisematele sugukondadele. Loengukursust täiendavad laboratoorsed tööd.

1BGBÖ.0111 Maailma elustiku areng ja bioomid

A. Läänelaid, V. Masing

3.0 AP E K

Alamaste

Käsitletakse elustiku arengut Maal alates elu tekkimisest tänapäevani; maismaa ja maailmamere biogeograafilist rajoneerimist; tänapäevast taimkatet ja loomastikku olulisemate bioomitüüpide kaupa; inimõju elustikule. Loengukursusele kaasnevad harjutustööd.

1BGBÖ.0112 Brüoloogia I

N. Ingerpuu, M. Leis

1.0 AP E S

Ülemaste

Ülevaade sammaltaimede anatoomiast, morfoloogiast, süstemaatikast, ökoloogiast. Sammalde määramine.

1BGBÖ.0113 Taimegeograafia

A. Läänelaid, V. Masing

1.0 AP E K

Keskaste

Käsitletakse areoloogia aluseid ja floristikat: taimede levilate dünaamikat ja liigitust, floora mõistet, struktuuri ja floristilise analüüsi võimalusi. Loengutega kaasnevad

laboratoorsed harjutustööd.

1BGBÖ.0114 Soontaimede süstemaatika

M. Leht, A. Läänelaid

2.0 AP E K

Ülemaste, Magistri-dokt. õpe

Käsitletakse taimesüstemaatika üldkursusest välja jäänud taksoneid, samuti mõningaid rühmi süvendatult. Pööratakse tähelepanu soontaimede suurühmade evolutsiooni küsimustele. Loengutega kaasnevad laboratoorsed tööd.

1BGBÖ.0115 Bioloogia õpetamise metoodika

M. Toom

2.0 AP AE S

Ülemaste

Annab vajalikke teadmisi bioloogia õpetamiseks üldhariduslikus koolis. Selleks toimuvad õppetöö käigus lisaks loenguile seminarid ja laboratoorsed tööd.

1BGBÖ.0116 Brüloogia II

N. Ingerpuu, M. Leis

1.0 AP E S

Ülemaste

Tutvutakse põhjalikumalt sammaldega seotud probleemidega (artiklite põhjal valikuliselt). Sammalde määramine.

1BGBÖ.0117 Eksperimendi planeerimine

J. Paal

2.0 AP E K

Ülemaste

Käsitletavad küsimused: kvantitatiivsete uuringute planeerimise üldised põhimõtted botaanilises uurimistöös, väljavõttelise valiku meetodid, vaatlusvead, nende arvutamine, null-hüpotees botaanilises eksperimendis, korrelatsioon- ja regressioonanalüüs botaanilistes uurimistes, dispersioonanalüüs, gradientanalüüsi meetodid, andmetöötluse korraldamine, uurimisprojekti koostamine.

1BGBÖ.0118 Hüdrobotaanika (veetaimed)

T. Trei

1.0 AP E S

Ülemaste

Tutvustatakse mere- ja magevee makrofloora koosseisu. Kohastumine eluks vees. Makrofüütide kooslust ja levikut mõjutavaid ökoloogilisi tingimusi jm.

Mükoloogia õppetool (korr. prof K. Kalamees)

1BGBÖ.0201 Uurimismeetodid mükoloogias

E. Parmasto, K. Kalamees, A. Raitviir

6.0 AP E S

Ülemaste

Seente kogumine ja kirjeldamine. Mikroskopeerimise erivõtted. SEM-i preparaatide valmistamine ja pildistamine. Fungaarmaterjali statistiline töötlemine. Mükotsöonoloogiline

väliuurimine. Kandseente puhaskultuuride külvamine, kirjeldamine, isoleerimine, paarumistüübid, oksüdatsioonireaktsioonid.

1BGBÖ.0202 Seente geograafia

A. Raitviir

2.0 AP A S

Ülemaste, maristri-dokt. õpe

Seente geograafilise leviku iseärasused ja seaduspärasused. Areaalitäübid ja mükogeograafiline rajoneerimine. Mükofloorade genees. Mükogeograafia seosed seente süstemaatika ja ökoloogiaga. Kursusest osavõtuks nõutav kursuse "Taimegeograafia" eelnev sooritamine.

1BGBÖ.0203 Mükoloogia ja lihhenoloogia

T. Randlane, K. Kalamees, A. Saag, M. Vaasma

3.0 AP E K

Alamaste

Protistide riik ja seeneriik. Seenetaoliste protistide, seente ja samblike olemus, ehitus, paljunemine ja fülogenees. Ülevaade süstemaatikast hõimkondade kaupa. Põhimõisted seoses ökoloogiaga. Tähtsus inimese elus.

1BGBÖ.0204 Fungistika suvepraktikum

E. Parmasto, K. Kalamees, T. Randlane

2.0 AP A S

Keskaste

Erinevatesse süstemaatilistesse rühmadesse kuuluvate seente määramine välitingimustes ning nende seosed kasvukoha tüüpidega. Samblike korjamine ja määramine ning seosed kasvukoha tüüpidega.

1BGBÖ.0205 Lihhenoloogia

A. Saag, T. Randlane

3.0 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Aine koosneb järgmistest teemadest: Samblike olemus, nende asend elusa looduse süsteemis. Samblike süstemaatika teoreetilised probleemid. Samblike süsteemid. Tähtsamad samblikuperekonnad ja liigid. Samblike levik. Eesti lihhenofloora.

1BGBÖ.0207 Sissejuhatus teaduse metodoloogiasse (Mis on teadus?)

E. Parmasto

2.0 AP E K

Alam

Kursuse eesmärgiks on anda bioloogiaõpinguteks vajalik sissejuhatus teaduse olemusest, erinevusest ja ühisjoontest religiooni ja kunstiga, teadusuuringute teest vaatlusest paradigmani. Käsitletakse induktiivset ja deduktiivset meetodit, hüpoteeside verifitseerimist ja falsifitseerimist, teadusväidete tõenäosuslikku iseloomu. Peatutakse ka reaalsuse ja tõe, realismi ja instrumentalismi mõistetele. Antakse lühiülevaade populatsioonilisest (statistilisest) mõtteviisist ja loogikaseaduste kasutamisest teadustöös, kübermeetikast, informaatikast ja süsteemkäsitlusest. Kursuse lõpetab teaduse ja eetika suhete vaatlus seostatuna inimese asendiga looduses.

1BGBÖ.0208 Biosüsteematika alused ja meetodid

E. Parmasto

3.0 AP E S

Keskaste

Käsitletakse liigi, liigisestest ühikute ja kõrgemate taksonite kontseptsioone ja mõisteid: taksonite sarnasuse ja erinevuse arvestamist; fülogeneesi rekonstruktsiooni meetodeid (kladistika); vastavad tööd personaalarvutitel.

1BGBÖ.0209 Eesti seenestik

K. Kalamees

6.0 AP E S

Ülemaste

Eesti seenestiku liigiline koosseis kõigi seenerühmade järgi: süsteematika, levik, ökoloogia, kasutamine. Eesti seenestik taimkattetüüpide, toitumistüüpide ja kasutamiskiiside järgi. Eesti seenestiku kaitse.

1BGBÖ.0210 Eripeatüüdid mükoloogias

K. Kalamees, I. Parmasto, A. Raitviir jt.

3.0 AP E K

Ülemaste

Mükoloogia eriprobleemide ja -suundade süvendatud käsitus vastavalt osalejate huvidele ja kitsamale erialale, näiteks: mükotsönoloogia, seente evolutsiooniline bioloogia, seente kasvatamine, puidulagunemine ja puiduseened, veeseened, fütopatogeensed seened, ravimseened, mürgised jmt.

Taimeökoloogia õppetool (korr. prof. M. Zobel)

1BGBÖ.0301 Mükoriisaõpetus

O. Sarv, U. Kõljalg

2.0 AP E K

Keskaste, ülemaste, magisti-dokt. õpe

Mükoriisa e. "seenjuure" - taime - ja seensümbiendi võrdväärne koostelu. Mükoriisa tüübid, nende ehitus, füsioloogia, osatähtsus taimekoosluses. Mükoriisa uurimise praktilised võimalused.

1BGBÖ.0302 Geobotaanika

M. Zobel, H. Trass, J. Paal.

3.0 AP E S

Keskaste

Geobotaanika arengujärgud, uurimisobjektid. Fütotsünoos. Taimkatte dünaamika, selle tüübid. Taimkatte kvantitatiivse uurimise meetodid. Taimkatte klassifitseerimine (sarnasuskoefitsiendid, klasteranalüüsi loogika, meetodid ja probleemid). Taimkatte kontinuum, selle tüübid ja analüüsi meetodid. Taimkatte ja keskkonna suhete hindamine. Taimkatte mitmekesisus, selle analüüsi meetodid.

1BGBÖ.0303 Geobotaanika suvepraktikum

E. Roosalu

2.0 AP A S

Keskaste

Geobotaanika välipraktikumis õpitakse kirjeldama taimekooslusi, määrama nende tüüpe,

kaardistama mingi piirkonna taimkatet.

1BGBÖ.0304 Taimesüsteemaatika praktikum II

E. Roosalu

1.0 AP A K

Keskaste

Praktikumi käigus tutvutakse lähemalt raskemate taimerühmadega (näit. lõikheinad, kõrrelised, ristküüslised), samuti erinevate metsa- ja rohumaa koosluste taimestikuga.

1BGBÖ.0305 Sooteadus

V. Masing, M. Ilomets, M. Zobel

1.0 AP A S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Kursus annab ülevaate soode levikust ning taimkattest. Kirjeldatakse soode arengut, ökoloogilisi tingimusi soodes ja sootaimede kohastumusi.

1BGBÖ.0306 Uurimismeetodid taimeökoloogias

M. Toom, K. Zobel, O. Sarv, A. Roosma

3.5 AP A K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Kursus käsitleb taimeökoloogias enamlevinud praktilisi meetodeid: statistilised meetodid, algoindikatsioon, krüptindikatsioon.

1BGBÖ.0307 Süüökoloogia

M. Zobel

1.0 AP A K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Kursus käsitleb järgmisi küsimusi: ökoloogiline nišš ja tema muutlikkus, biotilised interaktsioonid (konkurents, kisklus, herbivooria, sümbioos), liikide koosesinemist selgitavad teooriad ja nende kriitiline analüüs.

1BGBÖ.0308 Üldine ökoloogia

M. Zobel

2.0 AP E K

Keskaste

Kursus annab ülevaate ökoloogia põhimõistetest ja peamistest seaduspärasustest. Eraldi käsitletakse organismi, populatsiooni, koosluse ja ökosüsteemi taset. Lühidalt puudutatakse ka ökoloogiliste süsteemide modulleerimist ja ökoloogilise uurimistöö metoodikat.

1BGBÖ.0309 Taimkatte kaardistamine

E. Roosalu

1.0 AP A K

Keskaste

Loengutes selgitatakse taimkatte kaardistamise eesmäärke, tutvustatakse kaardistamise metoodikat, õpetatakse kaarte koostama ja vormistama. Samuti käsitletakse taimkatte kirjeldamise erinevaid meetodeid.

1BGBÖ.0310 Eesti taimkate

E. Roosalu

1.0 AP E K

Keskaste

Loengutes antakse ülevaade Eesti tähtsamatest taimkattetüüpidest, samuti haruldastest ja kaitsstavatest taimekooslustest.

1BGBÖ.0311 Metsateadus

E. Lõhmus

2.0 AP E S+K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Kursus annab ülevaate metsateaduse põhialustest, Eesti metsatüüpidest ja nende ökoloogiast.

Ökofüsioloogia õppetool (korr. prof. K. Kull)

1BGBÖ.0401 Biosemiootika

K. Kull

1.0 AP E S

Ülemaste

Vaadeldakse semiootilise paradigma olemust biosüsteemide interpreteerimisel, biosemiootika kujunemist ja põhimõisteid. Suurem tähelepanu on märgisüsteeme genereerivail primaarsetel mehhanismidel. Analüüsitakse konkreetseid bioloogilisi märksituatsioone: geneetiline kood, immunoloogiline süsteem, tuvastusmehhanismide roll liikide tekkes ja püsimises, mimikri, tropismid, refleksid, liikidevaheliste suhete semiootilised aspektid, keele kujunemine.

1BGBÖ.0402 Ravimtaimed

U. Pihlik, L. Kuhlberg

2.0 AP E S

Ülemaste

Kursuses käsitletakse ravimtaimede (RT) toime bioloogilisi aluseid, toimeaineid, taimseid ravimeid, nende valmistamist ning kasutamist vastavalt fütoteraapia põhinõuetele. Ühtlasi käsitletakse olulisemaid ravimtaimi, RT varude uurimisega seotud meetoodilisi küsimusi, RT saastatust, RT kogumist. varude taastumist ning kaitse aspekte. Antakse ülevaade RT kultiveerimise võimalustest.

1BGBÖ.0403 Taimemorfoloogia ja -histoloogia (koos praktikumiga)

Ü. T. Sõelsepp, V. Masing, Püttsepp

3.0 AP E S

Alamaste

Käsitletavad teemad: taimeraku iseärasused, taimekudede ehitus, kudede ja organite tüübid ning kujunemine evolutsioonis, erineva süstemaatilise kuuluvusega taimede siseehituse võrdlus, taimede ontogenees ja paljunemisviisid. Praktikumides omandatakse prepareerimistehnika ja valgusmikroskoobiga töötamise oskus, õpitakse eristama taimede tüüpe.

1BGBÖ.0404 Teoreetiline ökoloogia

A. Koppel, K. Kull, M. Peil

2.0 AP E S

Keskaste, ülemaste, magistri-dokt. õpe

Antakse ülevaade tänapäeva ökoloogia aluseks olevaist mudeleist ja teooriaist. Eeldab suures osas iseseisvat tööd kirjandusega.

1BGBÖ.0405 Teoreetiline bioloogia

K. Kull

2.0 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Antakse ülevaade peamistest teoreetilistest paradigmatelt üldbioloogias. Valikuliselt (sealhulgas kuulajate huvisid arvestades) käsitletakse põhjalikumalt aktuaalseid teoreetilise bioloogia probleeme. Eeldab kuulajail referaadi koostamist ning osalemist teoreetilise bioloogia kevadkoolis.

1BGBÖ.0406 Matemaatiline modelleerimine

K. Kull

3.0 AP E K

Keskaste

Kursuse peamine ülesanne on õpetada ise koostama ja analüüsima dünaamilisi matemaatilisi mudeleid. Antakse ülevaade modelleerimise peamistest saavutustest bioloogias. Vaadeldakse põhjalikult mudeli koostamise ja analüüsi kõiki etappe. Arvutiklassi praktikumides õpitakse programmeerima määral, mis võimaldab iseseisvalt uurida biosüsteemide mudeleid arvutil.

1BGBÖ.0407 Eesti bioloogia ajalugu

H. Trass, K. Kull

2.0 AP E S

Alamaste

Antakse ülevaade eluteaduse arengust Eestis põhiliste etappide ja erialade kaupa. Tutvustatakse historiograafiat, Eesti bioloogia huvitavamaid esindajaid ning uurimisprobleematika arengut. Iga kuulaja ülesandeks on koostada referaat mõnest eesti bioloogist või kitsamast bioloogia valdkonnast omal valikul. Obligatoorne aine bioloogilise kultuuri osana.

1BGBÖ.0408 Ökofüsioloogia (koos praktikumiga)

A. Sellin, O. Kull

3.0 AP E S

Ülemaste

Käsitletakse ökofüsioloogia kohta taimeteaduste süsteemis, kiirgus-, vee- ja temperatuurirežiimi, mineraalsete toitumiseärasuste ning õhusaaste mõju füsioloogilistele protsessidele taimedes. Laboratoorsete tööde osas tutvutakse ökofüsioloogiliste uurimismeetoditega ja lahendatakse ülesandeid.

1BGBÖ.0409 Fenoloogia ja aerobioloogia

M. Saar

1.0 AP E K

Ülemaste

Fenoloogia: Mõiste. Ajalooline ülevaade. Fenoloogiline andmebaas Eestis. Üldised

ruumilised ja ajalised seaduspärasused. Looduse aastase arengukäigu fenoloogiline periodiseering. Fenoloogiliste nähtuste muutlikkus. Aerobioloogia: Mõiste. Ajalooline ülevaade. Aerobioloogiale vajalike algandmete olukord Eestis. Osakeste õhku sattumine, õhuga ümberpaiknemine ja õhust väljasadenemine. Aerobioloogia seos allesgeoloogiaga.

1BGBÖ.0410 Ökomorfoloogia

A. Sellin

2.0 AP E K

Ülemaste

Käsitletakse ökomorfoloogia asendit taimeteaduste süsteemis, ökomorfoloogia ajalugu, morfoloogiliste adoptatsioonide olemust, eluvormi mõistet ning antakse ülevaade tähtsamate ökoloogiliste faktorite mõjust taimede kujule. Kursuse lõpuks kirjutavad tudengid läbitöötatud kirjanduse põhjal referaadi.

1BGBÖ.0411 Niiduteadus

K. Kull, P. Veromann

2.0 AP E K

Ülemaste

Kursuses antakse lühike ülevaade niitudest ja nende tähtsusest. Käsitletakse olulisemaid niidunduslikke mõisteid ja niidu tunnuseid ning komponente. Iseloomustatakse niidukoosluse struktuuri, niidutaimede eluvorme, strateegiaid, ontogeneesi jms.

1BGBÖ.0412 Aut- ja demökoloogia suvepraktikum

O. Kull, K. Kull, A. Koppel

2.0 AP E K

Keskaste, ülemaste

Praktikumis käsitletakse taimeliikide uurimise eksperimentaalseid meetodeid, püsiruutude analüüsi, taimepopulatsioonide struktuuri, kloonide analüüsi, valgustingimuste ja mikrokliima mõõtmist taimkattes, ökofüsioloogiliste parameetrite mõõtmist. Eeldab botaanika ja geobotaanika suvepraktikate läbiviimist, võib aga ka asendada geobotaanika praktikumi.

1BGBÖ.0413 Taimede stress ja saastekahjustused

A. Koppel, O. Kull, A. Sõber

3.0 AP E S

Ülemaste

Stressi olemus. Stressifaktorid ja nende mõjumehhanismid. Külma, kõrge temperatuur, veedefitsiit, mulla happesus, mükaalainete puudus, soolsus. Valguse stress, UV-kiirguse ja kõrge CO₂ mõju. Saasteainete levik, liigid ja mõjumehhanismid.

1BGBÖ.0414 Produktsoonibioloogia ja ökoenergeetika

A. Koppel

3.0 AP E K

Ülemaste

Produktsooni füsioloogilised alused (fotosüntees, hingamine, assimilaatide jaotus, kasv). Koosluste produktiivsus. Aineringsed. Produktsooni ja laguahela seos. Bioomide produktiivsus. Kultuurkoosluste produktiivsus.

Geograafia Instituut

Geoinformaatika ja kartograafia õppetool (korr. prof. kt. J. Roosaare)

1BGGG.0101 Geoinformaatika alused

J. Roosaare

2.0 AP A K

Alamaste

Igale geograafiaüliõpilasele kohustuslik sissejuhatav kursus, mis annab ülevaate geograafiliste infosüsteemide kasutamise põhilistest teoreetilistest alustest ning minimaalse praktilise kogemuse territoriaalseist andmetööstlustest.

2BGGG.0102 Geograafilise info töötlemine

J. Roosaare

1.0 AP A K

Magistri–dokt. õpe

GIS–paketi IDRISI kasutamine ja selleks vajalikud teoreetilised lähteteadmised. Ülevaade põhilistest töötlusalgoritmideist.

1BGGG.0103 Andmebaaside loomine ja kasutamine

J. Roosaare

2.5 AP A

Keskaste

Geograafiliste andmebaaside loomine dBASE III+ baasil. Elementaarse programmeerimiskogemuse saamine.

1BGGG.0104 Ülevaade geoinfosüsteemidest

J. Roosaare

1.0 AP

Valikkursus geograafilistest informatsioonisüsteemidest neile, kes pole varem saanud arvutiõpetust ega geoinformaatikat.

1BGGG.0105 Ruumianalüüsi (IDRISI) praktikum

J. Roosaare

1.0 AP A

Keskaste, magistri–dokt. õpe

Rasterkujutise GIS–paketi IDRISI tööpõhimõtete ja rakendusvõimaluste tundmaõppimine ruumianalüüsi ülesannete lahendamiseks.

1BGGG.0106 Ruumianalüüsi meetodid

J. Roosaare

2.0 AP

Keskaste

Matemaatilised ja arvutirakenduslikud meetodid geograafiliste ruumianalüüsi ülesannete lahendamiseks.

2BGGG.0107 Geograafiateaduse ajalugu ja metodoloogia

J. Roosaare

1.0 AP

Magistri-dokt. õpe

Varem IV–V kursuse üliõpilastele, edaspidi magistriõppele määratud kursus.

1BGGG.0108 Läänemere hüdroloogia

H. Mardiste

1.0 AP A S

Keskaste

Käsitletakse Läänemere peamisi hüdrooloogilisi ja hüdrokeemilisi iseärasusi ning mitmete näitajate pikaajalisi muutusi.

1BGGG.0109 Kartograafia ajalugu

H. Mardiste

1.0 AP A K

Keskaste

Kartograafia ajaloo põhiastjad: antiikaeg, suurte maadeavastuste ajastu ja 19. – 20. saj. Umbes poole kursuse mahust hõlmab Eesti ala kartograafia.

1BGGG.0110 Kaugseire alused

H. Mardiste

1.0 AP A S

Alamaste

Kursuses antakse ülevaade kaugseire füüsikalistest ja tehnilistest alustest. Käsitletakse põhjalikumalt kosmoseinfo dešifreerimist ja kasutamist geograafias ja lähedastes loodusteadustes.

1BGGG.0111 Geograafia ajalugu

H. Mardiste

1.0 AP E K

Alamaste

Kursuses käsitletakse geograafiliste avastuste ajalugu ja geograafilise mõtte arengut antiikajast tänapäevani.

1BGGG.0112 Kartograafiline joonestamine

R. Aunap

1.0 AP A

Kursus kaardi vormistamisel ja tootmisel vajalike joonestus- ja töövahendite kasutamise ning töövõtete lihvimiseks.

1BGGG.0113 Kaartide reproduktsioonitehnoloogia

R. Aunap

1.0 AP A

Ülevaade kaarditootmises kasutatavatest reproduktsioonitehnikatest ja nende osast kaardi planeerimisel.

1BGGG.0114 Reljeefi kujutamise viisid

R. Aunap

1.0 AP A K

Kartograafilistest reljeefi esitusviisidest ja nende tehnilisest vormistamisest koos praktilise kogemuse võimalusega.

1BGGG.0115 Geodeesia ja topograafia + praktikum

R. Aunap

2.0 AP E S

Alamaste

Maa kui planeedi kuju ja suuruse määramine ning Maa pinda kujutavate üldgeograafiliste kaartide tundmine, valmistamine ja kasutamine.

1BGGG.0116 Kartograafia

R. Aunap

2.0 AP AE K+S

Keskaste

Teaduse, tehnika ja tootmise haru, mis tegeleb üldgeograafiliste ja temaatiliste kaartide tundmise, valmistamise ja kasutamisega.

1BGGG.0117 Agrometeoroloogia

J. Jaagus

1.0 AP A

Ülemaste

Antakse põhjalik ülevaade ilmastiku mõjust põllumajandusele, eelkõige taimekasvatusele, käsitletakse agrometeoroloogilisi karakteristikuid ning agrokliima kujunemise seaduspärasusi.

1BGGG.0118 Klimatoloogiline andmetöötlus

J. Jaagus

1.0 AP A

Ülemaste

Käsitletakse klimatoloogias kasutatavaid andmetöötluse meetodeid, praktikumi käigus kasutatakse neid vaatlusandmestiku jaoks.

1BGGG.0119 Maakera kliimad

J. Jaagus

1.0 AP A

Ülemaste

Antakse detailne ülevaade kliimatingimustest maakera erinevais paigus mandrite ja ookeanide kaupa.

1BGGG.0120 Klimatoloogia

J. Jaagus

2.0 AP A

Keskaste

Kursuses antakse detailne ülevaade kliimat kujundavate tegurite mõjust kliimale, kliima klasifitseerimist ja rajoneerimist maakeral.

1BGGG.0121 Eesti kliima ja veed

A. Järvet, J. Jaagus

1.0 AP A

Keskaste

Antakse detailne ülevaade Eesti kliimatingimuste kujunemisest ja jaotusest, samuti siseveekogude hüdrooloogilisest režiimist.

1BGGG.0122 Meteoroloogia ja klimatoloogia välipraktika

J. Jaagus

2.5 AP A

Alamaste

Välitingimustes toimuva praktika jooksul antakse meteoroloogiliste mõõteriistade käsitlemise ja vaatluste teostamise oskused, selgitatakse mikrokliimaatiliste erinevuste tekkimise mehhanismi.

1BGGG.0123 Meteoroloogia ja klimatoloogia alused

J. Jaagus, P. Post

2.0 AP E

Alamaste

Kursusega antakse üldine ülevaade meteoroloogilistest elementidest ja ilmastikunähtustest. mõõteriistadest, kliima kujunemisest ja kliimatingimuste jaotusest maakeral.

Inimeograafia õppetool (korr. prof. A. Marksoo)

1BGGG.0201 Kultuurigeograafia

O. Kurs

2.0 AP E K

Keskaste

Kursuses käsitletakse inimühiskonna ruumilisi aspekte: loodusruumide hõlvamist, tehnoloogia ruumilist arengut, tsivilisatsioonikoldeid ja nende kontakte, keelelist, religioosset ja ideoloogilist mosaiiki ning iseloomustatakse esinevaid kultuuripiirkondi.

1BGGG.0202 Poliitigeograafia

O. Kurs

2.0 AP E S

Alamaste, keskaste

Kursuses käsitletakse: 1) poliitigeograafia kui teadusharu arengut, 2) riiki ja rahvust, 3) globaalprobleeme ja geopoliitikat, 4) kohalikku poliitigeograafiat.

1BGGG.0203 Soome maatundmine

O. Kurs

2.0 AP E S

Alamaste

Kursus annab ülevaate Soome maa- ja rahvateadusest nii kogu riigi kui ka selle osade (maakondade) lõikes. Tuuakse võrdlusi ka teiste läänemeresoomlaste (vepslaste, karjalaste, ingerlaste) asualadega.

1BGGG.0204 Venemaa soomeugrilaste kultuuri- ja poliitgeograafia (soome k.)

O. Kurs

2.0 AP E S

Keskaste, ülemaste

Käsitletakse läänemeresoomlaste, saamide, mordvalaste, marilaste, udmurdide, komilaste ning obingrilaste etnaruumide kujunemist ja saatust nii kultuurilises kui ka poliitilises plaanis, vaagitakse etnoste arenguvõimalusi.

1BGGG.0205 Eesti sotsiaal-majandusgeograafia

R. Mällo

4.0 AP E S+K

Alamaste

Eesti geograafiline asend, territoorium, haldusjaotus, asustus ja rahvastik sh. sotsiaalgeograafia probleemid, tootmise areng ja paigutus; territooriumi sotsiaalmajanduslik liigestatus (rajoneering); regioonide iseloomustus.

1BGGG.0206 Regionaalpoliitika

R. Mällo

1.0 AP A S

Ülemaste

Regionaalpoliitika olemus ja eesmärgid. Põhikontseptsioonid eri aegadel ja eri maades. Regionaalpoliitika erinevad tasandid (riigisisene, riikidevaheline). Regionaal- ja agraarpoliitika seoseid. Regionaalpoliitika Eestis.

1BGGG.0207 Regionaalplaneerimine

R. Mällo

1.0 AP E S

Ülemaste

Linna- ja regionaalplaneerimise teooria areng ja praktika. Regionaalplaneerimine Eestis. Planeerimise eesmärgid ja võimalused, efektiivsus. Maakasutuse planeerimine. Regionaalplaneerimine ja geograafia.

1BGGG.0209 Maailmamajanduse geograafia

A. Marksoo

4.0 AP E K

Alamaste

Kursus iseloomustab maailmamajanduse haru- ja ruumilise struktuuri arengut rõhuasetusega 20. saj. II poolele ja nendele tegevusharudele, millistel põhineb maailmamajanduse internatsionaliseerumine ja uue rahvusvahelise tööjaotuse väljakujunemine.

1BGGG.0210 Rändeuuringud

A. Marksoo

2.0 AP A S

Keskaste

Kursuse põhiülesandeks on rändeuuringute metodoloogiliste käsitusviiside, uurimise eesmärkide, allikmaterjalide ning peamiste meetodite tutvustamine (rõhuasetusega ruumilistele meetoditele ja rändepoliitika meetmetele). Empiiriline materjal pärineb Eestist ja Euroopa välisriikidest.

1BGGG.0211 Asustuse geograafia

A. Marksoo

3.0 AP E K

Alamaste

Asustuse süsteemse olemuse teoreetilised alused. Linnalise- ja maaasustuse arengustaadiumid ja -probleemid eri tüüpi maades. Eesti asustus 20. sajandil (detailülevaade).

1BGGG.0212 Sissejuhatus ühiskonnageograafiasse

J. Kliimask

2.0 AP E S

Alamaste

Ühiskonnageograafia kujunemine ja seosed teiste teadusharudega, põhilised uurimisvaldkonnad ja -suunad.

1BGGG.0213 Asustus- ja linnageograafia

J. Kliimask

2.0 AP A S

Keskaste

Linnade ja asustuse kujunemine, seda mõjutavad tegurid, põhilised linnade- ja asustusprobleemid kaasajal.

1BGGG.0214 Sissejuhatus regionaalpoliitikasse

J. Kliimask

1.0 AP A K

Keskaste

Regionaalpoliitika põhimõisted, meetodid ja ajalugu. Põhilised regionaalprobleemid kaasajal Eestis ja Lääneriikides ning nende lahendamise erinevad teed.

1BGGG.0215 Geograafia õpetamise eriküsimus

Ü. Liiber

1.5 AP A S

Kursus annab lühiülevaate geograafia õpetamisest erinevates riikides, geograafia õpetamise perspektiividest. Geograafia õppekava koostamise alused ja õppemetodite valik. Kooligeograafia integratsioon teiste õppeainetega.

1BGGG.0216 Hindamismeetodid kooligeograafias

Ü. Liiber

1.5 AP A K

Kursus annab lühiülevaate aine õppekava hindamisest, mis on aluseks selle muutmisele; õpetaja tegevuse hindamisest ja õpilaste hindamisest (nende teadmiste, oskuste ja vilumuste mõõtmine). Konkreetse uurimustöö läbiviimine ühes hindamisvaldkonnas.

1BGGG.0217 Geograafia õpetamise metoodika

Ü. Liiber

3.0 AP E K+S

Ainedidaktika olemus. Põhilised õppimisteooriad (Piaget, Gagne jt). Geograafia õpetamise eesmärk ja ülesanded põhikoolis ja gümnaasiumis. Kooligeograafia sisu. Õpetamismeetodid. Geograafia õppevahendid ja nende kasutamine.

1BGGG.0218 Välitööd kooligeograafias

Ü. Liiber

1.0 AP A K

Kooligeograafias läbiviidavad välitööd. Praktikumid.

1BGGG.0219 Uurimismeetodid geograafias

Ü. Liiber, J. Kliimask

1.0 AP A K

Ettevalmistav kursus suvisteks välitöödeks inimgeograafias.

1BGGG.0220 Uuenduste leviku protsess

T. Tali

1.0 AP A S

Keskaste, ülemaste

Uuenduste leviku protsess on üks ühiskonna arengu ja muutuste mehhanismidest. Mismoodi see protsess toimub, mis seda mõjutavad, milline on ruumiliste struktuuride, kohtade eripärad ja inimeste omaduste ja väärtushinnangute osa selles. Eraldi vaadeldakse selle protsessi struktuurilist (mõju majandusele, firma käekäigule, ühiskonnale), protsessilist (geograafilist), sotsiaalset (inimeste käitumine uuendusprotsessis), kultuurilist külge. Igal pool tuuakse näiteid maailmast ja Eestist.

1BGGG.0221 Regionaalgeograafia

T. Tali, O. Kurs

3.0 AP E S

Keskaste, ülemaste

Analüüsiv ja süstemaatiline, geograafiline ülevaade Maa eri osadest. Käsitleb Maa erinevate regioonide geograafiat (majandus, kultuur, poliitika, elulaad) ühisosana, komplekselt. 1. Regioonideks kujunemine ja selle põhjused. 2. Suhted kultuuride, ühiskondade ja majanduste vahel. 3. Loodus-, inimene-, majandus, kultuur vastasmõjud. 4. Regioonide (kohtade) unikaalsus ja tähtsus regiooni omadustele ja arengule. 5. Regioonide (nii väikeste kui suurte) eripärade uurimine ja võrdlemine. 6. Venemaa, Orient, Aasia.

1BGGG.0222 Rahvastikugeograafia

J. Kõre

5.0 AP E K

Alamaste

Kursuses esitatakse rahvastikugeograafia mõiste, ajalugu, seos demograafiaga. Tutvustatakse ja õpitakse kasutama lihtsamaid demograafia meetodeid. Iseloomustatakse erinevaid rahvastikuprotsesse (sünd, surm, migratsioon) ja neid mõjutavaid sotsiaalprotsesse. Antakse pilt rahvastikuprotsesside iseloomust maailma regioonides.

1BGGG.0223 Majanduse ruumiline korraldus

U. Pragi

3.0 AP E K

Käsitletakse rahvamajanduse regionaalse struktuuri ja mustri tüüpe, nende kujunemise teooriaid ja mudeleid ning selle teadmise kasutamist regionaalpoliitikas, regionaalplaneerimise ja ruumikorralduses.

1BGGG.0224 Matemaatilised meetodid geograafias

U. Pragi

3.0 AP E S

Sisaldab põhilisi matemaatilisi meetodeid geograafilise informatsiooni töötlemiseks: mõõtmine ja skoleerimine, asendi arvutamine, mitmetahuline klassifitseerimine, faktoranalüüs, lihtsamate mudelite tuletamine ja kontroll.

1BGGG.0225 Põhjala riikide geograafia

U. Pragi

2.0 AP E S

Tutvustatakse põhjalikumalt Põhjala riikide rahvastiku ja majanduse geograafiaga, samuti Põhjala kui Ferrinuga (sisemine majanduskoostöö ja maailmamajanduslikud vahekorrad).

1BGGG.0226 Maailmamajanduse geograafia

U. Pragi

3.0 AP E S

Omandatakse teadmised majandustegevuse liikidest maailmas, nende paiknemise seaduspärasustest, korraldusest kohapeal ja maailmamajanduslikus tervikus, selle alusel kujunevatest rahvusvahelistest majandusvahetustest, seda kõike rahvastiku iseloomust ja loodusvaradega kindlustatust arvestades.

1BGGG.0227 Maailma riikide majandusgeograafia

U. Pragi

2.0 AP E

Tutvutakse riigi majandusstruktuuri kujunemise seaduspärasustega rahvastiku võimaluste ja loodusolude mõjul umbes 10 maailma riikide tüübi näitel.

1BGGG.0228 Demograafia

E. Vaikmäe, M. Ainsaar

2.0 AP A S

Alamaste

Kursus annab lühijärgsete põhilistest demograafilistest seaduspärasustest. Demograafiliste protsesside – sündimus, suremus, migratsioon – olemusest, näitajatest, geograafilistest erinevustest.

Loodusgeograafia ja maastikuökoloogia õppetool (korr. prof. Ü. Mander)

1BGGG.0301 Mandrite ja ookeanide füüsiline geograafia

H. Mardiste, I. Arold

3.0 AP AE K+S

Alamaste

1BGGG.0302 Eesti füüsiline geograafia

I. Arold

2.5 AP E S

Alamaste

Õpitakse tundma Eesti pinnaehitust, kliimat, vetevõrku, muld- ja taimkatet ning ka loomastikku (viimast üldjoontes).

1BGGG.0303 Üldine geomorfoloogia

I. Arold

3.5 AP E S

Alamaste

Õppetegevuses õpitakse tundma Maa pinnavorme ja nende kujunemist mitmesuguste looduslike protsesside läbi.

1BGGG.0304 Eesti maastikud

I. Arold

2.0 AP E K+S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Õpitakse tundma Eesti maastike kujunemist ja nende olemust (maastikuregioonide kaupa).

1BGGG.0305 Üldine mullateadus

I. Rooma

3.5 AP E K

Alamaste

Käsitletakse mullateaduse põhialuseid koos mõningate mullageograafia küsimustega ja lühiülevaatega Eesti muldadest ning muldkattest.

1BGGG.0306 Metsanduse alused

P. Kask, T. Frey

1.0 AP K

Ülemaste

Geneetika ja selektsioon, produktsoonibioloogia, ökofüsioloogia, selektsioon ja sessoonne dünaamika, Eesti ja maailma metsad, metskorraldus, -takseerimine, metsamaa parandus.

1BGGG.0307 Esmase statistiline andmetöötlus

K. Lõhmus

1.0 AP A K

Keskaste, ülemaste

Loengutes käsitletakse vaatlusandmete esmase statistilise töötlemise meetodeid ja tulemuste sisulist analüüsi ning olulisemaid katseplaneerimise ja andmekogumise aspekte. Praktiliseks tööks on konkreetne andmetöötluse ülesanne STATGRAPHICS'i programme abil ja tulemuste tõlgendamine.

1BGGG.0308 Põhja-Euroopa paleogeograafilise arengu põhijooni

J.-M. Punning

1.0 AP AE

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Ülevaade paleogeograafia meetoditest ja Põhja-Euroopa paleogeograafia arengust, glatsiaalprotsessid, limbonedünaamika.

1BGGG.0309 Taimkatte kaugseire

U. Peterson

1.0 AP A

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Kursus annab ülevaate taimkatte kaugseire teadusest ning kaugseire meetodite senistest rakendustest. Kursus on mõeldud sissejuhatavana magistri- ja doktoriõppesse taimkattekaugseire erialal, on aga samuti soovitatav üliõpilastele, kes kavatsevad leida rakendust metsakorralduse ja keskkonnamonitooringu teenistustes.

1BGGG.0310 Õhusaaste mõju ökosüsteemidele

J. Frey

1.0 AP E K

Keskaste

Käsitletakse õhusaaste põhikomponentide teket, levikut, depositsiooni ja efekte ökosüsteemidele (hapestumist, entofitseerumist). Ökosüsteemidest vaadeldakse lähemalt järvi ja metsi.

1BGGG.0311 Eesti sood

K. Aaviksoo

1.0 AP

Soode osat märgalade süsteemis. Tehakse ülevaade soode levimisseaduspärasustest, nende genusest, kasutamisest ja looduskaitsest.

1BGGG.0312 Üldine hüdroloogia

A. Järvet

3.5 AP E S

Alamaste

Kõikidele geograafiaosakonna üliõpilastele kohustuslik õppeaine, mis annab ülevaate Maakera vetest ja veekogudest. Õppeaine näitlik materjal, labor. Tööd ja suvepraktikum on seotud Eesti vetega.

1BGGG.0313 Hüdroloogia ja keskkonnateenistus

A. Järvet

1.0 AP A S

Ülemaste

Õppeaines antakse ülevaade hüdroloogia- ja keskkonnateenistusest Eestis, nende funktsioonist, org. struktuurist. Seminarid ja välipraktikumid toimuvad Tartu vastavates asutustes.

1BGGG.0314 Sissejuhatus globaalökoloogiasse

T. Oja

1.0 AP AE

Keskaste, ülemaste, magistri-dokt. õpe

Ülevaade maailma globaalprobleemidest, nende äratundmisest inimkonna poolt ja seostest Eestiga.

1BGGG.0315 Geosüsteemide modelleerimine

T. Oja

2.0 AP AE

Keskaste, ülemaste, magistri-dokt. õpe

Geosüsteemide ja ökosüsteemide modelleerimise olulisemad sammud, süsteemanalüüs ja modelleerimise aluste praktiline töö arvutil.

1BGGG.0316 Keskkonnamonitooring

T. Oja

1.0 AP

Keskaste, ülemaste, magistri-dokt. õpe

Ülevaade keskkonnamonitooringu põhimõtetest ja monitooringust Eestis.

1BGGG.0317 Üldine maateadus

Ü. Mander

3.0 AP E S

Alamaste

Igale geograafia üliõpilasele kohustuslik sissejuhatav kursus, mis annab ülevaate atmosfääri, liitosfääri, hüdrofääri, biosfääri üldistest seaduspärasustest, samuti selle kujunemisest ja arengust.

1BGGG.0318 Maastikuökoloogia

Ü. Mander

4.0 AP AE

Keskaste, ülemaste

Kohustuslik aine kõigile geograafiaüliõpilastele, mis sisaldab kahehädalase komplekspraktika suvel. Annab ülevaate aineringe ja energiavoo transformeerumisest maastikul, maastiku mitmekesisuse mõjust bioloogilistele protsessidele, maastiku modelleerimise alustest.

1BGGG.0319 Maastikuplanceerimine

Ü. Mander

2.0 AP E K

Ülemaste, mag. õpe

Kohustuslik aine loodusgeograafia suuna üliõpilastele ja magistrandidele. Käsitleb kultuurmaastiku kujundamise ja hoolduse ökoloogilisi, esteetilisi ja funktsionaalseid aluseid, samuti GIS'i rakendamist maastikuplaani koostamisel.

1BGGG.0320 Õkotehnoloogia

Ü. Mander

1.0 AP A K

Ülemaste, mag. õpe

Valikaine, mis annab ülevaate loodustähedaste meetodite rakendamisest põllumajanduses, maastikuplaneerimises, heitveepuhastuses.

Geoloogia instituut

Geoloogia ja mineraloogia õppetool (korr. prof. A. Loog)

1BGG.0101 Kristallograafia

J. Kirs

2.5 AP E S

Keskaste

Kursuse eesmärgiks on anda teadmisi mineraalide kuju ja struktuuri olemuse mõistmiseks. Põhirõhk on pandud kristallide väliskuju sümmeetria ja geomeetriliste vormide analüüsile. Omandatakse ka teadmisi kristallide kasvamisest, nende muutumise

ja hävimise looduslikest protsessidest. Kursus käsitleb looduslikke anorgaanilisi kristalle.

1BGGL.0102 Mineraloogia I

J. Kirs

5.5 AP AE K+S

Keskaste

Kursus annab ülevaate enamlevinud looduslikest mineraalidest, nende omadustest, tekkeviisidest ja mineraalsete liikide makroskoopilistest määramistest. Õppekogude varal tutvutakse kõigi olulisemate mineraalidega ning harjutatakse nende määramist looduses.

1BGGL.0104 Petrograafia I

J. Kirs

4.5 AP AE S+K

Keskaste

Kursus annab ülevaate põhilistest magma- ja moondekivimitest, nende mineraalsest ja keemilisest koostisest ning tekkeprotsessidest. Omandatakse kivimite mikroskoopilise kirjeldamise meetodika õhikutes polarisatsioonimikroskoobiga ja kivimite määramise meetodika käsipalades. Tutvutakse käibel olevate kivimite klassifikatsioonidega, nii kaasaegsete kui geoloogilises minevikus toimunud geoloogiliste protsessidega.

1BGGL.0105 Struktuurigeoloogia

A. Loog

5.0 AP AE S K

Keskaste

Õpitakse tundma maakoore erinevaid struktuure (kurrud, murrangud) arengut. Omandatakse struktuurse analüüsi meetodid. Struktuuride kujutamine geoloogilistel kaartidel ja läbilõigetel. Struktuurigeoloogia on aluseks paljudele teistele geoloogilistele ainetele, kuna annab algetadmised geoloogilisteks väliuurimisteks.

1BGGL.0106 Litoloogia

L. Ainsaar

5.0 AP AE S K

Keskaste

Õppekursuse eesmärgiks on anda ülevaade settekivimite kujunemisest ja ümberkujunemisest pärast settimist, settekivimite klassifikatsioonidest, nende ehitusest, koostisest ja tekkest. Pearõhk õppekursuses on pandud setendite, eriti Eestis levivate liivakivide, savide, lubjakivide ja dolomiitide uurimismeetodite praktilisele omandamisele laboratooriumis.

1BGGL.0107 Geokeemia

A. Loog

2.5 AP E S

Ülemaste

Selgitatakse geoloogiliste protsesside geokeemilist olemust ja keemiliste elementide käitumist nendes protsessides. Analüüsitakse erinevate keemiliste elementide ja ühendite leviku- ja migratsioonimehhanisme looduslikes protsessides, tutvustatakse isotoopgeoloogia aluseid, radioloogilisi dateerimise meetodeid geoloogias.

1BGGL.0108 **Geotektoonika**

J. Kirs

2.5 AP E S

Ülemaste

Kursus raames tutvutakse Maa geostruktuuridega, nende dünaamika ja ajalooga lähtudes laamtektoonilistest mudelitest. Antakse ülevaade kontinentide ja ookeanide geoloogilisest arengust. Eesmärgiks on luua terviklik ettekujutus Maast kui kaugelearenenud kivimilise evolutsiooniga planetaarsest kehast.

1BGGL.0109 **Regionaalgeoloogia**

L. Ainsaar

2.5 AP E S

Ülemaste

Õppekursuses on käsitletuse all Ida-Euroopa platvorm ja teda ümbritsevad erineva geoloogilise arengulooga geostruktureeritud alad (Uuralid, Skandinaavia, Kesk-Euroopa), nende ehitus, stratigraafia, tektoonika, arenguetapid, magmatism ja maavarad. Põhjalikumalt käsitletakse Balti riikide geoloogilist ehitust ja arengulugu.

1BGGL.0110 **Keskkonna geokeemia**

A. Loog

1.5 AP A K

Ülemaste

Käsitletakse keemiliste elementide migratsiooni maastikus ja maastike geokeemilisi iseärasusi. Seejärel vaadeldakse nüüdisgeoloogia üht peamist protsessi – tehnogeneesi ja sellest tulenevaid keskkonna geokeemilise uurimise etappe.

1BGGL.0111 **Geokeemilised otsingumeetodid**

A. Loog

1.5 AP A K

Ülemaste

Geokeemiliste otsingumeetodite kursus hõlmab õpetust elementide migratsioonist, geokeemilisest väljast, geokeemilistest anomaaliatest ja nende geokeemilistest otsingumeetoditest. Käsitletakse maavara leiukohtade esmaseid ja teiseid hajumisoreoole. Viimaste põhjal on võimalik leida maakoores sügavamal lasuvaid peitmaardlaid. Sõltuvalt väljakujunemise keskkonnast vaadeldakse lito-, hüdro-, atmo- ja biogeokeemilisi hajumisoreoole, nende avastamise meetodeid ja geoloogilist interpreteerimist.

1BGGL.0112 **Petrograafia II**

J. Kirs

1.5 AP A S

Ülemaste

Kursuses käsitletakse magma- ja moondekivimite petrooloogilis-petrokeemilisi uurimismeetodeid ning kristalsete kivimite seoseid põhiliste geotektooniliste režiimidega. Detailselt käsitletakse kivimite keemilise koostise geoloogilis-geneetilist tõlgendamist. Analüüsitakse maasiseid kivimite tekkerežiime.

1BGGL.0113 Fatsiaalne analüüs

L. Ainsaar

1.5 AP A K

Ülemaste

Kursuse eesmärgiks on anda ülevaade uurimismetoodikast, mille kasutamisel sette kivimite uurimisel on võimalik taastada endisaegseid keskkonnatingimusi (sügavus, veeliikuvus, soolsus, temperatuur jm.), koostada fatsiaalseid kaarte ja mudeleid. Põhitähelepanu on pööratud lubjakividele ja põlevkivile, mille kujunemistingimusi võrreldakse näidetega mujalt maailmast.

1BGGL.0114 Mineraloogia II

T. Kurvits, J. Aruväli

2.0 AP A K

Ülemaste

Kursuse sisuks on omandada mineraalide ja teiste tahkete ainete määramise ja uurimise meetodika röntgenstruktuuranalüüsiga ning mikroskoobi abil kasutades immersiooni meetodit. Röntgenstruktuuranalüüs võimaldab kindlaks teha ainete kristallstruktuuri ja selle iseärasusi. Immersioonimeetod annab võimaluse ära tunda ka väga väikesi mineraaliterakesi ning nende leviku ja omaduste alusel öelda, millistes tingimustes (temperatuur, rõhk, kliima, vee dünaamika jms.) on kivimid kujunenud. Õpetatakse analüüsi andmeid tõlgendama.

Paleontoloogia ja stratigraafia õppetool (korr. prof. M. Rubel)

1BGGL.0201 Stratigraafia alused

M. Rubel

0.5 AP A S

Alamaste

Vaadeldakse stratigraafia ülesandeid, terminoloogiat, protseduure. Näidatakse kivimite (läbilõigete) stratigraafilise korreleerimise ja klassifitseerimise teed. Lito-, bio-, krono- ja teised stratoonid. Geokronoloogia ja geokronomeetria. Dateerimismeetodid, vastavad skaalad. Stratigraafiline nomenklatuur.

1BGGL.0202 Paleontoloogia I

T. Meidla

4.0 AP E K

Alamaste

Kursuse sissejuhatavates loengutes antakse ülevaade paleontoloogia põhimõistetest ja harudest. Kursus annab kokkuvõtte elu tekkimisest ja arengu varjastest staadiumitest ning on sissejuhatuseks süstemaatilise paleontoloogia kursusele. Viimane käsitleb süstemaatiliselt fossiilide gruppe, mis on olulised geoloogilise praktika seisukohalt. Alustatakse ainuraksetest ja lõpetatakse maismaaliste selgroogsetega, vaadeldakse nende geoloogilist levikut.

1BGGL.0203 Sedimentoloogia

L. Ainsaar

1.5 AP A S

Keskaste

Õppekursuses iseloomustatakse nüüdisaegsete setete ja settekeskkondade klassifikatsioone ning antakse ülevaade kontinentaalsest (jões, järved, nõlvad, liustikud) ja merelisest (mandrilava, rannik) sedimentatsioonist erinevates litogeneesisitüüpides

(humiidne, ariidne, nivaalne, ookeaniline). Antakse ülevaade settematerjali päritolust ja settimisprotsesside teoreetilistest probleemidest.

1BGGL.0204 Ajalooline geoloogia

M. Rubel

3.0 AP A S K

Ülemaste

Esitatakse Maa geoloogiline areng: maa kui planeedi teke, atmosfääri ja hüdroosfääri kujunemine. Käsitlemist leiavad elu tekke ja arengu üldkõikumused, laamtektoonika ja kliimavõõrmete mõju elu arengule geoloogiliste ajastute iseloomustuse taustal.

1BGGL.0205 Seismostratigraafia

M. Rubel

1.0 AP A K

Keskaste

Seismostratigraafia aine ja meetodid, tulemuste interpreteerimine. Kasutusala. Ülevaade kasutatavast tarkvarast.

1BGGL.0206 Eesti aluspõhjageoloogia

M. Rubel, T. Meidla

2.5 AP A K

Alamaste

Antakse ülevaade Eesti geoloogilisest ehitusest ja aluspõhjastratigraafiast. Selgitatakse aluspõhja kivimite kujunemise tingimusi, elustiku arengut, maavarade moodustumist ja levikut, käsitletakse erinevate arenguetaappide fatsiaalseid mudeleid ja paleogeograafiat.

1BGGL.0207 Paleontoloogia II

T. Meidla

1.5 AP A S

Ülemaste

Kursuse põhisisuks on mikropaleontoloogilise uurimistöö alused. Antakse süstemaatilise paleontoloogia kursusega võrreldes ulatuslikum ülevaade põhilistest mikrofossiilide gruppidest. Käsitletakse mikropaleontoloogilisel proovimisel ja saadud info interpreteerimisel kerkivaid praktilisi probleeme, samuti erinevaid laboratoorseid preparatsioonimeetodeid ja nende kasutamist mitmete fossiiligruppide uurimisel. Olulise osa kursusest moodustavad praktikumid.

2BGGL.0208 Varajaste selgroogsete paleontoloogia

T. Märss, T. Meidla

0.5 AP A S

Magistratuur

Maa vanimad merelised selgroogsed: onordoviitsiumi, siluri ja devoni agnaadid ja kalad. Käsitletakse nende süstemaatikat, morfoloogiat ja stratigraafilist levikut, paleoökoloogiat ja paleoihtüoloogilisi provintse paleosoikumis.

Rakendusgeoloogia õppetool (korr. prof. V. Kalm)

1BGGL.0301 Geoloogia alused

V. Kalm

4.0 AP E S

Alamaste

Käsitletakse ja õpitakse tundma kõiki olulisemaid geoloogilisi nähtusi ja protsesse, mis toimuvad nii Maa sees, kui selle pinnal. Saadakse alusteadmised Maa arengust, kivimite, mineraalide ja maavarade tekkest. Kursus on lähtealuseks kõigi järgmiste geoloogiliste distsipliinide õppimiseks.

1BGGL.0302 Geoloogia alused ja Eesti geoloogia

V. Kalm

1.0 AP E K

Alamaste

Käsitletakse ja õpitakse tundma olulisemaid geoloogilisi nähtusi ja protsesse, mis toimuvad nii Maa sees kui pinnal. Saadakse põhiteadmised Maa arengust, mineraalide, kivimite ja maavarade tekkest. Õpitakse tundma Eesti geoloogilise ehituse põhijooni ja arengut eelmisest ajast tänapäevani, maavarade levikut, kaevandamist ja sellega seotud probleeme. Praktikumides õpitakse tundma levinumaid kivimeid ja mineraale, toimub ka välipraktika.

1BGGL.0304 Eesti kvaternaargeoloogia

V. Kalm

2.0 AP E S

Alamaste

Õpitakse tundma kvaternaariajastu (viimased 2 milj. a.) geoloogilisi sündmusi, paleogeograafiat, jäätumisi, setete teket, levikut ning stratigraafiat, Balti mere arengut Eestiga piirnevates regioonides. Käsitletakse olulisemate geoloogiliste ja paleogeograafiliste sündmuste kronoloogiat ja korrelatsioone naaberpiirkondadega.

1BGGL.0305 Keskkonnageoloogia

E. Puura

2.0 AP E S

Alamaste

Antakse ülevaade nii looduslikest protsessidest kui inimõjudest, mis põhjustavad muudatusi keskkonnatingimustes ja seavad ohtu inimelu ning kogu elu Maal. Lähenedamine on nii globaalne kui lokaalne, viimast on tihedalt seotud olemasoleva andmestikuga Eesti kohta. Käsitlemist leiavad kõik peamised reostusliigid, peatatakse Eesti ja kogu inimkonna ees seisvatel tulevikuprobleemidel. Vaadeldakse maailma energiaravust ja kaalutakse võimalikke variante Eesti jaoks.

1BGGL.0306 Hüdrogeoloogia

H. Kink

1.5 AP E S

Keskaste

Antakse ülevaade põhjavete tekkest, lasumistingimustest, liikumise seaduspärasustest ja keemilisest koostisest. Tutvutakse rakendusliku hüdrogeoloogiaga ning pööratakse tähelepanu põhjavete varude kaitsele ning ratsionaalsele kasutamisele.

1BGGL.0307 Geomorfoloogia

V. Kalm

1.5 AP A S

Keskaste

Käsitletakse reljeefi kujundavaid endo- ja eksogeenseid geoloogilisi protsesse, tekkivaid pinnaforme, reljeefi analüüsikaartidelt, reljeefi klassifitseerimise printsiipe, pinnavormide korrelatiivseid setendeid. Käsitletakse ka geomorfoloogia teoreetilisi aluseid ja erinevaid lähenemisviise reljeefi tekke seletamisel.

1BGGL.0308 Ehitusgeoloogia

O. Tammemäe

1.5 AP A K

Keskaste

Kursus on mõeldud geoloogiliste distsipliinide täiendamiseks insenerlike teadmistega ehituse, pinnaste, ehitusgeoloogilise uurimismetoodika, pinnasemehhaanika ja Eesti geotehnika osas. Annab vajalikud eelteadmised ehitusgeoloogiliste kitsama spetsiaalsusega kursuste kuulamiseks - geotehnika alused, ehitusgeoloogiline hüdrogeoloogia jt.

1BGGL.0309 Kvaternaargeoloogia

V. Kalm

1.5 AP A K

Keskaste

Kursus käsitleb kvaternaariajastu stratigraafiat ja geokronoloogiat, setteid ning nende klassifitseerimist. Regionaalses ülevaates kirjeldatakse kvaternaargeoloogiat Ida-Euroopas, Aasias, Skandinaavia mandri jäätumisalal, Alpides ja Kesk-Euroopas, Vahemere regioonis ning Põhja-Ameerika jäätumisalal.

1BGGL.0310 Geofüüsika I

J. Plado

2.5 AP E K

Keskaste

Õppekursus sisaldab valikut geofüüsikalistest uurimismetoditest, mida kasutatakse geoloogilisel kaardistamisel ning maavarade otsingul ja uuringul. Käsitletakse uurimismetodite põhirühmade (gravimeetria, magnetomeetria, elektrometria, seisimomeetria, tuumageofüüsika, puuraugugeofüüsika) üldteoreetilisi aluseid, kasutatava aparatuuri töötamise põhiprintsiipe, tööde metoodikat ja selle taustal üksikmeetodeid ning nende rakendamist erinevates tingimustes. Antakse mäetööde, puurtööde ja geofüüsikaliste tööde, kui geoloogilise informatsiooni hankimise põhiliste vahendite, võrdlev hinnang.

1BGGL.0311 Eesti hüdrogeoloogia

H. Kink

1.5 AP A S

Ülemaste

Kursuse sisuks on anda ülevaade Eesti hüdrogeoloogilisest ehitusest, hüdrostratigraafiast, kirjeldatakse põhjavee moodustumise iseärasusi, erinevate hüdrostratigraafiliste üksuste vee kvantitatiivset ja kvalitatiivset koostist.

1BGGL.0312 Maavarade õpetus

R. Mootse

4.5 AP AE S+K

Ülemaste

Õppekursus koosneb geneetilise ja süstemaatilise osast. Geneetilises osas käsitletakse endogeensete, eksogeensete ja metamorfoogeensete maavarade mitmesuguste gruppide ehitust, koostist, tekki ning nende seaduspärasusi, sõltuvust vastavate provintside tektoonikast, kliimast jm.; süstemaatilises osas iseloomustatakse olulisemaid metallilisi-, mittermetallilisi- ja põlevmaavarasi.

2BGGL.0313 Hüdrogeokeemia

R. Mokrik

1.5 AP E K

Ülemaste, magistriõpe

Antakse ülevaade põhjavee koostisest ja füüsikalise-keemilistest omadustest, põhjavee koostist kujundavatest teguritest ning protsessidest. Selgitatakse, kuidas kujuneb ja muutub põhjavee koostis ja mis seda mõjutab. Iseloomustatakse põhjavee erinevaid keemilisi tüüpe.

1BGGL.0314 Põhjavee tarbimine ja kaitse

H. Kink

2.0 AP E K

Ülemaste

Selgitatakse põhjavee kui maavara varude kujunemise seaduspärasusi, tarbimise põhimõtteid ning kirjeldatakse abinõusid põhjavee reostuse vältimiseks ja kõrvaldamiseks sõltuvalt looduslikest tingimustest. Süvendatud tähelepanu all on tööstus-, kaevandus- ja põllumajanduspiirkonnad.

1BGGL.0315 Põhjavee dünaamika

R. Mokrik

2.0 AP E K

Ülemaste

Antakse ülevaade põhjavee liikumise seaduspärasustest erinevat tüüpi kivimites, iseloomustatakse vee liikumist peegeldavaid mudeleid ja valemeid. Kursus eeldab teadmisi üldisest hüdrogeoloogiast.

1BGGL.0316 Hüdrogeoloogilised uurimismeetodid

R. Mokrik

1.5 AP A K

Ülemaste

Kursuse käigus käsitletakse põhja- ja pinnavee ressursside kujunemise seaduspärasusi, antakse ülevaade hüdrogeoloogiliste uurimismeetodite liikidest, hüdrogeoloogilistest arvutusmeetoditest ning hüdrogeoloogiliste parameetrite statistilisest töötlustest.

2BGGL.0317 Geofüüsika II

J. Plado

1.5 AP A K

Ülemaste, magistratuuri

Õppekursus seisneb erinevate geofüüsikaliste uurimismeetoditega saadud väliandmete geoloogilises tõlgendamises (pöördülesannete praktiline lahendamine) ja igale tööle

eelnevas sissejuhatavas loengus.

1BGGL.0318 Pinnasemehaanika

A. Vilo

0.0 AP A K

Ülemaste

Kirjeldatakse pingejaotusi pinnastes ehituste all, tehakse praktilisi alusearvutusi (vajum jt.), esitatakse teoreetilised alused kandevõime ja vajumisarvutuste tegemiseks, tehakse vastavaid katsearvutusi. Kursus eeldab algteadmisi ehitusgeoloogiast ja geoloogia alustest, on vajalik ehitusgeoloogia erialale spetsialiseerujatele.

1BGGL.0319 Ehitusgeoloogilised uurimismeetodid

O. Tammemäe

1.5 AP A K

Ülemaste

Iseloomustatakse ehitusgeoloogilisi väli- ja kameraaltööde meetodeid, proovimist, teimimist, tüüppinnaste uurimise erinõudeid, uurimistulemuste esitamist läbilõigetel ja kaartidel. Käsitletakse hüdrogeoloogia eriprobleeme seoses ehitusalustega.

1BGGL.0320 Eesti geotehnika

A. Vilo

1.5 AP A S

Ülemaste

Kirjeldatakse Eesti tüüppinnaste omadusi, alates looduslikest, lõpetades tehislিকে. Kirjeldatakse levinumaid vundeerimisviise, antakse ülevaade pinnasevee agressiivsusest Eestis. Käsitletakse konkreetseid geotehnilisi ehituskogemusi. Kursus eeldab ehitusgeoloogia ja pinnasemehaanika läbimist.

1BGGL.0321 Eesti maavarad

R. Mootse

1.0 AP A K

Ülemaste

Käsitletakse Eesti Vabariigi maavarasid (kukersiit, turvas, fosforiit, järve- ja meremudad, lubjakivi, dolomiit, savi, liiv ja kruus) nende geneesi, leviku, uurituse, varude ja tarbimise struktuuri seisukohalt ning maavarade kaevandamisega seonduvaid keskkonnakaitselisi probleeme.

1BGGL.0322 Maavarade uurimismeetodid

R. Mootse

3.0 AP E S

Ülemaste

Kursuses käsitletakse geoloogilises uurimistöös kasutatavaid mäetöid, puurtöid; geoloogiliste tööde staadiumilisust ja etapilisust; otsingueeldusi ja -tunnuseid, otsingu meetodeid; uuringutel - maavaralasundi muutlikkuse uurimist, uuringuvõrku, maavaravarude klassifikatsioone, varude arvutamise meetodeid, vigasid varude arvutamisel, varude riiklikku arvelevõtmist ning erinevate maavarade otsingu-uuringu tööde spetsiifikat.

Molekulaar- ja rakubioloogia instituut

Biotehnoloogia õppetool (korr. prof. A. Metspalu)

1BGMR.0101 Biotehnoloogia

D. Lepik, A. Kurg

3.0 AP E K

Ülemaste

Biotehnoloogia kursus käsitleb biokeemia, mikrobioloogia, geneetika ja molekulaarbioloogia saavutuste erinevaid rakendusi klassikalise-, uue- ja moodsa biotehnoloogia raames. Biotehnoloogia kursus hõlmab järgmisi ainevaldkondi: bioreaktorid ja bioreaktsioonide modelleerimine, läbiviimine ja optimeerimine; immobiliseeritud biosüsteemid ja nende kasutamine; ensüümid ja biotehnoloogia; bioproteiinide tootmine erinevatel substraatidel; energia ja biotehnoloogia; toiduainete biotehnoloogia; taimede ja loomade biotehnoloogia, samuti biotehnoloogia rakendused põllumajanduses ja keskkonnakaitses; materjalid ja biotehnoloogia, biotehnoloogia keemiatööstuses; biotehnoloogia meditsiinis; biosensorid ja bioelektroonikud; antisense meetodid biotehnoloogias; biotehnoloogia eetika ja seadusandlus.

1BGMR.0102 Geenitehnika ja molekulaardiagnostika

I. Pata, A. Metspalu

4.0 AP E K

Ülemaste

Geenitehnika kasutusvaldkondade perspektiivid. Vektorid (plasmiidid, bakteriofaagid, kosmiidid). Geenitehnikas kasutatavad ensüümid (restriktaasid, metülaasid, DNA ja RNA polümeraasid, liigaasid jms). Geel-elektroforees (agaroos- ja polüakrüülamiidgeelid, eri tüüpi geelid), mRNA eraldamine, cDNA pankade koostamine ja analüüs (ka. ekspressioonpangad). Genoomse eukarüootse DNA eraldamine; genoossed pangad, nende koostamine ja analüüs. DNA sekveneerimine. Polümeraasi ahelreaktsioon (PCR) kui DNA analüüsi võimsaim meetod. Geneetiliste haiguste diagnoosimine PCR abil: uute mutatsioonide leidmine genoomis ja tuntud mutatsioonide analüüs, DNA polümorfism, kasutusvaldkond meditsiinis, kohtupraktikas jm. Geenide ekspressioon bakteris, pärmis ja eukarüootsetes süsteemides; valkude uurimise meetodid (SDS-forees, valkude sekveneerimine, antikehad). Kohtspetsiifiline mutagenees ja geeniteraapia.

Evolutsioonilise bioloogia õppetool (korr. prof. H. -H. Kallak)

1BGMR.0201 Valikpeatükke evolutsiooniteoorias

T. Rimmelkoor

2.0 AP E K

Ülemaste

Temaatilisel kuuluvad loengud ja referaadid 3 laiemasse valdkonda: a) elusorganismide üldjaotus (arheobakterid, eubakterid ja eukarüootid), eukarüootsuse tekkimine endosümbioositeooria järgi; b) nn. saltatsioonistlik evolutsioonikäsitlused, eelkõige makroevolutsiooni aspektid (katkendlik tasakaal, liigivalik, horisontaalne geneetiline ülekand); c) inimese evolutsiooni probleemid rõhuasetusega 2 perioodile: hominiidide adaptiivne radiatsioon 5 ... 1 miljonit aastat tagasi ja H. sapiens, sapiens'i kujunemine 200 000 ... 50 000 aastat tagasi. Iga ülalnimetatud temaatilise ploki raames esitab lüsaloengu üks vastavas valdkonnas tegelenud või tegelev teadlane (vastavalt R. Mikelsaare, I. Pata, K. Kalling). Kõikide konkreetsete teemade korral oli spetsiaalne küsimus erinevate uurimismeetodite (näiteks paleontoloogiliste, geokeemiliste, molekulaargeneetiliste jne.) võimaluste ja tulemuste võrdlus.

1BGMR.0202 Taimekoekultuurid

H. Kallak

1.0 AP E S

Keskaste, magistriõpe

Kursuse eesmärgiks on anda ülevaade isoleeritud taimeosade kultiveerimise peamistest meetoditest ja rakendusalaadest (mudelsüsteemina teaduslikes uuringutes ning praktilise meetodina taimede kasvatamisel ja aretamisel). Tutvustatakse taimekoekultuuride eraldamise ja kasvatamise põhilisi tingimusi ja võtteid ning koekultuuride peamisi tüüpe: protoplasti-, raku-, kallus-, meristeem-, tolmutera- ja organkultuure. Lähemalt käsitletakse järgmised küsimused: metabolismi iseärasused taimekoekultuurides ning nende arvestamine kultiveerimistingimuste valikul; rakutsüklid ja selle iseärasused koekultuuri tingimustes; mutatiivne ja kombinatiivne muutlikkus taimekoekultuurides; geneetilise info ülekandmise ja kombineerimise viisid; morfogeneesi teed, tegurid ja iseärasused taimekoekultuurides. Lisaks loengutele tehakse ka laboratoorseid töid.

1BGMR.0203 Evolutsiooniõpetus

H. Kallak

3.0 AP E S

Alamaste

Kursuse ülesandeks on anda ülevaade evolutsiooniidee kujunemisest ja arendamisest, bioloogilise evolutsiooni peamistest etappidest ja ilmingutest ning nüüdisaegse evolutsiooniteooria põhiprobleemidest. Põhilised küsimused on järgmised: Evolutsionismi ajalugu- Lamarcki evolutsiooniõpetus, Darwini valikuteooria, darvinismi arendamine, antidarvinismi peamised suunad. Elu päritolu ja areng Maal. Evolutsiooni materjal ja tegurid: mutagenees, geneetiline rekombineerumine, geenisiire, looduslik valik, geenitriiv, geneetiline koormus. Evolutsiooniprotsessid: adaptatsigenees, liigiteke, makroevolutsioonilised muutused. Makroevolutsiooni iseloomustus (evolutsiooniline progress, adaptiivne radiatsioon ja väljasuremine) ja tegurid. Inimese päritolu ja evolutsioon. Bioevolutsiooni üldtendentsid.

1BGMR.0204 Üldbioloogia

I. Hilpus. U. Kokassaar

6.0 AP E K+S

Ülemaste

Loengukursus annab tervikliku, seostatud ja kooliõpetajatele vajalikul tasemel lihtsustatud ülevaate üldbioloogiast. Kursuses käsitletakse samuti üldbioloogia seoseid teiste bioloogiaharudega ning pööratakse tähelepanu tüüpvigadele, mis ilmnevad üldbioloogia õpetamisel. Loengutes käsitletakse järgmisi valdkondi: elu olemus, elusorganismide keemiline koostis, raku ehitus ja elutegevus, organismide paljunemine ja areng, pärilikkus, selektsiooni alused, aine- ja energiavahetus, evolutsioon, ökoloogia põhimõisted. Praktikumides teostatakse üldbioloogia koolikursuse õpetamiseks vajalikud tööd rakubioloogiast, embrüoloogiast, mikrobioloogiast, taimefüsioloogiast jne. Eriseminaris tutvustatakse üldbioloogia õpetamise metoodikaga seotud probleeme.

Geneetika õppetool (korr. prof. A. Heinaru)

1BGMR.0301 Geneetika

A. Heinaru

3.0 AP E S

Alamaste

Geneetika ajalugu. Geneetika olemus ja geneetilise mõtteareng. Klassikaline geneetika. Tunnuste sõltumatu lahkumise. Geenide aheldatus. Sugu ja sooliiteline pärandumine.

Soo geneetiline determinatsioon. Krossingover. Viiruste, bakterite, seente, taimede ja loomade geneetiline analüüs. Tsütoplasmaatiline pärilikkus. Muutlikkus ja selle tüübid. Mutatsioonid ja mutatsioonide tüübid. Tsütogeneetika põhimõisted. Populatsioonigeneetika. Seleksioon, tüübid, meetodid. Biotehnoloogia. Molekulaargeneetika. Nukleiinhapped kui geneetilise info kandjad. Transkriptsioon. Translatsioon. Geneetiline kood. Geneetiline replikatsioon pro- ja eukarüotidel ja viirustel. Mutatsioonide molekulaarne mehhanism. Rekombinatsioonide molekulaarne mehhanism. Transposoonid. Geenide kloonimine. Insenerigeneetika jarakendusedgeneetika (biotehnoloogia).

1BGMR.0302 Geneetika harjutused

L. Kasak

2.0 AP E S

Alamaste

Geneetilise analüüsi üldprintsüübid ja meetodid. Geneetilise analüüsi matemaatilised printsüübid. Geneetilise lahknemise põhitüübid: mono- ja dihübridne sõltumatu lahknemine, polühübridne lahknemine. Geenide koostoime. Geenide aheldatus ja ristiire, aheldusgrupi määramine. Suguliiteline pärandumine ja soost sõltuv lahknemine. Populatsiooni geneetiline analüüs. Populatsiooni geneetiline struktuur, selle dünaamika. Meditsiinigeneetilise konsultatsiooni alused.

1BGMR.0303 Mikroobigeneetika

A. Mäe

3.0 AP E S

Keskaste

Mikroobigeneetika tehnikad. Klassikaline mikroobigeneetika. Bakterite, faagide ja pärmseente geneetilise info ülevaade. Insenerigeneetika, geenipangad, vektorid, geenide kloonimine. Mutatsioonide saamine ja analüüs. Plasmiidid. Rekombinatsioon ja transposoonid. Geenide kaardistamine. Reparatsioon. Geeni aktiivsuse regulatsioon. Rakutsükkel. Transkriptsiooni regulatsioon. Geeni splaissing. Translatsiooni regulatsioon. Valkude protsessing. Mitokondrite geneetika. Geneetiliste süsteemide evolutsioon.

1BGMR.0304 Tsütogeneetika

S. Kivi

2.0 AP E K

Keskaste

Eesmärk on anda kaasaegseid teadmisi kromosoomide struktuuri, funktsioonide ja liikumiste kohta eukarüootti rakus. Tsütogeneetika kui teaduse kujunemine. Pärilikkuse kromosoomiteooria. Genoomi pakkimine kromosoomi. Kromatiin. Kromosoomikoostis ja struktuuri organisatsioon. Kromosoomide tüübid. Kromosoomide funktsioonid. Kromosoomide uurimise meetodid. Diferentsiaalvärvimismeetodid ja molekulaarne tsütogeneetika. Kariotüüp ja tsütogeneetiline nomenklatuur. Rakutsükkel. Mitoos ja mitoosi variandid. Meiosis. Krossingover. Meioosivariandid. Mutatsioonid. Populatsiooni tsütogeneetika. Meditsiiniline tsütogeneetika. Kromosoomihaigused. Kromosomaalne evolutsioon. Tuumaväline pärilikkus.

1BGMR.0305 Inimese kromosoomid

S. Kivi

2.0 AP E K

Ülemaste

Anda süvendatud teadmisi inimese kromosoomide analüüsi ning meditsiinilise tsütogeneetika valdkonnast. Rakkude kultiveerimise meetodid ja kromosoomipreparaadi saamine. Kromosoomide diferentsiaal-, selektiiv- ja spetsiaalvärvimine. Kõrglahutusvõodistus. DNA proovidega in situ hübridiseerimine (ISH). Radioaktiivsete ja mitteradioaktiivsete ISH-meetodite võrdlus. Kõrgvõodistuse meetodi rakendused: võrdlev tsütogeneetika, geenikaardistamine, mikrodeletsioonide sündroomid, ISH meetodite rakendamine geeni kaardistamisel ja kliinilises tsütogeneetikas. DNA-proovide kasutamine interfaasi tuuma analüüsil.

1BGMR.0306 Inimesegeneetika

M. Viikmaa

2.0 AP E S

Keskaste

Sissejuhatavas osas käsitletakse inimesegeneetika kui teaduse ainet, probleeme ja iseärasusi, inimesegeneetika arengulugu, sh. eugeenika osa tema ajaloos, ja uurimismeetodeid (kaksikutemeetodi puhul tutvustatakse ka kaksikute bioloogiat inimesel). Põhiosas käsitletakse lähemalt järgmisi teemasid: inimese genoomi struktuur, evolutsioon ja kaardistamine; geneetiline polümorfism inimpopulatsioonides ja ökogeneetikaprobleemid; soolise eristumise ja arengu geneetika; kasvu ja psüühilis-käitumusliku muutlikkuse geneetika (sh. nende tunnuste päritavuse uurimine ja tähtsamate anomaaliatega geneetilised mehhanismid). Kursuse lõpuosas tutvustatakse meditsiinigeneetika probleeme ja nüüdisaegseid rakendusi pärilike haiguste profülaktika ja ravi valdkonnas.

1BGMR.0307 Populatsioonigeneetika

M. Viikmaa

2.0 AP E K

Keskaste

Sissejuhatavalt antakse lühiülevaade populatsioonigeneetika tekkest, selle mendelliku ja biomeetrilise suuna kujunemisest, klassikalise ja tasakaalukontseptsiooni olemusest. Järgnevalt käsitletakse populatsiooni geneetilise struktuurimõistet ja komponente, Hardy-Weinberi seadust ja populatsiooni geneetilise tasakaalususe omadusi. Kursuse põhiosaanalüüsib populatsiooni geneetilise struktuuri dünaamika (mikroevolutsiooni) tegureid ja seaduspärasusi: valikulistristumist ja inbriidingut, geenitriivi, mutageneesi, migratsiooni (geenisiret) ja looduslikku valiku eri vorme (retsessiivide ja dominantide vastu, domineerimise puudumisel, heterosügootide kasuks ja vastu, sagedusest sõltuvat). Vaadeldakse veel geneetilist koadaptatsiooni ja mittetasakaalulist aheldust, kvantitatiivsete tunnuste populatsioonigeneetikat, mikroevolutsiooni üldprobleeme ja liigitikke geneetikat.

Mikrobioloogia ja viroloogia õppetool (korr. prof. M. Ustav)

1BGMR.0401 Bakterisüstemaatika

T. Alamäe

1.0 AP E S

Ülemaste

Loenguil käsitletakse mikroobide klassifitseerimise aluseid, mikroobide nomenklatuuri klassifitseerimisel ja mikroobide määramisel kasutatavaid meetodeid. Eraldi peatutakse fülogeneetilise klassifikatsiooni probleemidel. Kursuse praktilises osas tutvutakse diagnostilise mikrobioloogia meetoditega, mida kasutatakse mikroobide tuvastamisel ja süstematiseerimisel. Praktilistes töodes kasutatakse perekonna *Bacillus* tüvesid.

1BGMR.0402 Üldinmikrobioloogia

T. Alamäe

3.0 AP E K

Alamaste

Aine annab ülevaate mikroorganismide sise- ja välisehitusest, keskkonnatingimuste mõjust mikroobidele, nende levikust looduses, rollist aineringetes ja toiduahelates. Peatutakse kamikroobide mitmekesisusel ja antakse ülevaade erinevatest mikroobirühmadest, nii füsioloogilistest kui ka süstemaatilistest. Kursuse põhirõhk on energeetilistel protsessidel mikroorganismides. Käsitletakse aeroobset ja anaeroobset hingamist, erinevaid käärimisi ning fototroofset metabolismi. Käsitletakse ka inimese, loomade ja taimede normaalset mikrofloorat, patogeneesi mehhanisme ning mikroobide kasutamist biotehnoloogias.

1BGMR.0403 Mikrobioloogia praktikum

E. Talpsep, E. Heinaru

3.0 AP E K

Alamaste

Anda praktilise töö kogemus mikroobidega töötamiseks. Kasutades elusate rakkude uurimisviise ja fikseeritud preparaate õpitakse mikroskoopima mikroobe. Erinevad värvimisviisid rakustruktuuri elementide ja varuainete tuvastamiseks. Söötmete valmistamine, sterilimis-, külvi- ja kultiveerimisviisid. Erinevaid mikroobirakkude arvukuse ja biomassi määramisviise kasutades hinnatakse mikroobi kasvukiirust erinevatel söötmetel ja määratakse generatsiooniaeg või mikroobimassi kahekordistumise aeg. Mikroobide isoleerimine puhaskultuuri, hinnates kuluraalseid ja rakutunnuseid, füsioloogilis-biokeemilisi omadusi.

1BGMR.0404 Toiduainete ja sanitaarmikrobioloogia

E. Talpsep

2.0 AP E S

Keskaste

Toiduainete mikrofloora, tüüpilisemad esindajad. Mikroorganismide osa toiduainetes. Toiduainete tootmine mikroorganismide abil: piimatooted, alkohoolsed joogid, pagaritooted, äädikhape, lihatooted, kohv, kakao. Toiduainete konserveerimise meetodid ja konservantide mõju mikrofloorale. Toiduainete riknemine ja seda põhjustavad mikroorganismid. Toidumürgitust põhjustavad mikroorganismid ja nende patogeensus. Toiduainete ja vee sanitaarmikrobioloogiline kontroll, sanitaarmikrobioloogilised meetodid toiduainete kontroll-laboratooriumides. Ekskursioonid toiduainetetööstustesse ning mikrobioloogia laboritesse.

1BGMR.0405 Mikroobi-ökoloogia ja mullamikrobioloogia

A. Tasa

2.0 AP E S

Keskaste

Aine tutvustab üliõpilastele mikroobiökoloogia põhiseisukohti, süvendatud tähelepanu on aine tutvustamisel suunatud mikroobiökoloogia ühele harule – mullamikrobioloogiale. Aine käigus saavad üliõpilased ülevaate mikroobide suhetest abiootiliste ja biootiliste keskkonnateguritega, õpivad tundma mikroobikoosluste struktuuri ja funktsioneerimise seaduspärasusi. Mullamikrobioloogia süvendatud tundmaõppimise käigus vaadeldakse mikroobide osa aineringetes ja mullatekkeprotsessides, antakse ülevaade mullamikrobioloogias kasutatavatest meetoditest ning aine rakenduslikest võimalustest.

Molekulaarbioloogia õppetool (korr. prof. M. Saarma)

1BGM.0501 Molekulaarbioloogia

R. Villems

3.0 AP E S

Molekulaarbioloogia kohustuslik üldkursus annab üldise ülevaate kolmest põhilisest protsessist – replikatsioon, transkriptsioon ning translatsioon. Lisaks nimetatule ning nende illustreerimiseks käsitletakse ka genoomi organisatsiooni, mobiilseid geneetilisi elemente, onkogeene jm. Kuivõrd on tegemist kohustusliku üldkursusega, on põgusa vaatluse all ka olulised süsteemid – nagu immunogeenide ehitus ja ekspressiooni regulatsioon, ontogeneesi eest vastutavad geenid jm., samuti ka üldised aspektid molekulaarsest evolutsioonist.

1BGM.0502 Sissejuhatus molekulaarevolutsiooni

R. Villems

2.0 AP E K

Sissejuhatus molekulaarevolutsiooni baseerub teadmistel, mis on kogunenud viimase kümnekonna aasta jooksul geenide molekulaarbioloogia uurimisel. Kursuse eesmärgiks on anda ülevaade molekulaarbioloogiast kui kiiresti kasvavast empiirilisest andmebaasist nii geenide, genoomi kui ka organismide evolutsiooni uurimisel. Samas on molekulaarevolutsiooniline lähenemine oluline, tihti koguni asendamatu vaatenurk ka kitsalt molekulaarbioloogiliste probleemide lahendamisel. Seega on vaatluse all nii geenide kui genoomi ehitusest tuletatavad lähtekohad ja ka molekulaarevolutsioonilise lähenemise võimalused geeni ekspressiooniga seotud protsesside mõistmisel. Kursus käsitleb geenide ja organismide/liikide evolutsiooni vahekorda, fülogeneesi uurimist liikide DNA analüüsi alusel. Kursus teadvustab, et geeni molekulaarbioloogia on muutunud võimsamaks vahendiks üldbioloogiliste probleemide uurimisel.

1BGM.0503 Arvutid molekulaarbioloogias

T. Margus, U. Saarma

2.0 AP A K

Keskaste

Arvutikursus molekulaarbioloogias on määratud üliõpilasetele hõlbustamaks suhtlemist arvutiga, andes teadmisi andmetöötluse võimalustest molekulaarbioloogias ja temaga kokkupuutepunkte omaval erialadel (geneetika, biokeemia, ensümolooia jne.) parimate sellealaste arvutiprogrammide näitel. Arvutikursus on kasulik kõigile, kelle huvi hõlmab rakus toimuvaid bioloogilisi protsesse. Kursuse lühike kirjeldus: annab tööks vajaminevaid algteadmisi arvuti riist- ja tarkvarast. Molekulaarbioloogias enim kasutatavate programmide iseloomustus ja praktiline töö arvutiga lahendamaks konkreetseid ülesandeid programmi PC/GENE abil. Maailma suurimate andmebaaside iseloomustus ja nende kasutamise võimalused, lisaks praktiline töö, kus kasutatakse ühte andmebaasidest.

1BGM.0504 Nukleiinhapete keemia

Remme

2.0 AP AE K

Keskaste

Kursus nukleiinhapete (NA) struktuursest organisatsioonist ja selle seosest nende bioloogiliste funktsioonidega: NA komponendid ja struktuuri tasemed, struktuuri uurimise meetodid, NA mitmekesisus ja bioloogilised funktsioonid, NA struktuuriuurimise meetodid, DNA ehitus, DNA2-ahelalised vormid ja nende seos geneetilise informatsiooni säilitamisel, RNA struktuur ja komponendid, RNA struktuursed motiivid, RNA

funktsioonid, RNA katalüüs. Selle kursusega on seotud praktiline töö molekulaarbioloogia praktikumi raames: Nukleiinhapete uurimine biokeemiliste meetoditega ning primaarstruktuuri määramine.

Rakubioloogia õppetool (korr. prof. T. Maimets)

1BGMR.0601 Rakubioloogia

R. Sikut

3.0 AP E S

Alamaste

Kursus käsitleb eukariootsete rakkude üldist ehitust ja talitlust. Antakse ülevaade kõikidest raku organellide struktuurist ja funktsioneerimisest, rakkudes toimuvate liikumiste mehhanismidest, rakkudevahelisest signalisatsioonist ja kommunikatsioonist, diferentseerumise põhitõdedest, rakkude jagunemisest ning selle aluseks olevatest mehhanismidest, taimse raku ehituse ja talitluse eripäradest. Näited inimesel esinevatest haigustest, mis on tingitud mingi rakulise funktsiooni defektist, aitavad mõista rakus toimuvate protsesside tähtsust kogu hulkraksele organismile. Loengutes ei käsitleta mitte ainult seda, mida me rakkudest teame, vaid ka seda, kuidas need teadmised on saadud, s. t. tutvustatakse vastavaid uurimismeetodeid. Nende tundmine on eriti oluline neile, kes edaspidi ise kavatsevad vastavale uurimistööle pühenduda.

1BGMR.0602 Rakubioloogia praktikum

S. Kuuse

3.0 AP A S

Alamaste

Taime- ja loomaraku ehitus. Raku ja rakuorganellide spetsiifilised värvimismeetodid (hematoksüliin-eosiin, happeline fosfataas, suksinaatdehüdrogenaas, hõbenitraat jt.). Erinevad rakutüübid: vererakud, fibroblastid. Mitokondrid, lüsoosoomid. Golgi kompleks. Mitoos ja meioos; lambihari kromosoomid, polüteenkromosoomid; X-kromatiin. Elektronmikroskoopia elektronogrammide analüüs.

1BGMR.0603 Molekulaarne rakubioloogia

T. Maimets

2.0 AP E K

Alamaste

Kursuses käsitletakse neid põhilisi molekulaarseid mehhanisme, mis määravad ära normaalse raku arengu ja kasvu. Samuti tutvustatakse vastavaid patoloogilisi protsesse. Kursuse esimeses osas antakse süsteemne ülevaade transkriptsioonilistest, RNA protsessingu tasemel töötavatest, translatsioonilistest ja posttranslatsioonilistest kontrollmehhanismidest erinevate rakkude elutsükli reguleerimisel. Kursuse teine osa tutvustab konkreetseid mehhanisme üksiku raku (*Xenopus*'e munarakk, pämirakk), rakupopulatsiooni (rakukultuurid) ja hulkrakse organismi (*Drosophila* areng) näidetel.

1BGMR.0604 Molekulaarne arengubioloogia

S. Kuuse

2.0 AP E S

Alamaste

Arengugeneetika üldmõiste, seos teiste ainetega. Rakkude diferentseerumine, diferentseerumise ja determinatsiooni vahekord. Histogeneesi elementaarkomponendid. Rakkude paljunemine, kasvamine, omavaheline koostöö, hukkumine. Vereloome kujunemine. Hormonaalse süsteemi, immuunsüsteemi areng. Induktorid, morfogeenid,

faktorid, gradiendid. Positsiooniinformatsiooni gradientmodelid. Kasvajad: klassifikatsioon, teke, diagnostika, teraapia.

1BGMR.0605 Loomsed rakukultuurid

E. Ustav, T. Talpsepp

1.0 AP E K

Keskaste

Rakkude eraldamine koest ja viimine primaar- ja püskikultuuri. Kultiveerimise põhinõuded ja tingimused. Rakubioloogias kasutatavad analüüsimeetodid. Võõra DNA transfekteerimine rakku, transfektsioonivektorid. Rakkude hübriidiseerimine. Hübridoom. Rakkude transformatsioon onkogeenidega.

Taimefüsioloogia õppetool (korr. prof. A. Laisk)

1BGMR.0701 Taimebiokeemia

E. Padu

2.0 AP E K

Keskaste

Kursuse eesmärgiks on anda spetsialiseerujatele taimeteaduse alal teadmisi taimse organismi funktsioneerimise biokeemilise tasandi spetsiifikast raku, kudede ja organite tasemel. I osas antakse ülevaade taimse raku struktuuride (rakukest, plastiidid, vakuool) keemilisest koostisest ja koostisainete sünteesist. II osas käsitletakse juhtkudede (ksüleem, floem), õite ja viljade keemilist koostist ja diferentseerumise biokeemiat, samuti seemnete koostist ja idanemisel toimuvaid protsesse. On antud väljund toiduainetetööstusesse (jahu koostis ning küpsetusomadused; veini, tee ja kohvi koostis ning valmistamise tehnoloogia). Praktikalisteks töödeks on fotosünteesi pigmentide kahe-suunaline lahutamine sahharoosikihis ja neeldumisspektrite registreerimine, isoonsüümide koosseisu muutuse analüüs idanemisel elektroforeesil PAAG-s; kõrg- ja madalmolekulaarsete ühendite eraldamine geelfiltratsioonil.

1BGMR.0702 Taimede sekundaarne ainevahetus

U. Margna

1.0 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

I osa tutvustab sekundaarainevahetuse üldisi aspekte. Käsitletakse selle seoseid alusmetabolismiga, tema spetsiifilisi iseärasusi võrreldes viimasega, funktsioneerimise põhiprintsiipi ning sekundaarainevahetuse väljakujunemise evolutsioonilisi põhjusi. II osas saab ülevaate taimede sekundaarainete (polüfenoolid, terpenoidid, alkaloidid) klassifikatsiooni põhiprintsiipidest, nende keemilisest ehitusest ja omavahelisest biogeneetilise seosest. Andmed üksikute ainerühmade biosünteesimehhanismist taimerakus. III osas on sekundaarainevahetuse füsioloogilised aspektid: sekundaarainete biosünteesi varieerumise põhjused, mitmesuguste tegurite mõju nendele protsessidele ning sekundaarainete akumulatsiooni kvantitatiivsed seaduspärasused. Selgitatakse sekundaarainevahetuse kui protsessi ning selle käigus sünteesitud ainete tähtsust taimede elutegevuses. Ka tähtsust inimestele.

1BGMR.0703 Taimefüsioloogia laboratoorsed tööd

A. Söber, E. Padu, E. Hansen, H. Eichelmann

2.0 AP A S

Alamaste

Taimeraku ja -organelli mõõtmine. Protoplasma liikumiskiirus. Fluorestseeruvad

ühendid taimedes, fluorestsentsmikroskoop. Rakumembraani ja kesta omadused. Auksiini mõju venivuskasvule. Hingamise ja tsüaniidresistentse hingamise intensiivsuse määramine Warburgi meetodil. Hingamiskoeffitsient. Isoleeritud kloroplastide fotokeemiline aktiivsus. Lehepigmentide eraldamine paber- ja kolonnkromatograafiliselt ja nende kontsertratsiooni määramine. Rakumahla osmootse rõhu määramine refraktomeetriga ja Scholanderi pommiga. Transpiratsiooni intensiivsuse meetodid. Õhukõhede kuju, suurus ja arv lehe pinnauhikul. Juurestiku mahu ja absorbeeriva pinna suuruse määramine. Taimede kasvatamine vesi-, liiv- ja muldkultuurides. Mulla veemahutavuse ja pH määramine. Vee ja kuivaine sisaldus taimedes. Lahuste fosforisisaldus Levitski meetodil. Lämmastikudoonorite mõju taimedele nitraatreduktaasile aktiivsusele.

1BGMR.0704 Taimefüsioloogia

E. Padu

2.0 AP E S

Alamaste

Kursus räägib taimse organismi funktsioneerimisest ja põhilistest elutegevusprotsessidest, regulatsioonist geneetilisel, membraansel, troofilisel, hormonaalsel tasandil, kohastumisest väliskeskkonna tingimustele, struktuuri ja funktsiooniintegreeritusest. Loengus on taimefüsioloogia alajaotused: 1) veevahetus (vee liikumist käsitletakse veepotentsiaali mõiste abil), 2) mineraaltoitumine (tähtsamate toiteelementide omastamise ja kasutamise iseärasused, transport biomembraanidel), 3) fotosüntees-pigmentid, mehhanism, regulatsioon, assimilaatide kaugtranspordi mehhanismid, sõltuvus välistingimustest, 4) hingamine-iseärasused, fotosünteesi ja hingamise seosed ning regulatsioon, 5) kasv ja areng -- molekulaarsed ja organismitasemelised mehhanismid, regulatsioon fütoökosüsteemi valguse, kasvuregulaatorite (auksiinid, tsütokiniinid, giberelliinid, etüleen, abstsissiin) vahendusel, õitsemise regulatsioon.

1BGMR.0705 Radiobioloogia

I. Bichele

1.0 AP E K

Keskaste, magistri-dokt. õpe

1) Tuumafüüsika elemendid: elementaarosakesed; aatomite tuumad, tuumade lagunemine ja süntees; jäävuse seadused, massidefekt, seosenergia; radioaktiivse lagunemise seadus; radioaktiivse kiirguse detektorid; tuumaenergeetika, reaktorid, kiirendajad, isotoopide kasutamine. 2) Ioniseeriva kiirguse ja aine vastastikune mõju: energia neeldumine molekulides; reaktsioonide erinevus ainetes. Energia neeldumine makromolekulides; füüs-keem. muutused nukleiinhapetes; reparatsiooni molekulaarmehhanismid. Ioniseeriva kiirguse mõju rakule; radiotundlikkus arengutsükli erinevatel staadiumitel; reparatsioon, sõltuvus raku metabolismist. 3) Kudede, organite ja organismi kiiritus. Ainevahetuse muutused kiiriratud elusorganismis; reaktsioonid kiirgusele; omastatud radioaktiivsete ainete mõju; inimese kiirgushaigus, taastumine; bioloogiline kiirguskaitse; ioniseeriva kiirguse kasutamine raviks.

1BGMR.0706 Metabolismi ja bioproduktiooni matemaatiline modelleerimine

H. Moldau, A. Laisk

1.0 AP A K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Valikkursus annab teadmisi matemaatiliste mudelite olemusest, struktuurist ja funktsioonist. Käsitletakse eksperimendi ja mudeli vahetust, mudelite kontrolli loogikat, meetodikat ja tehnoloogiat. Tutvustatakse kaasaegsete arvutite kasutamist lihtsamate

modelite koostamisel ja analüüsil. Käsitletakse ensümaatiliste reaktsioonide kineetika, terviktaime ning taimkatte bioproduktiooni modelleerimise iseärasusi.

1BGMR.0707 Taimede hingamise ja biosünteesi energetika

H. Moldau

1.0 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Hingamist võetakse kui taime produktiooniprotsessi lüli, mis ühendab fotosünteesi ja struktuuraine biosünteesi protsessi. Monomeeride sünteesi energiakulude alusel, arvestades transpordi- ja polümerisatsioonikulusid ning anorgaaniliste ainete liitumist, tuletatakse struktuurse biomassi põhiliste komponentide sünteesikulud sõltuvalt hingamise energeetilise efektiivsusest ja sünteesiteedest. Tulemust kirjeldav sünteesi bilansi koondvõrrand annab ka neeldunud hapniku ja eraldunud süsihappegaasi ja vee kogused, mis osalevad ühikulise hulga struktuuraine sünteesil. Hinnatakse ka kulutusi sünteesitud struktuuraine degradeeruvate komponentide, samuti ioongradientide säilitamiseks ning kulutusi, mis on seotud taime struktuuride ja funktsioonide kohanemisega uutele keskkonnatingimustele. Käsitletakse nende kvantitatiivsete hinnangute eksperimentaalse kontrolli meetodeid ja tulemusi.

1BGMR.0708 Taimede veerežiim

H. Moldau

1.0 AP E S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Käsitletakse taimede veeülekannet süsteemis muld-taim-atmosfäär, selle protsessi energetikat ja endogeenset regulatsiooni nii küllaldase veevarustuse kui veepuuduse korral. Veeülekanne seostatakse taimede fotosünteesi, assimilaatide jaotuse, hingamise, struktuur- ja reservainete sünteesi kiirusega; erilist tähelepanu pööratakse taime kohastumisprotsessidele vee defitsiidi tingimustes ja selle seosele produktiivsusega. Vaadeldakse ka taimede veerežiimi eripära õhu kõrgeenenud süsihappegaasi ja saasteainete (eriti osooni) sisalduse tingimustes. Kursuse käigus tutvustatakse originaalset aparatuuri, mille abil on paljude aastate vältel uuritud taimede veerežiimi. Aparatuuril on võimalik teha lõpu- ja magistritööd.

1BGMR.0709 Fotobioloogia

A. Laisk

1.0 AP K

Keskaste

1. Valguse-aine vastasmõju: fluorestsents; tripletne seisund; energia migratsioon. 2. Fotokeemilise reaktsiooni iseloom: fotobioloogilised reaktsioonid. 3. Fotosüntees: fotosünteesi termodünaamika; kvantväljund; elektrontransport; Calvini tsükkel; bakteriaalne fotosüntees; regulatsiooni mehhanismid; fotosünteesiline fosforüülimine. 4. Nägemine: fotoretseptioon; nägemispigmendid, fotokeemia. 5. Fototaksis, fotokinees, fototropism. 6. Fotomorfogenees. 7. Fotobiosünteesilised reaktsioonid. 8. Fotoperiodism. 9. Ultraviolettkiirguse mõju bioorgaanilisele makromolekulile: puriin- ja pürimidiin-aluste elektron-ergastatud seisundite isel.; nukleiinhapete kahjustuste biol. efekt; valkude kromofooride elektron-ergastatud seisund; valkude fotoinaktivatsioon; UV mõju lipiididele; makromolekulaarse sünteesi inhibeerimine. 10. Ultraviolettkiirguse mõju membraanidele, rakule, organismile. 11. Fotokeem. vigastuse reparatsioon rakus.

2BGMR.0710 Fotosüntees

A. Laisk

2.0 AP E S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Fotosüntees on molekulaar- ja rakubioloogia suuna laudatur'i alternatiivaine, mida õpetab korr. prof. Agu Laisk. Kursuse ulatus on 2p. ja see koosneb loengutest ning iseseisvast tööst kirjandusega, pluss mõned praktilised fotosünteesi mõõtmised vastaval aparatuuril. Alltoodud programm on maksimum, mille täielik omandamine on ette nähtud magistratuuris. Laudaturis omandatakse kokkuleppeline osa, mis mahub 2p. piiridesse. Täiskursus annab kaasaegsed ja põhjalikud teadmised fotosünteesist. Seoses taimefüsioloogia professuuri spetsiifikaga rõhutatakse protsessi tervikkust ja selle sisemisi regulatsioone, mis paratamatult tulenevad termodünaamika põhiseadustest. Magistrandid saavad töötada kaasaegses laboratooriumis, mis on varustatud kõige uuema mõõtetehnika ja arvutitega.

1BGMR.0711 Biofüüsika praktikum

R. Kõiveer, I. Bichele

1.0 AP A K

Alamaste

Reaktsiooni aktivatsioonienergia ja kineetiliste parameetrite määramine. Valkude struktuuri uurimine absorptsiooni ja fluorestsentsmeetodil. Molekulide mõõtmete määramine geelfiltratsiooni ja monokihi meetodil. Permeaabluskoeffitsiendi leidmine. Tutvumine ja mõõtmised elektronostillograafia, polarimeetriga, Abbee termopaariga, refaaktomeetriga ja psühromeetriga. Vedeliku ja õhu sisehõõrdeteguri määramine. Vedeliku pindpinevusteguri määramine tilgameetodil. Päikesekiirguse mõõtmine (demonstratsioon). Taime veevõimsuse ja lehe veevõimsuse määramine survekambriga (demonstratsioon).

1BGMR.0712 Biofüüsika

R. Kõiveer, A. Laisk

2.0 AP E S

Alamaste

Kursuses vaadeldakse materiaalse struktuuri ülesehituse põhilisi füüsikalisi seaduspärasusi. Kursus algab aatomite ehitusest. Edasi vaadeldakse nende ühinemist molekulideks. Gaaside, vedelike ja tahkiste kaudu õpitakse tundma molekulide omavahelisi vastasmõjusid. Peajoonena läbib kursust idee aatomitevaheliste sidemete suunatusest, tänu millele on võimalik bioloogiliste makromolekulide lõpmatu mitmekesisus. Lihtsate bioloogiast võetud näidete varal minimaalselt matemaatikat kasutades selgitatakse, kuidas elusad funktsioneerivad põhilised füüsikaseadused.

Üldise ja mikrobiokeemia õppetool (korr. prof. P. Palumaa)

1BGMR.0801 Evolutsiooniline biokeemia

J. Simisker

1.0 AP E K

Ülemaste

Kursuse ülesandeks on anda ülevaade bioloogiliste struktuuride ja metabolismitüüpide kujunemisest ja biokeemilisest diferentseerumisest evolutsiooni erinevates suundades. Biokeemilise evolutsiooni hindamise kriteeriumid. Morfoloogilise ja biokeemilise evolutsiooni vahetused. Molekulaarsed evolutsioonipärad. Elu tekke nüüdisaegsed teooriad. Rangete anaeroobide päritolu ja fülogeneetilised suhted. Anaeroobse energiavahetuse evolutsioon. Autotroofsuse tüübid ja kujunemise teed anaeroobidel. Aeroobse

energiavahetuse kujunemine. Mitokondrite päritolu ja evolutsioon. Aeroobide biokeemilise evolutsiooni üldised seaduspärasused. Hapnik anaboolsetes protsessides. Kloroplastide päritolu ja autotroofsuse evolutsioon aeroobidel. Biokeemiliste protsesside modifitseerimine organismide evolutsioonilises kohastumises. Idioadaptatsioonide ja spetsialiseerumise biokeemilised alused.

1BGMR.0802 Biokeemia praktikum

P. Toomik

2.0 AP A K

Keskaste

Kursuse eesmärgiks on biokeemia laboratooriumis kasutatavate põhimeetodite teoreetiliste aluste tundmaõppimine ning praktiline rakendamine. Käsitlemist leiavad järgmised biokeemilised meetodid: ioonvahetuskromatograafia, geelfiltratsioon, geelelektroforees, spektrofot- ning fluoromeetria, autoradiograafia.

1BGMR.0803 Mikroobibiokeemia

J. Simisker

3.0 AP E K

Keskaste

Mikroobirakkude ehitus. Rakustruktuurides osalevate sahhariidide, lipiidide ja valkude ehitus, funktsioonid ning biosüntees. Rakustruktuuride moodustumine. Bioloogiliselt aktiivsed pinnaststruktuurid ja nende osa mikroob-mikroob, mikroob-kõrgem organism ja mikroob-viirus interaktsioonides. Parasitismi ja sümbioosi biokeemilised aspektid. Mikroobide energiavahetus. Energiavahetuse üldised printsiibid anaeroobsetes ja aeroobsetes mikroobides. Süsiniku- ja energiaallika kasutamise üldine organisatsioon erisugustes mikroobides. Mikroobide adaptatsioon energiaallikatele. Ekstratsellulaarsete polümeersete ühendite (sahhariidid, valgud jt.) moodustumine mikroobidel ja nende funktsioonid. Polümeersete ühendite (sahhariidid, valk pektiin, ligniin) kasutamine energia ja süsiniku allikana. Vees lahustumatute ühendite utilisatsiooni üldised printsiibid.

1BGMR.0804 Ensümolooogia

V. Sild

3.0 AP E S

Keskaste

Ensüümreaktsioonide mehhanism. Aktiivkompleksi teooria. Katalüüsi ja katalüüsivate reaktsioonide tüübid. Substraadi seostumine ensüümiga. Koensüümid, nende klassifikatsioon. Erinevate koensüümide osalemine katalüüsiprotsessides. Reaktsioonimehhanismide uurimise meetodid. Ensüümikatalüüsi kineetika. Ensüümi aktiivsuse sõltuvus substraatide, inhibiitori, aktivaatori ja ensüümi kontsentratsioonist ning pH-st. Ensüümi aktiivsuse sõltuvus temperatuurist. Kooperatiivsete ja allosteeriliste ensüümide kineetika. Ensüümide kineetika matemaatiline modelleerimine. Ensüümide klassifikatsioon. Süstemaatiline ja triviaalne nomenklatuur. Ensüümide käitumine in vivo. Ensüümide aktiivsuse bioloogiline kontroll. Ensüümide lokaliseerimine rakkus. Ensüümkompleksid ja nende matemaatilise modelleerimise võimalused. Ensüümide kineetika eksperimentaalne uurimine.

1BGMR.0805 Süsivesinike, lipiidide ja aminohapete metabolism

H. Tõugjas, V. Sild, R. Kõiveer

3.0 AP E K

Ülemaste

Metabolismi üldised seaduspärasused ja uurimismeetodid. Metabolismiradade

identifitseerimine. Metaboolne kontroll tasakaalustamata ja tasakaaluliste protsesside vahendusel. Regulatsioonipunktide avastamise võtted. Regulatsiooni teooria loomine ja kontrollimine. Sahhariidid energia allikana. Sahhariidide katabolismi regulatsioon ja seosed lipiidide ja valkude metabolismiga. Koelised iseärasused. Oligo- ja polüsahhariidide biosüntees loomades. Heteropolüsahhariidide ehitus, funktsioonid. Glükoproteiidide ja glükolipiidide biosüntees. Lipiidide katabolismiteed ja nende regulatsioon. Erisuguste lipiidide biosüntees ja osalemine biostruktuuride formeerumisel. Prostaglandiinide ja storoolide metabolism ja funktsioonid. Aminohapete biosüntees ja katabolism erinevates kudedes ja organites. Peptiidide biosüntees ja funktsioonid.

1BGMR.0806 Üldise biokeemia praktikum

P. Toomik, H. Tõugjas, V. Sild

3.0 AP A S

Alamaste

Sahhariidide ja lipiidide molekuli ehitus, omadused, funktsioonid, kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed määramismeetodid. Aminohapete molekuli ehitus. Aminohapete happelis-aluselised omadused, pK ja pI määramine. Aminohapete keemilised omadused ja aminohapete segu kvalitatiivse analüüsi üldpõhimõtted. Peptiidsideme teke ja omadused. Polüpeptiidide ja valkude kvalitatiivse määramise üldpõhimõtted ja kvantitatiivse määramise meetodid. Ensüümide substraadispetsiifilisus, ensüümi eriaktiivsuse määramine. Ensüümiaktiivsuse sõltuvus pH-st ja temperatuurist. Ensümaatilise reaktsiooni kineetika: Km leidmine Michaelis-Menteni võrrandi alusel. Inhibitsioonitüübi määramine.

1BGMR.0807 Mikroobifüsioloogia

R. Kõiveer

2.0 AP E S

Keskaste

Mikroorganismide kasvu iseloomustavate parameetrite (kasvukiirus, saagis, enesesäilitusenergia, metaboolne koefitsent) sisu, varieeruvuse piirid ja selle põhjused ning määramiseviisid. Mikroobide kultiveerimise moodused ja seadmed. Kemostaat, turbidostaat, kemostaatide patarei ja tubulaarne kultuur. Mikroobide kasvu sõltuvus väliskeskkonna tingimustest (temperatuur, pH, hapniku kontsentratsioon, soolsus, hüdrostaatiline rõhk, kiirgus režiim ja gravitatsioon) ja keskkonna tingimuste mõju mikroobide füsioloogilistele ja biokeemilistele parameetritele. Mikroobi kultuuride muutlikkus ja seda mõjutavad faktorid. Mikroobide kultiveerimine kemostaadis. Mikroobide kasvukiiruse, substraadi kasutamise efektiivsuse ja saagise määramine eksperimenti käigus.

1BGMR.0808 Membraanide biokeemia

R. Kõiveer

1.0 AP E K

Ülemaste

Membraanide lipiidne koosseis, selle varieeruvus. Membraani valgud: nende struktuuri ja paiknemise iseärasused, süntees ja järgnev kovalentne modifitseerimine. Membraani oligosahhariidid: nende süntees ja funktsioonid. Membraanide ehitusmudelid. Membraani retseptorid: nende ehitus ja funktsioonid. Spetsiifiline endotsütoos. Kolesterooli ainevahetuse iseärasused. Metaboolsed ja lüsosomaalsed haigused. Signaali sisenemine rakku. cAMP, cGMP, inositolifosfaadid ja kaltsium sekundaarsete mesendzeridena. Sekundaarsete mesendzeride mõju raku biokeemilistele ja füsioloogilistele protsessidele. Erinevate organismide ja organellide membraanide ehituse iseärasused.

1BGMR.0809 Rakendusbiokeemia

V. Sild, P. Toomik

2.0 AP E K+S

Ülemaste

Ensüümide kasutamine keemilises analüüsis. Kineetilised ja tasakaalulised meetodid. Ensüümide immobiliseerimise võtted. Immobiliseeritud ensüümide iseärasused. Ensüümandurid. Immunokeemiline analüüs. Ensüümide kasutamine tööstuses ja põllumajanduses. Ensümaatiline süntees intaktsete rakkudega. Rakkude immobiliseerimise võtted. Ensüümide kasutamine meditsiinis. Ensüümid diagnostikas. Defitsiitsete ensüümide kompenseerimine. Ensüümide osa detoksikatsiooniprotsessides. Mikrobioloogiline biosüntees. Metabolismi lõpp- ja vaheproduktide saamise meetodid. Produktentide saamise biokeemilised alused. Taimse materjali biotransformatsioon. Keemiliste, ensümaatiliste ja mikrobioloogiliste võtete kombineerimine tselluloosi, pektiini ja tärklise utiliseerimisel. Praktikum: Alkoholid määratakse ensümaatilisel meetodil. Ensüümelektroodi valmistamine. Hüdrolüütiliste ensüümide saamine.

1BGMR.0810 Valkude biokeemia

P. Palumaa

2.0 AP AE K

Keskast

Aminohapped. Peptiidside. Valkude kovalentne struktuur. Valkude sekundaarstruktuur. Globulaarsete valkude struktuursed domeenid. Valkude kvaternaarstruktuur. Valkude struktuuri määravad füüsikalised-keemilised interaktsioonid. Valgustruktuuri dünaamika. Valkude aminohappelise järjestuse määramine. Valkude ruumilise struktuuri uurimise meetodid. Röntgenstruktuurianalüüs, NMR spektroskoopia. Liitvalkude klassifikatsioon. Metalloproteiinid, struktuur, funktsioonid. Glükoproteiinid. Lipoproteiinid. Valkude biosüntees ja metabolism. Valkude funktsioonid.

Zooloogia ja hüdroloogia instituut**Erizooloogia õppetool (korr. prof. E. Krall)****1BGZH.0106 Selgrootute zooloogia**

dots. M. Martin

3.0 AP E S

Alamaste

Üldkursus, mis oma sissejuhatavas osas annab ülevaate loomorganismide üldistest ehitusprintsipiidest ja talitlusest alates ainuraksetest kuni alamate keelikloomadeni. Sellele järgneb loomariigi detailsem tundmaõppimine suuremate süstemaatiliste üksuste (peamiselt hõimkondade) tasemel. Alamaid taksoneid, loomaliike ning nende bioloogia õpitakse tundma ainult nii palju, kui palju on vajalik selle taksoni iseloomustamiseks. Paralleelselt loengutega toimuvad ka praktikad.

1BGZH.0107 Selgroogsete zooloogia

korr. prof. T. Saat, dots. V. Lilleleht

2.0 AP E K

Alamaste

Keelikloomade ehitusplaan, üldtunnused. Koljutud, sõõrsuud, kalad, amfiibid, reptiilid, linnud, imetajad: ehitusplaan (katsed, teos, närvisüsteem ja meeleeelundid, lihastik, seedeelundkond, ringer, sigimis-, eritus-, sisesekretsioonielundid), bioloogia (füsioloogia,

ökoloogia, etoloogia jms.) iseloomulikud jooned. Tähtsamad seltsid ja sugukonnad, esindajad. Keelikloomade põlvnemine, evolutsiooniline areng. Üldandmed leviku kohta. Praktikumides õpitakse (klasside esindajate näitel) anatoomilist ehitust ja olulisemaid määramistunnuseid, määratakse loomi (peamiselt Eestis esinevaid liike). Osa õppuseid zooloogiamuuseumi ekspositsiooni ja fondide baasil.

1BGZH.0108 Zooloogia praktikum

korr. prof. E. Krall, korr. prof. R. Mänd, korr. prof. J. Kämer

5.0 AP E K+S

Ülemaste

Praktikum koosneb kahest osast: a) ühine erinevate õppetoolide (eri- ja üldzooloogia, loomaökoloogia, osalt ka hüdrobioloogia) üliõpilastele; b) õppetooli-spetsiifiline – vastab varasema õppeplaani "suure praktikumi" programmile. Peamiseks eesmärgiks on erinevate zooloogia suundade põhiliste töömeetodite omandamine ja oskuste ning vilumuste omandamine teadustööks kitsamal erialal.

1BGZH.0109 Selgrootute faunistika suvepraktika

dots. K. Elberg, dots. M. Martin

2.0 AP E K

Alamaste

Faunistika suvepraktika on jätkuks kursusele "Selgrootute zooloogia". Praktikum pikkuseks on kaks nädalat ja see toimub väljaspool Tartut. Põhiline töö toimub 4–5 üliõpilasega rühmades. Esmalt õpitakse tundma ja kasutama lihtsamaid töövahendeid ja töömeetodeid, mis on olulised selgrootute kogumisel, prepareerimisel, säilitamisel ja uurimisel. Baasis on ka vastavasisuline õppekirjandus. Seejärel peab iga rühm tegema vabalt valitud teemal uurimusliku töö ja esitama selle tulemused trükivalmis käsikirja kujul. Praktikumi lõpus peab iga üliõpilane tundma vähemalt sadat kohalikku selgrootu liiki ladina ja eesti keeles ning oskama määrata nende süstemaatilise kuuluvuse.

1BGZH.0110 Entomoloogia

lekt. M. Martin

3.0 AP E S

Ülemaste

Kursus annab ülevaate putukatega seotud probleemidest. Arvestades laia teemade ringi on käsitlus üldistatud ja puudutab iga valdkonna põhiküsimusi. Loengutel antakse ülevaate putukate välis- ja siseehitusest, meeheelunditest ja nende talitlusest. Lühidalt peatutakse putukate arengu ja ökoloogiaga seotud küsimustel. Olulise osa loengu mahust hõlmab tutvumine kõigi putukaseltsidega ning putukate süstemaatikaga seotud probleemid. Putukaliike õpitakse tundma ainult käsitletud probleemide mõistmiseks. Loengute tsükkel annab süvendatud teadmisi putukate – kui loomariigi ühe olulisema osa – kohta, täiendades tunduvalt seniseid teadmisi selgrootutest.

2BGZH.0111 Zooloogia seminar

2.0 AP E K+S

Ülemaste, magistriõpe

Seminariettekande koostamine ja esitamine (juhendajaga kooskõlastatud teemal); ettekande analüüs (1p.) ja osavõtt seminaridest (1p.). Seminarid toimuvad (enamasti) õppetoolide kaupa.

1BGZH.0112 Zooloogia laudatur-lõpueksam

5.0 AP E K+S

Ülemaste

Individaualprogrammi (seotud lõputöö temaatikaga) järgi sooritatav kirjalik eksam, mis lisaks erikursustele eeldab ca 1200 lk. õppe- ja teaduskirjanduse täiendavat läbitöötamist. Edaspidi on plaanis osa eksami mahust unifitseerida.

1BGZH.0113 Parasitoloogia

korr. prof. E. Krall

1.0 AP E K

Keskaste

Teoreetiline kursus, milles käsitletakse parasitismi kui elunähtuse põhiküsimusi ja põhimõisteid. Peale zooloogiliste objektide esitatakse võrdlevaid andmeid ka viiruste, bakterite, seente ja taimede parasiteerimisest. Vaadeldakse üleminekut nugi- ja luuüliisile, parasitismi vorme ja astmeid, parasiitide kohastumisi ja peremehe-spetsiifilisust. Eraldi käsitletakse peremehevahetuse teket ja arengut, parasiitide alternatiiv- ja paralleelsükleid, parasiitide individuaalseid ja parasitotsönootilisi vastastikuseid mõjutusi, samuti biotsönootilisi suhteid parasiidi ja peremehe vahel. Antakse lühikäsitlust parasiidi ja peremehe evolutsioonilistest suhetest. Vaadeldakse parasiitide virulentsust ja patogeenisust, peremeeste resistentsust ja immuunsust ning parasitaarhaiguste epidemioloogiat.

Hüdrobioloogia õppetool (korr. prof. T. Saat)

1BGZH.0201 Bioloogilise eksperimendi tehnika

I. Bichele, M. Rahi

1.0 AP A

Keskaste

Kursus annab eelteadmised bioloogilistes (ökoloogilistes) katsetes sagedamini kasutatavast aparatuurist, mõõtmise meetoditest, aparatuuri valiku põhimõtetest ja meetodilistest vigadest.

1BGZH.0202 Protozooloogia

korr. prof. T. Saat

1.0 AP E K+S

Ülemaste

Õpikursus (iseseisev töö konsultatsioonidega). Protistide rakuehituse iseärasused. Erinevad klassifikatsioonid, süstemaatiline ülevaade. Evolutsioon. Selektielemendid. Kinnitusvahendid. Ekskursioonid. Tuikekublikud. Lokomotsioon. Toitumine, seedimine, defekatsioon. Morfogenees ja sigimine. Etoloogia. Ökoloogia ja levik. Protistid kui kvaliteedi indikaatorid.

1BGZH.0203 Üldine hüdrobioloogia

korr. prof. A. Järvekülg

2.0 AP E S

Kursuse eesmärgiks on hüdrobioloogia põhialuste omandamine. Loengute temaatika: Hüdrobioloogia aine, meetodid, ülesanded, eriharud, praktiline tähtsus, ajalugu, põhimõisted. Veekogude vee ja põhjasetete kui hüdrobiontide ökotoobi füüsilised ja keemilised omadused. Veekogude põhitüübid, ning nende fauna ja flora iseärasused. Hüdrobiontide kogumid (plankton, bentos, nekton, neuston jt.), hüdroökosüsteemid ja

-biotsönoosid. Abiootilised miljööfaktorid veekogudes ja nende toime hüdrobiontidele. Veekogude režiimi ja elustiku aastaajalised muutused. Biogeensed elemendid veekogudes ja veekogude troofsus. Järvetüübid ja nende areng. Veekutrofeerumine. Liikidevahelised suhted ja olelusvõitlus veebiotsönoosides. Hüdrobiontide toitumine ja toiduahelad. Veekogude biol. produktiivsus, primaar- ja sekundaarproduktioon. Veekogude reostumine ja isepuhastumine. Saproobsusastmed ja nende bioindikaatorid. Eesti veekogude seisundi ja kaitse probleemid.

1BGZH.0205 Hüdrobioloogia suvepraktika

dots. I. Ott, dots. T. Nõges, dots. P. Nõges jt.

2.0 AP E K

Keskaste

Hüdrobioloogiliste proovide (mikrobioloogilised; plankton; bentos) kogumise ja töötlemise meetodika. Hüdrobiontide tundmaõppimine.

1BGZH.0206 Proseminar ja harjutustöö hüdrobioloogias

4.0 AP E K

Keskaste

Teadusliku töö koostamise alused. Referaadi koostamine etteantud kirjanduse (ca 250–500 lk.) põhjal, selle ettekandmine. Referaadi ja ettekande analüüs.

1BGZH.0207 Limnoloogia ja hüdrokeemia

dots. P. Nõges jt.

3.0 AP E K

Keskaste

Kursuses antakse ülevaade järvede tekkest, levikust, tüpoloogias ja järvedes valitsevatest tingimustest. Peatähelepanu pööratakse abiootilistele teguritele. Tähtsamad alajaotused on järgmised: 1) vesi kui aine, 2) järvede teke, jaotumine ja morfomeetria, 3) järvede veebilanss, 4) järvede valgusrežiim, 5) järvede soojusrežiim, 6) vee liikumine järvedes, 7) järvede gaasirežiim, 8) ainerigid järvedes, 9) sedimentoloogia alused, 10) järvede tüpoloogia ja evolutsioon, 11) vee hüdrokeemilise analüüsi meetodika.

1BGZH.0208 Hüdrobioloogia cum laude approbatur'i lõpuksam

korr. prof. A. Järvekülg, korr. prof. T. Saat, dots. P. Nõges jt.

6.0 AP E K+S

Keskaste

Hüdrobioloogia CLA temaatikat (üldine hüdrobioloogia ja limnoloogia, veekogude fauna ja floora, ihtuoloogia jm.) kokkuvõtva ja sünteesiva programmi järgi sooritatav kirjalik eksam. Eeldab ca 1000 lk. õppekirjanduse täiendavat läbitöötamist. Kuna planeeritavaid baasõpikuid on seni vaid 1–2 eksemplari, antakse suurem osa kirjandusest individuaalselt. Ihtuoloogia alale spetsialiseerujatel on osa programmi mahust (3 p. ulatuses) erialane.

1BGZH.0209 Veekogude fauna

korr. prof. A. Järvekülg, korr. prof. T. Saat

1.0 AP E K

Keskaste

Maakera hüdrofauna üldiseloostus. Erinevat tüüpi veekogude fauna iseloostus, eripära ja genees. Maailmamere ja siseveekogude fauna ajaloolis- ja ökoloogilis-

zoogeograafiline liigestus. Lääneneri ja Eesti siseveekogude fauna üldiseloomustus ja genees.

1BGZH.0210 Planktoloogia

dots. T. Nõges jt.

3.0 AP E K

Keskaste

Kursuses antakse ülevaade planktoni koosseisust ja geneesist. Eraldi käsitletakse fütoplanktonit ja zooplanktonit, antakse ülevaade põhilistest organismirühmadest ja nende ökoloogiast, seostest keskkonnateguritega, leviku iseärasustest, sessaoneest dünaamikast proovide kogumise ning organismide arvukuse ja biomassi mõõtmise meetoditest. Fütoplanktoni osas käsitletakse ka maailmamere geograafilist tsonaalsust ja erinevate kliimatssoonide fütoplanktonit. Eraldi osa on pühendatud ökoloogilistele suhetele füto-, zoo- ja bakteriplanktoni vahel, toitumissuhete osale planktoni sessaone dünaamika määramisel. Antakse ülevaade toiduahelatest veekogus ja planktoni osast nende funktsioneerimise iseloomu määramisel. Praktikumides tutvutakse põhiliste füto- ja zooplanktonirühmade ning proovide läbivaatamise meetoditega.

1BGZH.0211 Vee mikrobioloogia

dots. T. Nõges jt.

2.0 AP E K

Keskaste

Loengus antakse ülevaade vee mikrobioloogia ajaloost Eestis ja maailmas, käsitletakse keskkonnategurite mõju vee mikroorganismide elutegevusele ning nende levikule, füsioloogilise rühma mõistet, mikroorganismide aktiivsust ja hulka vees ning selle uurimise meetodeid, ekstratsellulaarsete ensüümide produtseerimist vee mikroorganismide poolt ja nende osast ökosüsteemi kui terviku seisukohalt. Antakse ülevaade põhilistest mikrobioloogilistest protsessidest vees ning nende lokaliseerumisest erinevatesse ökoloogilistesse tsoonidesse. Vaadeldakse aineringeid veekogus (süsiniku-, lämmastiku-, väävli-, raua- ja mangaaniringeid) ning mikroorganismide osa nendes. Uuritakse mikroorganismide sessaone dünaamikast määravaid tegureid. Antakse ülevaade ka eri veekogude (mered, jõed, järved) iseärasustest vee mikrobioloogia seisukohalt. Vee isepuhastumise ning puhastusseadmete mikrobioloogia.

1BGZH.0212 Limnoloogia suvepraktika

dots. P. Nõges, dots. T. Nõges, dots. I. Ott

2.0 AP S

Keskaste

Praktika jooksul tutvutakse välitingimustes limnoloogiliste töödega järvedel ja vooluveekogudel, tutvutakse tööl kasutatavate aparaatide- ja vahenditega, kogutakse limnoloogilisi proove ja tehakse vaatlusi. Praktika käigus tehakse vees valgusmõõtmisi ja määratakse hüdrokeemia proove. Praktika lõpul kaitsakse huvialade järgi tehtud väike uurimistöö.

1BGZH.0213 Sisevete põhjaloomad

K. Kangur

2.0 AP E K

Keskaste

Mõisted. Uurimismetoodika ja -vahendid. Süstemaatiline kuuluvus. Geograafiline levik ja elukeskkonna mitmekesisus. Veekogusisene levik ja seda mõjutavad tegurid. Elutsüklid. Toitumine. Kasv ja reproduktsioon. Osa veekogu energia- ja ainerings, mõju

muda aeratsioonile. Tähtsus kalade toiduna. Osa veekogude tüpoloogias, indikaatorliigid. Reaktsioon veesaastusele. Pikaajalised muutused, monitooring.

1BGZH.0214 Rakendushüdrobioloogia

dots. I. Ott

2.0 AP E K

Ülemaste

Käsitletakse veekogude majandamise ja kaitse hüdrobioloogilisi aspekte eriti Eesti tingimustes. Peamised osad on: 1) veekogude bioloogilised ressursid 2) veekogude kasutamine ja selle mõju ökosüsteemi talitlusele 3) eri troofsusega eri tüüpi ja eri kasutusalaadega veekogude kaitse printsiibid, Eesti tingimuste iseärasused selles, ökoloogilised normatiivid 4) veekogude taastamine, biomanipulatsioon 5) mürgid vees 6) veekeskkonna seadusandlus.

2BGZH.0215 Hüdrobioloogia seminar

2.0 AP E K+S

Ülemaste, magistriõpe

Seminariettekande koostamine ja esitamine (juhendajaga kooskõlastatud teemal); ettekande analüüs (1p.) ja osavõtt seminaridest (1p.).

1BGZH.0216 Hüdrobioloogia laudatur-lõpuksam

korr. prof. T. Saat, korr. prof. A. Järvekülg, dots. P. Nõges, dots. T. Nõges

6.0 AP E K+S

Ülemaste

Individaualprogrammi (seotud lõputöö temaatikaga) järgi sooritatav kirjalik eksam, mis lisaks erikursustele eeldab ca 1200 lk. õppe- ja teaduskirjanduse täiendavat läbitöötamist. Edaspidi (raha saamisel) on plaanis osa eksami mahust unifitseerida (1-2 baasõpikut, sh. Wetzl, Limnology; Wootton, Ecology of teleost fishes).

1BGZH.0217 Produktsoonihüdrobioloogia

dots. P. Nões

4.0 AP E K

Ülemaste

Kursuses antakse ülevaade produktsoonibioloogia põhimõistetest ja peamiste hüdrobiontide rühmade (bakterid, fütoplankton, zooplankton, zoobentos, kalad, vee makrofüüdid) produktsooni mõõtmise meetoditest.

2BGZH.0218 Kalade embrüoloogia

korr. prof. T. Saat

1.0 AP E

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Gametogenees, gameetid ja viljastamine. Lõigustumine, blastulatsioon, gastrulatsioon, neurulatsioon; elundkondade areng. Koorumine, moone, kalade arengu ökoloogilis-morfoloogilised iseärasused. Arengu kriitilised perioodid. Arengutabelid. Rakendusembrüoloogia.

2BGZH.0219 Fütobentos (praktikum)

1.0 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Fütoplanktoni uurimise meetodid. Eesti veekogude fütobentose liigiline koosseis (määramine, tundmaõppimine).

Loomaökoloogia õppetool (korr. prof. R. Mänd)

1BGZH.0301 Õpetus loomapopulatsioonidest

magistants A. Kirk, lekt. K. Rattiste

0.0 AP E K

Keskaste, ülemaste

Loengukursus on mõeldud zooloogiale spetsialiseerunud üliõpilastele demoökoloogiaga tutvumiseks. Käsitletakse populatsiooni struktuuri mitmesuguseid elemente (tihedus, jaotumus, sooline-vanuselise struktuur, sündimus, suremus jt.), nende elementide dünaamikat, populatsiooni kasvukõveraid, sigimisstrateegiaid, homeostaasi ja arvukuse dünaamikat seletavaid hüpoteese.

1BGZH.0302 Loomade ökofüsioloogia

J. Keskaik, U. Tartes

2.0 AP E K

Keskaste

Sünteesiline teadusharu, mille väljakujunemine algas käesoleva sajandi 30. aastail. Uurib loomade füsioloogilisi ja bioenergeetilisi kohastumisi nii erinevatele keskkonnatingimustele kui ka looduslikele kompleksidele (arktika, ariidsed alad, mäestikud jne.). Keskse kohal on tervikorganism ja eluvorm.

1BGZH.0303 Lindude ökoloogia

korr. prof. R. Mänd

1.0 AP E K+S

Ülemaste

Kursus võimaldab saada komplekse teoreetilise ülevaate lindude leviku, rännete, käitumise, territoriaalsuse, hääliitsuste ja sigimisbioloogia iseärasustest ja seaduspärasustest.

1BGZH.0304 Ühiseluliste putukate ökoloogia

M. Mänd

1.0 AP E K+S

Ülemaste

Ühiselulisi putukaliike on maailmas ligikaudu sama palju kui linde ja imetajaid kokku. Nende bioloogia on läbi aegade olnud üks haaravamaid ja paeluvamaid uurimisvaldkondi, mis on põhjustanud mitmete kaasaegsete teooriate ja tervete teadusharude kujunemist. Nende hulgas on palju inimesele praktilist huvi pakkuvaid liike (mesilased, sipelgad).

2BGZH.0305 Teadusartikli kirjutamise alused

korr. prof. R. Mänd

1.0 AP E K+S

Magistri-dokt. õpe

Paratamatult peab meie magistrand orienteeruma oma artiklite avaldamisele rahvus-

vahelistes ajakirjades. Seal on aga oma nõuded, mis tihti peale ka erinevad. Kuidas teha õige valik, mida on vaja seejuures arvestada? Kuidas liigendada oma artikkel? Mida pidada silmas jooniste, tabelite, valemite koostamisel? Mis on teaduslik stiil jne? Et ära hoida liigset aja ja närvikulu edaspidi, on kasulik üldiste põhimõtetega tutvuda juba enne esimese teadusartikli koostamise algust. Selleks pakub võimaluse kursus, mis on koostatud Rahvusvahelise Bioloogiaajakirjade Toimetajate Nõukogu uusima juhendmaterjali alusel.

1BGZH.0306 Zooloogiline monitoring

dots. A. Kuresoo, N. Laanetu, V. Lilleleht

1.0 AP E K

Keskaste

Suhteliselt uus ja kiiresti arenev uurimis- ja rakendusvaldkond. Käsitleb loomastiku ja keskkonna vahelisi seoseid viisil, mis võimaldab operatiivselt avastada ohtlikke keskkonnahäireid (nn. varajane hoiatussüsteem) ning teha tulevikuprognoose. Käsitlemisel olevad eelised teiste monitoringumeetodite ees, bioindikatsioon, integreeritud monitoring, loomastiku seire meetodid, tulemuste interpreteerimine ja kasutamine. Praktikumides tutvutakse konkreetsete seireprojektidega: üldkorraldus, andmebaasid, andmetöötlus, välitööde meetodid.

1BGZH.0307 Maismaa selgroogsed eesti faunas

korr. prof. A. Kirk, dots. R. Mänd, lekt. V. Lilleleht

1.0 AP E S

Keskaste

Käsitletakse fauna pärastjääaegset kujunemist, kaasaegset seisundit, senist uuritust, uurijaid, ilmunud kirjandust ja aktuaalseid probleeme. Eesmärk on tundma õppida Eestis elavaid kahepaikseid, roomajaid, linde, imetajaid, nende süstemaatilist kuuluvust, tähtsust ökosüsteemis, kaitse ja majandamise võimalusi.

1BGZH.0308 Terioloogia

ass. A. Krik, lekt. H. Valdmann

0.0 AP E S

Keskaste

Loengukursus tutvustab maailma teriofaunat. Seltside kaupa käsitletakse geograafilist ja elupaigalist levikut, morfo-füsioloogilisi iseärasusi, bioloogia põhijooni (toitumine, sigimine), seltsi liigendumist alajaotusteks, tähtsarnaid esindajaid, arvukuse taset, tähtsust ökosüsteemis.

1BGZH.0309 Ulukibioloogia

ass. N. Laanetu, lekt. H. Valdmann

1.0 AP E S

Ülemaste

Kursuse eesmärk on tutvustada Eestis majanduslikult kasutatavate loom- ja linnuliikide bioloogiat, staatust ja nende majandamisega seotud probleemistikku, eeskätt keskkonnakaitselist. Käsitletakse looma- ja linnuliikide kui taastuva ressursi majandusliku kasutamise strateegiat ja meetodeid.

1BGZH.0310 Loomaökoloogia

lekt. A. Kirk jt.

2.0 AP E K

Keskaste

Varem (eeldusainena) läbitud üldise ökoloogia täiendus, kus käsitletakse spetsiifilisi loomade aut- ja demökoloogiaga seotud probleeme. Suuremat tähelepanu pööratakse populatsiooni struktuurile, selle elementide dünaamikale, populatsiooni kasvukõveratele, demograafiale, sigimisstrateegiatele; eraldi vaadeldakse loomade rändeid; käsitlemist leiavad arvukuse dünaamikat seletavad hüpoteesid, "elukäigu" (lifehistory) teooria.

1BGZH.0311 Selgroogsete faunistika suvepraktika

ass. A. Kirk, lekt. H. Valdmann jt.

2.0 AP E K

Alamaste

Eestis elavate selgroogsete loomade määramistunnused, tegutsemisjäljed (st. otsesed ja kaudsed võimalused loomade esinemise kindlakstegemiseks), arvukuse hindamise viisid, liikide autökoloogia; süsteem eesti ja ladina keeles Eesti fauna ulatuses. Viiakse läbi uurimisala zooloogiline inventeerimine, mille kohta esitatakse kirjalik aruanne (rühmatööna).

1BGZH.0312 Loomaökoloogia suvepraktika

ass. A. Kirk, lekt. H. Valdmann jt.

2.0 AP E K

Keskaste

Tutvustatakse põhiliste kaasaegsete loomaökoloogia välitöö ja mõnede eksperimentaalsete meetoditega, kvantitatiivse materjali kogumise ja töötlemise meetodikaga.

1BGZH.0313 Terioloogia

v. teadur A. Miljutin, ass. A. Kirk, lekt. H. Valdmann

1.0 AP E S

Kursus tutvustab maailma teriofaunat. Seltside kaupa käsitletakse imetajate geograafilist ja elupaigalist levikut, morfo-füsioloogilisi iseärasusi, bioloogia põhijooni (toitumine, sigimine jm.), seltsisest süstemaatikast, tähtsamaid esindajaid, arvukust, tähtsust ökosüsteemis.

1BGZH.0314 Maismaaselgroogsed Eesti faunas

korr. prof. R. Mänd, lekt. A. Kirk, dots. V. Lilleleht jt.

1.0 AP E S

Ülemaste

Eesti terrestrialilise selgroogsete fauna pärastjääaegne kujunemine, kaasaegne seisund, senine uuritus, ilmunud kirjandus ja aktuaalsed (ebapiisavalt uuritud) probleemid. Majandamine, kaitse.

1BGZH.0315 Käitumisökoloogia ja etoloogia

korr. prof. R. Mänd

2.0 AP E K

Keskaste

Käsitletakse käitumise mehhanisme ja seost ökoloogiaga. Vaadeldakse optimaalsusmudeleid, elukäigu strateegiaid, koostööd ja konflikti, "altruismi", optimaalse toitumise teooriat, grupieluviisi ja territoriaalsust, sugudevahelist konflikti, paarumissüsteeme, biokommunikatsiooni, "evolutsioonilist võidujooksu".

Üldzooloogia õppetool (korr. prof. J. Kärner)

1BGZH.0401 Elektronmikroskoopia

dots. kt. R. Raid, v. teadur M. Rahi

1.0 AP E S

Keskaste

Elektronmikroskoopia ajalugu ja areng. Elektronmikroskoopia tüübid ja põhimõtteline ehitus. Objekti ettevalmistus. Immuunoelektronmikroskoopia. Ensüümide ultrahistokeemia. Autoradiograafia. Morfomeetria. Elektronmikroskoopia osa kaasaegse rakubioloogia tekkimises. Skauneeriv elektronmikroskoopia.

1BGZH.0402 Arengubioloogia

korr. prof. J. Kärner

1.0 AP E K

Keskaste

Antud üldkursuses süstematiseeritakse loomade gametogeneesi (oo- ja spermiogeneesi), viljastamine, lõigustumine, gastrulatsioon, neurulatsioon (organogeneesi algetapid), postembrüonaalne kasvamine, metamorfoos ja regeneratsioon. Erilist rõhku pannakse koealgete determinatsioonile, rakkude diferentseerumise ja organite morfogeneesi probleemidele. Eraldi käsitletakse inimese varajast arenemist ja teratogeneesi.

1BGZH.0403 Arengubioloogia praktikum

dots. kt. R. Raid, doktorant K. Lotman

1.0 AP A K

Keskaste

Histoloogilised preparaadid: selgrootute ja selgroogsete sigimise, lõigustumise ja blastula tekkimise, gastrulatsiooni ja telgkompleksi kujunemine, neurulatsiooni ja organogeneesi kohta.

1BGZH.0404 Arengubioloogia II

korr. prof. J. Kärner

3.0 AP E K+S

Ülemaste

Morfogeneesi rakulised ja molekulaarsed mehhanismid. Arengu bioloogia evolutsioonilised ja rakenduslikud aspektid. Kaasaegse arengubioloogia meetodid.

2BGZH.0405 Zooloogilise nomenklatuuri reeglid

T. Timm

5.0 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Zooloogilise nomenklatuuri põhireeglid, tavalisemad eksimused nende vastu; vältimatud ja välditavad segadused loomanimedega. Nomenklatuuri, süsteemi ja fülogeneesi vahekord. Zooloogilise, botaanilise ja mikrobioloogilise nimereeglistiku erinevusi. Harjutusi loomade korralikuks kirjeldamiseks.

1BGZH.0406 Rõngusside zooloogia

T. Timm

1.0 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Väheharjasusside, kaanide, hulkharjasusside ja väiksemate rõngussirühmade võrdlev

morfoloogiline ja ökoloogiline käsitlus. Nende koht loomariigi fülogeneesis ja vee ning maismaa ökosüsteemides. Praktilised tööd uurimismetoodika omandamiseks ja Eesti faunas tavalisemate vormide tundmaõppimiseks.

1BGZH.0407 Üldine histoloogia

korr. prof. K. Põldvere

2.0 AP E S

Keskaste

Histoloogia aine ja meetodid. Kudede mõiste ja klassifikatsioonid. Võrdleva ning evolutsioonilise histoloogia problemaatika. Koed: kattekoed, side- ja tugikoed, lihaskoed, närvikoed.

1BGZH.0408 Histoloogia praktikum

korr. prof. K. Põldvere, doktorant K. Lotman

1.0 AP E S

Keskaste

Kudede (kattekoed, side- ja tugikoed, lihaskoed, närvikoed) mikroskoopiliste preparaate uurimine.

1BGZH.0409 Võrdlev zooloogia, I ja II

korr. prof. K. Põldvere

4.0 AP E K+S

Ülemaste

Võrdlev zooloogia I: Võrdlev meetod. Võrdleva anatoomia põhimõisted. Hõimkond. Süsteem ja fülogenees. Mono-, para- ja polüfüülia. Apo- ja plesiomorfsus. Hulkkraksuse teke. Diplo- ja triblastilisus. Evolutsioonilise histoloogia probleeme. Hulkkraksude ehitusplaanid. Elutsükli ja sigimine. Võrdleva ontogeneenia põhiprobleeme: idulehtede teke ja homoloogia, mesoderm, blastopoor, larvaalne arenemine ja elutsükli, adultatsioon. Tsöloom: päritolu, funktsioon, reduktsioon. Vistseraalne ja somaatiline. Hõimkondade võimalikud arenemislõulised suhted. Võrdlev zooloogia II: Elundsüsteemide võrdlev vaatlus (kate, toes, lihastik, närvisüsteem ja meeleeelundid, seedesüsteem, hingamisorganid, sigimiselundid, erituselundid, ringeelundid ja siseselektsioonielundid).

1BGZH.0410 Inimese anatoomia

korr. prof. K. Põldvere, magistrant T. Kivisild

3.0 AP E K

Alamaste

Anatoomia probleemistik ja meetodid. Anatoomiline nomenklatuur. Inimese anatoomilised iseärasused. Ehitusplaan. Elundsüsteemid. Elundite ehitusprintsüübid. Üldkate, toes, lihaskude, närvisüsteem, meeleeelundid. Seede-, hingamis-, kuse-, sugu-, ringe-, siseselektsioonielundid.

Filosoofiateaduskond

Ajaloo-osakond

Arheoloogia õppetool (korr. prof. E. Tõnisson)

1FLAJ.0101 Sissejuhatus Põhja-Euroopa arheoloogiasse

korr. prof. E. Tõnisson

2 AP E S

Alamaste

Kursus käsitleb Põhja-Euroopat kui omaette Euroopa regiooni, mille oluliseks ühendustegevuseks on olnud Läänemeri. Peamine rõhk on asetatud ühisjoonte ja erinevuste väljaselgitamisele regiooni eri osade vahel ning nende põhjuste analüüsile.

1FLAJ.0102 Eesti ja Baltimaade arheoloogia

korr. prof. E. Tõnisson

5 AP AE S+K

Keskaste

Kursuses käsitletakse Baltimaid (Eesti, Läti, Leedu, osalt endine Ida-Preisi) kui teatavat ajaloolis-kultuurilist tervikut ja selle eri osades ilmnevaid erijooni. Olulisel kohal on nende kultuurilis-etniliste protsesside jälgimine, mille tulemusena kujunesid välja kaks erinevat etnilist rühmitust – lõunapoolsem balti (läti-leedu-preisi) ja põhjapoolsem läänemeresoome (eesti-liivi).

1FLAJ.0103 Eesti muinasaeg

korr. prof. E. Tõnisson

2 AP E S

Alamaste

Kursus on ülevaateks Eesti vanimast ajaloost alates inimasustuse kujunemisest 9. a. –tuh. e. Kr. kuni 13. sajandini ja selle uurimise allikatest. Olulisel kohal on muistse majanduse, kultuuri ja etnilise arengu küsimused.

1FLAJ.0104 Vana-Vene linnade arheoloogilise uurimise tulemusi

dots. V. Trummal

1 AP A S

Alamaste

Vana-Vene linnade uurimise ajaloost. Vana-Vene linnade tekkepõhjused ja arengu eripära võrrelduna Lääne-Euroopa maade linnade arenguga. Vana-Vene linnade lähem iseloomustus. Tähtsamad uurimistulemused. Nõukogude koolkonna linnaarheoloogide tähtsamad esindajad. Bibliograafia.

1FLAJ.0105 Skandinaaviamaade rauaaeg

dots. V. Trummal

2 AP E S

Keskaste

Rootsi, Taani, Norra rauaaja uurimisajaloost. Nende maade rauaaja kronoloogia ja vastavad arheoloogiamälestiste kompleksid. Kalmed, asulad, linnused, peit- ja aardeleidud.

Skandinaaviamaade kultuuriajaloo üldised probleemid. Suhted Baltimaadega.

1FLAJ.0106 Arheoloogia üldkursus

A. Kriiska

5 AP AE S+K

Alamaste

Kursus annab ülevaate arheoloogia põhimõistetest, teoreetilise arheoloogia ajaloost ja inimkonna ajaloost peamiselt rõhuga Euroopal.

Arhiivinduse õppetool (vakantne)

1FLAJ.0201 Arhiivinduse alused

korr. prof. kt. A. Must

3 AP A K

Üldöpe

Kursus annab ülevaate arhiivinduse ajaloost, mõistetest, teoreetilistest alustest, tähtsamatest Eesti ja naabermaade arhiividest. Praktika käigus antakse ülevaate tähtsamatest Eesti Ajalooarhiivi, Eesti Riigiarhiivi ja Parteiarhiivi fondidest fondide rühmade lõikes.

1FLAJ.0202 Paleograafia

korr. prof. kt. A. Must

2 AP A K

Alamaste

Kursuse ülesandeks on nii teoreetiliste teadmiste kui praktiliste oskuste andmine Eesti ala 17. –19. sajandi käsikirjade lugemiseks. Kursus annab ülevaate ladina paleograafia arenguetappidest ja uurimisest. Kursuses käsitletakse ka vene paleograafiat.

1FLAJ.0203 Ajalooline metroloogia

korr. prof. kt. A. Must

2 AP A K

Alamaste

Kursus annab süstemaatilise ülevaate Eesti alal 17. sajandist kuni 20. sajandi alguseni kasutusel olnud kohalikest ning rootsi, poola ja vene võimude poolt rakendatud kaaludest ja mõõtudest (pikkus-, pinna-, mahu- ja hulgamõõdud) ning maakasutus- ja hindamisühikutest.

1FLAJ.0204 Rahvastiku ja perekonnaloos allikad

korr. prof. kt. A. Must

2 AP A S

Alamaste

Kursus annab ülevaate Eesti ala 17. –19. sajandi rahvastikuloo ja suguvõsa ajaloo uurimise põhiallikatest (maarevisjonide ja adramaarevisjonide protokollid, hingeloendid, kirikumeetrika- ja personaalaramatud, elanike nimekirjad, passiraamatud, üldvähkekutse nimekirjad jne.) ja nende kasutamise meetodikast.

1FLAJ.0205 Eesti ala institutsioonid. Provintsiaalgõigus

korr. prof. kt. A. Must

2 AP A K

Keskaste

Kursus annab sissejuhatava ülevaate Vene Impeeriumi keskasutustest ning käsitleb detailset Eesti alal tegutsenud administratiiv-, omavalitsus- ja kohtuasutuste struktuuri, ülesandeid ning asjaajamise korda. Iseloomustatakse nimetatud asutuste arhivaale.

1FLAJ.0206 Ajaloo andmebaasid ja rahvusvaheline infootsing

korr. prof. kt. A. Must

2 AP A K

Keskaste

Kursus tutvustab andmebaaside loomise metoodikat ja loodud andmebaase (Eesti perekonnanimed 1826/34; 1940–50. aastate massirepressioonide ohvrid; Ajaloo Ajakiri 1921–1940 jt.) Tutvustatakse rahvusvahelise infootsingu metoodikat ja Tartus magnetkandjatel kättesaadavaid ajaloo andmebaase. Kursus on teoreetilis-praktilise iseloomuga.

Eesti ajaloo õppetool (korr. prof. S. Vahtre)

1FLAJ.0301 Läti ajalugu

dots. M. Laur

2 AP E K (1995. a.)

Kesk- või ülemaste

Kursus annab süstemaatilise ülevaate Läti ajaloost kõige varasemast ajaloost kuni tänapäevani, haarates kõiki Läti alasid (Kuramaa, Latgallia, Vidzeme). Peatähelepanu on pööratud võrdlusjoontele Eesti ajalooa.

1FLAJ.0302 Eesti ajalugu Rootsi ja Vene valitsusajal kuni 18. saj. lõpuni

dots. M. Laur

3 AP E S

Alamaste

Kursus annab süstemaatilise ülevaate Eesti ajaloost Rootsi valitsusajal (17. saj.) ja Vene valitsusaja esimesel poolel (18. saj.). Kursuses käsitletakse nii poliitilise, majandus- kui kultuuriajaloo põhiprobleeme, kõrvutades neid Eesti lähemate naabrite (eeskätt Rootsi, Venemaa, Läti) ajalooa.

1FLAJ.0303 Ida-Euroopa ajalugu 1500–1800

dots. M. Laur

2 AP E K

Keskaste

Kursus annab süstemaatilise ülevaate Ida-Euroopa varausaja ajaloost, hõlmates ajaliselt perioodi 1500–1800 ning ruumiliselt Venemaa, Baltikumi (Eesti ja Läti) ning tollaseid Poola alasid (sealhulgas Ukraina, Valgevene ja Leedu). Põhitähelepanu on pööratud nende riikide võrdlevale poliitilisele ajaloole.

1FLAJ.0304 Valgustusajastu

dots. M. Laur

2 AP E K

Keskaste

Kursus annab ülevaate valgustusfilosoofiast ja selle tähtsamatest esindajatest, valgustusajastu majandusteooriatest (merkantilism, füsiokratism) ning poliitilistest suundumustest, eelkõige valgustatud absolutismist. Lähemalt käsitletakse valgustusajastu protsesse Baltikumis, nende seost üleeuroopaliste vastavate protsessidega.

1FLAJ.0305 Eesti ajalugu koos erimetoodikaga

dots. A. Liim

2 AP A K

Keskaste

Ülevaatekursus Eesti ajaloost varasematest aegadest kuni tänapäevani koos ajaloo õpetamise erimetoodikaga defektoloogia üliõpilastele.

1FLAJ.0306 Eesti kooli ja hariduse ajalugu

dots. A. Liim

2 AP E S

Keskaste

Ülevaade Eesti kooli ja hariduse arengust alates XVII sajandist kuni tänapäevani, rõhuasetusega hariduspoliitikale ja kooliseadusandlusele, koolivõrgu kujunemisele ja muutumisele, haridusstatistikale, õppetöö sisule ja korraldusele ning õpetajatele.

1FLAJ.0307 Balti ajaloo historiograafia

korr. prof. kt. T. Rosenberg

2 AP E S

Ülemaste

Kursus annab ülevaate balti ajaloo (rõhuasetusega Eesti ajaloole) uurimisest ja käsitlemisest alates kohaliku ajalookirjutuse tekkest 13. sajandil kuni tänapäevani. Vaadeldakse erinevate rahvuslike suundade (balti-saksa, eesti ja läti) arengut ning kõiki keskusi, kus on tegeldud ja tegeldakse balti ajaloo uurimisega.

1FLAJ.0308 Eesti ajalugu. Ärkamisaeg

korr. prof. kt. T. Rosenberg

3 AP E K

Alamaste

Kursus annab süstemaatilise ülevaate Eesti ajaloost alates pärisorjuse kaotamisega 15. sajandi algul kuni I Maailmasõjani. Peatähelepanu pööratakse rahvusliku liikumise tekkele ja käigule, ühiskonna moderniseerimisele ja kaasaegse eesti rahvuse kujunemisele, et selgitada eeldusi Eesti omariikluse tekkeks.

1FLAJ.0309 Eesti keskaeg

ass. T. Lukas

3 AP E S

Alamaste

Kursus annab süstemaatilise ülevaate keskaegse Eesti ajaloost alates Muinas-Eesti kokkupuudetest keskaegse Euroopaga ja muistsest vabadusvõitlusest kuni Vana-Liivimaa kokkuvarisemiseni 1558. aastal alanud suurte sõdade ajajärgul. Käsitletakse nii poliitilist kui ka majanduslikku ja kultuurilist arengut.

1FLAJ.0310 Eesti ajalugu

korr. prof. S. Vahre, korr. prof. kt. T. Rosenberg

2 AP E S

Alamaste

Kursuse eesmärk on vaadelda Eesti ajalugu kui uurimisprobleemi, käsitletakse põhikirjandust ja allikaid, seniseid uurimistulemusi ja vaieldavaid seisukohti ning üldperioodiseeringut.

Etnograafia õppetool (korr. prof. kt. A. Luts)

1FLAJ.0401 Museoloogia

korr. prof. kt. A. Luts, ass. H. Pärdi

1 AP A K

Ülemaste, keskaste

Museoloogia ja muuseumide ajalugu, muuseumitöö põhilõigud (kogumis-, hoide-, teadus-, eksponeerimis- ja massitöö). Tutvumine Tartu suuremate muuseumide ja restaureerimis-konserveerimiskeskuste tööga.

1FLAJ.0402 Soome-ugri etnograafia algkursus

korr. prof. kt. A. Luts

3 AP E S

Alamaste

Lühiülevaade uurimislloost, soome-ugri rahvaste tekkest ja paiknemisest. Etnokultuuride (ainelise ja vaimse) käsitus regioonide ja rahvaste kaupa.

1FLAJ.0403 Etnoloogia üldkursus

2 AP E S

Üldöpe

Etnoloogia põhimõisted, lühiülevaade teadusharu ajaloost ja metodoloogiast. Maaailma rahvaste liigitus. Etniline koosseis, selle kujunemine ja etnokultuuride lühiülevaated maailmajagude kaupa. Pearõhk euroopaväliste rahvastele. Tutvumine Eesti ja teiste Euroopa rahvaste kultuuridega toimub etnoloogia haru õppeplani alam- ja keskastme vastavate kursuste kaudu.

1FLAJ.0404 Etnograafia välitööde metoodika

ass. H. Pärdi

2 AP A K

Alamaste

Etnograafia välitööde mõiste, välitöö etnograafilise uurimuse tähendus, välitöö eesmärk, põhiliste etnograafiliste meetodite - vaatlus, ankeetküsitlus - ning nende erivormide lähem käsitus, visuaalsete ja auditivsete meetodite rakendamine etnoloogias ning vastava aparatuuri praktilise käsitlemise tundmaõppimine, välitöö psühholoogilised probleemid, välitöö praktilise korraldamise alused.

1FLAJ.0405 Rootsi etnoloogia

korr. prof. kt. A. Luts

2 AP E K

Keskaste

Rootsi etnoloogia ajalugu ja uurimismeetod. Rootsi etnograafilised piirkonnad. Ainelise ja vaimse rahvakultuuri põhijooned. Vähemusrahvad Rootsis.

1FLAJ.0406 Eesti rahvateaduse algkursus

korr. prof. kt. A. Luts, lekt. Vunder. E

2 AP E S

Alamaste

Eesti elanikkonna kujunemine, rahvakultuuri piirkonnad, eriti ainelise, kuid ka sotsiaalse

ja vaimse kultuuri põhijooned. Rahvakultuuri reaalide ja nendega seotud terminoloogia tundmaõppimine Eesti Rahva Muuseumi kogude ja kirjanduse järgi.

1FLAJ.0407 Eesti etnograafia I

korr. prof. kt. A. Luts

2 AP E K

Keskaste

Süvendav õppetöö Eesti rahvateaduse alal. Traditsioonilised elatusalad: maaharimine, loomakasvatus, kalastus jm. Meeste käsitööd, kaubandus, toidumajandus. Liiklus ja transport.

1FLAJ.0408 Eesti etnograafia II

lekt. E. Vunder

2 AP E K

Ülemaste

Süvendav õppetöö Eesti rahvateaduse alal. Asulad ja ehitised, elamusisustus. Naiste käsitööd. Rahvarõivad ja rõivastuse uuem areng. Rahvakunst ja selle avaldusvormid. Sotsiaalsed suhted Eesti külas. Perekonnakombestik. Rahvakalender ja tähtpäevataavadid.

Kunstiajaloo õppetool (korr. prof. J. Kangilaski)

1FLAJ.0501 Kunstiajalugu

lekt. K. Altoa

2 AP E S

Üldöpe

Peamiste Euroopa kunstistiilide lühitutvustus ja ülevaade mõningatest kunstiperioodidest Eestis.

1FLAJ.0502 Sissejuhatus kunstiteadusesse

lekt. K. Altoa

1 AP A K

Alamaste

Sissejuhatus aine põhistruktuuri: kunstiajalugu, -teadus ja -kriitika. Põhilised kunstiliigid: arhitektuur, kujutav kunst, tarbekunst jne., teose kompositsioon, väljendusvahendid, tehnikad (sh. graafikatehnikad). Teose kirjeldus ja analüüs. Kunstiteaduse peamised meetodid.

1FLAJ.0503 Üldine kunstiajalugu I

lekt. K. Altoa

2 AP E K

Alamaste

Üldine kunstiajalugu (arhitektuur ja kujutav kunst). Kunsti teke. Egiptuse, Mesopotaamia, Egeuse, Kreeka, etruskide ja Rooma kunst.

1FLAJ.0504 Üldine kunstiajalugu II (keskaeg ja Itaalia renessanss)

lekt. K. Altoa

2 AP E S

Alamaste

Üldine kunstiajalugu (arhitektuur ja kujutav kunst) alates varakristlusest; keskaeg ja

Itaalia renessans.

1FLAJ.0505 Eesti kindlusarhitektuur XIII–XVIII sajandil

lekt. K. Altoa

2 AP E S

Keskaste

Linnused ja linnakindlustused keskajal; muldkindlustused. Peamine rõhk viimastel kümnenditel lisandunud andmestikul (suures osas publitseerimata), mis mõnevõrra muudab senises kirjanduses esitatud kindlustusarhitektuuri arengupiiti.

1FLAJ.0506 Prantsuse kunst 1870–1914

korr. prof. J. Kangilaski

3 AP E S+K

Keskaste

Prantsuse kunst 19. saj. II poolel ja 20. saj. alguses toimunud areng on erakordselt suure tähendusega hilisemale kunstiajaloole. Kursus annab ülevaate ametliku ja sõltumatu kunsti konkurentsist ja eriti viimases ilmnenuid uuendustest. Käsitletakse ajaloolist ja kultuuriajaloolist konteksti, tähtsamaid kunstnikke, nende vaateid ja teoseid. Enamik loenguid on illustreeritud slaididega.

Lähiajaloo õppetool (korr. prof. J. Ant)

1FLAJ.0601 Ida-Euroopa ajalugu 1917–1991

korr. prof. J. Ant

4 AP E S+K

Keskaste

Kursus käsitleb Venemaa (N. Liidu), Ukraina, Poola, Läti, Leedu eeskätt poliitilise ajaloo sõlmküsimusi ajavahemikus 1917. a. Veebruarirevolutsioonist Venemaal kuni N. Liidu ja Idabloki varisemiseni 1991.

1FLAJ.0602 Eesti Vabariigi ajalugu 1918–1940

lekt. A. Pajur

2 AP E K

Keskaste

Eesti Vabariigi ajalugu: iseseisvumine, Vabadussõda, sisepoliitika, majanduslik areng, välispoliitika, haridus- ja kultuurielu, nõukogude okupatsiooni kehtestamine.

1FLAJ.0603 Kahetkümnenda sajandi ajalugu külma sõja eel

dots. E. Medijainen

4 AP E S

Alamaste

XX sajandi põhiprobleemid imperialismi tekkest kuni külma sõjani. I Maailmasõja tulemused. Versaille süsteemi kujunemine. Uute riikide teke ja rahvusvahelised suhted 1920–30. aastatel. Demokraatia areng ja autoritaarsete režiimide kujunemine. II Maailmasõjaga seotud probleemid. Balti riikide koht rahvusvahelistes suhetes 1920–40. aastate.

1FLAJ.0604 Läänemaailm pärast II Maailmasõda

dots. K. Jaanson

4 AP E K

Alamaste

Majandus. Sõjajärgse majanduskorra kujunemine. 1970. aastad. Valuuta- ja energiakriis. Stagflatsioon. Monetarism. Kultuuri arengujooned. Sisepoliitika arengujooned ja välispoliitika: USA, Suurbritannia, Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia, Hispaania. Euroopa Ühendus, selle rajamine, ülesehitus ja areng. Läänemaailm ja rahvusvahelised suhted. Lääs-Ida. Põhi-Lõuna.

1FLAJ.0605 Aafrika ajalugu

ass. M. Siiraja

3 AP E S

Keskaste

Aafrika poliitiline, majandus- ja kultuuriajalugu kõige vanematest aegadest kuni kaasajani. Kursuses leiavad käsitlemist ka Aafrika etnoloogia põhijooned.

1FLAJ.0606 Eesti ajalugu (vene keeles)

dots. I. Rajasalu

1 AP AE S+K

Alamaste

Loengukursus annab ülevaate Eesti ajaloost põhiküsimustest. Sissejuhatavalt on vaatluse all ajalooline periood Eesti muinasajast ja muistest vabadusvõitlustest kuni XIX s. keskpaigani. Loengukursuse põhiosa käsitleb Eesti uuemat ajalugu ärkamisajast tänapäevani, pöörates tähelepanu omariikluse sünnile, Vabadussõjaga seotud probleemidele, Eesti Vabariigi poliitilisele, majanduslikule ja kultuurilisele arengule, 1939. –1940. a. sündmustele ning nende järelmõjudele Eestimaa arengus.

1FLAJ.0607 Eestimaa: saatus, rahvas, valitsus 1939 – 1941

korrr. prof. J. Ant

2 AP A K

Ülemaste

Valikkursus käsitleb Eesti okupeerimist ja annekteerimist 1939. –1940. a., esimest okupatsiooniaastat 1940–1941, partisanisõda 1941. a. suvel ning nõukogude okupatsiooni asendumist saksa okupatsiooniga.

1FLAJ.0608 Suurriikide välispoliitika: kujunemine ja tänapäev

dots. K. Jaanson

2 AP A S

Ülemaste

USA, Venemaa (NSV Liidu), Saksamaa LV, Hiina RV, Suurbritannia, Prantsusmaa, India. Nende välispoliitika geograafilised eeldused. Ajalooline kujunemine. Arenguetapid. Traditsioonid ja omapärad. II Maailmasõja järgne rahvusvaheline seisund ja välispoliitika. Selle põhietaapid. Põhiprobleemid kaasajal. Suhted naabritega. Maailmapoliitilised seisukohad. Diplomaadid ja välispoliitikud.

1FLAJ.0609 Ameerika Ühendriigid ja XX sajand

dots. K. Jaanson

3 AP AE S+K

Ülemaste

Ameerika Ühendriikide kujunemine maailmariigiks. Rahvusvaheline seisund ja välispoliitika enne I Maailmasõda. W. Wilson. Vabariiklased võimul. Isolatsioonism. Majandusõitseng. Depressioon. F. D. Roosevelt. Uus kurss. USA ja Eesti Vabariik. II Maailmasõda. H. Truman. Kahepooluselise maailma ja külma sõja kujunemine. Pööre välispoliitikas. Põhikõrõdamisdoktriin. Internatsionalism. D. Eisenhower. Roll back. Majandus 1950 aastail. DP ja VP. 1960. aastad. Demokraatide administratsioon. Flexible response. Vietnami sõda. Suur ühiskond. Neeõriliikumine. R. Nixon. Nixoni doktriin. Detente. Majandus Watergate. J. Carter. Washington ja Peking. R. Reagan. Tema majanduspoliitika. Relvastusprogrammid. Moskva ja Washington. G. Bush. B. Clinton.

1FLAJ.0610 Rinde taga

dots. K. Jaanson

2 AP A K

Keskaste

Diplomaatia, spionaaõ ja vastupanuliikumine II Maailmasõja ajal. Berliin ja Moskva. Hitler ja Mussolini. Kolmikpakt. Berliin ja Tokio. Hitleri-vastase koalitsiooni kujunemine. Atlandi harta. Ühinenud Rahvad. Moskva ja London. Moskva ja Washington. Balti küsimus. Teheran. Jalta. Ida-Euroopa küsimus. Potsdam. Saksamaa küsimus. Luurealane memuaristika. Vastupanuliikumine. Selle algus ja olemus. Põhijooned ja eripärad riigiti. Liitlased ja vastupanuliikumine. Vastupanuliikumine Balti riikides.

1FLAJ.0611 Diplomaatia ABC

dots. E. Medijainen

2 AP A K

Keskaste

Diplomaatilise õiguse ja praktikaga seotud probleemid. Eesti ja teiste maade diplomaatia ajalugu. Põhimõisted.

1FLAJ.0612 Tsensuuriolud Eestis läbi aegade

dots. I. Rajasalu

1 AP A K

Keskaste

Valikkursus annab ülevaate tsensuurioludest Eestis alates 19 sajandi teisest poolest. Põhitähelepanu on sealjuures pööratud esimestele sammudele Eesti Vabariigi trükiasjanduses ning ajakirjanduse juhtimise ja kontrolli mehhanismi võrdlevale analüüsile 1920. ja 1930. aastatel.

1FLAJ.0613 Väljarõndamine ja väliseestlus

dots. L. Võime

2 AP E S

Ülemaste

Väljarõndamisliikumise algus ja kulõ (XIX saj. keskpaik XX saj. keskpaik). Optandid. Deportatsioonid N. Liidu okupatsiooni ajal. Väliseestlus: eestlaste etnosotsiaalse organismi väljakujunemine ja areng Venemaal, Ameerikas jne. ; rahvuskultuurilise idenditeedi probleemid Idas ja Läänes.

1FLAJ.0614 Eesti piirivalve (1918–1940)

dots. L. Võime

1 AP A K

Alamaste

Eesti piirivalve Vabadussõja aastail. Professionaalse piirivalve loomine ja areng (1922–1940). Kindralmajor A. Kurvits (1887–1942). Piirivalveseadus 1936.

1FLAJ.0615 Eesti Vabariigi piirimaade poliitikast (1924–1940)

dots. L. Võime

1 AP A K

Alamaste

Piirimaade seltsid, nende loomine ja tegevus Narva-taguses, Setumaal ja Lõuna-Eestis (1924–1940). Samuel Sommer – piirialade poliitika läbiviija.

1FLAJ.0616 Lõuna-Aafrika ajalugu

ass. M. Siiraja

2 AP E S

Alamaste, keskaste

Lõuna-Aafrika poliitiline ja majandusajalugu kõige vanematest aegadest tänapäevani. Lisaks ajaloole antakse ka ülevaade lõunapoolse Aafrika etnoloogiast ja kultuuriloost.

1FLAJ.0617 Ajaloo õpetamise meetoodika

dots. H. Palamets

1 AP A S

Kursus annab ülevaate ajaloo õpetamise arengust ja selle praegusest seisust eesti koolis, käsitleb ajaloo õpetamise ja õppimise psühholoogilisi aluseid, organisatsioonilisi vorme, uue aine esitamise ja kontrolli meetodeid, näitlikustamist, annab juhiseid tunni ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks, käsitleb ka klassivälise tööga seotut. Teoreetilises osas omandatud kinnistavad üliõpilased praktiliste harjutustega ja pedagoogilise praktika käigus koolides.

1FLAJ.0618 Esinemisoskus

dots. H. Palamets

1 AP A S+K

Alamaste

Kursus pakub teoreetilisi teadmisi ja praktilisi kogemusi esinemiseks avalikkuse ees. Teoreetilises osas antakse ülevaade retoorika ajaloost antiikajast tänapäevani, tutvutakse suulise esinemise psühholoogiliste alustega, avaliku esinemise erivormidega, ettekande ettevalmistamise ja esitamisega. Peatutakse esineja keelel ja ettekande näitlikustamisel. Seletatakse koosolekute ja koosviibimiste ettevalmistamist ning läbiviimist. Praktikumid hõlmavad ekskursioone, dispute, mälumänge, näitlikustamist ja esinemist raadios. Kuulatakse üliõpilaste lühiesinemisi ja analüüsitakse neid.

Üldajaloo õppetool (korr. prof. H. Piirimäe)

1FLAJ.0701 Keskaja ajalugu I

korr. prof. kt. A. Must

2 AP E S

Alamaste

Kursuses antakse süstemaatiline ülevaade Lääne-Euroopa ajaloost riikide ning tähtsamate

probleemide lõikes (feodalismi genees, demograafiline areng, rahvusvahelised suhted, kultuur) alates 5. sajandist kuni 15. sajandi lõpuni.

1FLAJ.0702 Euroopa varajane uusaeg 1450–1650

dots. J. Kivimäe

2 AP E K

Alamaste

1FLAJ.0703 Euroopaväliste tsivilisatsioonide ajalugu

v. teadur L. Mäll

2 AP E K

Keskaste

Kursus annab ülevaate Hiina, India, Iraani, Araabia, Mongoolia, Korea, Jaapani, Tiibeti, Turkestani, Türgi, Kagu-Aasia ja Kolumbuse-eelse Ameerika tsivilisatsioonide tekkest ja arengust. Põhirõhk on seatud vaimukultuurile (keel, kirjandus, kunst, religioon, filosoofia). Iga tsivilisatsiooni võrreldakse teistega ning määratletakse antud tsivilisatsiooni põhitunnused ja omapärad. Kursuse läbinu võib järgnevate erikursuste raames valida endale huvipakkuva teema tsivilisatsiooni edasiseks süvenemiseks.

1FLAJ.0704 Sanskriti keel ja kultuur

v. teadur L. Mäll, M. Läänemets

4 AP AE S+K

Keskaste

Kursuse jooksul tutvustatakse üliõpilasi sanskriti keelega tasemel, mis annab võimaluse iseseisvalt lugeda ja tõlkida lihtsamaid originaaltekste. Ühtlasi tutvustatakse põhjalikumalt sanskritikeelset kirjandust ning sellega seotud kultuurinähtusi (veedad, upanisadid, hinduism, budism, vanaindia filosoofia ja teadus).

1FLAJ.0705 Sõjaajalugu 19. saj. 2. poolest kuni I Maailmasõja lõpuni

ass. M. Kröönström

1 AP A S

Alamaste

Kursus käsitleb sõjalise mõtte arengut nimetatud perioodil, ratsionalistlik ja ajalooline vool, relvastuse, elementaar tehnika, üksikute väeliikide areng, väeliikide proportsioonide võrdlus, sõjalised operatsioonid Euroopas ja Põhja-Ameerikas. Umbes poole kursuse mahust hõlmab I Maailmasõda. Käsitletud on eraldi näiteks jõgede forsseerimist, uue- maid dessantoperatsioone, ohvitseride sõjaagset ettevalmistust, gaaside osa sõjas jne.

1FLAJ.0706 Sissejuhatus ajalooteadusesse

ass. V. Berendsen

2 AP E S

Üldõpe

Kursuses käsitletakse mõistet "ajalugu" humanitaarteadusena, sotsiaalteadusena, rahvusteadusena. Vaadeldakse ajaloo ja poliitika vahet. Antakse ülevaade ajalooteaduse allikatest ja ajaloo abiteadustest. Kursuse raames tutvustatakse ajalookirjutuse põhisuundi antiigist 19. saj. lõpuni. Eraldi peatutakse tänapäeva (laiemalt 20. sajandi) ajalooteaduse ja ajalookirjutuse probleemidel ja suundadel.

1FLAJ.0707 Ülevaade Eesti sõjaajaloost Vene ajal (1700–1917)

lekt. T. Tannberg

4 AP E S

Keskaste

Loengukursus annab ülevaate Eesti sõjaajaloost 18. sajandi algusest kuni 20. sajandi alguseni ühenduses Euroopa ja lähimate naabrite sõjaajalooga. Peatähelepanu on pööratud sõjaväekohustusele, sõjasündmuste ja elanikkonna sõjaliste koormiste kirjeldamisele alates Põhjasõjast kuni I Maailmasõja lõpuni.

1FLAJ.0708 Arvuti kasutamine ajalooteaduses: NsdStat ja CensSys

lekt. P. Pirsko

2 AP A S

Ülemaste

Kursuses tutvustatakse kahte spetsiaalselt ajaloolastele mõeldud andmetöötlusprogrammi. NsdStat on esmajoones kvantitatiivse informatsiooni töötlemiseks, sisaldades nii statistilist (ühe-, kahe- ja kolmetasandilist) analüüsi, aga võimaldades ka tulemuste graafilist esitamist. CensSys lubab lisaks arvulistele väärtustele eritleda ka sõnalisi. Kursuse raames õpetatakse andmebaasi struktuuri loomist, andmete sisestamist ja hilisemat analüüsi. Neile, kel pole kompuutriga töötamise kogemust, eelneb põgus sissejuhatus.

1FLAJ.0709 Sissejuhatus rahvusvaheliste suhete probleemidesse

dots. O. Klaassen

2 AP A S

Keskaste

Sissejuhatuses rahvusvaheliste suhete probleemidesse käsitletakse lühidalt rahvusvaheliste suhete ajaloolise arengu põhietape, rahvusvaheliste suhete liike ja vorme, tähtsamaid mõisteid ja probleeme nende ajaloolises arengus.

1FLAJ.0710 Diplomaatilise ja konsulaartegevuse ajaloost

dots. O. Klaassen

2 AP A K

Ülemaste

Kursus diplomaatilise ja konsulaartegevuse ajaloost käsitleb rahvusvahelistes suhetes olulist osa etendava diplomaatilise ja konsulaartegevuse teket ja arengut rahvusvahelise õiguse taustal. Käsitletakse ka tänapäeva diplomaatilise ja konsulaartegevuse organisatsioonilisi ja juriidilisi aluseid, sh. Festis.

1FLAJ.0711 Rootsi ajalugu

korr. prof. H. Piirimäe

4 AP E S+K

Keskaste

Rootsi ajaloo kursust käsitletakse kahes osas: 1) ürgajast kuni 16. saj. lõpuni, seega põhiliselt Rootsi keskaeg, 2) 17 sajandi algusest kuni Napoleoni sõdade lõpuni 1815. Rootsi ajalugu vaadeldakse kui meie naabermaa ajalugu, jälgitakse suhteid, sidemeid ja mõjusid. Käsitus on Euroopa ajaloo taustal, samas on Rootsi ajalugu vajalik tagapõhi Eesti ajaloole.

1FLAJ.0712 Uusaja ajalugu

korr. prof. H. Piirimäe, V. Berendsen

6 AP E S+K

Alamaste

Uusaja kursus haarab Euroopa ja Ameerika ajalugu alates 1600–1918. aastani. Käsitletakse lääne ühiskonna majandusliku, sotsiaalse ja poliitilise arengu probleeme. Analüüsitakse ka ideoloogilisi voolu (valgustus, rahvuslik liikumine, sotsialism jne.). Oluline koht on mentaliteedi ja igapäeva ajalool, tutvustatakse suuri ajaloolisi isikuid.

1FLAJ.0713 Asustus ja asustuse ajalugu Euroopas

v. teadur Ü. Liitoja

2 AP A K

Ülemaste

Valikkursuses antakse ülevaade asustuse arengu põhijoontest Euroopa erinevates piirkondades (ka Eestis). Vaatluse alla võetakse ka asustuse ja kultuurmaastiku uurimine erinevates riikides nii ajaloolaste kui ka geograafide poolt.

1FLAJ.0714 Aasia ajalugu

dots. O. Klaassen

4 AP AE S+K

Keskaste

Aasia ajaloo kursus käsitleb tähtsamate Aasia maade (Hiina, Jaapan, India, Indoneesia, Türgi jt.) ajaloolist arengut uusajal (eurooplaste tulekust tänapäevani). Kursuses on pearõhk asetatud Aasia maade sisepoliitilisele arenguloole ning rahvusvahelistele suhetele, nendega seonduvatele majandus- ja kultuuriküsimustele, euroopa tsivilisatsiooni mõjul.

1FLAJ.0715 Ida-Euroopa ajalugu

dots. V. Tamul

2 AP E S

Keskaste

Kursus käsitleb peamiselt Vene impeeriumi poliitilist, aga ka majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist ajalugu sisuliselt Suurest Prantsuse revolutsioonist veebruarirevolutsioonini. Impeeriumi üldiste probleemide kõrval vaadeldakse Läti, Leedu ja Poola rahvaste ajalugu käsitletaval perioodil.

1FLAJ.0716 Vanaaja ajalugu

dots. M. Tánava

5 AP E S+K

Alamaste

Vanaaeg on vanimate tsivilisatsioonide ajastu alates u. IV a. –tuh. lõpust e. Kr. kuni 5. saj. p Kr. Kursus käsitleb muistsete Lähis-Ida (Mesopotaamia, Egiptus, Väike-Aasia, Süüria, Palestiina, Iraan) Vana-Kreeka, hellenismi ja Rooma ajalugu ja kultuuri.

1FLAJ.0717 Rooma ajalugu

dots. M. Tánava

2 AP E K

Alamaste

Kursus käsitleb Rooma ajalugu alates vanimast ajast kuni Lääne-Rooma impeeriumi lagunemiseni, olles taustaks ladina keele, rooma kirjanduse, muinsuste jt. eriainet

õppimisel.

1FLAJ.0718 Vana-Kreeka ajalugu

lekt. M. Kõiv

2 AP E S

Alamaste

Kursus käsitleb Vana-Kreeka ajalugu alates vanima tsivilisatsiooni tekkimisest kuni hellenismi ajastuni, olles taustaks vanakreeka keele, kirjanduse, filosoofia, muinsuste jt eriainete õppimisel.

1FLAJ.0719 Kreeka-Rooma ajakooline geograafia (topograafia)

dots. M. Tánava

1 AP A K

Alamaste

Kursus käsitleb antiikaja Kreeka ja Rooma (muistse Itaalia) loodust, rahvastikku, asustust, halduslikku liigendust, teedevõrku, majanduselu vorme ja muud, mis moodustas antiikaja inimese loodusliku ja sotsiaalse elukeskkonna, eriti Kreeka-Rooma ainelise kultuuri mälestisi.

1FLAJ.0720 Poola ajalugu varasemast ajast kuni 1918. aastani

dots. V. Tamul

2 AP E K

Keskaste

Poola varasema ajaloo käsitus tugineb kohustusliku õppematerjali "M. Laidre. Loengud Poola ajaloost I (kuni 1668). Tartu, 1990" käsitlusele. Hilisemast antakse ülevaade loengute käigus, põhirõhuga poolakate vabanemis-ühinemisavõitlusel 19. sajandil ning iseseisva Poola riigi taastamisel peale I Maailmasõda.

1FLAJ.0721 Tartu Ülikool 1802–1918

dots. V. Tamul

2 AP E S

Keskaste

Antakse ülevaade Tartu Ülikooli taasasutamisest ja tegevusest 19. sajandil ning 20. sajandi algul. Käsitletakse ülikooli professuuri ja üliõpilaskonda (ka üliõpilasorganisatsioon) ning teaduslikku tegevust. Püütakse määratleda vaadeldava perioodi Tartu Ülikooli asendit maailma ja Euroopa, samuti Vene impeeriumi teaduselu konteksti.

1FLAJ.0722 Majandus- ja sotsiaalamajaloo teooria ja meetod

v. teadur Ü. Liitoja

2 AP E S

Ülemaste

Valikkursuses käsitletakse erinevaid seisukohti ajaloo uurimustes, peatutakse seletustüüpidel majandus- ja sotsiaalamajaloo, majanduslike muudatuste teooriatel, periodiseerimisküsimustel.

1FLAJ.0723 Kreeka kultuuriloost Homeroselt Aristoteleseni

lekt. M. Kõiv

2 AP A S

Keskaste

Valikkursus käsitleb vanakreeka kultuurilugu arhailisel ja klassikalisel ajajärgul, eriti kreeklaste maailmakäsitlust, nagu see avaldus nende mütoloogias, religioonis ja filosoofias.

1FLAJ.0724 Ida-Euroopa ajalugu 1500 – 1800

dots. M. Laur

2 AP E K

Keskaste

Kursus annab süstemaatilise ülevaate Ida-Euroopa varauusaja ajaloost, hõlmates ajalisel perioodi 1500–1800 ning ruumiliselt Venemaad, Baltikumi (Eesti ja Läti) ning tollaseid Poola alasid (sealhulgas Ukraina, Valgevene ja Leedu). Põhitähelepanu on pööratud nende riikide võrdlevale poliitilisele ajaloole.

1FLAJ.0725 Valgustusajastu

dots. M. Laur

2 AP E K

Keskaste

Kursus annab ülevaate valgustusfilosoofiast ja selle tähtsamatest esindajatest, valgustusajastu majandusteoriatest (merkantilism, füsiokratism) ning poliitilistest suundumustest, eelkõige valgustatud absolutism. Lähemalt käsitletakse valgustusajastu protsesside Baltikumis, nende seost üleeuroopaliste vastavate protsessidega.

Eesti filoloogia osakond

Eesti ja võrdleva rahvaluule õppetool (korr. prof. kt. T. Jaago)

1FLEE.0101 Sissejuhatus rahvaluulesse. Eesti rahvaluuleteaduse ajalugu

korr. prof. T. Jaago

3 AP E S+K

Alamaste

Ülevaade eesti rahvaluule liikidest (näidete varal). Rahvaluule põhimõisted ja liigitamise põhimõtted. Rahvaluule uurimissuunad ja tulemused. Rahvaluule allikad. Rahvaluule uurimisajalugu. Rahvaluuletekstide analüüs.

1FLEE.0102 Rahvalaul I

korr. prof. T. Jaago

1 AP E K

Alamaste

Rahvalaulu liigid Eestis. Näidete analüüs. Rahvalaulude kogumise, väljaandmise ja uurimise ajalugu.

1FLEE.0103 Rahvajutt I

lekt. A. Laagus

1 AP E K

Alamaste

Käsitletakse eesti rahvaluule jutuzanre, historiograafiat, juttude funktsiooni ja kunstilist ülesehitust.

1FLEE.0104 Lühivormid I

korr. prof. A. Krikmann

1 AP E K

Alamaste

1. Põhimõisted; lühivormide maailm ja selle liigendus: žanri jagunemine tuumaks ja perifeeriaks (mst–te näitel). Žanridefinitioone ja allžanrimääranguid klassikutele (vs–de ja kk–de näitel). "Paröömilise maailma" liigendus G. Permjakovil, selles leiduvad küsitavused. 2. Piirjuhte ja žanrisuhteid eesti materjalis: Lühizänride vahekordi (vs/kk; mst–te paralleele ütlustega). Ütluste paralleele lauludega; mst–laulud. Erigmaatiline ja paröömiline autoriluule. Ütluste paralleele juttudega; mst–jutud. Didaktilised monoloogid. Kalendaarsed vs–d. 3. Tüpoloogiaprobleeme folkloori enesekontrolli seaduse taustal. Enesekontrolli seaduse üldistatuma tõlgenduse katse. 4. Fondi sagedusjaotusest: Zipfi jaotuse ilmingud eesti jt. lms vs–de tüübi/tekstihulkade dünaamikas; sellest johtuvad statistil. komplikatsioonid. 5. Geogr. leviku probleeme: Eesti folkloorialad. Lokaal–redaktsioonid.

1FLEE.0105 Rahvausund ja tavand I

ass. T. Kõss

2 AP E S+K

Alamaste

Antakse ülevaade eesti rahvausundilise ainese kogumisest ja avaldamisest. Tutvustatakse olulisemaid rahvausundi uurimissuundi. Antakse ülevaade kalendri– ja perekonna–kombestikust ning selle seostest rahvausundiga. Keskendutakse teatrielementidele neis.

1FLEE.0106 Naaberrahvaste folkloorist I. Vene (slaavi) folkloor

dots. P. Hagu

1 AP E S

Alamaste

Ülevaade vene folkloorist, selle žanrisüsteemist ja seostest eesti materjalidega.

1FLEE.0107 Rahvalaulu uurimise meetodid. II

dots. P. Hagu

2 AP E S+K

Ülemaste

Süvenetakse folkloori uurimisparadigmade arengusse muutuv asjas. Allikmaterjali, uurimisaspekti ja sobiva metodoloogia ning uurimistehnika valik diplomitöoks.

1FLEE.0108 Praktikum

korr. prof. T. Jaago

2 AP A K+S

Alamaste

1. Tutvustatakse rahvaluule korraldamist arhiivis, üliõpilane lüteerib või kopeerib tekste. 2. Tutvustatakse rahvaluule kogumise meetodikat ja selle osa uurimistöös. Üliõpilased koostavad oma rahvaluule kogu.

1FLEE.0109 Proseminar

ass. T. Kõss

2 AP A S+K

Alamaste

Proseminaris käsitletakse rahvaluule aktuaalseid küsimusi, kirjutatakse referatiivne töö

kas uurimustest või originaalmaterjalist või vormistatakse rahvaluule originaalkogu.

1FLEE.0110 Rahvalaul II

lekt. U. Kolk

3 AP E S+K

Keskaste

Eesti rahvalaulu kujunemise ajalugu ja tingimused. Põhilised arengujärgud: regivärsieelsed liigid (müütilised laulud, loitsud, itkud, ahellaulud); regilaul (tunnused, tekkeprobleemid, liigitamise probleemid, tähtsamad tüübid; kujundite küsimusi); riimilised rahvalaulud (meloodiate osa, tähtsamad temaatilised liigid).

1FLEE.0111 Rahvajutt II

lekt. A. Laagus

3 AP E S+K

Keskaste

Antakse ülevaade rahvajutust, lähtudes eri rahvaste juturepertuaarist (soome, vene jt.). Käsitletakse žanriteoreetilisi probleeme, uurimise ajalugu. Süvendatult käsitletakse ühte žanri.

1FLEE.0112 Rahvamuusika

lekt. U. Kolk

1 AP E S

Keskaste

Rahvamuusika mõiste. Ülevaade eesti rahvamuusika kogumise ajaloost ja fondidest. Regiviisi põhiprobleemid: meetrika ja rütmika, meloodika ja variaablus, helilaadid, mitmehäälsus ja muusikavorm. Tähtsamaid rahvalaulikuid.

1FLEE.0113 Rahvausund ja tavand II

ass. A. Malt

2 AP E S+K

Keskaste

Käsitletakse eesti rahvausundit ja selle seoseid teiste rahvaste vastavate kujutelmadega.

1FLEE.0114 Naaberrahvaste folkloorist II. Soome folkloor

dots. P. Hagu

2 AP E S

Keskaste

Ülevaade soome ja teiste läänemeresoome rahvaste folkloorist ja selle uurimises.

1FLEE.0115 Lühivormid II

korr. prof. A. Krikmann

2 AP E K

Keskaste

1. Eesti allikaloost: Paröömline ja fraseol. aines piiblis Lühivormiallikad G. Müllerist 20. saj. teadusväljaannetes Lms vs-projekt (üksikrahvaste väljaanded ja "Proverbia septentrionalia"). "Vanasõnaraamat". 2. Vs-de semantikast: 2. 1Süntaksistereotüüpia. Vs "loogiline" põhivorm ja ülemstruktuuri probleem. 2. 2. Vs modaalsed põhitasandid (väide, hinnang, ettekirjutus), nende seosed, mod. interpretatsioonil tekkivaid probleeme. 2. 3. Vs. referentsiaalne tähendus, semantilised teisendused: Metafoor ja metonüümia,

nende eristamise kriteeriumid ja raskused, alaliigid, liited. Personifikatsioon. Absurd, oksüümoron, paradoks. "Surnud" ja "elusad" troobid; kognitivistide vaated metafoorile. Semantil. teisenduste suund ja põhireeglid vs-des; Lakofi ja Turneri "Suure Ahela" mudel. Semantil. teisenduste põhitüübid lms vs-des. Teksti ja ta sisu kirjeldava metateksti vahekorra.

1FLEE.0116 **Rahvaluule uurimise meetodid I**

dots. P. Hagu

2 AP E S+K

Keskaste

Rahvaluule kogumine kui teaduslik töö, selle talletamise ja korraldamise põhimõtted Eestis ja mujal. Rahvaluuleteaduse kujunemine ja uurijate erinevaid vaatepunkte materjalil.

1FLEE.0117 **Rahvaluule seminar**

korr. prof. T. Jaago

2 AP A S+K

Keskaste

Käsitletakse rahvaluule uurimisprobleeme. Valmistatakse "Läänemaa" koguteose eeltööna seminaritöö või referaat Läänemaa rahvaluules.

1FLEE.0118 **Rahvaluuleteadus ajalugu**

lekt. A. Laagus

2 AP E S

Ülemaste

Käsitletakse euroopa folkloristika ajalugu ja tänapäeva. Keskendutakse rahvaluule uurimise metoodikale, selle kujunemisele.

1FLEE.0119 **Rahvaluule ja naaberteaduste suhted**

korr. prof. T. Jaago

1 AP E S

Ülemaste

Tutvustatakse rahvaluuleteaduse võimalusi uurida materjali, pidades silmas naaberteaduste seisukohti samast uurimisallikast (arheoloogia, isikulooline pärimus, õigusteaduse ajalugu).

1FLEE.0120 **Lokaaltraditsioon**

dots. P. Hagu

1 AP E S

Ülemaste

Tutvutakse lähemalt ühe paikkonna (setu) rahvaluulega. Loengud setu murdes.

1FLEE.0121 **Rahvalaul III**

korr. prof. T. Jaago

1 AP E S

Ülemaste

Keskendutakse regilaulu poetikale, analüüsides tekstinäiteid. Süüvitakse kujundi-uurimustesse, tutvutakse kujundi-uurimise ajalooga.

1FLEE.0122 Rahvajutt III

lekt. A. Laagus

2 AP E K

Ülemaste

Käsitletakse 1) huumori osa rahvajutust. Huumor jutos, mis räägivad elulistest situatsioonidest ja elus võimatud – absurdinaljad. Koomiliste teooriate tutvustamine. 2) Imemuinasjutu ülesehitus, muinasjutu struktuuri uurimise meetodika.

1FLEE.0123 Tänapäeva folkloor

dots. P. Hagu

2 AP E K

Ülemaste

Tutvutakse kaasaegse rahvaloomingu uurimisprobleemidega meil ja mujal. Folkloorse loomeprotsessi spetsiifika tänapäeval.

1FLEE.0124 Postseminar

lekt. A. Laagus

2 AP A S+K

Ülemaste

Analüüsitakse rahvausundiliste kujutelmade olemust ja levikut Eestis.

Eesti keele õppetool (korr. prof. kt. R. Kasik)

1FLEE.0201 Eesti õigekeelsus

2 AP E

Süvenetakse tänapäeva eesti kirjakeele ortograafia-, ortoeepia-, morfoloogia-, süntaksi- ja leksikoloogianormingutesse.

1FLEE.0202 Sissejuhatus eesti keele uurimisse

2 AP E S

Alamaste

Antakse ülevaade eesti keele uurimise senistest suundadest, uurijatest ja tulemustest.

1FLEE.0203 Eesti kirjakeele sõnavara

1 AP E K

Alamaste

Antakse põhiteadmised sõnavara ehitusest tähendusväljadest, kasutamissfääridest ja õigekeelsusest.

1FLEE.0204 Proseminar. Proseminaritöö

3 AP A S+K

Alamaste

Proseminaris tutvutakse keelealase uurimistöö metoodikaga, esitatakse ettekanne õppejõu juhata tud teemal ja kirjutatakse sellest proseminaritöö.

1FLEE.0205 Eesti murded

2 AP E K

Keskaste

Õpitakse tundma eesti murrete kujunemist ja iseloomulikke tunnusojooni.

1FLEE.0206 Eesti keele häälikulugu

2 AP E S

Keskaste

Süvenetakse häälikumuutustesse, mis muutsid läänemeresoome mõned murded iseseisva eesti keele murreteks.

1FLEE.0207 Eesti keelekorralduse ajalugu

1 AP E S

Keskaste

Tuuakse esile eesti keelekorralduse põhimõtted ja saavutused eelkõige 19. sajandi lõpukümnenditel ja 20. sajandil.

1FLEE.0208 Eesti keele sõnavara ajalugu

2 AP E K

Keskaste

Antakse ülevaade eesti tüvevara kujunemisest ja päritolurühmadest.

1FLEE.0209 Eesti keele ajalooline morfoloogia

2 AP E K

Keskaste

Süvenetakse eesti keele vormistiku saamislikku.

1FLEE.0210 Eesti keele vormiõpetus

3 AP E K+S

Keskaste

Morfoloogiaga otseselt seotud fonoloogianähtused: silbid, nende ehitus ja liigid, rõhusüsteem, kvantiteet. Sõnavormide ehitus, grammatilised kategooriad, morfoloogilised sõnaklassid ja sõnaliigid. Käänamine, võrdlemine ja pööramine, käänd- ja pöördkonnad.

1FLEE.0211 Eesti keele sõnamoodustus

korr. prof. kt. R. Kasik

1 AP E K

Keskaste

Omandatakse sõnade tuletamise ja hitmise käsitluses kasutatavad mõisted, süvenetakse eesti keele sõnamoodustusmallidesse.

1FLEE.0212 Eesti keele lauseõpetus

korr. prof. kt. R. Kasik

2 AP E S

Keskaste

Õpitakse tundma süntaksi mõistestikku ja süntaktilise analüüsi meetodeid, süvenetakse eesti keele lauseehitusse.

1FLEE.0213 Seminar. Seminaritöö

2 AP A K+S

Keskaste

Õpitakse tundma keelehoolde ülesandeid, harjutatakse keelelist redigeerimist. Refereeritakse õppejõu poolt valitud kirjandust. Kirjutatakse seminaritöö, mida seminarirühmas arutletakse ja retsenseeritakse.

1FLEE.0214 Keele variatiivsuse uurimismeetodid

1 AP E

Ülemaste

Antakse ülevaade sotsiolingvistikast jt. keele varieerumise probleemidega tegelevatest keeleteaduse aladest ja neis kasutatavatest uurimismeetoditest. Analüüsitakse variatiivseid keelenähtusi eesti murretes ja kõnekeeles.

1FLEE.0215 Eesti fonoloogia

1 AP E

Ülemaste

Süvenetakse eesti keele hääliku- ja prosoodiastruktuuri ning nende muutmise seaduspärasustesse.

1FLEE.0216 Vana tartu kirjakeel

1 AP E S

Ülemaste

Lõunaestimurdelise kirjakeele vanima perioodi senise uurimise tulemused.

1FLEE.0217 Saarte murde vokaalide akustikast

1 AP E

Ülemaste

Antakse ülevaade saarte murde vokaalisüsteemist, tutvustatakse seniseid artikulaatorseid uurimusi ja esitatakse vokaalide akustiline kirjeldus.

1FLEE.0218 Murdepraktika

1 AP A suvel

Ülemaste

Eelduseks on teadusliku foneetilise transkriptsiooni tundmine. Osad: 1) tutvumine kogumise metoodikaga, 2) materjali kogumine suulisel küsitlemisel või lindistades, 3)

ainestiku lütimeerime magnetofonilindilt, süstematiseerimine ja vormistamine.

1FLEE.0219 Eesti leksikograafia

1 AP E

Ülemaste

Käsitletakse sõnaraamatute koostamise põhimõtteid, sõnaraamatute tüüpe, eesti leksikograafia ajalugu ja tänapäeva.

1FLEE.0220 Postseminar

2 AP A S+K

Ülemaste

Töötatakse läbi diplomitöös vajalikku keeleteooriat ja keeleuurimise metoodikat. Esitatakse diplomitööde probleeme ja valmis peatükke.

1FLEE.0221 Eesti keele õpetamise metoodika

4 AP A S+K

Ülemaste

Ülevaade emakeeleõpetuse programmidest, õppekirjandusest, metoodilistest võtetest.

1FLEE.0222 Eesti lauseõpetus

2 AP E K

Alamaste

Käsitletakse eesti keele süntaksi mõistestikku ja süntaktilise analüüsi meetodeid. Tutvustatakse lähemalt eesti keele lauseehituse üksikasju.

1FLEE.0223 Eesti keele vormiõpetus

3 AP E S

Morfoloogiaga otseselt seotud fonoloogiaühused; silbid, nende ehitus ja liigid, rõhusüsteem, kvantiteet. Sõnavormide ehitus, grammatilised kategooriad, morfoloogilised sõnaklassid ja sõnaliigid. Käänamine, võrdlemine ja pööramine, käänd- ja pöördkonnad.

1FLEE.0224 Eesti keele lauseõpetus

2 AP AE S+K

Eesti keele lauseliikmete ja lauseliikide teoreetiline ja praktiline tutvustamine.

1FLEE.0225 Eesti keele sõnamoodustus

1 AP E S

Omandatakse sõnade tuletamise ja liitmise käsitluses kasutatavad mõisted, süvenetakse eesti keele sõnamoodustusmallidesse.

1FLEE.0226 Rahvalaulu keel

1 AP E K

Ülemaste

Käsitletakse eesti regivärjiliste rahvalaulude keeleajaloolisi ja murdelisi erijooni.

1FLEE.0227 Reklaamikeel

1 AP E K

Ülemaste

Loengutel käsitletakse tarbestiili eesmäärke ja tunnuseid, keelelise mõjutamise vahendeid ning propaganda ja reklaami keelekasutust.

Eesti kirjanduse õppetool (korr. prof. kt. E. Süvalep)

1FLEE.0301 Eesti kirjanduse ajalugu

dots. A. Järv

2 AP E S+K

Üldaine

Antakse ülevaade eesti kirjanduse arengu algusest kuni tänapäevani.

1FLEE.0302 Sissejuhatus kirjandusteadusse

korr. prof. kt. E. Süvalep

2 AP E S

Alamaste

Antakse sissejuhatav üldkäsitlus kirjandusteaduse põhiküsimustest ja teose analüüsi alustest.

1FLEE.0303 Eesti kirjanikke

korr. prof. kt. E. Süvalep

3.5 AP E K+S

Alamaste

Süvenetakse erinevaid ajajärke ja stiilisuuendi esindavate valitud autorite loomingusse, analüüsitakse teoseid.

1FLEE.0304 Soome ja Balti kirjanduste põhijooni

dots. T. Kuldsepp, lekt. P. Olesk

2 AP E K

Alamaste

Antakse ülevaade soome, läti ja leedu kirjanduste arengusuundadest, tähtsamatest autoritest ja kontaktidest eesti kirjandusega.

1FLEE.0305 Proseminar kirjandusest. Proseminari töö

M. Velsker

2 AP A S+K

Alamaste

Käsitletakse süvendatult kirjandusteoreetilisi üksikküsimusi, refereeritakse ja analüüsitakse probleemidega haakuvaid uurimusi. Proseminari tööd koostatakse eesti

kirjandusega seotud teemadel.

1FLEE.0306 Proseminar. Proseminari töö

dots. A. Järv

2 AP E S+K

Alamaste

Proseminaris käsitletakse kirjandusteoreetilisi küsimusi, koostatakse referaat õppejõu juhataatud probleemidest, koostatakse lühiaurimus.

1FLEE.0307 Tekstoloogia ja tekstide analüüsipraktikum

ass. P. Olesk

2 AP E S

Ülemaste

Antakse ülevaade eeskätt kirjanduslike ja kultuurilooliste tekstide ajaloo uurimisest, arhiivinduslikust korraldamisest ja väljaandmisest. Praktikumides töötatakse läbi tekstide keelelise redigeerimise ning kommenteerimise küsimused.

1FLEE.0308 Seminar. Seminaritöö

dots. A. Merila

2 AP A K+S

Keskaste

Käsitletakse kirjandusteaduse ja kirjandusloo probleeme ja kirjutatakse uurimuslik töö õppejõuga kokkulepitud teemal.

1FLEE.0309 Lastekirjandus

dots. A. Järv

1 AP E K

Keskaste

Antakse ülevaade lastekirjanduse teooriast, õpitakse tundma lastekirjanduse klassikat ja tänapäeva lastekirjandust.

1FLEE.0310 Eesti kirjanduskriitika ja -teaduse arenguhooni

korrr. prof. kt. E. Süvalep

1 AP E S

Keskaste

Kursus annab ülevaate eesti kirjanduskriitika ja kirjandusteaduse arenguloost koos aine teoreetilise probleemistikuga.

1FLEE.0311 Dramaatika. Eesti draamakirjanikke

dots. L. Epner

1.5 AP E K

Keskaste

Süvenetakse draamakirjanduse olemusse ja žanridesse. Esindavate autorite loomingut kaudu õpitakse tundma eesti draamakirjanduse arengut ja omandatakse analüüsikogemusi.

1FLEE.0312 Proosaepika. Eesti proosakirjanikke

dots. Ü. Tonts

3 AP E S+K

Keskaste

Kursus hõlmab eesti proosakirjandust 19. sajandi lõpust kaasajani. Valitus autorite loomingu vaatlemisel (kõrvale jäävad alamastme kursuses "Eesti kirjanikke" käsitletud prosaistid), süvenetakse proosaepika olemusse ja žanritesse, õpitakse tundma eesti proosa arengutendentsi, kogutakse analüüsikogemust.

1FLEE.0313 Eesti luuletajaid

erak. prof. K. Muru

2.5 AP E S+K

Keskaste

Käsitletakse süvendatult valitud autorite loomingut, mille kaudu õpitakse tundma eesti luule arengulugu, lüürika ja lüroepika teoreetilisi probleeme ning saadakse analüüsikogemusi.

1FLEE.0314 A. H. Tammsaare "Tõe ja õiguse" retseptsioon teatris

dots. L. Epner

1 AP E S

Ülemaste

Antakse ülevaade "Tõe ja õiguse" tähtsamatest dramatiseeringutest ja lavastustest ning nende retseptsioonist kriitikas.

1FLEE.0315 Draamateooria ja teatriteaduse alused

dots. L. Epner

2 AP E S

Alamaste

Ülevaade draamateooria ja teatriteaduse põhiküsimustest ja mõistetest.

1FLEE.0316 Eesti teatri ja draama ajalugu I

dots. A. Järv

3 AP E S+K

Alamaste

Ülevaade eesti teatri arengust minevikus kuni 20. saj. alguseni ja näitekirjanduse klassikast.

1FLEE.0317 Üldine teatriajalugu I

dots. L. Epner

3 AP E S+K

Alamaste

Ülevaade lääne teatri arengust 19. sajandini.

1FLEE.0318 Naaberrahvaste teater ja draama

dots. A. Järv, dots. Ü. Tonts

2.5 AP E K+S

Alamaste

Käsitletakse Skandinaaviamaade (kevadsemester) ning Baltikumi (sügissemester) teatri ja näitekirjanduse põhijooni.

1FLEE.0319 Draamaklassikuid I

dots. Ü. Tonts

2 AP E S

Alamaste

Süvenetakse Euroopa näitekirjanduse klassikute loomingusse renessansist realismini. Näitekirjanduse ja teatri arengujoonte jälgimise taustal analüüsitakse tähtsamaid teoseid.

1FLEE.0320 Teatriteaduse proseminar. Proseminari töö

dots. E. Siimer

1.5 AP A S+K

Alamaste

Käsitletakse teatrietenduse kirjeldamise probleeme, tutvutakse teatritöö korraldusega. Proseminari töö koostatakse õppejõuga kooskõlastatud teemal.

1FLEE.0321 Teatri- ja draamauurimise meetodid I

dots. L. Epner

2 AP E S+K

Keskaste

Käsitletakse teatrisemiootika probleeme ning üliõpilase valikul kas lavastaja- või näitlejatöö analüüsi oskuseid. Loetakse õppejõu juhatusel teoreetilist kirjandust ning koostatakse kirjalik lühiuurimus mõne lavastaja/näitleja loomingu kohta.

1FLEE.0322 Eesti teatri ja draama ajalugu II

dots. A. Järv

3 AP E S+K

Keskaste

Ülevaade eesti teatri ja näitekirjanduse arengust 20. sajandil.

1FLEE.0323 Üldine teatriajalugu II

dots. L. Epner

3 AP E S+K

Keskaste

Ülevaade lääne teatri arengust 19. –20. saj.

1FLEE.0324 Draamaklassikuid II

dots. Ü. Tonts

3 AP E K+S

Keskaste

Süvenetakse Euroopa ja Ameerika näitekirjanduse tippautorite loomingusse viimasest sajandivahetusest tänaseni. Näitekirjanduse ja teatri arengkäigu ja tendentside vaatlemise taustal analüüsitakse tähtsamaid teoseid.

1FLEE.0325 Eesti kirjanduse ajalugu

lekt. R. Väari

2 AP E K

Antakse ülevaade eesti kirjanduse arengust ja suundadest algusest kuni tänapäevani.

1FLEE.0326 Eesti kirjanikke

korr. prof. kt. E. Süvalep
5 AP E K+S
Keskaste

Tutvustatakse süvendatult erinevaid arengujärke ja stiilisuundi esindavate valitud autorite loomingust. Käsitletakse kirjanduse põhiliike ja -žanre esindavaid olulisi teoseid. Eeldatud on sissejuhatuse kirjandusteadusse ja eesti kirjanduse ajaloo sooritamine.

1FLEE.0327 Kirjanduse õpetamise metoodika ja ainekorraldus

lekt. R. Väari
3 AP AE S+K

Antakse ülevaade kirjanduse õpetamise meetoditest, suundadest ja süvenetakse õpetamisprotsessi. Esitatakse ainekorralduse põhiküsimused ja ajalooline ülevaade.

1FLEE.0328 Seminar metoodikast. Seminaritöö

lekt. R. Väari
1 AP A S+K

Seminaris käsitletakse metoodilisi küsimusi, töötatakse läbi metoodilist kirjandust, koostatakse seminaritöö pedagoogikast või ainemetoodikast.

1FLEE.0329 Eesti kirjanikke

lekt. R. Väari
2.5 AP E S

Süvenetakse erinevaid arengujärke ja stiilisuundi esindavate valitud autorite loomingusse eesti kirjanduse algusest tänapäevani.

1FLEE.0330 Eesti kirjanduse ajalugu

lekt. R. Väari
2 AP E K

Antakse ülevaade eesti kirjanduse arengust, suundadest ja kirjandusprotsessidest.

1FLEE.0331 Valikkursus XX s. kaasaegsest vene kirjandusest

dots. A. Järv
1 AP K+S
Ülemaste

Kursus algab sissejuhatusega (XX s. alguse põhilised kirjanduslikud voolud. Põhjalikumalt käsitletakse akmeismi vene luules). Monograafiliselt analüüsitakse Anna Ahmatova revolutsioonielset loomingut.

Eesti keele (võõrkeelena) õppetool (korr. prof. kt. J. Valge)

1FLEE.0401 Soome keel

ass. R. Pool
4 AP E K+S
Üldaine

Antakse elementaarteadmised soome kõnekeelest ning õpetatakse erialaste tekstide lugemist ja tõlkimist, 128 tundi loenguid ja harjutusi, kodulektüür kokkuleppel õppejõuga.

1FLEE.0402 Masinakirja- ja arvutiõpetus

1.5 AP E K

Üldaine

Õpetatakse selgeks masinakiri ning antakse elementaarteadmised arvuti kasutamiseks tekstide koostamisel.

1FLEE.0403 Sissejuhatus eesti keelde

korr. prof. kt. J. Valge

1 AP E K

Alamaste

Antakse ülevaade eesti rahva, eesti koolisüsteemi ning eesti keele kui kultuurkeelev arengust, tutvustatakse eesti keele uurimist ning eesti keele staatuse kujunemist.

1FLEE.0404 Sissejuhatus keeleteadusesse

ass. R. Pajusalu

1 AP E K

Alamaste

Antakse ülevaade lingvistilise mõtte ajaloost, tänapäeva keeleteaduse tasanditest ja põhisuundadest.

1FLEE.0405 Foneetika alused ja eesti keele foneetika

korr. prof. kt. J. Valge

2 AP E K

Alamaste

Antakse ülevaade foneetikateaduse põhimõistetest ja selgitatakse eesti keele häälikute moodustumist, õpetatakse kõne täpsemat kirjanekut.

1FLEE.0406 Eesti keele ortograafia

ass. K. Saia

1 AP E S

Alamaste

Antakse eesti keele häälikuortograafia, suure ja väikese algustähe, kokku- ja lahkukirjutamise ning võõrnimede kirjutamise põhilised reeglid.

1FLEE.0407 Eesti keele vormiõpetus

korr. prof. kt. J. Valge

3 AP E S

Ülemaste

Antakse ülevaade muutuvate sõnade morfoloogilisest struktuurist, sõnade liigitamisest, klassifitseerimisest morfoloogilisteks tüüpideks ja muutmisest.

1FLEE.0408 Eesti keele sõnamoodustus

lekt. S. Rammo

2 AP E S

Alamaste

Antakse ülevaade sõnade tuletamise ja liitmise käsitlemisel kasutatavatest mõistetest. Esitatakse eesti keele sõnamoodustusmallid.

1FLEE.0409 Soome-ugri keeled ja rahvad

ass. K. Kasterpaiu

1 AP E S

Alamaste

Antakse ülevaade soome-ugri rahvaste väljakujunemisest, rahvakultuurist ja -usundist. Tutvustatakse erinevaid keeli, tuuakse välja nende erinevused ja sarnasused ning võrreldakse eesti keelega.

1FLEE.0410 Proseminar

ass. A. Malt, ass. K. Saia

2 AP A K

Alamaste

Käsitletakse tänapäeva eesti keele, kirjanduse ja folkloristika aktuaalseid küsimusi ning koostatakse referatiivne töö.

1FLEE.0411 Eesti keele sõnavara ja selle ajalugu

korr. prof. kt. J. Valge

1 AP E S

Keskaste

Antakse ülevaade eesti keele sõnavara struktuurist ja päritolurühmadest.

1FLEE.0412 Eesti kirjakeele ajalugu

ass. K. Saia

1 AP E K

Keskaste

Antakse ülevaade eesti kirjakeele kujunemisest ja eesti grammatikakirjanduse arengust.

1FLEE.0413 Eesti sõnaraamatute ajalugu ja süsteem

korr. prof. kt. J. Valge

1 AP E K

Keskaste

Tutvustatakse eesti keele sõnaraamatuid, nende koostamise põhimõtteid ja kasutamist.

1FLEE.0414 Eesti keele semantika põhijooni

ass. R. Pajusalu

1.5 AP E K

Keskaste

Antakse ülevaade semantika põhimeetoditest ja eesti keele semantiline iseloomustus sõnaliikide kaupa.

1FLEE.0415 Eesti etnograafia

ass. A. Malt

1 AP E K

Keskaste

Antakse ülevaade eesti ainelisest rahvakultuurist, selle arengust ja regionaalsetest iseärasustest ning kirjutatakse referaat.

1FLEE.0416 Eesti rahvaluule

ass. A. Malt

2 AP E K+S

Keskaste

Tutvustatakse põhilike kaupade eesti rahvaluulet, käsitletakse selle funktsioone ning kogumist ja uurimist.

1FLEE.0417 Rahvaluulepraktika

ass. A. Malt

2 AP A K

Keskaste

Tutvustatakse rahvaluule arhiivi korraldust ja folkloori praktilist kogumist, sooritatakse 2-nädalane välipraktika ning koostatakse selle kohta aruanne.

1FLEE.0418 Seminar

2 AP K

Keskaste

Refereeritakse ja arutletakse õppejõu poolt valitud kirjandust. Seminari käigus valmib igal üliõpilasel iseseisva teadustöö tulemusena seminaritöö, mida seminarirühmas arutatakse ja retsenseeritakse.

1FLEE.0419 Eesti keele häälikulugu ja ajalooline morfoloogia

lekt. S. Rammo

2 AP E K

Ülemaste

Antakse ülevaade eesti keele häälikulise süsteemi ja grammatilise struktuuri kujunemisest.

1FLEE.0420 Eesti murded

lekt. S. Rammo

2 AP E K

Ülemaste

Õpetatakse murdekõne täpsemat kirjapanekut. Antakse ülevaade eesti murrete kujunemisest ja rühmitamisest ning nende keelelistest erijoontest.

1FLEE.0421 Keeleteooria

ass. R. Pajusalu

1.5 AP E K

Ülemaste

Antakse ülevaade tänapäeva üldkeelteaduse põhiprobleemidest ja meetoditest.

1FLEE.0422 Eesti kultuurisidemed

1 AP E S

Ülemaste

Tutvustatakse eesti kultuuri kontakte teiste kultuuridega ajaloolises perspektiivis.

1FLEE.0423 Postseminar

1.5 AP K

Ülemaste

Käsitletakse diplomitööga seotud probleeme.

1FLEE.0424 Murdepraktika

lekt. S. Rammo

2 AP E K

Ülemaste

Tutvustatakse üht eesti murret ja selle kogumist 2-nädalase välipraktika vältel.

Koostatakse praktika aruanne.

1FLEE.0425 Eesti keele algkursus

ass. K. Saia

7 AP E S

Eelaste

Antakse lühiülevaade tänapäeva eesti keele grammatikast ja süvendatakse eesti keele aktiivset oskust.

1FLEE.0426 Eesti keele algkursus

lekt. S. Rammo

6.5 AP E S

Eelaste

Antakse ülevaade tänapäeva eesti keele grammatikast ja süvendatakse eesti keele aktiivset oskust.

1FLEE.0427 Eesti keele jätkukursus

ass. T. Kikerpill

2 AP E K

Eelaste

Jätkatakse eestikeelse suhtluse õpetamist. 64 tundi loenguid ja harjutusi.

1FLEE.0428 Eesti keele jätkukursus

ass. K. Kasterpalu

2 AP E K

Eelaste

Jätkatakse eestikeelse suhtluse õpetamist. 64 tundi loenguid ja harjutusi.

1FLEE.0429 Eesti keele harjutusi

ass. T. Kikerpill, ass. R. Pool

1 AP E K

Eelaste

Tutvustatakse eestikeelset grammatikaterminite süsteemi. 32 tundi harjutusi.

1FLEE.0430 Eesti keele vestluskursus II

ass. T. Kikerpill, ass. R. Pool

2.5 AP E S

Eelaste

Jätkatakse eesti kõnekeele õpetamist, täiendatakse teadmisi eesti keele sõnavarast ja arendatakse eestikeelse suhtlemise oskust. Eesti keele vestluskursus (II) algab vahetult pärast eesti keele vestluskursuse (I) lõppu. 100 harjutustundi kahe kuu jooksul.

1FLEE.0431 Eesti keele vestluskursus I

ass. T. Kikerpill, ass. R. Pool

2.5 AP E S

Eelaste

Õpetatakse eesti kõnekeelt, pannakse alus teadmistele eesti keele sõnavarast ja luuakse eeldused elementaarseks eestikeelseks suhtlemiseks. Eesti keele vestluskursus algab 3. nädalal pärast õppetöö algust. 100 harjutustundi kahe kuu jooksul.

1FLEE.0432 Eesti maatundmine

ass. A. Malt

2 AP E S

Eelaste

Tutvustatakse regiooniti Eesti geograafiat, ajalugu ja rahvastikku. Loengute keel on mõnevõrra lihtsustatud, kuna kursus on ühtlasi mõeldud eesti keele oskuse arendamiseks.

Kirjandusteooria õppetool (korr. prof. H.-H. Peep)

1FLEE.0501 Vanim kirjandus

lekt. J. Unt

1 AP A S

Alamaste

Kursus moodustab osa suuremast tsüklist "Maailmakirjanduse ajalugu". Tutvustatakse sumeri, akkadi, hetijdi ja ugariti kirjandusmälestisi, seoses vastavate kultuuride, usundite ja mütolooiaga, vaadeldakse Vana Testamenti kirjandusloolisest aspektist ning seoses teiste ida rahvaste kirjandustega.

1FLEE.0502 Antiikkirjanduse ajalugu

lekt. J. Unt

1 AP A K

Alamaste

Kursus moodustab osa suuremast tsüklist "Maailmakirjanduse ajalugu". Käsitletakse kirjanduse tekkimist Kreekas ja Roomas, žanrite teket ja kujunemislugu ning antiikkirjanduse mõju ja pärandit hilisemas kirjanduses. Peatähelepanu keskendub nn. tähtteoste ja nende analüüsile. Vaadeldakse ka probleeme, mis seonduvad antiikkirjanduse vahendamise ja eesti keelde ning antiigi luulevormide rakendamist eesti luules.

1FLEE.0503 Kirjandusteooria ja stilistika

korr. prof. H. Peep

3 AP E S+K

Keskaste

Kirjandusteooria ja stilistika kursus summeerib seniste kirjanduslooliste loengute, praktikumide ja seminaride teoreetilise probleemistiku, annab paradigmaatilised lahendused teksti- ja stiilianalüüsiks, defineerib uusaegsed interpretatsioonimõisted, selgitab kaasaegseid kirjanduse uurimise põhimeetodeid.

1FLEE.0504 Kirjanduse uurimise meetodid

korr. prof. H. Peep

2 AP E S+K

Ülemaste

Kursuse käigus tutvutakse positivismi, vaimuloo, mütoloogilise freudismi, strukturalismi, psühhokriitika, retseptsiooniestetika, semiootika, dekonstruktiivismi jt. uurimissuundade teooria ning praktikaga.

Läänemeresoome keelte õppetool (korr. prof. T. -R. Viitso)

1FLEE.0601 Soome keel

4 AP E S+K

Antakse elementaarteadmisi soome kõnekeelest ning õpetatakse erialaste tekstide lugemist ja tõlkimist.

1FLEE.0602 Soome maatundmine

1 AP E S

Alamaste

Saadakse ülevaade Soome minevikust ja tänapäevast.

1FLEE.0603 Soome keele praktikum

1 AP A K

Alamaste

Süvendatakse soome keele aktiivset oskust.

1FLEE.0604 Üks läänemeresoome keel. Liivi keel

1 AP E K

Alamaste

Tutvutakse liivi keelega.

1FLEE.0605 Sissejuhatus soome-ugri foneetikasse

1 AP E K

Alamaste

Tutvutakse soome-ugri keelte häälikusüsteemi ja soome-ugri foneetilise transkriptsiooniga.

1FLEE.0606 Soome murded

2 AP E K

Keskaste

Saadakse ülevaade soome murretest ja nende tekkimisest, tutvutakse soome murrete jaotusega lääne- ja idamurreteks ning murrete erijoontega.

1FLEE.0607 Soome keele järgkursus

2 AP E K+S

Keskaste

Süvendatakse soome keele oskust.

1FLEE.0608 Soome-ugri ajalooline morfoloogia

1 AP E K

Keskaste

Süvenetakse soome-ugri keelte sõnamuutmise ja -tuletuse ajalukku.

1FLEE.0609 Soome keele ajalugu

1 AP E S

Ülemaste

Antakse ülevaade soome kirjakeele kujunemisest.

1FLEE.0610 Soome keele süvakursus

2 AP E K

Ülemaste

Viimistletakse igakülselt soome keele oskust.

1FLEE.0611 Soome ajalugu

1 AP E K

Alamaste

Saadakse ülevaade Soome maa ja rahva saatusest eelajaloolisest ajast tänapäevani.

1FLEE.0612 Sissejuhatus soome kirjandusse

1 AP E S

Alamaste

Õpitakse tundma soome kirjanduse põhiperioode selle algusest tänapäevani.

1FLEE.0613 Soome keele konversatsioon

2 AP E K

Alamaste

Süvendatakse soome keele aktiivset oskust, eriti suulise vestluse osas.

1FLEE.0614 Soome keele täiendpraktikum

1 AP A K

Alamaste

Süvendatakse soome keele igakülgset oskust.

1FLEE.0615 Soome keele täiendkursus

3 AP E S+K

Alamaste

Tutvutakse täiendavalt soome keele sõnavara ja ehitusega.

1FLEE.0616 Praktikum

1 AP A K

Alamaste

Sooritatakse reeglina 2-nädalase praktikana, mis nõuab soome keele aktiivset kasutamist suhtlemisel soomlastega ja millega kaasneb tähelepanekute tegemine elavast keelekasutusest.

1FLEE.0617 Proseminar. Proseminaritöö

2 AP A S+K

Alamaste

Osaletakse proseminaris ja kirjutatakse proseminaritöö, mida arutatakse ühiselt.

1FLEE.0618 Soome häälikulugu

1 AP E S

Keskaste

Süvenetakse häälikuarenguisse, mis muutsid läänemeresoome algkeele mõned murded soome keele murreteks.

1FLEE.0619 Soome sõnavara ajalugu

1 AP E S

Keskaste

Antakse ülevaade soome sõnavara päritolust ja kujunemisest.

1FLEE.0620 Soome keele täiendjärgkursus

2 AP E S+K

Keskaste

Süvendatakse teadmisi soome keele sõnavarast ja ehitusest.

1FLEE.0621 Soome kirjanduse põhikursus

4 AP E S+K

Keskaste

Saadakse ülevaade soome kirjanduse varasemast perioodist.

1FLEE.0622 Soome keele täiendjärgpraktikum

1 AP A K

Keskaste

Täiustatakse igakülselt soome keele oskust.

1FLEE.0623 Praktikum

1 AP A K

Keskaste

Omandatakse teadusliku uurimistöö ja tõlkimise praktilisi kogemusi individuaalsete ülesannete põhjal.

1FLEE.0624 Seminar. Seminaritöö

2 AP A S+K

Keskaste

Osaletakse seminaris ja kirjutatakse seminaritöö.

1FLEE.0625 Soome ajalooline morfoloogia

1 AP E K

Keskaste

Antakse ülevaade soome keele vormistiku saamisloost.

1FLEE.0626 Soome kirjanduse järgkursus

2 AP E S+K

Ülemaste

Saadakse ülevaade soome kirjanduse uuemast perioodist tänapäevani välja.

1FLEE.0627 Soome kultuurisidemed

1 AP E K

Ülemaste

Tutvutakse Soome ja teiste maade vaheliste kultuurisidemetega rõhuga Euroopal, eriti Rootsil ja Eestil.

1FLEE.0628 Soome keele semantika põhijooni

1 AP E S

Ülemaste

Vaadeldakse soome keele semantika põhilisi iseärasusi ja nende kujunemiskäiku, eriti kõrvutatuna eesti keelega.

1FLEE.0629 Tõlkekursus

2 AP E K
Ülemaste

Süvendatakse soome keelest ja soome keelde tõlkimise oskust, analüüsitakse tõlkeid ja tehakse harjutustöid.

1FLEE.0630 Soome keele täiendsüvakursus

1 AP E S
Ülemaste

Viimistletakse teadmisi soome keele sõnavarast, ehitusest ja stilistikast.

1FLEE.0631 Soome keele täiendsüvapraktikum

1 AP A K
Ülemaste

Viimistletakse igakülgset soome keele oskust.

1FLEE.0632 Praktikum

1 AP A K
Ülemaste

Rakendatakse teadusliku uurimistöö ja tõlkimise alaseid teadmisi ja oskusi individuaalse teadusliku või rakendusliku ülesande lahendamisel.

1FLEE.0633 Postseminar

2 AP A S+K
Ülemaste

Osaletakse postseminaris ja peetakse ettekandeid diplomitöödega seotud temaatikast.

1FLEE.0635 Eesti keelesugulus

2 AP E K
Alamaste

Antakse üldteadmised soome-ugri keelte sugulusest ja eesti keele kohast nende hulgas.

1FLEE.0636 Liivi keel

1 AP E
Ülemaste

Antakse ülevaade liivi keele hääliku-, vormi- ja lauseõpetuse põhijooned ning liivi keele arengu- ja uurimisloost.

Uurali keelte õppetool (korr. prof. A. Künnap)

1FLEE.0701 Ungari maatundmine

1 AP E K

Alamaste

Saadakse ülevaade Ungari minevikust ja tänapäevast.

1FLEE.0702 Ungari keele põhikursus

3 AP E S+K

Alamaste

Saadakse põhiteadmised ungari keelest.

1FLEE.0703 Soome-ugri keelte uurimislugu

2 AP E S

Alamaste

Tutvutakse soome-ugri keelte uurimisega läbi aegade, tähtsamate keskuste ja uurijatega, uurimise tänase seisundiga.

1FLEE.0704 Praktikum

1 AP A K

Alamaste

Töötatakse läbi sugulaskeelte talletusi. Võimaluse korral ekspeditsioon sugulaskeelte kõnelejate juurde.

1FLEE.0705 Proseminar. Proseminaritöö

2 AP A S+K

Alamaste

Osaletakse proseminaris ja kirjutatakse proseminaritöö, arutatakse ühiselt proseminaritööd.

1FLEE.0706 Soome-ugri häälikulugu

2 AP E S

Keskaste

Antakse ülevaade häälikumuutustest, mis on toimunud soome-ugri algkeelest tänapäeva keelteni.

1FLEE.0707 Soome-ugri sõnavara ajalugu

1 AP E S

Keskaste

Antakse ülevaade läänemeresoome vanimast, uurali algkeelde ulatuvast sõnavarast.

1FLEE.0708 Ungari keele järgkursus

2 AP E S+K

Keskaste

Süvendatakse ungari keele oskust.

1FLEE.0709 Kaugemad sugulaskeeled

2 AP E S

Keskaste

Antakse ülevaade ühest või mitmest kaugemast sugulaskeelest koos ülduurali problemaatika valgustamisega nende näitel.

1FLEE.0710 Praktikum

1 AP A K

Keskaste

Omandatakse teadusliku uurimistöö praktilisi kogemusi individuaalsete ülesannete põhjal.

1FLEE.0711 Seminar. Seminaritöö

2 AP A S+K

Keskaste

Osaletakse seminaris ja kirjutatakse seminaritöö, retsenseeritakse individuaalselt ja arutatakse ühiselt seminaritöid.

1FLEE.0712 Ungari keele ajalugu

1 AP E K

Ülemaste

Süvendatakse ungari keele, eelkõige kirjakeele kujunemismalle. Analüüsitakse ungari keele ajaloo põhimälestusi (TihA, HB, OMS jne.).

1FLEE.0713 Ungari keele süvakursus

2 AP E S+K

Ülemaste

Viimistletakse igakülgselt ungari keele oskust.

1FLEE.0714 Tõlkimise alused

1 AP E S

Ülemaste

Tutvutakse tõlketeooria põhiseisukohtadega, analüüsitakse tõlkeid ja tehakse harjutustöid.

1FLEE.0715 Fennougristika aktuaalsed probleemid

2 AP E K

Ülemaste

Antakse ülevaade kõige aktuaalsematest probleemidest tänapäeva soome-ugri keeleteaduses koos laiemaga fennougristilise taustaga.

1FLEE.0716 Praktikum

1 AP A K

Ülemaste

Rakendatakse teadusliku uurimistöö alaseid teadmisi ja oskusi individuaalse teadusliku ülesande lahendamisel.

1FLEE.0717 Postseminar

2 AP A S+K

Ülemaste

Osaletakse postseminaris ja peetakse ettekandeid diplomitöödega seotud teemadel.

Üldkeeleteaduse õppetool (korr. prof. H. Õim)

1FLEE.0801 Kirjaliku ja suulise väljenduse õpetus

2 AP E S

Alamaste, üldaine

Kursus annab põhiteadmisi erinevat tüüpi tekstidest ja verbaalsete tekstide loomeprotsessist.

1FLEE.0802 Sissejuhatus üldkeeleteadusesse

korr. prof. H. Õim

2 AP E S

Alamaste

Antakse ülevaade üldkeeleteaduse ainest, põhisuundadest, meetoditest ja mõistetest, samuti keeleteaduse seostest lähiteadustega.

1FLEE.0803 Eesti foneetika

2 AP E K

Alamaste

Õpitakse tundma eesti häälikute moodustamist, nende akustikat ja kõne täpsemat kirjapanekut (transkriptsiooni).

1FLEE.0804 Arvuti kasutamine keeleteaduses

1 AP A K

Alamaste

Antakse praktilised oskused tekstitöötluseks arvuti abil.

1FLEE.0805 Keeleteooria

2 AP E K

Keskaste

Antakse süvendatud käsitlus tänapäeva olulisematest teoreetilistest kontseptsioonidest keele olemuse, ehituse ja funktsioneerimise kohta.

1FLEE.0806 Kognitiivne semantika ja pragmaatika

korr. prof. H. Õim

1 AP E K

Ülemaste

Eestikeelse materjali põhjal käsitletakse kognitiivse analüüsi meetodit semantikas ja pragmaatikas.

1FLEE.0807 Keeleteaduse ajalugu

korr. prof. H. Õim

1 AP E K

Ülemaste

Käsitletakse keeleteaduse ajaloo sõlmküsimusi. Vaadeldakse tähtsamaid keeleteaduse koolkondi.

1FLEE.0808 Sissejuhatus üldkeeleteadusesse

korr. prof. H. Õim

2 AP E S

Antakse ülevaade üldkeeleteaduse ainest, põhisuundadest, meetoditest ja mõistetest, samuti keeleteaduse seostest teiste teadustega.

Eripedagoogika osakond

Hälvikupedagoogika õppetool (korr. prof. Jaan Kõrgesaar)

1FLEP.0101 Sissejuhatus surdopedagoogikasse

dots. E. Viitar

1 AP A S

Alamaste

Antakse ülevaade vaegkuuljate õpetamise põhisuundadest individuaalse õpetamise perioodil ja abiõppeasutuste süsteemi tekkimisest Lääne-Euroopa maades, Venemaal, surdopedagoogilise mõtte tekkest ja kujunemist mõjutavatest faktoritest Eestis ajaloo erinevatel perioodidel. Tutvustatakse lühidalt vaegkuuljate kujunemise psüühilisi iseärasusi. õpitakse lähemalt tundma kurtide ja nürmikute õpetamise meetodeid, printsiipe, õppetöö organiseerimise vorme ja õppeprotsessi iseärasusi surdokoolides. Tutvustatakse vaegkuuljate praktilise õpetamisega.

1FLEP.0102 Korrektsioonitöö korraldamine vaimse arengu peetusega lastel

lekt. K. Plado

1 AP A K

Keskaste

Kursuses käsitletakse vaimse arengu peetuse põhjusi, edutuse probleemi üldkoolis, laste

psüühilisi iseärasusi ning neist tulenevat õpetamise ja kasvatamise eripära. Kursuses antakse ülevaade VAP laste suunamisest eriklassidesse, tutvustatakse nendes tehtava korrektsioonitöö teaduslikke aluseid.

1FLEP.0103 Abiõppe ja õpiabi didaktika

dots. A. Reinmaa

3 AP E S+K

Ülemaste

Kursuse õppimisel keskendutakse järgmistele põhiteemadele: kaasaegsed õppimisteooriad ja abiõppe ja õpiabi olemus. Erivajadustega laste õpitegevuse üldised seaduspärasused. Õpiedu kujundavad tegurid erivajadustega lastel. Erivajadustega laste õppetöö korralduse erinevad mudelid. Erivajadustega laste õpetamine Eestis. Kaasaegsete õppekavade ja programmide analüüs. Eriõpetuseks sobivate õppemeetodite määratlemine õppetöö individualiseerimine ja diferentseerimine. Tulemuste analüüs ja hindamine. Erinevad õppetöö vormid ja nende seostamine õppetöö korraldamises. Kriteeriumid õpetuse jõukohasuse hindamiseks.

1FLEP.0104 Hälvikute psühodiagnostika

dots. V. Neare

2 AP A K

Keskaste

Hälviku psühodiagnostika kursuse eesmärk on pädevus soovitada hälviklastele sobivaid õppe- ja kasvatusvorme ja programme. Selleks süvendatakse üld-, hälviku- ja arengupsühholoogiaalaseid, üld- ja hälvikupedagoogika-, psühholoogia- ja geneetikaalaseid teadmisi, käsitletakse koolieelikute rakenduspsühodiagnostika põhimõtteid ja võtteid.

1FLEP.0105 Võrdlev eripedagoogika

corr. prof. J. Kõrgesaar

2 AP A S

Keskaste

Ajalooline ja võrdlev ülevaade hälvetega isikute asendist ühiskonnas, nende õpetamisest ja kasvatamisest.

1FLEP.0106 Matemaatika abiõpe

dots. E. Viitar

5 AP AE S+K+S

Keskaste

Selgitatakse hälvik-õpilastel esinevaid pedagoogilis-psühholoogilisi iseärasusi ja raskusi matemaatika algkursuse(aritmeetika) omandamisel; tutvustatakse õpetamise meetodeid ja õppetöö organiseerimise vorme, analüüsitakse ja õpitakse tundma erinevate koolitüüpide õppekavasid ja õppematerjale; õpetatakse käsitlema arve miljoni piires, nelja aritmeetilist tehet täis- ja murdarvudega, mõõtühikuid ja tehteid nimega arvudega, geomeetria elemente ja tekstülesannete lahendamist, selgitatakse nimetatud materjali raskusastmeid ja õpetamise võtteid.

1FLEP.0107 Loodusõpetuse abiõpe

dots. A. Reinmaa

4 AP E S+K

Keskaste

Loodusõpetuse abiõppe kursust käsitleb teoorias ja praktikas loodusõpetuse kursuse õpetamist õpiraskustega, kergete vaimu- ja liitpuuetega õpilastele.

1FLEP.0108 Hälvikupsühholoogia

dots. V. Neare

3 AP AE S+K

Alamaste

Kursuse eesmärk on anda ülevaade erinevatesse hälvetegruppidesse kuuluvatest lastest koolieelsest kuni keskmise koolieani välja. Põhitähelepanu pööratakse hälvete olemuse, nende põhjuste, avaldusvormide ja vastavate protsesside arengu iseärasuste ning seaduspärasuste selgitamisele. Aine käsitleb ka korrektsiooni ja kompensatsiooni mõisteid, põhilisi hälviklaste psüühiliste protsesside arengu uurimise meetodeid.

1FLEP.0109 Koolieelne pedagoogika ja eripedagoogika

dots. V. Neare

3 AP AE S+K

Keskaste

Kursuses antakse lühiülevaade koolieelsest pedagoogikast ja eripedagoogikast. Käsitletakse koolieelikute tsemsoorse, kehalise ja üldise arendamise põhimõtteid, meetodeid, nende sõltuvust ealistest iseärasustest. Olulisel kohal on üldpõhimõtete muutuste jälgimine vastavuses esinevate hälvikkoolieelikute vajadustele. Paralleelselt on vaatluse all kasvataja ja logopeedi tegevus erirühmas, et ei kaoks ära koolieelse kasvatus kompleksus. Mängu kui koolieeliku põhitegevust vaadeldakse kasvatusvahendina. Kursus peab kujunema alusaineks koolieelse kasvatus erimetoodika kursusele, peab selgitama hälviku arengu varase korrektsiooni olulisust.

1FLEP.0110 Sissejuhatus hälvikupedagoogikasse

dots. A. Reinmaa

1 AP A S

Alamaste

Kursuse õpetamisel saadakse ülevaade hälvikupedagoogikast kui teadusharust ja selle tulemuste rakendamisest. Tutvustatakse erialaterminoloogiat. Keskendutakse erivajadustega laste õpetamise üldpõhimõtetele. Toimuvad praktikumid lasteasutustes, mis annavad võimaluse tegeliku õppekorralduse tundmaõppimiseks.

1FLEP.0111 Maateaduse abiõpe

korr. prof. J. Kõrgesaar

4 AP E S+K

Keskaste

Maateaduse abiõppe kursust käsitleb teoorias ja praktikas füüsilise, majandus- ja poliitilise geograafia elementaarkursuse õpetamist õpiraskustega, kergete vaimu- ja liitpuuetega õpilastele. Eksaminõuded on sooritatud ainetestid, tundide vaatlus ja analüüs, tunnikonspekt.

Logopeedia ja emakeele didaktika õppetool (korr. prof. K. Karlep)

1FLEP.0201 Emakeele abiõpe

lekt. K. Plado

5 AP AE S+K+S

Ülemaste

Peamine ainevaldkond: emakeele abiõppe teoreetilised alused (lingvistilised, psühholoogilised; abiõppe sisu, programmid jne.) hääliklaste lugema ja kirjutama õpetamine, kõnearendus erikoolides, lugemistundide metoodika, praktilise grammatika õpetamine erikoolis.

1FLEP.0202 Kõnetegevuse psühholoogia

korr. prof. K. Karlep

2 AP A K

Ülemaste

Kõnetegevuse mõiste ja psühholoogiline struktuur. Kõne funktsionaalsüsteem. Kõneloome ja mõtestatud tajumine. Keeleühikud ja kõnesegmendid. Semantiline ja formaalne analüüs. Kõne seos psüühiliste protsessidega. Lapse kõne areng.

1FLEP.0203 Logopeedia

korr. prof. K. Karlep

8 AP AE 3S+2K

Keskaste, ülemaste

Peamine ainevaldkond: logopeedia üldküsimused, ülevaade kõnehälvetest, töökorralduse teoreetilised alused. Kõnepuute avaldumine, diagnostika, kõneravi metoodika: häälduspuuded, häälepuuded jne.

1FLEP.0204 Logopeedia ja foneetika alused

korr. prof. K. Karlep

1 AP A K

Alamaste

Peamine ainevaldkond: kõne funktsionaalsussüsteem, hääle genereerimine, häälikute artikuleerimine ja häälikirühmad, ülevaade kõnepuuetest, hääle- ja häälduspuuetest, stomatoloogia ja logopeedia koostöö, lapse kõne areng.

Filosoofia ja poliitikateaduse osakond

Filosoofia ajaloo õppetool (korr. prof. Ü. Matjus)

1FLFI.0101 Sissejuhatus filosoofia ajalukku

ass. A. Tool

32 AP AE S+K

Alamaste

Loengukursus esitab filosoofiat tema tekkimises ja väljakujunemises Antiik-Kreekas ning neid hellenismi aja filosoofia vorme, mille vahendusel kesk- ja uusaegne Euroopa omandas Kreeka filosoofia pärandi. Rõhuasetus on põhiliste filosoofia mõistete nagu "printsip", "tõde", "olemine", "teadmine", "arvamus", "olemus", "põhjus", "idee", "dialektika", "loogika", "vaim", "tegelikkus", "võimalikkus", "paratamatus", "juhuslikkus", "eetika" "õigus" jt. väljakujunemise käsitlusel koos viidetega nende edasisele saatusele euroopaliku mõtlemise ajaloos. Sealjuures püütakse osutada kreekaliku mõtlemise eripärale ja erinevusele uusaegse Euroopa filosoofia põhihoiakutest eesmärgiga luua celdusi ka viimase omapära mõistmiskesk.

1FLFI.0102 Filosoofilis-ajalooline sissejuhatus filosoofiasse

lekt. T. Luik

3 AP AE S+K

Alamaste

Eeldades inimeksistentsi ajaloolisust, taotleb kursus juhatada kuulajaid sisse filosoofiasse kui ühte õhtumaise inimese endamõistmise valdkonda selle ajaloolises tervikklikkuses (selle enda algupäras, kujunemiskäigus ja lõpulejõudmises kreekaliku filosoofia mõiste, selle valdkonna ja omapära (oleva olemise mõistmine oleva tõelisuselt) päritolu esitatakse kreeka mõtlejate (Herakleitos, Parmenides) lausutat interpreteerides, filosoofia jõudmist endapõhjendavasse kujju (filosoofia metafüüsikana oma onto-teoloogilises ehitumuses) Platoni ja Aristotelese käsitletus. Jälgitakse metafüüsiliste alusasendite kujunemist, muutumist ja lahtihargnemist järgnevas filosoofias – ülevaateliselt keskaja omas, uusajast saati mõõtuandvate mõtlejate eesti keeles kättesaadavate teoste kaudu – ning jõutakse päädivalt filosoofia mõiste ja asendi säadmiseni küsitavaks tänapäeva maailma.

1FLFI.0103 Esteetika alused

korr. prof. Ü. Matjus

1 AP E S

Alamaste

Kursuse esimene pool sisaldab süstemaatilise ülevaate Euroopa traditsioonilisest filosoofilisest esteetikast. Oma traditsioonilisuses äärmusseviiduna ehitub see õpetus ülesse metafüüsilise väärtusõpetusena, tipnedes viimaks ilu ja kunsti mõistete vastava esituse kaudu nn. elamusestetikana. Kursuse teises pooles esitatakse Martin Heideggeri "Kunstiteose algupärale" (1935/36) toetudes kunstiteose (ja ilu) metafüüsikavaba käsitlus tõe (ALETHEIA) mõistest lähtudes, tuues seega ühtlasi nähtavale esteetika piirid metafüüsilise esteetikana.

Praktilise filosoofia õppetool (korr. prof. E. Loone)**1FLFI.0201 Sissejuhatus sotsiaal-poliitilisse filosoofiasse**

korr. prof. E. Loone

2.5 AP E K

Alamaste

Valitud filosoofide käsitluste ülevaade (Platon, Aristoteles, John Locke, prantsuse valgustus, Hegel, Karl Marx, John Stuart Mill, Karl Popper, enamlus (Lenin, Mao Ze-dong, fašism, hitlerlus). Valitud probleemid: inimene, ühiskond, vabadus, õigused, privileegid, riik, legitiimsus, moraalsus, esteetilisus.

1FLFI.0202 Meediku sissejuhatus filosoofiasse

dots. V. Parve

2 AP A S

Alamaste

Valik filosoofide õpetustest (Platon, Aristoteles, Descartes, John Locke, David Hume, Immanuel Kant, G. W. Hegel, positivistid, eksistentsialistid, analüütikud jm.).

Teadusfilosoofia õppetool (korr. prof. R. Vihalemm)**1FLFI.0301 Sissejuhatus filosoofiasse**

lekt. J. Tammaru

2 AP E S

Alamaste

Kursus sisaldab filosoofia põhimõistete selgitust ja lühiülevaadet filosoofia ajaloost. Käsitlust leiavad tunnetusega, s. h. ka teadusliku tunnetusega seotud filosoofilised probleemid, keha ja vaimu vahekorra probleemid, käsitletakse ka peamisi ühiskonna mõistmise tüüpe, eetilist problemaatikat. Erilist tähelepanu pööratakse matemaatikaga seonduale läbi filosoofia ajaloo (Phytagoras, R. Descartes, G. Leibnitz, I. Kant, H. A. Poincare, B. Russell jt. Tutvustatakse peamisi filosoofilise probleeme, mis on seotud matemaatika lahtimõistamisega.

2FLFI.0302 Loodusteaduse filosoofilised alused

korr. prof. R. Vihalemm

2 AP E K

Keskaste

Kursus on mõeldud jätkuks teadusfilosoofia ja –metodoloogia kursusele. Erinevalt sellest lähtutakse nüüd (loodus)teadusest ja selle ajaloost endast, vaadeldes eelkõige keemia arengulugu selle vastastikuses seoses füüsikaga. Palju tähelepanu pööratakse Nobeli keemiapreemia laureaadi I. Prigogine'i kui loodusteaduse ja filosoofi uudsele teaduskontseptsioonile. Mõistagi on tegemist ikkagi filosoofiakursusega, ent teadusfilosoofia küsimusi analüüsitakse keemia arengulugu n. ö. mudelina kasutades.

1FLFI.0303 Aja filosoofia

lekt. J. Tammaru

2 AP E S+K

Ülemaste, keskaste

Käsitletakse erinevaid aja kontseptsioone läbi filosoofia ajaloo seoses kultuuride iseärasustega ja teaduse ajaloo. Vaadatakse aja mõiste seost filosoofiliste kategooriatega (esmajärjekorras determinismi kategooriatega), ka aja mõiste seost eksistentsionaalsete probleemidega. Kajastust leiavad ka rea mõtlejate vaated aja olemuse kohta (A. Augustinos, A. Bergson, H. Reichenbach jt.).

1FLFI.0304 Naturfilosoofiast teadusefilosoofiani

lekt. J. Tammaru

2 AP E S

Alamaste

Teaduse probleemide kajastus filosoofias antiikajast XX sajandini. Peamine tähelepanu on pööratud naturfilosoofiliste skeemide asendumisele meie ajastule iseloomulike teadusfilosoofiliste vaadetega. Küsimust vaadeldakse teaduse ajaloo taustal. Lähemalt käsitletakse selliste mõtlejate nagu Nikolaus Cusanos, G. Bruno, F. Bacon, R. Descartes, G. Leibnitz, I. Kant, F. W. Schelling, A. Comte, F. S. Mill, H. Spencer, E. Mach, W. Ostwald, H. A. Poincare, B. Russell vaateid. Samas tutvustatakse ka filosoofia üldmõisteid ning peamisi suundi.

1FLFI.0305 Determinismi probleem füüsika ajaloos

lekt. J. Tammaru

2 AP E K

Keskaste

Determinismi probleemid seoses füüsikateaduse arenguga. Vaatluse all on nägemus determinismist mehaanikas, termodünaamikas, kvantfüüsikas jne. Arutlusele tuleb selliste mõistete nagu põhjus, paratamatus, juhuslikkus, tõenäosus, sümmeetria, jäävuse käsitlus teaduse ja filosoofia vaatevinklist lähtudes. Küsimuste lahtimõistamine toimub seoses ratsionaalsuse kriteeriumitega.

2FLFI.0306 Teadusfilosoofia ja -metodoloogia magistrandidele

korr. prof. R. Vihalemm

2 AP E S

Alamaste

Kursus annab lühiülevaate teadusfilosoofia ja -metodoloogia probleemistikast ja olulisematest suundadest (induktivistlik-empiristlik traditsioon ja loogiline positivism, Popperi falsifikatsioon, Kuhn'i normaalteadus, Feuerbachi anarhism) ning kesksetest mõistetest (teadus ja pseudoteadus, teaduskeel, formaliseerimine, probleem, hüpotees, modelleerimine, eksperiment ja vaatlus, mõõtmine, fakt, mõiste, seadus ja printsiip, teooria, selle struktuur, funktsioonid, areng. Esitusviis ja töökorraldus (eriti seminaris) on niisugune, mis eeldab (ja stimuleerib) kuulajaskonna suuremat aktiivsust ja nende eriala arvestamist.

1FLFI.0307 Loodus ja ühiskond

dots. T. Sutt

2 AP E S

Alamaste

Inimese asend maailmas tänapäeva loodusteadusliku maailmapildi alusel (kosmoloogia, bioloogia, ökoloogia, evolutsiooniteooria). Antropotsentrismi erinevate vormide kuiiline analüüs. Inimese ja looduse konflikti põhjustanud subjektiivsed ja objektiivsed tegurid. Ökokriisi ületamise loodusteaduslikud, sotsiaalsed ja filosoofilised eeldused. Bioetika klassikalised ja XX sajandi lõpus aktualiseerunud probleemid. Süsteemne ülevaade inimese olemusest tänapäeva loodusteaduse filosoofia põhiideede alusel.

1FLFI.0308 Sissejuhatus filosoofiasse filoloogidele

dots. T. Sutt

2 AP E S

Filosoofia kujunemise põhiastjad Vana-Kreekast kuni kaasajani. Filosoofia põhimõistete süsteem. Olemise põhivormid tänapäeva loodusteaduste (kosmoloogia, ökoloogia, evolutsiooniteooria) ideede filosoofilise tõlgendamise valguses. Inimese olemuse filosoofiline analüüs. S. Kierkegaardi, A. Camus', P. Teilhard de Chardini ja A. Schweitzeri vaated inimese olemusele.

Germaani-romaani filoloogia osakond

Inglise filoloogia õppetool (korr. prof. K. Vogelberg)

1FLGR.0101 Inglise idioomid

lekt. G. Liiv

1.5 AP E K

Keskaste

Inglise idioomide kursus käsitleb idioomide klassifikatsiooni, etümoloogiat, tõlkimist, stiilprobleeme. Analüüsitakse ka idioomi ja "vaba" fraasi ning vanasõna vahekorda.

1FLGR.0102 Inglise keele leksikoloogia

lekt. G. Liiv

2 AP E S

Keskaste

Inglise leksikoloogia hõlmab sõnade etümoloogiat, sõnatuletust ja sõnatähtsuse nihkeid ning muutusi. Sissejuhatuses käsitletakse ka leksikograafiat ja sõnavara klassifitseerimise printsiipe. Analüüsitakse samuti sünonüümiat, arhaisme, neologisme (uute sõnade moodustamise võimalusi tänapäeva inglise keeles).

1FLGR.0103 Konversatsioonianalüüs

ass. M. Limberg

1.5 AP E S

Keskaste

Seminarid konversatsioonianalüüsi teooriast ja praktikast Peamiselt Sacks-Schelgoff-Jeffersoni etümoloogilisel teoorial põhinev lähenemine. Kursuse lõpul nõutav seminaritöö.

1FLGR.0104 Kirjalik tõlge

ass. M. Limberg

4 AP E S

Ülemaste

Annab praktilisi tõlkeoskusi erinevatel stiilivooludel ja tekstitüüpides (ajakirjanduslikud uudised, feature'id, juriidilised tekstid, jne.). Ei käsitle ilukirjanduse tõlget.

1FLGR.0105 Inglise keele praktika

dots. N. Toots, lekt. Ü. Türk

10 AP E S+K

Alamaste

Keelepraktika tundides arendatakse üliõpilaste inglise keele oskuse kõiki aspekte (lugemine, kuulamine, kirjutamine, kõnelemine), nii et kursuse lõpuks jõuaksid nad Cambridge Advanced English eksamil nõutavale keeleoskuse tasemele. Eeldatakse iseseisvat tööd kodulektüüri läbitöötamisel (c 1000 lk.).

1FLGR.0106 Inglise keele praktika

dots. G. Leman

10 AP E S+K

Keskaste

Kursus arendab edasi üliõpilaste praktilise inglise keele lugemise, kirjutamise, kuulamise ja kõnelemise oskust, viies nad Cambridge Proficiency eksamil nõutavale tasemele. Iseseisev töö hõlmab ka kodulektüüri lugemist (1500 lk.).

1FLGR.0107 Suurbritannia ühiskond ja kultuur

lekt. Ü. Türk

2 AP E S

Alamaste

Kursus annab lühilevaate Suurbritannia poliitikast, haridusest ja kultuurist, eeldades üliõpilaste iseseisvat tööd kas referaadi või ettekande koostamisel.

1FLGR.0108 Uurimuslike tööde keel

lekt. Ü. Türk

2 AP E K

Alamaste

Kursus valmistab üliõpilasi ette uurimistööde kirjutamiseks ja vormistamiseks inglise

keeles.

1FLGR.0109 Põhja-Ameerika haridus ja teadus

lekt. Ü. Türk

2 AP E S

Kursus annab ülevaate ameeriklaste suhtumistest haridusse ja teadusesse ning haridussüsteemist USA-s ja Kanadas.

1FLGR.0110 Suurbritannia kultuurilugu

dots. G. Leman

1.5 AP E S

Ülemaste

Kursus annab ülevaate Suurbritannia kultuuriloo tähtsamatest aspektidest (massiteabevahendid, Iiri küsimus, klassisüsteem, rassiprobleemid, kuninglik perekond jne.).

1FLGR.0111 Keelte õppimine ja õpetamine

lekt. Ü. Türk

1.5 AP E S

Keskaste

Kursusel vaadeldakse (võõr)keelte õppimise ja õpetamise psühholoogilisi, sotsiaalkultuurilisi ja keeleteaduslikke aspekte.

1FLGR.0112 Inglise keele kommunikatsioon (täiskasvanute õpe)

lekt. L. Kostabi

1.5 AP E S

Keskaste

Kommunikatsiooniks inglise keeles valmistatakse, omandades teadmisi lugemise, kuulamise, rääkimise ja kirjutamise alal. Need aspektid leiavad põhjalikumat käsitlust antud kursusel. Teoreetiline taust on rikkaliku näidismaterjali ja näidetega illustreeritud. Põhitähelepanu pööratakse täiskasvanute õpetamisele, lähtudes täiskasvanud õppija psühholoogilistest iseärasustest, tema eelnevast keeleõppimise kogemusest, east, haridustasemest jne.

1FLGR.0113 Mitte-verbaalne kommunikatsioon

lekt. L. Kostabi

2 AP E K

Ülemaste

Kursus käsitleb mitteverbaalse kommunikatsiooni aspekte (žestid, ilme, distants, reaktsioon), kontrastiivselt eesti- ja kõnelejaskonna mitteverbaalsusest.

1FLGR.0114 Semantika

ass. M. Limberg

2 AP E K

Keskaste

Ülevaade tänapäeva põhiprobleemide ajaloolisest kujunemisest. Saussure'i semantikakäsitlus. Bloomfieldi ja behavioristide semantikakäsitlus. Generatiivgrammatiline semantikakäsitlus. Interpretiivne ja generatiivne semantika. Semantilised tunnused. Semantilised väljad. Täendus-suhted. Semantika ja

pragmaatika. Tekst ja kontekst. Semantilised mudelid Kommunikatiivne semantika ja Lakoffi metafooriteooria.

1FLGR.0115 Inglise keelt kõnelevate maade ajalugu

ass. P. Rajamäe

4 AP E S+K

Alamaste

Kuni 20. sajandini (k. a.). Teiste inglise keelt kõnelevate maade ajalugu käsitletakse niivõrd, kuivõrd nad on seotud olnud briti ajalooa.

1FLGR.0116 Inglise keelt kõnelevate maade ajalugu

ass. P. Rajamäe

2 AP E K

Alamaste

Kursus annab ülevaate Suurbritannia ajaloost alates rauaajast tänapäevani. Teiste inglise keelt kõnelevate maade ajalugu käsitletakse niivõrd, kuivõrd need maad on olnud seotud Briti Impeeriumiga.

1FLGR.0117 Ameerika Ühendriikide 20. sajandi kirjandus

ass. P. Rajamäe

2 AP E K

Kursus käsitleb Ameerika Ühendriikide 20. saj. kirjanduse silmapaistvamaid esindajaid.

1FLGR.0118 Inglise kirjanduse ajalugu

ass. P. Rajamäe

4 AP E S+K

Keskaste

Kursuse raames antakse ülevaade inglise/briti kirjanduse ajaloo tähtsamatest perioodidest ja autoritest, kes on enim mõjutanud inglise kirjanduse arengut alates renessansist kuni 20. saj. (k. a.). Kursuse juurde käivas seminaris käsitletakse mõningaid representatiivseid tekste kõigist perioodidest. Iseseisva tööna tuleb läbi lugeda kohustuslik kirjandus.

1FLGR.0119 Inglise kirjanduse seminar

ass. P. Rajamäe

2 AP E S

Ülemaste

Seminaris käsitletakse inglise/briti 20. saj. juhtivaid kirjanikke, kursuse juurde kuulub kohustuslik kirjandus, millega töötatakse iseseisvalt.

1FLGR.0120 Viktoriaanlik luule

ass. P. Rajamäe

1.5 AP E K

Keskaste

Kursus annab ülevaate 19. saj. viktorianaanlikust luulest. Lisaks loengutele käsitletakse seminaris tähtsamaid tekste. Kursuse teemal on võimalik kirjutada inglise filoloogia keskastme kirjanduslane kursusetöö.

1FLGR.0121 Inglise äri- ja õigusealane keel

ass. S. Odrats

2 AP E S+K

Ülemaste

Kursus annab kokkuvõtva sissejuhatuse kaasaegsesse majandusteadusesse ja -praktikasse. Paralleelselt elementaarsete majandusalaste terminite omandamisega inglise keeles pööratakse tähelepanu tõlkeraskustele eesti keeles. Loengutsükkel sisaldab ka lühijärelvaadet ärilase kirjakeele kasutamisest äridokumentatsioonis. Tsükli õigusala osa vaatab peamiselt tõlkeraskusi ja erinõudeid juriidiliste tekstide tõlkimisel.

1FLGR.0122 Psühholingvistikulisi aspekte: bilingvism

ass. S. Odrats

1.5 AP E S+K

Ülemaste

Kursus käsitleb kakskeelsuse e. bilingvismi psühholingvistikulisi aspekte tänapäeva keeleteaduses. Vaadatakse kakskeelsuse teket, kakskeelsete laste arengut, "ümberlülitumist", bilingvide mõtlemise ja keeletunnetuse eripära. Seminarides uuritakse keelte vastastikust mõju bilingvide keelekasutuses eesti-inglise ja eesti-vene kakskeelsuse näidetel. Seminar-loengutel osalejad võivad kirjutada teemakohase diplomitöö.

1FLGR.0123 Ameerika ja briti inglise keele häälikute kontrastiivne uurimine

dots. N. Toots

1.5 AP E S

Keskaste

Tutvustatakse Ameerika inglise keele häälikute ja intonatsiooniga, nende võrdlemine Briti inglise keele häälikute ja intonatsiooniga. Tutvumine Ameerika inglise keele hääldamise variantidega.

1FLGR.0124 Inglise keele praktiline foneetika

lekt. L. Kostabi, dots. N. Toots

6 AP E S+K

Alamaste

Inglise keele hääldamise korrigeerimine ja esimeste teoreetiliste teadmiste andmine inglise häälikusüsteemi ja intonatsiooni kohta. Foneetiliste tekstide ja asjakohaste luuletuste kuulamine, foneetiline analüüsimine ja harjutuste iseseisev lindistamine.

1FLGR.0125 Teoreetiline foneetika ja fonoloogia

dots. N. Toots

2 AP E K

Keskaste

Tutvumine foneetika kui ainega, selle ajalooga. Fonoloogilised koolkonnad, uued vaated fonoloogias. Põhjalik inglise keele häälikute analüüs, võrdlemine eesti häälikutega. Intonatsiooni põhjalik analüüs. Tendentsid tänapäeva inglise keele hääldamises.

1FLGR.0126 Inglise keel teise võõrkeelena

ass. I. Anvelt

4 AP E S+K

Alamaste

Inglise keele algõpetus saksa filoloogია üliõpilastele.

1FLGR.0127 Inglisekeelsete maade ühiskond ja kultuur

ass. I. Anvelt

2 AP E K

Alamaste

Inglise keel maailmakeelena. Ülevaade USA, Kanada, Iirimaa, Austraalia, Uus-Meremaa ühiskonnast ja kultuurist.

1FLGR.0128 Metafoorid ja kujundid: kirjandusteoreetiline ja lingvistiline lähenemine

ass. P.-K. Kivik

2 AP E K

Keskaste

Kursus käsitleb erinevaid lähenemisi mõistetele nagu "metaphor", "image", "imagerü", "sümbol" kirjandusteoorias ja lingvistikas; kultuuride erinevusi, keele, mõtlemise ja tajumise seoseid nende mõistete kaudu. Praktilises analüüsis kasutatakse kirjanduslikke tekste (peamiselt 20. saj. Ameerika luule).

1FLGR.0129 Kaasaegse keeleteaduse suunad ning inglise keeleteadus

dots. H. Liiv

2 AP E S+K

Magistriaste

Kursus annab ülevaate tänapäeva keeleteadusest ja inglise keeleteadusest ning keelest.

1FLGR.0130 Inglise keele teooria

dots. H. Liiv

4 AP E S+K

Keskaste

Kursus käsitleb inglise keele morfoloogiat ja süntaksit lähtudes süsteemse-funktsionaalse lingvistika traditsioonist. Antakse ka ülevaade kaasaegse keeleteaduse suundadest ja meetoditest.

1FLGR.0131 Tänapäeva inglise keeleteadus ja grammatika

dots. H. Liiv

1 AP E S

Ülemaste

Kursuse eesmärgiks on käsitleda seoseid kaasaegsete teooriate ja grammatika vahel ja grammatika osa teksti mõistmisel.

1FLGR.0132 Sissejuhatus germaani filoloogiasse

dots. E. Veldi

2 AP E K

Alamaste

Sissejuhatus germaani filoloogiasse käsitleb ülevaatlikult germaani keeli, germaani keelte iseloomulikke jooni ja nende ajalugu. Gootikeelsete tekstide lugemine ja analüüs.

1FLGR.0133 Keele ajalugu I

dots. E. Veldi

2 AP E S

Keskaste

Keele ajalugu käsitleb põhimomente vana- (kuni 1100), kesk- (1100 - 1500) ja uusinglise (alates 1500) keelest. Tekstide lugemine ja analüüsimine.

1FLGR.0134 Keele ajalugu II

dots. E. Veldi

2 AP E K

Ülemaste

Keele ajalugu II on süvendatud kursus inglise keele ajaloost. Tekstide lugemine ja analüüsimine vana-, kesk- ja uusinglise keeles.

1FLGR.0135 Leksikograafia

dots. E. Veldi

1.5 AP E S

Keskaste

Valikkursuses leksikograafiast käsitleb sõnaraamatute koostamise põhimõtteid. Analüüsitakse ja võrreldakse erinevaid sõnaraamatuid.

1FLGR.0136 Ameerika ja Kanada inglise keel

dots. E. Veldi

2 AP E S

Kesk- ja ülemaste

Kursus käsitleb Põhja-Ameerikas kasutatavale inglise keelele iseloomulikke jooni, rõhutades keele ja kultuuri vahelisi seoseid.

1FLGR.0137 Tõlketeooria

dots. U. Hanko

2 AP E S

*Ülemaste

Tõlketeooria kursuse ülesandeks tõlke eriala üliõpilastele on käsitleda erinevate tekstitüüpidega seonduvaid tõlkeperioode. Põhirõhk asetatakse ilukirjanduse tõlkimisele. Vaadeldakse erinevusi erinevate keelte väljendusvahendites, samuti tõlgitava autori stiili säilitamist tõlkes.

1FLGR.0138 Stilistika

dots. U. Hanko

2 AP E S

Keskaste

Inglise keele stilistika kursuse ülesandeks on anda üliõpilastele ülevaade stiili lingvistilise käsitluse teoreetilistest alustest. Käsitletakse erinevate stiilide põhijooni, samuti inglise keelele omaseid ekspressiivseid väljendusvahendeid. Kursusel vaadeldakse ka ilukirjanduse stiili analüüsimisviise.

1FLGR.0139 Tõlketeooria

dots. U. Hanko

2 AP E K

Keskaste

Tõlketeooria kursuse ülesandeks on kahe keele kõrvutamise abil laiendada üliõpilaste filoloogialast silmaringi, süvendada teadmisi inglise keeles ja juhtida tähelepanu erinevustele inglise ja eesti keele semantilises ja grammatilises struktuuris. Kursuse eesmärgiks on ka käsitleda inglise keele õpetamisel esinevaid raskuseid.

1FLGR.0140 Inglise keel teise erialana

lekt. L. Kostabi

12 AP E S+K

Keskaste

Saksa filoloogidele või ka teistele filoloogidele, kes inglise keelt teise erialana soovivad omandada, mõeldud kursus, milles käsitletakse grammatikat, foneetikat, sõnavara laiendamist, iseseisvat lugemist, referaatide koostamist inglise keeles. Alamastme nõuete kohaselt tuleb seminari vormis töötada läbi O. Mutti publikatsioon inglise/saksa filoloogia alupärasest ja sooritada eksam.

1FLGR.0141 Inglise keel teise erialana

lekt. M. Tamm

12 AP E S+K

Keskaste

Praktilise inglise keele kursuse eesmärgiks on arendada oskusi ja vilumusi lugemise, kirjutamise, võõrkeelsest tekstist arusaamise ja rääkimise puhul. Süsteemselt tutvutakse keele grammatilise süsteemiga ja tegeldakse filoloogialaste teaduslike tööde refereerimise, tõlkimise ja koostamisega.

1FLGR.0142 Inglise keel teise võõrkeelena

lekt. M. Tamm

4 AP E S+K

Alamaste

Praktilise inglise keele kursuse eesmärgiks on arendada üliõpilaste oskusi ja vilumusi lugemise, kirjutamise, võõrkeelsest tekstist arusaamise ja rääkimise puhul. Süsteemselt tutvutakse keele grammatilise süsteemiga ja tegeldakse filoloogialaste teaduslike tööde refereerimise, tõlkimise ja koostamisega.

1FLGR.0143 Suulise tõlke teooria ja praktika

lekt. M. Tamm

4 AP E S+K

Ülemaste

Suulise tõlke teooria ja praktika inglise filoloogia üliõpilastele, kes on endale valinud tõlketeooria eriharu, on õppeaine, mis valmistab kursuse kuulajaid ette tööks konverentsitõlkidena, järgtõlke kui ka sünkroontõlke kasutamisoskusega. Teooria loengutes tutvustatakse rahvusvaheliselt tuntud teadlaste ja tõlkide töödega. Rahvusvahelise konverentsitõlkide Assotsiatsiooni (AIIC) aukodeks, tööreeglid ja nõudmised vilumuse kujundamisel. Konverentsiterminoloogia erinevate stiilide (teaduslik, poliitiline) iseloomustus suulise kommunikatsiooni informatsiooniteooria sõlmküsimused, teatud valikuliste erialade terminoloogia omandamine (teadus, majandusteadus, õigusteadus, meditsiin, põllumajandus, jne.) ja tutvumine rahvusvaheliste organisatsioonidega (ÜRO, Euroopa Nõukogu, EÜ) moodustavad

kursuse sisu. Korraldatakse õppekonverentse ja osaletakse vaatelejatena üritustel.

1FLGR.0144 Suulise tõlke rahvusvahelised nõuded

lekt. M. Tamm

2 AP E S

Ülemaste

Üliõpilased tutvuvad rahvusvahelise konverentsitõlke nõuetega, mis on vastu võetud Rahvusvahelise Konverentsitõlkide Assotsiatsiooni ja informatsiooniteooria tõlkeküsimustega. Praktiline järgtõlge ja sünkroontõlge (seminarid) annavad üliõpilastele võimaluse omandada esialgseid vilumusi. Üliõpilased koostavad ka referaadi konverentsitõlke terminoloogia kohta.

1FLGR.0145 Inglise keel teaduskeelena

lekt. M. Laar

1.5 AP E S+K

Keskaste

Inglise teaduskeele eripära kõikidel keele tasanditel.

1FLGR.0146 Inglise keel teise erialana

lekt. M. Laar

12 AP E K

Alamaste

Keelekursus, mis tagab keele valdamise igapäevasuhtes ja erialases suhtlemises.

1FLGR.0147 Suuline tõlge

lekt. M. Laar

4 AP E S+K

Ülemaste

Kursuse eesmärgiks on suulise tõlke spetsialistide ettevalmistamine. Tõlgi oskused ja vajalikud teadmised.

1FLGR.0148 Inglise keele praktiline grammatika

lekt. A. Aaver

6 AP E S+K

Alamaste

Inglise keele grammatika I: ajavormid, passiiv, gerundium, kesksõna, infinitiiv, nimisõna, artikkel, asesõna, arvsõna, omadussõna, modaalverbid.

1FLGR.0149 Inglise keele praktiline grammatika

lekt. A. Aaver

2 AP E S

Keskaste

Inglise keele grammatika II: kõneviis, subjunktiiv, tegusõna mittepöördelised vormid, adverb, prepositsioon, lihtlause struktuur, lauseliikmed, alus, öeldis, sihitis, täiend, määrus.

Klassikalise filoloogia õppetool (korr. prof. A. Lill)

1FLGR.0201 Tacitus "Annaalid"

lekt. M. Lepajõe

1 AP S

Keskaste

Tacituse "Annaalide" lingvistiline ja kirjanduslooline kommenteerimine.

1FLGR.0202 Kreeka tragöödia. Sophoklese "Antigone"

dots. E. Tamm

2 AP E K

Ülemaste

Sophoklese "Antigone" lingvistiline ja kirjanduslooline kommenteerimine.

1FLGR.0203 Herodotos "Historiae" 7 raamat

dots. E. Tamm

1 AP E S

Keskaste

Herodotose teose lingvistiline ja kirjanduslooline kommenteerimine.

1FLGR.0204 Ladina keel

dots. E. Tamm

4 AP E S+K

Alamaste

Ladina keele omandamine.

1FLGR.0205 Ladina keel

dots. E. Tamm

1 AP A S

Alamaste

Kursuse käigus saavad üliõpilased ülevaate ladina keele osast meditsiini terminoloogia kujunemisel, keele grammatilisest struktuurist.

1FLGR.0206 Ladina keel

dots. E. Tamm

1 AP E S

Alamaste

Kursuse eesmärgiks on anda ülevaade ladina keele ajaloost ja grammatilisest struktuurist.

1FLGR.0207 Teksti analüüs

lekt. T. Vilimaa

6 AP AE S+K+S

Alamaste

Teksti analüüs kujutab endast ilukirjandusliku teksti süvaanalüüsi, mis sisaldab leksikaalset analüüsi, sõnavara põhjalikku uurimist, eriti polüsemantilisi sõnu, sisulist analüüsi ja autori poolt kasutatud stilistiliste vahendite leidmist. Lõpetuseks jääb igast tekstist kirjalik (ilukirjanduslik) tõlge ja kirjalik analüüs.

1FLGR.0208 Prantsuse keele korrektiivne foneetika

lekt. T. Vilimaa

2 AP A S+K

Alamaste

Häälikute moodustamine – teooria ja praktilised hääldamisharjutused õige hääldamise kujundamiseks ja hääldusvigadest vabanemiseks. Iseseisev teksti lindilt üleskirjutamine, auditoorselt lindi järgi harjutamine.

1FLGR.0209 Prantsusmaa maiskonnalugu (geograafia)

lekt. T. Vilimaa

1 AP A S

Alamaste

Ülevaade Prantsusmaa maakondade tähtsamatest linnadest, reljeefist ja kultuurilistest vaatamisväärtustest.

1FLGR.0210 Tekstianalüüs

ass. T. Pöder

6 AP AE S+K+S

Alamaste

Teksti analüüs on ilukirjandusliku teksti süvaanalüüs, mis koosneb järgmistest punktidest 1) leksikaalne analüüs (eriti polüsemantilised sõnad, väljendid), 2) sisuline analüüs, 3) kirjaniku poolt kasutatud stilistiliste vahendite leidmine, 4) ilukirjanduslik tõlge, 5) kirjalik analüüs.

1FLGR.0211 Praktiline tõlge

ass. T. Pöder

4 AP AE S+K

Alamaste

Praktiline tõlge sisaldab järgmisi astmeid: 1) lause analüüs, 2) tundmatute sõnade tõlkimine, sünonüümide ja tuletiste leidmine, 3) kogu lause tõlkimine, 4) terve lõigu tõlkimine, 5) kõige parema tõlkevariandi leidmine.

1FLGR.0212 Hispaania keele grammatika

ass. T. Pöder

4 AP AE S+K

Alamaste

Hispaania keele grammatika on hispaania filoloogidele alusaine, kus õpitakse keelt kui sellist (keele struktuur, harjutused vastavalt grammatikale, suuline ja kirjalik väljendusoskus).

1FLGR.0213 Sissejuhatus erialasse

korr. prof. A. Lill

1 AP A K

Alamaste

Ülevaade uurimissuundadest ja nende ajaloolisest kujunemisest erialal: keeleteadus, kirjandusteadus, klassikaline arheoloogia, epigraafia, historiograafia, numismaatika.

1FLGR.0214 Horatius. Ars Poetica

korr. prof. A. Lill

1 AP E K

Ülemaste

Ladina keele alg- ja süvendatud kursused.

1FLGR.0215 Ladina meetrika

korr. prof. A. Lill

1 AP A K

Keskaste

Ülevaade värsimõõtudest ladinakeelses luules koos tekstnäidetega.

1FLGR.0216 Antiikaja olmekultuur: antikviteedid

korr. prof. A. Lill

1 AP E S

Keskaste

Ülevaade igapäevaelust antiikajal: elamu, kütus, söök, kasvatus, haridus, seltskondlik elu.

1FLGR.0217 Ladina keele praktikum

korr. prof. A. Lill

1 AP A S

Alamaste

Suulised ja kirjalikud harjutused "Ladina keele algkursus" õpiku kinnitamiseks.

1FLGR.0218 Rooma luule: Catullus ja Horatius

korr. prof. A. Lill

3 AP E S

Keskaste

Valik lühiluuletusi ja pikem mütolooiline poeem Catulluselt, valik Horatiuse oode. Teksti lugemine lingvistiliste, kirjanduslooliste ja ajalooliste kommentaaridega. Üliõpilaste individuaalse tööna kirjalik essee 2 Horatiuse oodi kohta.

1FLGR.0219 Ladina keel

korr. prof. A. Lill

2 AP E

Ladina keele põhialused, et orienteeruda meditsiinilises terminoloogias.

1FLGR.0220 Ladina keel

lekt. O. Nagel

2 AP E S

Alamaste

Ladina keele täielik kursus, mis võimaldab iseseisvalt sõnastikuga originaaltekste lugeda.

1FLGR.0221 Ladina keel

lekt. O. Nagel

2 AP E

Alamaste

Ladina keele täielik kursus, mis võimaldab iseseisvalt sõnastikuga originaaltekste lugeda.

1FLGR.0222 Prantsuse keel – konversatsioon – redaksioon

lekt. O. Nagel

4 AP A S+K

Alamaste, keskaste, ülemaste

Kursuse eesmärk on võimaldada vaba suulist väljendmist prantsuse keeles, seda harjutatakse tunnis vestluse kaudu. Vaba kirjalikku väljendmist prantsuse keeles, selleks on üliõpilastel kohustuslik teha kodus kirjalikke töid, mis on parandatud vigade analüüsiga. Kirjalike tööde sisu sõltub astmest: alamastmes lühikesed tekstid suuliselt käsitletavatest teemadest, keskastmes lisaks tekstide resümeeid ja väikesed kirjandid, ülemastmes esseed ja argumenteeritud tekstid. Lisaks harjutatakse kõikides astmetes kõik žanrid, mis on nõutud Prantsusmaa keskkooli tasemel emakeeles.

1FLGR.0223 Tõlge prantsuse keelde

lekt. E. Toulouze

2 AP A S+K

Keskaste, ülemaste

Kursuse eesmärk on praktiseerida tõlget eesti keelest prantsuse keelde, mis annab võimalust alustada praktiliselt kontrastiivset analüüsi kahe keele vahel. Üliõpilaste ettevalmistatud ilukirjanduse tekstide tõlkeid analüüsitakse tunnis. On nõutud vähemalt üks kord semestris ühe pikema tõlke esitamine. Venekeelsetele üliõpilastele see viimane töö võib olla tõlgitud vene keelest.

1FLGR.0224 Tõlge eesti keelde

lekt. E. Toulouze

2 AP A S+K

Keskaste, ülemaste

Kursuse eesmärk on praktiseerida ilukirjanduse tõlget prantsuse keelest eesti keelde. Kursus koosneb kahest põhitegevusest: esiteks erinevate tõlgete analüüs ja kogemuste vahetus tõlkijatega; teiseks praktiline töö. Ainena võetakse prantsuse kahekümnenda sajandi novelle, millest iga üliõpilane tõlgib ühe; töö kontrollitakse ja parandatakse kollektiivselt. Eesmärk on avaldada toimetatud novelliid.

1FLGR.0225 Suuline tõlge

lekt. E. Toulouze

2 AP A S+K

Keskaste, ülemaste

Kursuse eesmärk on praktiseerida suulise tõlke tehnikat ja harjutada tõlkimist prantsuse keelest eesti keelde ja vastupidi. Töö koosneb harjutustest simulatsiooni vormis ja tulemuste kollektiivsest analüüsist. Harjutatakse tõlkimist lausete või lausegruppide kaupa ja konsekutiivset tõlget isikliku konspekteerimisviisiga.

1FLGR.0226 Venemaal elavate soome-ugri rahvaste kirjandusest

lekt. E. Toulouze

1 AP E K

Keskaste, ülemaste

Lõengud käsitlevad erinevaid aspekte soome-ugri rahvaste kirjanduste probleemistikast: 1) üldisemaid küsimusi, nagu mõistete selgitamine, teema õigustamine, selle senine

käsitlemine, kirjakeelte moodustamine 2) erinevate kirjanduste ajalugu, ajaloo periodiseerimine, kirjanduselu, tegelaste ja teoste anlüüs. 1994. a. kevadsemestril tähelepanu kontsentreerub komi ja komi-permjaki ning obi-ugri kirjandustel.

1FLGR.0227 Prantsuse keele grammatika

lekt. E. Toulouze

8 AP AE S+K

Alamaste, keskaste

Prantsuse keele grammatika kursus seisneb praktilistes seminarides ja sisaldab lihtlausete ja liitlausete tundmaõppimist. Peamist tähelepanu pööratakse determinantide kasutamisele, nimisõna naissoo ja mitmuse vormide moodustamisele, verbi ajavomide kasutamisele ja erinevatele kõneviisidele. Erilist tähelepanu pööratakse ka aegade ühildumisele ja partitsiipide kasutamisele. Vaadeldakse erinevaid liitlausete tüüpe ja nende kasutamise iseärasusi.

1FLGR.0228 Prantsuse keele stilistika

lekt. J. Jufkin

2 AP A S

Keskaste

Stilistika kursus vaatlleb ameti-, teadus- ja ajakirjanduskeele, samuti ilukirjanduskeele grammatilisi, leksikaalseid ja foneetilisi iseärasusi. Uuritakse prantsuse keele leksikaalseid vahendite stilistilisi erinevusi, prantsuse keele erinevate kihtide leksikat. Erilist tähelepanu pööratakse tänapäeva prantsuse keele metafoorilistele vahenditele ja kaasaegsete prantsuse kirjaniike keele stilistilistele iseärasustele.

1FLGR.0229 Prantsuse keele semantika ja leksikoloogia

lekt. J. Jufkin

2 AP A S+K

Keskaste

Prantsuse keele semantika ja leksikoloogia kursus sisaldab probleeme, mis on seotud mõistega "sõna": semantilised ja etümoloogilised struktuurid ja nende areng, probleemid seoses mõistete tähenduse olemuse ja laiendamisega, fraseologismid, tuletused teistest keeltest, kirjakeele iseärasused ja seosed kohalike dialektidega, sünonüümid, antonüümid, homonüümid. Vaadeldakse erinevat tüüpi sõnaraamatuid.

1FLGR.0230 Ladina keel

lekt. J. Jufkin

2 AP A S+K

Alamaste

Ladina keele kursus vene keele osakonna üliõpilastele sisaldab peamiste grammatikareeglite tundmaõppimist peamiselt lihtlausete abil, samuti antakse lühike ülevaade liitlausetest eesmärgiga valmistada üliõpilasi ette ladina keele originaaltekstide lugemiseks. On ette nähtud teatud hulga leksikaalste ühikute, sententside ja aforismide (umbes 150) omandamine.

1FLGR.0231 Ladina keel

lekt. J. Jufkin

2 AP E S+K

Alamaste

Ladina keele kursus meedikutele näeb ette põhilise meditsiiniterminoloogia omandamise.

Antakse ülevaade ladina keele grammatikast, ladina ja kreeka sõnamoodustamist ja leksikat. Grammatika õpetamisel lähtutakse vaid praktilistest vajadustest arstide–spetsialistide ettevalmistamisel. Antakse põhilised morfoloogia, farmaatsia ja kliinikuterminid. Õpitakse ravimite nimetusi, samuti retseptide kirjutamist.

Maailmakirjanduse õppetool (korr. prof. J. Talvet)

1FLGR.0301 Sissejuhatus kirjandusteadusse

lekt. G. Liiv

2 AP E S

Alamaste

Sissejuhatus kirjandusteadusse käsitleb vastavaid teoreetilisi probleeme, värsiõpetust, riimiõpetust, stroofikat, kirjanduse põhiliike, žanre, kirjanduse olulisemaid ilminguid renessansis, klassitsismis, sentimentalismis, romantismis ja 19. ning 20. sajandi realismis.

1FLGR.0302 Modernistlikud ja avangardistlikud suunad 20. sajandil

lekt. G. Liiv

1 AP E S

Keskaste

20. sajandi modernistlike ja avangardistlike suundade kursus hõlmab modernistide esimest põlvkonda, eksistentsialiste, võõrandumisideolooge, nouveau romani praktikuid, postmoderniste.

1FLGR.0303 20. sajandi romaan

korr. prof. J. Talvet

2 AP E S

Ülemaste

Kursus käsitleb romaani arengut ja teisenemist 20. sajandil, keskendudes žanri tippteoste analüüsile eesti keelde tõlgitu põhjal.

1FLGR.0304 Maailmakirjanduse ajalugu (Keskaeg – 18. sajand)

korr. prof. J. Talvet

2 AP AE S+K

Alamaste

Kursus käsitleb maailmakirjanduse põhijooni, –nähtusi ja autoreid nimetatud perioodil, eelkõige Lääne kirjanduste ajalugu.

1FLGR.0305 Sissejuhatus Hispaania ja Hispanoameerika aja- ja kultuuriloosse

korr. prof. J. Talvet

3 AP E S+K

Alamaste

Kursus vaatlleb Hispaania ja Hispanoameerika maade aja- ja kultuuriloo peajooni.

1FLGR.0306 Sissejuhatus hispaania ja hispanoameerika kirjandusse

korr. prof. J. Talvet

2 AP E S+K

Alamaste

Kursus annab ülevaate hispaania ja hispanoameerika kirjandusloo peajoonest.

1FLGR.0307 Tõlketeooria ja –praktika

lekt. K. Unt, ass. K. Veldi

2 AP S

Ülemaste

Kursus käsitleb tõlkimise teoreetilisi aluseid ja praktilisi probleeme.

1FLGR.0308 Maailmakirjanduse klassikud

lekt. M. Grisakova

2 AP E S

Alamaste

Antiikkirjanduse (rooma ja kreeka) ajalugu.

1FLGR.0309 Maailmakirjanduse ajalugu

lekt. M. Grisakova

3 AP E K

Keskaste

Antiik-, keskaja ja renessansi kirjandus.

1FLGR.0310 Maailmakirjanduse ajalugu 19. ja 20. saj. vahetusel ja 20. saj

lekt. G. Liiv

2 AP E S

Keskaste, alamaste

Kursus käsitleb maailmakirjanduse põhijooni, suundi ja autoreid nimetatud perioodil.

1FLGR.0311 Maailmakirjanduse ajalugu (19. sajand)

lekt. K. Unt

3 AP E S+K

Keskaste

Kursus käsitleb maailmakirjanduse põhijooni, –nähtusi ja autoreid nimetatud perioodil, eelkõige Lääne kirjanduste ajalugu.

1FLGR.0312 Antiikkirjanduse ajalugu

lekt. J. Unt

1 AP A S

Alamaste

Kursus moodustab osa suuremast tsüklist "Maailmakirjanduse ajalugu". Käsitletakse kirjanduse tekkimist Kreekas ja Roomas, žanrite teket ja kujunemislugu ning antiikkirjanduse mõju ja pärandit hilisemas kirjanduses. Peatähelepanu keskendub nn. klassikalistele perioodidele antiikkirjanduses.

1FLGR.0313 Kreeka keele ajalooline foneetika ja morfoloogia

lekt. J. Unt

2 AP E K

Ülemaste

Kursus käsitleb põhjalikumalt kreeka keele häälikulugu ja ajaloolise morfoloogia elemente, peatähelepanu keskendub atica dialektikal.

1FLGR.0314 Vanakreeka keele algkursus

lekt. J. Unt

3 AP E K

Alamaste

Kursus annab põhiteadmised vanakreeka keele foneetikast, morfoloogiast ja süntaksist ning lihtsamate tekstide lugemispraktika.

1FLGR.0315 Kreeka kirjanduse ajalugu

lekt. J. Unt

1 AP E K

Alamaste

Kursus annab ülevaate vanakreeka kirjanduse ajaloost. Vaadeldakse žanrite tekkimist ja kujunemist, silmapaistvaid autoreid ja nende teoseid seostes nende ajaga ja mõjuga hilisemas kultuuriloos.

1FLGR.0316 Kreeka autorid (Kreeka lüürika)

lekt. J. Unt

2 AP A S

Keskaste

Kreeka arhailiste luuletajate tekstide auditoorne lugemine, eesmärgiks lugemisoskuse süvendamine kreeka luule valdkonnas, tutvumine dialektiliste iseärasustega. Kaasneb keeleline ja kirjanduslooline kommentaar.

1FLGR.0317 Kreeka autorid (Platon "Gorgias")

lekt. J. Unt

2 AP E S

Keskaste

Platoni dialoogi "Gorgias" auditoorne lugemine, mille eesmärgiks on kreeka keeles lugemisoskuse süvendamine, kreeka keele morfoloogia kordamine, teadmiste süvendamine süntaksi ja stilistika valdkonnas. Lugemisega kaasnevad filosoofialoolised ning filoloogilised kommentaarid.

1FLGR.0318 Maailmakirjanduse klassikud

erak. prof. L. Volpert

2 AP A K+S

Alamaste

Üliõpilased tutvuvad põhjalikult ühe teosega iga kirjaniku loomingust, saavad ettekujutuse kirjandusteose kunstilisest spetsiifikast kõikidel tasanditel (kompositsioon, tegelaste iseloomude struktuur, stiil, keel, teose kirjanduslik genees).

1FLGR.0319 Maailmakirjanduse klassikud

erak. prof. L. Volpert

2 AP A S+K

Alamaste

Üliõpilased tutvuvad põhjalikult ühe teosega iga kirjaniku loomingust, saavad ettekujutuse kirjandusteose kunstilisest spetsiifikast kõikidel tasanditel (kompositsioon, tegelaste iseloomude struktuur, stiil, keel, teose kirjanduslik genees).

Saksa filoloogia õppetool (korr. prof. K. Lepa)

1FLGR.0401 Sünkroontõlge

korr. prof. K. Lepa

4 AP A S+K

Ülemaste

Kursuse eesmärgiks on anda ülevaade sünkroontõlke olemusest, tõlkemeetoditest ning sooritada praktilisi harjutusi tõlkeoskuste kujunemiseks.

1FLGR.0402 Üldkeeleteadus

korr. prof. K. Lepa

4 AP E S

Ülemaste

Kursuse eesmärgiks on anda ülevaade keeleteaduse arengust 20. sajandi teisel poolel, eelkõige generatiivsete teooriate kujunemisest ja arengust kuni kognitiivse lingvistika tekkeni.

1FLGR.0403 Semantika

korr. prof. K. Lepa

2 AP A S

Keskaste

Kursus annab ülevaate tähenduse mõistest, selle arengust ning keeleteaduses väljatöötatud erinevatest tähenduse uurimise meetoditest. Üksikasjalisemalt peatutakse kahel kontseptsioonil – komponentanalüüsil ja prototüüpide semantikal.

1FLGR.0404 Tekstilingvistika

korr. prof. K. Lepa

2 AP A

Keskaste

1FLGR.0405 Kirjanduslike tekstide lingvistiline analüüs

korr. prof. K. Lepa

2 AP E S

Ülemaste

Kursus käsitleb saksakeelsete kirjanduslike tekstide analüüsi teoreetilisi ja praktilisi aspekte, eelkõige lingvistiliste meetodite võimalusi ilukirjanduslike tekstide kui ühe tekstisordi iseärasuste väljaselgitamisel.

1FLGR.0406 Praktiline saksa keel

dots. K. Uustalu

2 AP E S+K

Keskaste

Saksa keele süntaksi põhiküsimuste kohta käiva materjali süstematiseerimine ja vastavate harjutuste abil keeleoskuse viimistlemine. Vajalikuks osutuvate morfoloogia küsimuste kordamine.

1FLGR.0407 Saksa keele ajalugu I

dots. K. Uustalu

2 AP E K

Keskaste

Ülevaade saksa keele grammatilise süsteemi arengust vana ülemsaksast kaasaja keeleni.

1FLGR.0408 Saksa keele ajalugu II

dots. K. Uustalu

2 AP E K

Ülemaste

Üksikasjalisem saksa keele grammatilise süsteemi arengu jälgimine (vüüks - uüüks) keelemälestistest valitud tekstide analüüsi alusel.

1FLGR.0409 Sissejuhatus uuemasse saksa kirjandusteadusse III

korr. prof. dr. C. Sommerhage

2 AP A S

Keskaste

Sissejuhatus poetikasse ja kirjandusteooriasse lähtudes kuue sajandi poetoloogilis-enesereflektiivsest lüürikas.

1FLGR.0410 Thomas Manni jutustused

korr. prof. dr. C. Sommerhage

2 AP A S

Keskaste

Tekstianalüütilised harjutused komplekssete eepiliste tekstide varal; motiivianalüüs; kunst ja kunstnike problemaatika; temaatiline orientatsioon ajaloolise tegelikkuse ja kunstniku eneseteadvuse suhtel.

1FLGR.0411 Psühhoanalüütiline kirjandusteadus

korr. prof. dr. C. Sommerhage

4 AP E S+K

Sissejuhatus psühhoanalüüsi teooriasse Freudist lähtudes; (kirjandusliku) kunstiteose psühhoanalüüsi teooria; kirjandusteaduse psühhoanalüütiline meetodiõpetus.

1FLGR.0412 Konfrontatiivne lingvistika

korr. prof. K. Lepa

2 AP A

Ülemaste

Kursus käsitleb konfrontatiivse lingvistika põhialuseid - keelte võrdlemise printsiipe, võimalusi ning meetodeid tüpoloogiliste samasuste ja erinevuste väljaselgitamiseks. Eriilist tähelepanu pööratakse võrdlevale semantikale eesti ja saksa keele näite varal.

1FLGR.0413 Praktiline saksa keel

lekt. L. Otsmaa

6 AP E S+K

Keskaste

Saksa keel algajatele, põhirõhk grammatikal ja kõneoskuse arendamisel.

1FLGR.0414 Praktiline saksa keel

dots. K. Uustalu

0 AP E S+K

Alamaste

Saksa keel edasijõudnutele, keeleoskuse arendamine põhirõhuga suhtlemiskeele omandamisel.

1FLGR.0415 Saksa keel

lekt. A. Arold

4 AP E S

Keskaste

Ilukirjanduslike ja publitsistlike tekstide lugemine, kuulamine, nende leksikaalne analüüs, grammatika kordamine, kõnevilumuse arendamine, kirjandite kirjutamine.

1FLGR.0416 Saksa keel (tekstianalüüs+konversatsioon)

lekt. A. Arold

10 AP E S

Keskaste

Ilukirjanduslike ja publitsistlike tekstide leksikaalne, grammatiline ja stilistiline analüüs ning interpreteerimine, tarbetekstide koostamine. kirjandite/esseede kirjutamine. Vestlus igapäevaelu teemadel.

1FLGR.0417 Praktiline saksa keel

ass. K. Neufeld

4 AP E S

Alamaste

Saksa keel algajatele, põhirõhk grammatikal ja esmase kõneoskuse arendamisel.

1FLGR.0418 Praktiline saksa keel

ass. K. Neufeld

8 AP E S+K

Alamaste

Ilukirjanduslike ja publitsistlike tekstide leksikaalne ja grammatiline analüüs, põhirõhk sõnavaralisel tööil ning vestlusoskuse arendamisel.

1FLGR.0419 Praktiline saksa keel

lekt. E. Kämer

2 AP S+K

Keskaste

Konversatsioon temaatiliste kirjanduslike tekstide baasil.

1FLGR.0420 Saksa keele praktiline kursus

lekt. E. Kämer

4 AP AE S

Ülemaste

Konversatsioon temaatiliste tekstide baasil, diskussioon.

1FLGR.0421 Saksa keele teoreetiline grammatika

lekt. M.-A. Palm

4 AP E S+K

Keskaste

Ajalooline ülevaade saksa keeleteaduse arengust ja kujunemisest rõhuasetusega grammatikale; keeleteaduse ja grammatikateooria põhimõisted; saksa keele tüüpilised tunnused; saksa keele morfoloogia ja süntaks.

1FLGR.0422 Saksa keele stilistika

lekt. M.-A. Palm

2 AP E K

Keskaste

Saksa keele stilistika kursuse raames käsitletakse stiiliteooria üldkõsimusi (stilistika kui iseseisva distsipliini kujunemine ja koht filoloogiateaduste hulgas, stiili mõiste definitsioonid, funktsionaalstiilid, eri stiilitasandid, stiilinormid) ja leksikaalseid ning grammatilisi stiilivahendeid, samuti stiilifiguure.

1FLGR.0423 Saksa keele praktiline grammatika

lekt. M.-A. Palm

4 AP E S+K

Alamaste

Saksa keele morfoloogia: tegusõna, nimisõna, omadussõna, artikkel.

1FLGR.0424 Saksa keel

ass. A. Mäeots

6 AP E S+K

Alamaste

Käesolev kursus on loogiline jätk algajate saksa keele kursusele. Võrdset tähelepanu pööratakse grammatika kindlale omandamisele, sõnavara laiendamisele ja foneetikale. Eesmärgiks on korrektne suuline ja kirjalik väljendusoskus saksa keeles.

1FLGR.0425 Saksa keel

ass. A. Mäeots

2 AP E S+K

Keskaste

Seminaris on peaarhvk asetatud üliõpilaste sõnavara laiendamisele ja võimalikult elavale vestlusele ja arvamuste avaldamisele. Leksikaalsete küsimuste kõrval tegeldakse ka mõne grammatilise teemaga, mis ei ole grammatika põhikursuses piisavalt põhjalikku käsitlemist leidnud.

1FLGR.0426 Saksa keel

ass. A. Mäeots

4 AP E S+K

Alamaste

Seminar kujutab endast saksa keele kursust algajatele. Loogilises progressioonis omandavad tudengid saksa keele grammatikat, sõnavara ja foneetikat. Suur osatähtsus on kodus tehtaval iseseisval tööil (põhiliselt dialoogide, lühikeste juttude koostamine). Materjali omandamise kontrollimiseks toimuvad regulaarsed kontrollitööd.

1FLGR.0427 Kuulamine , kirjutamine

ass. R. Sorokin

2 AP AE S+K

Alamaste

Käesoleva õppekursuse eesmärgiks on kujundada üliõpilastes oskust kuulata ning aru saada erinevatest saksakeelsetest tekstidest. Teksti tuleb analüüsida ning mõista nii sõnavaraliselt kui ka sisuliselt. Kuulamine on seotud kirjutamisoskuste kujundamisega. Teksti kuulates peab üliõpilane üheaegselt suutma üles märkida tema jaoks olulise teksti.

1FLGR.0428 Kuulamine, kirjutamine

ass. R. Sorokin

2 AP AE S+K

Keskaste

Käesoleva õppekursuse eesmärgiks on kujundada üliõpilastes oskust kuulata ning aru saada erinevatest saksakeelsetest tekstidest. Teksti tuleb analüüsida ning mõista nii sõnavaraliselt kui ka sisuliselt. Kuulamine on seotud kirjutamisoskuste kujundamisega. Teksti kuulates peab üliõpilane üheaegselt suutma üles märkida tema jaoks olulise teksti.

1FLGR.0429 Saksa keel

ass. R. Sorokin

4 AP AE S+K

Ülemaste

Kursuse lõppedes peaks inglise filoloog olema suuteline lugema ning aru saada originaalsest saksakeelsest tekstist ning väljendama end enam-vähem korrektselt ning arusaadavalt nii kirjalikus kui ka suulises kõnes.

1FLGR.0430 Saksa kirjandus

lekt. E. Kärner

4 AP E S+K

Alamaste

Ülevaade ajaloolistest aspektidest saksa kirjanduse arengus, vastavate tekstide analüüs.

1FLGR.0431 Saksa keele leksikoloogia

lekt. L. Otsmaa

2 AP E S

Keskaste

Kursuse põhiaspektid: 1) laensõnad, 2) tähenduse muutumine, 3) sõnavara ajalooline analüüs, 4) semantiline analüüs, 5) sotsiaalne ja territoriaalne analüüs.

1FLGR.0432 Austria kunst ja kirjandus sajandivahetusel

ass. H. Derkits

2 AP E S

Keskaste

Austria kirjandus aastatel 1870 – 1918 sama perioodi saksakeelse kirjanduse taustal ning selle võrdlus kujutava kunsti ning muusikaga kaasajal. Ajastu vaimsust kujutatakse kui alusepanijat tänapäeva Austria enesekäsitlusele ning kaasaegse maailmapildi kujunemisele. Kirjandusajalooline eesmärk on omandada ülevaade järgmistest kirjandusstiilidest: realism, naturalism, impressionism, ekspressionism, sümbolism, juugendstiil; ning mõista seoseid ajastu, maailmavaate ning kunstilis-esteetiliste programmide vahel.

1FLGR.0433 Maiskonnaõpetus (Austria)

ass. H. Derkits

2 AP E S+K

Keskaste

Austria tänapäevakultuuri aspektid elavate Austria autorite tekstide, ajaleheartiklite, maalide reproduktsioonide ning muusikateoste taustal.

1FLGR.0434 Sissejuhatus kirjandusteadusse 3

2 AP E K

Keskaste

Žanri- ja meetodiõpetus ning kirjandusteooria.

1FLGR.0435 Saksa keel (konversatsioon)

ass. H. Derkits

2 AP E S+K

Alamaste

Vestlusharjutused: Igapäevaelu situatsioonid, sõnavaraõpetus erinevatel erialalistel teemadel; teemad: tekstid erinevates keeleregistrites ning erialakeeltes; võrdlev kultuurilugu (žestid, sotsiaalne käitumine, igapäevaelu harjumused, väärtushinnangute süsteemid.

1FLGR.0436 Sissejuhatus kirjandusteadusesse 2

ass. H. Derkits

2 AP E S

Keskaste

Millega tegeleb kirjandusteadus? Kirjandusteadus ja selle alldistsipliinid; teksti osad, žanriõpetus; teadustöö organiseerimine ja kirjutamine; bibliograafiade koostamine ning primaarse ja sekundaarse kirjanduse otsimine.

1FLGR.0437 Kaasaegne šveitsi kirjandus

lekt. E. Pormeister

2 AP E S

Keskaste

Šveitsi kirjanduse peasuunad ja voolud alates 1940. aastatest. Loengute sihiks on anda ülevaade šveitsi kirjanduse kultuuripoliitilisest taustast, kirjanike põlvkondadest, nende suunitlustest ja taotlustest.

1FLGR.0438 Saksa keele foneetika

lekt. E. Pormeister

4 AP A S+K

Alamaste

Antakse ülevaade vokaalide ja konsonantide moodustamisest ning kirjeldatakse iga üksikut häälikut, harjutades neid vastavate harjutuste ja tekstide/dialogide baasil. Paralleelselt käsitletakse aktsendi- ja intonatoorseid küsimusi, kinnistades neid harjutuste abil.

1FLGR.0439 Kaasaegne Šveitsi kirjandus

lekt. E. Pormeister

4 AP E S+K

Keskaste

Šveitsi kirjanduse autorid alates 20. sajandi 40. aastate lõpust. Analüüsitakse ja interpreteeritakse järgmiste autorite teoseid ja esseesid: M. Frisch, Fr. Dürrenmatt, P. Bichsel, E. Y. Meyer, G. Leutenegger, W. M. Diggelmann jt.

1FLGR.0440 Praktiline saksa keel

4 AP E S

Keskaste

Saksa keele kõnekeele ja grammatiliste põhialuste omandamine, tutvumine Saksamaa (saksa keelt kõnelevate maade) kultuuriloo ja sotsiaalse taustaga.

1FLGR.0441 Austria kirjandus 1970. aastatest tänapäevani

2 AP E S+K

Keskaste

Austria kirjanduse ja kunsti põhitendentsid ja -suunad alates 60. aastate lõpuperioodist. Loengu eesmärgiks on anda ülevaade kaasaegsetest Austria kirjanikest, kes laialdaselt kujundavad kogu saksakeelset kirjandus. Käsitletakse järgmisi autoreid: H. C. Artmann, Alois Brandstetten, Erich Fried, Peter Henisch, Franz Innerhofer, Ernst Jandl, Marie-Thérèse Kerchbaumer, Christine Nöstlinger, Andreas Okopenko, Christoph Ransmayr, Dermot Wolfgrube.

1FLGR.0442 Rootsi keel

lekt. H. Mälk

6 AP AE S+K

Alamaste, keskaste, ülemaste

1FLGR.0443 Rootsi kirjandus

lekt. H. Mälk

1 AP E S

Keskaste, ülemaste

Keelekeskus

1FLKE.0101 – 1FLKE.0139 Saksa keel

Punktide arv, kestus ja aste sõltuvad teaduskonnast. Eesmärgiks on arendada saksa keele aktiivset ja passiivset oskust, anda põhiteadmused saksa keele grammatikast ja õpetada sõnavara tähtsamatel igapäevasteudel ning oma erialal rääkimiseks.

1FLKE.0201 – 1FLKE.0265 **Inglise keel**

Punktide arv, kestus ja aste sõltuvad teaduskonnast. Kursuse eesmärgiks on anda üliõpilastele võimalus arendada ingliskeelse kõne mõistmist, väljendusoskust oma arvamuse avaldamisel erinevatel teemadel; laiendada sõnavara ja keskenduda nendele grammatilistele probleemidele, mille kasutamises tekivad vead.

1FLKE.0301 – 1FLKE.0302 **Rootsi keel**

2 AP A S+K
Ülemaste, alamaste

1FLKE.0303 – 1FLKE.0306 **Prantsuse keel ja kultuur**

Punktide arv, kestus ja aste sõltuvad teaduskonnast. Kursuse eesmärgiks on anda põhiteadmised keelest, elementaarne kõne- ja kirjaoskus ning õpetada lugema erialast lektüüri. Kursus tutvustab prantsuse kultuuri erinevaid aspekte (kliima, taimestik, loomastik, majandus, rahvastik, ajalugu, kunst, kirjandus, traditsioonid, religioonid).

1FLKE.0111-1FLKE.0145 **Vene keel**

Punktide arv, kestus ja aste sõltuvad teaduskonnast.
Kommunikatiivse suunilusega vene keele kursus, mis on integreeritud õpitava erialaga, arvestab kõnenõudlust ja tulevase kutsetöö spetsiifikat, võimaldab erinevaid õpetamis- ja õpistrateegiaid.

1FLKE.0146 – 1FLKE.0169 **Eesti keel**

Punktide arv, kestus ja aste sõltuvad teaduskonnast.
Eesti keele kursus mitte-eestlastele on eelkõige suhtlemiskursus, mis rajaneb tüüpilisemate kõnemudelite ja keelendite omandamisel, lähtudes üliõpilaskontingendi kõnevajadustest ja sõltuvalt nende tulevasest erialast.

Kultuurikeskus

1FLKU.0001 **Eesti vanem kultuurilugu (kuni 1918. aastani)**

lekt. V. Paatsi
3 AP E S+K
Alamaste

Eesti ajaloo foonil tutvustada eestlaste vaimse ja ainelise kultuuri erinevaid tahke läbi aegade. Ülevaاتlikult käsitleda usuelu ja usuliikumiste, raamatu- ja kooliajaloo, teatri-, kunsti ja ajakirjandusajaloo, seltsielu, muusika, keele ja kirjanduse tähtsündmusi ja tendentse. Anda ülevaade eesti kultuuriloo silmapaistvatest tegelastest (H. Stahl, A. W. Hupel, . W. Masing, K. J. Peterson, Fr. R. Kreutzwald, Fr. R. Faehlmann, J. Hurt, C. R. Jakob son, A. Grenstein jt.).

1FLKU.0002 Geograafia teadus ja geograafiaõpetus Eestis (kuni 1944. aastani)

lekt. V. Paatsi

2 AP E S+K

Alamaste

Antakse ülevaade eestlaste geograafilistest silmaringidest enne geograafiaõpetust (piibel, kalendrid). Vaadeldakse geograafia terminoloogiat ja geograafiaõpetuse arengut kuni 1944. aastani (programmid, õpikud, atlased, gloobused, kaardid). Põgusalt räägitakse baltisaksa maateadusest ja vabariigiaegsetest suundumustest. Üksikasjalikult käsitletakse silmapaistvate eesti geograafide (J. G. Granö, A. Tammekann, E. Markus, J. Kents, A. Parts jt.) elu ja tegvust.

1FLKU.0003 Eesti kultuuriloo allikad

lekt. V. Paatsi

1 AP A K

Alamaste

Kursus käsitleb tähtsamaid kultuuriloo bibliograafiaid ja teatmekirjandust. Antakse ülevaade üksikute teadusharude (geograafia, loodusteadus, ajalugu, ajakirjandus, teater, kunst, raamatu- ja kooliajalugu, sport jt.) kohta leiduvatest monograafiatest ja üldkäsitlustest. Tutvustatakse üliõpilasi käsikirjade, vanade rahade, postmarkide, pisitrükistega ja nende kultuuriloolise väärtusega. Õppekäikudel Fr. R. Kreuzwaldi nim. Kirjandusmuuseumi ja Eesti Ajalooarhiivi kinnistatakse õpitut ja tutvutakse nende kultuurivaramute fondidega.

1FLKU.0004 Maailma filmikunsti ajalugu

lekt. L. Kärk

3 AP AE 2S+2K

Keskaste

Filmikunsti ajaloo kursus peab andma ülevaate kinematograafia sünnist kuni filmikunsti tänapäevani, andma vajalikud lähtekohad orienteerumaks filmikunsti eri perioodides ja vooludes ning aitama mõista filmikunsti kohta XX saj. kunstikultuuris tervikuna. Samuti peab kursus andma teadmisi filmikunsti teoreetilistest eneseteadvustustest. Filmiajaloo raames leiab käsitlust ka filmikunstikesksete väljendusvahendite areng. Silmapaistvamad filmiloojad leiavad personaalset käsitlemist. Vastavalt perioodi eripärale on rõhuasetus kas enam ajalooline, teoreetiline või kunstnikukeskne.

1FLKU.0005 Filmiesthetika ja filmikunsti väljendusvahendid

lekt. L. Kärk

0 AP A S

Õppekursus annab ülevaate olulisematest filmiteooriatest (Delluc, Balázs, Eisenstein, Bazin, Kraucher jt.) ning filmikunsti kohast teiste kunstide seas ja tema tagasimõjust traditsiooniliste kunstidele. Eraldi leiab käsitlust semiootiline lähenemine filmikunstile. Samuti annab õppekursus ülevaate filmikunstikesksete väljendusvahendite (montaaž, pildilahendus) evolutsioonist ning põhiliste loovtöötajate (lavastaja, operaator, näitleja) töö eripäradest filmis. Kursuse lõpetab praktilise filmianalüüsi ja filmikriitika aluste seminar.

1FLKU.0006 Kultuuriantropoloogia

lekt. T. Vähi

2 AP E S

Alamaste

Kultuuriantropoloogia eesmärgiks on uurida inimest ja tema kultuuri eri keskkondades

ning ajaloo eri aegadel. Kursusel antakse ülevaade kultuuriantropoloogiasse integreeruvatest teadustest: etnograafiast, etnoloogiast, keeleteadusest, folkloorist, usundite uurimisest, sotsiaalanthropoloogiast, tehnoloogiauuringutest jne. Põhitähelepanu koondatakse mõiste "kultuur" ümber; püütakse lahtimõtestada kultuuri olemust. Käsitletakse ühiskonnastruktuuri põhimõisteid: staatus, roll, sotsiaalsed rühmad, abielu ja perekond, sugulussüsteemid, seadus ja sotsiaalne kontroll. Vaadeldakse majanduselu kultuuriökoloogilisest aspektist, käsitletakse erinevaid keskkonnatüüpe ja nende suhet kultuuri (habiaat). Antakse ülevaade tähtsamatest kultuuri ja asumistüüpidest, omandisuhetest, käsitööoskustest, riitusest, chetest. Esindatud on ka kunst kui kultuuri üks tähtsamaid komponente.

1FLKU.0007 Müüdid ja riitused antropoloogias

lekt. T. Vähi

2 AP A K

Keskaste

Kursus käsitleb inimühiskonna vaimukultuuri. Antakse ülevaade kultuuri suulisest pärimusest – folkloorist ja selle liikidest. Räägitakse traditsiooni väljast, kontekstist, jne. Kursuse põhitähelepanu on pööratud usulisele elule. Käsitletakse usundimaailma kuuluvaid põhimõisteid: supranormaalne maailm, püha ja ebapüha jt. Selgitatakse usundi mõistet; kuidas usund on tekkinud, milline suhe on tal maagiaga, mis on maagia ja millised on selle liigid. Vaadeldakse rituaalset käitumist, antakse ülevaade riituse liikidest; eriliselt vaadeldakse inimese elukaarega seonduvaid siirderiitusi. Tutvustatakse usundilisi autoriteete: samaane, preestreid, pappe, nõidu, prohveteid jne. ning samuti teatud kultusi: esivanemate ja looduse kummardamist, surnutekultust.

1FLKU.0008 Maailmakultuurid

lekt. T. Vähi

2 AP E K

Alamaste

Kursus käsitleb suuremaid maailmakultuure usundilisest aspektist lähtudes, kuna usund mõjutab kultuuri tähtsama osana oluliselt ka kõiki teisi kultuurivaldkondi. Tähtsamatest maailmausunditest käsitletakse hinduismi, budismi, konfutsionismi ja taoismi, sintoismi, judaismi, kristlust ja islamit. Lühikäsitluse antakse Vahemeremaade muinasusunditest: Muinas-Egiptuse usundist, Antiik-Kreeka ja -Rooma, Eufrati ja Tigriise vahelise maa usunditest.

1FLKU.0009 Kultuuriuuringu meetoodika

dots. A. Must

2 AP A K

Keskaste

Kursus annab algetadmisi erinevatest andmete kogumise meetoditest, mida kultuuride uurimisel rakendatakse; teedest, kuidas vältida uurijapoolseid süstemaatilisi vigu kultuurialastes uuringutes (näit. etnosentrism, apeism, sekism jne.).

1FLKU.0010 Sissejuhatus kultuurisotsioloogiasse

dots. A. Must

2 AP E S

Alamaste

Kursus keskendub kultuuri ja ühiskonna vaheliste seoste vaatlemisele. Kursus käsitleb kultuuri kui mingile grupile omaste ühiste tähenduste, hinnangute, väärtuste süsteemi.

Võrreldakse eri rahvaste kultuuri elemente: sümboleid, väärtusi, norme, tavasid ja folkloori. Analüüsitakse dominantkultuuri, sub- ja kontrakultuuride ilminguid ühiskonnas. Antakse ülevaade Euroopa maade kultuuripoliitika printsiipidest tänapäeval.

1FLKU.0011 Muusikaajalugu

magistrant K. Loona

2 AP E S+K

Alamaste

Muusikaajaloo õppekursuse eesmärgiks on Lääne-Euroopa 18., 19. saj. muusikaajaloo tundmaõppimine, põhjalikumalt Viini klassikalise koolkonna (Mozart, Beethoven, Schubert) loomingu tundmaõppimine, rahvuslike koolkondade, muusikavormide ja stiilide tundmaõppimine.

1FLKU.0012 Muusika elementaarteooria ja solfedžo

lekt. E. Oolo

2 AP AE S+K

Alamaste

Kursus koosneb 2 õppeainest: muusika elementaarteooria ja solfedžo. Muusikateooria kursus annab süstemaatilise ülevaate heli omadustest lähtuvalt (heli vältus, rütm ja meetrum, tempo ja agogika terminid, heli kõrgus ja tugevus, heliühendid, akordid). Muusikateooria õpetamine toimub kogu kursuse vältel vahetus seoses elava muusikaga: helistike laulmine, kolmkõlade ja nende pöörete laulmine ja mängimine, D7 dominantseptakordi laulmine-mängimine koos lahendustega, solfedžo harjutuste laulmine, diktaadid, kaanonite laulmine (3–4 häälsed), kadentside mängimine 2 märgi ulatuses.

1FLKU.0013 Kompositsiooni alused

lekt. K. Luiga

1 AP A K

Alamaste

Aines tutvustatakse kompositsiooni aluseid ja kujundamise võtteid (sümmeetria, tasakaal, dünaamika, rütm, proportsioon, varieerimine, kontrast jne.). Praktiliselt tehakse lihtsamaid kompositsiooniülesandeid ning tehakse kavandeid rahvakunstist laenatud elementidega.

1FLKU.0014 Käsitöö

lekt. K. Luiga, ass. K. Laidla

8.5 AP A S+K

Keskaste

Õpitakse silmuskudumise, heegeldamise, tikkimise, pilutamise, kangakudumise, lapitehnika ja käsitrükitehnilisi võtteid, tehakse proovitöid ja valmis esemeid.

1FLKU.0015 Toitumisõpetus ja kodukultuur

met. A. Taba

6 AP A S+K

Alam- ja keskaste

Toitumisõpetuse üldosas käsitletakse toitlustamise aluseid, toidusedeli koostamist ja kalkulatsiooni. Eriosas toimub praktikum õppekõõgis.

1FLKU.0016 Ruumikujunduse alused

lekt. K. Luiga

1 AP A K

Alamaste

Tutvutakse ruumikujunduse eri laadidega ja eesti talutare sisustusega. Käsitlemisele tulevad ruumikujunduse põhialused, värvimõjud ruumis, vormi ja ruumi vastastikused mõjud.

1FLKU.0017 Värvusõpetus ja materjalid

ass. K. Laidla

2 AP A S

Alamaste

Teoreetilises osas saavad üliõpilased ülevaate värvusõpetusest, taimede ja sünteetiliste värvidega värvimisest ning looduslikest materjalidest: puuvill, lina, vill, siid. Praktiliselt tuleb teostada ülesandeid värvusõpetuses, värvida taimedega ja sünteetiliste värvidega.

1FLKU.0018 Rahvuslik tekstiilõpetus

ass. K. Laidla, lekt. K. Luiga

4 AP E S+K

Alamaste

Loengutes saavad üliõpilased ülevaate eesti rahvuslikust tikandist, silmkoeesemetest, rahvuslikest kudumitest ja vaipadest. Praktilises osas tutvutakse tikkimise, silmuskudumise ja kangakudumise tehnikatega, kangastelgede ehituse ja kanga rakendamisega. Muuseumipraktika toimub Eesti Rahva Muuseumis nii alamastmes kui ka keskastmes.

1FLKU.0019 Käsitöö abiõpe

lekt. E. Kärner

2 AP A K

Ülemaste

Käsitöö abiõpe sisaldab nii loenguid kui ka praktilisi töid. Loengutes analüüsitakse abiõppe eesmäärke, õpilastööde hindamise võimalusi, antakse metoodilisi soovitusi. Loengutes lähtutakse lapse individuaalsest eripärast, käsitletakse lapse arengu psühholoogilisi ja pedagoogilisi probleeme esteetilises- ja töökasvatuses, vaimselt alaarenenud laste metoodika eripära, töö tervishoiu ja ohutustehnika elementaarseid nõudeid. Antakse lühülevaade disainist. Praktilised tööd sisaldavad õppetöös vajalike näidismaterjalide valmistamist, erinevate materjalide ja tehnikate tundmaõppimist, antakse algteadmisi ruumikujunduses ja kirjaõpetuses.

1FLKU.0020 Kunstiõpetus koos metoodikaga

lekt. E. Kärner

2 AP A K

Ülemaste

Loengutes käsitletakse järgmisi probleeme: 1) kunstiõpetus kui emotsionaalne esteetiline kasvatus 2) kunstiõpetus kui tunnetustegevus 3) kunstiõpetus ja graafilised oskused 4) kunstiõpetus kui lapse pedagoogiline uurimisvahend 5) kunstiõpetuse teraapilised aspektid 6) kunstiõpetuse metoodika ajalugu. Praktilises õppetöös valmistatakse erinevate kunstitehnikate näidiskogu koos kompositsiooni ja värvusõpetuse ülesannetega. Iga üliõpilane peab läbi viima ühe kunstiõpetuse näidistunni ja selle tulemusi analüüsima.

1FLKU.0021 Rahvakunsti õpetamise metoodika

lekt. E. Kärner

1.5 AP E S

Keskaste

Kursuse eesmärgiks on üldiste teoreetiliste teadmiste andmine, mida rakendatakse õpetamisel. Antakse teadmisi õppetöö organiseerimisest ja läbiviimisest.

Maalikunsti õppetool (vakantne)

1FLKU.0101 Maal

S. Kasemaa, V. Allsalu, E. Luik, M. Önnepalu

0 AP E S+K

Alamaste, keskaste, ülemaste

Punkte annab järgiselt: alamaste 5 AP, keskaste 17 AP, ülemaste 45 AP. Eksam (sisuliselt semestri jooksul valminud praktiliste tööde hindamine) Maali õppekursus kujutab endast peamiselt õlimaali, vähemal määral akvarelli ja teiste maali alaliikide õpetust. Alamastmel on selle sisuks materjalide tehnoloogia, õlimaali tehnika ja tahvelmaali kompositsiooni algõpetus, samuti akvarellitehnika tutvustamine; peaesmärgiks realistlike kujutamisoskuste kujundamine. Alamastmel viljeldakse peamiselt natüürmorti ja figuuri (portree), keskastmel lisandub akt; samuti maalitakse interjööri ja maastikku (viimast peamiselt õppepraktika käigus). Ülemastmel on põhiohk keerukama kompositsioonilise ülesehitusega ülesannetel (figuraalne kompositsioon, suuremõtmeline abstraktne maal), samuti aktimaalil; vastavalt üliõpilase huvidele on mõeldav teostada mistahes projekte, mis mahuvad moodsa kunsti raamidesse. Diplomitöö teostatakse 10 AP mahus ja selle sisuks võib olla suurem üksikteos (projekt) või sari maale (näitus).

1FLKU.0102 Joonistamine

ass. A. Rimm

0 AP E S+K

Alamaste, keskaste, ülemaste

Alamaste 10 AP, keskaste 10 AP, ülemaste 12 AP. Joonistamise õppekursuse ülesandeks on anda üliõpilastele realistlik joonistamisoskus, mis on aluseks vastavate oskuste omandamisel maalil. Samas omab joonistamine iseseisvat tähtsust kui spetsiifiline väljendusvõimalus ning tehnika kujutavas kunstis, samuti võib seda vaadelda graafika eriharuna. Alamastmel omandatakse graafide tehnika, joonistatakse kipsvorme, natüürmorti, vähemal määral modelli (figuur, portree). Keskastmel on peaohk modelli joonistamisel (eriti aktijoonistusel). Ülemastmel joonistatakse akti, samuti keerukama kompositsiooniga töid (mitu figuuri (akti) ühel lehel).

1FLKU.0103 Kompositsioon ja värvusõpetuse alused

0 AP E S+K

Alamaste, keskaste

Alamaste 3 AP, keskaste 7 AP Kompositsiooni ja värvusõpetuse alused kujutavad endast maali abidistsipliini. Antud õppekursus käsitleb probleeme, mida lahendatakse iga maaliülesande käigus (üldse iga kunstiteose loomise käigus), eraldi väljatoojuina. Kursuse käigus õpitakse tundma pildi kompositsioonilise ülesehituse põhilisi seaduspärasusi ning erinevate värvide koosmõju seaduspärasusi.

1FLKU.0104 Plastiline anatoomia

õ. ü. J. Luik

14 AP A S+K

Keskaste

Plastiline anatoomia kujutab endast abidistsipliini maali ja joonistamise suhtes ning peab andma ettekujutuse inimkeha chitusest, skeleti ja lihaskonna tööst nii staatiliste asendite puhul kui liikumises. Õppevahendina kasutatakse nii mullaäze kui modelli, tööd viiakse läbi joonistuslike vahenditega.

1FLKU.0105 Graafika alused

4 AP A S+K

Keskaste

Graafika kui iseseisva kujutava kunsti haru tehnikate ja töövõtete tutvustamine.

1FLKU.0106 Skulptuuri alused

4 AP A S+K

Keskaste

Skulptuuri kui iseseisva kujutava kunsti haru tehnikate ja töövõtete tutvustamine, skulpturaalse modelleerimise algõpetus.

1FLKU.0107 Kunstiajalugu

õ. ü. R. Toompere

13 AP AE S+K

Keskaste

Ülevaade kunstiajaloo kõigist etappidest pearõhuga tehnikate ajalool; erikursused (näit. sümbolika); kunstiteaduse probleemide lühikäsitlused.

Psühholoogia osakond

Arengupsühholoogia õppetool (korr. prof. P. Tulviste)

1FLPH.0101 Arengupsühholoogia I

dots. T. Tulviste

2 AP E S

Alamaste

Sissejuhatavas kursuses antakse lühiülevaade motoorsest, kognitiivsest, sotsiaalsest ning emotsionaalsest arengust inimese elu jooksul, alates prenataalsest perioodist kuni hilise täiseani. Tutvustatakse arengu uurimiseks kasutatavaid meetodeid ning arengut mõjutavaid faktoreid.

1FLPH.0102 Arengupsühholoogia II

dots. T. Tulviste

2 AP E K

Keskaste

Kursuses käsitletakse põhilisi arenguteooriaid. Kursus on mõeldud neile, kes on kuulnud sissejuhatavat kursust arengupsühholoogiasse.

1FLPH.0103 Arengu psühholoogiline analüüs

dots. T. Tulviste

2 AP A S

Keskaste

Kursus sisaldab käelisuse mõõtmist, sõnavara, kategoriseerimise, mälu, verbaalsete, konstrueerimis- ning joonistamisülesannete analüüsi arengu kontekstis. Esimeses tsükliis tutvutakse testide läbiviimisprotseduuriga. Sellele järgneb praktiline andmete kogumine. Saadud andmete alusel käsitletakse erinevate psüühiliste protsesside omavahelisi seoseid ning nende seoste muutumist arengu käigus. Kursus eeldab kursuste "Ülevaade psühholoogiast" ja "Sissejuhatus arengupsühholoogiasse" läbimist. Neuropsühholoogia kursuse läbitegemine on soovitatav, kuid mitte kohustuslik.

1FLPH.0104 Koolipsühholoogia alused

doktorant E. Kikas

3 AP A S

Ülemaste

Kursus toimub kolmes jaos: teoreetilised loengud paralleelselt seminaridega ja praktiline töö koolis. Kursus lõpeb ühe juhtumi kirjaliku analüüsiga. Teoreetiline osa annab ülevaate koolipsühholoogia ajaloost; korraldusest tänapäeval; psühholoogi rollidest ja funktsioonidest koolis ning psühholoogilise teenistuse kontseptsioonidest ja mudelist. Käsitletakse erivajadustega lapse probleeme, õppimist ja õpimotivatsiooni koolis, ülevaade psühhodiagnostikast koolis ja psühholoogilisest mõjustamisest. Koolipsühholoogia hetkeolukord ja probleemid Eestis.

1FLPH.0105 Lapse keele areng

dots. T. Tulviste

2 AP A K

Alamaste

Kursuses antakse ülevaade lapse keele arengust. Erilist tähelepanu pööratakse ema-lapse kommunikatsiooni analüüsile ning kõne arengu seosele lapse üldise kognitiivse arenguga. Kursus on mõeldud tulevastele lapsepsühholoogidele, aga ka kõigile neile, kel tuleb töötada lastega. Kursuse eelduseks on kursuse "Sissejuhatus psühholoogiasse" kuulamine.

Psühhofüsioloogia õppetool (korr. prof. kt. A. Luuk)

1FLPH.0201 Ülevaade psühholoogiast

korr. prof. kt. A. Luuk

3 AP E S

Alamaste

Kursus on orienteeritud sissejuhatusena psühholoogiasse kui teadusse ning ühtlasi rakenduslikku teadmiste valdkonda, mis aitab inimesel mõista omi ja võõraid psühholoogilisi probleeme ning neile ise lahendusi või professionaalset abi otsida. Sissejuhatus psühholoogiasse annab üldise aluse teiste psühholoogiaga seotud kursuste kuulamiseks.

1FLPH.0202 Üld- ja õiguspsühholoogia

dots. J. Huik

2 AP E S

Alamaste

Kursus koosneb üld- ja õiguspühholoogia osast. Esimene osa annab juristidele põhiteadmised neist teadusharudest, mille uurimisobjektiks on inimene ja psüühika. Teemad on pühholoogia aine, meetodid, ajalugu, inimese vajadused ja motiivid, tahe, temperament, isiksus, uni, hüpnosis ja tunnetusprotsessid. Praktikumis tehakse isiksuse ja võimete struktuuri test (IQ). Õiguspühholoogia osas käsitletakse õigusteadvust, kurjategija isiksust, agressiivsust ja kuriteo toimepaneku pühholoogiat. Vaadeldakse väikesi gruppe, suhtlemist, konformsust, kuritegelikke gruppe ja nende pühholoogiat. Pühholoogiaekspertiis, emotsionaalsete seisundite pühholoogiaekspertiis. Psühhofüsioloogia, polügraaf. Praktikumis tutvutakse polügraafi (valedetektori) kasutamist psühholoogiaekspertiisis.

1FLPH.0203 Psühholoogia

korr. prof. M. A. Kotik

2 AP AE S

Alamaste

Õppeainet loetakse kahes variandis. I variant: 72 tundi matemaatika osakonnale (vene osak.) ja majandusosakonnale (vene osak.), II variant: 36 tundi vene filoloogidele ja arstiteaduskonnale (vene osak.). Mõlemad kursused koosnevad kolmest osast: 1) psüühilised seisundid ja protsessid; 2) isiksuse psüühilised omadused; 3) sotsiaalse pühholoogia alused.

1FLPH.0204 Üldpsühholoogia

dots. J. Huik

1 AP A S

Alamaste

Kursuses käsitletakse tavalisest rohkem psüühika tunnetamise teaduslugu: psüühikat puudutavad teadmised traditsionaalsetes kultuurides ja sisemaailma avastamine kõrgkultuurides. Hinge käsitletus (Herakleitos, Platon, Aristoteles), Hippokrates temperamendi tüüpidest ja Theophrastos karakteritest. Psüühika mõiste ja osa elutegevuses. Psüühika arengutasemed: loomade intellektuaalne käitumine, hundilapsed. Elamuste päritolu: aura nägemine, levitatsioon. Isiksuse mõiste ja struktuur (TKT test). Vajadused isiksuse aktiivsuse allikana. Motivatsioon ja emotsioonid, nende füsioloogiline mehhanism. Emotsionaalsed seisundid: äng, afekt, stress, frustratsioon (piltfrustratsioonitest). Temperament (test). Võimed (IQ test). Tunnetusprotsessid: tajut (illusioonid), mälu (katsed) ja mõtlemine (katsed). Uni ja unenäod. Sisendatavus ja hüpnosis.

1FLPH.0205 Sissejuhatus kliinilisse psühholoogiasse

lekt. M. Kreegipuu

2 AP A K

Alamaste

Kursus annab ülevaate ebanormaalsuse olemusest ja selle vormide mitmekesisusest ning suuremate psühholoogiakoolkondade seletused häirete tekkele ja ravimisele. Psühholoogia teadmised ei ole kursuse kuulamise kohustuslikuks eelduseks, küll aga on loenguid hõlpsam jälgida neil, kes eelnevalt psühholoogilise mõistetetagavara ja -mõtlemismetodeid omandanud on (näit. kuulanud ära "Sissejuhatus psühholoogiasse", "Isiksusepsühholoogia" vms.). Sissejuhatus kliinilisse psühholoogiasse on eelduseks kliinilise psühholoogia keskasimise kursuste kuulamiseks (patopsühholoogia, kliiniline psühholoogia II, nõustamise metodoloogia, psühodiagnostika kliinilisel kontingendil).

1FLPH.0206 Kliiniline psühholoogia II

lekt. M. Kreegipuu, A. Aluoja

2 AP E S

Keskaste

Kursus annab ettekujutuse, missugused ainealad ja missugusel tasemel peavad olema omandatud igal psühholoogiks pürgijal, olenemata tema spetsialiseeritud tulevikukavadeist. Seesugusena on kursus kooskõlas psühholoogia bakalaureuse programmi psühhopatoloogia ja kliinilise psühholoogia alajaotustega, ei kata aga kõiki ainealasid, vaid käsitleb valitud teemasid, eeldades teiste iseseisvat läbitöötamist. Kursusesse on teemasid valitud kahel alusel: 1) teema on kliinilises psühholoogias ciulisel kohal, 2) teema iseseisev läbitöötamine oleks raske tema uudsuse ning seega ka materjali laialipaisatuse tõttu eri allikais.

1FLPH.0207 Kliinilise psühholoogia seminar

lekt. M. Kreegipuu

2 AP A K+S

Keskaste

Kursus annab täiendavaid ja süvendatud teadmisi kliinilise psühholoogia alajaotustest, mis bakalaureuse programmi omandamiseks seni puudu on jäänud. Ühtlasi lihvib eskust iseseisvalt kirjandusega töötada ning ettekandeid teha. Arvestuseks tuleb esitada vähemalt kaks iseseisvat tööd (ettekanne seminaril, kirjalik referaat, oponeerimine, haigusjuhtumi analüüs). Punkte saab olenevalt iseseisva töö mahust 1 kuni 2.

1FLPH.0208 Toimetulekuvilumuste programm

lekt. M. Kreegipuu

1.5 AP A S

Keskaste

Kursus annab teadmisi ja oskusi pingeliste elusituatsioonide ja emotsionaalsete probleemidega toimetulekuks. Alusfilosoofiaks on kognitiiv-käitumisteraapia teooria, sisuks mitmesugused enese-efektiivsuse tõstmise meetodid. Moodulitena ülesehitatud kursus lubab selle osi valida vastavalt osalejate eelistustele, samuti meetodeid omavahel kombineerida. Kursusel käsitletavate teemadega saab tutvuda psühholoogia osakonnas. Teemade kaupa on olemas eestikeelseid abimaterjale ning abilehti praktiliste harjutuste jaoks, samuti teste korrigeeritavate probleemalade mõõtmiseks. Arvestuse saamiseks tuleb ära teha iga käsitletava teema praktilised harjutused ning koostada ja teoreetiliselt põhjendada sekkumisprogramm ühe probleemiga toimetulekuks.

1FLPH.0209 Aitamise metodoloogia

lekt. M. Kreegipuu

4 AP S+K

Keskaste

Kursus annab teadmised üldistest metodoloogilistest alustest ja eetilistest printsiipidest ning mõningal määral ka praktiisi oskusi individuaalkliendiga töötamiseks. Kursuse algul täidavad kõik osalejad hinnangu- ja enesehinnangu küsimustiku, mille põhjal valitakse käsitletavat probleemalad. Seetõttu võib iga tsükkel osalejate eelistustest olenevalt veidi erinev saada. Kursusel käsitletavate teemadega saab tutvuda psühholoogia osakonnas. Kõik teemad töötatakse läbi kaasuste analüüsi ning praktiliste harjutuste teel. Osalejad teevad ettekandeid antud probleemi kohta iseseisvalt otsitud teoreetilise ning faktilise materjali põhjal.

1FLPH.0210 Neuropsühholoogia

lekt. A. Toomela

2 AP E K

Alamaste

1. Aju ja käitumise seoste üldised põhimõtted: 3 funktsionaalset blokki, neuropsühholoogiline gradient, ajupoolkeradevaheline funktsionaalne asümmeetria. 2. Aju arengu ja käitumise üldised seosed fülo- ja ontogeneesis. 3. Ajukahjustuse tagajärjed, funktsioonihäire taastumine ja taastamise alused. 4. Eriküsimused: agnoosiad, apraksiad, soolised erinevused, frontaalsagarate ja ajutüvestruktuuride roll psüühikas.

1FLPH.0211 Psühhofarmakoloogia

v. teadur J. Harro

2 AP A K

Keskaste

Sissejuhatus psühhofarmakoloogiasse. Inimaju üldine ehitus ja närvikoe ülesehituse üldpõhimõtted. Närvirakud. Närvimpulss. Sünaptilise ülekande põhimõiste. Kaastransmissioon. Sünapsiteviline keemiline närvierutuse levi. Psühhoos. Hallutsinogeenid. Psühhoosivastased ravimid. Tundeelamuste psühobioloogiline käsitus. Anksiolüütikumid. Depressioonivastased ravimid. Ajeõudude psühobioloogiline käsitus. Sarrustasu ja sarrustatud käitumine. Opiaadid. Psühhostimulaatorid. Psühhofarmakonide toime uurimiseks kasutatavate meetodite kriitiline analüüs.

1FLPH.0212 Neurokeemia

v. teadur J. Harro

1 AP A S

Keskaste

1. Sissejuhatus neurokeemiasse. Neurokeemia ja käitumine. 2. Raku- ja molekulaarbioloogiline ning biokeemiline lähenemisviis neurofarmakoloogias. 3. Sünaptiline ülekanne. Virgatsained ja kaastransmissiooni printsiip. Traat- ja mahtjuhtivus. Neurosteroidid. 4. Atsetüülkoliini kasutavad närvirajad. 5. Noradrenaliini ja adrenaliini kasutavad närvirajad. 6. Dopamiini kasutavad närvirajad. 7. Sterotoniini ja histamiini kasutavad närvirajad. 8. Aminohapped kui virgatsaine. 9. Neuropeptiidid.

Psühhofüüsika õppetool (korr. prof. J. Allik)

1FLPH.0301 Individuaalsed erinevused II

korr. prof. J. Allik, M. Raava

2 AP E S

Keskaste

Kursuse sisu üldisel kujul on antud "Ülevaade psühholoogiast" lk. 39-46. Kursuse eesmärk on anda süvendatud käsitus valitud teemadest vaimsete võimete ja isiksuse psühholoogia käsitlustest. Selle aasta kursus keskendub järgmistele teemadele: pärilikkuse ja omandatu osa vaimsete võimete arengus; geneetilised faktorid vaimsete võimete kujunemises, rassilised erinevused vaimsetes võimetes ja vastukalduvustest vabade (biasfree) testide loomise võimalused; depressiooni käsitlused ja selle uurimine.

1FLPH.0302 Kuulmispsühholoogia

korr. prof. J. Ross

2 AP E S

Keskaste

Kursus keskeneb heli kui füüsilise näituse suhtle heli tajumisega inimese poolt.

Kursus on vaadeldav ühe osana taju psühholoogiast, kusjuures taju puhul peetakse silmas nii madalamaid, perifeerse närvisüsteemi tasemel toimuvaid, kui ka kõrgemaid, ajus toimuvaid protsesse. Kursus algab sissejuhatusega mõningatesse käesolevast ainekst arusaamiseks vältimatult vajalikesse baasmõistetes nagu heli sagedus (kõrgus), helirõhu tase (helitugevus) jt, samuti tutvustatakse põgusalt kuulmissüsteemi ehitust ning signaalitöötlusteooria aluseid. Edasi on iga loeng vaadeldav vähem või rohkem autonoomse üksusena, mis käsitlevad teemasid nagu helivoogude rühmitamine, kõnetaju (vähesel määral ka produktsiooni põhialused, heli taju ruumis, kuulumis–paradoksid jne. Kursuse raamidesse peaks mahtuma lühike helisignaali instrumentaalsele analüüsile pühendatud praktikum (arvuti baasil).

1FLPH.0303 Sotsiaalsühholoogia I

dots. O. Must

3 AP AE S+K

Alamaste

Sotsiaalsühholoogia I sisuks on ülevaade sotsiaalsühholoogia põhimõistetest, uurimisteedadest, arenguetappidest ning olulisematest uurijatest. Nii sisult kui läbimisvormilt jaguneb kursus kaheks osaks: teoreetiliseks ülevaateks ning suhtlemispsühholoogia–alaseks praktikumiks. Soovitatav eelkursus "Sissejuhatus psühholoogiasse".

1FLPH.0304 Sotsiaalsühholoogia II

dots. O. Must

2 AP E K

Keskaste

Sotsiaalsühholoogia II sisuks on sotsiaalsühholoogia põhimõisted, –teooriad, arengulugu. Kursuse detailne sisu on määratletud psühholoogia bakalaureuse programmiga "Ülevaade psühholoogiast". Kursus on teoreetiline, koosneb loengutest ning seminaridest. Kursuse lõpetamiseks on vajalik sooritada kirjalik eksam ning koostada referaat õppejõuga kooskõlastatud teemal.

1FLPH.0305 Küsitlusmeetodid

dots. O. Must

2 AP E K

Keskaste

Kursuse eesmärgiks on küsitlusmeetodi teooria ning praktika tutvustamine. Kursus on eelkõige praktiline: kursusel osalejate ülesandeks on ette valmistada ning läbi viia konkreetne küsitlus ning analüüsida tulemused nii metoodilisest kui sisulisest aspektist. Kursus lõpeb eksamiga, mille sisuks on läbiviidud uurimuse kaitsmine.

1FLPH.0306 Rakenduspsühholoogia

lekt. M. Käärst

1 AP A S

Alamaste

Kursus on mõeldud ülevaatenähtena psühholoogia rakendusvaldkondadest ja psühholoogi töö ja elukutse tutvustusena. Kursus aitab orienteeruda praktilisel psühholoogia probleemides, annab lühiülevaate enamkasutatavatest meetodikatest ja nende rakendusvõimalustest ja viib kurssi psühholoogi töö erinevate külgedega.

1FLPH.0307 Juhtimispsühholoogia

lekt. M. Käärst

2 AP A S

Keskaste

Kursus on mõeldud ülevaatenähtu käitumise psühholoogilistest aspektidest. Kursusel käsitletakse lähemalt erinevaid juhtimisstiili käsitlusi ja leadership'i teooriaid ning nende praktilist rakendust juhtimises. Kajastamist leiavad järgmised teemad: juhi isiksus ja võimed, joonte teooria, käitumuslikud teooriad, juhuslikkuse teooriad, normatiivsed teooriad, osalus, vajadused, motivatsioon, kontroll.

1FLPH.0308 Metodoloogia I

dots. J. Huik, dots. T. Tulviste

2 AP A S+K

Alamaste

Teadusliku psühholoogia üheks oluliseks erinevuseks parateadustest on meetod, mis tähendab faktide ja oletuste (hüpoteeside) kontrollimise oskust. Seepärast on psühholoogia meetodite tundmine oluline. Kutseline psühholoog mitte üksnes ei tea konkreetseid fakte, vaid teab ka viisi, kuidas need faktid on saadud ja milline on nende saamisviiside usaldatavus. Loengutes käsitletakse eksperimenteerimise tekkelugu, induksiooni, deduksiooni ja psühholoogia meetodeid: vaatlus, intervjuu, üksikjuhtumite analüüs (case study), eksperiment. Psühholoogiline eksperiment: hüpotees, muutujad (sõltuvad, sõltumatud, segavad), katsete planeerimine, katserühm, kontrollrühm, mõõtmisviga ja selle hindamine. Praktikumides on tööd vaatluse, intervjuu, illusioonide, aura fenomeni ja lävede mõõtmise kohta.

1FLPH.0309 Psühholoogia praktikum

dots. J. Huik, dots. K. Toim

4 AP A S+K

Alamaste

Kursus eeldab "Metodoloogia I" edukat sooritamist. Meetoditest käsitletakse mõõtmisskaalasid (nominaal-, ordinaal-, intervall- ja suhteskaala) ja nende adekvaatseid andmetöötluse meetodeid. Valiidsuse liigid: manifestne valiidsus, ennustav valiidsus, kureeriv valiidsus. Reliaablus. Reliaabluse liigid: sisereliaablus ja korduvmõõtmise reliaablus. Andmetöötlus: dispersioonanalüüsi (mitme keskmise erinevuse üheaegne võrdlemine) ja faktoranalüüsi (statistiline üldistus) rakendamine. Seniitiline diferentsiaal. Tulemuste vormistamine APA standardi järgi. Praktikumide teemad: mälu efektid, nägude taju, afekti diagnostika (valedetektor).

1FLPH.0310 Suhtlemispsühholoogia

lekt. A. Baltin

2 AP AE S+K

Keskaste

Kursuse eesmärgiks on anda ülevaade sotsiaalpsühholoogia rakendusvaldkondadest ja võimalustest. Kursus on sotsiaalsete oskuste (social skills) käsitlus. Käsitletakse sotsiaalsete oskuste uurimist, kasutamist, omandamist ja õpperõppimist. Käsitletakse sotsiaalsete oskuste õpetamise meetodeid täiskasvanutele.

1FLPH.0311 Loogika

lekt. G. Vuks

2 AP AE S

Alamaste

Formaalne loogika on teadus õige mõtlemise üldistest struktuuridest ehk vormidest. Õppekursuse jooksul tutvustatakse tingimusi, seadusi, printsiipe, mis garanteerivad mõtlemise õigsust. Praktiliste tööde hulka kuulub teksti (arutluse, hüpoteesi, tõestuse) loogilise analüüsi läbiviimine, järelduste analüüs.

1FLPH.0312 Kristlik isiksusepsühholoogia

ass. M. Saks

2 AP A S

Alamaste

Põhimõtete analüüs inimese olemuse suhtes: inimene on oma põhiolemuselt hea/halb või neutraalne. Inimene saab/ei saa ennast parandada (humanistlik filosoofia, E. Fromm, C. Rogers, A. Maslow, ekstentsialistlik käsitlus, R. May, traditsiooniline teoloogia, C. Darwini teooria). Inimene kristlikus perspektiivis. Inimese tervikkäsitlus: vaim, hing ja ihu, seosed nende vahel. Muutused pärast pattu langemist. Psühholoogia teooriad, mis seda kirjeldavad. Jumala esialgse plaani teostumine Jeesuses Kristuses. Isiksuse lõhestatus, vastuolulisus, sisekonfliktid, motiivide võitlus. Isiksuse harmoonia tasakaal, vastuoluliste joonte ühtsus Kristuses. Inimese põhilised parandamatud haigused (hirm, süü, vaen, viha, andeksandmatus). Inimeste tervendavad omadused (usk, lootus, armastus). Isekus, egoism, saamine/isetus, andmine, alaväärsus, üleväärsus, ohkus/identiteet Kristuses.

1FLPH.0313 Kristlik perekonnapsühholoogia

ass. M. Saks

2 AP A K

Alamaste

Piibli õpetus abielust, kristlik ettevalmistus abiellumiseks. Armastus kristlikus mõistes, armastus kui abielu alus. Mehe ja naise erinev olemus, erinev psüühika. Mees ja naine vajavad ning täiendavad teineteist. Mehe ja naise roll perekonnas, omavaheline suhtlemine, suhtlemistasandid. Mehe ja naise põhilised vajadused abielus. Seksuaalsuhted abielus. Vallalisus. Keelatud abielud ja vahekorrad. Abielurikkumine ja lohutus. Suhted vanemate ja laste vahel.

Pedagogikakeskus

Hariduskorralduse õppetool (korr. prof. J. Mikk)

1FLPK.0101 Õpioskuste kujundamine

dots. L. Vassiltšenko

1.5 AP A S+K

Keskaste

Õpioskuse olemus, õpilasstrateegiad, meeldejätmise, info mõistmise, harjutamise jne. strateegiad. Individuaalsete õpioskuste kujundamine õpilasel ja õpetaja roll selles. Enese töö organiseerimine ja enesekontrolli ning õppimise motiveerimise oskused.

4FLPK.0102 Õppetöö korraldus

dots. T. Pedastsaar

2 AP AE S+K

Keskaste

Õppetöö korraldus kaasaegses koolis. Õppe- ja kasvatusprotsessi organiseerimine, õppimistingimuste loomine, õppe- ja kasvatustöö diferentseerimine, tagasiside

korraldamine.

1FLPK.0103 Distsipliini kujundamine koolis

lekt. H. Kukemelk

1.5 AP A S+K

Keskaste

Õppedistsipliini saavutamise võimalikud teed koolitunnis Nende teoreetiline analüüs. Tegelike distsipliiniprobleemide lahendusteede leidmine microteachingu abil.

2FLPK.0104 Kodukasvatus

dots. I. Kraav

1.5 AP A S

Magistri- ja doktoriõpe

Kodu eripära kasvukeskkonnana. Vanemsuse kujunemine ja koduse kasvatus eesmärgid, lastevanemate põhifunktsioonid. Perekonnas kasutatavad kasvatusmeetodid. Perekonnasisene kommunikatsioon. Konfliktid ja nende lahendamine. Traditsioonide osa kodukasvatuses. Julm kodu - "must pedagoogika". Loovust arendav kasvatus. Kasvatusvead. Üksikvanem lapse kasvataja.

2FLPK.0105 Kool ja õpilane muutuv infoühiskonnas

dots. L. Vassiltšenko

2 AP A S+K

Magistri- ja doktoriõpe

Infovoog ja selle üldised seaduspärasused. Infoprotsesside uurimise põhisuunad. Inimene infotulvas, erinevate infoallikate kasutamise spetsiifika ja vastastikuse mõju eripära. Infoprotsesside pedagoogilised probleemid, õppija infotulvas. MK ja kooli vahelised suhted, koostöömodelid. Õpetaja rolli muutused seoses infohulga kasvuga ja MK arenguga.

1FLPK.0106 Põhjamaade hariduskorraldus

lekt. H. Kukemelk

0.5 AP A S

Keskaste

Kursuses käsitletakse koolisüsteemi funktsioneerimise põhimõtteid ja reeglistikku põhjamaades. Vaagitakse eraldi riigi- ja alternatiivkoolituse põhimõtteid.

4FLPK.0107 Kooliküpsus

lekt. K. Indre

1 AP E S+K

Alamaste

Kursuses avatakse kooliküpsuse ja koolivalmiduse mõisted, algõpetuse ülesanded, kooliküpsuse ja koolialgusega seotud probleemide käsitlemist Eesti kooli ajaloos. Kooliküpsuse tunnused, kujunemise tingimused ja diagnoosimine. Koolieelse kasvatus osa lapse ettevalmistamisel kooliks.

4FLPK.0108 Arengupsühholoogia

dots. I. Kraav

4 AP A S+K

Ülemaste

Ülevaade olulisematest arenguküsimustest (Erikson, E.; Mahler, S. M.; Piaget, J.; Kohlberg, L. jt. arengukontseptsioonid); kaasaegse psühholoogia seisukohad lapse füüsilise, vaimse, emotsionaalse ja sotsiaalse arengu kohta. Arenguhälbed ja nende arvestamine kasvatuses. Õppeprotsess. Õpiteooriad.

4FLPK.0109 Lugemise ja kirjutamise psühholoogia

korr. prof. J. Mikk

1 AP A S+K

Alamaste

Kursuse eesmärgiks on tutvustada lugemise psühholoogilisi aluseid ja anda soovitusi efektiivseks lugemiseks ning kirjutamiseks. Kursuses käsitletakse lugemise ja teksti mõistmise olemust, mõistmisoskuse arendamist, kiirlugemise võtteid (artikultatsiooni mahasurumine, regressioonide kaotamine, nägemisvälja laiendamine, sõnavara arendamine), efektiivse teksti omadusi (lihtsus, struktureeritus, lühidus, emotsionaalsus), teksti keerukuse valemide, lihtsa keele reegleid, teksti koostamise etappe, õppekirjanduse koostamise aluseid, arvutite osa tekstide koostamisel ja hindamisel.

1FLPK.0110 Perekonnaõpetus

dots. I. Kraav

1.5 AP A S+K

Keskaste

Perekonnaõpetuse kursuses käsitletakse perekonnaelu psühholoogiat ja eetikat. Antakse ülevaade abielu kulgu mõjutavatest teguritest, abielu perioodidest ja vanemsusest. Tulevased õpetajad saavad ettekujutuse suhtlemisprobleemidest, konfliktide lahendamise strateegiast ja lahutuse mõjust perekonnaliikmete psüühikale.

4FLPK.0110 Perekonnaõpetus

dots. I. Kraav

3 AP A S+K

Keskaste

Kursus annab põhjaliku ülevaate probleemidest, mida koolis inimeseõpetuse tsükliis käsitletakse, nooruki sotsiaalset arengut abieluküpsuse saavutamiseni. Antakse ülevaade abielu kulgu mõjutavatest teguritest ja abielu perioodidest. Olulise osa kursusest moodustavad suhtlemisprobleemid ja konfliktide lahendamise strateegiad. Käsitletakse vanemsust ja vanemlike väärtusi ning lapse mõju vanemate isiksuse arenemisele, samuti lahutuse mõju nii abikaasade kui ka laste psüühikale. Kursus sisaldab ka perekonnaõpetuse metoodika elemente.

2FLPK.0111 Uurimismeetodid pedagoogikas

korr. prof. J. Mikk

1 AP A S+K

Magistri- ja doktoriõpe

Kursus annab esmaalusel pedagoogikaalaste teadustööde mõistmiseks, hindamiseks ja läbiviimiseks. Kursuses käsitletakse uurimistöö üldküsimusi (uurimistöö eetika, uuritavate esinduslikkus, uurimistöö vormistamine), andmete kogumise põhimeetodeid (küsitlus, ankeet, eksperiment, eksperthinnangud) ja statistilise andmetöötluse meetodeid (mõõteskaalad, dispersioon, korrelatsioon, regressioon, tulemuste usaldatavus).

1FLPK.0112 Pedagoogiline psühholoogia

korr. prof. J. Mikk

4 AP AE S+K

Keskaste

Sissejuhatav kursus pedagoogilise hariduse omandamisel. Annab ülevaate orienteerumiseks kõikides põhilistes koolitöö ja õpetamisega seostuvatest pedagoogika valdkondadest. Jaotub kolmeks põhiteemaks – õpilane, õppimine ja õppe-kasvatus protsessi organiseerimine – ning kaheks abiteemaks – mõõtmine ja hindamine õppekasvatustöös ja töö erandlike ning hälbivalt käituvate õpilastega. Kursuse põhiteemad käsitlevad õpilase arengu aspekte ja keskkonda; õppimise ja emotsionaalse teadvuse kujunemise seaduspärasusi; ja pedagoogilise tegevuse eesmärgistamise, erinevate õppemeetodite ja –vormide ja tagasiside (analüüsi) kasutamise, suhtlemise ja õppetööks vajaliku psühhosotsiaalse kliima ja distsipliini loomise seaduspärasusi ja probleeme.

2FLPK.0112 Pedagoogiline psühholoogia

dots. I. Kraav

2 AP AE S+K

Magistri- ja doktoriõpe

Kursus annab ülevaate isiksuse arengust lähtudes kaasaja psühholoogia arengukontseptsioonidest lapse füüsilise, vaimse, emotsionaalse ja sotsiaalse arengu kohta. Põhiteemadeks on õpilane, õppimine ja õppe-kasvatustöö protsessi organiseerimine, käsitletakse ka mõõtmist ja hindamist õppekasvatustöös. Olulise osa kursusest moodustavad erandlike ja hälbivalt käituvate õpilaste kasvatamise ja õpetamise alused ning selleks vajaliku psühhosotsiaalse atmosfääri loomise seaduspärasused. Põhjalik ülevaade antakse õppimisega seotud teoreetilistest probleemidest.

1FLPK.0113 Suhtlemispsühholoogia

lekt. K. Indre

1.5 AP AE S+K

Keskaste

Kursuses avatakse suhtlemise olemus, funktsioonid, eduka suhtlemise eeldused, kommunikatsioon, suhtlemisvahendid. Kursus annab ülevaate interaktsioonist: sotsiaalne preteptsioon, situatsiooni- ja isikutaju, partnerite vastastikune mõju, kooskõlastatud tegevus, meeskonnatöö ja koostöö alused. Praktilises osas – sünergiline vaimne koostöö eesmärgiga eneserefleksiooniks, –tunnetuseks ja –regulatsiooniks rühmatöö kaudu.

4FLPK.0114 Nõustamine (aitav inimsuhe)

lekt. K. Indre

1 AP A S+K

Alamaste

Kursus sisaldab isiksuse teooriaid: psühhoanalüütiline, biheivioristlik ja humanistlik suund inimesekäsitluses (Rogers Allport, Maslow, Erikson) ja aitava inimsuhte olemus, käsitletakse järgmisi probleeme: inimene konfliktis või kriisiseisundis, toetav–abistav tegevus, praktilise psühhoterapia metodoloogilised alused ja põhiprintsiibid, valik võtteid psühho- ja pereteraapiast, eneseanalüüs, pedagoogiline konsulteerimine.

4FLPK.0115 Õppeprotsessi analüüs ja hindamine

lekt. K. Indre

0.5 AP A S+K

Keskaste

Kursuses käsitletakse õppeprotsessi psühholoogilisi aluseid: õppimise olemus, funktsioonid ja isikulised aspektid, õpetamise ja kasvatamise koostoime ning õpetaja ülesanded õpikeskkonna loomisel, õpetaja rollimuutuste põhjendus seoses haridusuuendustega. Õpetaja ja õpilase koostgevuse printsiibid ja analüüsimise meetodika. Tunnianalüüs. Evalvatsioon ja hindamine.

4FLPK.0116 Murdeea psühholoogia ja pedagoogika

dots. I. Kraav

2 AP A S

Alamaste

Murdeea põhilised isärasused. Kognitiivne, kõlbeline ja sotsiaalne areng murdeas. Lühiülevaade uurimise ajaloost ja suundadest. Noorsoo subkultuur.

Haridusteooria õppetool (korr. prof. P. Kreitzberg)

1FLPK.0201 Hariduse ja kooli ajalugu

lekt. S. Priimägi

1 AP AE S

Keskaste

Haridusteooria ajalugu uurib haridusteooriate ja kasvatuse praktika arengut inimsoo ajaloo üksikute etappidel. Erinevate ajastute kasvatuse eesmärgid ja kooli organisatsioon on kõige vahetumalt seotud vastava ajastuga – seega majanduse, poliitika, kultuuriga, millele aluse paneb uue põlvkonna kasvatamine. Haridusteooria ajalugu on vajalik kaasaja pedagoogilise situatsiooni mõistmiseks, erinevate pedagoogiliste konsenkventside ja pedagoogilise tegevuse valgustamiseks. Haridusteooria ajalool on kasvatusteaduses prognoosiv osa.

2FLPK.0202 Sissejuhatus kõrgkooli pedagoogikasse

dots. M. Salundi

2 AP AE S+K

Magistri- ja doktoriõpe

Hariduse areng ja ülikoolide teke Euroopas. XII–XVII saj kõrgema hariduse spetsialiseerumine. Tartu Ülikooli osa Eesti kultuuri ja hariduse arengus. Kõrghariduse reformi peasuunad (võrdlevalt erinevates riikides). Õppeprotsess kõrgemas koolis. Innovatsioonid pedagoogilises hariduses.

1FLPK.0203 Haridusuuendus ja hariduspoliitika

dots. M. Salundi

0.5 AP A S+K

Ülemaste

Haridusteooria suhteliselt iseseisva osana kujutab haridusinnovaatika kindlalt piiritletud haridusteaduse valdkonda, olles hariduspoliitika nurgakiviks. Antud kursuses antakse ülevaade hariduse põhifunktsioonidest, hariduse osast ühiskonna ja inimese suhtlemisel. Näidatakse muutuste omavahelist seost ühiskonnas, hariduses ja inimese kõlbelises arengus. Eraldi tuuakse välja rahvusliku identiteedi küsimused, analüüsitakse formaalhariduse ees seisvaid ülesandeid: preventiivsus hariduses, sotsiopedagoogilised korrektsioonid. Konkreetselt vaadeldakse Eesti kooli arengut aastatel 1960 – 1993, sh.

muukeelse hariduse arengut. Teoreetilisele materjalile lisandub hulgaliselt statistilist materjali. Eesti kooli struktuuri arenemine. Põhikool ja põhiharidus. Gümnaasiumide taastamine. Haridusseadusandluse kujunemine. EV Haridusseadus. Pedagoogiline haridus Eestis. Haridusreform.

4FLPK.0204 Võrdlev hariduskorraldus

dots. M. Salundi

1 AP A K

Ülemaste

Võrdlev hariduskorraldus on võrdleva pedagoogika osana terviklik kursus kooli arengust eri riikides. Eriline tähelepanu pööratakse koolikorralduse võrdlevale käsitlusele Skandinaavia maades ja hariduslikus mõttes meile tuttavates Lääne-Euroopa riikides – Saksamaa, Prantsusmaa, Inglismaa, Holland jt. Kooli arengut käsitletakse ka ajaloolises kontekstis, tuues välja sarnaseid jooni ja erisusi. Põhirõhk on pööratud analüüsile ja teiste riikide kogemuse üldistamisele. Eesti Vabariigi tingimustele. Eraldi tuuakse välja erinevate kooliastmete spetsiifilised probleemid – põhikooli ja gümnaasiumi areng.

2FLPK.0205 Andragoogika

lekt. K. Indre

1.5 AP AE S+K

Magistri- ja doktoriõpe

Kursus käsitleb täiskasvanute õppimist ja õpetamist ning pidevõppe osa ühiskonna ja isiksuse arengus. Avatakse täiskasvanute koolituse ja õppimise eesmärgid ja eripärad, ka täiskasvanute vajadused ja õpimotivatsioon. Selguvad pidevõppe süsteem ja koolituse suunad, vormid, mudelid ning täiskasvanute õpetamise meetodid. Võrdlevas andragoogikas tutvustatakse teiste maade vastavat süsteemi.

4FLPK.0205 Andragoogika

lekt. K. Indre

1.5 AP E S

Ülemaste

Kursuses antakse ülevaade andragoogika ainek, objektist, printsiipidest ja erinevatest kontseptsioonidest. Käsitletakse täiskasvanute koolituse eesmärgi ja osa isiksuse arengus, täiskasvanud õppija psühholoogilisi eripärasid, õpituatsiooni kujundamist, meetodeid ja andragoogi osa selles protsessis. Tutvutakse pidevhariduse korraldusega Põhjamaades ja teistes Euroopa riikides. Eraldi käsitletakse Eesti õpetajate täienduskoolituse minevikku ning suundi, sisu ja vorme tänapäeval.

4FLPK.0206 Õppe-kasvatus eesmärkide klassif. ja konkretiseerimine

dots. E. Krull

1.5 AP A S+K

Ülemaste

Kursus käsitleb tuntumaid õppe-kasvatus eesmärkide klassifikatsioone, nende loomise teoreetilisi aluseid ning praktilisi rakendusi. Põhiliselt võetakse vaatluse alla Bloomi ja Gagné õppe-kasvatus eesmärkide klassifikatsioonid, vaadeldakse nende praktilisi rakendusi ning käsitletakse võrdlevalt nende teoreetilisi aluseid ja sisu. Erilist tähelepanu pööratakse kursuses pedagoogilise tegevuse eesmärkide valiku ja konkretiseerimise teoreetilistele ja praktilistele probleemidele.

4FLPK.0207 Ainetestide konstrueerimise psühholoogilis-metoodilised alused

dots. E. Krull

1 AP A S+K

Keskaste

Annab põhiettevalmistuse ainetestide konstrueerimiseks. Kursuse põhilisteks teemadeks on: ainetestide roll ja funktsioon õppetöös, õppe-eesmärkide spetsifikatsiooni rakendamine testitava sisu valikuks, essee- ja valitava vastusega testiküsimuste konstrueerimise psühholoogilis-metoodilised alused, testi patareide koostamine, läbiviimine ning hindamine, testitulemuste tõlgendamine ja testide valiidsuse ning reliaabluse määramine.

4FLPK.0208 Õppeprotsessi psühholoogilised alused

dots. E. Krull

1.5 AP AE S+K

Alamaste

Kursus annab ajaloolise lühiülevaate arusaamade kujunemisest õppimise kohta. Tutvustab põhilisi kaasaegseid õppimisteooriaid - biheivioristlikke, kognitiiv-informatsioonilisi ja neobiheivioristlikke - ning nende praktilisi rakendusi. Põhjalikumalt käsitletakse Gagnè õppimisprotsesside ja õppetunni ülesehituse mudeleid. Lisaks käsitletakse õpimotivatsiooni põhiallikaid ja kujundamise metoodilisi võtteid ning õpioskuste omandamise kognitiivseid ja afektiivseid aspekte.

2FLPK.0209 Innovatsioonid hariduses

dots. M. Salundi

1 AP A S+K

Magistri- ja doktoriõpe

Muutused ühiskonnas ja muutused hariduses. Nende protsesside omavaheline seotus. Indiviidi suhe ühiskonda, eriti hariduse kaudu. Inimese areng sotsiaalses keskkonnas. Formaalses hariduses toimuvad muutused, nende side majanduse arenguga. Poliitiliste otsustuste kujunemine, nende mõju haridusreformidele. Haridusinnovatsioonid ja haridusinstituutsioonid. Innovatsioonide vertikaal- ja horisontaaltoimed. Püsivus ja muutused hariduses.

4FLPK.0210 Õpilaste kõlbelse ja sotsiaalse teadvuse kujunemine

dots. E. Krull

1.5 AP A S+K

Ülemaste

Kursuses tutvutakse põhiliste laste ja õpilaste kõlbelse ja poliitilise teadvuse kujunemist kirjeldavate psühholoogiliste teooriatega, nende praktiliste järeldestega. Kõlbelse arengu osas tutvutakse Kohlbergi kõlbelse otsustuse arengu kognitiivse teooriaga, psühhoanalüütiliste kontseptsioonidega, Hoffmani integraalse kognitiiv-emotsionaalse ning Carteri aksioloogilise lähenemisega. Poliitilise sotsialiseerimise osas tutvutakse tuntumate sellealaste uurimustega maailmas ning käsitletakse poliitilise sotsialiseerimise probleemide lahendamisvõimalusi igapäevases koolitöös.

1FLPK.0211 Haridusfilosoofia

korr. prof. P. Kreitzberg

2 AP AE S+K

Ülemaste

Haridusfilosoofia õpetamine taotleb kokkuvõtlikult järgmisi eesmärgi: haridusotsustusi

(nii haridussüsteemi puudutavate kui õpetaja vahetu klassiruumi tegevusega seostuvate) põhjendavate lähteideede ja kujutluste teadmist ja arusaamist; hariduslahenduste taustideede kriitilist hindamisvõimet, nende seose nägemist erinevate haridusväärtustega; aktiivset osavõttu hariduspoliitikast; isikupärase lähenemise leidmist õpetaja rollile; suhtumist haridusse kui avatud, innovatsioonilisse, kõigi aktiivset osalust eeldavas tegevusvaldkonda.

2FLPK.0212 Haridusteooria

korr. prof. P. Kreitzberg

16 AP AE S+K

Magistri- ja doktoriõpe

Haridusteooria alused kujutab endast integratiivset programmi haridusfilosoofiast, haridussotsioloogiast, hariduspoliitikast. Kaasaja aktuaalsed haridusprobleemid. Filosoofilised, sotsioloogilised ja psühholoogilised ideed ja paradigmad ühiskonna, inimese ja teadmise olemusest. Haridusinstituutide tekke põhjused ja kujunemine, kaasaegsed hariduspoliitilised debadid. Antiik-Kreeka - Lääneliku filosoofia ja haridusfilosoofia lähtekeht. Haridusideede areng. Loodusteaduslik-positivistlik lähenemine haridusele. Pragmatistlik hariduskäsitlus. XX saj. hariduskäsitlused. Haridusteadus Eestis.

1FLPK.0213 Võrdlev pedagoogika

lekt. H. Kukemelk

0,5 AP AE S+K

Ülemaste

Enamike Lääne-Euroopa riikide ning USA, Kanada, Austraalia, Jaapani, India, Indoneesia, Tansaania, Nigeeria jt. riikide haridussüsteemide, probleemide ja ülesannetega tutvumine. Võrdleva pedagoogika kui teaduse väljakujunemine. Hariduselementide ja põhimõtete ületoomise võimalikkus ühest riigist teise.

4FLPK.0214 Hariduspoliitika

dots. M. Salundi

1 AP A S+K

Ülemaste

Hariduspoliitika määratlus. Ühiskonnas toimuvate haridusprotsesside majanduslik-poliitiline tagapõhi. Haridusinnovatsioonid Euroopa riikides. Haridusseadusandluse areng. Hariduspoliitika EV-s. Eesti kooli perspektiivid. Pedagoogiline haridus. Pidevõpe.

2FLPK.0215 Pidevharidus

lekt. K. Indre

1 AP S+K

Magistri- ja doktoriõpe

Kursus käsitleb pidevhariduse osa ühiskonna ja isiksuse arengus. Selguvad pidevhariduse süsteem ja koolituse suunad, vormid, mudelid ja täiskasvanute õpetamise eesmärgid ja meetodika eripärad. Tutvutakse ka Põhjamaade vastavate süsteemidega.

Semiootika osakond

Semiootika õppetool (korr. prof. I. Černov)

1FLSE.0101 Vene filosoofilis-religioosne mõte XIX–XX saj.

lekt. M. Lotman

2 AP

S+K

Keskaste, ülemaste, magistriõpe

Analüüsitakse vene nn. hõbeajastu väljapaistvaimate autorite vaateid. Kursuse põhiideeks on nende vaatlemine esteetika, mitte teoloogia ega filosoofia kontekstis.

1FLSE.0102 Luule kui semiootika

lekt. M. Lotman

3 AP

K+S

Keskaste, ülemaste, magistriõpe

Analüüsitakse poeetilise teksti süntaktilist ja pragmaatilist struktuuri.

1FLSE.0103 Semiootika ajalugu

lekt. I. Avramets

1 AP

S

Keskaste

Loengud on adresseeritud neile üliõpilastele, kes on eelnevalt omandanud semiootika põhialused. Kursus käsitleb põhjalikumalt ja detailsemalt semiootika eri suundade ja nende eredaimate esindajate töid (näiteks Jakobson, Hjelmslev, Chomsky, Lotman, Barthes, Levi-Strauss, Lacan, Metz, Eco jt.).

1FLSE.0104 Semiootika ajalugu: põhietapid

lekt. I. Avramets

1 AP

K

Alamaste

Loengukursus peab silmas neid üliõpilasi, kes on kursis semiootika probleemidega ning on tuttavad terminoloogilise miinimumiga (s. t. neid üliõpilasi, kes on kuulnud loengukursust "sissejuhatus semiootikasse"). Loengukursus tutvustab üliõpilastele semiootika eellugu ja käsitleb semiootilisi probleeme alates märgi kontseptsioonist, struktuurist, binaarsest opositsioonidest antiikteadlaste õpetuses ja lõpetades semiootiliste ideede väljakujunemisega XIX s. filosoofias, psühholoogias ja lingvistikas. Samuti on loengukursuse kavas üliõpilaste tutvustamine XX s. semiootika ajalooga ülevaateliselt.

1FLSE.0105 Kultuuriteksti mõistmine

lekt. I. Avramets

2 AP

S+K

Alamaste

Kursuse raames vaadeldakse teksti kui semiootika, lingvistika, retoorika, hermeneutika ja loogika uurimisobjekti. Üks osa loengutest on pühendatud teksti: käsitlemise traditsioonilistele (ontoloogilistele ja gnoseoloogilistele aspektidele, kuid põhiteemaks on teksti mõistmine ja seletamise probleemid. Vaatluse all on ka tekstide seletamise kontseptsioonide ajalugu XX sajandi hermeneutikani välja. Ajalooline ülevaade ei ole europotsentristlik, hõlmates ka sanskriti, araabia jm. traditsioone.

1FLSE.0106 Bütsants ja Vana-Venemaa: genees ja tüpoloogia

lekt. I. Avramets

1 AP K

Alamaste, keskaste, ülemaste

Erikursus on määratud üliõpilastele, kes tunnevad vanavene kultuuri ja kirjanduse ajaloo põhi probleeme. Loengutes on kavas näidata Bütsantsi ja Vana-Venemaa suhte arengut alates eelkristliku Venemaa perioodist kuni XVII sajandini. Traditsiooniliste teemade kõrval ("kirjanduslik transplantatsioon", II lõuna-slaavi mõju jt.), erilist tähelepanu pööratakse loengutes tüpoloogilistele paralleelidele.

Sotsioloogia osakond

Praktilise sotsioloogia õppetool (korr. prof. P. Kenkmann)

1FLSS.0101 Sotsioloogia üldkursus

korr. prof. P. Kenkmann, lekt. S.-M. Krikk de Mateo

3 AP S+K

Alam- või ülemaste, magistratuur

Kursus hõlmab ülevaate sotsioloogilise ühiskonnakäsituse põhitemaatikast, nüüdisaja sotsioloogia lähenemisviisidest ühiskonnaähtustele ja sellekohasest mõistesüsteemist. Olenevalt valitud mahust ja kuulajate huvidest hõlmab kursus eri määral loengute kuulamist ning kuulajate iseseisvat kirjanduse ja sotsioloogilise materjaliga.

1FLSS.0102 Sotsioloogilise uurimuse meetodika

korr. prof. P. Kenkmann, teadur R. Murakas

3 AP K või 2S+2K

Alam- või ülemaste, magistriõpe

Kursus annab ülevaate sotsioloogilise uurimuse metodoloogia põhiprobleemidest ning praktikale orienteeritud käsitluse empiirilise uurimuse peamistest tehnikatest ja arvutite ning tarkvara kasutamisest sotsioloogilises uurimuses. Praktilise töö maht oleneb valitud kursuse mahust, ülemastme puhul kaasatakse teatud uurimistehnikate õpetamisel teisi spetsialiste.

1FLSS.0103 Sotsioloogia ajalugu

dots. H. Käärik

4 AP K+S

Kursus käsitleb aine jaoks oluliste autorite teoreetilisi süsteeme paradigmade kaupa, võimaluse piires vaadeldes iga süsteemi geneesi (metodoloogiline aspekt).

1FLSS.0104 Kaasaegne sotsioloogiline teooria

dots. H. Käärik

2 AP S

Käsitluse all on põhilised kaasaegsed Lääne sotsioloogilised koolkonnad: struktuur-funktsionalism, fenomenoloogia, marksism, sümboolne interaktsionism, tunnetussotsioloogia.

1FLSS.0105 Haridussotsioloogia

v. teadur J. Saarniit

2 AP S

Keskaste

Kursus käsitleb haridussotsioloogia koolkondi ja teoreetilisi ideid ajaloolises perspektiivis ja kaasaajal ning annab ülevaate kaasaegse haridussotsioloogia põhilistest empiirilise uurimise suundadest ja meetoditest.

Sotsiaaltöö õppetool (vakantne)

1FLSS.0301 Sissejuhatus sotsiaaltöösse

dots. H. Mikkin

3 AP A S

Alamaste, magistriõpe

Kursus on adresseeritud kõikide erialade üliõpilastele ettekujutuse loomiseks uuest tegevusvaldkonnast Eesti ühiskonnas ja uuest erialast. Õpitakse tundma sotsiaalse kaitse kaht poolt: üksikisiku sotsiaalnõustamist eluraskustega toimetulekuvõime tõstmiseks ning inimsõbraliku, turvalise ühiskonnakorralduse aluseid. Eraldi käsitletakse kõige kaitsetumaid elanikkonna grupe: vaeseid, puuetega isikuid, vanureid, probleemlapsi jt. ning neile mõeldud riiklikke toetussüsteeme. Magistrandide loengud on ühised põhiõppe üliõpilastega, arvestuse nõuded aga eeldavad suuremas mahus kirjanduse läbitöötamist.

1FLSS.0302 Sotsiaaltöö missioon, väärtused, eetika ja praktika printsiibid

1 AP A S

Alamaste

Kursuse käigus töötatakse läbi kutse-eetika üksikküsimused, lahendatakse praktiliste ülesannetena eetilisi dilemmasid. Kursus annab üldise tausta sotsiaaltöö humanistlikule väärtusalusele ning tuletab sellest juhised praktiliseks, eetika ja humanismi printsiipe järgivaks igapäevatööks.

2FLSS.0302 Sotsiaaltöö väärtused, eetika ja praktika printsiibid

1 AP A K

Magistriõpe

Kursuse käigus töötatakse läbi kutseeetika üksikküsimused, lahendatakse praktiliste ülesannetena eetilisi dilemmasid. Kursus annab üldise tausta sotsiaaltöö humanistlikule väärtusalusele ning tuletab sellest juhised praktiliseks, eetika ja humanismi printsiipe järgivaks igapäevatööks.

1FLSS.0303 Sotsiaalpoliitika ja avaliku elu korraldus I

v. teadur J. Kõre

3 AP A K

Alamaste

Käsitletakse teemasid: heaoluühiskond ja heaoluriik, heaolu kindlustavad institutsioonid, sotsiaalne heaolu Eestis. Sotsiaalpoliitika areng ja olukord Eestis 1920–1993. Sotsiaalteenuste finantseerimise erinevad allikad. Sotsiaalsed indikaatorid, millega seletatakse ühikonna arengutaset.

2FLSS.0303 Sotsiaalpoliitika ja sotsiaalne heaolu

v. teadur J. Kõre

6 AP A S+K

Magistriõpe

Käsitletakse teemasid: heaolühiskond ja heaoluriik, heaolu kindlustavad institutsioonid, sotsiaalne heaolu Eestis. Sotsiaalpoliitika areng ja olukord Eestis 1920–1993. Sotsiaalteenuste finantseerimise erinevad allikad. Sotsiaalsed indikaatorid, millega seletatakse ühiskonna arengutaset.

1FLSS.0304 Inimlik mitmekesisus ja elanikkonna riskirühmad

7 AP A S+K

Alamaste

Käsitletakse teemasid: lastekaitse ja perekond, puute ja arenguhälvetega isikud, vanurid, tervisehäiretega inimeste sotsiaalprobleemid, noorsootöö ja sotsiaaltöö koolis, õigusrikkujate rehabilitatsioon, alkoholism ja narkomaania, sotsiaalne kaitse ettevõtete personalile, kohanemiskustega välismaalased, sotsiaalne kohanematus ja hulkurlus, andekate laste sotsiaalne kaitse. Kursus õpetab tundma elanikkonna üksikute riskirühmade erivajadusi erilise rõhuga kõikide inimeste juriidilisele ja psühholoogilisele võrdsusele.

2FLSS.0304 Inimlik mitmekesisus ja riskirühmad

8 AP A S+K

Magistriõpe

Käsitletakse teemasid: lastekaitse ja perekond, puute ja arenguhälvetega isikud, vanurid, tervisehäiretega inimeste sotsiaalprobleemid, noorsootöö ja sotsiaaltöö koolis, õigusrikkujate rehabilitatsioon, alkoholism ja narkomaania, sotsiaalne kaitse ettevõtete personalile, kohanemiskustega välismaalased, sotsiaalne kohanematus ja hulkurlus, andekate laste sotsiaalne kaitse. Kursus õpetab tundma elanikkonna üksikute riskirühmade erivajadusi erilise rõhuga kõikide inimeste juriidilisele ja psühholoogilisele võrdsusele.

1FLSS.0305 Inimese areng: sotsiaaltöö kliendi teooria I

dots. H. Mikkin

3 AP A S+K

Alamaste

Käsitletakse teemasid: terve inimese bioloogia; stress, kriis ja toimetulek; täiskasvanute psühholoogia läbi erinevate vanuseperioodide, inimese vajaduste muutus vanusega. Kursus annab põhialuse sotsiaaltöö kliendi kui sotsiaaltöö mõjutamisobjekti tundmaõppimiseks. Eraldi käsitletakse psüühika- ja käitumishäirete seda valdkonda, mis jääb väljapoole psühhiaatria huviorbiiti ja kuulub seega sotsiaaltöö kompetentsi.

2FLSS.0305 Inimese areng

dots. H. Mikkin

6 AP A K

Magistriõpe

Käsitletakse teemasid: terve inimese bioloogia, täiskasvanute psühholoogia läbi erinevate vanuseperioodide, inimese vajaduste muutus vanusega. Kursus annab põhialuse sotsiaaltöö kliendi kui sotsiaaltöö mõjutamisobjekti tundmaõppimiseks. Eraldi käsitletakse psüühika- ja käitumishäirete seda valdkonda, mis jääb väljapoole

psühhiaatria huviorbiiti ja kuulub seega sotsiaaltöö kompetentsi.

1FLSS.0306 Välipraktika (tutvumiskäigud töökohtadesse)

1 AP A S+K

Alamaste

Kursus annab ülevaate põhilistest hoolekandeesutuste tüüpidest ja nende töö tegelikust sisust. Üliõpilastel on võimalus võrrelda teoreetilistes kursustes pakutud teadmisi ühiskonnast ja üksikisikute probleemidest Eesti tegelikkusega, samuti analüüsida, millised hoolekandevalad ja mil määral vajavad professionaalse ettevalmistusega sotsiaaltöötajaid. Välipraktika annab esmase võimaluse edapidiseks spetsialiseerumissuuna valikuks, samuti hinnata oma kutsesobivust sotsiaaltöök.

2FLSS.0306 Mitteametliku sotsiaaltöö ressursid

lekt. A. Seilenthal

2 AP A S+K

Magistriõpe

Kursus keskendub lokaalsele omaalgatuslikule ja vabatahtlikule tegevusele sotsiaalse heaolu parandamisel ühiskonnas. Vaatluse all on mitteametliku sotsiaaltöö riskid ja võimalused; sotsiaalsete aktsioonide olemus, meetodid ja tehnikad nende läbiviimisel jt.

1FLSS.0307 Intervjuerimisstrateegiad

teadur D. Kutsar

4 AP A S+K

Keskaste

Kursus on sissejuhatuseks sotsiaaltöö meetodite blokile. Luuakse ettekujutus kliendiga töötamise protsessi põhikomponentidest: abistaja isiksuse eelhäälestus, usaldussuhte loomine, kliendi probleemi uurimine, kuulamisoskus, tegevusvastused, probleemi kontseptualiseerimine, tegeliku probleemi määratlemine ja väljundeesmärgi püstitamine koostöös kliendiga, tulemuste hindamine. Kursus on eeldusaineks intervjuerimisoskuste praktilisele treeningule ja välipraktikale töökohal.

2FLSS.0307 Suhtlemise alused

lekt. S. Põldvere

1 AP A S

Magistriõpe

Loengutsükli eesmärk on omandada keel ja üldised teadmised suhtlemissituatsioonide analüüsiks, suhtlemiskompetentsuse tõstmine. Olulisel kohal on enesetunnetus ja regulatsioon. Põhilised teemad: suhtlemise olemus, suhtlemiskompetentsus, inimeseks olemise oskused; suhtlemisakt, kontakt; suhtlemise diagnoos, prognoos ja regulatsioon tasandivaliku abil, adekvaatne enesejaatus; mitteverbaalsete suhtlemisvahendite osa ja ülesanded suhtlemisel; isikutaju võimalused ja vahendid, põhivead; aktiivne kuulamine kui vestluse juhtimise vahend; rollikäitumine; konflikt ja sellega toimetulek; grupi mõiste ja põhikarakteristikud, grupiliikmete vastastikune toime, grupi areng.

1FLSS.0308 Interpersonaalse suhtlemise alused

lekt. S. Põldvere

1 AP A S

Keskaste

Kursus käsitleb suhtlemise üksikute aspektide teoreetilisi mudeleid, mille tundmine on

eelduseks suhtlemistreeningule nii sotsiaaltöötajate kui ka nende klientidega: psühholoogilise kontakti loomine, suhtlemisprotsessi diagnoos, prognoos ja regulatsioon, enesejaatus, isikutaju, kuulamisoskus, rollikäitumine, grupiprotsessid suhtlemisel.

2FLSS.0308 Grupiprotsessid

lekt. S. Põldvere

1 AP A K

Magistriõpe

Kursus annab teoreetilise ülevaate rühmatöö meetodite kasutamiseks laste, puuetega inimeste jt. riskirühmade abistamiseks. Õpitakse tundma grupi nähtavat ja nähtamatut struktuuri, tüüpilisi rolle grupis, grupi arengu 4 põhifaasi ja nende juhtimist. Eriline rõhk on grupi iseregulatsiooni ja grupijuhi sekkumise tasakaalu tundmaõppimisel.

1FLSS.0309 Grupiprotsessid

lekt. S. Põldvere

1 AP A K

Keskaste

Kursus annab teoreetilise ettevalmistuse rühmatöö meetodite kasutamiseks laste, puuetega isikute jt. riskirühmade abistamisel. Õpitakse tundma grupi nähtavat ja nähtamatut struktuuri, tüüpilisi rolle grupis, grupi arengu nelja põhifaasi ja nende juhtimise strateegiaid. Eriline rõhk on grupi iseregulatsiooni ja grupijuhi sekkumise tasakaalu tundmaõppimisel.

2FLSS.0309 Inimese sotsiaalne toimetulek

teadur D. Kutsar

1 AP A S+K

Magistriõpe (erialase baashariduseta)

Kursuse eesmärgiks on mõistete süsteemi "sotsiaalne kohanemine – sotsiaalne toimetulek – sotsiaalne turvalisus" tundmaõppimine; sotsiaalpoliitilise mõtlemise arendamine; toimetuleku eeltingimuste formeerumise ja muutumise seaduspärasuste mõistmine. Kursuse läbinu oskab hinnata kliendi toimetuleku taset ja sellest lähtuvalt leida klienti optimaalselt abistava strateegia tema toimetuleku taseme parandamiseks.

1FLSS.0310 Inimese sotsiaalne toimetulek

teadur D. Kutsar

1 AP A K

Keskaste

Põhimõisted: sotsiaalne kohanemine, sotsiaalne toimetulek, sotsiaalne turvalisus. Inimese põhivajadused ja nende rahuldamise keskkonnasüsteemne käsitlus. Inimese ja keskkonna interaktsioon. Neli lähenemisviisi maailmale ja iseendale: staatiline, mittesüsteemne, deterministlik ja emantsipatoorne. Erinevad arusaamad sotsiaalsest võrdsusest.

2FLSS.0310 Sotsiaaltöö ja perekond

teadur D. Kutsar, lekt. A. Keenberg

1 AP A K

Magistriõpe

Kursuse eesmärgiks on perekonna formeerumise, funktsioneerimise ja purunemise üldiste seaduspärasuste tundmaõppimine ja perekonnaprobleemide mõistmine. Kursuse käigus kasutatakse palju empiirilist materjali, mis on kogutud TÜ Perekonnauurimisrühma poolt

eesti perekondade kohta.

1FLSS.0311 Sotsiaaltöö ja perekond

teadur D. Kutsar, lekt. A. Keerberg

2 AP A S

Keskaste

Kursus õpetab tundma perekonda kui sotsiaalse kaitseüsteemi põhilüli, mille koormustaluvusest sõltub oluliselt inimese heaolu. Pereprobleemid kui sotsiaalsete protsesside indikaatorid. Perekonnatüübid, perekonna struktuur ja funktsioonid. Perekond ja seksuaalsus. Perekonna loomine, areng ja lahutus. Perekond kui lapse arengu keskkond. Puudega laps perekonnas. Soovimatu laps, üksikvanemaga laps. Sotsiaalne stress ja perekonna ABC-X stressi mudel. Perevägivald. Pereteraapia alused.

2FLSS.0311 Asjaajamine organisatsioonis

dots. H. Mikkin

1 AP A K

Magistriõpe

Kursus annab sissejuhatava ülevaate igale juhile vajalikest teadmistest organisatsiooni toimimise ja muutumise kohta. Mõrksõnad: hierarhia, juhtimine, tööjaotus, eesmärgistamine, hindamine, personali valik, personali arendamine, innovatsioon, konflikti lahendamine.

1FLSS.0312 Intervjuerimisoskuse treening

dots. H. Mikkin, lekt. S. Põldvere

4 AP A K+S

Keskaste

See on sotsiaaltöö meetodite põhikursus, mis annab praktilise ettevalmistuse üksikkliendi probleemi analüüsiks, kontseptualiseerimiseks ja sekkumiseks. Praktilistes harjutustes õpitakse looma usaldussuhet, kuulamisoskust, eri liiki küsimuste esitamist, psühholoogilist toetamist, stressi leevendamist, näilise probleemi tagant tegeliku esiletoomist, kliendiga kontrakti sõlmimist ning sekkumisvõtteid muutuste esilekutsumiseks kliendis. Põhimeetod on intervjuusituatsioonide modelleerimine ja analüüs video-tagasiside abil.

2FLSS.0312 Intervjuerimisstrateegiad

teadur D. Kutsar

4 AP A S

Magistriõpe

Kursus on üks osa sotsiaaltöö meetodite blokist. Kursuse läbimine aitab arendada strateegiaid, mis on vajalikud igapäevatöös kliendiga. Kursus on teoreetilise suunitlusega, mida toetavad teised praktilisemat laadi kursused, kinnistab praktilikal saadav kogemus töös kliendiga. Kui praktiliste oskuste väljaarendamisele suunatud kursused vastavad küsimusele "Kuidas?", siis käesolev kursus vastab küsimusele "Miks?" ja "Millal?" vastavaid oskusi rakendada. Kursusel on kaks põhieesmärki: 1. abistamisprotsessis kasutatavate oskuste strateegiline lahtimõtestamine; 2. kliendikeskse orientatsiooni arendamine, selle kaudu ka tulevase abistaja professionaalse läbipõlemise ennetamine.

1FLSS.0313 Grupitöö juhtimise treening

lekt. K. Saue

1 AP A K

Keskaste

Kursuse käigus saavad üliõpilased isikliku grupikogemuse ja harjutavad end treeneri rollis. Praktilisi harjutusi tehakse järgmistel teemadel: grupiliikmete ja grupi eesmärkide selgitamine; treeneri eesmärk harjutuse valikul, ajastamine ja instruksioonide andmine; enesetutvustus ja töö alustamine, grupi turvalisus; warm-up; töö väikestes gruppides; kirjalikud, liikumis- ja kunsti harjutused; juhitud kujutlused ja fantaasiad; psühhodraama ja sotsiodraama harjutused; rollimängud; ajurünnak; diskussioonid; transaktsionaalne analüüs; küsimuste esitamise meetodika; tulemuste analüüs ja töötlemine.

2FLSS.0313 Superviseerimise alused välipraktikal

dots. H. Mikkin

2 AP A K

Magistriõpe

Kursus annab ettevalmistuse sotsiaaltöötajatele, kes edaspidi oma töökohal juhendavad välipraktikal olevaid üliõpilasi. Võetakse läbi kogemusliku õppimise alused ning tagasiside funktsioonid ja meetodid iseõppimisel. Eriline rõhk on oskuste omandamise protsessi liigendamisel ning valikulisel kinnitamisel. Õpitakse koostama superviisori meetodilisi abivahendeid.

1FLSS.0314 Pereteraapia

lekt. A. Keenberg

3 AP A S+K

Keskaste

Kursus on sissejuhatav osa süsteemse pereteraapia alasele väljaõppele, kohandatud sotsiaaltöö vajadustele. Annab põhioskused kliendi probleemide lahendamiseks tema perekonna kaasahaaramisega. Märksõnad: kommunikatsiooniteooria küberneetiline mudel, süsteemiteooria, lineaarne ja tsirkulaarne põhjuslikkuse mudel, kommunikatsiooni metatasandid, perekonna patoloogia ja suhtlemise mustrid, teraapiaseansi ülesehitus, tsirkulaarne küsitlus, positiivne konnotatsioon, sekkumine, kodused ülesanded.

2FLSS.0314 Intervjuerimisoskuse treening

dots. H. Mikkin, lekt. S. Pöldvere

2 AP A K

Magistriõpe

Eelduseks on kursuste "Suhtlemise alused" ja "Intervjuerimisstrateegiad" läbimine. See on sotsiaaltöö meetodite põhikursus, mis annab praktilise ülevaate üksikliendi probleemide analüüsiks, kontseptualiseerimiseks ja sekkumiseks. Praktilistes harjutustes õpitakse looma usaldussuhet, kuulamisoskust, eri liiki küsimuste esitamist, psühholoogilist toetamist, stressi leevendamist, näilise probleemi tagant tegeliku esiletoomist, kliendiga kontrakti sõlmimist ning sekkumisvõtteid muutuste esilekutsumiseks kliendis. Põhimeetod on intervjuusituatsioonide modelleerimine ja analüüs video-tagasiside abil.

1FLSS.0315 Abistaja enesejuhtimise treening

lekt. K. Saue

2 AP A K+S

Keskaste

Intensiivne töö probleemsete klientidega võib avaldada tagasimõju sotsiaaltöötaja tervisele läbipõlemise sündroomi näol. Kursus õpetab sotsiaaltöötajat juhtima abistamisprotsessi enesejuhtimise tehnikate kaudu, et saavutada suurem kontroll abistamisprotsessi üle ning säästa end liigsest stressist. Märksõnad: kontakt ja kontaktihäired, projektsioon, introjektsioon, retrofleksioon, konfluents, lõpetamata tegevused, läbipõlemise sündroom, elustsenaarium, konflikt, enese aktsepteerimine, respekt kliendi suhtes.

2FLSS.0315 Grupitöö meetodid

lekt. K. Saue

1 AP A S

Magistriõpe

Sotsiaaltöötaja peab olema suuteline käivitama ja juhtima abivajajate gruppe. Selleks on vajalik lisaks grupitöö teooriale isiklik grupikogemus ning harjutamine treeneri rollis. Praktist harjutamist leiavad järgmised teemad: grupiliikmete ja grupi eesmärkide selgitamine; treeneri eesmärk harjutuse valikul, ajastamine ja instruksioonide andmine; enesetutvustus ja töö alustamine, grupi turvalisuse harjutused; warm-up harjutused; töö väikestes gruppides; kirjalikud harjutused; liikumisharjutused; kunstiharjutused; juhitud kujutlused, fantaasiad; psühhodraama ja sotsiodraama harjutused; rollimängud; ajurünnak; diskussioonid; transaktsionaalne analüüs; küsimuste esitamise meetodika; tulemuste analüüs ja töötlemine. Kursus eeldab ainekursuse "Grupiprotsessid" läbimist.

2FLSS.0316 Pereteraapia

lekt. A. Keerberg

3 AP A S

Magistriõpe

Eelduseks on kursuse "Sotsiaaltöö ja perekond" läbimine. Kursus hõlmab abielu- ja pereteraapia enamkasutatavad meetodid, kujunemisloo, seosed teiste distsipliinidega, meetodite võrdleva analüüsi. Põhitähelepanu keskendub süsteemsele pereteraapiale, selle teoreetilistele lähtekohtadele, põhimõtetele, tehnikatele, rakendamisevõimalustele ning efektiivsuse hindamisele. Süsteemse pereteraapia kursuse märksõnad: kommunikatsiooniteooria kübemeetiline mudel, süsteemiteooria põhimõisted, lineaarne ja tsirkulaarne – põhjuslikkuse erinevad mudelid, kommunikatsiooni metatasandid, perekonna patoloogia ja patoloogilise suhtlemise muustrid, teraapiaseansi ülesehitus, tsirkulaarne küsitlus, hüpoteesid, neutraalsus, strateegia, positiivne konnotatsioon, interventsioon, koduülesanded.

2FLSS.0317 Abistaja isiksus

lekt. K. Saue

2 AP A S

Magistriõpe

Abistaja tähtsamaks töövahendiks on tema isiksus. Teadlikkus enesest ja hetkel eneses toimuvast on aluseks protsesside juhtimisel teises inimeses. Klientides muutuse ja kasvu stimuleerimiseks peaks abistaja ise elama sisemisele kasvule orienteeritud elu, rakendama abistamistehnikaid oma elus. Kursus võimaldab läbi praktiliste harjutuste õppida arendama eneses edukale abistajale vajalikke isiksuse omadusi. Kuna abistaja mõjutab klienti kogu oma isiksusega, on vajalik abistaja pidev töö enesearendamisel, mille väljundiks on kliendi kiirem juhtimine isevastutusele ja oma eluga toimetulekule.

2FLSS.0318 Välipraktika I (õppekäigud hooldusasutustesse)

2 AP A S

Magistriõpe

Välipraktika I tutvustab võimalikult erineva profiiliga tulevase töökohti, õppijad on vaatelejarollis ning koostavad hiljem kirjaliku töö, kus võrreldakse teooria poolt loodud pilti sotsiaaltöö sisust Eesti tegelikkusega. Külastatakse vanadekodu, lastekodusid, puuetega isikute organisasioone, sotsiaalabiameteid, tööhõivetalitust, haiglaid.

2FLSS.0319 Välipraktika II (superviseeritud praktika töökohal)

13 AP A K

Magistriõpe

Töötatakse tulevasel töökohal täisvastutusega, kuid juhendaja (superviisori) kontrolli all. Tegevuse mõtestamiseks ja esilekerkinud raskuste analüüsiks esitavad õppijad kirjalikud tööd, mis esitatakse seminaridel. Välipraktika käigus lihvitakse laboripraktikumides omandatud oskusi üksikliendi, perekonna ja organisatsiooniga töötamisel.

Vene ja slaavi filoloogia osakond

Vene keele õppetool (korr. prof. I. Külmoja)

1FLVE.0201 Tänapäeva vene keel. Morfoloogia

korr. prof. I. Külmoja

3 AP S

Alamaste

Käsitletakse vene keele vormimoodustust vormide kasutamist, põhirõhk on grammatikakategooriate semantikal.

1FLVE.0202 Tänapäeva vene keel. Tuletusõpetus

korr. prof. I. Külmoja

1 AP K

Keskaste

Käsitletakse sõna morfeemset struktuuri ja sõnatuletus seaduspärasusi (tuletusviise, liidete tähendust), õpetatakse analüüsima tuletusi.

1FLVE.0203 Tänapäeva vene keele normatiivne grammatika

lekt. V. Štšadneva

4 AP K+S

Alamaste

Pragmaatilise orientatsiooniga kursuse peamised eesmärgid on: 1) tutvumine keele normi teooriaga, 2) kirjakeele aktsentoloogiliste, grammatiliste, stilistiliste ja muude normide tundmaõppimine.

1FLVE.0204 Tänapäeva vene keele normatiivne grammatika

dots. E. Vaigla

2 AP

S+K

Alamaste

Kursuse eesmärk on valmistada üliõpilasi ette edasiseks vene keele süsteempäraseks õppimiseks tänapäeva teaduse tasemel. Esimesel kursusel on kavas kõige põhilisemad teadmised ja oskused. Töö on valdavalt praktilist laadi. Oluline on ka kirjaliku keele korrektsus, ortograafia. Kursuse konkreetne sisu oleneb esmakursuslaste oskuste ja teadmiste tasemest.

1FLVE.0205 Tänapäeva vene keel. Fraseoloogia

dots. E. Vaigla

1 AP

K

Keskaste

Fraseoloogia olemus ja kontseptsioonid. Fraseologism ja sõna, fraseologism ja püsiühendite liigid (funktsioonid, ekspressiivsus, semantika, grammatika jne.). Fraseologismide süstematiseerimine. Polüseemia, variandid, sünonüümika; stiililised funktsioonid. Fraseologismide päritolu ja teke.

1FLVE.0206 Tänapäeva vene keel. Foneetika

dots. E. Vaigla

2 AP

K

Alamaste

Ülevaade vene keele häälikusüsteemist (artikulation; akustiline aspekt). Silp, rõhk, intonatsioon. Fonoloogia kui funktsionaalne foneetika. Häälik ja foneem. Ortoepia. Vene keele graafika alused ja eripära. Foneetiline ja fonemaatiline transkriptsioon.

1FLVE.0207 Tänapäeva vene keel. Leksikograafia

dots. E. Vaigla

1.5 AP

S

Alamaste

Kursuse eesmärk on süvatutvumine vene keele sõnastikega kogu nende rohkuses. liigirikkuses ja mitmekesisuses. Oluline on teada neis leiduva informatsiooni ja materjali eripära ning kasutamise võimalusi. Töö on põhiliselt praktilist laadi; kolmandik ajast on ette nähtud iseseisvaks tööks.

1FLVE.0208 Vene keele ajalugu

dots. J. Kudrjartsev

3 AP

S

Keskaste

Kursuse eesmärk on tutvumine hääliku ja vormisüsteemi ajaloo ja vene keeles. Loetakse vene keeles.

1FLVE.0209 Vanaslaavi keel

dots. J. Kudrjartsev

2 AP

K+S

Alamaste

Kursuse hõlmab vanaslaavi keele olulisemaid foneetilisi ja grammatilisi aspekte, mis on vajalikud igale slaavi keele spetsialistile. Kursus algab kevadel. Loetakse vene keeles.

1FLVE.0210 Vene kirjakeele ajalugu

dots. J. Kudrjajtsev

1 AP K+S

Alamaste

Kursuse sisu on vene kirjakeele ajaloo põhiprobleemid. Loetakse vene keeles.

1FLVE.0211 Sissejuhatus etimoloogiasse

dots. J. Kudrjajtsev

1 AP K

Keskaste

Kursuse põhieesmärk on tutvumine etimoloogia uurimise meetoditega. Loetakse vene keeles.

1FLVE.0212 Pragmaatiline süntaks

lekt. J. Kostandi

1 AP S

Keskaste

Kursus on pühendatud süntaktiliste vahendite vaatlemisele lause ja teksti pragmaatilise suunitluse väljendamise vaatepunktist.

1FLVE.0213 Tänapäeva vene keel. Süntaks

lekt. J. Kostandi

2 AP K+S

Keskaste

Kursus on pühendatud süntaktiliste vahendite vaatlemisele lauses, tekstis ja sõnaühendis. Vaadeldakse nende moodustumise ja funktsioneerimise seaduspärasust.

1FLVE.0214 Keeleteooria alused

lekt. S. Meltser

3 AP S

Alamaste

Keeleühikute ja -kategooriate tundmaõppimine; keel kui märgisüsteem; keel kui niisugune ja konkreetset keeled kui inimkeele individuaalsed esinemisvormid; inimkeele päritolu ja arengu seaduspärasused.

1FLVE.0215 Etnolingvistika

lekt. S. Meltser

3 AP S

Keskaste

Keele- ja etnopsühholoogiliste faktorite vastastikune mõju keele arengus ja funktsioneerimisel; konkreetsete keelte- ja rahvusajaloo kirjeldus.

1FLVE.0216 Teksti stilistika

lekt. V. Štšadneva

2 AP K+S

Keskaste

Teksti lingvistika ning teksti stilistika eristamise alused, stilistilise organiseerimise meetodid ja võtted tekstide erinevates liikides (žanrides).

1FLVE.0217 Keeleanalüüsi alused

erak. prof. M. Šeljakin

1 AP K

Keskaste

Käsitletakse keele uurimise põhimõtteid ja meetodeid kaasaegses keeleteaduses.

1FLVE.0218 Keel ja inimene

erak. prof. M. Šeljakin

1 AP K+S

Alamaste

Käsitletakse keelesüsteemi ja selle funktsioneerimise motiveeritust.

1FLVE.0219 Praktiline vene keel

lekt. J. Kostandi, lekt. A. Seleznjova

6 AP K+S

Keskaste

Kursuse eesmärgiks on vene kirja- ja kõnekeele arendamine.

Vene kirjanduse õppetool (korr. prof. L. Kisseljova)

1FLVE.0301 Vene kirjanduse ajalugu

lekt. A. Malts

3 AP K+S

Alamaste

Loengukursus annab ülevaate vene kirjanduse tekkimisest ja arengust selle tekkimisest XI sajandil kuni XIX sajandi II pooleni. See on akadeemiline kursus Vene kirjanduse arengusuundadest ja vene kirjanike loomingust nimetatud perioodil.

1FLVE.0302 Vene kirjanduskriitika ajalugu

erak. prof. P. Reifman

3 AP K+S

Ülemaste

Loengukursusel ja seminarõppustel antakse ülevaade Vene kirjanduskriitilise mõtte arengust, koolkondadest, silmapaistvamaist esindajaist XVIII–XIX sajandil.

1FLVE.0303 Vene arhaism XIX s. algusel

korr. prof. L. Kisseljova

1 AP K+S

Keskaste

Erikursuses vaadeldakse nn. "vene idee" tekkimist uuemas Vene kirjanduses. Selle idee kandvana esindajana esitletakse A. S. Šokovit, kelle elu ja loomingut käsitletakse uudele (arhiivileiud) materjalile toetudes.

1FLVE.0304 Tänapäeva vene kirjandus

lekt. Ü. Pärli

1 AP K+S

Alamaste

Kursus annab ülevaate Vene kirjanduse arengust aastatel 1950 – 1990 nii metropolis kui eksiilis ("sulaperioodi" kirjandus, 70. –a. kirjandus; postmodernism vene kirjanduses).

Põhjalikumalt vaadeldakse V. Grossmani, V. Rasputini, A. Solženitsõni, F. Iskanderi jt. loomingut.

1FLVE.0305 Oma ja "võõras" vene kirjandusliku teadvuse struktuuris

lekt. P. Toropõgin

2 AP

K+S

Ülemaste

Loengu kursus toetub kogu vene kirjanduse allikmaterjalile, mille sees vaadeldakse üht keskmata Vene kultuuriloo probleemi – "oma" ja "võõra" vahekorda. See probleem rahvuslikust identiteedist ja võõrmõjudest teravnes eriti alates Peeter I valitsemisajast.

1FLVE.0307 Kirjandusteooria alused

lekt. A. Danilevski

3 AP

K+S

Alamaste

Kursus käsitleb kirjandusteooria põhikontseptsioone, termineid, uurimissuundasid, stiilitunnuseid, kirjandusteadusliku uurimise eripära.

1FLVE.0308 Tekstianalüüsi meetodika ja metodoloogia

lekt. A. Danilevski

2 AP

K

Keskaste

Kursuse teoreetilises osas vaadeldakse teksti kui kultuuriilmingut, kui tervikut, erinevaid lähenemisi tekstile (koolkonnad, esindajad). Teksti analüüsi praktika.

1FLVE.0309 Vene XX s. kirjandus

lekt. Ü. Pärli

1 AP

K+S

Keskaste

Kursus annab ülevaate vene kirjanduse arengust XX s., alates sajandivahetuse modernistlikest suundadest (sümbolism, futurism, akmeism) kuni postmodernismini tänapäeva vene kirjanduses. Põhjalikumalt käsitletakse A. Bloki, B. Pasternaki, M. Tsvetajeva, A. Platonovi, M. Bulgakovi, J. Brodsky loomingut.

1FLVE.0401 Tõlketeooria alused

lekt. L. Pild

1 AP

S

Keskaste

Kursuses käsitletakse tõlketeaduse kõige üldisemaid teoreetilisi probleeme (tõlketeaduse koostiosad, metakeele probleem tõlketeoorias, tõlge kui metatekst jne.). Põhjalikumalt vaadatakse taidetõlke probleeme (luule, proosa, draamateoste tõlkimine).

1FLVE.0402 Tõlkekursus

lekt. A. Malts

1.5 AP

S

Ülemaste

Tõlkekursus on ette nähtud eelkõige tõlkepraktika kogemuse omandamiseks.

Lühikestele teoreetilistele sissejuhatavatele loengutele tõlkepraktikasse järgnevad seminarid, kus analüüsitakse tõlgitavaid tekste ja tõlkimise viise (meetodeid) ning viiakse läbi seminarõppusi praktilise tõlke alal.

1FLVE.0403 Eesti-Vene kultuuri- ja kirjandussuhted

lekt. A. Malts

0.5 AP

S

Keskaste

Loengukursus annab lühiülevaate kultuuriloolistest kontaktidest Eesti ja Venemaa vahel alates XVIII s. kuni käesoleva ajani. Vaadeldakse erinevaid suhete vorme, eristatakse erinevaid perioode ja nähakse nende suhete sõltuvust ajaloolis-poliitilisest situatsioonist.

Žurnalistika osakond

Ajakirjanduse ajaloo õppetool (vakantne)

1FLZU.0101 Teadustöö alused

teadur E. Lauk

1 AP

A

K

Alamaste

Kursuse eesmärgiks on tutvumine teadustöö teoreetiliste alustega, humanitaarteadustes kasutatavate meetodite põhiprintsiipidega. Seminaride käigus koostavad üliõpilased kursuseprojekti, tutvudes seejuures teadustöö kõigi etappidega alates teema formuleerimisest ja lõpetades töö vormistamisega.

1FLZU.0102 Eesti kultuurilugu

lekt. K. Aru

3 AP

E

S+K

Alamaste

Kursuse raames käsitletakse kultuuri avaras tähenduses-rahva ideekapitalina, vaimse pagasina. Tutvutakse kultuuriipiirkondade kujunemisega Eesti- ja Liivimaal, kultuuritraditsioonidega ja uute ideede sünni- ja arengulooga. Antakse ülevaade kultuuri kui ideevara levimehhanismidest ühiskonna arengu eri etappidel. Jälgitakse olulisemaid muutusi kultuuri tarbimises ning eesti professionaalse kunstikultuuri tekkimist ja edenemist selle algusajast tänapäevani.

1FLZU.0103 Eesti kirjandus

lekt. K. Aru

3 AP

E

S+K

Ülemaste

Kursuse raames antakse ülevaade eesti kirjanduse tekkimisest ja arenemisest algusaegadest tänapäevani. Iseloomustatakse kirjandusliku mõtte liikumisi ja rühmituste osa kirjanduselu kujundamisel ja kujunemisel. Vaadeldakse teiste maade kirjanduse mõju ja eeskujut eesti kirjandusele. Tutvutakse erinevate kirjandusvoolude tähtsamate esindajatega eesti kirjanduses. Käsitletakse kodu-eesti ja välis-eesti kirjanduse suundumusi, erinevusi ja kokkupuutepunkte. Samuti kirjanduse arengut mõjutanud kirjanduskriitika ja kirjandusteaduse olukorda ja otsinguid. Tähelepanu pööratakse ka kirjanduse ja ajakirjanduse vahelistele suhetele, ajakirjanduse osale.

1FLZU.0104 Ida-Euroopa ajakirjandus

dots. S. Uus

1.5 AP E K

Alamaste

Antakse ülevaade ajakirjanduse arengust Venemaal, Lätis ja Leedus. Iseloomustatakse nõukogude totalitaarset massikommunikatsiooni süsteemi ja selle mõju nn. sotsialismileeri maadele.

1FLZU.0105 Üldine ajakirjanduse ajalugu

teadur H. Harro

1.5 AP A S

Alamaste

1FLZU.0106 Eesti ajakirjanduse ajalugu

teadur E. Lauk

4 AP E S+K

Alamaste

1907, 1907–1917, 1917–1918, 1918–1940, 1940–1944. Kursuse jooksul tutvutakse ajakirjanduse üle kehtinud ja kehtestatud seaduste, määruste, reguleerivate aktidega. Silmapaistvate ajakirjanike elu ja ajakirjanduslik töö.

Massikommunikatsiooni ja žurnalistika õppetool (korr. prof. P. Vihalemm)

1FLZU.0201 Informaatika algkursus

ass. M. Somelar

1 AP A S

Alamaste

Kursuse käigus omandatakse personaalarvutite kasutamiseks vajalikud algteadmised. Tutvutakse nii IBM kui ka Macintosh tüüpi arvutite riist- ja tarkvaraga. Põhitähelepanu pööratakse tekstiredaktorite kasutamisele.

1FLZU.0202 Ajalehe küljendamine

ass. M. Somelar, lekt. R. Kurvits

1 AP A K

Alamaste

Kursus koosneb kahest poolest. Esimesel poolel tutvutakse ajalehe küljendamise põhiprintsiipidega. Seminarides arutatakse eri tüüpi ja eri maade ajalehtede kujundamisvõtteid. Kursuse teine pool kujutab endast praktikumi arvutitel. Tuginedes omandatud teadmistele tuleb üliõpilastel etteantud materjale kasutades küljendada üks uudistelehekül.

1FLZU.0203 Kommunikatsioonivahendite areng

teadur H. Harro, ass. M. Somelar

3 AP E S+K

Alamaste

Massikommunikatsiooni mõiste ja funktsioonid ühiskonnas. Selle muutumine ajas. Teabelevi erinevad vormid: suulise teabelevi ühiskonnast industriaalühiskonnas toimiva massikommunikatsioonini (teabe ja uudiste levi suulises ühiskonnas, kirjakeelne ühiskond ja uudiste levi, trükikunst ja informatsioonilevi, massiühiskond, telegraaf, raadio).

Ajakirjanduslike meetodite (teabe korje ja avaldamise ning levitamise viiside) muutumine seoses teabevahendite arenguga ja massikommunikatsiooni institutsioonide arenguga. Massikommunikatsioonivahendite ajaloo kursuse 2. osa käsitleb selliste tehnoloogiate arengut nagu tavatelevisioon, SAT- ja Kaabel-TV, video, elektronarvutid jne. Antakse ülevaade nende tehnoloogiate toimimisprintsipidest, vastastikustest seostest ja arengusuundadest.

1FLZU.0204 Ajakirjanduse ühiskondlik regulatsioon

teadur H. Harro

2 AP E K

Keskaste

Kursus käsitleb: ajakirjanduse reguleerimise vajadus ja probleemid ühiskonnas; ajakirjandusvabadus ja tsensuur (ajalugu ja teoreetilised alused); eneseregulatsioon (ajalugu, teoreetilised probleemid); ajakirjanduseetika; objektiivsus ja tasakaalustatus ajakirjanduses; allikate usaldatavus ja kontrollimine; demokraatlike riikide põhiseadused ja ajakirjandusvabadus; ajakirjandus- ja informatsiooniseadused; juurdepääs informatsiooniallikatele; laim ja solvang ajakirjanduses; kohtuprotsesside reportaažid ja erapooletu kohtumõistmise tagamine; reklaamipiirangud; ringhäälingu regulatsioon.

1FLZU.0205 Ajakirjaniku tööprotsess

dots. S. Uus

1 AP A K

Alamaste

Kursuse ülesandeks on anda üliõpilastele pilt ajakirjaniku loomingulise tööprotsessi olemusest, teema valiku lähtekohtadest, materjali kogumise põhimoodustest, faktide ja žanri valimisest, konflikti osast ajakirjanduses jms.

1FLZU.0206 Eesti ajakirjanduse süsteem

dots. S. Uus

1 AP A S

Alamaste

Kursuse ülesandeks on anda ülevaade Eesti ajakirjandussüsteemi lähtekohtadest, olemusest, selle eri osade olemusest ajakirjandussüsteemis, massiteabevahendite omavahelistest ja arenguperspektiividest.

1FLZU.0207 Toimetuse töökorraldus

dots. S. Uus

1 AP E K

Alamaste

Eesmärgiks on anda ülevaade toimetuse (eeskätt pressitoimetuse) olemusest, toimetuse struktuurist, toimetuse juhtimisest, osakondade ja teiste allüksuste töö põhimõtetest, samuti toimetuse majanduspooldest nii praegu kui lähitulevikus.

1FLZU.0208 Ajakirjandusmeisterlikkus

dots. S. Uus

2 AP A S+K

Ülemaste

Kursuse eesmärk on süvendada tudengite teadmisi loomingulisest protsessist, eriti analüüsivate ja publitsistlike ajakirjanduslike teoste loomisest; õpetada analüüsima

omaenda ja teiste ajakirjanduslikku tööd professionaalsuse, ajakirjandusliku meisterlikkuse aspektist; samuti hindama toimetuse loomingulist õhkkonda ja töökorralduse mõju ajakirjandusmeisterlikkusele.

1FLZU.0209 Uudis ajakirjanduses

ass. P. Pullerits

6 AP E S+K

Alamaste

Kursus õpetab kirjutama ajalehe uudislugu, käsitleb uudise kriteeriume ja struktuuri, sõnastust, allikatele viitamist, pealkirjastamist jms. Kursus õpetab ka reporteritööd: intervjuerimist, detailide vaatlemist, taustmaterjali kogumist jms. Loenguid täiendavad sügissemestril seminarid ja klassis tehtavad harjutused ning iseseisvad kodused tööd, mille eest tudengid saavad hindad ning mille alusel moodustub ka eksamihinne. Kevadsemestril teevad tudengid iseseisvat ajakirjanikutööd: koguvad materjali ja kirjutavad uudislugusid kõige erinevamatel teemadel. Parimad neist ilmuvad ajakirjanduses. Eksamihinne moodustub iseseisvalt tehtud uudislugude hinnete põhjal.

1FLZU.0210 Feature

ass. P. Pullerits

2 AP E S

Keskaste

Peale sissejuhatavaid teoreetilisi loenguid ja seminare kasutavad tudengid ülejäänud osa semestrist kahe iseseisva feature (pika loo) kirjutamiseks, konsulteerides töö igal etapil õppejõuga. Üks pikkadest lugudest peab olema portree-feature, teine mitteportree-feature. Parimad neist ilmuvad ajakirjanduses. Eksamihinne moodustub iseseisvalt tehtud kahe feature hinde põhjal.

1FLZU.0211 Juhtkiri

ass. P. Pullerits

2 AP E K

Ülemaste

Peale sissejuhatavaid teoreetilisi loenguid ja seminare kulutavad tudengid ülejäänud osa semestrist nelja iseseisva juhtkirja kirjutamiseks, kusjuures üks neist peab olema poliitiline juhtkiri, teine majanduslane, kolmas kultuuri käsitlev ja neljas vabal teemal. Enne iga juhtkirja kirjutamist konsulteerivad tudengid õppejõuga. Eksamihinne moodustub iseseisvalt tehtud nelja juhtkirja hinde põhjal.

1FLZU.0212 Välisajakirjandus

teadur H. Harro. ass. P. Pullerits, A. Unt

2.5 AP E S

Keskaste

Välisajakirjanduse kursus annab ülevaate ajakirjandussüsteemist Euroopa suuremates riikides ja Ameerikas. Iga riigi puhul käsitletakse tema ajakirjanduse iseloomulikke ja eripäraseid tunnuseid, vaadeldakse tähtsamaid ajalehti ja ajakirju, ringhäälingusüsteemi, kontsentratsiooniprotsessi pressis jms.

1FLZU.0213 Sotsiaalpsühholoogia

korr. prof. P. Vihalemm

2 AP E K

Alamaste

Kursus annab ülevaate sotsiaalsühholoogia põhimõtetest ja põhiprobleemidest, õpetab sügavamalt mõistma ja süsteemikindlamalt analüüsima ümbritsevat elu.

1FLZU.0214 Mõjustamispsühholoogia

korr. prof. P. Vihalemm

1.5 AP E K

Alamaste

Kursus annab ülevaate kommunikatiivse mõjustamise protsessist, liikidest ja teguritest, õpetab sügavamalt mõistma ajakirjanike kasutada olevaid võimalusi ja vahendeid, samuti ajakirjanike vastutust oma tegevuse tulemuste eest.

1FLZU.0215 Avaliku arvamuse teooria

korr. prof. P. Vihalemm

1.5 AP E K

Alamaste

Kursus annab ülevaate avaliku arvamuse kujunemisprotsessist ja seda kujundavatest teguritest, ajakirjanduse ja avaliku arvamuse suhetest, õpetab sügavamalt mõistma ajakirjanduse osa ühiskonnas.

1FLZU.0216 Massikommunikatsiooni sotsioloogia

korr. prof. P. Vihalemm

2 AP E K

Alamaste

Kursus annab ülevaate massikommunikatsioonist ühe ühiskondliku institutsioonina. Analüüsitakse kommunikaatorit, kanalit ja auditooriumi ühiskondlike suhete süsteemis, pöörates erilist tähelepanu Eesti massiteabesüsteemile.

1FLZU.0217 Eesti massiteabevahendite auditoorium

korr. prof. P. Vihalemm

1 AP A K

Alamaste

Kursus annab ülevaate auditooriumi liikidest ja Eesti ajalehtede, ajakirjade, raadio, televisiooni üldisest ja konkreetsest auditooriumist, tuginedes aktsiaseltside Telirad ja Baltic Media Facts andmetele.

1FLZU.0218 Massikommunikatsiooni teooriad

2.5 AP E S

Ülemaste

Kursus annab ülevaate massikommunikatsiooni erinevatest teoreetilistest käsitlustest.

Füüsika-keemia teaduskond

Eksperimentaalfüüsika ja tehnoloogia instituut

Optika ja spektroskoopia õppetool (korr. prof. J. Aaviksoo)

1FKEF.0101 Optika (eesti ja vene keeles)

dots. M. Laan

5.5 AP E K

Alamaste

Kursus on sissejuhatuseks füüsikalisse optikasse. Vaadeldakse valguse tekkimist (soojuskiirgus, luminesents, laserkiirgus), levikut (interferents, difraktsioon), vastastikmõju ainega (dispersioon, hajumine) nii isotroopses kui ka anisotroopses keskkonnas. Põhitähelepanu pööratakse valgusele kui elektromagnetkiirgusele, kvantoptikas piirdatakse lühikirjeldusega. Tutvustatakse ka mittelineaarseid efekte.

1FKEF.0102 Optika praktikum (eesti ja vene keeles)

lekt. H. Korge

2.5 AP A K

Alamaste

Praktikum koosneb 12 tööst, mis aitavad süvendada optika loengukursuse kuulamisel saadud teadmisi ning võimaldavad saada praktilisi kogemusi töös optiliste seadmetega. Paljud tööd eeldavad tulemuste töötlemist arvutil. Praktikumi juhendites on antud ka töö sooritamiseks vajalik teoreetiline miinimum.

1FKEF.0103 Elekter ja magnetism (eesti ja vene keeles)

dots. K. Kudu

5.5 AP E S

Alamaste

Elektri ja magnetismi kursuse koostisosadeks on: elektrostaatika, alalisvoolu seadused, elektromagnetism, elektromagnetvõnkumised ja lained, elektrivoolu mehanism erinevates tingimustes. Kursus algab Coulomb'i seadusega ja lõpeb oma põhiosas Maxwelli võrranditega integraalsel ja diferentsiaalsel kujul. Lähtudes Maxwelli võrranditest näidatakse elektromagnetlainete võimalikkust. Käsitletakse voolu olemust metallides ja pooljuhtides, kontaktnähtusi, termoemissiooni, gaaslahendust ja elektrivoolu elektrolüütides.

1FKEF.0104 Elektri ja magnetismi praktikum (eesti ja vene keeles)

dots. K. Tarkpea

2.5 AP A S

Alamaste

Praktikumi eesmärgiks on tutvustada elektriliste ja magnetiliste suuruste mõõtmismeetodeid, saada kogemusi ümberkäimiseks elektrimõõteriistadega ning kinnistada ja süvendada teoreetilisi teadmisi elektriliste ja magnetiliste nähtuste valdkonnas. Praktikum hõlmab 15 teemat kokku 35 tööga. Semestri jooksul tuleb sooritada 12 laboratoorset tööd.

1FKEF.0105 Laserite füüsika

dots. M. Laan

2 AP E S

Ülemaste

Kursus tutvustab kuulajaid laserfüüsika põhiideedega ja enamlevinud laserite tööpõhimõttega. Kursus koosneb kahest osast. Esimeses kirjeldatakse kiirgusmehhanisme, aktiivkeskkonna üldisi omadusi (võimendus, genereerimine), resonaatoreid, moodide sünkronisatsiooni. Teises osas vaadeldakse erinevaid aktiivkeskkondasid (gaas- ja ionlaserid, tahkise ja vedelikulaserid, laserid vabadel elektronidel). Antakse ülevaade laserite rakendustest.

1FKEF.0106 Sissejuhatus plasmafüüsikasse

dots. M. Laan

2 AP E K

Ülemaste

Kursuse eesmärgiks on tutvuda ioniseeritud keskkondades toimuvate protsessidega, plasma teoreetiliste ja eksperimentaalsete uurimismeetodiga. Põhitähelepanu pööratakse madalatemperatuurilisele mittetasakaalulisele plasmale. Kursus koosneb järgmistest osadest: 1. Plasma kui aine ühe agregaatoleku üldised omadused: kvaasineutraalsus, Debye ekraanierimine, plasma võnkumised. Erinevate plasmatuüpide klassifikatsioon; termodünaamiliselt mittetasakaaluline plasma. 2. Elementaarprotsessid plasmas: elastised ja mitteelastised põrked, kiirgusmehhanismid. Ionisatsioon, kleepumine, rekombinatsioon. 3. Ergastamise, ionisatsiooni ja rekombinatsiooni kineetika. 4. Elektronprotsesside kirjeldamine jaotusfunktsiooni abil. 5. Gaaslahendusplasma tekitamine ja uurimine.

1FKEF.0107 Lühiajaliste elektriliste protsesside mõõtmismeetodid

v. teadur M. Aints

2 AP E K

Ülemaste

Pingeimpulsside kuju uurimine elektronostilloskoobi abil. Ostsillograafide tüübid, kiirostsillograafid, stroboskoopiline ostilloskoop, digitaalostilloskoop. Mõõtmiste planeerimine. Mõõteahelate kooskõlastamine. Elementide valik kiiretoimeliste ahelate koostamisel. Kõrgeping- ja tugevvooluimpulsside mõõtmine. Pingejagurid, shundid, impulsstrafod, attenuaatorid, võimendid. Mürad ja häired, varjestamine. Sünkroniseerimine. Mõõteahelate kaliibrimine, etalonimpulsside saamine. Mõõtmisvead. Kaudsed mõõtmised. Elektriliste suuruste muundamine mitteelektrilisteks ja vastupidi. Kerri rakk, Faraday rakk, elektronoptiline muundi, fotoelektronkordistid, valgus- ja fotodiოდid. Võimsuse mõõtmine. Valgusimpulsside mõõtmine. Mõõtmiste automatiseerimine.

1FKEF.0108 Füüsika

v. teadur A. Haljaste

4 AP E S+K

Alamaste

Aine ehituse ja väljateooria kaasaegsele käsitlusele keskenduv füüsikakursus hõlmab võnkumiste teooria aluseid, laine ja kvantfüüsikat, aatomi-, tuuma- ja elementaarosakeste füüsikat, relatiivsusteooriat ning relativistlikku elektromagnetismi. Kursuse eesmärgiks on matemaatikaüliõpilaste ettekujutuste ja arusaamade formeerimine kaasaegsest füüsikalisest maailmapildist, füüsikalise mõtlemislaadi ning füüsikalisi ja matemaatilisi mudeleid kasutava analüüsivõime arendamine.

1FKEF.0109 Füüsika praktikum

lekt. H. Korge

7 AP A S+K

Keskaste

Füüsikaõpetaja kutset taotlevatele matemaatikaüliõpilastele mõeldud praktikumi sisuks on eksperimendi ettevalmistamine, füüsikaliste mõõtmiste tegemine, saadud mõõtmistulemuste töötlemine (ka arvutil) ja analüüs, mõõtmisvigade peamiste allikate väljaselgitamine ja nende suuruse hindamine. Tööd kuuluvad üldmõõtmiste, mehaanika, molekulaar- ja soojusfüüsika, elektriõpetuse ja optika valdkonda. Praktikumi eesmärgiks on loengukursuses saadud teadmiste täiendamine ja süvendatud omandamine praktilise tegevuse kaudu. Iga üliõpilane võib koostada endale tööprogrammi (s. o. valida tööd) vastavalt individuaalsele huvile ja vajadustele. Arvestuse saamiseks on semestris vaja teha 14 tööd.

1FKEF.0110 Füüsikaülesannete lahendamine

v. teadur A. Haljaste

3 AP A S+K

Keskaste

Ülikooli ja keskkooli füüsikakursustele vastavate ülesannete lahendamise meetodikat ja praktikat käsitlev seminar.

1FKEF.0111 Füüsika valitud peatükke

v. teadur A. Haljaste

3 AP E S

Keskaste

Füüsika põhikursusele järgnev ja seda täiendav loengukursus füüsikaõpetaja kutset taotlevatele matemaatikaüliõpilastele. Käsitletakse valitud küsimusi elektromagnetismi, optika ja termodünaamika valdkonnast.

Rakendusfüüsika õppetool (erak. prof. I. Jaek)

1FKEF.0201 Füüsikaliste mõõtmiste alused

lekt. O. Saks

2 AP A S

Alamaste

Tutvumine füüsikaliste mõõtmiste põhimõtetega, meetoditega, otseste ja kaudsete mõõtmiste tulemuste töötlemisega. Praktiliste kogemuste omandamine mõõtevahendite kasutamises.

1FKEF.0202 Analoogelektronika alused (eesti ja vene keeles)

dots. A. Ots

5 AP AE K+S

Alamaste

Loengukursus käsitleb analoogelektronika põhialuseid. Vaadeldakse harmoonilise signaali levi lineaarsetes RCL-ahelates, signaali võimendamist, filtreerimist, genereerimist ja teisi füüsikalises eksperimentis kasutatavaid signaali töötlusviise. Käsitletakse lülitustes kasutatavate pooljuht seadiste: diodide, bipolaar- ja väljatransistoride töötamise füüsikalisi aluseid ja ehitust, parameetreid, tunnusjooni, müra ja kiiretoimelisust ning võimendusastmete koostamist nende pooljuhtseadiste baasil. Antakse ülevaade operatsioonivõimendite struktuurist, töötamis põhimõtetest ning operatsioonivõimendi kasutamisest signaalide võimendamisel, diferentseerimisel,

integreerimisel, logaritmimeisel, filtreerimisel ning harmooniliste signaalide genereerimisel. Käsitletakse kolmpunktlülituses ja kvartsresonaatoriga signaalide generaatoreid ning toiteallikate töötamispõhimõtteid.

1FKEF.0203 Tuumafüüsika praktikum (eesti ja vene keeles)

korr. prof. L. Pung

1 AP A K

Alamaste

Praktikumis saadakse ülevaade tuumakiirguste registreerimise meetoditest (jonisatsioonikamber, gaaslahendusloendur, stsintillatsioonloendur) ja tuumakiirguste neeldumisest ainetes (alfa-, beeta- ja gammakiirgused). Mõõdetakse gamma kiirguse resonantsneeldumist ainetes (Mössbaueri efekt).

1FKEF.0204 Spektroskoopia praktikum (eesti ja vene keeles)

korr. prof. I. Jaek

1 AP A S

Alamaste

Praktikumi käigus tutvuvad üliõpilased mitmete spektroskoopias oluliste probleemide ning kasutatavate uurimismeetoditega. Praktikumi tööd käsitlevad spektrograafi justeerimist ja tema põhiparameetrite mõõtmist; kvalitatiivset ja kvantitatiivset spektraalanalüüsi; spektrijoonte ülipeenstruktuuri määramist ning vedeliku kombinatsioonhajumise mõõtmist.

1FKEF.0205 Tahkiselektronika alused

dots. K. Tarkpea

4 AP E K

Ülemaste

Kursus tutvustab tahkisefüüsika põhiprintsiipe ja vabade ning seotud elektronide poolt põhjustatud nähtusi tahkistes. Reeglina esitatakse võrdlevalt klassikaline ja kvantkäsitlus. Vaadeldakse tahkise kristallstruktuuri, selle defekte ja võrevõnkumisi, tsooniteooria aluseid, soojusmahtuvust ja soojusjuhtivust, valentselektronide rolli tahkise moodustamisel ning tahkise dielektrilisi omadusi. Käsitletakse laengukandjate liikumist tahkises alalise ning vahelduva elektri- ja magnetvälja toimet; temperatuuri- ja kontsentratsioonigradientidest tingitud efekte; tahkise optiliste omaduste seost elektronstruktuuriga ning ülijuhtivust tahkistes.

1FKEF.0206 Pooljuhtide füüsika alused

v. teadur I. Rammo

4 AP E S

Ülemaste

Loengus käsitletakse tahke keha tsooniteooria aluseid, tasakaaluliste ja mittekaaluliste laengukandjate statistikat pooljuhtides ning kineetilisi nähtusi. Olulise koht loengu kursusest võtab enda alla kontaktnähtuste käsitlemine. Selles osas vaadeldakse metallkontakti, p-n - homo- ja heterosiiret. Eelneva alusel analüüsitakse pooljuhtdiodis, välja transistoris ja bipolaarses (ka heterosiiretel põhinevas) transistoris asetleidvaid füüsikalisi protsesse. Eraldi käsitlemist leiavad pooljuhtlaserid, supervõred ja pooljuhtide pinnafüüsika küsimused.

1FKEF.0207 Pooljuhtide füüsika praktikum

v. teadur I. Rammo

2 AP A S

Ülemaste

Kolmes praktikumi töös määratakse pooljuhi elektrofüüsikalisi parameetreid. Määratakse keelutsooni laius, eritakistus, elektriline homogeenus ja põhiliste laengukandjate märk. Tehakse kindlaks mittepõhiliste laengukandjate liikuvus, difusioonikoefitsient, eluiga ja difusioonipikkus. Halli efekti mõõtes määratakse laengukandjate kontsentratsioon ja liikuvus erinevatel temperatuuridel. Kaks praktikumi tööd käsitlevad pooljuhtdioode. Neljas praktikumi töös tutvutakse pooljuhtide optiliste ja fotoelektriliste omadustega. Määratakse neeldumis- ja ergastusspektrid ning uuritakse pooljuhtkristalli fotojuhtivust.

1FKEF.0208 Mõõtmismeetodid

dots. T. Lehto

2 AP E S

Ülemaste

Loengukursus on ülevaade mittelektriliste füüsikaliste suuruste elektrilise mõõtmise meetoditest. Sissejuhatavas osas antakse ülevaade mõõtmiste üldistest printsiipidest, käsitletakse mõõtmiste tehnilisi ja energiaalaseid aluseid. Loengukursus käsitleb temperatuuri, rõhu, vaakumi, kiirenduse, jõu, massi, niiskuse, spektrofotomeetria parameetrite ja teiste füüsikaliste suuruste mõõtmise meetodeid. Erilist tähelepanu pööratakse mõõteandurite ehitusele ja tööpõhimõttele füüsikalisest aspektist vaadatuna.

1FKEF.0209 Informatsiooniteooria alused ja mõõtmismeetodid

lekt. J. Hämmälav

2 AP E K

Ülemaste

Loengukursuses käsitletakse informatsiooniteooriast lähtudes mõõtmistega seotuid küsimusi mõõteahela selles osas, mis haarab mõõdetavat objekti ja eriti sellele järgnevat mõõte ahela sisendosa. Vaadeldakse selliseid küsimusi: informatsiooni hulk mõõtmisprotsessis, jääkentropia, mõõtmisvea entroopiline hinnang, mõõtevahendite vead, lahutusvõime ja energiaalane piirtundlikkus; mõõtesignaalide analüüs, erilist rõhku pannakse juhuslike signaalide analüüsile (spektraal- ja korrelatsioonanalüüs); signaalide kvantimine, diskretiseerimine ja kodeerimine; analoog-koodmuundid. Mõõte meetodite analüüs baseerub erinevate elementaarsete mõõtevahendite (mõõt, võrdlusseade, mastaabimuundi, mõõtemuundi) võimalikel kombinatsioonidel. Esitatakse ülevaade erinevat liiki häiretest kui mõõtmisprotsessi segavatest faktoritest (tehnilise ja fundamentaalse päritoluga häired).

1FKEF.0210 Sissejuhatus metrooloogiasse

lekt. O. Saks

1 AP E S

Ülemaste

Tutvustatakse rahvusvahelisi ja Eesti Vabariigi legaalmetroloogia põhimõtteid, rahvusvahelist ühikute süsteemi, mõõte vahenditele esitatavaid nõudeid ja metrooloogilisi karakteristikuid.

1FKEF.0211 Digitaalelektronika I

dots. A. Ots

4 AP E S

Ülemaste

Loengukursus käsitleb digitaalelektronika põhiluseid, lähtudes füüsilise eksperimendi vajadustest. Antakse ülevaade TTL, ESL ja KMOP loogika baasilülituste ehitusest, töötamis põhimõtetest ja parameetritest. Käsitletakse RS-, D-, JK- ja T-trigerite ehitust, töötamis põhimõtteid ja nende kasutamist keerukamates loogikalülitustes: registrites, loendurites, mäluseadmetes. Antakse ülevaade levinumatest Intel, Zilog ja Motorola 8-bitiste universaalsete mikroprotsessorite arhitektuurist, töötamis põhimõtetest, töömoodustest ning nende baasil koostatavate mikroprotsessorsüsteemide raudvarast. Käsitletakse analoogsignaali muundamist digitaalsignaalsiks ning digitaalsignaali lihtsamaid töötlemisviise mikroprotsessorkontrollerite abil.

1FKEF.0212 Digitaalelektronika praktikum

dots. A. Ots

1 AP A S

Ülemaste

Digitaalelektronika erilabor hõlmab järgmisi töid: 1. Loogikalülituste seisundite uurimine, lülituste lihtsustamine 2. Trigerite uurimine 3. Registrite uurimine 4. Erinevate loendusteguriga loendurite koostamine 5. Aritmeetika-loogikalülituse ja mälulülituse testimine 6. Intel 8080 mikroprotsessorsüsteemi uurimine. Taimer, rööp- ja jadavarati ning katkestuse kontrolleri töömooduste ja sisend- ning väljundsignaalide uurimine 7. Analooßsignaali muundamine digitaalsignaalsiks, muunduri uurimine 8. Digitaalsignaali filtreerimine.

1FKEF.0213 Mittelineaarsed ahelad (eesti ja vene keeles)

korr. prof. L. Pung

2 AP E S

Ülemaste

Kursus on loogiliseks jätkuks elektronika aluste üldkursusele ja selles leiavad käsitlemist üldised mittelineaarsete ja parameetriliste ahelate omadused. Vaadeldakse signaalide spektrite muutusi mittelineaarsetes ahelates (modulatsioon, detekteerimine, kandevsageduse muutused jne.). Eraldi käsitlemist leiavad mõningad mittelineaarsed ja parameetrilised elemendid (väljatransistor, tunneldiood, türistor, termotakisti jne.). Vaadeldakse ka ahelates esinevaid müraõid.

1FKEF.0214 Impulsstechnika (eesti ja vene keeles)

korr. prof. L. Pung

2 AP E K

Ülemaste

Kursus annab ülevaate impulsstechnikast ja selle kasutamisest ning põhilistest impulsstechnikas kasutatavatest lülitustest. Peatähelepanu on pööratud impulsslülituste elementides toimuvatele füüsilistele protsessidele. Tuuakse kõik olulisemad matemaatilised seosed ja arvutusvalemid põhilülituste arvutamiseks. Vaadeldakse impulsstechnika põhilisi rakendusi.

1FKEF.0215 Magnetresonantsi meetodid füüsikas ja keemias

korr. prof. L. Pung

2 AP E K

Ülemaste

Kursuses käsitletakse magnetresonantsmeetodite olemust ja nende rakendusi füüsikas ja keemias. Vaadeldakse magnetvälja mõju energiatasemetele ja spektrijoonetele. Üksikasjalikumalt leiavad vaatlemist tuumade magnetresonants, elektronide paramagneetiline resonants ja mõningad topeltresonantsi meetodid. Käsitletakse ka eksperimentide tehnika iseärasusi (kõrgsagedustehnika, madalad temperatuurid jne.).

1FKEF.0216 Analoo signaalide töötlus

lekt. O. Saks

2 AP E S

Ülemaste

Analoo signaali ja häirete matemaatiline kirjeldamine. Fluktuatsiooniliste ja perioodiliste häirete tähtsamad liigid. Kasuliku signaali eraldamine häiretest. Modulatsioonimeetod. Modulaatorite tähtsamad liigid. Sünkroondetekteerimine ja -filtreerimine. Nõrkade elektriliste signaalide (vool, pinge, laeng) registreerimise spetsiifilisi probleeme. Tagasiside kasutamine mõõtesüsteemides.

1FKEF.0217 Rakendusoptika

dots. K. Tarkpea

4 AP E S

Ülemaste

Kursus käsitleb optiliste seadmete ehitust ja tööpõhimõtet ning ainete optiliste omaduste rakendusvõimalusi. Antakse ülevaade optikas kasutatavatest materjalidest, vaadeldakse aine peegeldus-, neeldumis- ja läbilaskvusvõime sõltuvust tema kristallstruktuurist ning elektroonsetest omadustest. Käsitletakse optilist kiirgust tekitavaid, suunavaid, disperseerivaid, selekteerivaid ning registreerivaid seadmeid; spektraalaparate ehitust ja parameetreid, sealhulgas klassikalisi prisma- ja võreaparate, interferentsriistu ning ka valgusjõulisi selektiivmodulatsiooniga spektraalaparate. Antakse ülevaade õhukeste kilede optikast, nende valmistamise tehnoloogiast, kilede parameetrite määramisest ning kilede optilistest rakendustest.

1FKEF.0218 Optoelektronika (eesti ja vene keeles)

teadur J. Aarik

2 AP E K

Ülemaste

Loengukursus tutvustab optoelektronikaseadmete tööpõhimõtteid ja ehitust. Loengutes käsitletakse optilises piirkonnas töötavaid kiirgusallikaid, -võimendeid ja -vastuvõtjaid ning nende baasil loodud optoelektronilisi infoedastus- ja infosalvestussüsteeme. Muuhulgas vaadeldakse selliste süsteemide töökiirust määravaid füüsikalisi nähtuseid. Puudutatakse optoelektronikaelementide integreerimise küsimusi. Eraldi tähelepanu pühendatakse nii kiudoptiliste sidesüsteemidele kui ka suure mahuga optilistele ja magnetoptilistele mäludele ning vastavatele salvestus- ja taasesitusseadmetele.

1FKEF.0219 Mõõte- ja juhtimissüsteemid

teadur P. Loog

4 AP E K

Ülemaste

Süsteemid, tagasiside. Kontroll, juhtimine, reguleerimine Süsteemi elemendid, lineaarsus,

statsionaarsus. Siirdekarakteristikud, süsteemi dünaamika võrrandid. Stabiilsuskriteeriumid. Modelleerivad seadmed ja arvutid. Süsteemi diferentsiaalvõrrandid, nende lahendamine analoogarvutitel.

1FKEF.0220 Luminestsents

erak. prof. I. Jaek

2 AP E S

Ülemaste

Kursuses antakse lühiülevaade kiirguse klassikalise ja kvantteooria põhiseisukohtadest. Vaadeldakse elektriliste multipolide kiirgust, pärss- ja sünkrotronkiirguse omadusi. Antakse kiirgusnähtuste termodünaamiline klassifikatsioon ja luminestsentsi määramine ning luminestsentsinähtuste liigitus. Käsitletakse sekundaarkiirguse klassifikatsiooni, relaksatsiooniprotsesse ning tiheduse maatriksit, aga ka luminestsentsi ja indutseeritud kiirguse vahetust. Küllalt üksikasjalikult on vaatluse all keeruliste molekulide ja kristallide luminestsentsiomadused, nende uurimise ja analüüsi meetodid. Käsitletakse luminestsentsi mitmesuguseid rakendusi, eriti tema osa keerulistes (sh. kondenseeritud) süsteemides toimuvate füüsikaliste protsesside uurimisel.

1FKEF.0221 Dosimeetria

erak. prof. I. Jaek

2 AP E K

Ülemaste

Kursuse juhatab sisse lühiülevaade ioniseerivate kiirguste ja aine vastastikmõju mehhanismidest, eraldi vaadeldakse vastastikmõju elusainega. Edasi leiavad käsitlemist doosi meetriliste ühikute süsteem, dosimeetria ülesanded ja rakendusvaldkonnad: meditsiin, keskkonnaseire, riigikaitse; arheoloogia ja geoloogia (paleodosimeetria); personaaldosimeetria ülesanded, segavoogude bioekvivalentse registreerimise võimalused individuaaldosimeetrite abil. Eraldi vaadeldakse tahkisedosimeetria, selle spetsiifikaat ja selle alaliikide (eriti luminestsentsdosimeetria) rakendusi.

1FKEF.0222 Elektroonika- ja optoelektronikaseadmete tehnoloogia

teadur J. Aarik

1 AP E K

Ülemaste

Loengukursuses tutvustatakse tänapäeva elektroonika- ja optoelektronikatööstuses rakendatavaid tehnoloogiaid. Rõhk on asetatud protsessidele, mida kasutatakse tahkisel põhinevate seadiste valmistamiseks. Antakse ülevaade monokristallide kasvatamisest ning nende mehhanilisest ja keemilisest töötlemisest, tahkiste legeerimisest ja termilisest töötlemisest, dielektriliste ja juhtivate kilede sadestamisest, epitaksiaalsete struktuuride kasvatamisest, fotoliitograafiast, elektriliste kontaktide formeerimisest ning seadiste montaažist. Eraldi käsitletakse optoelektronikaseadiste tehnoloogia iseärasusi.

1FKEF.0223 Programmeerimiskeel C

v. ins. T. Vajakas

1.5 AP A K

Ülemaste

Kursuse sisuks on programmeerimiskeele C tutvustamine ja programmeerimine MS-DOS keskkonnas. Vaadeldakse järgmisi küsimusi 1. Töö Borlandi translaatoriga: programmi sisestamine, kompileerimine, silumine 2. C keele süntaks, andme- ja juhtimisstruktuurid 3. C keele standardised alamprogrammid, nende kasutamine 4. C keele laiendused: mälu mudelid, graafika, katkestuse töötlemine, masinkäsud, vahetu sisend/väljundseadmete

juhtimine 5. C erinevate variantide võrdlus: Kernighan & Ritchie algvariant, ANSI C, Borlandi C ja C++ (lühülevaade). Programmide ülekandmine ühest süsteemist teise.

1FKEF.0224 Tahkiste mikroskoopia ja füüsikaline mikroanalüüs

v. teadur V. Sammelselg

2 AP E K

Ülemaste

Loengukursuses käsitletakse kiirendatud elektronide ja ioonide ning ka röntgenkiirguse interaktsiooni tahkisega, tutvustatakse mitmesuguseid tahkise pinna ja pinnalähedase ruumi uurimismeetodeid. Loengukursuses ja laboratoorsetes töödes pööratakse tähelepanu analüüsi meetodi valikule, uurimisobjektidele esitatavatele nõuetele, mõõtmiste praktilisele läbiviimisele ja tulemuste interpreteerimisele.

1FKEF.0225 Digitaalelektronika II

v. ins. T. Vajakas

1 AP A S

Ülemaste

Kursuse sisuks on mikroprotsessori programmeerimise põhimõtete tutvustamine Intel8080 näitel. Töö praktiline osa viiakse läbi õppearvutil KIT8080. Käsitletakse järgmisi teemasid: mikroprotsessori programmeerija käsutuses olevate ressursside kirjeldus (registrid, mälu, sisend/väljundseadmed); käsusüsteem ja adresseerimisviisid; programmide silumine; tsükliite koostamine, viidete genereerimine; alamprogrammide kasutamine; loogilised tehted, täisarvude aritmeetika põhioperatsioonid; katkestuse töötlemise alamprogrammid; reaalarvusteemide iseärasusi; lühülevaade järgmistest teemadest: a) kaasaegsed mikroprotsessorite tarkvara silumise vahendid, b) Intel8086(IBM PC) assembleri ja Intel8080 assembleri võrdlus, c) kõrgtaseme keeles ja assembleris kirjutatud programmide sidumine.

1FKEF.0226 Füüsikalise metroloogia alused

lekt. O. Saks

2 AP E K

Ülemaste

Füüsikaliste suuruste mõõtmise teooria, dimensioonide analüüs, skaalad. Rahvusvahelise ühikute süsteemi kujunemine, kaasaegsete rahvusvaheliste mõõtühikuetalonide füüsikalised alused. Mõõtude edastamise süsteem rahvusvahelistelt etalonidelt rahvuslikele etalonidele ja töömõõtevahenditele.

1FKEF.0227 Kõrgvaakumtehnoloogia

v. teadur T. Uustare

2 AP E S

Ülemaste

Kursus vahendab põhiteadmised kõrgvaakumi saamise meetoditest, jääkgaaside rõhu ja koostise määramisest, kõrgvaakumsüsteemide ning vaakumis töötava aparatuuri konstrueerimise alustest ja ekspluateerimisest. Antakse ülevaade keskkonnatundlikest protsessidest tahkisetehnoloogias ning aine struktuuri ja keemilise koostise määramisel ning kõrgvaakumtehnika tehnoloogilistest ja metrooloogilistest rakendustest.

1FKEF.0228 Füüsika

dots. K. Tarkpea

8 AP AE S+K

Alamaste

Kursuse üheks eesmärgiks on kaasaegse füüsikalise maailmapildi põhijoonte kinnistamine keemiaüliõpilaste teadmistes. Teiseks oluliseks sihiks on õpetada tulevastele keemikutele füüsika keelt, s. t. selgitada füüsikaliste mõistete ja tähistuste aparati. Kolmandaks püütakse süvendada keemiaüliõpilastes füüsikalis-matemaatiliste mudelite kasutamise oskust ning õpetatakse üliõpilasi hindama eri lähenduste rakendatavuse piire. Käsitletakse mehaanika, molekulaarfüüsika ja termodünaamika aluseid (1. semester); elektromagnetilist vastastikmõju kui keemiliste seosejõudude tekkepõhjust (2. semester); optikat ning aatomi- ja tuumafüüsikat, sealhulgas ka laine- ja kvantfüüsikat (3. semester). Lisaks kahele loengutunnile nädalas harjutatakse 2. ja 3. semestril ühe nädalatunni ulatuses füüsikaülesannete lahendamist.

1FKEF.0229 Füüsika praktikum

dots. K. Tarkpea

3.5 AP A S+K

Alamaste

Laboratoorne füüsika praktikum 2. ja 3. semestril 3 nädala tunni ulatuses hõlmab: 3 tööd mehhaanikast ja molekulaarfüüsikast; 3 tööd elektriliste mõõteriistade käsitsemisest; 6 tööd elektri ja magnetismi valdkonnast; 6 tööd optikast ja spektroskoopiast ning veel mõningad praktilised tööd röntgenstruktuuranalüüsi ja tuumakiirguste mõõtmise alalt. Reeglina on üliõpilastel vastavalt oma erihuvidele võimalik valida üks kahest alternatiivsest töövariandist. Praktikum õpetab kasutama füüsikalisi mõõteriistu, rakendama teoreetilisi teadmisi reaalses situatsioonis, hindama mõõtmistäpsust ja usaldatavust. Ta suunab üliõpilasi kasutama kaasaegset statistilist andmetöötlust arvuteil, omandama info registreerimise kultuuri ning tulemuste korrektset esitamist graafikute, tabelite ja skeemidena.

Tahkisefüüsika õppetool (erak. prof. N. Kristoffel)**1FKEF.0301 Ioniseeriva kiirguse vastastikmõju ainega**

korr. prof. M. Elango

3 AP E K

Ülemaste

Antakse lihtne kvantitatiivne ülevaade esmastest ja teisestest protsessidest ioniseerivate kiirguste vastastikmõjul aatomite, molekulide ja tahkistega. Molekulide ja tahkiste puhul käsitletakse eraldi elektronide ja tuumade alaosüsteeme, kusjuures võetakse arvesse nendevahelist energiavahetust. Vaadeldakse aine füüsikaliste, keemiliste ja bioloogiliste omaduste muutumisi kiirritamise tagajärjel ja aine uurimise meetodeid, mis põhinevad tema mitteelastasel vastastikmõjul kiirgusega.

1FKEF.0302 Molekulide ja kristallide spektroskoopia

dots. O. Sild

3 AP E K

Ülemaste

Kursus käsitleb optiliste spektrite üldist teooriat ja molekulide, kristallide ja kristalli lisanditsentre spektraalkarakteristikat. Spektroskoopia kui aine uurimise meetod seostab spektraalkarakteristika aine mikrostruktuuri, parameetreid ning aines toimuvate füüsikaliste protsessidega. Käsitletakse klassikalise ja kaasaegse spektroskoopia meetodeid.

1FKEF.0303 Rühmateooria

dots. O. Sild

3 AP E K

Ülemaste

Rühmateooria ehk sümmetriateooria on matemaatiline distsipliin, millel on rakendusi paljudes füüsikaharudes. Kursus käsitleb rühmateooria põhimõisteid ja peamiselt rakendusi kristallide ja molekulide füüsikas. Rühmateooria tundmine süvendab kvantmehaanika probleemide mõistmist ja on eelduseks teoreetilise spektroskoopia aluste omandamisel.

1FKEF.0304 Kondenseeritud aine teooria

erak. prof. N. Kristoffel

4 AP E S

Ülemaste

Oma üldosas on kursus tahkiseteooria (kristallid ja põgusalt klaasid, kvantvedelikud, fraktaalid, kvaasikristallid, madaladimensionaalsed süsteemid). Esitatakse ideaalsete ja reaalsete (defektidega) kristallide põhiomaduste teooria: struktuur, keemiline side, võredünaamika, elektronstruktuur, optilised ja magnetilised omadused, kollektiivsed efektid ja faasisiirded, elementaarergastused ja mitmesugused kvaasiosakesed, lisanditsentrid ja nende spektrid. Kõrvuti standartse põhivaraga käsitletakse uusi aktuaalseid suundi (näit. Halli kvantefekt, kõrgtemperatuurme ülijuhtivus, fullereenid jne.).

1FKEF.0305 Eksperimentaalne krüotehnika

dots. V. Korrovits

1 AP A S

Ülemaste

Loengukursus annab põhiteadmised madalate temperatuuride tehnikast ja füüsikast, mis on vajalikud tahkisefüüsika ja laserfüüsika alal tegutsevale eksperimentaatorile. Kursuse peatükid on järgmised: temperatuuride mõõtmine, gaaside veeldamine, krüovedelike säilitamine, ülimalad temperatuurid, ainete omadused madalal temperatuuril.

1FKEF.0306 Eripraktikum

dots. V. Korrovits

3 AP A K+S

Ülemaste

Eripraktikumis on järgmised tööd: magnetilise induktiooni mõõtmine tugevates impulssmagnetväljades, heelium-neonlaseri kiirguse spektraalne jaotus, kombinatsioonhajumise spektri mõõtmine, spektraalse augupõletamise meetod, paramagnetilise tsentri EPR spektri mõõtmine, elektrilahendusega eksimerlaaseri aktiivaine võimenduskarakteristikute uurimine, õhukese dielektrilise kile interferentsomaduste mõõtmine, metallide ja sulamite ülijuhtivuse kriitilise temperatuuri määramine.

1FKEF.0307 Sissejuhatus tahkisefüüsikasse (vene keeles)

dots. A. Lushchik

4 AP E K

Ülemaste

Atomaarsed, ioonsed ja molekulaarsed dielektrikud, pooljuhid, metallid, ülijuhid. Nende katselise uurimise meetodid. Ideaalsete kristallide kristalloeemia alused. Punkt-, joon ja pinddefektid. Ioon- ja superioonjuhtivus. Kaugkorrapärata kondensained. Tahkise

elektron- ja ioonergastused: elektronid, augud, eksitonid, foononid. Elektron- ja võnkespektrite tsoonistruktuur. Puhaste ja legeeritud tahkiste optilised omadused: luminesents ja kiirguseta siirded. Tahkislasersed. Mitte lineaarsed efektid. Elektronid metallides. Elektron- ja aukprotsessid pooljuhtides. Autolokaliseerunud augud ja eksitonid dielektrikutes. Madalatemperatuurne ja kõrgtemperatuurne ülijuhtivus. Magnetnähtused tahkistes. Tahkised ekstremaalsetel temperatuuridel, rõhkudel ja kiiritusdoosidel Radiatsiooniefektid.

1FKEF.0308 Rakendusoptika (vene keeles)

dots. A. Lushchik

4 AP E S

Ülemaste

Spektraalaparaatide karakteristikud. Prisma-, difraktsioon ja interferents-spektraalaparaadid. Infrapunase, nähtava, violetse ja ultravioletse spektri piirkonna eriomadused. Valgusjõulised spektraalaparaadid: Fourier' spektromeeter, SISAM, rasterspektromeeter. Aeglahutusega spektraalaparaadid ja polarisatsiooniparaadid. Valgusallikad: soojuslikud, pidevspektri allikad, sünkrotronallikad, gaaslahendusallikad ja laserid. Kiirgustajurid: fotoelektronkordistid, fototakistid, bolomeetrid ja termosambad, elektronoptilised muundurid, fotomaterjalid ning teised mälukeskkonnad.

1FKEF.0309 Röntgenstruktuuranalüüsi praktikum

dots. A. Haav

1 AP A S

Alamaste

Kursuse eesmärgiks on anda teadmisi kristallide ehitusest ja nende struktuuri uurimisest. Kasutades pulbrimeetodil saadud röntgenogrammi, tuleb määrata aine ja tema võreparameetrid. Arvutatud ja mõõdetud intensiivsuste võrdlemise teel tehakse kindlaks aatomite asendid (koordinaadid) ühikrakus. Käsitletakse ka elektronide de Broglie lainepikkuse määramist elektronogrammi analüüsi põhjal.

1FKEF.0310 Kristallide struktuuri uurimise meetodid

v. teadur H. Mändar

2 AP E S

Ülemaste

Kursuses käsitletakse meetodeid, mis võimaldavad määrata mitmesuguste kristalliliste ainete (metallid, pooljuhid, polümeerid jne.) struktuuri (ühikraku mõõtmeid, aatomite paigutust selles) ning kristallide segude faasilist koostist (kvalitatiivne ja kvantitatiivne analüüs). Põhiline tähelepanu on pööratud röntgenograafilisele, elektronograafilisele ja neutronograafilisele meetodile ning nende iseärasustele. Kursus on mõeldud füüsika- ja (asjast huvitatud) keemia üliõpilastele.

1FKEF.0311 Pooljuht- ja dielektrikstruktuurid

dots. A. Rosental

2 AP E S

Ülemaste

Sissejuhatav kursus, mis hõlmab tänapäeva pooljuhtseadiste ja nende valmistamise üldmõisteid, nagu heterosiirded, peaaegu ideaalsed lahutuspiinnad, pinnarekonstruktsioonid, adsorbaatajendatud protsessid, madaladimensiooniline elektrongaas, kvantaugud, kvantvõred, optilised lainejuhid, integraaloptika, kaasaegsed epitaksitehnikad (molekulaarkimpepitaksia, metallorgaaniline aurufaasepitaksia,

aatomkihtepitaksia), kasvupinnal toimuvate protsesside reaalaajaline elektronkimp- ja optiline seire, tahked kolmik- ja neliklahused, korrastamine nendes, pseudomorfsed ja kunstlikud epitaksiaalkihid. Pööratakse tähelepanu pooljuhtlaserite töö füüsikalistele põhimõtetele. Käsitletakse optiliste sidesüsteemide arengut. Eriteemaks on õhukesekileliste keemiliste pooljuhtsensorite konstrueerimine, omadused ja rakendamine.

Füüsika didaktika instituut

Füüsika didaktika õppetool (korr. prof. G. -R. Karu)

1FKFD.0101 Füüsika didaktika. (eesti ja vene keeles)

korr. prof. G. -R. Karu

2 AP E S

Ülemaste

Süsteemkäsitlusele rajatud esitus füüsika didaktikast kui füüsikaõppe teooriast; selle objekt, aine ja uurimismeetodid; süsteemi "õpilane-õpetaja-koolifüüsika" komponendid ja funktsioneerimine. Kursuses üldistatakse füüsika didaktika valikainetes ja erilaborites omandatud teadmisi. See on aluseks üksikküsimuste sügavamaks käsitlemiseks V kursusel, magistri- ja doktoriõppes.

1FKFD.0102 Katsetehnika. (eesti ja vene keeles)

korr. prof. G. -R. Karu

3 AP A S+K

Ülemaste

Füüsika koolikursusesse kuuluvate demonstratsioonikatsete, aga samuti laboratoorsete ja praktikumitööde vahenditega tutvumine. Nende kasutamine konkreetsete katsete läbiviimisel.

1FKFD.0103 Kooliülesannete lahendamise meetoodika. (eesti ja vene k.)

lekt. E. Pärtel

1 AP A K

Ülemaste

Kursuses antakse ülesannete liigitus, ülesannete lahendamise põhimeetodid nii algoritmiseeritavatele kui ka mittealgoritmiseeritavatele ülesannetele. Projekteeritakse mitmesuguste ülesannete (eksperimentaalsed, graafilised, arvutus-, küsimusülesanded) lahendamist erinevates klassides, arvestades õpilaste individuaalseid iseärasusi. Kursus eeldab üliõpilase poolt teatud koguse ülesannete lahendamist.

1FKFD.0104 Füüsika õpetamise meetoodika põhikoolis. (eesti ja vene k.)

lekt. E. Pärtel

1 AP A K

Ülemaste

Lähtutakse Eesti koolifüüsika kontseptsioonist, programmist ja põhikooli õppekomplektist. Saadakse ülevaade põhikooli füüsika sisu ja struktuurist, õppetöö korraldamisest ja õpimeetoditest. Kursuse praktilises osas projekteeritakse õpitegevuse juhtimist erinevates situatsioonides, kusjuures aluseks on õpilaste individuaalsete iseärasuste arvestamise printsiip (individualiseerimine ja diferentseerimine võimete järgi).

1FKFD.0105 Füüsika õpetamise metoodika keskkoolis. (eesti ja vene k.)

korr. prof. G. –R. Karu

1 AP E K

Ülemaste

Füüsika didaktikas käsitletud seisukohtade konkretiseerimine keskkooliklasside füüsikakursuse kavandamiseks reaalarhus, humanitaarharus ja üldharus. Valitud teemade detailplaneerimine, nende realiseerimiseks vajalike vahendite ja esitusviiside põhjendamine.

1FKFD.0106 Koolipraktika. (eesti ja vene keeles)

dots. H. Voolaid

10 AP A S+K

Ülemaste

Jaguneb kaheks etapiks. Esimesel etapil toimub õpilase ja grupi (klassi) tundmaõppimine teoreetiliste teadmiste rakendamise kaudu (pedagoogilised situatsioonid, õpetaja–õpilase suhted, tundide vaatlus ja analüüs). Teisel etapil on põhirõhk ainealasel tegevusel. õpetatakse füüsikat ühes põhikooli ja ühes keskkooliklassis. Lähemaks tutvumiseks kinnistatakse praktikandile üks klass, mille ühisüritusi ta korraldab ning võtab osa klassi tegevuse suunamisest. Lisaeriala taotlev üliõpilane õpetab ühes põhikooli klassis.

1FKFD.0107 Füüsika didaktika eriseminar

korr. prof. G. –R. Karu

1 AP A K

Ülemaste

Seminari eesmärgiks on üliõpilasi ette valmistada diplomitöö kirjutamiseks füüsika didaktikas. Käsitletule tuleb: füüsika didaktika koht teaduste süsteemis, teooria funktsioonid füüsika õpetamisel, teoreetilised ja empiirilised uuringud füüsika didaktikas. Analüüsitakse ka konkreetseid uuringuid.

1FKFD.0108 Füüsika õpetamine meil ja mujal

korr. prof. G. –R. Karu

1 AP A S

Ülemaste

Käsitletakse füüsika õpetamist Eesti koolis ajaloolises plaanis. Vaadeldakse füüsika koolikursuse sisu ja õpetamist nüüdisajal eri maades (Skandinaaviamaad, Saksamaa, Poola, Ungari, Prantsusmaa, Jaapan, USA jt.).

1FKFD.0109 Füüsikaliste mõistete kujundamise metoodika

korr. prof. G. –R. Karu

1 AP A S

Ülemaste

Mõistete koht füüsikas. Mõistete kujundamise loogikalised ja psühholoogilised aspektid. õppetundi mahtuva mõistete hulga määramise alused. õpitegevuse juhtimine füüsikalisi suurusi väljendavate mõistete omandamisel. Füüsikakursuse loogilis-geneetiline struktuur ja selle mõju mõistete omandamisele. Sümbolitega edasiantava info tajumise iseärasused ja nende mõju mõistete omandamisele.

1FKFD.0110 Õpitegevuse juhtimine füüsikatunnis

korr. prof. G. –R. Karu

1 AP A K

Ülemaste

Õpitegevuse otsene ja vahendatud juhtimine. õpitegevuse juhtimise funktsioonid ja meetodid ning vahendid. Füüsika õpetaja ettevalmistus õpitegevuse juhtimiseks. Õpitegevuse juhtimise iseärasused eri liiki tundides.

1FKFD.0111 Õppe-metoodiline komplekt füüsika õpetamisel

korr. prof. G. –R. Karu

1 AP A K

Ülemaste

Õppe-metoodilise komplekti eri tõlgendused. Eestis väljatöötatud füüsika õppe-metoodilise komplekti koostis, elementide sisu ja funktsioonid füüsika õpetamisel. Õppe-metoodilise komplekti mõju uue aine esituse struktuurile optimaalse tulemuse tagamisel.

1FKFD.0112 Graafiteooria rakendusi füüsika õpetamisel

korr. prof. G. –R. Karu

1 AP A K

Ülemaste

Graafiteooria põhimõisted ja graafi erinevad esitusviisid. Graafiteooria kasutusvõimalusi koolifüüsika loogilise struktuuri analüüsimisel ja optimeerimisel, ülesannete lahenduse otsingu objektiveerimisel, teadmiste generaliseerimisel ja süstematiseerimisel.

1FKFD.0113 Õpilaste teadmiste kontroll ja hindamine füüsikatunnis

korr. prof. G. –R. Karu

1 AP A S

Ülemaste

Teadmiste kontrollimise ja hindamise funktsioonid ja ülesanded. Eri kontrolliviisid, nende plussid ja miinused. Teadmiste masinkontroll ja arvutiprogrammid teadmiste kontrollimiseks. Erinevad hindamisskaalad ning nende kasutusala. Koostatakse konkreetseid küsimustikke õpilaste teadmiste kontrollimiseks ja hindamiseks.

1FKFD.0114 Füüsika meie ümber

dots. H. Voolaid

1 AP A S

Ülemaste

Õpetame nägema füüsikalisi nähtusi meid ümbritsevas loodus ja tehiskeskkonnas ning neid seletama. Loengudemonstratsioonid, seminarid, kus osavõtjad esitavad oma referaadid. Teemad: sport ja füüsika; muusika ja füüsika; füüsika vannitoas, toas, köögis; füüsika õues; füüsika looduses; dimensioonid ja konstandid; kodused katsed; paradoksid ja illusioonid.

1FKFD.0115 Klassikalise füüsika mudelid

dots. H. Voolaid

2 AP E S

Ülemaste

Kursus annab ülevaate mehaanikas, molekulaarfüüsikas, elektromagnetismis ja optikas

kasutatavaist mudeleist, nende kujunemise ajaloost ja rakenduspiiridest.

1FKFD.0116 Koolifüüsika eesmärgistamine

lekt. E. Pärtel

1 AP A S

Ülemaste

Kursuse teoreetilises osas antakse ülevaade õpieesmärkide taksonoomiatest, mille aluseks on psüühika kognitiivne, afektiivne ja psühhomotoorne sfäär. Füüsika õpetamisel on olulisemad kognitiivne e. tunnetuslik õpieesmärkide taksonoomia (B. S. Bloom) ja afektiivne e. emotsionaal-hinnanguline õpieesmärkide taksonoomia (D. R. Krathwohl). Kursuse praktilises osas õpitakse püstitama konkreetseid eesmärke füüsikatunniks ja looma õpiülesandeid, mis arvestavad saavutatud arengutaset ja konkreetseid tingimusi.

1FKFD.0117 Tehnovahendid füüsika õpetamisel

osak. juh. E. Tamm

1 AP A K

Ülemaste

Kursuse eesmärgiks on anda vajalikud teadmised ja oskused tehnovahendite kasutamiseks õppe- ja teadustöös. Taotletakse riistvara (epi-, dia-, grafo-, kino- ja videoprojektor, magnetofon jms.) käsitlemise ja elementaarse remondi oskuse omandamist. Erilist tähelepanu pööratakse grafoprojektori tarkvara valmistamise metoodikale, aparaadi kasutamisevõimalustele iseseisvalt ja koos arvutiga.

1FKFD.0118 Keskkooli füüsikakabinet

lekt. J. Susi

1 AP A S

Ülemaste

Käsitletakse laboratoorsete tööde ja demonstratsioonide osa füüsika õpetamisel koolis. Vaadeldakse nõudeid füüsikakabineti ehitusele ja sisustusele. Eraldi käsitletakse kabineti riistvara ja selle rakendamise metoodikat laboratoorsetes töödes ja demonstratsioonikatsetel. Käsitletakse metoodilisi iseärasusi tööl füüsikakabinetis.

1FKFD.0119 Masinprojekteerimine

dots. M. Fischer

1.5 AP A K

Ülemaste

Õppekursuse eesmärgiks on: 1. tutvustada üldotstarbelist graafikaredaktorit AutoCAD rel. 10 tasemel, mis võimaldab seda kasutada joonestamisel, tehnilise dokumentatsiooni koostamisel ning masinprojekteerimisülesannete lahendamisel; 2. tutvustada trükkplaatide projekteerimise süsteemis ARTWORK ning selles süsteemis projekteeritu eksportimist AutoCADi.

1FKFD.0120 Arvutustehnika alused

dots. M. Fischer

2.5 AP AE K

Ülemaste

Kursuse eesmärgiks on üldhariduslike teadmiste andmine digitaalelektronika, mikroprotsessortehnika ja arvutustehnika valdkonnas matemaatika teaduskonna üliõpilastele ja neile füüsikaosakonna üliõpilastele, kes ei spetsialiseeru elektronika erialal tasemel, mis loob aluse iseseisvaks õpingute jätkamiseks selles valdkonnas.

Aluseks on võetud firma INTEL protsessorid 8080, 8085, 8086, 80286, 80386 ning mikrokontrollerid perekonnast 8048.

Füüsikalise keemia instituut

Anorgaanilise keemia õppetool (korr. prof. J. Tamm)

1FKFE.0101 Anorgaaniline keemia

L. Tamm, J. Tamm, E. Jüriado

14.5 AP AE S+K

Alamaste

Anorgaaniline keemia on keemiaosakonna üliõpilastele üks põhiaineid. Kursus koosneb kahest osast: üldine keemia ja elementide ja nende ühendite keemia. Üldise keemia osas antakse põhiteadmised lahuste, eriti elektrolüütide omadustest sealhulgas õpitake analüüsima (arvutama) lahuses esinevaid tasakaale. Üldise keemia teine pool käsitleb aatomi ehitust ja keemilist sidet molekulides. Elementide keemia osa annab ülevaate keemiliste elementide ja nende ühendite muutuse üldistest seaduspärasustest lähtudes aatomite elektronkatete ehitusest. Laboratoorsed tööd võimaldavad üliõpilasel omandada rida oskusi ja kogemusi tööks erinevate laboriseadmetega, kinnistavad teoreetilisi teadmisi, õpetavad teostama lihtsamaid anorgaaniliste ühendite sünteesi ja analüüsi.

1FKFE.0102 Keemia alused

E. Jüriado, R. Pullerits

3 AP A S

Alamaste

Seminaris käsitletakse protsent- ja molaararvutust. Redoksreaktsioonide koefitsientide leidmist, kontsentratsiooniarvutusi ja arvutusi gaasidega erinevatel tingimustel. Praktikumis tuleb omandada peamised laboratoorse töö võtted ning viia läbi ainete puhastamine, kindla kontsentratsiooniga lahuse valmistamine, tema kontsentratsiooni määramine, aga samuti metalli molaarmassi määramine.

1FKFE.0103 Anorgaaniline keemia

P. Vares

5 AP AE S+K

Alamaste

Käesolev loengukursus annab ülevaate üldise ja anorgaanilise keemia põhiprobleemidest. Kursuse sügissemestril käsitletakse üldise keemia valdkonda kuuluvaid probleeme. Põhitähelepanu on pööratud termodünaamika küsimustele, keemilise kineetika ja tasakaalu probleemidele, lahuste teooriale. Eraldi käsitlemist leiavad elektrolüütide lahused, samuti elektrokeemia alused ning aatomi ehituse ja keemilise sidemega seotud küsimused. Kevadsemester on pühendatud elementide keemiale, kusjuures peatähelepanu on pööratud elementide keemiliste omaduste tundmaõppimisele, kuid käsitlemist leiavad ka nende leidumine looduses ning olulisemad kasutusalaad.

1FKFE.0104 Anorgaaniline keemia

J. Arold, E. Jüriado

5 AP E S+K

Alamaste

Anorgaanilise keemia kursuse esineva osa on pühendatud keemia teoreetilistele alustele. Käsitletakse keemiliste reaktsioonide põhilisi seaduspärasusi (energeetilisi efekte, kineetikat, tasakaalu), keemilist sidet ja molekulide ehitust. Suurt rõhku pannakse õpetusele lahustest. Kursuse teine osa hõlmab keemiliste elementide ja nende ühendite saamist ja omadusi. Käsitletakse mitmesuguste anorgaaniliste ühendite kasutamist meditsiinis, nende füsioloogilist toimet, esmaabi mürgituste korral. Anorgaanilise keemia praktikumis saavad üliõpilased esmased laboritöö kogemused, lahendavad farmatseudi elukutse seisukohalt väga olulisi lahustega seotud arvutusülesandeid, kinnistavad loengutes ja iseseisva tööna omandatud materjali.

1FKFE.0105 Keemia ja geokeemia

J. Arold, R. Pullerits

3 AP E S

Alamaste

Keemia ja geokeemia distsipliinis käsitletakse aatomi õpetust, keemilist sidet, aine ehitust ja omadusi. Keemiliste protsesside energetika, kineetika ja tasakaalu vaatlemisel seotakse need küsimused geokeemiliste protsessidega. Viimased on vaatluse all ka lahuste ning dispergeeritud süsteemide käsitlemisel. Eraldi vaadeldakse redoksreaktsioone, elektrokeemia põhiluseid ning mõningaid üldise keemia ülesandeid. Keemilisi elemente ja nende omadusi loengukursusel ei käsitleta, küll aga tulevad need programmi alusel iseseisvalt omandada.

1FKFE.0106 Üldine keemia

P. Vares, L. Tamm

3 AP AE S

Alamaste

Üldise keemia kursuses biooloogiaosakonna üliõpilastele käsitletakse termodünaamika põhiluseid ja keemiliste protsesside põhilisi seaduspärasusi, antakse ülevaade lahuste tähtsamatest omadustest ja elektrolütide lahustes esinevatest tasakaaludest, redoksprotsessidest ja nende rakendustest. Käsitletakse aatomiehituse ja keemilise sideme põhiseisukohti, vaadeldakse elementide ja nende ühendite omaduste sõltuvust elemendi asukohast perioodilisusesüsteemis. Seminaris kinnistatakse üliõpilaste keemia-alaseid teadmisi probleem- ja arvutusülesannete lahendamiseks. Praktikum on pühendatud tähtsamate töövõtete õpetamisele ja laboratoorse töö kogemuste andmisele, aga ka saadud teadmiste rakendamisele iseseisvas eksperimentaalses töös.

2FKFE.0107 Valitud peatükke anorgaanilisest keemiast

L. Tamm

2 AP E K

Ülemaste

Valikkursus on mõeldud eeskätt edaspidi keemiapedagoogiks spetsialiseeruvatele üliõpilastele süstematiseerimaks ja süvendamaks nende teadmisi anorgaanilisest keemiast. Lühidalt korratatakse aatomoehituse ja keemiliste elementide omaduste vahelisi seoseid, vaadeldakse lihtainete omadusi ja struktuuri sõltuvalt keemilise elemendi asukohast perioodilisusesüsteemis. Koostatakse skeemid lihtainete ja tähtsaate ühendite iseloomulike reaktsioonide ja nende saamise kohta. Antakse lühiülevaade bioanorgaanilisest keemiast, käsitledes tähtsamate bioelementide ringkäiku looduses, nende rolli eluslooduses ja füsioloogilist toimet.

2FKFE.0108 Tahke aine keemia

J. Tamm

2 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Kursus käsitleb tahke keha (metallid, pooljuhid, dielektrikud) ehitust keemiku seisukohtadelt lähtudes. Põhjalikumalt käsitletakse uuemaid ühendite klasse (tseoliidi tüüpi ühendid, kõrgtemperatuurilised ülijuhid, redokspolümeerid jne.). Märkimisväärne osa kursusest on pühendatud tahke aine pinna omadustele ja mitmesuguste füüsikaliste uurimismeetodite (spentskoopilised, elektronoptilised, gravimeetrilised jt.) kasutusvõimaluste analüüsile. Võrreldakse erinevatel meetoditel saadavat infot ja võimalikku ebakõla.

1FKFE.0109 Keemiaülesannete lahendamine

R. Pullerits

2 AP A S

Alamaste

Käsitletakse keskkooli keemiaülesannete lahendamise võimalusi. Peamine tähelepanu pööratakse lahendustehete sisule ja dimensioonianalüüsile. Kursuse teises pooles vaadeldakse nii vabariiklike kui ka rahvusvaheliste keemiaolümpiaadide ülesannete lahendamist. Arvestuseks tuleb igal üliõpilasel koostada individuaalselt olümpiaadi ülesanded ja nende lahendused.

Füüsikalise keemia õppetool (erak. prof. V. Past)

1FKFE.0301 Füüsikalise keemia alused

V. Past

4 AP E S

Alamaste

Loengukursus käsitleb keemiliste protsesside põhilisi seaduspärasusi – termokeemiat, reaktsioonide suuna ja tasakaalu termodünaamikat, keemilist kineetikat ja reaktsioonide mehhanisme, katalüüsi, faaside tasakaalu ja faasisiirdeid. Keskkel kohal on reaktsioonivõime ja keemilise tasakaalu teooria, mis tugineb termodünaamilistele kriteeriumidele ja arvestab ka protsessi kineetikat. Analüüsitakse praktiliselt tähtsaid protsesse. Seminarid on pühendatud kursuse sõlmküsimuste arutelule ja füüsikalise-keemilistele arvutustele (reaktsiooni soojusefektid ja entroopiaefektid, vabaeenergia, tasakaalu- ja kiiruskonstandid, aktivatsioonienegiad, faasisiirde parameetrid jt.).

1FKFE.0302 Füüsikaline keemia

R. Pullerits, H. Keis, E. Lust

14.5 AP AE S+K

Alamaste

Ainekursuses käsitletakse füüsikalise keemia üldisi seaduspärasusi ning nende mõju keemiliste ning elektrokeemiliste protsesside tasakaalule, kineetikale, katalüüsile, faasidevahelisele tasakaalule, mitmekomponendiliste süsteemide omadustele.

1FKFE.0303 Anorgaaniline keemia

J. Ehrlich, V. Loodmaa, H. Kokk

3.5 AP E S

Alamaste

Kursus käsitleb üldkeemiat, analüütilist keemiat ja bioanorgaanilist keemiat probleeme.

Kursus on orienteeritud meditsiiniüliõpilastele, käsitletakse näiteks organismide energiavarustust, verd lahuseks, elementide ühendite bioloogilistrolli, mürgisust ja kasutamist ravimitena.

1FKFE.0304 Füüsikaline keemia ja kolloidkeemia, instrumentaalanalüüs

J. Ehrlich, V. Loodmaa

3.5 AP E K

Alamaste

Füüsikalise ja kolloidkeemia kursus sisaldab biofüüsikalise keemia ja kolloidkeemia probleeme. Kursus on orienteeritud meditsiiniüliõpilastele, kus käsitletakse rea füüsikalise keemia ja kolloidkeemia meetodite kasutamist meditsiiniuuringutes.

1FKFE.0305 Füüsikaline keemia

V. Past

3.5 AP E S

Alamaste

Loengutel käsitletakse kõiki füüsikalise keemia põhilisiosasid: keemilist termodünaamikat, keemilist kineetikat ja katalüüsi, elektrokeemiat. Aine käsitlusviis on kirjeldav ja olemust avav. Matemaatilisi tulemuskäike rakendatakse ainult üksikudel juhtudel. Loengumaterjali kinnistamiseks tehakse lihtsamaid arvutusi. Rõhutatakse nähtuste praktilisi avaldusvorme ja rakendusi meditsiinis ning farmaatsias.

1FKFE.0306 Füüsikaline ja kolloidkeemia

E. Lust

3.5 AP AE K

Alamaste

Loengukursuses käsitletakse füüsikalise keemia ja kolloidkeemia põhilisi seaduspärasusi ning nende rakendatavust bioloogiliste ja biokeemiliste protsesside kirjeldamisel. Omandatud teadmisi kasutatakse praktiliste tööde teostamisel.

2FKFE.0307 Mittepöörduvate protsesside termodünaamika

V. Past

2 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Kursuse eesmärgiks on anda ülevaade mittepöörduvate protsesside termodünaamika ainevaldkonnast ja meetodist. Vaadeldakse rakendusi, mis on seotud eeskätt keemiliste ja biokeemiliste protsessidega. Kursuse kuulamine eeldab klassikalise termodünaamika põhialuste tundmist ja lihtsate füüsikalise-keemiliste arvutuste valdamist.

3FKFE.0308 Raskmetallid keskkonnas ja nende elektroanalüüs

H. Keis

1 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Loengukursuses vaadeldakse raskmetallide levikut looduses, nende bioloogilist ja biokeemilist toimet. Põhirõhk on asetatud raskmetallide kontsentratsiooni määramise elektrokeemiliste meetodite tutvustamisele. Kuulaja soovil on võimalik omandatud teadmisi rakendada praktilistel töödel.

2FKFE.0309 Teoreetiline elektrokeemia

E. Lust

3 AP E S+K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Loengukursuses vaadeldakse faasidevahelise piirpinna moodustumise ja ehituse üldisi seaduspärasusi, adsorptsiooni nähtusi ning nende mõju keemiliste ja elektrokeemiliste protsesside kineetikale, katalüüsile, korrosioonile. Omandatud teadmisi rakendatakse praktilistel töödel.

1FKFE.0310 Rakenduselektrokeemia

H. Keis

3 AP E K

Ülemaste

Loengukursuse eesmärk on anda kuulajatele ülevaade elektrokeemia praktilistest kasutusalaadest: elektroanalüüs, korrosioon, keemilised vooluallikad, galvanika jm. Esimeses osas tuleb meelde elektrokeemiliste protsesside seaduspärasusi ning seal kasutatavaid uurimismeetodeid. Teises kursuse osas vaatame, kuidas omandatud teadmisi rakendada üldnimetatud küsimuste korral. Vajalikud eelteadmised peaksid olema olema füüsikalise keemia üldkursust kuulanutel.

Keemia didaktika õppetool (korr. prof. A. Tõldsepp)

2FKFE.0401 Keemia didaktika

V. Toots, A. Tõldsepp

3 AP AE S+K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Keemia didaktika kõrgkooli õppeainena annab tervikliku ülevaate keemia õpetamise protsessist, õpetamise-õppimise seaduspärasustest nende vastastikustes seostes. Õpetajad saavad teoreetiliselt põhjendatud teadmise keemia õpetamise eesmärkidest, õppekavadest, programmidest, õppemeetoditest, viisidest ja vormidest. Tutvustame õpilaste keemiahuvi, õpimotivatsiooni, -hoiakute ja väärtushinnangute kujundamist. Antakse ülevaade keemiahariduse materiaalsest baasist ja organisatsioonist, keemiateadmiste ja -oskuste kontrollist ja hindamisest.

1FKFE.0402 Keemia näitkatsete metoodika ja tehnika

V. Toots, A. Tõldsepp

1.5 AP A K

Ülemaste

Valikaine eesmärk on anda teadmisi ja oskusi esinemiseks keemiakatsetega mistahes auditooriumi ees. Selle käigus tutvustatakse keemiakatsetega kaasnevate efektide psühhofüsioloogilist mõju tähelepanule, tajule, mälule. Õpetatakse valima näitkatseid erineva koosseisuga auditooriumile, neid metoodiliselt õigesti esitama ja kommenteerima. Põhjalikult peatutakse näitkatsete tehnikal - õpitakse valima aineid, koostama katseseadmeid, varieerima katsetingimusi, kasutama erinevat õppetehnikat (dia- ja grafoprojektorid jne.) katsete käigu projitseerimiseks ekraanile. Õpitu kinnistatakse praktikumides ja näitesinemistel.

Kolloid- ja keskkonnakeemia õppetool (korr. prof. T. Tenno)

1FKFE.0501 Kolloidkeemia

P. Nigu, T. Tenno, K. Orupõld

3 AP E K

Alamaste

Kolloidkeemia tegeleb süsteemidega, milles on märkimisväärne faasidevaheline piirpind. Protsesse ja nähtusi, mis toimuvad sellel piirpinnal, käsitletaksegi kolloidkeemia kursuses. Farmaatsia tegeleb pidevalt tüüpiliste kolloidsüsteemidega emulsioonide ja suspensioonidega, salvide, pastade ning kreemidega. Et põhjalikumalt tunnetada farmatseutiliste preparaatide valmistamisel piirpindadel kulgevaid protsesse, on kolloidkeemia põhimõistete ja seaduspärasuste omandamine vajalikuks eelduseks farmatseutide ettevalmistamisel. Teoreetilisele kolloidkeemia kursusele lisanduvad praktilised tööd, et eksperimentaalsete kogemuste kaudu õpitut kinnistada, samuti kolloidkeemia ülesannete lahendamine.

1FKFE.0502 Kolloid- ja pindnähtuste keemia

P. Nigu, T. Tenno

3.5 AP E K

Alamaste

Kolloid- ja pindnähtuste keemia käsitleb reaalse süsteemide keemilisi ja termodünaamilisi aluseid. Kursuses vaadeldakse mikroheterogeenseid süsteeme, kus esineb märkimisväärne faasidevaheline piirpind, aga ka kõrgmolekulaarsete ühendite lahuseid. Kolloidsüsteemid on laialt levinud nii looduses kui ka tehnikas. Samuti paljud elusorganismides kulgevad protsessid on kolloidkeemilise iseloomuga. Kolloid- ja pindnähtuste keemia kursuses tutvustatakse nende protsesside kulgemise tingimusi, olulisi seaduspärasusi ning pindnähtuste seoseid teiste füüsikalise-keemiliste protsessidega. Laboratoorsed tööd kolloid- ja pindnähtuste keemia kursuses võimaldavad teoreetilist omandatut praktiliselt rakendada.

1FKFE.0503 Kolloid- ja pindnähtuste keemia

T. Tenno

2 AP E S

Alamaste

Kolloidkeemia käsitleb reaalseid süsteeme, kus esineb märkimisväärne faasidevaheline piirpind, samuti kõrgmolekulaarsete ühendite lahuseid. Kolloidsüsteemid on laialt levinud nii looduses kui ka tehnikas, paljud elusorganismides kulgevad protsessid on samuti kolloidkeemilise iseloomuga. Kolloidkeemia kursuses tutvustatakse nende protsesside kulgemise tingimusi, olulisi seaduspärasusi ning piirpindadel toimuvate nähtuste seoseid teiste füüsikalise-keemiliste protsessidega. Erilist tähelepanu pööratakse meid ümbritseva maailma nähtuste seigitamisele kolloidkeemia aspektist lähtudes, mis on oluline laia profiiliga õpetajate ettevalmistamisel.

1FKFE.0504 Keskkonnakeemia

T. Tenno

4 AP E S

Ülemaste

Keakkonnakeemia on käesoleval ajal on hästi väljakujunenud keemia aladistsipliin, mis hõlmab meid ümbritsevas keskkonnas nii hüdrosfääris, atmosfääris kui ka mullas toimuvaid keemilisi ja füüsikalisi protsesse. Kursuses käsitletakse keskkonna seisundit mõjustavate faktorite toimet elukeskkonnas kulgevatele protsessidele. Eraldi vaadeldakse toksiliste ja bioakumuleeruvate ainete mõju elukeskkonnale ning nende toime

vähendamise võimalusi. Võrreldakse loodulikke ning keemilisi protsesse, analüüsitakse keskkonnauuringutega seotavaid probleeme meil ja mujal. Kursuses antakse ülevaade meid ümbritsevas keskkonnas toimuvate protsesside mõjutamise ja suunamise võimalustest lähtudes keemilistest seaduspärasustest.

1FKFE.0505 Keskkonnakeemia

T. Tenno

2 AP E S

Alamaste

Keskkonnakeemia on käesoleval ajal hähsti väljakujunenud keemia aladistsipliin, mis hõlmab meid ümbritsevas keskkonnas, nii hüdrofääris, atmosfääris kui ka mullas toimuvaid keemilisi ja füüsikalisi protsesse. Kursuses käsitletakse keskkonna seisundit mõjustavate faktorite toimet elukeskkonnas kulgevatele protsessidele. Pööratakse tähelepanu praktiliste loodusvaatluste ja keskkonnauuringute läbiviimisele koolis, samuti saadud tulemuste interpreteerimisele keemilisest aspektist lähtuvalt ning interdistsiplinaarse ainekäsitlemise võimalustele.

2FKFE.0506 Looduslike protsesside keemilised ja termodünaamilised alused

T. Tenno

2 AP E S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Loengukursuses esitatakse looduslike protsesside keemilised ja termodünaamilised alused lähtudes ainete eksisteerimise kolmest agregaatolekust, mis määravad nii atmosfääri, hüdrofääri kui ka litosfääri oleku parameetrid. Iseloomustatakse faasidevahelise piirpinna osatähtsust mikro- ja makromaailma protsessides ning aine ja energia ülekande mehhanisme faaside vahel ja faasides. Kursuses antakse ülevaade mittetasakaalilisest termodünaamikast, sünergeetikast ja fraktaalide teooriast.

1FKFE.0507 Keskkonna analüüs

K. Hellat, T. Tenno

4 AP E K

Ülemaste

Kursuses antakse ülevaade keemilistest ja ökotoksikoloogilistest meetoditest keskkonna analüüsil. Käsitletakse ainete biodegradeeruvuse määramise meetodeid, objekti analüüsi eripära, proovide ettevalmistamist analüüsiks ning analüüsitulemuste interpreteerimise võimalusi. Tutvustatakse rahvusvahelistes standardites pakutavaid analüüsimeetodeid keskkonna seisundi hindamiseks, samuti bioakumuleeruvate ainete määramise viise. Praktilistes töodes analüüsitakse mitmesuguseid keskkonna objekte (pinnavett, heitvett, mulda) käsitletud meetoditel, samuti tehakse analüüse inimese organismile kõige otsesemat mõju avaldavatele objektidele - toiduainetele (leiva- ja piimatooted, konservid, alkoholid, jm.), et määrata keemiliste meetoditega nende kvaliteedi näitajaid.

1FKFE.0508 Metroloogia ja katseandmete töötlemine

K. Hellat

2 AP E S

Alamaste

Kursuses antakse ülevaade keemilise analüüsi kvaliteedi määramise metrooloogilistest aspektidest. Käsitletakse keemilise analüüsi täpsust mõjutavaid tegureid ja uuritava objekti ning proovi representatiivsust. Eraldi vaadeldakse selliseid keemilise analüüsi kvaliteeti mõjutavaid tegureid nagu detekteerimise lävi, tundlikkus, selektiivsus, tulemuste usaldatavus, aga ka mitmesuguseid analüüsi kvaliteedi kontrolli teste.

Andmetöötlust käsitletakse programmpaketi Statgraphics abil ning iseseisva tööna saavad üliõpilased personaalarvutil teha keemilise eksperimendi andmeanalüüsi versiooni 2. 6. järgi. Kursuses tutvustatakse ka seadusandliku metroloogia aluseid, keemialaboratooriumide atesteerimist ning analüüsi tulemuste sertifitseerimist, samuti rahvusvahelist koostööd selles valdkonnas.

2FKFE.0509 Keskkonnakeemia alused õpetajatele

K. Hellat, T. Tenno

4 AP E S

Ülemaste

Kursuses käsitletakse meie elukeskkonnas toimuvaid füüsikalisi ja keemilisi protsesse ning keskkonna seisundit mõjustavate faktorite olemust ja nende toime vähendamise teid. Antakse ülevaade lihtsamatest keemilistest ja bioloogilistest analüüsi meetoditest, mida kasutatakse keskkonna seisundit iseloomustavate parameetrite ja saastainete sisalduse määramisel. Tutvustatavate meetodite valikul on tähelepanu pööratud praktiliste loodusvaatluste ja keskkonnauuringute läbiviimisele koolis, samuti saadud tulemuste interpreteerimisele keemilisest aspektist lähtuvalt ning interdistsiplinaarse ainekäsitlemise võimalustele.

1FKFE.0510 Ökotoksikoloogia

K. Ilmoja

1 AP A K

Ülemaste

Kursuses käsitletakse toidus, vees ja õhus sisalduvate võõrainete sisaldust ning nende määramise meetodeid. Tutvustatakse saastainete nagu nitraadid, nitrosoamiinid, pestitsiidid, klooritud bifenüülid, dioksiinid, toksilised metallid, mükotoksiinid, toksilised amiinid jt. levikut ning toimet inimorganismile. Antakse ülevaade enamkasutatavatest toidulisanditest (konservandid, magusained, antioksidandid, värvained jm.) ja nende toimest. Eraldi käsitletakse õhus sisalduvaid saastaineid ja nende analüüsi spetsiifikat.

Keskkonnafüüsika instituut

Biogeofüüsika õppetool (korr. prof. T. Nilson)

1FKKF.0101 Taimkatte kaugseire

korr. prof. T. Nilson

2 AP E S

Ülemaste

Ülevaade kaasaegsest kaugseiretehnikast, taimkatte kaugseire füüsikalistest alustest ja kaugseire rakendamisest taimkatte uurimisel. Praktilise tööna töödeldakse personaalarvutil programmpaketi IDRISI abil kosmoseülesvõtteid Eestimaast.

2FKKF.0102 Kiirguslevi

j. teadur A. Kuusk

2 AP E K

Magistri-doktoriõpe

Üldine kiirguslevi teooria: levivõrrandi tuletamine, rajatingimused, levivõrrandi erijuhud, lahendamismeetodid.

2FKKF.0103 Kiirguslevi taimkattes

j. teadur A. Kuusk

0.5 AP A K

Magistri-doktoriõpe

Kiirguslevi iseärasused taimkattes. Taimkatte kirjeldamine kiirguslevi probleemis. Levivõrand taimkattes, levivõrandi lahendamine. Taimkatte peegeldumise mudelid.

2FKKF.0104 Juhuslike funktsioonide teooria

j. teadur A. Kuusk

2 AP E S

Magistri-doktoriõpe

Juhuslike suuruste ja funktsioonide statistiline kirjeldamine. Statsionaarsete protsesside spektraalanaliis. Statsionaarne protsess ja füüsikaline süsteem. Andmeanalüüsi pakett. Statgraphics.

Dünaamilise meteoroloogia õppetool (korr. prof. R. Rõõm)

1FKKF.0201 Sissejuhatus geofüüsikasse

dots. K. Eerne

2 AP E S

Ülemaste

Ülevaade planeedist Maa alates sisemusest kuni maalähedase kosmilise ruumini. Hõlmab kõiki planeedi põhilisi sfääre ja nende uurimismeetodeid.

1FKKF.0202 Meteoroloogilised vaatlused ja aparatuur

v. teadur A. Kallis

1 AP A S

Ülemaste

Õppurite tutvustamine meteoroloogiliste vaatluste planeerimise, läbiviimise ja andmetöötluse korraga ning vastava aparatuuriga.

1FKKF.0203 Atmosfääridünaamika alused

korr. prof. Rõõm

2 AP E S

Ülemaste

Sissejuhatavad peatükid dünaamilise meteoroloogia alustesse: väljad, jõud, lihtsaimad liikumised vabas atmosfääris ja planetaarses piirkihis.

1FKKF.0204 Keskkonnakaitse

dots. K. Eerne

2 AP E S

Ülemaste

Ülevaade keskkonna muutumise põhjustest ja mehhanismidest. Kliima muutumine ja keskkonna saastumine. Põhilised saastajate klassid ja saastemehhanismid. Saastumise vältimine.

1FKKF.0205 Riistmeteoroloogia praktikum

lekt. P. Post

1 AP A S

Ülemaste

Klassikaline meteoroloogiliste mõõtmiste praktikum, tutvutakse õhu temperatuuri, rõhu ja niiskuse mõõduriistadega. Käsitletakse tuule, sademete ja kiirguse registreerimisvahendeid.

1FKKF.0206 Üldmeteoroloogia

lekt. P. Post

3 AP E K

Ülemaste

Antakse ülevaade atmosfääri koostisest ja ehitusest. Käsitletakse atmosfääri staatikat, termodünaamikat ja kiirguslikke protsesse atmosfääris, aurumist ja kondensatsiooni, pilvede ja sademete teket.

1FKKF.0207 Sünoptiline meteoroloogia I

n. teadur P. Tisler

1 AP A K

Ülemaste

Sissejuhatus sünoptikasse ja töö sünoptiliste kaartidega. Õhumasside tüübid ja liikumine. Statsionaarsed õhumassid.

1FKKF.0208 Vaatlusmeteoroloogia praktikum

j. ins. L. Martin

1 AP A K

Ülemaste

Praktiliste oskuste omandamine tööks meteoroloogilise aparatuuriga. Osavõtt standardsetest meteoroloogilistest ja aktinomeetrilistest vaatlustest Tõravere meteojaamas.

1FKKF.0209 Meteoroloogia ja klimatoloogia

lekt. P. Post

3 AP AE K

Alamaste

Üldine kursus meteoroloogia ja klimatoloogia alustest. Käsitletakse meteoroloogilisi nähtusi ja protsesse, nende registreerimist ja üldisi ajalisi ja ruumilisi jaotusi. Antakse ülevaade kliimat kujundavatest teguritest.

2FKKF.0210 Füüsikaline klimatoloogia

lekt. P. Post

2 AP E S

Magistri-doktoriõpe

Antakse ülevaade kliimasüsteemist, kliimat kujundavatest teguritest, kliimavõnkumiste astronoomilisest teooriast. Käsitletakse kliima modelleerimise ja ennustamise võimalikkust.

1FKKF.0211 Keskmise atmosfääri füüsika ja fotokeemia I

dots. K. Eerme

2 AP E S

Ülemaste

Keskmise atmosfääri ehitus, keemia põhiprintsiibid ja dünaamika alused. Kiirgusprotsessid. Keemiliste ühendite klassid ja keemiliste reaktsioonide tsüklid. Ioonid keskmises atmosfääris. Atmosfääri reageerimine välistele häiretele.

2FKKF.0212 Keskmise atmosfääri füüsika ja fotokeemia II

dots. K. Eerme

2 AP E S

Magistri-doktoriõpe

Keskmise atmosfääri mudelite, kiirgusprotsesside, fotokeemiliste tsüklite ja dünaamika süvendatud käsitlus võrreldes sellekohase põhikursusega.

2FKKF.0213 Atmosfääridünaamika

korr. prof. R. Rõõm

2 AP E K

Magistri-doktoriõpe

Valikpeatükid dünaamilisest meteoroloogiast: primitiivsed võrrandid P-süsteemis, lained, kohastumisprotsessid, kvaasigeostroofiline mudel, tsüklonaalsed protsessid.

2FKKF.0214 Atmosfääri piirkihi füüsika

teadur M. Mölder

2 AP E K

Magistri-doktoriõpe

Esitatakse atmosfääri piirkihi mõiste struktuur ja iseärasused. Tuletatakse turbulentse voolamise võrrandid nii keskvaartuste, fluktuatsioonide, dispersioonide kui voogude jaoks. Antakse ülevaade sulgemisprobleemist. Esitatakse põhilised sarnasusteooria järeldused maalähedase õhukihi kui ka mikrokhi ja kogu piirkihi kohta. Antakse praktilisi juhiseid turbulentsete voogude määramiseks gradientmõõtmistest.

2FKKF.0215 Sünoptiline meteoroloogia II

n. teadur P. Tisler

2 AP E K

Magistri-doktoriõpe

Kaasaegse ilmaennustuse alused ja meetodid. Sünoptilised süsteemid, tsüklonite areng, frondid ja nende areng. Polaarfroont. Praktilise ilmaennustuse elemendid.

Keskonnafüüsika õppetool (korr. prof. H. Tammet)

1FKKF.0301 Mehaanika (eesti ja vene keeles)

dots. E. Tamm

5.5 AP E S

Alamaste

Traditsiooniline mehaanikakursus füüsikaosakonna üliõpilastele, mis on aluseks kogu edaspidisele füüsikaõpetusele. Sisaldab punktmassi ja jäiga keha kinemaatika ja dünaamika, tugevusõpetuse, vonklikeumise ja laine protsesside ning hüdro-mehaanika eksperimendile põhinevat algõpetust.

1FKKF.0302 Molekulaarfüüsika (eesti ja vene keeles)

korr. prof. H. Tammet
5.5 AP E K
Alamaste

Sissejuhatus soojuslike nähtuste füüsikasse, termodünaamika ja gaaside kineetilise teooria põhimõisted, reaalsete ainete omadused. Täiendusena käsitletakse soojustehnika elemente.

1FKKF.0303 Mehaanika praktikum

dots. E. Tamm
1.5 AP A K
Alamaste

Traditsiooniline laboratoorne praktikum füüsikaosakonna üliõpilastele: teoreetiliste teadmiste süvendamine ja katseline kinnitamine, katse planeerimine ja andmetöötluse elementide, eksperimenditehnika omandamine.

1FKKF.0304 Molekulaarfüüsika praktikum

dots. E. Tamm
1 AP A K
Alamaste

Traditsiooniline laboratoorne praktikum füüsikaosakonna üliõpilastele: teoreetiliste teadmiste süvendamine ja katseline kinnitamine, katse planeerimine ja andmetöötluse elementide ning eksperimenditehnika omandamine.

1FKKF.0305 Meditsiiniline füüsika

dots. H. Ohvri
4 AP AE K+S
Alamaste

Töenäosusteooria ja matemaatilise statistika alused. Mõõtmistäpsuse hindamine. Füüsika seos meditsiiniga. Kulg- ja pöördliikumise dünaamika. Inimkeha biomehhaanika. Hüdrodünaamika alused, vere voolamine vereringes. Võnkumised ja lained. Ultraheli diagnoosis, ravis, farmaatsias. Sonograafia ja tomograafia. Molekulaarfüüsika ja termodünaamika alused. Valguse olemus. Endoskoopia ja kolorimeetria. Päikese kiirgus. Osoon atmosfääris. Laserid, holograafia. Ioniseeriv kiirgus.

1FKKF.0306 Meditsiiniline füüsika

dots. H. Ohvri
4 AP E S
Alamaste

Töenäosusteooria ja matemaatilise statistika alused. Mõõtmistäpsuse hindamine. Füüsika seos meditsiiniga. Kulg- ja pöördliikumise dünaamika. Inimkeha biomehhaanika. Hüdrodünaamika alused. Vere voolamine vereringes. Võnkumised ja lained. Ultraheli diagnoosis ja ravis. Tomograafia. Molekulaarfüüsika ja termodünaamika alused.

1FKKF.0307 Eksperimendi planeerimine ja analüüs

korr. prof. H. Tammet
2 AP E S
Ülemaste

Käsitletakse eksperimendi füüsikalise ja matemaatilise planeerimise põhimõtteid, skalaarse ja vektoriaalse mõõtmise mudelit ja statistilisi strateegiaid, empiiriliste

valemite koostamist ja informatsioonivooge mõõtmisprotsessis. Teoreetilist materjali täiendavad andmeanalüüsi laboratoorsed tööd arvutiklassis.

1FKKF.0308 Statistiline hüdroomehhaanika

v. teadur J. Salm

1 AP A S

Ülemaste

Käsitletakse sissejuhatavalt statistilise hüdroomehhaanika (turbulentsiteooria) põhimõisteid, üldprobleeme, turbulentset difusiooni ning atmosfääri piirkihti eesmärgiga selgitada atmosfääris esinevaid nähtusi.

1FKKF.0309 Kaugseire

dots. U. Veismann

1 AP A S

Ülemaste

Kaugseire mõiste. Passiivne ja aktiivne kaugseire. Fotoelektriline pildistamine. Skaneerimine. Aerofoto. Kujutise numbrilisustamine, densitomeetria. Radiomeetria alused. Teleradiomeetria. Merefotomeeter. Kaugseire andmete edastamine ja eeltöötlamine.

1FKKF.0310 Kaugseire praktikum

dots. U. Veismann

1 AP A S

Ülemaste

Materjalide peegeldumiskoeffitsientide mõõtmine. Kosmosest tehtud maapinna fotode desifreerimine. Pilvede mõõtmete määramine kosmosefotodelt. Aerofotoaparaadi uurimine.

1FKKF.0311 Atmosfäärioptika ja aktinomeetria

dots. H. Ohvri

2 AP E S

Ülemaste

Valgusallikate energiaomadused ja karakteristid. Päikesekiirguse neeldumine ja hajumine atmosfääris. Kiirguse ülekande võrrand. Vikerkkaar, miraaž, roheline kiir. Päikesekiirguse komponendid. Atmosfääri läbipaistvuskoeffitsient. Kiirgusbilanss.

1FKKF.0312 Optilise kiirguse mõõtmine

dots. U. Veismann

1 AP A K

Ülemaste

Optilise kiirguse mõõtmise terminoloogia. Radiomeetria põhisuuredused ja ühikud. Teleradiomeetri funktsionaalskeem ja põhivalem. Kiirgusvastuvõtjad. Konkreetset teleradiomeetrid ja fotomeetrid. Absoluutse gradueerimise etalonid. Spektraal- ja väljakarakteristid.

1FKKF.0313 Õhukeemia

v. teadur T. -E. Parts

1 AP A K

Ülemaste

Antakse ülevaade keemilistest ühenditest õhus, reaktsioonidest gaasi, aerosool- ja sademete faasis; õhu saastatusest, mõjust keskkonnale.

2FKKF.0314 Aerosoolifüüsika

dots. E. Tamm

2 AP E K

Magistri-doktoriõpe

Ülevaade füüsikalistest protsessidest aerosoolis – gaasilises keskkonnas selles hõljuvate vedelate ja tahkete osakestega. Alajaotused: põhikarakteristikud ja mikrostruktuur, osakeste suunatud ja kaootiline (Browni) liikumine, elektrinähtused ja valguse levimine aerosoolis, aerosoolide teke ja areng, atmosfääriaerosool, aerosooli uurimise eksperimentaalsed meetodid.

2FKKF.0315 Atmosfäärielekter

korr. prof. H. Tammet

2 AP E S

Magistri-doktoriõpe

Käsitletakse atmosfääri elektri uurimise eesmäärke, õhuionisatsiooni ja elektrijuhtivust, aerosooli osa ioonibilansis, maapinnalähedase õhukihi elektrilist struktuuri, äikesepilve ehitust ja valgust füüsikat, atmosfäärielektrilist globaalahelat ja õhu elektrilise analüüsi meetodeid.

1FKKF.0316 Sissejuhatus merefüüsikasse

dots. H. Ohvril

2 AP E S

Ülemaste

Merefüüsika kui osa geofüüsikast. Okeanoloogia ajaloost. Maailmamere geomorfoloogia. Merevee soolsus, temperatuur, tihedus, kihistumine, liikumise üldvõrrand. TS-diagrammid. Massi jäävuse ja soolade difusiooni võrrandid. Läänemere ajalugu ja probleemid. Õppefilmid Läänemerest.

1FKKF.0317 Meredünaamika

dots. H. Ohvril

2 AP E K

Ülemaste

Turbulentsse genereerimise mastaabid meres. Turbulentsi poolempiirilised teooriad. Lihtsamate liikumiste võrrandid. Beeta-parameeter. Vertikaalkiirused. Ekmani hoovus. Upvelling, downwelling. Madala mere võrrand. Keeriste kirjeldamine. Koguvoolude meetod.

2FKKF.0318 Mere ja atmosfääri seosed

dots. H. Ohvril

2 AP E K

Magistri-doktoriõpe

Mere ja atmosfääri iseloomustavate hüdro-termodünaamiliste seaduste ühtsus ja erinevus. Merelähedane õhukiht, tuul lainekeht. Impulsi voog läbi merepinna. Tegevkiht ja frondid ookeanis. Tuulelained, aerosoolid merest. El Nino.

1FKKF.0319 Keskkonnadosimeetria

lab. juh. E. Realo

2 AP E K

Ülemaste

Käsitletakse looduslike ja tehislise radionukliidide omadusi, levikut looduskeskkonnas, kiirgusdoosi kujunemist keskkonnas, kiirguse vastastikmõju, ioniseeriva kiirguse radiomeetria ja spektrometria, kiirguskaitse aluseid ja normatiive.

Keemilise füüsika instituut

Analüütilise keemia õppetool (korr. prof. I. Koppel)

1FKKM.0101 Analüütiline keemia

H. Kuus, I. Koppel, H. Kokk, L. Paama

12.5 AP AE K+S

Alamaste

Üldkursus keemiaosakonna üliõpilastele keemilise ja instrumentaalanalüüsi teoreetilistest alustest ja praktilistest meetoditest.

1FKKM.0102 Analüütiline keemia

E. Pedak, J. Pentsuk, P. Burk

5 AP E K+S

Alamaste

Kvalitatiivne ja kvantitatiivne keemiline analüüs. Instrumentaalanalüüsi meetodid.

1FKKM.0103 Instrumentaalanalüüsi meetodid

U. Mölder

1.5 AP E K

Alamaste

Üldkursus arstiteaduskonna üliõpilastele füüsikalise-keemilise test analüüsi meetoditest.

2FKKM.0104 Füüsikalised uurimismeetodid keemias

U. Mölder, I. Koppel, E. Lippmaa

4 AP E K+S

Ülemaste, magistri-dokt, õpe

Kursus kaasaegsetest uurimismeetoditest keemias, meditsiinis, bioloogias jne.

2FKKM.0105 Aatomispektrometria ja keskkonna-analüütika

L. Paama

2 AP E S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Kaasaegsed aatomispektrometria meetodid: aatomiabsorptsioon-spektrometria (AAS), induktiivse plasma aatomiemissioon-spektrometria (ISP-AES) jt. põhimõtted ja kasutatav aparatuur. Vee, õhu, bioloogiliste objektide analüüsi kaasaegsed meetodid. Analüüsitulemuste täpsuse hindamine.

3FKKM.0106 Kromatograafia, elektroforees ja massspektromeetria

I. Koppel, J. Pentsuk

0 AP E S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Kromatograafilised meetodid, teoreetilised mudelid, klassifikatsioon, praktiline rakendamine, aparatuur.

2FKKM.0107 Aatomispektraalanalüüsi meetodid

H. Kokk

1.5 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Aatomispektraalanalüüsi meetodid, nende teoreetilised alused ja aparatuur. Meetodite kasutamise võimalusi metallide, sulamite ning keskkonnakaitsega seotud objektide analüüsiks.

2FKKM.0108 Orgaanilised reaktiivid kaasaja analüütilises keemias

H. Kuus

1 AP A K+S

Ülemaste

Täienduseks analüütilise keemia üldkursusele ja määratud neile, kes tulevases kutsetöös puutuvad kokku mitmesuguste looduslike või tehislake ainete ja materjalide keemilise analüüsiga.

2FKKM.0109 Mikroelem. eraldamise, maskeerimise ja kontsentreerimise meetodid

H. Kuus

1 AP E K+S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Täienduseks analüütilise keemia üldkursusele. Mõeldud neile, kes edaspidises katsetöös puutuvad kokku elementide mikrosisalduste määramisega (keskkonnaseisundi jälgimine, põlluma jandus, tööstus).

2FKKM.0110 Valitud elementide analüütilise keemia põhijooni

H. Kuus

2 AP A K+S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Täienduseks analüütilise keemia üldkursusele. Vajalik neile, kes edasises katsetöös tegelevad looduslike ja tehislake ainete elementanalüüsiga (keemikud, geoloogid, bioloogid).

3FKKM.0111 Katalümeetriline (kineetiline) analüüs

H. Kuus

0.5 AP A K+S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Täiendus analüütilise keemia üldkursusele. Vajalik neile, kes edaspidises katsetöös tegelevad keemiliste elementide väga väikeste hulkade määramisega.

1FKKM.0112 Tehniline analüüs

H. Kokk, T. Ilomets, H. Kuus

3 AP A K

Ülemaste

Kursus praktilise keemilise analüüsi keemilistest ja instrumentaalmeetoditest.

Bioorgaanilise keemia õppetool (vakantne)

1FKKM.0201 Valkude keemia. Valkude puhastamine

J. Järv

1 AP A S

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Seminaride sisuks on valkude puhastamise meetodite simulatsioon personaalarvutil. Kursus võimaldab saada ülevaate põhilistest preparatiivsetest ja analüütilistest meetoditest.

1FKKM.0202 Sissejuhatus füüsikalisse biokeemiasse

J. Järv

1 AP A K

Keskaste, ülemaste, magistri-dokt. õpe

Ülevaade biokatalüütiliste protsesside ja retseptorprotsesside kineetika ja mehhanismi kursuse võtetest sellest, mis määrab nende protsesside spetsiifilisuse. Analüüsib struktuuri aktiivsussõltuvuste kasutamise võimalusi biokatalüüsi uurimisel.

1FKKM.0203 Biokineetika

J. Järv

2 AP A K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Kursuses annan ülevaate põhilistest võtetest bioprotsesside (ensüümid ja retseptorid) kineetika uurimisel seminarides toimub näidisülesannete lahendamine personaalarvutitel programmi "Eurfitter" abil.

Teoreetilise keemia õppetool (korr. prof. M. Karelson)

1FKKM.0401 Teoreetiline keemia

U. Mölder, M. Karelson, J. Tamm

8 AP E K+S

Alamaste

Üldkursus keemiaosakonna üliõpilastele kvantkeemiast ja aineehitusest.

Orgaanilise keemia instituut

Orgaanilise keemia õppetool (korr. prof. A. Tuulmets)

1FKOK.0101 Orgaaniline keemia

korr. prof. A. Tuulmets

10.5 AP E S+K

Alamaste

Keemiaüliõpilaste põhikursus, üles ehitatud lähtudes kaasaegse füüsikalise orgaanilise keemia põhimõtetest. Esimesel semestril tutvutakse füüsikalise orgaanilise keemia põhimõtete, orgaaniliste ühendite nomenklatuuri ja tähtsamate aineklasside keemiliste omadustega. Teisel semestril lisandub heteroorgaaniliste ühendite käsitlus ja üldistused (karbkatioonide, karbanioonide ja vabade radikaalide osavõtul kulgevad reaktsioonid, karbonüülühendite reaktsioonide mehhanismid jne.). Eeldusained: üldine keemia.

1FKOK.0102 Orgaaniline keemia

dots. U. Mäeorg

6 AP A S+K

Alamaste

Eesmärk – anda teadmisi ja oskusi kvalitatiivse orgaanilise analüüsi, orgaaniliste ainete eraldamise ja identifitseerimise alal, õpitakse tundma orgaanilise keemia laboritehnikat (ümberkristalliseerimine, destillatsiooni võtted, ekstraheerimine, kihtkromatograafia) ja põhilisi sünteesimeetodeid.

1FKOK.0103 Kõrgmolekulaarsete ühendite keemia

dots. A. –T. Talvik

4 AP E S

Alamaste

Annab ülevaate polümeeride keemia üldmõistetest. Käsitleb polümeeride füüsikalisi, füsikokeemilisi ja keemilisi omadusi, nende seost struktuuriga. Tutvutakse sünteesi keemiliste ja tehnoloogiliste põhimõtetega.

1FKOK.0104 Keemiline tehnoloogia

dots. H. Timotheus

4 AP E S

Alamaste

Eesmärk – anda ülevaade keemilise tehnoloogia põhiprotsessidest (voolamine, soojusvahetus, massivahetus) ja põhioperatsioonidest, modelleerimisest, keemilis–tehnoloogiliseaparatuurikonstruktsioonimaterjalidest, tehnilistest, analüütilistest ja tähtsamatest keemiatööstuse harudest.

1FKOK.0105 Biokeemia

korr. prof. A. Tuulmets

2 AP E S

Ülemaste

Üldhariv kursus keemiaüliõpilastele, kes ei spetsialiseeru biokeemiaale või bioorgaanilisele keemiale. Sisaldab staatilise biokeemia osa, ülevaate ensümoloogiast ning dünaamilise biokeemia tähtsamate ainevahetusradade väidetel. Eeldused: orgaaniline keemia, füüsikaline keemia.

1FKOK.0106 Looduskaitse

korr. prof. A. Tuulmets

2 AP E S

Alamaste

Üldhariv kursus kõigile keemiaüliõpilastele. Käsitletakse ökoloogia põhimõisteid, biosfääri struktuuri ja dünaamikat ning biosfääriga seotud globaalprobleeme, keskkonnasaaste monitoringut ning keskkonna seisundit globaalselt ning Eestis. Antakse ülevaade heitmete tehnoloogiast, pestitsiididest ning tutvustatakse keemilise ökoloogia

aktuaalsemaid probleeme. Eeldused: biokeemia, keemiline tehnoloogia.

2FKOK.0107 Materjalide keemia

dots. H. Timotheus

3 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Eesmärk – anda ülevaade laboratooriumis, tööstuses ja olmes kasutatavate põhiliste materjalide (metallid, plastmassid, liimid, pinnakatted, keraamika, kütused) keemilisest koostisest, omadustest, identifitseerimisest, töötlemisvõtetest ja kasutamisest.

1FKOK.0108 Orgaaniline keemia

dots. A. -T. Talvik

6 AP AE S+K

Alamaste

Ülevaatekursus, kus pearõhk on pööratud orgaanilise keemia metodoloogiale, selle analüütilistele aspektidele ja teoreetilistele üldistustele. Faktilise materjali osas pööratakse suuremat rõhku farmaatsias olulistele struktuuridele. Antakse laboratoorse analüüsi ja sünteesi põhilised oskused.

1FKOK.0109 Orgaaniline keemia

dots. T. Püssa

2 AP E K

Alamaste

Orgaanilise keemia üldkursus stomatoloogiaosakonna 1. kursuse üliõpilastele.

2FKOK.0110 Reaktsioonimehhanismid

korr. prof. A. Tuulmets

2 AP E K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Tutvutakse reaktsioonimehhanismide uurimise meetoditega ning selles valdkonnas käibel olevate peamiste mõistete ja terminitega. Näited on valitud peamiselt orgaaniliste ühendite reaktsioonidest. Käsitlemisviis on kvalitatiivne, enamasti konkreetseid juhtumeid analüüsiv.

2FKOK.0111 Füüsikaline orgaaniline keemia

dots. A. -T. Talvik

1 AP A K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Antakse lühiülevaade füüsikalise orgaanilise keemia põhimõistetest. Eesmärgiks ei ole nende teoreetiline süvaanalüüs, vaid praktilise kasutamisoskuse kujundamine. Lähemalt käsitletakse ühendite struktuuri ja keskkonna mõju reageerimisvõimele, korrelatsioonivõrrandeid ja katalüüsi.

1FKOK.0112 Orgaanilise sünteesi meetodid

dots. H. Timotheus

4 AP F K

Ülemaste, magistri-dokt. õpe

Eesmärk – anda ülevaade funktsionaalsete rühmade üksteiseks transformeerimise põhilistest meetoditest, sünnikskeleti pikendamise, lühendamise ja ümberkorraldamise, tsüklike avamise ja tsykliseerimise põhilistest võtetest, sünteesi ohutustehnikast.

1FKOK.0113 Tekstiilikeemia

dots. H. Timotheus

2 AP E S

Ülemaste

Eesmärk – anda ülevaade naturaalse, tehis- ja sünteetiliste tekstiilkiudainete keemilisest koostisest ja omadustest ning nende keemilisest töötlemisest (pesemine, värvimine, pleegitamine, merseerimine, impregneerimine, mettimine).

1FKOK.0114 Nahakeemia

dots. H. Timotheus

2 AP E S

Ülemaste

Eesmärk – anda ülevaade naha ja karusnaha liikidest, keemilisest koostisest, omadustest ja keemilise töötlemise võtetest (tälkimine, painimine, kroomparkimine, tanniidparkimine rasvparkimine).

1FKOK.0115 Tekstiilitööstuse protsessid ja aparaadid

dots. H. Timotheus

2 AP E S

Ülemaste

Eesmärk – anda ülevaade tekstiilitööstuse seadmetest ja nende töötlemisest, tekstiilmaterjalide liikide määramisest ja omadustest, laus- ja trikotaažmaterjalide tehnoloogiast.

1FKOK.0116 Analüütiline biokeemia

dots. T. Püssa

5 AP AE K

Ülemaste

Kursus on sissejuhatus biokeemilise analüüsi põhimeetodite tundmaõppimiseks, vajalik keemiaosakonna bioorgaanilise ja kliinilise keemia rühmadele, samuti soovitatav bioloogiateaduskonna biokeemia rühmale.

1FKOK.0117 Värvide keemia

dots. T. Ilomets

5 AP AE S+K

Ülemaste

Kursus annab ülevaate värvainetena kasutatavate orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete süsteemast, saamismeetodeist omadustest ja kasutamisaladest.

1FKOK.0118 Materjalide keemia (tehnol.)

dots. H. Timotheus

3 AP A K

Ülemaste

Praktikum käsitleb mitmesuguste materjalide (liimid, plastmassid, pinnakatted, klaasid, kütused jt.) identifitseerimist, omaduste uurimist ja kasutamist.

1FKOK.0119 Restaureerimise keemilised alused

dots. T. Ilomets

3 AP E S

Ülemaste

Kursuses antakse ülevaade ajaloo- ja kultuurimälestiste konserveerimis- ja restaureerimismeetodite keemilistest alustest, selleks kasutatavate ainete omadustest ning restaureeritavate või konserveeritavate objektide keemilisest koostisest.

1FKOK.0120 Orgaanilise sünteesi planeerimine

dots. U. Mäeorg

4 AP E K

Ülemaste, magistri- dokt. õpe

Kursus annab teadmisi sünteesi planeerimisel kasutatavatest terminitest. Selgitatakse strateegia ja taktika küsimusi. Antakse teadmisi retrosünteetilisest analüüsist. Käsitletakse sünteesiplaneerimise arvutiprogramme ja andmebaase.

1FKOK.0121 Struktuuranalüüs

dots. U. Mäeorg

2 AP E S+K

Ülemaste, magistri- dokt. õpe

Struktuurianalüüsi kursus tutvustab tuumamagnetresonants-spektroskoopia ja infrapunase spektroskoopia meetodeid ja võimalusi molekulide struktuuri uurimiseks. Selgitatakse TMR- ja infrapunase spektroskoopia erinevate tehnikate valimist vajaliku informatsiooni hankimiseks. Tutvustatakse TMR ja infrapunaste spektrite töötlemise ja analüüsimise võtteid.

1FKOK.0122 Kromatograafia

dots. U. Mäeorg

2 AP E S

Ülemaste, magistri- dokt. õpe

Kursuse raames antakse sissejuhatus gaas-, plaaar- ja kõrgrõhuvdelikkromatograafiasse, tutvustatakse aparatuuri, analüüsimeetodeid ja proovide töötlemist. Viiakse läbi lühipraktikum kõigi kolme kromatograafia alal.

1FKOK.0123 Orgaanilise sünteesi valikpraktikum

dots. U. Mäeorg

3 AP A S

Ülemaste, magistri- dokt. õpe

Praktikumi käigus teostatakse üks mitmeetapiline süntees. Alustatakse sünteesi planeerimisest, teostatakse lahustite, vahe- ja lõpp-produktide puhastamine ja täielik struktuuranalüüs, koostatakse aruanne, mida kaitsetakse.

1FKOK.0124 Orgaaniline keemia

lektor M. Luuk

3 AP AE K

Alamaste

Loengutel esitatakse orgaanilise keemia põhimõisted ühendiklasside kohta lähtudes kaasaegsest struktuuriteooriast. Põhirõhk looduslikel ühenditel. Praktikumis ette nähtud analüüs ja paar väikest sünteesi koos ainete puhtuse kontrolliga (GK, IR).

Teoreetilise füüsika instituut

Astrofüüsika õppetool (korr. prof. E. Ergma)

1FKTF.0101 Universumi füüsika

korr. prof. E. Ergma

2 AP E K

Ülemaste

Täht kui füüsikaline laboratoorium. Noovad, supernoovad, bursterid – gigantsed termotuumaplahvatused kosmoses. Röntgentähed, mustad augud ja neutronitähed: tähtede sünd, elu ja surm. Kaasaegne kosmoloogia – astrofüüsika ja elementaarosakeste füüsika süntees.

1FKTF.0102 Klassikaline astronoomia

dots. M. Liigant

2 AP E K

Ülemaste

Taevakehade näivad asukohad ja näiv liikumine. Aja mõõtmine. Maa pöörlemise ja tiirlemisega seotud nähtused. Planeetide liikumisseadused. Kuu liikumine. Varjutused. Tähtede liikumine.

1FKTF.0103 Praktiline astrofüüsika

v. teadur I. Kolka

2 AP E K

Ülemaste

Seostatakse teoreetilise astrofüüsika aluste ja astronoomia tehnika kursustes omandatud teadmised kogemustega astronoomi igapäevatööst. Käsitletakse erinevat tüüpi vaatlusandmete töötlemise-teisendamise viise, mis võimaldavad võrrelda vaatlustulemusi uuritavate objektide mudelparameetrite või muude teoreetiliste kaalutlustega.

1FKTF.0104 Galaktikate füüsika

j. teadur M. Jõeveer

2 AP E K

Ülemaste

Meie galaktika struktuur, jagunemine allsüsteemideks. Galaktikate avastamine ja klassifitseerimine, atlased ja kataloogid. Galaktikate fotomeetrilised karakteristikud. Galaktikate pöörlemine ja kiiruste dispersioonid. Tähtedevaheline aine. Galaktikate kauguste ja masside määramine. Aktiivsed galaktikad. Kvasarid. Galaktikate grupid ja parved. Tume aine galaktikates ja galaktikate süsteemides.

1FKTF.0105 Teoreetilise astrofüüsika alused

j. teadur T. Viik

2 AP E S

Ülemaste

Tähtede atmosfäärid: lokaalne termodünaamiline tasakaal, kiirguslevi, spektrid, keemiline koosseis, füüsikalised tingimused. Tähtede siseehitus: tasakaaluvõrrandid, tuumareaktsioonid, tähtede evolutsioon. Gaasudude ja interstellarse aine füüsika: gaasudude kiirgusmehhanism, aatomite ergastus ja ionisatsioon, keelatud jooned ja pidev

spekter, interstellaarne tolm ja gaas, kosmiline raadiokiirgus.

1FKTF.0106 Astronoomia tehnika

dots. U. Veismann

3 AP E S

Ülemaste

Teleskoopide ehitus ja optikasüsteemid. Astrograafid. Fotoelektrilised kiirgustajurid. Raadioteleskoobid. Astronoomilised vaatlused kosmosest. Mõõtmised mitteklassikalistes piirkondades. Statistilised meetodid vaatlusandmete töötlemisel.

1FKTF.0107 Andmetöötluse meetodid astronoomias

j. teadur J. Pelt

2 AP A K

Ülemaste

Protsesside signaalid. Fourier' analüüsi rakendamine. Signaalide parametriseerimine ja hindamine. Statistiliste hüpoteeside kontrollimine. Juhuslike protsesside teooria rakendamine astronoomilises andmetöötles.

1FKTF.0108 Astronoomia ajalugu

j. teadur M. Jõeveer

2 AP E K

Ülemaste

Ülevaade vana- ja keskaja astronoomilistest teadmistest. Astronoomia seosed teiste teaduste, kultuuri ja religiooniga. Klassikalise astronoomia tekkimine ja areng. Eesti rahva astronoomia.

1FKTF.0109 Pöördumatute protsesside füüsika

v. teadur U. Uus

2 AP E S

Ülemaste

Ergoodsuse probleem: Poincare tsükkel, Loschmidti paradoks, täiendavad isoleerivad liikumisintegraalid, entroopia. Lineaarsed dissipatiivsed süsteemid: energia vähima hajumise ja entroopia vähima tootmise printsiibid. Lokaalse tasakaaluga süsteemid: entroopia bilansi võrrand, entroopia toodang, ülekande võrrandid ja kineetilised koefitsendid. Jaotusfunktsioonid ja statistiline operaator: süsteemi lineaarne reaktsioon, korrelatsioonide ja fluktuatsioonide dünaamika, fluktuatsiooni-dissipatsiooni teoreem. Koherentsed struktuurid. Dissipatiivsed struktuurid. Üleminekurežiimid. Piirsüklid. Kaootilised trajektoord. Kaos keemilistes süsteemides.

Kosmoloogia õppetool (korr. prof. J. Einasto)

1FKTF.0201 Galaktikate ehituse vaatluslikud aspektid

j. teadur U. Haud

2 AP E S

Ülemaste

Kursuse esimeseks osaks on ajalooline sissejuhatus, kus tuuakse ära meie Galaktika ehitust puudutavad põhiseisukohad ja -mõisted ning nendeni jõudmise ajalooline taust. Kursuse teises osas antakse ülevaade vaatlusmeetoditest, mis võimaldavad uurida meie Galaktika täheliste allsüsteemide ehitust. Kolmandas osas käsitletakse tähtedevahelist keskkonda Galaktikas ning raadioastronoomiliste, infrapuna-, ultraviolet ja

röntgenvaatluste meetodeid koos tulemuste detailse kirjeldusega. Neljandas osas antakse detailne ülevaade olemasolevatest andmetest Galaktika allsüsteemide ehituse ja kinemaatika kohta. Kursuse viimases osas antakse kinemaatiline tervikpilt Galaktikast.

2FKTF.0202 Teoreetiline kosmoloogia

v. teadur E. Saar

2 AP E S

Magistri- dokt. õpe

Kursus hõlmab klassikalise kosmoloogia aluseid, nagu kosmoloogilised põhivõrrandid ja Friedman-Lemetre'i kosmoloogilised mudelid, vaadeldavad kosmoloogilised seosed ja nende rakendus vaatlustestides. Moodsamast füüsikalisest kosmoloogiast käsitletakse elementide sünteesi varases Universumis ja teoreetiliste ning vaadeldud elementide sisalduste võrdlemist, lineaarset häirituste arengu teooriat ja struktuuri arengu hiliseid etappe, reliktkiirguse teket, evolutsiooni ja mõõtmist ning reliktkiirguse temperatuurijaotuse seost Universumi suuremastaabilise struktuuri tekkega.

2FKTF.0203 Vaatluslik kosmoloogia I

korr. prof. J. Einasto

2 AP E K

Magistri-doktoriõpe

Antakse ülevaade vaatlusliku kosmoloogia meetoditest ja põhitulemustest. Kursus koosneb järgmistest osadest: ajalooline sissejuhatus, Universumi geomeetrilised omadused; Universumi struktuur; Universumi struktuuri kirjeldamise statistilised meetodid; Universumi dünaamilised omadused; varjatud aine Universumis; Universumi teke ja evolutsioon; tiheduse, potentsiaali ja kiiruste välja leidmine.

3FKTF.0204 Vaatluslik kosmoloogia II

korr. prof. J. Einasto

1.5 AP E K

Magistri-doktoriõpe

Antakse ülevaade vaatlusliku kosmoloogia uusimatest meetoditest ja tulemustest, mis pole leidnud kajastamist vaatlusliku kosmoloogia põhikursuses. Erilist tähelepanu pööratakse moodsatele kvantitatiivsetele meetoditele Universumi struktuuri kirjeldamisel, samuti Universumi tekke ja evolutsiooni uurimise tulemuste analüüsile.

2FKTF.0205 Stellaardünaamika

2 AP K

Magistri-doktoriõpe

Kursuse esimeses osas käsitletakse pideva massijaotuse potentsiaali omadusi. Teine osa on pühendatud tähtede orbiitide uurimisele. Kolmandas osas käsitletakse tasakaaluliste pörkevabade süsteemide ehitust. Tuletatakse võrrandid kiiruste jaotuse momentide jaoks, uuritakse võimalikke tähesüsteemide jaotusfunktsioone ja nende rakendusvõimalusi. Uuritakse pörkevabade süsteemide stabiilsuse tingimusi erinevat tüüpi häirituste suhtes. Neljandas osas analüüsitakse tähtede lähenemise efekti mõju. Kursuse viimases osas uuritakse galaktikate pörkeid ja kineetikat (N-keha mudelid ning Fokker Plancki võrrand stellaardünaamikas).

1FKTF.0206 Kosmograafia I

teadur E. Kasak

2 AP E K

Alamaste

Kursus annab ülevaate kosmoloogilise maailmapildi tekkest ja kujunemisest kuni keskaja lõpuni. Kirjeldatakse, miks ja kuidas loodi astronoomia, astroloogia ja kosmoloogia läänemaailmas, mille hulka loetakse peale Euroopa veel Egiptus ja Mesopotaamia ning osaliselt ka India, hiljem loomulikult ka Araabia maailm. Lühülevaade antakse täiendavalt veel Hiina, Jaapani, Kesk-Ameerika ja Austraalia põlisasukate maailmapildist ning astronoomiast. Kursus on üles ehitatud astronoomide kui isiksuste teadmiste, tegevuse ja maailmanägemisetutvustamisele. Eriti põhjalikult (tema enda tööde põhjal) vaadeldakse Ptolemaiose isikut. Käsitletakse ka teaduslikkusesuse mõiste ja sisu arengut. Astronoomia ja astroloogia selge eraldumine teineteisest lõpetab selle konkreetse kursuse poolt vaadeldava ajaperioodi. Kursus on üleülikooliline ja vabalt valitav 3. või 4. kursuse üliõpilastele.

Statistilise füüsika ja kvantteooria õppetool (korr. prof. V. Hižnjakov)**1FKTF.0301 Aatomi- ja tuumafüüsika (eesti ja vene keeles)**

dots. J. Lembra

4.5 AP E S

Alamaste

Aatomifüüsika alused; Bohri teooria, kvantmehaanika füüsikalised alused. Paljuelektronsete aatomite spektrid ja perioodilisuse seadus. Molekulide ehitus ja nende spektrid. Zeemani ja Starki efektid. Aatomituum ja selle ehitus. Radioaktiivsus. Tuumareaktsioonid. Ülevaade elementaarosakestest ja nende omadustest.

1FKTF.0302 Kvantmehaanika (eesti ja vene keeles)

dots. J. Lembra

4.5 AP E K

Alamaste

Kvantmehaanika matemaatiline aparaat. Mitterelativistlik kvantmehaanika ja selle rakendusi. Häiritusarvutus. Relativistlik kvantmehaanika: Diraci võrrand. Ühesugustest osakestest koosnevad süsteemid (bosonid ja fermionid). Kiirguse kvantteooria.

1FKTF.0303 Termodünaamika ja statistiline füüsika (eesti ja vene keeles)

korr. prof. E. Ergma

4.5 AP E S

Alamaste

Termodünaamika (TD) põhiseadused. Potentsiaalide meetod. TD tasakaalu tingimused, stabiilsuse kriteeriumid. Faaside tasakaal, faasisiirded ja pindpinevus. Statistilise füüsika (SF) põhiprintsiibid, entroopia ja tõenäosus. Gaaside kineetiline teooria. Gibbsi jaotused. Seos SF ja TD vahel. Kahe aatomilise gaasi erisoojus, kvantefektid. Reaalse gaasi statistiline summa ja olekuvõrrand. Kristallide SF. Kvantstatistika jaotused ja nende rakendusi. Fluktuatsioonide teooria. Sissejuhatus füüsikalisse kineetikasse.

1FKTF.0304 Kvantmehaanika II

korr. prof. V. Hižnjakov

2 AP E S

Ülemaste

Relativistliku kvantmehaanika alused. Sekundaarne kvantiseerimine. Kvantelektro-

dünaamika põhiidee. Paljuasakeseliste süsteemide kvantteooria. Tihedusmaatriksi formalism.

2FKTF.0305 Kiirgusteooria

korr. prof. V. Hižnjakov

4 AP E K

Ülemaste

Elektromagnetvälja kvantiseerimine. Plancki valem. Einsteini koefitsendid. Vaakumi nullvõngete kvantefektid: Kasimiri efekt, Hawkingi ja Uuruh kiirgused. Elektromagnetvälja koherentsus, koherentsfunktsioonid, koherentsed ja muljutud seisundid. Kiirguse interaktsioon kahenivooliste süsteemidega; pöörleva laine lähendus. Aatomi inversiooni ostsillatsioonid. Dünaamiline Starki efekt. Kaetud seisundid. Blochi võrrand, Rabi lahend. Omaindutseeritud läbipaistvus, McCalli ja Hahni solitonid. Dicke ülikiirgus (superkiirgus). Valguskaja.

2FKTF.0306 Greeni funktsioonid

korr. prof. V. Hižnjakov

2 AP E K

Magistri–doktoriõpe

Greeni funktsiooni definitsioon. Mittehomogeense diferentsiaalvõrrandi lahendamine Greeni funktsioonide meetodi abil. Vabade osakeste võrrandite Greeni funktsioonid ühe-, kahe ja kolmemõõtmelisel juhul. Häiritusteooria Greeni funktsioonide korral. Dysoni võrrand. Hajumisülesanne, hajumismaatriks. Greeni funktsioonide meetod tugeva seose mudelis. Lokaalsed seisundid ja tsooniseisundid. Kondenseeritud aine vabade kvasiosakeste Greeni funktsioonid. Interakteerivate kvasiosakeste Greeni funktsioonid. Vastasmõju efektide diagramme kirjeldus Greeni funktsioonide meetodil. Elektron foonon vastasmõju. Anomaalsed Greeni funktsioonid ülijuhtivusteoorias, ülijuhtpilu võrrand ja selle lahend.

1FKTF.0307 Mittelineaarne optika

korr. prof. V. Hižnjakov

2 AP E S

Ülemaste

Kiirguse interaktsioon mittelineaarsete ostsillaatorite süsteemiga. Mittelineaarsed vastuvõtlikkused, nende sümmeetria omadused. Välja amplituudi lühendatud võrrandid mittelineaarses keskkonnas. Faasi sünkroonsuse tingimus. Sageduse kõrdistumine. Summa- ja vahesagedustega lainete genereerimine. Parameetriline ostsillaator. Kerri optiline efekt. Elliptiliselt polariseeritud valguse pööramine. Isokuseerimine. Faasi isemodulatsioon. Valgusimpulsi mittelineaarne Schrödingeri võrrand valgusküsi; optilised solitonid. Stimuleeritud kombinatsioonhajumine, CARS ja CSRS. Stimuleeritud Mandelstami–Brillouini hajumine. Mittelineaarne lainefondi pööramine. Mitmefootoniline neeldumine. Hüperkombinatsioon hajumine.

Väljateooria õppetool (korr. prof. R. Tammelo)

1FKTF.0401 Vektor- ja tensoranalüüs (eesti ja vene keeles)

korr. prof. R. Tammelo

2.5 AP E S

Alamaste

Ortogonaalsed ja afiinsed tensorid Eukleidese 3–ruumis. Vektor- ja tensorväljad. Lineaarsed diferentsiaaloperatsioonid 3–ruumis: gradient, divergents, rootor. Teist järku

diferentsiaaloperatsioonid. Integraalteoreemid. Diferentsiaaloperatsioonid kõverjoonelistes koordinaatides. Rakendusi hüdrodünaamikas: kiiruste väli ja selle karakteristikud.

1FKTF.0402 Variatsioonarvutus. (eesti ja vene keeles)

dots. I. Piir

2 AP E K

Alamaste

Funktsionaal, selle variatsioon ja variatsioonituletis. Variatsioonülesanded fikseeritud rajadega. Esimese variatsiooni üldavaldis ja variatsioonülesanded muutuvate rajadega Euleri võrrandite kanooniline kuju. Noetheri teoreem ja jäävusseadused. Otsesed meetodid. Deltafunktsioon, selle omadused ja mitmesugused esitused.

1FKTF.0403 Kompleksmuutuja funktsioonid (eesti ja vene keeles)

dots. M. Liigant

3 AP E K

Alamaste

Analüütilised funktsioonid. Integreerimine komplekstasandil Cauchy teoreem ja integraalvalem. Analüütiliste funktsioonide read, astmerida, Laurenti rida. Isoleeritud singulaarsed punktid. Resiidi teooria. Elementaarfunktsioonid, nende Riemanni pinnad. Konformne kujutamine.

1FKTF.0404 Matemaatilise füüsika võrrandid (eesti ja vene keeles)

dots. L. Sossi

5 AP E S

Alamaste

Matemaatilise füüsika võrrandite klassifikatsioon, tähtsamad võrrandid ja ülesannete põhitüübid. Lainete levimine sirgel, ruumis ja tasandil, hilinev potentsiaal. Rajaülesanne ja oma väärtusprobleem. Ortogonaalsed polünoomid, silindrilised ja sfäärilised funktsioonid. Fourier' meetod. Greene'i meetod ja potentsiaaliteooria alused.

1FKTF.0405 Elektrodünaamika (eesti, inglise ja vene keeles)

dots. I. Piir

4.5 AP E S

Alamaste

Erirelatiivsusteooria alused. Relativistlik kinemaatika ja dünaamika. 4-mõõtmeline formalism: tensoralgebra ja -analüüsi elemendid. Elektromagnetväli vaakumis. Välja võrrandid ja energeetilised karakteristikud. Potentsiaalid, kalibreerimisinvariantus. Hilinevad potentsiaalid, liikuva punktlaengu väli. Laengute ja statsionaarsete voolude elementaarsüsteemid, elektri- ja magnetvälja multipoolarendus. Dipool- ja multipoolkiirgus. Elektrodünaamika 4-mõõtmeline formalism. Välja invariantid. Tasalained. Relativistliku elektrodünaamika variatsioonprintsip.

1FKTF.0406 Arvutusmeetodid (eesti ja vene keeles)

dots. L. Sossi

1.5 AP A K

Alamaste

Determinantide arvutamine. Lineaarsete võrrandisüsteemide lahendamine. Maatriksite pööramine. Võrrandite lahendamine ja ekstreemumite leidmine. Algebralise võrrandi lahendamine. Mittelineaarsete võrrandisüsteemide lahendamine. Vähimruutude meetod.

Ortogonaalsed funktsioonid vähimruutude meetodis. Tšebõševi meetod. Funktsioonide interpoleerimine. Numbriline diferentseerimine. Numbriline integreerimine (lihtsad algoritmid). Kiiresti ostsilleerivate funktsioonide integreerimine. Fourier' pööre. Diferentsiaalvõrrandite lahendamine.

1FKTF.0407 Pidevad rühmad

v. teadur J. Lõhmus

2 AP E K

Ülemaste

Pidevad rühmad kui looduslike objektide pidevate sümmeetriate kirjeldamise ja uurimise matemaatiline aparaat. Üldosa: muutkond, topoloogia, Lie rühm, Lie algebra, esituste teooria. 3-ruumi pöörete rühm. Lihtsad Lie rühmad. Lorentzi ja Poincare rühmad.

1FKTF.0408 Tensorid ja spiinorid (eesti või inglise keeles)

lekt. L. Kaagjärv

2 AP E K

Ülemaste

Tensorid kõverjoonsetes koordinaatides ja kõveras ruumis. Kaheväärtuseliste indeksitega spiinorid. Tasase aegruumi vektorite ja tensorite ning Lorentzi teisenduste esitus hermiitiliste spiinorite kaudu. Spiinorid kõveras aegruumis ja tensorite algebraline klassifitseerimine. Spiinorite kovariantne diferentseerimine, isotroopsed joonteparved aegruumis ja spinnkordajad.

1FKTF.0409 Elektrodünaamika II

korr. prof. R. Tammelo

2 AP E K

Ülemaste

Elektromagnetväli keskkonnas: makroskoopiline väli kui mikrovälja keskmine, aine elektrilised ja magnetilised karakteristikud, rajatingimused. Elektromagnetlained keskkonnas: interferentskatted, lainejuhid ja resonatorid.

1FKTF.0410 Üldrelatiivsusteooria

korr. prof. R. Tammelo

4 AP E S

Ülemaste

Üldrelatiivsusteooria põhiprintsiibid. Teooria matemaatiline aparaat (tensorarvutus kõveras ruumis, reeper- ja spiinorformalism). Teooria seos vaatlustega. Gravitatsioon-kiirgus. Rakendusi kosmoloogias. Alternatiivsed teooriad.

1FKTF.0411 Füüsika ajalugu

dots. I. Piir

2 AP E K

Ülemaste

Sidus ülevaade füüsika ideede arengust ja tähtsamatest saavutustest antiikajast tänapäevani.

1FKTF.0412 Kvantväljateooria

korr. prof. R. Tammelo

4 AP E S+K

Ülemaste

Osakesed ja väljad. Vabade väljade klassikaline teooria ja nende kvantiseerimine. Kvantväljade interaktsioonid. Hajumismaatriks. Feynmani diagrammid. Hajuvused ja nende kõrvaldamine.

1FKTF.0413 Supersümmeetria

j. teadur P. Kuusk

2 AP E K

Ülemaste

Supersümmeetria, superruum, superosake ja superväli. Supersümmeetiline kvantmehaanika.

1FKTF.0414 Elementaarosakeste füüsika

v. teadur L. Palgi

2 AP E K

Ülemaste

Kiirendid ja detektorid. Neutriinofüüsika eksperimendid kiirenditel, reaktoritel ja neutriino-astronoomia. Kiirendeksperimendid: T-kvark, Higgsiosakesed, supersümmeetrilised osakesed.

2FKTF.0415 Elementaarosakeste teooria

j. teadur I. Ots

3 AP E K

Magistri-doktoriõpe

Kvantväljateooria raskused, unitaarsus ja normeeritavus. Kalibratsioonsümmeetria ja sellest tulenevad järeldused. Sümmeetria spontaanne rikkumine (peidetud sümmeetria). Higgsi mehhanism. Elektronõrga interaktsiooni kalibratsiooniteooria. Glashow'-Weinbergi-Salami mudel. Tugeva interaktsiooniteooria - kvantkromodünaamika.

Kehakultuuriteaduskond

Spordibioloogia instituut

Funktsionaalse morfoloogia õppetool (korr. prof. T.Seene)

1KKSB.0101 Funktsionaalne morfoloogia

korr. prof. T. Seene, ass. J. Järva

2.5 AP E K

Kursus annab ülevaate organismis toimuvatest struktuursetest muutustest organismi, elundite, koe, raku, rakuorganellide ja molekulaarsel tasandil kehalise aktiivsuse ja inaktiivsuse puhul.

1KKSB.0102 Kehaliste harjutuste biomehaanika

dots. M. Päsuke, ass. J. Ereline

2.5 AP E K

Käsitletakse inimese liikumisaparaadi talitluse ja liigutustegevuse mehaanilisi aspekte: keha massigeomeetria, luude, liigeste ja lihaste mehaanilised omadused ning deformatsioonid, luukangide liigid, biokinemaatilised paarid ja ahelad. Liigutuste kinemaatika, dünaamika ja energia.

1KKSB.0103 Kehaliste harjutuste bioloogia

korr. prof. T. Seene, korr. prof. A. Viru, dots. M. Päsuke jt.

3 AP E K

Aine eesmärgiks on integreerida anatoomia, funktsionaalse morfoloogia, biokeemia, füsioloogia ja biomehaanika kursustega antud teadmised ühtseks süstematiseeritud teadmistekogumiks, mis omakorda peab looma ettekujutuse organismis kui tervikus kehalise pingutuse ajal toimuvast, nii et samaaegselt oleksid mõistetavad liigutustegevuse juhtimise ja koordineerimise ning erinevates organsüsteemides, kudedes ja rakkudes toimuvad bioloogilised protsessid, nende osatähtsus, arvestades sealjuures ealisi ja soolisi iseärasusi.

1KKSB.0104 Spordibiomeetria

ass. J. Ereline

2.5 AP E S

Kursus tutvustab bioloogiliste näitajate mõõtmismeetodeid, selleks vajalikku aparatuuri ning saadud tulemuste töötlemist statistika meetodite abil. Käsitletakse ka biomeetriliste näitajate kasutamist spordiuuringutes.

1KKSB.0105 Liikumisravi. (Eriharukursus)

korr. prof. T. Seene, korr. prof. J. Maaroos, dots. A. Tamm

17 AP AE S+K+S+K

Koostöös arstiteaduskonnaga läbiviidavas integraalses õppetöös antakse teadmised ja oskused tööks haigetega, kehalise aktiivsuse kasutamiseks nende tervise tugevdamisel, puute korrigeerimisel ja kompensatoorsete mehhanismide väljatöötamisel.

2KKSB.0106 Kinesioloogia

korrr. prof. T. Seene, dots. M.Pääsuke

2 AP E S

Kursus annab ülevaate inimmotoorika olemusest, selle juhtimise tasanditest ja lihaskontraktsiooni kineetikast, eristades lihassüsteemis ekstra- ja intrafusaalsed kontraktsioonelemendid.

1KKSB.0107 Lihaväsimuse füsioloogilised aspektid

dots. M. Pääsuke

0.5 AP A K

Väsimuse füsioloogia ajalugu. Väsimust põhjustavad tegurid erineva iseloomuga dünaamilisel ja staatilisel tööl. Lihaste kontraktsioonimaduste ning metabolismi muutused väsimusel.

1KKSB.0108 Kehalise aktiivsuse mõju skeltilihaste regeneratsioonile

ass. J. Järva

0.5 AP A S

Kursus annab ülevaate skeltilihaste regeneratsiooni bioloogilistest alustest, selle efektiivsust mõjutavatest teguritest ning kehalise aktiivsuse mõjust regeneratsioonil.

1KKSB.0109 Müofibrillaarvalkude uuenemiskiiruse muutused skeletilihastes sõltuvalt kehalisest aktiivsusest, selle füsioloogiline tähtsus

teadur P. Kaasik, ass. J. Järva

0.5 AP A S

Vaatamata ühisele funktsioonile on müofibrillaarvalkude sünteesi ja degradatsiooni intensiivsus väga erinev. Kursus selgitab kontraktiilsete, regulatoorsete ja minoorsete valkude uuenemiskiiruse muutuste füsioloogilist tähtsust kehalise aktiivsuse puhul.

1KKSB.0110 Organismi töövõime sõltuvus skeletilihastes toimuvatest spetsiifilistest adaptiivsetest muutustest vastupidavus-, kiirus- ja jõutreeningul

teadur P. Kaasik, doktorant A. Pehme jt.

1 AP A S

Skeletilihastes toimuvaid struktuurseid ja funktsionaalseid muutusi jõu-, kiirus- ja vastupidavustreeningu puhul käsitletakse raku, rakuorganellide ja molekulaartasandil.

1KKSB.0111 Refleksoteraapia I. Tervise säilitamine idamaiste meetoditega

v. lab. J. Gapejeva

0.5 AP A S

Organismi refleksogeensed tsoonid. Spetsiaalsete harjutuste ja punktimassaazi mõjust tervise säilitamisele idamaiste meetoditega. Hiina massaazi võtted; Jaapaniharjutused sõrmedega.

1KKSB.0112 Refleksoteraapia II: Punktmassaaz mõnede vältimatut abi vajavate seisundite ja närvi-lihasaparaadi häirete korral

v. lab. J. Gapejeva

0.5 AP A K

Organismi ja refleksoteraapia seosed, valu mehhanism ja mittemedikamentsed meetodid selle kõrvaldamiseks. Punktimassaazi võtted ja tingimused mõnede vältimatut abi vajavate seisundite ja närvi-lihasaparaadi häirete puhul.

2KKS.B.0113 Skeletilihaste molekulaarstruktuuri määramine ja selle tähtsus tippspordis

teadur K. Alev

0.5 AP A K

Skeletilihaste funktsionaalsete omaduste mõistmine eeldab kontraktiilse aparaaadi molekulaarstruktuuri tundmist erinevates kiütüüpides. Kursus annab süvendatud teadmised lihaskiu tüüpide molekulaarstruktuuri määramise võimalustest inimesel ning selle tähtsusest spordis.

1KKS.B.0114 Kehaliste harjutuste preventiivne mõju glükokortikoidse müopaatia puhul

doktorant E.-M. Rohtlaan

0.5 AP A K

Skeletilihaste struktuuri ja funktsiooni sõltuvus hormonaalsest staatusest. Glükokortikoidide toimemehhanism vöötlihaskoes ja kehaliste harjutuste preventiivne mõju selle hormonaalse müopaatia puhul.

1KKS.B.0115 Kinesiteraapia: spetsiaalsete harjutuste kasutamine spordis ja rehabilitatsioonis

v. lab. J. Gapejeva

0.5 AP A S

Mehanoteraapia võimalused ja spetsiaalsed harjutused (staalisesesteks lihasvenitusteks) spordis, rehabilitatsioonis Kontrolli võimalused lihas-närviaparaadi häirete korral.

2KKS.B.0116 Närvi-lihasaparaadi funktsionaalsete võimete testid

dots. M. Pääsuke

0.5 AP A K

Alajäsemete sirutajalihaste tahtelise jõu ja võimsuse testid isomeetrilises ja isokineetilises režiimis, hüpetestid tensoplatvormil. Lihaste mehaaniliste omaduste määramine, nende kontraktsiooniomaduste määramine elektrostimulatsiooni meetodil. Erinevate testide kasutamine spordis.

1KKS.B.0117 Andmetöötlus, graafikute kujundamine ja tekstitöötlus personaalarvuti abil

ass. J. Ereline

0.5 AP A K

Andmetöötluspaketi STATGRAPHICS, graafikapaketi QUATTRO ja tekstitöötluspaketi WORKS kasutamine ja neis peituvad võimalused.

2KKS.B.0118 Funktsionaalne morfoloogia ja kinesioloogia

korr. prof. T. Seene, dots. M. Pääsuke

2 AP S

Kursus süvendab teadmisi inimmotoorikast lähtudes tugiliikumisaparaadi morfofunktsionaalsetest omadustest ning liigutuste juhtimise mehhanismist arvestades soolisi ja ealisi iseärasusi.

Spordifüsioloogia õppetool (korr. prof. A.Viru)

1KKSB.0201 Kehaliste harjutuste füsioloogia

korr. prof. A. Viru, dots. V. Ööpik jt.

4 AP AE S+K

Elutalitlusprotsesside dünaamika organismis, eriti lihastalitluse tingimustes. Elutalitluse kõigi tasandite koostegvus ühtsete regulatsiooniprintsiipide alusel ning organismi talitluse vahetõrge ümbritseva keskkonnaga. Lõppeesmärgiks on elutalitluse avaldust: olemuse ja karakteristikute selgitamine, et saavutada võimalus ratsionaalselt kasutada elutalitlust mõjutavaid ja ümberkorraldavaid tegureid kehalise töövõime suurendamiseks ja tervise tugevdamiseks treeninguga ning mobiliseerimiseks võistlussituatsioonis.

1KKSB.0202 Kehaliste harjutuste biokeemia

dots. V. Ööpik, ass. L. Medijainen

2.5 AP E S

Inimese keha keemiline koostis, organismi elutegevuse aluseks olevad keemilised protsessid. Inimese organismis kehaliste koormuste mõjul tekkivad muutused, nende muutuste iseloomu ja ulatuse sõltuvus kehaliste harjutuste (treeningu) suunilusest.

1KKSB.0203 Terviseõpetus. (Üldkursus)

lekt. T. Kudu, dots. T. Smirnova

2.5 AP E S

Tervise mõiste, kehaline ja vaimne töövõime kui heaolu kriteerium, tervise ja haiguse vahetõrge, üleminekuseisundid Tervise loome, tugevdamine, kahjustamine ja säilitamine.

1KKSB.0204 Terviseõpetus. (Lisaõppesuund)

lekt. T. Kudu, dots. T. Smirnova

10 AP AE K+S+K

Terviseõpetus koolis. Organismi elutalitlusliku tasakaalu säilitamine. Dietoloogia. Loodusravi. Rahvameditsiin Esmaabi. Haige hooldamine. Ema ja laps. Psüühika häired lastel. Perepsühholoogia. Seksuoloogia. Testimine.

1KKSB.0205 Teadustöö alused

korr. prof. A. Viru, v. met. M. Kivistik

0.5 AP A S

Teadusliku tunnetuse ja teadustöö olemus. Teadustöö korraldus etappide kaupa. Teaduse ja praktika vahetõrge. Töö kirjandusega, kirjanduse loetelu koostamine.

1KKSB.0206 Ealine füsioloogia

korr. prof. A. Viru

1 AP A S

Ontogenees, kehalise aktiivsuse mõju ontogeneesile. Organismi arenemine ja küpsemine. Noorte sport. Vananemine.

2KKSB.0207 Treeningu füsioloogia ja biokeemia

korr. prof. A. Viru, v. teadur M. Viru

1 AP A K

Süvateadmised treeninguprotsessi olemuse kohta: treeningu mõju molekulaarne mehhanism, treeningu taktika ja treeningu strateegia füsioloogilis-biokeemilised alused.

1KKSB.0208 Terve elulaad

korr. prof. A. Viru

1 AP A K

Laiendatud teadmised tervise olemusest, sellest, mis teeb elu terveks, hoiab ära tervise kahjustamise ja võimaldab tervist tugevdada. Analüüs põhineb füsioloogial. Kursuse osad: tervise mõiste ja olemus, tervise sõltuvus kehalisest aktiivsusest, tervise tugevdamise mehhanism, tervist nõrgendavad tegurid, terve elulaadi kujunemise alused, võitlus terve elulaadi eest.

1KKSB.0209 Biokeemilise adaptatsiooni spetsiifika treeningul

v. teadur M. Viru

0.5 AP A K

Üldine ja spetsiifiline adaptatsioon jõu, kiiruse ja vastupidavuse biokeemilised alused. Treeningu taktika jõu, kiiruse ja vastupidavuse arendamisel.

2KKSB.0210 Teadustöö alused

korr. prof. A. Viru

1 AP A S

Teadusliku tunnetuse ja teadustöö olemus. Teadustöö korraldamine etappide kaupa. Teaduse ja praktika vahekord. Töö kirjandusega. Kontsentrilise õppetöökorraldusega antakse magistrandidele süvendatud teadmised, doktorantidele lisanduvad süvaarutelu seminarid.

Spordipedagoogika instituut

Spordipedagoogika õppetool (korr. prof. T.Jürimäe)

1KKSP.0101 Kehaline kasvatus. (Eriharukursus)

korr. prof. T. Jürimäe, ass. L. Raudsepp, ass. K.-A. Gross

17 AP AE S+K+S+K

Kehalise kasvatus tunde. Õpetaja isikuomadused. Kehaliste võimete testimine koolilastel.

1KKSP.0102 Üldpsühholoogia

doktorant. H. Rimm

2.5 AP E S

Üldpsühholoogia kursus: psüühika bioloogilised alused, aistingud, taju omadused, teadvuse seisundid. Tähelepanu, mälu. Mõtlemise, keele ja intelligentsuse olemus. Motivatsioon. Emotsioon. Tegevuse, õppimise, arengupsühholoogia. Isiksuse arengu, stressi, toimetuleku ja väärkohanenud käitumise üldprintsipid.

1KKSP.0103 Spordipsühholoogia

ass. K.A. Gross

2.5 AP E S

Psühholoogia rakendamine spordis. Treenerite, õpetajate ja liikumisravi eriala psühholoogiline ettevalmistus. Sportlaste psühholoogiline ettevalmistus. Grupi dünaamika.

1KKSP.0104 Spordiajalugu

lekt. T. Rimmelgoor

2.5 AP E K

Ülevaade peamistest perioodidest spordiajaloo: antiikaeg, keskaeg, uusaeg. Kaasaja probleemid. Olümpiamängud. Erinevate perioodide võrdlevad käsitlused. Probleemloengud: spordi suhe mänguga, kommertsiga jne.

1KKSP.0105 Kehaline kasvatus. (Lisaõppesuund)

korrt. prof. T. Jürimäe, ass. L. Raudsepp, ass. K.-A. Gross

8 AP AE S+K+S+K

Kehalise kasvatus tund. Õpetaja isikuomadused. Koolilaste kehaliste võimete testimine.

1KKSP.0106 Liigutuskontroll ja liigutusõpetus

ass. L. Raudsepp

0.5 AP A S

Inimese motoorse tegevuse organiseerimise füsioloogilised ja psüühilis-pedagoogilised seaduspärasused. Liigutusvilumuste omandamine.

1KKSP.0107 Võimlemine. (Üldkursus)

v. lekt. K. Hermlin, lekt. V. Hein

7 AP AE S+K+S

Võimlemise teooria ja meetodika alused, võimlemisharjutuste tehnika. Pedagoogilised oskused ja vilumused (rivi juhtimine, võimlemiskomplekside koostamine ja läbiviimine, harjutuste õpetamine, abistamine, julgustamine).

1KKSP.0108 Naisvõimlemine. (Üldkursus)

dots. R. Linkberg

2.5 AP E K

Ülevaade naisvõimlemise sisust, ülesannetest ja ajaloost Naisvõimlemise harjutusvara. Vahendid, nende tehnika ja õpetamise meetodika. Muusika ja harjutuste seosed. Kavade koostamine ja kompositsioon.

1KKSP.0109 Rütmika. (Üldkursus)

lekt. M. Rehand

1.5 AP A S

Rütmilised nähtused elus ja eluta looduses. Rütm muusikas Liigutuste ja muusika seosed.

1KKSP.0110 Iluvõimlemine. (Sportlik eriala)

dots. R. Linkberg, lekt. L. Martis

18.5 AP AE S+K+S+K

Ajalooline ülevaade võimlemise ja selle alaliikide väljakujunemisest, tänapäeva organisatsioon ja ürituste süsteem. Iluvõimlemise harjutuste tehnika, algõpetuse meetodika ja tunni juhtimise oskused.

1KKSP.0111 Iluvõimlemine. (Treeninguõpetus)

ass. I. Neissaar

10 AP AE S+K+S+K

Iluvõimlemise treeningu teooria. Praktilised oskused treeneritööks nii algajatega kui

kõrgema kvalifikatsiooniga sportlastega ja erigruppidega.

1KKSP.0112 Võimlemine kesk- ja vanemas eas

lekt. L. Martis

1 AP A K

Tervise ja töövõime säilitamine kesk- ja vanemas eas regulaarsete kehaliste harjutuste abil. Teoreetilised teadmised ja praktilised oskused kesk- ja vanemaealiste võimlemisrühmade juhendamiseks.

1KKSP.0113 Aeroobika

lekt. M. Rehand, õ.ü. L. Märtin

1 AP A K

Teoreetilised teadmised ja praktilised oskused kehaliseks tegevuseks aeroobses režiimis.

1KKSP.0114 Graviidsete kehakultuur ja ettevalmistus aktiivseks sünnituseks

dots. R. Linkberg

1 AP A S

Rasedusvõimlemise sisu ja eesmärgid. Harjutusvara, koormuse doseerimine. Aktiivsünnituse olemus. Sünnitusjärgne võimlemine.

1KKSP.0115 Eneseregulatsioon spordis

dots. H. Valgmaa

1 AP A K

Eneseregulatsiooni käsitlemisel selgitatakse suhtlemistasandil vajalikke teadmisi õpetaja ja treeneri tööst.

1KKSP.0116 Integratiivse õpetamise kasutamine suusatunnis

ass. K.-A. Gross

1 AP A K

Uus integratiivne suusatehnika ja selle õpetamise metoodika koolitunnis. Tunni ülesehitus.

1KKSP.0117 Käitumisõpetus

ass. K.-A. Gross

1 AP A K

Kombed ja etikett. Teretamine. Peod. Esitlemine. Reisimine. Ametlikud koosviibimised. Käimise õpetus ja rüht.

1KKSP.0118 Pedagoogiline ja kinesioloogiline antropoloogia

korr. prof. T. Jürimäe, dots. G. Jagomägi

1 AP A K

Laste ja kooliõpilaste kehalise arengu seaduspärasused, soolised erinevused, individuaalse arengu hindamine Kehaehituse tüübid, keha koostis. Liigete liikuvuse iseärasused, nende seos harjutustega.

2KKSP.0119 Kinantropomeetria

korr. prof. T. Jürimäe

2 AP E K

Antropomeetriliste mõõtmiste meetodika. Antropomeetrilised mõõtmised ja kehaline töövõime. Standardid.

1KKSP.0120 Naisvõimlemine. (Rühmajuhtide kool)

õ.u. M. Sois

4 AP A S+K

Antakse teoreetilised teadmised ja praktilised oskused töötamiseks naisvõimlemise rühma juhendajana.

Treeningõpetuse instituut

Treeninguõpetuse õppetool (korr. prof. A.Nurmekivi)

1KKTG.0101 Treeninguõpetus. (Eriharukursus)

korr. prof. A. Nurmekivi, dots. J. Loko, lekt. H. Lember

7 AP AE S+K

Eesmärgiks on anda süsteemseid teadmisi ja oskusi sportliku treeningu ja võistlustegevuse valdkonnas. Sisul: III k. treeningu üldised alused, kehalised võimed, tehniline ettevalmistus; IV k. – taktikaline, psühholoogiline, teoreetiline ja integraalne ettevalmistus, treeningu planeerimine, juhtimine, sportlik valik, taastumine, treeninguprotsessi meditsiiniline ja teaduslik kindlustamine.

1KKTG.0102 Treeninguõpetus. (Lisaõppesuunale)

korr. prof. A. Nurmekivi, dots. J. Loko, lekt. H. Lemberg

2 AP E S

Treeningu üldised alused, sportlase kehaline, tehniline, taktikaline, psühholoogiline ja integraalne ettevalmistus; treeningu planeerimine ja juhtimine, sportlik valik, taastumine, noorte treeningu iseärasused.

1KKTG.0103 Kergejõustik. (Üldkursus)

lekt. R. Aule, ass. M. Aidla jt.

5 AP AE K+S+K

Põhiteadmised ja oskused kergejõustikualade tehnika alustes ja algõpetuse meetodikas. Põhiline rõhk on harjutusvara ja oskuste andmine tööks koolis ja teiste spordialade treeningus.

1KKTG.0104 Kergejõustik. (Sportlik eriala)

lekt. R. Aule, ass. M. Aidla jt.

18.5 AP AE S+K+S+K

Põhiteadmised kõigi kergejõustikualade tehnika aluste, algõpetuse meetodika ja treeningu alal; lühikursus kergejõustiku ajaloost, võistlusmäärustik, võistluste läbiviimine.

1KKTG.0105 Kergejõustik. (Treeninguõpetus)

lekt. R. Aule, ass. M. Aidla jt.

10 AP AE S+K+S+K

Kergejõustikualade tehnika, õpetamise metoodika, treening. Süvendatult käsitletakse treeneritöö teoreetilisi ja praktilisi aspekte.

1KKTG.0106 Kergejõustik. Treeningõpetuse lisaõppesuund

lekt. R. Aule, ass. M. Aidla jt.

8 AP AE S+K+S+K

Kursus annab kehalise kasvatuses või liikumisravi eriharu üliõpilastele võimaluse omandada kergejõustiku treeneri lisaeriala. Sisul: kergejõustikualade tehnika, õpetamise metoodika, treening.

1KKTG.0107 Korvpall. (Üldkursus)

lekt. A. Laos

2 AP A S

Korvpalli ajalugu. Võistlusmäärused. EKE. Liikumistehnika. Pallitehnika. Ründemäng. Kaitsemäng. Õpetamise metoodika.

1KKTG.0108 Võrkpall. (Üldkursus)

ass. T. Kajandi

2 AP A K

Võrkpalli ajalugu. Võistlusmäärused. EKE. Liikumistehnika. Pallitehnika. Kaitsemäng, ründemäng. Õpetamise metoodika.

1KKTG.0109 Tennis. (Üldkursus)

lekt. M. Visnapuu

0.5 AP A S

Tennise ajalugu. Võistlusmäärused. EKE. Liikumistehnika. Õpetamise metoodika.

1KKTG.0110 Sulgpall. (Üldkursus)

lekt. R. Roos

1 AP A S

Sulgpalli ajalugu. Võistlusmäärused. Löögitehnika. Õpetamise metoodika.

1KKTG.0111 Käsipall. (Üldkursus)

lekt. R. Roos, lekt. M. Visnapuu

1 AP A K

Käsipalli ajalugu. Võistlusmäärused. EKE. Liikumistehnika. Pallitehnika. Õpetamise metoodika. Ründemäng. Kaitsemäng.

1KKTG.0112 Pesapall. (Üldkursus)

lekt. R. Roos

0.5 AP A K

Võistlusmäärused. Löögitehnika. Püüdmise tehnika. Õpetamise metoodika. Mängu taktika.

1KKTG.0113 Jalgpall. (Üldkursus)

lekt. A. Laos

1 AP A S

Jalgpalli ajalugu. Võistlusmäärused. EKE. Liikumistehnika Pallitehnika. Õpetamise meetodika. Kaitsemäng. Ründemäng.

1KKTG.0114 Sissejuhatus sportmängude teooriasse

dots. V. Lenk

2 AP A S

Sportmängud Eestis ja maailmas. Sportmängude liigitamine ja rühmitamine. Sportmängude võistluste süsteemid ja võistluste korraldamine.

1KKTG.0115 Käsipall. (Sportlik eriala)

lekt. R. Roos

5.5 AP A S

Süvendatud teadmised ja oskused käsipalli tehnika, taktika ja õpetamise meetodika kohta võimaldamaks hilisemat töötamist kooli käsipallisektsiooni juhendajana.

1KKTG.0116 Korvpall. (Sportlik eriala)

lekt. A. Laos

5.5 AP A K

Süvendatud teadmised ja oskused korvpalli tehnikas, taktikas ja õpetamise meetodikas, võimaldamaks hilisemat töötamist kooli korvpallisektsiooni juhendajana.

1KKTG.0117 Võrkpall. (Sportlik eriala)

ass. T. Kajandi

5.5 AP A S

Süvendatud teadmised ja oskused võrkpalli tehnikas, taktikas ja õpetamise meetodikas, võimaldamaks hilisemat töötamist kooli võrkpallisektsiooni juhendajana.

1KKTG.0118 Korvpall. (Treeninguõpetus)

10 AP AE S+K+S+K

Süvendatud õpetus, mis hõlmab kõik treeninguprotsessiga seonduva ja võimaldab töötada nii spordikoolide algataseme õpetajana kui koondvõistkondade tasemel korvpalli erialal.

1KKTG.0119 Võrkpall. (Treeninguõpetus)

10 AP AE S+K+S+K

Süvendatud õpetus, mis hõlmab kõik treeninguprotsessiga seonduva ja võimaldab töötada nii spordikoolide algataseme treenerina kui ka vabariigi koondvõistkondade tasemel võrkpalli erialal.

1KKTG.0120 Käsipall. (Treeninguõpetus)

10 AP AE S+K+S+K

Süvendatud õpetus kitsamale eriharule, mis hõlmab kõik treeninguprotsessiga

seonduva ja võimaldab töötada treenerina nii spordikooli kui vabariigi koondvõistkonna tasemel.

1KKTG.0121 Suusatamine. (Üldkursus)

dots. A. Kivistik, ass. T. Teppan, dots. M. Alev

4 AP AE K+K

Murdmaasuusatamise tehnika, varustus, suuskade määrimine. Määrustik. Suusatunni ohtus. Õpetamise metoodika. Õppepaigad. Võistlused.

1KKTG.0122 Orienteerumine. (Üldkursus)

dots. A. Kivistik

2 AP A K

Kaardimärgid, kaardi ja maastiku sidumine, kaardilugemine, liikumistee valimine, KP läbimine, lasteradade planeerimine. Orienteerumisalad. Oskuste omandamine rahvavõistlustest osavõtja tasemel.

1KKTG.0123 Talilaager.

dots. A. Kivistik

4 AP A K+K

Eesmärgiks on anda oskusi õppelaagrite korraldamise, matkagruppide juhtimise, suusaürituste korraldamise kohta ning süvendada suusatamisioskusi maastikuoludes. Laagri kavas on ka uisutamine, peotants, spordifotograafia.

1KKTG.0124 Suusasport. (Sportlik eriala)

dots. M. Alev, lekt. M. Alaver jt.

18.9 AP AE S+K+S+K

Suusasporti ajalugu. Terminoloogia. Õpetamise metoodika. Varustus. Tehnika. Suusatamine koolis. Harrastussuusatamine. Võistluste korraldamine. Rahvamaratonid. Kohtunikupraktika.

1KKTG.0125 Suusasport. (Treeninguõpetus)

dots. M. Alev, lekt. M. Alaver jt.

10 AP AE S+K+S+K

Treeningu periodiseerimine, planeerimine, juhtimine, testimine. Treeningumeetodid ja -vahendid. Enesekontroll. Treeningupäevik. Lumeteooria. Kaasaegne võistlusvarustus ja suuskade määrimine. Rajad, rajatised. Laagrite korraldamine. Võistluste analüüs. Ülevaade suusaaladest: mäesõit, hüpped, kahevõistlus, laskesuusatamine, orienteerumissuusatamine, mitmepäevased suusamatkad.

1KKTG.0126 Ujumine. (Üldkursus)

dots. G. Jagomägi, dots. H. Laidre

2.5 AP AE S+K

Ujumise algõpetuse metoodika, sportlike ujumisviiside tehnika, ujumise võistlusmäärused, vetelpääste.

1KKTG.0127 Ujumine. (Sportlik eriala)

dots. G. Jagomägi

18.5 AP AE S+K+S+K

Ujumistehnika evolutsioon. Sportlike ujumisviiside tehnika alused ja analüüs. Stardi ja pöörete tehnika. Ujumistehnika täiustamine ja vigade parandamine.

1KKTG.0128 Ujumine. (Lisaõppesuund)

dots. H. Laidre

10 AP AE S+K

Ujumise didaktika alustas, koolis, spordikoolis, kõrgkoolis, lühikursustel, puuetega inimeste rehabilitatsioonist. Rakendusliku ujumise ja vetelpääste didaktika lühikursustel, koolis, kõrgkoolis, sõjaväestatud õpperühmades.

1KKTG.0129 Ujumine. (Treeninguõpetus)

dots. G. Jagomägi, dots. H. Laidre

10 AP AE S+K+S+K

III k. Ujumistreeningu areng, sisu, ülesehitus, pikaajalisus, mitmekülgse ettevalmistuse aspektid, planeerimise variatsioonid, noorujate valik. IV k. Treeningute organiseerimine ja läbiviimise meetodilised aspektid. Treeningprotsessi juhtimine, treeneritöö meisterlikkus. Treeninguprogrammide koostamine ja treeningute analüüs. Treenituse testimine ja hindamine.

1KKTG.0130 Aerutamine. (Sportlik eriala)

ass. J. Kukk

10 AP AE S+K+S+K

Aerutamise ajalugu. Inventar. Võistlusmäärused. Süsta- ja kanuu aerutamise tehnika. Tehnika uurimise seadid ja meetodika. Üliõpilaste endi tehnika uurimine ja analüüs.

1KKTG.0131 Aerutamine. (Treeninguõpetus)

ass. J. Kukk

10 AP AE S+K+S+K

Aerutamise algõpetuse meetodika. Valik. Aerutamisklubide loomine. Võistluste ja matkade organiseerimine. Sportlase ja treeneri eetika aerutamises.

1KKTG.0132 Sõudmine. (Sportlik eriala)

lekt. Ü. Tõlp

18.5 AP AE S+K+S+K

I k. Ajalugu. Akadeemilise paadi kujunemine, tehnika areng. Sõudmise tehnika teoreetilised alused. Kaasaegne tehnik II k. Kaasaegse sõudmise inventar. Paadi seadistamine. Sõudmise õpetamine (ortodoksne, Tcairhaveni, küberneetiline õpetamine). Õpetamise vahendid ja seadmed. Algajate ja tippsõudjate õpetamine. Vigade parandamise printsiibid.

1KKTG.0133 Sõudmine. (Treeninguõpetus)

lekt. Ü. Tõlp

10 AP AE S+K+S+K

Teadusuuringute osatähtsus ja meetodika sõudesportis. Võistlustulemuste areng. Sõudjale vajalikud omadused. Võistlustaktika. Sõudespordi füsioloogilised ja psühholoogilised alused. Sõudmise eetika. Võistluspaigad ja seadmed. Võistlusmäärused. Treeningkoormused. Vastupidavuse, kiirusvastupidavuse arendamine, jõutreening, liikuvuse ja painduvuse arendamine. Laste ja noorte treeningu iseärasused. Naiste treeningu iseärasused. Treeningu planeerimine. Ettevalmistis võistlusteks.

Võistlustulemuste analüüs.

1KKTG.0134 Raskejõustik. (Üldkursus)

dots. J. Loko, ass. E. Tõnisson

2.5 AP A K

Ülevaade tõstesporti ajaloost. Tõstesporti harjutuste kasutamine teiste spordialade treeningus. Tõstesporti algõpetuse meetodika, abistavad ja spetsiaalharjutused. Treeningtöö iseärasused noortega Maadlus kui õppedistsipliin. Ajalooline ülevaade. Õppetreeningtöö organiseerimine maadluses. Algõpetuse meetodika. Kehalise ettevalmistuse alused. Kreeka–rooma maadluse, vabamaadluse, sambo ja judo põhimõtted.

1KKTG.0135 Enesekaitse. (Üldkursus)

ass. M. Käärik

2.5 AP A K

Ohutusnõuded, julgestamine, enesejulgestamine. Õpetamise meetodika alused. Kaitsed noalöökid, esemetega löökide, käelöökid, jalalöökid ja käehaarete eest. Naise kaitsetegevused.

1KKTG.0136 Maadlus. (Sportlik eriala)

dots. T. Sikkut, ass. E. Tõnisson jt.

18.5 AP AE S+K+S+K

Maadlussporti ajaloost. Klassifikatsioon, süstemaatika, terminoloogia. Tehnika alused. Varustus ja inventar. Abistavad ja erialased harjutused. Kreeka–rooma maadluse tehnika ja taktika. Õpetamise meetodika alused. Algõpetuse meetodika. Erialased abistavad ja juurdeviivad harjutused. Erinevate maadlusviiside õpetamine. Treeningu meetodika alused. Arstlik–pedagoogiline enesekontroll. Vigastused. Taktika alused (mõiste, sisu, vormid). Õppe–treeningtöö planeerimine. Vabamaadluse tehnika ja taktika.

1KKTG.0137 Kulturism. (Sportlik eriala)

dots. J. Loko, õ.ü. R. Meister

18.5 AP AE S+K+S+K

Ajaloo. Lihastöö – lihaste süsteem, lihashüpertroofia, lihaste energeetiline kindlustatus, valgusüntees. Skeletilihaste ehitus ja funktsioon. Lihaste topograafia. Peamiste lihasgruppide paiknemine ja funktsioonid. Kulturismi treeninguvahendid. Baas- ja isoleeritud harjutused. Treeningu meetodika alused. Erinevaid lihasgruppe arendavad harjutused. Treeninguprintsiibid: üld- ja spetsiaalprintsiibid. Kulturismitreeningu koormus.

1KKTG.0138 Moodne viievõistlus. (Sportlik eriala)

dots. H. Selg

18.5 AP AE S+K+S+K

Ajalugu. Terminoloogia. Määrustik. Klassifikatsioon. Ballistika. Viievõistluse alade tehnika alused ja õpetamise meetodika.

1KKTG.0139 Maadlus. (Treeninguõpetus)

dots. T. Sikkut, ass. E. Tõnisson jt.

10 AP E S+K+S+K

Treeningumetodika. Funktsionaalsete võimete tõstmine. Tahteliste ja psüühiliste

254

Majandusteaduskond

Majandusinformaatika ja -modelleerimise instituut

Statistika õppetool (korr. prof. V. Tamm)

1MJMM.0101 Statistika üldteooria

korr. prof. V. Tamm

3 AP E K

Alamaste

Vaatlusteooria alused. Empiirilise statistika korraldamise võtted. Majandus- ja sotsiaalelu protsesside ja nähtuste statistiline üldistamine ning analüüsimine.

1MJMM.0102 Riigistatistika

dots. K. Meesaar

2 AP E S

Alamaste

Käsitlet majandus- ja sotsiaalelu eri sfääride juhtimiseks vaja mineva statistilise infosüsteemi (Riiklik Statistikaamet) korraldamise ja kasutamise probleeme.

1MJMM.0103 Majandusstatistika valikteemad

dots. K. Meesaar

2 AP A K

Keskaste

Statistilise arvestuse riikliku süsteemi korraldamise süvaprobleemid Eesti Vabariigis. Paralleelid teiste riikidega.

1MJMM.0104 Majandusprognostika alused

korr. prof. V. Tamm

2 AP A K

Keskaste

Majandusprognostika meetoodikaprobleemid. Kvalitatiivsed meetodid. Ekspert hinnangute meetodid. Kompleksmeetodid.

1MJMM.0105 Arvepidamine rahvuskontodel

dots. K. Meesaar

2 AP A S

Keskaste

Käsitletakse Eesti Vabariigi arvestuse korraldamist "SNA" süsteemi järgi. Johtuvalt ERA süsteemist tuuakse näiteid ka teiste analoogiliste süsteemide kohta.

1MJMM.0106 Süsteemikäsitus majanduses

korr. prof. V. Tamm

2 AP A K

Alamaste

Süsteemse lähenemisviisi põhimõisted majanduses. Juhtimine ja juhtimissüsteemid. Informatsioon ja entroopia. Mudel ja mudelsüsteemid.

Ökonomeetria õppetool (korr. prof. T. Paas)

1MJMM.0201 Majandusteooria erikursus

dots. H. Kaldaru

2 AP E K

Keskaste

Mikromajandusteooria matemaatiline käsitus. Tarbija käitumine. Tootmisfunktsioonid. Turud ja turutasakaal. Majanduslik optimum.

1MJMM.0202 Majanduse modelleerimine I

ass. J. Sikk

4 AP A S

Keskaste

Käsitletakse ettevõtte ja organisatsiooni tasandi mudeleid põhiliselt optimeerimismeetoditele baseerudes. Tähelepanu pööratakse ka mudelite praktilise kasutamise aspektidele.

1MJMM.0203 Majanduse modelleerimine II

dots. H. Kaldaru

4 AP E K

Keskaste

Käsitletakse majanduse makromodelleerimist. Leontieffi harudevaheline analüüs. Dünaamilised makromudelid. Kogunõudluse ja kogupakkumise tasakaalu modelleerimine. Kasvumudelid.

1MJMM.0204 Majandusmatemaatika alused

korr. prof. T. Paas

4 AP E S

Alamaste

Ainekursus sisaldab optimeerimisülesannete formuleerimise ja lahendamise võtteid ja meetodeid. Sissejuhatus massiteenindusteooriasse, mänguteooriasse ja võrkplaneerimisse.

1MJMM.0205 Ökonomeetria alused

korr. prof. T. Paas

3 AP A K

Alamaste

Ainekursus sisaldab sissejuhatust olulisematesse ökonomeetrilistesse meetoditesse, nende kasutamist ökonomeetriliste mudelite konstrueerimisel ja kasutamisel ning ökonomeetriliste mudelite informatsioonilise toetamise probleemide käsitlemist.

1MJMM.0206 Operatsioonianalüüsi matemaatilised meetodid

dots. O. Karma

4 AP E S

Keskaste

Ainekursus sisaldab operatsioonianalüüsi valdkonda kuuluvate optimeerimismeetodite süvendatud käsitlust.

1MJMM.0207 Ökonomeetria

dots. T. Raus

2 AP E S

Keskaste

Ainekursuses vaadeldakse põhilisi ökonomeetrilisi meetodeid ning nende kasutamist majandusmodelite konstrueerimisel.

Majandusinformaatika lektoraat (dots. A. Isotamm)**1MJMM.0301 Informaatika algkursus I**

lekt. A. Pandis

3 AP A S

Alamaste

Sissejuhatus informaatikasse. Informatsiooni töötlemise algõpetus: tabelite loomine ja töötlemine vahenditega. Loogiliste seoste kehtestamine tabelite vahel.

1MJMM.0302 Informaatika algkursus II

lekt. A. Sakk

2 AP A K

Alamaste

Ülevaade tabelarvutussüsteemidest. Kasutuse õpetus SuperCalc 4 baasil. Süsteemi võimaluste tutvustamine näidete põhjal majanduse valdkonnas.

1MJMM.0303 Programmeerimise erikursus

dots. A. Isotamm

4 AP E S

Ülemaste

Kursus annab ülevaate translaatorite generaatori teooriast ja realiseerimisest.

1MJMM.0304 Tehisintellekt

dots. A. Isotamm

2 AP A S

Ülemaste

Kursus annab ülevaate tehisintellekti süsteemidest ja keeltest, programmide sünteesist (süsteem PRIZ) ning objektorienteeritud paradigmast.

1MJMM.0305 Andmebaasid

dots. A. Isotamm

2 AP A S

Ülemaste

Kursus annab ülevaate andme- ja teadmiste baaside süsteemidest, kontorisüsteemidest, kohalikest andmebaasi- ja arvutivõrkudest, telemaatilisest teenustest ja sümbolorienteeritud andmesidest.

1MJMM.0306 Süsteemprogrammeerimine

dots. A. Isotamm

4 AP AE S+K

Keskaste

Kursus annab ülevaate operatsioonisüsteemidest, andmestruktuuridest ja operatsioonidest

andmestruktuuridega, programmeerimiskeeltest programmeerimistehnikast ja -tehnoloogiast.

1MJMM.0307 Infosüsteemid

lekt. V. Leping

4 AP E S

Keskaste

Ülevaade infosüsteemide loomisest, analüüsist ja projekteerimisest. Võrreldakse andmemudeleid ja antakse soovitusi mudeli valikul. Tutvutakse andmete struktureerimisega ja normaliseerimisega. Koostatakse väikeettevõtte infosüsteemi projekt. Õpitakse kasutama arvutiside võimalusi.

Majanduspoliitika ja riigimajanduse instituut

Majanduspoliitika õppetool (vakantne)

1MJMR.0101 Makromajanduspoliitika

lekt. A. Kase

2 AP E S

Keskaste

Kursuse kuulamine eeldab teatud algteadmisi matemaatikast. Kursuse käigus antakse ülevaade eri koolkondade ja poliitiliste parteide seisukohtadest majanduse põhiprobleemide lahendamisel, analüüsitakse eri valitsuste poolt eri aegadel praktiliselt kasutatud strateegiaid oma eesmärkide saavutamisel.

1MJMR.0102 Majanduspoliitika alused

lekt. A. Kase

2 AP A S

Alamaste

Majanduspoliitika on valitsuse strateegia majandusküsimuste lahendamisel. Kursuse käigus antakse ülevaade valdkondadest, mida riikliku majanduspoliitikaga saab mõjutada, näidata, kui tugev saab olla riigi mõju antud valdkonnas ja millised on põhilised riigi käsutuses olevad meetodid majanduse (ka sotsiaalsfääri) suunamisel.

1MJMR.0103 Ühistegevuse alused

lekt. R. Ohvri

2 AP A K

Keskaste

Inimese seisukohalt – ühistegelik ideoloogia (ideed, väärtused, printsiibid). Ettevõtluse seisukohalt – ideede printsiipide, väärtuste rakenduslikud alused. Kapitalide, varade moodustamine, äriplaani koostamise alused.

1MJMR.0104 Konkurentsiteooria ja -poliitika

dots. J. Sepp

2 AP A K

Ülemaste

Käsitletakse konkurentsi funktsioone turumajanduses ja siit tulenevaid majanduspoliitilisi eesmärgi, konkurentsi tegususe analüüsi nii turutulemuste, turu struktuuri kui ka

turukäitumise alusel, konkurentsipoliitika meetoodilisi ja õiguslikke aluseid ning kogemusi eri riikides.

1MJMR.0105 Ettevõtluspoliitika

dots. J. Sepp

2 AP E S

Keskaste

Käsitletakse ettevõtluspoliitika eesmärgid, instrumente ja subjekte (riik, omavalitsused, ettevõtete ühendused). Aine põhiosadeks on uusettevõtluspoliitika, konkurentsipoliitika ning ühiskondlik ettevõtlus ja erastamine, mis kõik kuuluvad süvendamisele vastavate valikainete raames.

1MJMR.0106 Erastamise juhtimine

dots. K. Türk

2 AP A S

Ülemaste

Käsitletakse erastamisega seonduvaid probleeme. Erastamispoliitika ja mehhanismi esitamisel tuginetakse peamiselt Ida-Euroopa maade kogemustele ja Eesti Vabariigi viimaste aastate praktikale. Erastamise juhtimise põhialustena käsitletakse EV-s vastu võetud seadusandlust ja selle rakendamisega seotud probleeme. Kursuse omandamine annab kuulajatele vajalikud oskused osalemiseks erastamisprotsessis.

1MJMR.0107 Ühistegevuse teooriast ja praktikast

erak. prof. Ü. Vanaaseme

1 AP A S+K

Alamaste

Kursus on mõeldud kõigile majandusküsimuste vastu huvi tundvatele üliõpilastele, eelkõige neile, kelle tulevane töökoht on majandussfääris. Kursus koosneb neljast osast: koöperatsiooni ja ühistegevuse põhimõisted ning teoreetilised alused; koöperatsiooniliikumine maailmas; koöperatsiooniliikumise ja ühistegevuse ajalugu Eestis; koöperatsiooniliikumine Eestis täna ja tulevikus.

Riigimajanduse õppetool (korr. prof. H. Müür)

2MJMR.0201 Rakenduslik rahvamajandusõpetus

korr. prof. H. Müür

2 AP E S

Magistriõpe

Majanduse riiklik reguleerimine, selle ulatus ja vahendid. EV üleminekuperioodi majandusstrateegia ja arengukavad. Majandusreform: täpsustavad eesmärgid ja muutuvad tingimused. Majandusreform: täpsustavad eesmärgid ja muutuvad tingimused. Vajaduste ja ressursikindlustatuse määramise metodoloogia, bilansi arvutused arengukavades. Ringlussfääri ümberkorraldamine, EV hinnasüsteemi väljaarendamine. Tööjõupoliitika, elatustase ja sotsiaalsfääri arenguprobleemid. Kursuse käigus omandavad magistrandid metodoloogilised ja meetoodilised alused rahvamajanduse arengu prognoosimiseks, mis toimub paralleelselt riigieelarve väljatöötamisega ja põhjendab seda.

1MJMR.0201 Rakenduslik rahvamajandusõpetus

dots. J. Pikk

4 AP E K

Alamaste

Totalitaarselt majandussüsteemilt turusuhetele ülemineku põhietaapid. Üleminekuprobleemid EV rahvamajanduses. Makrotasandi analüüsi- ja prognoosimeetodid. Rahvamajanduslikud koondarvutused ja -bilansid. Riigivõim ja majandustegevus. Rahvamajanduse otsene ja kaudne reguleerimine. EV majandusreformi arenguprobleemid ja -kavad. Kaubakulgemine ja hinnakujunemise staadiumid; EV hinnasüsteemi väljakujunemine. Tootmispotentsiaali arendamine ja kasutamine. Vajaduste ja ressursikindlustatuse määramise metodoloogia, bilansiarvutused EV arengukavades. Ringlussfääri metodoloogilised põhiküsimused. Tööjõupotentsiaal ja -vajadus, tööjõubilansid. Elatustase ja sotsiaalsfääri arengu metodoloogilised probleemid.

1MJMR.0202 Põllumajandusettevõtlus

dots. J. Pikk

2 AP A S

Alamaste

Ettevõtluse vormid põllumajanduses. Talumajanduse eeldused. Talude tekke etapid Eestis. Talude spetsialiseerumine, mehhaniseerimine, tööjõu kasutamine. Talu arvepidamine, finantsmajandus, planeerimine, realiseerimine ja tootmistulemused.

1MJMR.0203 Looduskasutuse ökonoomika

dots. M. Järveots

2 AP A S

Alamaste

Käsitletakse ökoloogiapolitiikat. Ökoloogiaalase orientatsiooni eesmärgid ning põhilisi ressursside kokkuhoiu võimalusi. Tähtis osa on loodusressursside majanduslikul hindamisel ning keskkonnakaitse vajadustel.

1MJMR.0204 Ettevõtlus (talumajanduslik tootmine) põllumajanduses

dots. J. Pikk

2 AP A K

Ülemaste

Ettevõtluse vormid põllumajanduses. Talumajanduse eeldused. Talude tekke etapid Eestis. Talude spetsialiseerumine, mehhaniseerimine, tööjõu kasutamine. Talude arvepidamine, finantsmajandus, tootmise planeerimine, toodangu realiseerimine ja tootmistulemused.

1MJMR.0205 Agraarmajanduse alused

dots. J. Pikk

2 AP A K

Alamaste

Antakse ülevaade nii maailma kui ka Eesti põllumajanduse arengust. Lähemalt käsitletakse tootmisressusse, tootmisprotsessi, tööviljakust, spetsialiseerimist jne. Erilist tähelepanu pööratakse ressursside ja tootmise efektiivsusele.

Riigirahanduse lektoraat (dots. M. Hanson)

1MJMR.0301 Maksupoliitika

dots. M. Hanson

2 AP E K

Ülemaste

Käsitletakse maksusüsteemi ülesehituse teoreetilisi põhimõtteid, üksikute maksude mõju majanduse efektiivsusele ja nende kujundamise põhialuseid sõltuvalt riigi majanduspoliitikast. Maksunduse teooria seotakse praktilise maksualase tööga Eesti Vabariigi maksuseaduste analüüsi kaudu.

1MJMR.0302 Maksundus

dots. M. Hanson

2 AP E K

Ülemaste

Käsitletakse maksusüsteemi ülesehituse teoreetilisi põhimõtteid, üksikute maksude mõju majanduse efektiivsusele ja nende kujundamise põhialuseid sõltuvalt riigi majanduspoliitikast. Maksunduse teooria seotakse praktilise maksualase tööga Eesti Vabariigi maksuseaduste analüüsi kaudu.

1MJMR.0303 Riigieelarve

dots. M. Hanson

2 AP E S

Ülemaste

Riigieelarve kulude poole kujundamise teoreetilised küsimused, tulu-kulu analüüs, avalike kaupade ja teenuste valiku teooria, heaoluprogrammid. Eelarvepoliitika ja selle mõju kogu majandusele. Eesti Vabariigi eelarvesüsteem, eelarve koostamise ja täitmise kord.

1MJMR.0304 Valdade rahaasjad

T. Peterson

2 AP A S

Ülemaste

Käsitletakse kohalike omavalitsuste (valdade) mõiste sisu võimu- ja valitsusstruktuuride esimese tasandina. Iseloomustatakse valdade ülesandeid ja nende täitmise mooduseid alates võimalusest, kus vald pakub kõik vajalikud teenused iseseisvalt, kuni olukorrani, kus vald alinult suunab ja soodustab vajalike teenuste pakkumist ettevõtete poolt. Kõigi oma ülesannete täitmiseks kasutab vald ühe töövahendina kohaliku omavalitsuse eelarvet. Eelarvete juures tulevad vaatluse alla nende koostamise meetodid, kulude ja tulude formeerimise moodused, samuti eelarvete kaudu kohaliku elu arenguprotsesside suunamise võimalused. Üliõpilaste iseseisva tööna analüüsivad nad Eestis kehtivat eelarvekorraldust, täitmisel olevaid ja lähimineviku eelarveid ning valdade eelarvete ja erinevate eluvaldkondade vahelisi seoseid.

Rahanduse ja arvestuse instituut

Finantsarvestuse õppetool (korr. prof. kt. V. Järve)

1MJRA.0101 Arvestuse alused I

dots. V. Järve

2 AP A S

Alamaste

Kursus annab ülevaate majandusarvestusest turumajanduse tingimustes. Tuuakse välja majandusarvestuse koostisosade: finants-, juhtimis- ja kuluarvestuse erinevused ja sarnased jooned. Põhirõhk pannakse finantsarvestusele.

1MJRA.0102 Arvestuse alused II

dots. V. Järve

4 AP E K

Alamaste

Selgitatakse audiitorkontrolli olemust, organiseerimist ja kontrollimise aluseid.

1MJRA.0103 Finantsarvestuse süvakursus

dots. V. Järve

5 AP E S

Ülemaste

Käsitletakse finantsarvestuse teoreetilisi probleeme.

1MJRA.0105 Audiitorkontroll

lekt. L. Alver

2 AP E S

Ülemaste

Antakse ülevaade audiitorkontrolli olemusest, sisemisest ja välisest audiitorkontrollist, auditi planeerimisest, läbiviimise protseduuridest ja järeldusotsuse vormistamisest.

1MJRA.0106 Arvestus kasumit mittetootvates organisatsioonides

ass. M. Kuusepuu

2 AP A K

Ülemaste

Vaadeldakse arvestuse metoodikat ja korraldust kasumit mittetootvates ja eelarvelistes asutustes, eriti kulude analüüsi ja arvestuse eripärasid.

1MJRA.0107 Maksude arvestus

lekt. E. Leppik

2 AP A K

Ülemaste

Selgitatakse maksustamise põhimõtteid, üksikute maksude sisu, nende väljaarvutamist ja kajastamist raamatupidamisarvestuses.

1MJRA.0108 Raamatupidamine aktsiaseltsides

lekt. E. Leppik

2 AP A S

Ülemaste

Opetatakse raamatupidamise iseärasusi aktsiaseltsides.

Raha ja panganduse õppetool (korr. prof. M. Sörg)

1MJRA.0201 Keskpanga raha- ja krediidipoliitika

dots. N. Ivanova

2 AP A K

Ülemaste

Õppedistsipliini aineks on raharingluse ja krediidisuhete riikliku reguleerimise sisu ja põhiprintsiibid. Antud õppekursus toetub makroökonoomika teooria alustele. Kursuse algul pööratakse tähelepanu riigi keskpanga kohale ja rollile, mis täidab turumajanduse tingimustes reservi süsteemi funktsioone. Keskpank reguleerib kommertsbankade tööd põhiliselt institutsiooniliste ja funktsionaalsete meetodite abil. Kontroll raha- ja krediidisuhete üle annab võimaluse juhtida majandusaktiivsust ja hindade taset. Koos raha- ja krediidipoliitika strateegiaga käsitletakse õppekursuse raames ka taktika- ning vahe-eesmärke. Tähelepanu pööratakse ka raha- ja krediidipoliitika realiseerimise praktikale arenenud riikides.

1MJRA.0202 Rahvusvahelised finantsturud

dots. L. Šorikova

4 AP E S

Ülemaste

Õppeaine eesmärgiks on anda üliõpilastele baasteadmisi finantsturgude mõistest, struktuurist ning funktsioneerimise mehhanismist. Ühe suurema koostisosana käsitletakse valuutaturu funktsioneerimist: valuuta operatsioone, kurssi ja selle ennustamise meetodeid, kurssi mõjutavaid tegureid ja Keskpanga poolseid meetmeid selle reguleerimiseks. Suurt tähelepanu pööratakse ka valuuta riskile ja selle kindlustamisele. Käsitletakse veel teisi finantsturu koostisosi, nagu laenu-, euroobligatsioonide ja väärtpaberite turg ning seal sooritatavad operatsioonid.

1MJRA.0203 Raharingluse arenenud tööstusriikides

korr. prof. M. Sörg

2 AP E K

Ülemaste

Määratakse raharingluse, s.h. kapitalituru koht ja ülesanded majandustegevuses. Tuuakse välja raharingluse arengu tõukejõud ja arengu dünaamika. Iseloomustatakse finantsturu institutsioone ja instrumente kaasajal. Vaadeldakse raha- ja kapitalituru seoseid ja iseärasusi, säästude, ja investeringute rolli turusituatsiooni kujundajatena. Tuuakse ära väärtpaberite liigid, hinnakujunduse ja ringluse organiseerimise alused. Tutvutakse raha- ja kapitalituru korraldusega tähtsamates tööstusriikides ja riikidevahelise integratsiooniga.

1MJRA.0204 Riigi keskpanga poliitika

dots. S. Kallas

2 AP A K

Ülemaste

Käsitletakse riigi keskpanka, selle tekkimise eeldusi, ülesandeid ja rolli rahamajanduse nii siseriiklikul korraldamisel kui ka rahvusvaheliste sidemete loomisel. Tuuakse esile keskpanga eriline koht maa valuuta stabiilsuse ja pangasüsteemi eduka funktsioneerimise tagajana. Eesti Panga näitel analüüsitakse keskpangale omast struktuuri, juhtimishoobasid ja meetodeid, mida kasutatakse kavandatud strateegia ja taktikaliste eesmärkide elluviimiseks.

1MJRA.0205 Börsid

dots. L. Šorikova

2 AP A S

Ülemaste

Eesmärgiks on anda baastadmisi börside funktsioneerimisest arenenud riikides tuginedes põhiliselt Ameerika Chicago kaubabörsi (CME) ning NYSE originaalinfo allikatele ja teistele võrkeelsetele õppematerjalidele. Käsitletakse börsi organisatsioonilist struktuuri ja juhtimist, börsilepingu mõistet ja liike ning tehingute sooritamise protseduuri. Erilist tähelepanu pööratakse futuur- ja optsiooni lepingutele ning nendega kauplemise mehhanismile. Käsitletakse ka börsikursi indekseid ja kurssi mõjutavaid tegureid.

1MJRA.0206 Laenundus

dots. N. Ivanova

2 AP E S

Ülemaste

Kursuse sisuks on panga laenupoliitika makro- ja mikrotasand ning laenustamise praktika. Esimesse küsimuste paketti kuuluvad: pangapoliitikat mõjutavad sise- ja välistegurid (s.h. Keskpanga raha- ja krediitpoliitika, pangandusala sed õigusnormid jne.), panga laenupoliitika sisu ja printsiibid. Teine küsimuste pakett hõlmab järgmisi küsimusi: panga laenuressursside moodustamine, panga "laenuportfelli" kujunemise põhiprintsiibid ja koosseis, laenustamise põhivormid, panga krediidiriski vähendamise võimalused (s.h. laenu tagatise vormid, laenusaa ja krediitvõime hindamine jne.), kaubandus-, tööstusfirmade ja talunike laenustamise spetsiifika, kinnisvara tagatisel antavate laenude eripära, tarbija laenude valik, rahvusvaheliste laenudega seotud probleemid.

1MJRA.0207 Raha- ja krediidisüsteemid

dots. Ü. Kaur

2 AP A K

Ülemaste

Õppeaine eesmärgiks on anda teadmisi riigi rahasüsteemide kujunemise ja arengu kohta nii teoreetilisest kui ka ajaloolis-arengulisest aspektist. Klassikaliste raha- ja krediidisüsteemidelt minnakse üle tänapäeva rahvuslikele rahasüsteemidele. Vaadeldakse Eestiga majanduslikult rohkem seotud riike. Antakse ülevaade Eesti raha- ja krediidisüsteemist eelmise vabariigi ajal ja praegu. Kursus lõpeb raha- ja krediidisüsteemide integratsiooni ja ülemaailmsete rahainstitutsioonide käsitlusega nende perspektiivis.

1MJRA.0208 Rahvusvahelised finantsturud

dots. L. Šorikova

2 AP A K

Ülemaste

Õppeaine eesmärgiks on anda üliõpilastele baastadmisi finantsturgude mõistest, struktuurist ning funktsioneerimise mehhanismist. Ühe suurema koostisosana käsitletakse valuutaturu funktsioneerimist: valuuta operatsioone, kurssi ja selle ennustamise meetodeid, kurssi mõjutavaid tegureid ja Keskpanga poolseid meetmeid selle reguleerimiseks. Suurt tähelepanu pööratakse ka valuuta riskile ja selle kindlustamisele. Käsitletakse veel teisi finantsturu koostisosi, nagu laenu-, euroobligatsioonide ja väärtipaberite turg ning seal sooritatavad operatsioonid.

1MJRA.0209 Raha ja pangandus

korr. prof. M. Sõrg

6 AP E S

Ülemaste

Saadakse üldteoreetiline ettekujutus rahast ja pangandusest. Esimeses osas käsitletakse raha tekkimist, ülesandeid ja arengut. Tutvustatakse raharingluse korralduse aluseid, peamisi kanaleid ja instrumente. Määratakse rahasüsteemi mõiste, tüübid ja seos majandusega. Teises osas tutvutakse pankadega, nende kohta ja ülesannetega majandusel, pankade sisestruktuuri ja tüüpidega. Avatakse krediidsüsteemi mõiste sisu ja vaadeldakse põhjalikumalt äripankasid ja keskpanka. Analüüsitakse pankade strateegia ja taktika aluseid ning tutvustatakse pangateenuste liike. Kolmandas osas antakse ülevaade eesti raha- ja pangasüsteemi arengust, olukorrast ja rahvusvahelisest integratsioonist.

1MJRA.0210 Kindlustuse rahandus

A. Sõerd

2 AP A S

Ülemaste

Õppeaines käsitletakse kindlustust majanduse osana. Üksikasjalikult avatakse kindlustuse idee, vajadus, põhimõtted, riskid, fondid, investeerimine. Antakse ülevaade tähtsamatest kindlustusliikidest. Kindlustusseltside organisatsioonivormid. Iseloomustatakse kindlustustegevust Eestis. Tutvustatakse kindlustusseadust. Obligatoorne kindlustus Eestis Vabariigis. Kohustuslik liikluskindlustus. Poola kogemused. Kindlustusjärelvalvest Rootsist. Ülevaade Soome kindlustustegevusest. Tööstuskindlustus meil ja välisriikides. EAR- ja CAR-kindlustus. Tööstusettevõtte kindlustuse põhi- ja üldvorm.

Ärirahanduse ja investeringute õppetool (korr. prof. V. Raudsepp)

1MJRA.0301 Äriettevõtte rahandus I

korr. prof. V. Raudsepp

2 AP A S

Ülemaste

Käsitletakse ärirahanduse põhialuseid ning ettevõtete (firmade) toimimist, aga samuti finantsjuhtimist: finantseerimis- ja investeerimisotsuste tegemist. Finantseerimisotsused hõlmavad ettevõttele vahendite hankimist (laenu- ja aktsiakapitali loomist), investeerimisotsused ettevõtte poolt väljavalitud projektide elluviimist ja nendest tekkivate rahavoogude mõõtmist. Kesksedeks probleemideks on kapitali hind, raha ning kergestirealiseeritavate väärtpaperite juhtimine, debitoorse võlgnevuse korraldamine, tootmisvarude, kaupade müügi ja raha laekumise juhtimine, aga ka põhivarade kulumise ja uuendamise korraldamine. Firma kujundab oma dividendipoliitika finantsanalüüsi alusel ning prognoosib eelolevate perioodide tulemusi.

1MJRA.0302 Äriettevõtte rahandus II

korr. prof. V. Raudsepp

4 AP E K

Ülemaste

Käsitletakse ärirahanduse põhialuseid ning ettevõtete (firmade) toimimist, aga samuti finantsjuhtimist: finantseerimis- ja investeerimisotsuste tegemist. Finantseerimisotsused hõlmavad ettevõttele vahendite hankimist (laenu- ja aktsiakapitali loomist), investeerimisotsused ettevõtte poolt väljavalitud projektide elluviimist ja nendest tekkivate rahavoogude mõõtmist. Kesksedeks probleemideks on kapitali hind, raha ning

kergestirealiseeritavate väärtpaberite juhtimine, debitoorse võlgnevuse korraldamine, tootmisvarude, kaupade müügi ja raha laekumise juhtimine, aga ka põhivarade kulumise ja uuendamise korraldamine. Firma kujundab oma dividendipoliitika finantsanalüüsi alusel ning prognoosib eelolevate perioodide tulemusi.

1MJRA.0304 Investeeringud

korr. prof. V. Raudsepp

4 AP E S

Ülemaste

Eesmärgiks on anda üliõpilastele äriettevõtte juhtimiseks vajalikud baasteadmised investeeringute makromajanduslikust tagapõhjust. Käsitletakse investeerimise üldmajandus- ja rahandusprobleeme makro- ja mikromajanduses. Tutvustatakse investeerimise olemust ja struktuuri, kapitali formeerimist, investeeringute ja neid mõjutavate tegurite käitumist majandustsüklis ning investeerijale tarvilikke arvutusmenetlusi. Tähtsamaks osaks on äriinvesteeringuid käsitlevate prognoosarvutuste matoodika. Kursus sisaldab ka riigi ja omavalitsuse investeeringuid ning nende eripära, rahandusliku külje korraldamist ja majanduslikku hindamist käsitleva peatüki. Kursuse hulka kuulub praktiline tsükel, mis hõlmab arvutusi ühe investeerimisjuhtumi jaoks.

1MJRA.0305 Äriettevõtte rahandus

korr. prof. V. Raudsepp

2 AP E S

Ülemaste

Käsitletakse ärirahanduse põhialuseid ning ettevõtete (firmade) toimimist, aga samuti finantsjuhtimist: finantseerimis- ja investeerimisotsuste tegemist. Finantseerimisotsused hõlmavad ettevõttele vahendite hankimist (laenu- ja aktsiakapitali loomist), investeerimisotsused ettevõtte poolt väljavalitud projektide elluviimist ja nendest tekkivate rahavoogude mõõtmist. Keskseteks probleemideks on kapitali hind, raha ning kergestirealiseeritavate väärtpaberite juhtimine, debitoorse võlgnevuse korraldamine, tootmisvarude, kaupade müügi ja raha laekumise juhtimine, aga ka põhivarade kulumise ja uuendamise korraldamine. Firma kujundab oma dividendipoliitika finantsanalüüsi alusel ning prognoosib eelolevate perioodide tulemusi.

1MJRA.0306 Väikese ettevõtte rahandus

korr. prof. V. Raudsepp

2 AP A K

Ülemaste

Eesmärgiks on anda üliõpilastele teadmisi ettevõtte rahanduse juhtimise praktilise külje kohta lähtudes väikeste ettevõtete töötingimuste eripärast. Põhiküsimuseks on rahandusseoses ja arvutused ettevõtte loomisel, investeeringut iseloomustavate näitajate omavahelised seosed ning nende kasutamine prognoosarvutustes ja tulevikutulude diskonteerimisel. Käsitletakse käibekapitali ning raharingluse juhtimise menetlusi ning lõpuks ettevõtete väärtuse hindamise võimalusi. Õppetöö käigus on nähtud ette praktilised tööd arvutusülesannete lahendamise vormis. Õppeaine peamine suunatus on orienteeritud pideva rahandusliku tasakaalu säilitamiseks vajalike töömeetodite ja -võtete omandamisele, millel väikeste ettevõtete juhtimisel on otsustav tähtsus.

2MJRA.0307 Äriettevõtte rahandus

korr. prof. V. Raudsepp

2 AP E S

Magistriõpe

Kursuse põhitähelepanu on keskendatud ettevõtte rahanduse süvakäsitlusele, mis baseerub uute meetodite käsitlusele ja rakendamisele. Põhiprobleemideks on väärtpaberite hind, risk ja tulu, firma investeeringud, finantseerimine ning dividendipoliitika, aga samuti rahvusvahelisest rahandusest tulenevad seosed. Kogu kursus esitatakse interdistsiplinaarseid muutusi arvestades ja edasi arendades, mistõttu antud kursusel on tihe seos teaduse metodoloogia probleemistikuga.

1MJRA.0308 Rahandus

korr. prof. V. Raudsepp

2 AP AE S

Ülemaste

Käsitletakse finantsjuhtimise põhialuseid, printsiipe ja põhimõisteid. Viimane hõlmab ka vastava terminoloogia süvakäsitlusi eesti, inglise, saksa, soome jt. keeltes. Lähtudes mudelkäsitlusest, mõtestatakse lahti korporatsioonide finantside toimimine. Eristatakse finantsjuhtimise erinevaid valdkondi ja tasandeid. Kursus on mõeldud sissejuhatuseks järgnevale rahandus-pangandusdistsipliinidele, mida õpetatakse järgnevatel semestritel.

1MJRA.0309 Rahvusvaheline ärirahandus

dots. L. Šorikova

2 AP E K

Ülemaste

Käsitletakse rahvusvahelise ärirahanduse juhtimise sõlmküsimusi. Pearõhk on asetatud järgmistele suundadele: a) Rahvusvaheliste fondide liikumine ja nende juhtimine. Rahvusvaheliste korporatsioonide tegevus finantsturgudel. Valuutakursside mõju äritegevusele. Nende seos inflatsiooniga ja intressimääradega. Valuutariski juhtimine ja kindlustamine valuuta futuur- ja optsoonilepingute abil. b) Rahvusvaheliste korporatsioonide lühiajaline finantseerimine ja investeeringud aktive ja passivate juhtimine. c) Rahvusvaheliste korporatsioonide pikaajaline finantseerimine ja investeerimine. Otsesed välisinvesteeringud. Rahvusvahelise kapitali struktuur ja maksumus. Riigi riski analüüs. Rahvusvahelise panganduse roll finantseerimise ja investeerimise protsessis.

1MJRA.0310 Aktsiaseltsid

A. Aria

2 AP A K

Ülemaste

Antakse ülevaade aktsiaseltside moodustamisest, nende tegevust reguleerivatest normatiivaktidest, põhikirja koostamisest. Kuidas toimub aktsiaseltsi juhtimine. Avatakse mõisted aktsia, aktsionär, aktsiakapital, asutamisleping. Tutvustatakse aktsionäri õigusi ja kohustusi. Tutvustatakse aruandlust, kasumi jaotamist, dividendide väljamaksmist. Kuidas reorganiseerida ja likvideerida aktsiaseltsi. Kuidas ajada asju linna (maakonna) valitsuses aktsiaseltsi asutamisel. Aktsiaseltsi dokumentatsioon: lepingute sõlmimine hankijate ja tellijatega, saatelehtede vormistamine, raamatupidamise korraldamine, pretensioonid, hagid. Maksude arvutamine ja tasumine. Aruandlus statistikaorganitele.

Analüüsi ja kontrolli lektoraat (dots. T. Haldma)

1MJRA.0401 Finantsaruandluse analüüs

lekt. P. Peets

2 AP E K

Ülemaste

Vaadeldakse finantsaruandluse kujunemist, eesmäärke ja vorme. Finantsaruandluse meetodid. Fimade likviidsuse, tegevuse efektiivsuse jt. aspektide analüüs. Finantsaruandluse analüüsi tulemuste kasutamine ettevõtte juhtimises.

1MJRA.0402 Kuluarvestus

lekt. P. Peets

4 AP E K

Ülemaste

Kuluarvestuse mõiste. Kulude liigitamine. Kulude arvestus, analüüs ja planeerimine. Kaudsete kulude jaotamine. Kalkuleerimine.

1MJRA.0403 Juhtimisarvestus

dots. J. Alver

4 AP E S

Keskaste

Finantsarvestuse ja juhtimisarvestuse erinevused. Juhtimisarvestuse tüüpülesanded: kas erakorraline tellimus vastu võtta? Kas osta või ise teha? Kas lisada (kõrvaldada) toode, teenus, allüksus. Vastutuskeskused. Transferthinnad. Eelarve toime.

1MJRA.0404 Arvestusalased põhimõisted võõrkeeles

dots. J. Alver

2 AP A S

Ülemaste

Vaadeldakse finants- ja kuluarvestuse põhimõisteid inglise, saksa, vene ja eesti keeles.

1MJRA.0405 Analüüsi meetodid

dots. T. Haldma

2 AP A S

Ülemaste

Käsitletakse rahandusanalüüsi determineeritud ja stohhastilisi meetodeid, samuti metoodilisi võtteid analüüsis – analüüsi liike, suhtarvude analüüsi, kompleksanalüüsi.

1MJRA.0406 Majandusanalüüs

dots. J. Alver

3 AP E S

Ülemaste

Ettevõttesisene planeerimine: müügiplaan, tootmisplaan. Palga planeerimine, lisakulude planeerimine. Raamatupidamisbilansi ja kasumiaruande eelarvestamine. Finantsplaneerimine.

1MJRA.0407 Majandusarvestus välisriikides

dots. T. Haldma

4 AP E S

Ülemaste

Vaadeldakse arvestuse standardeid, nende ühtlustamist rahvusvahelises ulatuses, rahvusvahelisi organisatsioone, kes ühtlustavad majandusarvestust. Käsitletakse probleeme, mis on riikide arvestuse harmoneerumise keskpunktis – hindamise meetodeid, finantsaruandlust, juhtimisarvestuse aspekte.

1MJRA.0408 Majandusarvestus arenenud tööstusriikide firmades

dots. T. Haldma

2 AP A K

Ülemaste

Vaadeldakse arvestuse süsteemi firmas algdokumentidest kuni controllinguni, samuti arvestusega seotud kõrvalvaldkondi – audiitorlust, ettevõtte rahandust. Samuti arvestuse organisatsioonilist struktuuri.

Rahvamajanduse ja ettevõtetmajanduse üldteooria instituut

Majandusteooria õppetool (korr. prof. O. Raju)

1MJRE.0101 Mikroökonomika

korr. prof. O. Raju

4 AP E S

Alamaste

Majanduse üldteooria baastasandi kursus on klassikaline, maailma kõigis majanduslikes kõrgkoolides loetav kursus. Koosneb kahest osast: mikroökonomika ja makroökonomika. Mikroökonomikas antakse ülevaade tarbijate ja firmade käitumisest turul ja turuhindade ning koguste determinatsioonist sisendite, aga ka kaupade ja teenuste koguse ja kvaliteedi poolt. Samuti analüüsitakse piiratud ressursside jaotust ja nende optimaalset kasutamist.

1MJRE.0102 Makroökonomika

A. Arrak

4 AP E K

Alamaste

Makroökonomikas vaadeldakse majanduslikku koguaktiivsust: mis, miks ja kuidas toimib majandus, analüüsitakse nn. "suuri" majandushoobasid: inflatsioon, tööpuudus, hinnad ja rahvatulu, tutvustatakse olulisemaid majandusmudeleid.

2MJRE.0105 Majandusteooria

korr. prof. O. Raju

2 AP E S+K

Magistriõpe

Kursus eeldab kõrgharidust, soovitavalt majanduslikku, ja teatud teadmisi matemaatikast. Kursus annab süvendatud teadmisi mikro- ja makroökonomikast ja põhiliste majanduslike koolkondade seisukohtadest. Põhirõhk on antud teadmiste metoodilis-metodoloogilisel suunitlusel, et tagada teoreetiline "selgroog" magistritöö kirjutamiseks.

1MJRE.0106 Majanduse alused

lekt. V. Trasberg

2 AP AE S+K

Alamaste

Kursus on mõeldud kõigile mittemajanduslike erialade üliõpilastele. Kursuse ülesandeks on anda ülevaade inimese majanduslikust käitumisest turumajanduse tingimustes. Vaatluse all on: 1) mikroökonomika põhialused (tarbijate ja firmade käitumine turul, hindade ja koguste determinatsioon, piiratud ressursside jaotumine ja optimaalne kasutamine jt.); 2) makroökonomika põhialused (mis, miks ja kuidas

toimub rahvamajanduses, "suurte majandushoobade" – hinnad, inflatsioon, hõive jt. kasutamine); 3) igapäevases majandustegevuses hädvajalikud teadmised.

1MJRE.0107 Majanduse entsüklopeedia

erak. prof. V. Türk

3 AP E S

Alamaste

Majanduse entsüklopeedia kursus koosneb sissejuhatausest, majandusteaduse ajaloost, mikromajandusteooriast, makromajandusteooriast ja majanduspoliitikast. Lähtudes filosoofilisest, majandusteaduslikust ja –poliitilisest aspektist käsitletakse majandusnähtusi, mõisteid ja nimetusi süsteemselt ja rakenduslikult. Igal teoreetilisel käsitlusel on konkreetne majandusväljund. Nimetatud ainekäsitlus on ette nähtud õigusteaduskonna esimese kursuse üliõpilastele, kujundades nendes turumajanduse teadvust. Majanduse entsüklopeedia märksõnastiku valik lähtub õigusloome nõuetest ka võimaldab juristidel saada küllaldase majandusliku baashariduse, mis omakorda on küllaldane majandusteaduslike erikursuste kuulamiseks.

1MJRE.0108 Tööturg

ass. R. Eamets

1 AP A S

Alamaste

Kursus annab ülevaate kaasaegsetest tööturu teooriatest ja tööpuuduse probleemistikust, s.h. ka töösuhetest. Aluseks on võetud arenenud töösuhetega riikide nagu Taani, Rootsi ja Saksamaa kogemus. Kursus jaguneb kolmeks osaks. Esimene käsitleb töö–ökonoomika üldteoreetilisi probleeme (hõive erinevate koolkondade käsitluses, inimkapital, tulude jaotus ühiskonnas, vaesus ja ebavõrdsus). Lisaks leiavad valikuliselt käsitlust uuemad tööhõiveteooriad kaasaegses majandusteoorias nagu otsimise teooria, efektiivse palga teooria, sees– ja väljasolijate (insider – outsider) teooria jne. Teine osa käsitleb a/ü osa majanduses ja töösuhteid mõnedes arenenud riikides. Kolmas osa hõlmab Eesti tööturu ja tööpuudude probleeme. Eraldi vaadeldakse tööpuudust üldises majandusteoreetilises kontekstis. Kursusest võivad osa võtta kõigi teaduskondade üliõpilased. Ainsaks eeltingimuseks on, et tudeng peab omama baasteadmisi majandusteooriast.

1MJRE.0109 Eesti majanduse arengukontseptsioonid

korr. prof. O. Raju

1 AP A S,K

Alamaste

Antud valikaine on mõeldud eelkõige majandusteaduskonna üliõpilastele, aga ka juristidele, sotsioloogidele jt., kes puutuvad tulevikus kokku Eesti Vabariigi majandus- ja sotsiaalpoliitikaga. Kursus hõlmab ülevaate Eesti majanduse olukorrast ja edasise arengu võimalikest mudelitest. Analüüsitakse EV majanduse arengukontseptsioone sotsialismiperioodil, IME kontseptsiooni ja rahareformi, samuti pakkumise- ja nõudmispoolseid majandusteooriate kasutamise võimalusi Eesti majanduse edasiseks arenguks.

1MJRE.0110 Kaasaja majandusõpetused

korr. prof. O. Raju

1 AP A K

Keskaste

Valikkursus on mõeldud neile üliõpilastele, kelle tulevane töökoht on majandussfääris. Tänapäeva maailmas ei ole ühtset lähenemist majandusprobleemide lahendamisele. Kõik

väljapakutavad soovitusel sõltuvad sellest, millise koolkonna esindaja antud isik on. Kursuse käigus antakse ülevaade kõigist kaasaja majandusliku mõtte olulisematest koolkondadest: klassikud, neoklassikud, keinsianistid, neokeinsianistid, postkeinsianistid, monetaristid, "rohelised" (nn. Rooma Klubi) ja mitmed nn. vähepopulaarsed koolkonnad.

1MJRE.0111 Elustandard

erak. prof. V. Türk

1.5 AP A K

Keskaste

Vallikursus on mõeldud laiale ringile üliõpilastele. Kursuse käigus näidatakse, et tarvete rahuldamine – majandusliku tegevuse alg- ja lõpppunkt – toimub üksikisiku, sotsiaalsete gruppide ja kogu rahva ühtses elatussüsteemis. Eristatakse, mida inimesed tarbivad, tahaksid tarbida ja peaksid tarbima. Eeltoodud teoreetilistest seisukohtadest ja konkreetsetest, ajaloolistest, majanduslikest, demograafilistest, sotsiaalsetest ja kultuurilistest tingimustest lähtudes analüüsitakse elustandardit Eestis ja selle võimalikke arengutendentsi.

Välismajanduse õppetool (korr. prof. J. Reiljan)

1MJRE.0201 Välismajanduse monetaarne teooria

korr. prof. J. Reiljan

3 AP E S

Ülemaste

Välismajanduse monetaarse teooria kursus annab ülevaate maksebilansist ja selle kasutamisest riigi väliskaubandusliku seisundi hindamisel. Käsitletakse deviiside, turu olemust ja vahetuskursi kujunemist. Antakse ülevaade maksebilansi reaktsioonist vahetuskursi, hindade ja sissetulekute muutumisele ning rahvusvahelistele kapitalitransaktsioonidele. Käsitletakse rahvamajanduse välise ja sisemise stabiilsuse olemust ja selle kujundamise (mõjutamise) majanduspoliitilisi abinõusid. Kursus annab baasteadmised välismajanduslike makroseoste ja välismajanduse ning sisemajanduse seoste mõistmiseks.

1MJRE.0202 Väliskaubanduse üldine teooria

lekt. U. Varblane

3 AP E K

Ülemaste

Kursus annab ülevaate väliskaubanduse tekkepõhjusti ja selle olemust kirjeldavate teooriate arengust. Kursus algab merkantilistide ja A.Smithi absoluutse eelise teooria käsitlusega. Sellele järgneb D.Ricardo suhtelise eelise teooria, Heckscher–Ohlini teooria ja kaasaegsed väliskaubandusteooriad.

1MJRE.0203 Välismajanduspoliitika

lekt. U. Varblane

4 AP E S

Ülemaste

Kursusega antakse ülevaade peamistest riigi välispoliitilistest vahenditest – tollimaksumust, impordi kvootidest, eksporditoetusest. Samuti käsitletakse riikidevahelise majanduskoostöö erinevaid vorme alustades vabakaubanduspiirkonnaga ja lõpetades majandusühendusega. Kursuse raames vaadeldakse ka praktilisi näiteid välismajanduspoliitika rakendamisest erinevate riikide poolt.

1MJRE.0204 Maailmamajanduse alused I

lekt. U. Varblane

2 AP A S

Ülemaste

Kursuses käsitletakse maailmamajanduskorra kujunemist ja maailmamajanduse peamisi arengutendentsse. Käsitletakse maailmamajanduse peamisi probleeme: arengumaade ja arenenud tööstusriikide suhteid, võlgade probleeme, Rahvusvahelise Valuutafondi, Maailmapanga ja GATT osa maailmamajanduses, rahvusvahelist tootmistegurite liikumist. Erilist tähelepanu pööratakse Euroopa majandusprobleemidele, EÜ integratsiooni süvenemisele, ühtse Euroopa majandusruumi kujunemisele. Kursus peab andma baasteadmised maailmamajanduse aktuaalsete arenguprobleemide ja tendentside mõistmiseks, et määratleda Eesti võimalused ja probleemid maailmamajandusse integreerumisel.

1MJRE.0205 Maailmamajanduse alused II

korr. prof. J. Reiljan

2 AP E K

Ülemaste

Maailmamajanduse aluste kursuses käsitletakse maailmamajanduskorra kujunemist ja maailmamajanduse peamisi arengutendentsse. Käsitletakse maailmamajanduse peamisi probleeme: arengumaade ja arenenud tööstusriikide suhteid, võlgade probleemi, Rahvusvahelist Valuutafondi, Maailmapanga ja GATT osa maailmamajanduses, rahvusvahelist tootmistegurite liikumist. Erilist tähelepanu pööratakse Euroopa majandusprobleemidele: EÜ integratsiooni süvenemisele, ühtse Euroopa majandusruumi kujunemisele. Kursus peab andma baasteadmised maailmamajanduse aktuaalsete arenguprobleemide ja -tendentside mõistmiseks, et määratleda Eesti võimalused ja probleemid maailmamajandusse integreerumisel.

1MJRE.0206 Rahvusvaheline ettevõtetmajandusõpetus I

korr. prof. J. Reiljan

2 AP A K

Ülemaste

Kursus annab ülevaate ettevõtte välismajandustegevuse raamtingimustest ja ettevõtte kohandamisest rahvusvahelise koostöö nõuetele kõigis ettevõtte majandustegevuse valdkondades: juhtimine, organisatsioon, planeerimine, tootmine, marketing, controlling jne. Eraldi osana käsitletakse multinatsionaalseid ettevõtteid, rahvusvahelist koöperatsiooni ja ühisettevõtteid. Vaadeldakse rahvusvaheliste majandusorganisatsioonide olemust ja rolli. Kursus peab andma baasteadmised ettevõtte rahvusvahelistesse majandussuhetesse astumisel tekkivatest probleemidest ja nende lahendamise abinõudest.

1MJRE.0207 Rahvusvaheline ettevõtetmajandusõpetus II

korr. prof. J. Reiljan

0 AP E S

Ülemaste

Kursus annab ülevaate ettevõtte välismajandustegevuse raamtingimustest ja ettevõtte kohanemisest rahvusvahelise koostöö nõuetele kõigis ettevõtte majandustegevuse valdkondades: juhtimine, organisatsioon, planeerimine, tootmine, marketing, controlling jne. Eraldi osana käsitletakse multinatsionaalseid ettevõtteid, rahvusvahelist koöperatsiooni ja ühisettevõtteid. Vaadeldakse rahvusvaheliste majandusorganisatsioonide olemust ja rolli. Kursus peab andma baasteadmised ettevõtte rahvusvahelistesse majandussuhetesse astumisel tekkivatest probleemidest ja nende lahendamise abinõudest.

1MJRE.0208 Rahvusvaheline marketing

lekt. U. Varblane

0 AP E S

Ülemaste

Aine raames toimub marketingi üldkursuses saadud teadmiste rakendamine rahvusvahelises keskkonnas tegutsemiseks. Erilist tähelepanu pööratakse rahvusvahelisele turule sisenemise erinevatele meetoditele (eksportimine, investeerimine, litsentsimine) ja rahvusvahelisel turul tegutsemise strateegiatele. Kursuse raames kasutatakse rohkesti juhtumi analüüsi (case study), millega püütakse arendada rahvusvahelises marketingis vajalikke oskusi.

1MJRE.0209 Majandusliku arengu strateegiad

lekt. U. Varblane

4 AP E K

Ülemaste

Kursuses esitatakse erinevad võimalused arendgumaade majanduse arendamiseks. Kursuse algul esitatakse arenguteooriate üldine liigitus ja seejärel toimub erinevate arengustrateegiate põhiseisukohtade esitamine. Põhjalikult peatutakse viiel strateegial: monetarism, industrialiseerimine, avatud majandus, roheline revolutsioon ja ümberjaotav strateegia. Kõigi strateegiate puhul püütakse neid siduda Eesti hetkeolukorraga ja meie majanduspoliitika väljatöötamisel esinevate probleemidega.

1MJRE.0210 Ekspordi strateegiad ja tehnikad

lekt. U. Varblane

2 AP E K

Ülemaste

Aine raames toimub käsitlus kahel tasandil. Esiteks, ekspordi strateegia kujundamine makro s.o. üldriiklikul tasandil ja teiseks mikro e. ettevõtte tasandil. Lisaks käsitletakse ettevõtte tasandil ekspordi arendamisel lahendamist vajavaid tehnilisi probleeme – rahvusvahelisi tarnetingimusi, hinnakujundust, transpordidokumentide täitmist ja finantseerimisvõimalusi.

1MJRE.0211 Välismajandussuhted

lekt. U. Varblane

2 AP AE K

Alamaste

Ettevõtetmajanduse lektoraat (dots. A.Reiljan)

1MJRE.0301 Ettevõtetmajandusõpetuse alused

dots. A. Reiljan

4 AP E S

Alamaste

Antakse ülevaade ettevõtetmajandusõpetuse sisust, kohast teaduste süsteemis, objektist ja meetoditest. Õpitakse tundma ettevõtet kui tootmistegurite süsteemi; igatootmisteguriga seotud probleeme ja iseärasusi. Käsitletakse põhiliselt neid probleeme, mis on omased kõikidele ettevõtetetele, sõltumata nende omandivormist, suuruselt, harulisest kuuluvusest jne. Ettevõtet käsitletakse kui tervikut, eriline rõhk on üksikute funktsionaalsete valkondade koordineerimisel.

Rahvamajandusajaloo lektoraat (erak. prof. V. Krinal)

1MJRE.0401 Maailma majandusajalugu

erak. prof. V. Krinal

3 AP E S

Alamaste

Kursuses antakse ülevaade maailma majanduse arengust. Eriline tähelepanu pööratakse kaasajale. Eesmärgiks on selgitada majanduse arenguprotsse, panna üliõpilane majanduslikult mõtlema.

1MJRE.0402 Eesti majandusajalugu

erak. prof. V. Krinal

1 AP A S

Alamaste

Antakse lühiülevaade Eesti majanduslikust arengust. Eriline tähelepanu pööratakse k.o. sajandile. Püütakse panna üliõpilane mõtlema Eesti majanduse arenguteede.

1MJRE.0403 Majandusteaduse ajalugu

erak. prof. V. Krinal

3 AP E K

Alamaste

Kursuses käsitletakse majandusteaduse tekkimist ja arenemist kuni kaasajani. Peamiselt käsitletakse Läänes levinud teooriaid. Erinevatest seisukohtadest antakse objektiivne ülevaade.

1MJRE.0404 Põhjamaade majandus

erak. prof. V. Krinal

2 AP A K

Alamaste

Kursuses antakse ülevaade Põhjamaade riikide majanduslikust olukorrast pärast II maailmasõda, valgustatakse kaasaja olukorda. Käsitletakse ka nendega seonduvaid majandusteooriaid.

Turunduse ja juhtimise instituut

Kaubanduse õppetool (korr. prof. A. Siimon)

1MJTI.0101 Kaubanduse alused

korr. prof. A. Siimon

2 AP AE S

Alamaste

Käsitletakse kaubandusteaduse kujunemist, arengut, kaubandusuuringuid, kaubandusteooriaid; kaubanduse mõiste erinevaid tõlgendusi, kaubandusfunktsioone ja -institutsioone, kaubanduse osa majanduses, kaubandusettevõtluse spetsiifikat, kaubandustegevuse edukust, selle eeldusi ja kriteeriume.

1MJTJ.0102 Kaubanduslik vahendus

korr. prof. A. Siimon
2 AP A K
Ülemaste

Käsitletakse kaubandusliku vahenduse olemust, mõiste erinevaid tõlgendusi, kaubanduslikku vahendust võõr-, oma- ja komisjoniärina; vahendajaid kaupade müümisel ja ostmisel, messidel, näitustel, kaubabörsidel; mõjutegureid (konkurents, koöperatsiooni- ja integreerimisprotsessid) ja ettevõtluspoliitika põhimõtteid.

1MJTJ.0103 Kaubandusettevõtlus I

korr. prof. A. Siimon
4 AP A S
Ülemaste

Käsitletakse kaubandusettevõtteõpetuse sisu, meetoodilisi aluseid, otsustusi, tulemustegureid (personal, ruum, kaup, kapital), põhitegevust ja selle osaprotsesse (kaupade sisseost, laundamine ja müük), nende korraldust, analüüsi, kavandamist.

1MJTJ.0104 Kaubandusettevõtlus II

dots. P. Viires
4 AP E K
Ülemaste

Käsitletakse kaubandusettevõtte finantstegevust: majandamisvormid ja mehhanismid finantseerimise aspektist, tulud, kulud ja kasum, nende analüüs ja planeerimine. Kaubandusettevõtte finantskeskkond: rahandussuhted, kapitali ja varade juhtimine, laenundus, maksud ja arveldussüsteemid.

1MJTJ.0105 Logistika

dots. P. Viires
2 AP A S
Ülemaste

Käsitletakse logistika tähendust, selle erinevaid tõlgendusi, ülesandeid ja funktsioone, liigendust makro- ja mikrologistikaks. Ettevõtte logistikas käsitletakse põhjalikumalt transpordi- ja ladude süsteemi. Analüüsitakse kaubandusettevõtte logistikasüsteeme.

1MJTJ.0106 Ärianalüüs

dots. P. Viires
2 AP A S
Ülemaste

Käsitletakse võrdleva analüüsi meetodikat kaubandusettevõtte majandusliku efektiivsuse hindamisel. Tutvustatakse võrdlevanalüüsi süsteemi Kölni ülikooli juures. Harjutatakse majandusanalüüsi maatriksmeetodika kasutamist.

1MJTJ.0107 Toitlustuse alused

korr. prof. A. Siimon
2 AP A S
Ülemaste

Käsitletakse toitlustuse olemust, mõiste erinevaid tõlgendusi; toitlustusharu tähendust majanduses, arengutegureid; kiirtoitlustusettevõtete ja uute koöperatsioonivormide spetsiifikat; toitlustusettevõtte eduka majandamise eeldusi, tegureid, strateegilisi marketingi probleeme.

1MJTJ.0108 Kaubandusturundus

dots. J. Sepp

2 AP A K

Ülemaste

Käsitletakse marketingi rolli ja iseärasusi kaubanduses, (suunatus nii ostu- kui müügiturule), turunduse põhikomponente (turu-uurimine ja turu kujundamine) ja -instrumente (sortimendi-, asukoha-, hinna- ja müügitoetuspoliitika). Viimased leiavad üldistuse äritüübi poliitikas.

1MJTJ.0109 Hotellinduse ja turisminduse alused

dots. I. Siimon

2 AP A S

Keskaste

Käsitletakse hotellindust ja turismindust kui majanduselu valdkonda ja kui teenindusmarketingi spetsiifilist osa; hotellinduse ja turisminduse arenguvajadusi ja -kontseptsiooni, korraldamise aluseid, ettevõtete tüüpe pakutavate teenuste alusel, hotelli- ja ettevõtte juhtimist, majandamist, marketingi strateegiaid, ettevõtluspoliitika põhimõtteid.

1MJTJ.0110 Väliskaubandus

lekt. R. Ohvri

4 AP E S

Ülemaste

Makrotasand: mõistelised alused, teooria, rahvusvaheline marketing, väliskaubanduspoliitika. Mikrotasand: äriplaan, tehingute sõlmimine, transpordikorraldus, riskikindlustus, hinnakujundus, maksekorraldus, finantseerimine, rahaturg.

Turunduse õppetool (korr. prof. M. Miljan)

1MJTJ.0201 Turunduse alused

korr. prof. M. Miljan

2 AP A S

Alamaste

Turundust käsitletakse kui juhtimisprotsessi, mis lähtub tarbijate vajadustest ja soovidest ning orienteerub nende täiuslikumale rahuldamisele. Juhtimist teostatakse järgmistes peamistes valdkondades: tarbijaturgude uurimine, sihturgude uurimine, sihturgude moodustamine ning nende valik: toodangu-, hinna-, turustus- ning müügitoetuspoliitika planeerimine. Antakse ettekujutus turunduse mõiste ruumilisest ja funktsionaalsest avardamisest.

1MJTJ.0202 Tooted ja toodangu strateegia

dots. I. Siimon

4 AP E S

Ülemaste

Põhiliste kaubagruppide üldiseloomustus. Eritingimused mõningate toodete valmistamiseks ja kaubastamiseks. Toodete kvaliteediga seotud küsimused. Toodete nomenklatuuri ja sortimendi kujundamine. Tooted ja tarbijakaitse. Uute toodete turule sisenemine. Toote maine kujundamine.

1MJTJ.0203 Turunduse juhtimine

korr. prof. M. Miljan

4 AP E S

Ülemaste

Kujutab endast turunduse kompleksi põhikursust. Kogu turundustegevust käsitletakse läbi juhtimistegevuse prisma. Fookuses on turundusalaste otsuste langetamine ning nende elluviimine nii kodumaistel kui rahvusvahelistel turgudel.

1MJTJ.0204 Reklaam

dots. N. Roose

2 AP A K

Ülemaste

Sissejuhatus reklaamiasjandusse, üldteooria, reklaamikampaania planeerimine ja läbiviimine, reklaamitöö firmas. Arvestustööna konkreetse firma reklaamikampaania planeerimine.

1MJTJ.0205 Turu-uuringud I

dots. N. Roose

2 AP E K

Ülemaste

Turu-uuringute eesmärgid, suunad. Turu-uuringute liigid. Turu-uuringute metoodilised alused, kasutatavad tehnikad. Konkreetsete uuringute planeerimine ja läbiviimine.

1MJTJ.0206 Organisatsiooniturundus

dots. T. Mauring

3 AP A K

Ülemaste

Esitatakse ettevõteturgude iseloomulikud tunnused, ostukäitumise mudelid, segmenteerimise printsiibid ja toodete positsioonimise võimalused. Olulist tähelepanu pööratakse ettevõtte toodangu-, hinna- ja turustuspoliitika kujundamisele ning konkurentsistrateegiate analüüsile.

Juhtimise lektoraat (dots. K. Türk)

1MJTJ.0301 Organisatsioonikäitumine

lekt. M. Vadi

2 AP E K

Keskaste

Organisatsioonikäitumine hõlmab endas järgmisi teemasid: indiviidi motivatsiooni probleemid ja käitumine, juhuslikkus, inimeste vaheline suhtlemine, grupi arengu dünaamika, gruppide vahelised suhted, organisatsiooni struktuur ning juhi osa nende mõjutamisel.

1MJTJ.0302 Müügiotsessi juhtimine

lekt. M. Vadi

2 AP A S

Keskaste

Müügiprotsessi juhtimine kirjeldab organisatsioonilise võimu ja isiksuse autoriteedi allikaid müügipersonali mõjutamisel. Peamine rõhk on asetatud juhi kui ostja-müüja vahelise suhtlemise asjatundja (eksperti võimu) kujundamisele. Teema arenduses

käsitletakse ostja-müüja käitumise mudeleid ja praktilise töö erinevaid situatsioone.

1MJTJ.0303 Juhilik käitumine

lekt. M. Vadi

2 AP A S

Keskaste

Juhi autoriteedi ja võimu allikad. Situatsiooni, koostegevuse ja juhi isiksuse omaduste mõju juhi tegevuse tulemuslikkusele. Otsustamise juhtimine grupis. Juhtide küsitlemine ja tulemuste analüüsimine.

1MJTJ.0304 Personali juhtimine

dots. K. Türk

2 AP E K

Keskaste

Käsitletakse ettevõtte firma personali kujundamise ja rakendamise teoreetilisi ja praktilisi küsimusi. Kursuse käigus vaadeldakse töökoha ja teda ümbritseva keskkonnaga seotud probleeme. Käsitlemist leiavad tööjõu värbamise selekteerimise ja arendamisega seotud küsimused ning töötulemuse hindamise ja hüvitamisega (kompenseerimisega) seotud probleemid. Kursuse lõpus vaadeldakse ka tööandja ja -võtja vahelisi suhteid ning töökaitsealast seadusandlust.

1MJTJ.0306 Juhtimise alused

dots. A. Aamer

4 AP E S

Alamaste

Kursus käsitleb organisatsiooni ja juhtimise metodoloogilisi aluseid, peamisi koolkondi, kogu juhtimissüsteemi allsüsteeme. Eraldi käsitletakse peamisi juhtimise osategevusi (kavandamine, otsustamine, organiseerimine, kontrollimine, suhtlemine, mehitamine, innovaatika jt.).

1MJTJ.0307 Strateegiline juhtimine

dots. A. Aamer

2 AP A S

Ülemaste

Erikursus käsitleb strateegia ja eesmärkide määratlemist konkurentsikeskkonnas, strateegia kavandamist, strateegia alternatiive ja juhtimist, äristrateegia üksikuid elemente, samuti eestvedamise osa strateegilises juhtimises.

Matemaatikateaduskond

Arvutiteaduste instituut

Tarkvarasüsteemide õppetool (korr. prof. J. Kiho)

1MTAT.0301 Algoritmid ja andmestruktuurid

J. Kiho, A. Villems

4 AP E K

Keskaste

Algoritmi korrektsus. Algoritmianalüüs, ajaline keerukus, O tähistus. Abstraktsed andmetüübid, realiseerimine ja analüüs. Algoritmi koostamine, sammulised jaga-ja-valitse algoritmid, dünaamiline kavandamine. Kahendpuude omadused. Sümboltabelid, kahendotsimine, B-puud, paiksallvestus. Pinud. Sorteerimine, piste-, valiku-, ühildumis-, kiir- ja alusmeetodid. Hulgaalgoritmid. Graafi-algoritmid. Stohhastilise algoritmi mõiste. Paralleelalgoritmi mõiste.

1MTAT.0302 Andmebaasid

A. Villems

3 AP E K

Keskaste

Andmebaasisüsteemid ja andmemudelid. Enamlevinud andmemudelid. AB projekteerimise teooria relatsioonilises mudelis. Normaalkujud. Relatsioonilise andmemudeli keeled, nende klassifikatsioon, reaalsed keeled. Päringute optimeerimine. AB eriküsimusi (andmekaitse, distibuteeritud AB, töökindlus jms.).

1MTAT.0303 Arvutigraafika

T. Kelder, J. Helekivi

1 AP E K

Ülemaste

Arvutigraafika kasutusvaldkonnad ja graafilised seadmed. Graafikaprimitiivid ja nende atribuudid. Arvutigraafika spetsiifilised meetodid. Teisendused, segmendid ja metafailid. Graafilise sisendi põhimõtted. Kolmedimensionaalse graafika elemente. Vari ja värvus.

1MTAT.0304 Arvutivõrgud

I. Haamer, V. Soo

3 AP A S

Ülemaste

Ülevaade kaugvõrkude teoreetilistest alustest. Arvutivõrkude seitsmetasemeline arhitektuur. Eri tasemete ülesanded ja võimalikud realiseerimisteed. Näited levinumatest kaugvõrkudest.

1MTAT.0305 C++ programmeerimine

J. Kiho

2 AP A S

Ülemaste

Keele elemendid. Funktsioonide kasutamine. Klasside defineerimine ja kasutamine. Liitklasside loomine. Tehete ülekatmine. Klasside tuletamine. Sisend-väljundüsteem.

1MTAT.0306 Informaatika didaktika

A. Villem

3 AP A S

Informaatika integratsioon teiste ainetega. Koolis kasutatavad tarkvarapaketid: redaktorid, töölehed, andmebaasisüsteemid, integreeritud paketid, analüütiliste teisenduste paketid jms. Nende kasutamise võimalused erinevates ainetes, informaatika õpetaja roll. Elektronside koolis. Selle kasutamise võimalus aktiivõppe juurutamisel, ainetes integreerimisel. Kooliarvuti tarkvara. Programmeerimise kursus erikoolides.

1MTAT.0307 Infosüsteemide projekteerimine

I. Haamer, A. Villem

3 AP

Ülemaste

Süsteemi analüüs: andmevoo diagrammid, andmete kirjeldused, alternatiivsete lahenduste analüüs. Süsteemi projekteerimine: andmemudel, protseduuride hierarhia, dialoogi kirjeldused.

1MTAT.0308 Operatsioonisüsteemid

V. Soo

2 AP E K

Ülemaste

Operatsioonisüsteemide põhifunktsioonid. Ajalugu. OS üldstruktuur. Protess. Protesside infovahetus. Protessikorraldus. Sisend-/väljundseadmed ja tarkvara. Mälukorraldus. Failisüsteem. Konkreetse näitena käsitletakse UNIX'ile sarnanevat operatsioonisüsteemi MINIX, kuid käsitus on laiem, hõlmates ka teistes operatsioonisüsteemides kasutatavaid lähenemisi. Näidetest arusaamiseks ja iseseisva töö sooritamiseks on vaja eelnevalt omandada keele C põhialused.

1MTAT.0309 PC assembler

J. Helekivi

2 AP AE S+K

Keskaste

1MTAT.0310 Programmeerimine I

J. Pöial, T. Roosmaa, M. Meriste

4 AP E S+K

Alamaste

Algoritmi mõiste, testi programm. Juhtimiskonstruktsioonid, E-skeemid. Alamalgoritmi, parameetrid. Pascal, struktuur, tüübid, avaldis, hargnemine, lihtne sisend-väljund, standardprotseduurid. Tsüklid. Arvutuslikud algoritmid, massiiv, jadatöötlus. Maatriksite töötlemine. Funktsioonid ja protseduurid, parameetrite liigid. Alamülesanded. Programmeerimistehnoloogia. Sõnetöötlus.

1MTAT.0311 Programmeerimine II

J. Pöial, T. Roosmaa, M. Meriste

4 AP E S+K

Alamaste

Graafikavahendid keeles Pascal. Kirjatüüp. Failid ja tekstifailid. Rekursioon. Viidatüüp, ahel. Puu, kahendpuu, magasin. Sorteerimine. Variantide läbivaatamine.

1MTAT.0312 Rakendustarkvara: TEX

Ü. Kaasik, M. Tombak, T. Tamme

1 AP A K

Alamaste

Lähteteksti ettevalmistamine. Trükkikirja valik. Trükise liigendamine. Tabelite koostamine. Valemid tekstis ja eraldi real. Makrode moodustamine.

1MTAT.0313 Rakendustarkvara: UNIX ja INTERNET

J. Pöial

1 AP A K

Alamaste

Tutvumine operatsioonisüsteemiga UNIX lihtkasutaja tasemel. Elektronside alused ja Internet'i teenuste tutvustamine.

1MTAT.0314 Rakendustarkvara: WordPerfect

Ü. Kaasik, M. Jaeger

1 AP A K

Alamaste

Teksti formatiseerimine ja liigendamine. Otsimine ja asendamine. Makrovahendid. Tabelid. Valemitoimeti. Graafikaraamid.

1MTAT.0315 Sissejuhatus informaatikasse

M. Koit, J. Pöial

2 AP A S

Alamaste

Arvuti riist- ja tarkvara. Informatsiooni kujutamine. Algoritmi kujutamine. Algoritmi ja programmi mõiste. Operatsioonisüsteem MS-DOS. Failid. Kataloogid. Utiiliidid. Käsufail. Tekstitoimeti (Word Star), teksti sisestamine, korrigeerimine, paigutamine, trükkimine. Tabelitöölussüsteem (SuperCalc), sisestamine, funktsioonid; andmete muutmine, sorteerimine, graafiline kujutamine.

1MTAT.0316 Tehisintellekt II

T. Roosmaa

3 AP E S

Ülemaste

Tehisintellekti rakendused: teadmiste baaside loomine ja kasutamine erinevates TI süsteemides; ekspertisüsteemid, robotika, automaatne programmeerimine; loomuliku keele töötlus.

1MTAT.0317 Õpiprogrammid

R. Prank

3 AP A K

Ülemaste

Õpiprogrammide struktuur ja tüübid. Ülesannete lahendamise keskkond. Küsimuste esitamine ja hargnemine. Vastuste õigsuse hindamise probleemid. Harjutuste järjestamine, grupeerimine, genereerimine. Õpiprogrammide kasutamise võimalused. Üldotstarbelise matemaatilise tarkvara kasutamine õppetöös. Tutvumine olemasolevate õpiprogrammidega.

1MTAT.0318 Üldinformaatika

M. Koit, T. Tamme, T. Roosmaa

2 AP A S+K

Alamaste

Arvuti riist- ja tarkvara, ajalugu, liigitus. Tekstitoimeti. Menüüde süsteem. Dokumendi sisestamine, parandamine, kujundamine, trükkimine. Plokitöötlus. Operatsioonisüsteem (MS DOS). Failid ja kataloogid. Tabelitöötlussüsteem. Andmete sisestamine, parandamine, sorteerimine, kopeerimine, kaitsmine. Graafiline vormistamine. Andmebaasisüsteem. Andmetüübid. Andmebaasi loomine, täiendamine, muutmine, kasutamine. Aruannete koostamine ja trükkimine.

Teoreetilise informaatika õppetool (korr. prof. kt. M. Tombak)

1MTAT.0501 Formaalne loogika

T. Tamme

3 AP A S+K

Keskaste

Matemaatilise loogika kursus mittematemaatikutele. Arutluste tõsuse kontrollimise meetodid. Lausearvutus ja predikaatarvutus. Tõeväärtustabelid, tõesuspuud, interpretatsioonid ja mudelid. Formaalsed aksiomaalsed teooriad. Gödeli teoreem formaalse aritmeetika mittetäielikkusest. Modaalne loogika, intuitsionistlik loogika ja induktiivsed arutlused.

1MTAT.0502 Arvutiteaduse elemendid

A. Villems

2 AP A K

Alamaste

Teadus ja metateadus. Ülesanne ja selle lahendamine: programmeerimiskeeled, süntaks, semantika, andmestruktuurid, moodulidrekursioon, programmi korrektsus, testimine, elutsüklid. Formaalsed mudelid: automaadid, Turingi masin, rekursiivsed funktsioonid, λ -arvutus. Programmeerimise paradigmad: funktsionaalne, loogiline, imperatiivne, objekt-orienteeritud, paralleelne programmeerimine. Tehnilised alused: arvuti ehitus, masinkood, mikroprogrammeerimine, kommunikatsioon, arvutivõrgud, arvutigraafika. Tarkvara struktuur: operatsioonisüsteem, programmeerimissüsteem, rakendustarkvara.

1MTAT.0503 Transleerimismeetodid

M. Meriste

3 AP A K

Ülemaste

Kompilaatorid ja interpretaatorid. Imperatiivse, funktsionaalse ja loogilise programmeerimise keelte transleerimine. Transleerimise etapid. Leksiline analüüs, regulaarsed keeled, lõplikud automaadid. Süntaksianalüüs, analüüsistrateegiad, eelnevusgrammatikad, analüsaatorite generaatorid. Süntaksjuhitav transleerimisskeem. Vahekoodi genereerimine. Objektkoodi genereerimine.

1MTAT.0504 Algoritmiteooria

T. Tamme

3 AP E S

Ülemaste

Algoritmi ja arvutatava funktsiooni mõistete täpsustamine: abakusprogrammid. Turingi masinad ja osaliselt rekursiivsed funktsioonid. Arvutatavate funktsioonide Grödeli

numeratsioon. Mittelahenduvad probleemid. Lahenduvad ja rekursiivselt loetletavad hulgalad. Oraakliga algoritmid. Arvutuste keerukus ja keerukuse hierarhiad.

2MTAT.0505 Algebralised meetodid arvutiteaduses

U. Kaljulaid

2 AP E K

Magistri- ja doktoriõpe

(1) Galois' korpused, abstraktne lineaaralgebra ning polünoomide algebra üle vaba monoidi. (2) Formaalsed read, ratsionaalsed keeled ja Kleene-Schützenbergeri teoreem ja üldistused. (3) Algebralised koodid ja krüptosüsteemid. (4) Lõplikud Fourier teisendused ja arvutuste aritmeetiline keerukus. (5) Strasseni algoritmid ja algebraline keerukus.

2MTAT.0506 Teoreemide automaatne tõestamine

M. Tombak

3 AP E K

Magistri- ja doktoriõpe

Kursuses esitatakse olulisemad meetodid automaatseks teoreemide tõestamiseks. Sisu: (1) meetodid lausearvutuse valemitekehtestavuse tuvastamiseks, (2) L'Herbrandi teoreem, (3) unifitseerimine, (4) resolutsioonimeetod ja seda lihtsustavad strateegiad, (5) paramodulatsioon, (6) alternatiivsed meetodid, (7) programmide süntees.

1MTAT.0507 Matemaatilise loogika elemendid

R. Prank

3 AP E K

Alamaste

Kursus tutvustab matemaatilise loogika keelt, põhimõisteid, meetodeid ja lihtsamaid tulemusi. Koosneb neljast peatükist: 1) lausearvutus: tehted, valemid, tõeväärtustabelid, samaväärsused, valemite normaalkujud. 2) predikaatloogika: kvantorid, esimest järku keeled, põhisamaväärsused. 3) aksiomaatilised teooriad: lausearvutus, puhas ja võrdusega predikaatarvutus, aritmeetika. 4) induksioon: induksiooni printsiip naturaalarvudel ja teistel struktuuridel; funktsioonide arvutamine induksiooni abil. Enamik arvutusi tehakse arvutil.

1MTAT.0508 Diskreetse matemaatika elemendid

U. Kaljulaid

2 AP E S

Keskaste

(1) Arvutuste keerukus. (2) Graafid. (3) Separaablus (kooskõlad).

1MTAT.0509 Diskreetne matemaatika

2 AP E K

Keskaste

(1) Loendamise alused. (2) Rekursiivne tehnika. (3) Diskreeted süsteemid.

1MTAT.0510 **Kombinatorika I**

Ü. Kaasik

2 AP E S

Ülemaste

(1) Kombinatorika põhimõisted. (2) Genereerivad funktsioonid. (3) Elimineerimis-meetodid. (4) Loendamisteooria.

1MTAT.0511 **Kombinatorika II**

U. Kaljulaid

2 AP E S

Ülemaste

Formaalsed read. Võrede kombinatorika. Dirichlet' printsiip.

1MTAT.0512 **Formaalsed keeled**

M. Tombak

3 AP E S

Ülemaste

Kontekstivaba grammatika. Analüüsi puu. Ühesed kontekstivabad grammatikad ja keeled. LR(k)-grammatikad. Eelnevusgrammatikad ja konteksti kasutamine eelnevusanalüüsil. Olulisemad mittelahenduvuse teoreemid formaalsete keelte teoorias.

2MTAT.0513 **Funktsionaalne programmeerimine**

V. Vene

3 AP E S

Magistri- ja doktoriõpe

Sissejuhatus λ -arvutusse: konversioon. Reduktsioon. Church-Rosser'i teoreem. Teoreem standartsetest reduktsioonidest. Arvutatavus. Lühikäikvaade λ -arvutuse semantikast. D ja Pw mudelid. Böhm'i puud. Vajalikud reduktsioonid ja innukus. Tüübid. Range normaliseeruvus. Tüübi tuletamine ja polümorfism. Programmide tuletamine ja korrektsuse kontroll.

1MTAT.0514 **Loogiline programmeerimine**

T. Tamme

3 AP E K

Ülemaste

Programmeerimine keeles Prolog: andmebaaside realiseerimine, ekspertsüsteemid, teksti süntaktiline analüüs, keerdülesannete lahendamine ja avaldiste teisendamine. SLDNF-resolutsioon kui loogilise programmeerimise teoreetiline alus.

1MTAT.0515 **Matemaatiline loogika**

R. Prank

3 AP E K

Ülemaste

Kursus tutvustab matemaatilise loogika meetodeid ja struktuure, tõestatakse rida klassikalisi tulemusi. Sisult: Esimest järku teooriad. Gödeli teoreem predikaatarvutuse täielikkusest. Formaalne aritmeetika. Teoreem mittetäielikkusest ja mittevastuvõetavusest probleemi lahendus. Mittestandardse aritmeetika ja matemaatiline analüüs. Intuitsionistlik ja konstruktiivne loogika. Nende seos programmide deduktiivse sünteesiga.

1MTAT.0516 Mänguteooria

Ü. Kaasik

2 AP E K

Ülemaste

Positsioonimängud, mängu puu. Normaalkujuline mäng, maatriksmängud. Täisinformatsiooniga mäng. Mäng kui planeerimisülesanne. Lõpmatud mängud. Mittenullsummamängud. Mitme isiku mängud.

1MTAT.0517 Programmeerimiskeelte semantika

V. Soo

3 AP E S

Ülemaste

Programmeerimiskeelte semantika kirjeldamise meetodid ja nende klassifikatsioon. Operatsioonisemantika liigid: süntaksjuhitav tõlge, atribuutgrammatikad, Viini meetod. Denotatsioonisemantika. Propositsionaalsemantika, Hoare'i aksiomaatiline meetod. Algebraalne semantika ja abstraktsed andmetüübid. Täiendatuse printsiibi kasutamine.

1MTAT.0518 Tehisintellekt I

M. Koit

3 AP E K

Ülemaste

Tehisintellektisüsteemide põhiliigid. Teadmiste esitamise meetodid (produktisioonide süsteemid, predikaatarvutus, semantilised võrgud, freimid). Lahendi tuletamise meetodid (otsimine graafil, teoreemide tõestamine). Suhtlemismeetodid (suhtlus loomulikus keeles – teosti/kõne analüüs ja süntees, tehisinägemine). Õppimismeetodid. Tehisintellekti riist- ja tarkvara.

2MTAT.0519 NP-rasked probleemid

M. Tombak

2 AP A K

Magistri- ja doktoriõpe

Eriseminar magistrantidele, mille käigus osavõtjad omandavadjärgmised valdkonnad: (1) NP-raske probleem. (2) Pseudopolünomiaalne taandatavus. (3) Turingi taandatavus. (4) NP-raskete probleemide hierarhia, mis on määratud oraakliga Turingi masinate abil. (5) Ligikaudsed meetodid. (6) Loendamisülesanded.

Puhta matemaatika instituut

Algebra õppetool (korr. prof. M. Kilp)

1MTPM.0101 Arvuteooria

K. Kaarli

4 AP E S

Ülemaste

1. Valitud küsimusi klassikalisest arvuteooriast. Jagavus täisarvude vallas. Aritmeetika põhiteoreem. SÜT ja VÜK. Kongruentsid ja nende lahendamine. Hiina jääkide teoreem. Aritmeetika jäägiklassiringides. Euleri funktsioon. Fermat' väike teoreem. Euleri teoreem. Gaussi ruutvastavuse seadus. Ülevaade mõnedest klassikalistest ülesannetest. Arvuteooria rakendusi kryptograafias.

2. Arvu mõiste laiendamine ning sellega seonduvad algebralised ja topoloogilised konstruktsioonid. p-aadiliste arvude teke.

1MTPM.0102 Võreteooria

K. Kaarli

4 AP E S

Ülemaste

Kaks lähenemisviisi võre mõistele. Sulundioperaatorid ja täielikud võred. Tähtsamad võrede näited (alamhulkade, alamruumide, ekvivalentside võred). Modulaarsuse ja distributiivsuse kriteeriumid. Kuroš–Ore teoreem. Distributiivsed võred kui alamhulkade võred. Suhteliste täienditega võred (Hasimoto ja Dilworthi teoreemid). Poolmodulaarsed ja geomeetrilised võred. Võrede rakendusi diskreetse matemaatikas (matroidide ja geomeetriliste võrede vaheline seos; näiteid ülesannetest, kus rakendub matroidide teooria).

1MTPM.0103 Ringiteooria

3 AP E S

Ülemaste ja magistriõpe

1. Põhimõisted: ringid ja algebrad, alamringid, ideaalid, faktoringid, homomorfismid. Polünoomide ringid. Maatriksringid. Kvaternionide kaldkorpus. 2. Moodulid üle ringi. Lihtsad ja poollihtsad ringid. Artinija Noetheri ringid. Wedderburn'i teoreem. 3. Radikaalid. nil–radikaal. Jacobsoni radikaal. 4. Ringide esitused. 5. Rühmaringid, nende radikaal ja esitused. 6. Ringide muutkonnad. Polünoomsamasused. Maatriksringide samasused. 7. Mitteassotsiatiiivsed ringid: Le ringid, alternatiivsed ringid, Jordani ringid.

1MTPM.0104 Algebra struktuurid

M. Kilp

4 AP E

Ülemaste

Faktorruumid. Teoreem lineaarkujutuse lahutusest. Vektorruumi baasi olemasolu. Otsekorruised ja otsesummad. Isomorfismiteoreemid. Jordan–Holderi teoreem. Lihtsad rühmad. Lahenduvad rühmad. Vabad rühmad. Jaguvad rühmad. Lihtsad minimaalset parempoolset ideaal sisaldavad ringid. Jacobsoni radikaal. Täpsed jadad. Projektiivsed ja injektiivsed moodulid. Regulaarsed poolrühmad. Vabad ja projektiivsed polügoonid. Kaks vaatenurka võredele. Hashimoto teoreem. Tähtsamad võrede klassid. Universaalalgebrad. Nende muutkonnad. Kategooriad ja funktorid.

1MTPM.0105 Automaadid ja keeled

M. Kilp

4 AP E

Ülemaste

Automaadid ja masinad. Automaadid ja poolrühmad. Poolrühmadja masinad. Vabad monoidid. Nende alammonoidid. Koodid. Prefiiskoodid. Koodide algebralised omadused. Automaadid ja regulaarsed keeled. Mitmesed automaadid. Keele regulaarsuse algebralised tingimused. Kleene'i teoreem. Puuautomaadid.

1MTPM.0106 Üldine topoloogia

Mati Abel

3 AP E K

Matemaatika ülemaste

Tutvustatakse topoloogia erinevaid defineerimise viise. Uuritakse kujutuste pidevust, perede ja filtrite koonduvust topoloogilistes ruumides, kujutuste pere poolt defineeritud nõrka topoloogiat ning korruistopoloogiat korruistiruumidel. Tutvutakse tähtsamate topoloogiliste (s. o. eralduvate, regulaarsete, kompaktsete, lokaalselt kompaktsete ja teiste) ruumide põhiomadustega. Vaadeldakse pidevate funktsioonide jätkamis- ning topoloogiliste ruumide laiendamisprobleeme.

1MTPM.0107 Topoloogilised algebrad

M. Abel

3 AP E S (üle aasta)

Matemaatika ülemaste

Tutvustatakse tähtsamaid topoloogilisi algebrad (nagu Q -algebrad, Waelbroecki algebrad, Gelfand-Mazuri algebrad, Frechetalgebrad, lokaalselt kumerad algebrad, lokaalselt tõkestatud algebrad, lokaalselt pseudokumerad algebrad, eksponentsiaalselt kiudunud algebrad ja teised) ja nende põhiomadusi. Vaadeldakse topoloogiliste algebrate esitusi, radikaale, topoloogilisi moodul-algebrad ning kinniste ideaalide ehitust nendes.

1MTPM.0108 Analüütiline geomeetria ja lineaaralgebra

5 AP E K

Keskaste

1. Lineaartehted vektoritega. Projektsioonid. Vektorite skalaar-, vektor-, segakorruis. 2. Sirge ja tasandi esitusviisid. Punktide, sirgete ja tasandite vastastikune asend ruumis. Koonuslõiked. 3. Vektorruumid ja lineaarkujutused. Lineaarne sõltuvus. Afiinsed ruumid ja afiinsed kujutused. Baas ja reeper. 4. Maatriksite vektorruumid. Maatriksite korruutamine. Substitutsioonid. Determinandid ja nende omadused. Pöördmaatriksi olemasolu. 5. Lineaarkujutuse maatriks. Üleminek ühelt baasilt teisele. Lineaarkujutuse tuum ja kujutis. Maatriksi astak. 6. Lineaarvõrrandisüsteemid. Homogeense lineaarvõrrandisüsteemi lahendite vektorruum. Gaussi meetod. Crameri valemid. 7. Eukleidiline ruum. Ortonormeeritud baasid ja isomeetrilised teisendused. Ortogonaalmaatriksid. Teistjärku jooned ja pinnad.

1MTPM.0109 Algebra II

5 AP E S

Keskaste

1. Rühmateooria algmed. Tsükliklised rühmad. 2. Ringid. Jaguvus nulliteguriteta ringides. Eukleidilised, faktoriaalsed ja peaideaaliringid. Korpuse karakteristik. 3. Kompleksarvud, tehted nendega. Kompleksarvude algebra põhite. 4. Polünoomide ringid ja nende ideaalid. Polünoomi nullkohad ja tuletised. Taandumatud polünoomid. Polünoomi lahutuskorpus. 5. Sümmeetrilised polünoomid. Viete'i valemid, põhiteoreem sümmeetrilistest polünoomidest. 6. Skaalakorruutisega vektorruumid. Lineaarkujutuse kaaskujutus. Sümmeetrilised ja ortogonaalteisendused. 7. Bilineaar- ja ruutvormid. Ruutvormi viimine kanoonilisele kujule. Ruutvormide inertsiseadus. 8. Lineaarteisenduse omaväärtused ja omavektorid. Maatriksi Jordani normaalkuju. 9. Lõplikud ja lõplikult moodustatud Abeli rühmad.

Geomeetria õppetool (korr. prof. M. Rahula)

1MTPM.0201 Lie diferentsiaalrvtus ja katastroofid

M. Rahula

4 AP E K või S

Ülemaste, magistriõpe ja doktoriõpe

Funktsiooni ja tensorvälja ülekandmine piki vektorväljatrajektoore, Lie tuletis. Kujutuse singulaarsused (katastroofid). Diferentsiaalvõrrandite geomeetria.

1MTPM.0202 Kõrgem algebra ja geomeetria

4.5 AP E K

Alamaste

Mitmemuutuva funktsioonid: nivoojooned (–pinnad), diferentseerimine, gradient, ilmutamata funktsioon, Taylorig valem. Maatriksid ja lineaarteisendused. Koordinaatsüsteemid ja nende teisendused. Jooned ja pinnad.

1MTPM.0203 Analüütiline geomeetria ja lineaaralgebra

5 AP E K

Keskaste

Vektoralgebra, skalaar-, vektor- ja segakorrutis. Sirge ja tasandi esitusviisid. Koonuselõiked ja 2. järkupinnad. Maatriksid ja determinandid. Vektorruumid ja lineaarkujutused. Lineaarvõrrandite süsteemid. Ruutvormid.

1MTPM.0204 Supergeomeetria ja supersümmeetriad

V. Abramov

4 AP E S

Ülemaste, magistriõpe

Superalgebra mõiste; supermaatriksid ja tehked nendega; superdeterminant ja tema omadused; superfunktsioonid, diferentseerimine ja integreerimine; superkihtkonnad ja superseostused; Morse–Witteni teooria.

1MTPM.0205 Topoloogilised meetodid kvantväljateoorias

V. Abramov

4 AP E S

Ülemaste, magistriõpe

Diferentsiaalvormid, väliskorrutis, välisdiferentseerimine, Stokes'i valem, de Rhaoni kohomoloogiad ja nende arvutamine, Yang–Millsi võrrandid, instanton lahendid, instantoonide ruumi dimensioon, Atiyah–Singeri teoreem, Donaldsoni invariantid.

1MTPM.0206 Diferentsiaalgeomeetria

2 AP E S

Ülemaste

Vektorväljad: trajektoorid (voolujooned), voog, invariantid, suluoperatsioon. Diferentsiaalvormid: funktsiooni ja kujutuse diferentsiaal, välisvormid, välisdiferentseerimine. Mähisjooned ja pinnad: kujutuse singulaarsused. Diferentsiaalvariantid: joone kõverus, pinna keskmine ja täiskõverus. Diferentsiaalvõrrandite geomeetria: täisdiferentsiaaloperaatorid, diferentsiaalvõrrandite jätkamine.

1MTPM.0207 Mitteeukleidilised geometriad

3 AP E K+S

Ülemaste, magistriõpe

Aksiomaatiline meetod geometrias: eukleidiline, pseudoeukleidiline, sümplektiline ja afiinne geometria. Kleoni kontseptsioon (Erlangeni programm). Eespool nimetatud geomeetria teistenduste rühmad. Nende rühmade omavaheline vahekord. Eukleidiline, pseudoeukleidiline ja sümplektiline geometria kui afiinne geometria erijuht. Projekttiivne geometria: projekttiivne ruum, tema alamruum, duaalsuse printsiip, kvadrikud projekttiivses ruumis. Afiinne, elliptiline ja hüperboolne geometria kui projekttiivse geometria erijuht.

1MTPM.0208 Globaalanalüüs

Ü. Lumiste

4 AP E K

Ülemaste

Klassikalise analüüsi mõisted ja meetodid laiendatakse arvruumi piirkonnalt suvalisele siledale muutkonnale (globaalses käsitluses). Ühe tähtsa rakendusena käsitletakse Lie rühmi. Siledale muutkonnale lisandub siledalt rühma struktuur. Tuuakse sisse vasakinvariantsete vektorväljade Lie algebra (lineariseerimine) ja selle eksponentsiaalkujutus. Seos Lie alamrühmade ja Lie alamalgebrate vahel. Teiseks rakenduseks on Riemanni muutkonnad, mis saadakse sileda skalaarkorrutisvälja täiendava määramisega siledal muutkonnal. Teoreetilist materjali illustreeritakse näidetega, eriti teoreetilisest füüsikast pärinevatega.

1MTPM.0209 Matemaatika ajalugu

Ü. Lumiste

2 AP A K

Ülemaste

Matemaatika mõistete, ideede, saavutuste areng ajaloolises käsitluses, nende geneesist lähtudes. Alustatakse arvu ja geometrilise kujundi mõistete kujunemisloost, numeratsioonüsteemidest ja matemaatilistest teadmistest vanimates kultuurides. Järgneb matemaatika kui teaduse teke V. –Kreekas peaarhuga meetodite evolutsioonil. Edasi tutvustatakse matemaatika arengut Kaug- ning Kesk- ja Lähis-Ida (Araabia Kalifaadi) rahvaste juures. Euroopa osas alustatakse keskaja, renessansiaja matemaatikaga. Sümboolse algebra, analüütilise geometria, diferentsiaal- ja integraalarvutuse teke- ja kujunemiselu. 18. sajandi ja 19. sajandi matemaatika põhijooni. Materjali käsitletakse seoses üldajaloo ja –kultuuriajaloo ning matemaatika õpetamise meetodiliste probleemidega.

Funktsionaalanalüüsi õppetool (korr. prof. E. Oja)

2MTPM.0301 Banachi algebrad

2 AP

Ülemaste

Normeeritud algebra, pööratavate elementide hulk ja elemendispekter Banachi algebras; multiplikatiivsete funktsionaalideruum; kommutatiivsete Banachi algebrate Gelfandi esitus; Arensi korrutamine teises kaaruumis; aproksimatiivsed ühikud; seisundite (state) ruum; tsentralisaator.

1MTPM.0302 Funktsionaalanalüüs I

1.5 AP E K

Meetrilised ruumid (koonduvus, näited, struktuur), täielikud meetrilised ruumid (näited, põhiteoreemid), sissejuhatus topoloogiliste ruumide teooriasse, pidevad operaatorid (põhimõisted, Banachi püsipunkti printsiip), kompaktsus (klassikaliste matemaatilise analüüsi teoreemide üldistused, kompaktsuse kriteeriumid).

1MTPM.0303 Funktsionaalanalüüs II

2.5 AP E S

Normeeritud ja Banachi ruumid (põhiomadused, normeeritud ruumi lõplikumõõtelisus, ridade koonduvus), pidevad lineaarsed funktsionaalsed (kaasruum, Hahn–Banachi teoreem), operaatorite diferentsiaalrvtus, Hilberti ruumid (põhimõisted, ortogonaalsus, põhiteoreemid, Fourier' read), ortoprojektorid, enesekaassed operaatorid.

1MTPM.0304 Funktsionaalanalüüs III

3 AP E K

Ülemaste

Faktorruum. Lahtise kujutuse printsiip. Kinnised operaatorid. Teine kaasruum ja refleksiivsus. Näited (ka Hilberti ruum). Nõrgad koonduvused. Kaasoperaator. Kompaktsed operaatorid. Fredholmi teoreemid. Kompaktne enesekaasne operaator (tema omaväärtused, omaelemendid ja norm). Hilbert–Schmidt reoreem ja valem. Operaatori resolventhulk ja spekter.

1MTPM.0305 M-ideaalid ja U-omadus

E. Oja

2 AP A S

Ülemaste

M-ideaalide ja U-omaduse geomeetrilised iseloomustused. Pidevate lineaarsete operaatorite ruumi kaasruumi struktuur ning tema mõju Banachi ruumi kolmanda kaasruumi struktuurile. Rakendused, prima lähendi olemasolu küsimus.

1MTPM.0306 Baasid Banachi ruumides

E. Oja

3 AP E S

Ülemaste

Banachi ruumide isomorfism. Banachi baasiprobleemid. Ridade koonduvustüübid. Baasi kriteerium. Baaside stabiilsus. Baaside olulisemaid omadusi. Tingimatud baasid. Rakendused Banachi ruumide lineaar-topoloogilise struktuuri uurimisse. Jamesi ruum kui mitterefleksiivne ruum, mis on isomeetriliselt isomorfne oma teise baasruumiga.

1MTPM.0307 Operaatorite klassid konkreetsetes Banachi ruumides

E. Oja

2 AP A K

Ülemaste. Magistri- ja doktoriõpe. Vabalt valitav

Ruumide c_0 , l_p ning Lorentzi ja Orliczi jadaruumide struktuur. Pidevad lineaarsed

operaatorid, kompaktsed operaatorid, absoluutselt summeerivad operaatorid ning tuumaoperaatorid nendes ruumides. Kompaktsete operaatorite M -ideaalid, HB -alaruumid ja Hahn–Banachi jätku ühesus.

1MTPM.0308 Tensorkorrutised ja operaatorite ruumid

E. Oja

3 AP E K

Ülemaste. Magistri- ja doktoriõpe

Lõplikumõõtmelised operaatorid, Banachi ruumide projektiivne ja injektiivne tensorkorrutis, Saphari tensorkorrutised, absoluutselt summeerivad operaatorid, tuumaoperaatorid, Banachi ruumide approksimatsiooni omadus, Banachi ruumide lineaartopoloogiliste omaduste pärandumine tensorkorrutistesse ja operaatorite ruumidesse.

1MTPM.0309 Topoloogilised vektorruumid

3 AP E S

Ülemaste. Magistri- ja doktoriõpe

Topoloogilise vektorruumi mõiste ja üldised omadused. Tõkestatud, täielikult tõkestatud ja kompaktsed alamhulgad TVR -s. Lokaalselt kumer ruum, selle topologiseerimine poolnormide abil. Hahn–Banachi teoreem, hulkade eraldatavus LKR -s. Ühtlase koonduvuse topoloogiad. Mackey topoloogia. Tünniruumid. F -ruumid. Lahtise kujutuse printsiip. Teoreem kinnisest graafikust.

1MTPM.0310 Järjestatud normeeritud ruumid

3 AP E K

Ülemaste. Magistri- ja doktoriõpe

Järjestatud vektorruumid ja vektorvõred. Järjestusega seotud koonduvused ja kaasruumid. Normaalse koonusega topoloogilised vektorruumid ja normeeritud ruumid. Kinnise koonusega järjestatud TVR -d. Järjestusühikuga normeeritud ruumid.

Funktsiooniteooria õppetool (vakantne)

1MTPM.0401 Fourier' read

2 AP E K

Ülemaste

Kursuses käsitletakse trigonomeetriliste ridade ja Fourier' ridade teooria tekkimist ning arengut seoses matemaatilise analüüsiga. Põhitähelepanu on pööratud tähtsamate funktsioonide klasside Fourier' ridade koonduvuse ja summeeruvuse uurimisele. Käsitletakse ka Fourier' kordajate hinnanguid ja Parsevali võrduse üldistusi.

1MTPM.0402 Riemann–Stiljesi integraal

1 AP E K

Keskaste

Tõkeatatud muuduga funktsioonid, nende tunnused ja omadused. Riemann–Stiljesi integraali definitsioon ja põhiomadused. Piirile üleminekud Riemann–Stiljesi integraali märgi all. Riemann–Stiljesi integraali arvutamine. Näited Riemann–Stiljesi integraalidest.

1MTPM.0403 Integraalteooria

H. Tümpu

3 AP E S

Ülemaste

Lebesgue'i integraalsirgel, integraali põhiomadused. Mõõt, mõõdu omadused, koonduvus peaaegu kõikjal ja koonduvusmõõdu järgi. Hulkade algebrad ja σ -algebrad. Mõõdud ja σ -aditiivsed mõõdud, mõõdu täismuut. Integraal lihtsast mõõduvast funktsioonist. Integraal integreeruvast funktsioonist. Integraali põhiomadused. Mõõduvad funktsioonid, Jegorovi, Luzmi, Lebesgue'i ja Rieszi teoreem. Bochneri integraal.

2MTPM.0404 Funktsioonide lähendamine

2 AP E K

Magistriõpe

Positiivsed lineaarsed operaatorid. Prima lähenduse polünoomid. Funktsioonide ühtlase lähendamise otsesed teoreemid ja pöördteoreemid: Jacksoni teoreemid ja Bernsteini teoreemid, Markovi võrratus. Fourier' read kui lähendusagregaadid.

2MTPM.0405 Ortogonaalread

H. Tümpu

2 AP E K

Magistriõpe

Ortogonaalridade koonduvus peaaegu kõikjal. Menshov-Radunacheri teoreem, Weyli tegurid; Legesuge'i funktsioonide osa ortogonaalridade koondumise ja summeeruvuse uurimisel. Spetsiaalsed ortonormeeritud süsteemid. Ortogonaalridade koonduvus ja summeeruvus antud kiirusega peaaegu kõikjal.

1MTPM.0406 Kompleksmuutuja funktsioonide teooria

3 AP E K

Ülemaste

Kompleksarvu mõiste, komplekstasand ja kompleksarvude sfäär. Kompleksmuutuja funktsioon, selle piiriväärtus ja pidevus. Diferentseeruv funktsioon, Cauchy-Riemanni võrrandid, regulaarse funktsiooni mõiste. Põhilised elementaarfunktsioonid. Lineaarne ja murdlineaarne funktsioon. Zukovski funktsioon. Integraal kompleksmuutuja funktsioonist, selle seos teist liiki joonintegraaliga, Cauchy teoreem. Regulaarsete funktsioonide integraalne esitus (Cauchy valem). Kompleksliikmetega arv- ja funktsionaalread. Astmeread ja analüütilised funktsioonid, regulaarse funktsiooni arendatavus astmereaks. Laurent'i read ja analüütiliste funktsioonide iseärased punktid. Resiidide teooria, selle rakendusi integraalide arvutamisel. Konformne kujutamine. Dirichlet' ülesanne. Laplace'i teisendus, selle rakendamine lineaarsete diferentsiaalvõrrandite lahendamisel.

Matemaatika didaktika õppetool (korr. prof. kt. K. Velsker)

1MTPM.0501 Matemaatiliste mõistete õpetamise meetodika

T. Lepmann

2 AP A K

Omandamisprotsess, selle tasemed. Mõistete kujunemise kontseptsioonid filosoofias ja psühholoogias. Mõiste kui loogika uurimisobjekt. Mõiste kujunemise kontseptsioonide

rakendamine koolimatemaatikas: juurdeminek, näited, defineerimine, mõiste sisu ja maht, nende analüüs. Mõiste rakendused ja arendamine.

1MTPM.0502 Koolimatemaatika

L. Lepmann, T. Lepmann jt.

2 AP E S+K

seotud teemade võimalikud käsitlused koolis ja vastavad teoreetilised alused. Keerukamad ülesanded differeentseeritud kooli eri harude tarvis.

1MTPM.0503 Koolimatemaatika ajalugu koos matemaatikaalase kultuurilooga

O. Prinitis

2 AP A S

Käsitletakse koolimatemaatika arengut eesti koolis alates XIX sajandi algusest, s. o. esimestest aritmeetika eestikeelse õpetamise katsetest kuni kaasaegsete püüdlusteni matemaatika õpetamise paremustamiseks. Lähemalt tutvustatakse esimesi eestikeelseid aritmeetika-, geomeetria- ja algebrakäsitlusi, samuti matemaatika Õpetamise Komisjoni ning matemaatikaõpetajate konverentside, kongresside ja päevade osatähtsust. Tõstetakse esile silmapaistvamaid matemaatikaõpikute autoreid ja nende ainekäsitlusi ning matemaatikaprofessoreid. Antakse ülevaade matemaatikaõpetajate ettevalmistamisest õpetajate seminarides, õpetajate instituutides, Tartu Ülikoolis ja Tallinna Pedagoogikaülikoolis.

1MTPM.0504 Õpetamise tehnilised vahendid

K. Kokk, T. Petersell

1.5 AP A S

Kursuse eesmärgiks on anda üliõpilastele, kes taotleavad õpetaja kutset, hädavajalik oskus tehnovahendite kasutamiseks õppe- ja teadustöös. Erilist rõhku pannakse riistvara (epi-, dia-, grafo-, kinoprojektorid jm.) käsitsemisioskuse omandamisele. Antakse pisiremondi teostamise ja näitlike õppevahendite valmistamise oskusi. Tutvustatakse kaasaegsemaid tehnovahendeid (videotehnika jm.).

1MTPM.0505 Klassiväline töö matemaatikas

E. Mitt

1.5 AP A K

Keskaste

Tutvustatakse koolis läbiviidava matemaatika-alase klassivälise töö eesmärke, vorme ja sisu. Põhjalikumalt käsitletakse klassivälise töö vorme nagu matemaatika ring, matemaatika õhtu, viktoriinid jms.

1MTPM.0506 Elementaarmatemaatika

6 AP A S

Keskaste

Kõnealuses kursuses süstematiseeritakse, ühtlustatakse ja arendatakse edasi üliõpilaste elementaarmatemaatikaalaseid teadmisi. Vaatluse alla tulevad algebra, trigonomeetria, planimeetria ja stereomeetria teemad. Matemaatilise analüüsi ja analüütilise geomeetria koolikursuse temaatikast pööratakse põhiline tähelepanu koolis käsitletud funktsioonidele, nende graafikutele ning mõningatele joontele ja nende võrranditele.

1MTPM.0507 Lineaarplaneerimise elemendid koolis

J. Reimand

2 AP A K

Esitatakse lineaarplaneerimise koolikäsitus. Graafiline lineaarplaneerimine sihifunktsiooni nivoojoone abil. Matemaatiline mudel. Lineaarsüsteemide lahendamine elimineerimismeetodil. Mittenegatiivsed lahendid (juhtrea valiku reegel), nullilised erilahendid. Juhtveeru valiku reegel. Simpleksmeetodi algoritm. Planeerimisülesandeid tööstusest ja põllumajandusest. Transpordiülesande lahendamine optimiseerivate liidetavate meetodil. Küberneetilise mõtteviisi olemus.

1MTPM.0508 Kõrgem matemaatika

4 AP E S+K

Kõrgema matemaatika põhiteemade tundmaõppimine. Käsitletakse determinante, maatrikseid, ühemuutuja funktsioonide difereentsiaal- ja integraalarvutust, kahemuutuja funktsioonide diferentsiaalarvutust, diferentsiaalvõrrandeid.

1MTPM.0509 Matemaatikaülesannete struktuur

J. Reimand

1.5 APA S

Matemaatikaülesannete lahendamine matemaatikaandekatel õpilastel. Ülesannete lahendamise iseärasusi matemaatika-võimekatel õpilastel. Matemaatilise võimekuse struktuuri eripärasusi. Isiksus ja matemaatiline võimekus.

1MTPM.0510 Elementaar- ja matemaatika kõrgemalt vaatekohalt

E. Abel

2 AP A K (üle aasta alates 1994)

Ülemaste

Antakse lühike ajalooline ülevaade elementaar- ja matemaatika arengust ja koolimatemaatika sisu muutustest reformide käigus. Vaadeldakse kaasaja koolimatemaatikas esinevaid matemaatilisi (algebraalisi, järjestuse ja topoloogilisi) struktuure ning koolimatemaatika aksiomaatilise ülesehitamise võimalusi.

1MTPM.0511 Matemaatika olümpiaadid I

E. Abel

1.5 AP A S (üle aasta alates 1994)

Tutvustatakse matemaatikaülesannete võistluste ajalugu ja korraldust Eestis ning välismaal; võistluste eesmärgid ja liigitust; osatähtsust matemaatilises hariduses ning andekate õpilaste leidmisel ja edasiarendamisel; õpetaja osa ja ülesandeid õpilaste ainealasel ja psühholoogilisel ettevalmistamisel võistluseks. Põhiline rõhk asetatakse noorema vanuseastme (kuni 15 a.) õpilastele mõeldud probleemülesannete lahendusmeetodite omandamisele ning vastavate ülesannete lahendamisele ja koostamisele. Ülesannete temaatikaks on: 1) liigitamine ja seaduspärasuse leidmine, 2) arvuteooria (alg- ja kordarvud, jaguvus ja jääkide aritmeetika), 3) tekstülesanded (Dirichlet'i printsiip, Euleri ringid), 4) geomeetria.

1MTPM.0512 Matemaatika olümpiaadid II

E. Abel

2 AP A K (üle aasta alates 1993)

Vaadeldakse õpetaja ja õpilaste ülesandeid vanema vanuseastme (alates 16. a.) õpilaste

ettevalmistamisel matemaatikaülesannete lahendamise võistluseks. Põhiline rõhk asetatakse vastavate probleemülesannete lahendusmeetodite omandamisele ja ülesannete lahendamisele. Koostatakse referaat. Ülesannete temaatikaks on: 1) algebra (polünoomid, võrrandid, ja võrratused); meetodid algebraliste ja trigonomeetriliste teisenduste ning jaguvuse kasutamine, matemaatiline induktsioon, Dirichle't printsiip, võrratuste tõestusmeetodid; 2) planimeetria (ringjoonte geomeetria, meetrilised seosed kolmnurgas, hulknurkade geomeetria, geomeetrilised võrratused); meetodid – sissejoonestatud nurkade mõõtmine, pseudoskalaarkorrutise kasutamine, matemaatiline induktsioon, Dirichle't printsiip.

1MTPM.0513 Matemaatilise loogika elemendid koolis

E. Mitt

2 AP A S

Tutvustatakse matemaatilise loogika elementide kui valik-/vabaaine õpetamise meetodikat koolis. Vaadeldakse matemaatilise loogika põhiliste osade, lausearvutuse ja predikaatarvutuse käsitlemist ning matemaatilise loogika rakendusi koolimatemaatikas. Erilist rõhku pannakse teoreemi ja tõestusmeetodite käsitlemisele. Oluline osa kursusest kuulub ülesannete lahendamisoskuse kujundamisele.

1MTPM.0514 Kognitiivsed lähenemisviisid koolimatemaatika õpetamisele

J. Afanasjev

2 AP A K

Kursuses esitatakse kognitiivpsühholoogial põhinevad lähtekohad koolimatemaatika õpetamisele. Eraldi vaadeldakse kolme suunda: profilism, kontekstualism ja konstruktivism. Põjalikumalt tutvutakse praktikas enamlevinud konstruktivistliku lähenemisviisiga.

1MTPM.0515 Matemaatika didaktika

L. Lepmann

4 AP AE S+K

Tutvutakse matemaatika õpetamise üldküsimustega (matemaatika õpetamise eesmärgid, sisu, selle muutumine rahvusvahelises ulatuses), matemaatika õpetamise psühholoogiliste alustega, põhiliste tunnetusmeetoditega matemaatika õppimisel ja õpetamisel (võrdlus, analoogia, abstrahheerimine, konkretiseerimine, analüüs, süntees, induktsioon, deduktsioon), matemaatika õppimise organiseerimise põhitõdedega (uue aine esitamisevõtted, õpitu kinnistamine ja kontrollimine, õpetaja valmistumine tunniks) ja koolimatemaatika põhiteemade käsitlemisega.

1MTPM.0516 Statistilised meetodid koolis ja nende rakendusvõimalusi

O. Prints

2 AP A K

Ülemaste

Analüüsitakse matemaatilise statistika ja ka tõenäosusteooria elementide käsitlusi mitmete riikide (Eesti, Soome, Saksa, Hollandi, Rootsi) kooliõpikuis. Selgitatakse, kuidas neid elemente kasutada valikvastustega matemaatika testide töötlamisel. Selleks tutvustatakse veel mõningaid mitteparameetrilisi ja korrelatsioonimeetodeid.

1MTPM.0517 Majandusmatemaatika elemendid koolimatemaatikas

J. Afanasjev

1.5 AP A S

Ülemaste

Majandusmatemaatika elemendid koolikäsitusel: arvutusreeglid ja -vahendid; protsentarvutuse põhiülesanded ja nende rakendused majandusarvutustes; lihtintressid, viivised ja diskonto; lihtintressid; laenu tasumine.

Matemaatilise analüüsi õppetool (korr. prof. T. Leiger)

1MTPM.0601 Matemaatiline analüüs I

5 AP E S

Keskaste

Baasmõisted - funktsioon, jada, piirväärtus ja pidevus. Nende omadused. Diferentseeruvus. Tuletiste arvutamine. Diferentsiaalarvutuse keskväärtusteoreemid. Tayloriga valem. Diferentsiaalarvutuse rakendusi. Vektorfunktsioonid. Jooned. Arvread. Nende koonduvus ja hajuvus. Positiivsete ridade koonduvustunnused. Dirichlet'i ja Riemanni teoreemid.

1MTPM.0602 Matemaatiline analüüs II

5 AP E K

Keskaste

Algfunktsioon ja määratamata integraal. Integraalide arvutamine. Määratud integraal ja tema omadused. Newton-Leibnizi valem. Integraalarvutuse rakendusi. Päratud integraalid ja nende koonduvus. Funktsionaalread. Ühtlane koonduvus. Astmeread. Tayloriga rida. Euleri valem. Topoloogia ruumis R astmes n . Mitme muutuja funktsioonide diferentsiaalarvutus. Ilmutamata funktsioonid. Mitme muutuja funktsioonide ekstreemumid. Lagrange'i meetod.

1MTPM.0603 Matemaatiline analüüs III

5 AP E S

Ülemaste

Mõõt ruumis R^n . Kahekordne integraal. Taandamine kahekordsele integreerimisele. Piirkonna regulaarne teisendus. Muutujate vahetus kahekordses integraalis. Kolme- ja n -kordne integraal. Esimest ja teist liiki joon- ja pindintegraalid. Greeni, Ostrogradski ja Stokes'i valemid. Väljateooria põhimõisted. Fourier'iga, nende koonduvus. Funktsioonide arendamine Fourier'iga ritta. Fourier'iga teisendus, selle omadused ja rakendused. Pidevad finitiised funktsioonid, integraal nendest. Klass L_p , ülemine integraal selles ja hüljatavad hulgad. Lebesgue'i mõttes integreeruvad põhiomadused. Mõõt, mõõduga ruumid, mõõduvad funktsioonid. Koonduvus mõõdu järgi.

1MTPM.0604 Topoloogilised jadaruumid

3 AP E K

Ülemaste

Jadaruumide algebraline teooria: α -, β - ja γ -kaasruumid, lõiked. Jadaruumi järjestusega seotud omadused. α - ja β -kaasruumiga moodustatud duaalsed paarid, jadaruumi topologiseerimine. Köthe-Toeplitzi teooria. Garlingi ja Ruchle'i teooriad.

1MTPM.0605 Summeeruvusteooria

3 AP E K

Ülemaste

Summeerimismenetlus, tema summeeruvusväli kui FK-ruum. Tähtsad alamruumid summeeruvusväljas, summeeruvusinvariandid. Menetluste konservatiivsus, regulaarsus, sisalduvus ja kooskõlalikus, nende μ -ühesus ja asendatavus. Summeeruvustegurid. Lõikepositiivsed maatriksid. Kiirusega summeeruvuse mõiste.

Rakendusmatemaatika Instituut

Diferentsiaal- ja integraalvõrrandite õppetool (korr. prof. G. Vainikko)

1MTRM.0201 Rajaülesanded

P. Uba

3 AP A S+K

Ülemaste

Loengukursuses käsitletakse nn. Riemanni rajaülesandeid, milliste lahendamine viib meid Cauchy ja Hilberti tuumaga singulaarsete integraalvõrrandite teooria valdkonda. Tuntumad rakendusala viimatimainitutele on elastsusteooria, aero- ja hüdrodünaamika, elektrotehnika ning teoreetiline füüsika. Märksõnad: Cauchy tüüpi integraal, Hilberti valemid, Riemanni rajaülesanne ühelisidusa ja mitmelisidusa piirkonna korral, Cauchy tuumaga singulaarsed integraalvõrrandid ja nende regulariseerimine, rajaülesanded katkevate kordajate ja lahtiste kontuuride korral ning neile vastavad singulaarsed integraalvõrrandid.

1MTRM.0202 Integraalvõrrandite numbriline lahendamine

P. Uba

3 AP E S+K

Ülemaste, magistri- ja doktoriõpe

Kursuses käsitletakse levinumat tüüpi lineaarsete võrrandite lahendamisega seotud probleeme. Peatähelepanu pööratakse arvutitel rakendust leidnud ligikaudsete lahendusmeetodite koondumise ja stabiilsusega seotud küsimuste ringile. Märksõnad: integraalvõrrandite liigitus, rakendusvaldkonnad, lahendi olemasolu ja ühesus; kvadratuurvalemid, projektsioonimeetodid, kollokatsioonimeetodid, iteratsioonimeetodid ja mitmevõrgumeetodid erinevat tüüpi integraalvõrrandite numbrilisel lahendamisel.

1MTRM.0203 Vaba rajaga ülesanded

U. Hämarik

2 AP E

Ülemaste

Tüüpiliseks liikuva rajaga ülesandeks on Stefani ülesanne, mis kerkib näiteks vees ujuva jäätüki sulamise uurimisel (piir jää ja vee vahel muutub). Vaadeldakse analüütilisi ja numbrilisi meetodeid vaba ja muutuva rajaga ülesannete lahendamiseks (iteratsioonimeetod, variatsioonivõrratuste meetod, muutujavahetuse meetod jt.).

1MTRM.0204 Splainid

P. Oja

3 AP A K

Ülemaste

Splaini mõiste, splainide ruumid. B- splainid. Lineaarsete, ruut- ja kuupsplainidega interpoleerimine. Splainidega diferentseerimine ja integreerimine. Silumisülesanded, lahendi olemasolu ja ühesus, lahendi leidmine. Diferentsiaalvõrrandite rajaülesannete lahendamine kuupsplainidega kollokatsioonimeetodil. Kuup- ja lineaarsete splainidega kollokatsioonimeetod integraalvõrrandite lahendamisel.

1MTRM.0205 Algebra ja analüüsi numbrilised meetodid

P. Oja ja E. Tamme

3 AP A K

Keskaste

Vigade liigid, arvu absoluutne ja relatiivne viga, funktsiooni väärtuse ja argumendi vigade arvutamine. Võrrandite lahendamine: harilik iteratsioonimeetod, Newtoni meetod, lõikajate meetod, Steffenseni meetod, paraboolide meetod. Võrrandisüsteemide lahendamine: harilik iteratsioonimeetod, Seideli iteratsioonimeetod, Newtoni meetod. Iteratsioonimeetodid lineaarsete süsteemide lahendamisel. Funktsioonide interpoleerimine, Lagrange'i ja Newtoni interpolatsioonivalemid, interpolatsioonivalemi jääkliige. Funktsioonide lähendamine vähimruutude meetodil. Numbriline diferentseerimine. Numbriline integreerimine: interpolatsioonitüüpi kvadratuurvalemid, Newtoni-Cotesi kvadratuurvalemid, ristkülikvalem, trapetsvalem, Simpsoni valem, Runge meetod vea hindamiseks, kvadratuurprotsessi koonduvus.

1MTRM.0206 Järjekorrateooria

1.5 AP A S+K

Ülemaste

Vaadatakse võimalusi järjekordade analüüsimiseks nii ühe teenindaja korral kui võrkudes.

1MTRM.0208 Matemaatilise planeerimise meetodid

L. Kivistik

3 AP E K

Ülemaste

Järg õppekursusele "Optimeerimismetodid". Põhilised teemad: Transpordiülesande tüüpi ülesannete lahendusmeetodid, nende lõplikud variandid. Kombinatoorsed meetodid rändkaupmehe ülesande näitel. Täisarvulise planeerimise lõikemetodid ja nende kiirendusvõtted. Meetodid mittelineaarsete planeerimisülesannete erijuhtude jaoks. Lineariseerimismetodid, deformeeritava hulkahuka meetod jt. Paljukestremaalse ülesande globaalse ekstreemumi otsimine. Juhusliku otsingu meetodid.

1MTRM.0209 Rakenduslik kombinatoorne optimeerimine

L. Kivistik, O. Karma

3 AP E K

Ülemaste

Vaadeldakse mõnede ülesandeklasside praktilisi rakendusi ja lahendusmeetodeid. Vastavalt programmile käsitletakse järgmisi teemasid: Vood võrkudes. Lühimad teed. Maksimaalse voo algoritmid. Minimaalse maksumusega voo leidmise algoritmid. Transpordiülesanne. Määramisülesanne. Rändkaupmehe ülesanne ja teised marsruudi

otsimise ülesanded. Lineaarplaneerimisele taandatav relaksatsioon. Lõiketasandite lähenemisviis. Harude ja tükete lähenemisviis. Heuristika. Automarsruutide ülesanne. Ajagraafikute ülesanded. Ajagraafikute ülesanded tööstuses. Dünaamiline planeerimine. Varemkirjeldatud meetodite rakendamine. Erinevate meetodite stohhastiline analüüs.

1MTRM.0210 Lineaarplaneerimine

L. Kivistik

2 AP E S

Ülemaste

Rakendusliku sisuga õppeaine. Käsitletakse lineaarsete optimeerimisülesannete matemaatilist formuleerimist ja meetodeid nende ülesannete lahendamiseks, samuti vastavate lahendusmeetodite teoreetilisi aluseid. Põhilised teemad: Simpleksmeetodi variandid. Duaalne simpleksmeetod. Duaalsuseteooria. Täisarvuline planeerimine. Transpordiülesande lahendusmeetodid.

1MTRM.0212 Matemaatilise füüsika võrrandid

I. -I. Saarniit

4 AP E S

Ülemaste

Teist järku osatuletistega diferentsiaalvõrrandite klassifikatsioon ja ülesanded, mis toovad nende võrrandite juurde. Soojusjuhtivuse võrrand, lainevõrrand, Poissoni võrrand. Cauchy ülesanne, rajaülesanded, segaülesanne. Matemaatilise füüsika ülesannete seade korrektsus. Funktsionaalanalüüsi meetodite rakendamine matemaatilise füüsika ülesannete uurimisel, distributsioonid, positiivsed operaatorid, Fourier' meetod.

1MTRM.0213 Matemaatilise füüsika täiendavad peatükid

I. -I. Saarniit

3 AP E K

Ülemaste, magistriõpe, doktoriõpe

Tutvustatakse kaasaegset matemaatilist aparatuuri matemaatilise füüsika ülesannete uurimiseks. Sobolevi ruumid, sisalduvusteoreemid, teoreem ekvivalentsetest normidest. Abstraktsed variatsioonülesanded ja nende seos rajaülesannetega teist ja kõrgemat järku osatuletistega diferentsiaalvõrrandite jaoks.

1MTRM.0214 Mittekorrektset ülesanded

G. Vainikko, T. Raus

3 AP E K

Ülemaste, magistriõpe, doktoriõpe

Esimeses kontsentris tutvustatakse ülesande seade korrektsuse ja mittekorrektsuse mõisteid ja esitatakse näiteid matemaatika, füüsika, tehnika, geoloogia ja muude teadusalade probleemidest, mis toovad mittekorrektsete ülesannete juurde. Seejärel käsitletakse mittekorrektsete ülesannete regulariseerimist võimaliku lahendipretendentide kitsendamisega kompaktele hulgale ning põhjalikumalt Tihhonovi meetodi abil. Antakse lühiülevaade ka muudest regulariseerimismetoditest -- iteratiivsest regulariseerimisest, singulaarlahutuse kasutamisest j.m., ka esitatakse ülesande diskretiseerimise skeme lahendamiseks arvutil. Näitena käsitletakse põhjalikumalt põhjavete pöörülesannet filtratsioonikordaja määramiseks. Teises kontsentris käsitletakse mittekorrektsete ülesannete diskretiseerimis- ja regulariseerimismetodite üldist teooriat, meetodite optimaalsuse probleemi ja muid sõlmküsimusi.

1MTRM.0215 Kiirguslevi matemaatilised mudelid

G. Vainikko

3 AP F S

Ülemaste

Esimeses kontsentris tuletatakse Boltzmanni kiirguslevi integro-diferentsiaalvõrrand, formuleeritakse kiirguslevi rajaülesanded, vaadeldakse mudeli lihtsustusi keskkonna spetsiifikat arvestades. Esitatakse rajaülesande lahendi olemasolu, ühesuse ja positiivsuse konstruktiivne tõestus, analüüsitakse positiivse omafunktsiooni olemasolu vastaval omaväärtusülesandel. Esitatakse ekvivalentsed mudelid integraalvõrrandite kujul, käsitletakse lahendusmeetodeid nende jaoks. Teises kontsentris analüüsitakse nõrgalt singulaarsete, sh. kiirguslevi integraalvõrrandite lahendi siledust ja lahendusmeetodite koonduvuskiirust.

1MTRM.0216 Lainekeised wavelets

G. Vainikko

3 AP E

Ülemaste

Lainekeste teooria on tormiliselt arenev moodne matemaatilise analüüsi haru oluliste rakendustega arvutiteaduses (piltkujutiste kodeerimisel, töötlemisel ja dekodeerimisel), arvutusmatemaatikas, optikas jm. Lainekeste all mõistetakse spetsiifilist funktsiooni, mille nihked ja kokkusurumised – venitused moodustavad ortogonaalse baasi. Kursuse 1. kontsentris antakse ülevaade lainekeste teooriast ja mõnevõrra ka rakendustest; põhjalikumalt käsitletakse kompaktselt kandjaga lainekeste konstrueerimist. Kursuse 2. kontsenter on pühendatud lainekeste rakendustele arvutusmatemaatikas.

1MTRM.0217 Diferentsiaalvõrrandid

A. Pedas, M. Fischer

4 AP E S

Keskaste

Näiteid ülesannetest, mis toovad diferentsiaalvõrranditejuurde. Diferentsiaalvõrrandi geomeetriline käsitlus. Harilike diferentsiaalvõrrandite ja diferentsiaalvõrrandite süsteemide lahendi olemasolu ja ühesus. Lahendi sõltuvus algandmetest. Lahendi stabiilsus. Kvadratuurides lahenduvad esimest järku võrrandid. Kõrgemat järku lineaarsed võrrandid. Rajaülesanded. Lineaarsed ja mittelineaarsed diferentsiaalvõrrandite süsteemid. Esimest järku osatuletistega diferentsiaalvõrrandid.

1MTRM.0218 Arvutusmeetodid I

E. Tamme

4 AP E S

Ülemaste, magistriõpe, doktoriõpe

Kursus jaguneb kahte ossa: I. Harilike diferentsiaalvõrrandite numbriline lahendamine. Algingimustega ülesanne. Runge-Kutta meetodid. Runge võtte vea ligikaudseks hindamiseks. Mitmesammulised meetodid, nende stabiilsus. Adamsi meetodid. Jäiga diferentsiaalvõrrandisüsteemi lahendamine. Tulistamismeetod ja võrgumeetod rajaülesande lahendamiseks. II. Osatuletistega diferentsiaalvõrrandite numbriline lahendamine. Ilmutatud ja ilmutamata diferentsiaalvõrrandite parabolset tüüpi võrrandite lahendamiseks. Nende stabiilsus ja koondumine. Diferentsiaalvõrrandite hüperboolset ja elliptilist tüüpi võrrandite lahendamiseks. Diferentsiaalvõrrandi rajaülesande lahendamine.

1MTRM.0219 Arvutusmeetodid II

E. Tamme

4 AP E K

Ülemaste, magistri- ja doktoriõpe

Kursus jaguneb kahte ossa: I. Lõplike elementide meetod. Rajaülesande variatsiooniseade. Ritz'i ja Galjorkini meetodid. Ühemõõtmelised Lagrange'i ja Hermite'i elemendid. Kolmnurk ja ristkülikelemendid kahemõõtmelise ülesande jaoks. Isoparameetrilised elemendid. II. Omaväärtusülesande lahendamine. Maatriksi omaväärtusülesanne. Kolme-diagonaalse maatriksi omaväärtusülesande lahendamine. Peegelduste ja pöörete meetodid. Jacobi meetod, QR-algoritm. Astmemeetod. Diferentsvõrrandi omaväärtusülesande lahendamine tulistamismeetodiga, võrgumeetodiga ja lõplike elementide meetodiga.

1MTRM.0221 Matemaatika tüüpülesannete programmpaketid

P. Uba, A. Pedas, I.-I. Saarniit, jt

3 AP A S+K

Ülemaste

1MTRM.0222 Logistika

O. Karma, T. Raus

1.5 AP A S+K

Ülemaste, magistriõpe, doktoriõpe

Logistika ei ole seotud matemaatilise loogikaga. Logistika aineks on kaupade tootmise, ladustamise ja laaliveo organiseerimine selliselt, et kaubad oleksid saadaval õigel ajalõiges kohas ja õiges koguses.

1MTRM.0223 Optimeerimismeetodid

L. Kivistik

3 AP E S

Ülemaste

Rakendusliku iseloomuga õppeaine. Käsitletakse mitmesuguste optimeerimisülesannete matemaatilist formuleerimist ja meetodeid nende ülesannete lahendamiseks. Põhilised teemad: Lineaarplaneerimine, simpleksmeetodi variandid, duaalne simpleksmeetod, duaalsuse teooria, täisarvuline planeerimine, transpordiülesande lahendusmeetodid. Mittelineaarne kitsendusteta optimeerimine, esimest ja teist järku tarvilikud ja piisavad tingimused. Joonotsingu meetodid, kasvamise ja kahanemise suunad. Kaasgradientide meetod. Mittelineaarne kitsendustega optimeerimine. Teoreem Lagrange'i funktsiooni sadulpunkti. Kumer planeerimine, Kuhri-Tuckeri tingimused. Ruutplaneerimine. Lubatavate suundade meetod. Mitme sihifunktsiooniga ülesanded. Dünaamiline planeerimine.

Teoreetiline mehaanika õppetool (korr. prof. J. Lellep)

1MTRM.0401 Andmetöötlus

K. Soonets, T. Lepikult

2 AP AE S+K

Alamaste

Sündmuse tõenäosus. Juhuslik suuruse jaotus, selle esitusviise. Juhusliku suuruse arvkarakteristikuid. Binoom- ja normaaljaotus. Suurte arvude seadus. Katsevigade leviku seadus. Valimimeetod. Punkt- ja vahemikhinnangud. Statistilised hüpoteesid. Katseandmete homogeensuse ja jaotuse normaalsuse kontroll, dispersioonide ja keskmiste võrdlemine. Regressioon; lineaarne ja paraboolne regressioon, korrelatsioonikordaja.

Lineaarsete regressioonide taanduvaid regressioonikõveraids. Mitmene regressioon. Andmetöötluspaketid.

1MTRM.0403 Optimaalse juhtimise teooria

J. Lellep

3 AP E S

Ülemaste

Esitatakse variatsioonarvutuse põhialused (tugev ja nõrk variatsioon, nõrga variatsiooni teooria). Formuleeritakse juhtimisi sisaldav variatsioonülesanne ja leitakse optimaalsuse tarvilikud tingimused. Tõestatakse maksimumprintsipi tarvilikkus mittelineaarsete ja piisavus lineaarsete süsteemide jaoks. Uuritakse maksimumprintsipi ja Bellmannprintsipi ning variatsioonarvutuse vahetkorda.

1MTRM.0404 Teoreetiline mehaanika II (analüütiline mehaanika)

E. Sakkov

3 AP E S

Ülemaste

Aine kujutab endast loogilist järge "Teoreetilise mehaanika" kursusele. Analüütilise mehaanika variatsioonprintsipid. Lagrange'i ja Hamiltoni formalism. Lineaarsed võnkumised. Poissoni sulund. Hamiltoni-Jacobi võrrandite integreerimine. Mittehologonoomsed süsteemid. Noether'i teoreem ja tema rakendusi.

1MTRM.0405 Kõrgem matemaatika

L. Roots, E. Sakkov, E. Puman

5 AP E S+K

Alamaste

Lineaaralgebra. Funktsioonid (koos piirväärtuste teooriaga) Diferentsiaalarvutus. Integraalarvutus. Mitme muutuja funktsioonid. Diferentsiaalvõrrandid.

1MTRM.0406 Kõrgem matemaatika

E. Sakkov, S. Hannus

4 AP E S+K

Alamaste

Lineaaralgebra. Analüütiline geomeetria tasandil ja ruumis. Funktsioonid, piirväärtus ja pidevus. Ühe ja mitme muutuja funktsioonide diferentsiaalarvutus. Integraalarvutus. Diferentsiaalvõrrandid.

1MTRM.0407 Kõrgem matemaatika

K. Soonets

2 AP A S+K

Alamaste

Elementaarfunktsioonid. Polünoom, Horneri skeem. Liit- ja ilmutamata funktsiooni tuletis. Logaritmiline diferentseerimine. Diferentsiaal. Mitme muutuja funktsioonid. Empiiriliste valemite koostamine. Integraali rakendusi. Diferentsiaalvõrrandi mõiste. Sündmuse tõenäosus. Juhusliku suuruse jaotus. Binoom- ja normaaljaotus. Valimimeetod. Punkt- ja vahemikhinnangud. Keskmiste ja dispersioonide võrdlemine. Mõõtmisvigade teooria elemendid. Lineaarne regressioon.

1MTRM.0408 Teoreetiline mehaanika

K. Soonets, Ü. Lepik

2.5 AP E K

Alamaste

Dünaamika üldvõrrand. Üldistatud koordinaatide meetod. Lagrange'i võrrandid. Liikumine tsentraalsete jõudude väljas. Lineaarsed võnkumised. Mehaanika variatsioonprintsibid. Hamiltoni võrrandid. Hamilton-Jacobi võrrand.

1MTRM.0409 Pideva keskkonna mehaanika

K. Soonets

2 AP E S

Keskaste, ja ülemaste

Pingetensor. Deformatsioonitensoreid. Pidevuse võrrand. Liikumisvõrrandid. Põhivõrrandite süsteemi täielikkusest. Elastse keha mudel, lihtsamaid ülesandeid. Lainete levik. Ideaalse ja viskoosse vedeliku mudelid. Euleri võrrandite esimesi integraale. Potentsiaalne ja tasandiline voolamine.

1MTRM.0410 Teoreetiline mehaanika

L. Roots, G. Olenev

3 AP E K

Keskaste

Punktmassi kinemaatika ja dünaamika. Liitliikumine. Punktmasside süsteemi mehaanika. Jäiga keha mehaanika. Üldistatud koordinaatide meetod.

1MTRM.0411 Elastsete-plastsete süsteemide optimeerimine

J. Lellep

3 AP E K

Ülemaste

Tuletatakse elastsete ja plastsete talade painde põhivõrrandid. Leitakse elastse tala miinimumkaaluga projektid kõrguse pideva muutumise korral, samuti tükati-konstanse paksusega tala korral. Tuletatakse tingimused lisatõe optimaalse asendi jaoks nii tala kui ka silindri korral. Uuritakse optimeerimisülesannete mitmeid püstitusi jääkplastse materjali korral.

Matemaatilise statistika instituut

Matemaatilise statistika õppetool (korr. prof. E. -M. Tiit)

1MTST.0101 Katseplaneerimise teooria

E. Tiit

3 AP A K (paaritutel aastatel)

Keskaste

Käsitletakse niihästi diskreetsetest (faktor-) kui ka pidevatest argumentidest sõltuvate katsete planeerimist, plaanide optimaalsuskriteeriume, mitmesugustele dispersioonanalüüsi skeemidele (juhuslikud/determineeritud faktorid, blokid, randomiseeritud plaanid, ladinaruudud, täis- ja murdfaktorplaanid jm.).

1MTST.0102 Üldised lineaarsed mudelid

E. Tiit, E. Käärik

3 AP E S

Keskaste

Statistiliste mudelite üldine teoreetiline käsitus vähimruutude ja suurima tõepära hinnangute alusel. Seosefunktsiooni (link function) ja argumenttunnuste erivalikute korral saadakse erijuhtudena regressioon-, dispersioon- ja kovariatsioonanalüüs. Rakendatakse mitmesuguseid eeldusi: argumenttunnuste (faktorite) juhuslikkuse, vaatlusandmete jaotuse kohta. Tuletatakse kriteeriumid mudelite olulisuse, adekvaatsuse ja ammendavuse kohta. Teoreetiliste loengute kõrval sisaldab kursus praktilisi töid arvutiklassis (paketi GLIM või SAS abil).

2MTST.0103 Statistiline andmeanalüüs

E. Tiit, E. Käärik

3 AP A K

Magistriõpe, doktoriõpe

Teoreetilises kursuseosas tutvustatakse kahe- ja mitmemõõtmelisi statistilisi mudeleid, tunnustevahelisi seoseid, mudelite parameetrite hindamise ja hüpoteeside kontrollimise põhimõtteid ja meetodeid. Kursuse käigus tutvutakse selliste statistikameetoditega nagu regressioon-, dispersioon-, faktor-, komponent-, diskriminant- ja klasteranalüüs. Teoreetiliste loengute kõrval sisaldab kursus praktilisi töid arvutiklassis (mõne statistikapaketi, näiteks STATGRAPHICS, SPSS, SYSTAT vm. abil).

1MTST.0104 Meditsiinistatistika

E. Tiit, E. Käärik

0 AP A K

Teoreetilises kursuseosas tutvustatakse elementaarse matemaatilise statistika põhimõtteid, tunnuste jaotusi ja jaotuskarakteristikuid, tunnuste tüüpe, tunnustevahelisi seoseid, parameetrite hindamise ja hüpoteeside kontrollimise põhimõtteid ja meetodeid. Teoreetiliste loengute kõrval sisaldab kursus praktilisi töid arvutiklassis (paketi STATGRAPHICS abil).

1MTST.0105 Statistiline modelleerimine

T. Kollo

3 AP E K (paarisaastad)

Ülemaste

Kursus algab juhuslike ja pseudojuhuslike arvude käsitlemisega. Vaadeldakse erinevaid pseudojuhuslike arvude generaatoreid ja nende testimise meetodeid. Antakse ülevaade põhiliste tõenäosusjaotuste modelleerimisest valikumeetodite, kompositsioonimeetodite ja jaotusfunktsiooni pööramismeetodi abil. Kursuse teises osas esitatakse Monte-Carlo meetodid integraalide ligikaudseks arvutamiseks keskväärtustena ja uuritakse võimalusi Monte-Carlo meetodite koonduvuse kiirendamiseks.

1MTST.0106 Statistilised meetodid ajalooteaduses

L. M. Tooding

3 AP A S

Õppekursus kestab 1 semestri, mahuga 2 loengutundi ja 2 tundi praktilist tööd arvutiklassis nädala kohta. Kursuse käigus omandatakse statistilise lähenemisviisi põhielemendid ja meetodid. Tutvutakse kvalitatiivsete andmete mitmemõõtmelise analüüsi mudeliga (skaldeerimismeetoditega, klasteranalüüsiga) ja aegridade analüüsi põhimeetoditega. Praktiline tööarvutiklassis annab esmateadmised empiiriliste andmete

töötlemiseks arvutil.

1MTST.0107 Töenäosusteooria ja matemaatilise statistika elemendid

K. Ääremaa

4 AP E S

Õppekursuses käsitletakse tööenäosusteooria ja matemaatilise statistika põhimõisteid mahus, mis on vajalik lihtsamateks majandusarvutusteks. Töenäosusteooria osa hõlmab sündmuse ja juhusliku suuruse mõisted ning nendega opereerimise. Vaadeldakse juhusliku suuruse karakteristikuid, tööenäosuste jaotusseadusi ja funktsioone. Matemaatilise statistika osa hõlmab valimite põhjal statistiliselt korrektsete järelduste tegemise.

1MTST.0108 Statistika põhikursus sotsiaalteadlastele

L. M. Tooding

3 AP E

Omandatakse tööenäosusteooria ja matemaatilise statistika algeteadmised. Käsitletakse statistilise lähenemisviisi põhielemente ja sotsiaalse info statistilise esmaanalüüsi meetodeid. Esitatakse lühiülevaade mitteamvulise iseloomuga andmete mitmemõõtmelise statistilise analüüsi mudelist. Kursus võib olla aluseks erikursuste tsüklile, kus süvendatult käsitletakse sotsiaalse info statistilise analüüsi meetodeid. Lähenemisviis on rakenduslik ja toetub erialastele näidetele. Kursuse lõpetanud on võimelised lihtsamate statistikavõtete baasil analüüsima sotsiaal-majanduslikke andmeid.

1MTST.0109 Kvantitatiivne analüüs sotsioloogias

L. M. Tooding

12 AP AE S+K

Õppekursus kestab 4 semestrit, mahuga 2 loengutundi ja 2 tundi praktilist tööd arvutiklassis nädala kohta. Käsitus on rakenduslik ja piiritletud sotsiaal-majandusliku info statistilise analüüsi meetoditega. Kursuse käigus omandatakse põhiteadmised tööenäosusteooriast ja matemaatilise statistikast. Klassikaliste statistikameetodite kõrval käsitletakse mitmemõõtmelise statistilise analüüsi meetodeid sotsioloogias, õpitakse tundma log-lineaarset analüüsi, lineaarsete struktuurivõrrandite mudeleid, klasteranalüüsi, korrespondentsanalüüsi ja mitmemõõtmelise skaleerimise meetodeid, sündmuste analüüsi. Õppekursuse lõpetanud on võimelised iseseisvalt ja kaasaegsel tasemel analüüsima sotsiaal-majanduslikke andmekogumeid.

1MTST.0110 Statistilise andmetöötluse alused

M. Viil

3 AP A K

Kursuses antakse ülevaade tööenäosusteooria ja matemaatilise statistika põhimõistetest ja -meetoditest ning nende rakendamisest praktiliste ülesannete lahendamisel. Käsitletakse nii ühe kui kahe tunnuse analüüsi. Vaadeldakse ka aegridade analüüsi aluseid. Praktiline töö toimub arvutil paketi STATGRAPHICS abil.

1MTST.0111 Andmeanalüüs I

M. Vähi

3 AP A S

Õppekursus kestab 1 semestri mahuga 2 loengutundi ja 3 tundi praktilist tööd arvutiklassis nädala kohta. Kursuse käigus omandatakse andmeanalüüsi alused, klassikalised statistikameetodid. Õppekursuse lõpetanud on võimelised iseseisvalt analüüsima andmekogumeid.

1MTST.0112 Sissejuhatus kindlustusmatemaatikasse

T. Kollo

2 AP A K (paaritud aastad)

Esitatakse ülevaade kindlustusmatemaatika põhilistest mõistetest ja mudelitest elukindlustusteoorias ja riskiteoorias. Elukindlustusmatemaatikas vaadeldakse erinevaid kindlustusmudeleid ja nende karakteristikute leidmist. Riskiteoorias on põhiline tähelepanu pööratud Poissoni liitprotsessile.

1MTST.0113 Valimuuringute teooria

I. Traat

3 AP A K

Keskaste

Kursuses käsitletakse valimuuringute teooria aluseid. Vaadeldakse lihtsat juhuslikku valikut, süstemaatilist valikut, stratifitseeritud valikut proportsionaalse ja optimaalse valimi planeerimisega, ühe- ja kaheastmelist klastervalikut, valikut suurusele proportsionaalse tõenäosusega. Vaadeldakse üldkogumi summa, keskmise, proportsiooni ja suhte hinnanguid erinevate valikumeetodite korral. Tõestatakse hinnanguteomadusi. Praktikumid viiakse läbi arvutiklassis. Kasutades vastavaid õpiprogramme, rakendavad üliõpilased erinevaid valiku- ja hindamismeetodeid hüpoteetilisele üldkogumile ja võrdlevad saadud tulemusi.

1MTST.0114 Tõenäosusteooria I

K. Päma

3 AP E K

Alamaste

Tõenäosusteooria I on tõenäosusteooria algkursus. Käsitus on elementaarne. Esmalt tutvutakse juhuse, juhusliku sündmuse ja sündmuste tõenäosuse mõistega. Seejärel tuuakse sisse juhusliku suuruse mõiste ning käsitletakse lähemalt pidevaid ja diskreetseid juhuslikke suurusi. Binoom, Poisson, normaaljaotus, kui tähtsamad tõenäosusjaotused. Juhuslike suuruste ühisjaotus, juhuslike suuruste sõltumatus. Juhuslike suuruste arvkarakteristikud (keskväärtus, dispersioon jt.). Tšebõševi võrratus ja (nõrk) suurte arvude seadus. Tsentraalse piiriteoreemi idee ja Moivre-Laplace'i teoreem. Tõenäosusteooria kasutamine statistikaülesannete lahendamisel.

1MTST.0115 Statistilise andmetöötluse algõpetus

A-M. Parring

3 AP E K

Kursuse eesmärgiks on tutvustada tõenäosusteooria ja matemaatilise statistika aluseid ning õpetada matemaatilise statistika rakendamist praktiliste ülesannete lahendamisel. Käsitletakse meetodeid ühe ja kahe tunnuse analüüsimiseks, vaatluse all on nii parameetrilised kui ka mitteparameetrilised meetodid. Praktiline töö toimub arvutil paketi STATGRAPHICS vahendusel.

1MTST.0116 Biomeetria

T. Möls, S. Koskel

3 AP AE K

Alamaste

Kursus tutvustab tähtsamaid statistilisi meetodeid, mida bioloogid vajavad katsetulemuste ja vaatlusandmete matemaatilisel töötlemisel. Käsitleb tõenäosusteooriat (sündmused ja tõenäosus, juhuslike suuruste jaotus ja momendid, statistiline sõltumatus, suurte arvude seadus, piiriteoreemid, tähtsamad jaotused, pseudojuhuslikud arvud), matemaatilist

statistikat (parameetrite hindamine suurima tõepära ja vähimruutude meetoditega, hüpoteeside kontrollimine, lineaarsed statistilised mudelid, hii–ruut meetodid, seosekordajad, dispersioon- ja regressioonanalüüs, mitteparameetrilised meetodid), andmeanalüüsi põhimõisteid, statistilist modelleerimist bioloogias, praktikumis tutvustab programmpakki "Statgraf".

1MTST.0117 Biomeetria II

T. Möls, S. Koskel

3 AP AE S

Keskaste

Kursus tutvustab täiendavaid ja spetsiaalseid statistilisi meetodeid ökoloogias, keskkonnaseires jm. Käsitleb üldist dispersioonanalüüsi, kovariatsioonanalüüsi, log–lineaarset meetodeid, katsete planeerimist. Antakse lühikäikvaade latentsetest analüüsist (faktoranalüüs, kanooniline analüüs, struktuurindeksite analüüs, klasteranalüüs). Praktikum osas tutvustatakse ühte võimsat statistikapakki (SAS, SYSTAT vm.).

1MTST.0118 Geoloogiline andmetöötlus

M. Viil

2 AP S

Kursuses leiavad käsitlemist geoloogiliste andmete töötlemisel enam kasutatavad statistilised meetodid: korrelatsioonja regressioonanalüüs, dispersioonanalüüs, faktoranalüüs. Vaadeldakse ka aegridade analüüsi aluseid. Praktiline töötoimub arvutil paketi STATGRAPHICS abil.

1MTST.0119 Statistilise andmetöötluse algõpetus

A–M. Parring

3 AP E K

Kursuse eesmärgiks on tutvustada tõenäosusteooria ja matemaatilise statistika aluseid ning õpetada matemaatilise statistika rakendamist praktiliste ülesannete lahendamisel. Käsitletakse meetodeid ühe ja kahe tunnuse analüüsimiseks, vaatluse all on nii parameetrilised kui ka mitteparameetrilised meetodid. Praktiline töö toimub arvutil paketi STATGRAPHICS vahendusel.

1MTST.0120 Tõenäosusteooria ja matemaatiline statistika

T. Möls, M. Viil

2 AP A K

Alamaste

Füüsikutele orienteeritud algkursus, sisaldab tõenäosusteooriat (sündmused ja tõenäosus, juhuslike suuruste jaotus ja momendid, karakteristikud funktsioonid, statistiline sõltumatus, suurte arvude seadused, tsentraalne piirteoreem, tähtsamad jaotused, pseudojuhuslikud arvud, Poissoni juhuslik protsess) ja matemaatilist statistikat (parameetrite hindamine suurima tõepära ja vähimruutude meetoditega, vahemikhinnangud, statistiliste hüpoteeside kontrollimine, lineaarsed statistilised mudelid, hii–ruut meetod, seosekordajad, dispersioon- ja regressioonanalüüs, mitteparameetrilised meetodid). Loetakse ka vene keeles.

1MTST.0121 Töökindlusteooria ja kvaliteedi juhtimine

K. Pärna

2 AP A K

Ülemaste

Kursuses käsitletakse töönaosusteooria ja matemaatilise statistika rakendusi tööstuses. Töökindlusteooria hõlmab koherentsete (seotud) süsteemide funktsioneerimise kestuse hindamise mudeleid. Olulisemad teemad on: töökindlusega seotud töönaosusjaotused, vananemisega seotud jaotused, hoolduspoliitika, asendusmudelid, koherentsete süsteemide eluea piirjaotused. Kvaliteedi juhtimine seisneb nn. kontrollkaartide väljatöötamises ja nende kasutamises tootmisprotsessi kvaliteedi jälgimise eesmärgil. Kvaliteedi valimikontroll on kursuse viimane osa.

1MTST.0122 Klasteranalüüsi meetodid

2 AP A K (paarisaastad)

Õppekursuses käsitletakse klasteranalüüsis kasutatavaid meetodeid andmete rühmitamiseks. Käsitletakse nii etteantud kui ka vaba arvuga liigenduste leidmist, lõikumtut klasteriseerimist ja lõikuvate klasterite leidmist. Kursus sisaldab nii klassikalisi meetodeid kui ka mitmesuguseid uuemaid, ekstreemumi leidmisel ning klasterite piiride "ebatäpsel" määramisel põhinevaid väljatöötusi.

1MTST.0123 Aegridade analüüs

M. Viil

3 AP E S (üle aasta paaritud)

Keskaste

Kursus käsitleb aegridade analüüsi põhilisi ülesandeid ja nende lahendamise meetodeid (aegridade üksikute komponentide leidmine ja hindamine, aegridade silumine, prognoosimine, Box-Jenkinsi mudelid, sprektaalanalüüsi alused). Praktiliste ülesannete lahendamisel kasutatakse paketti STATGRAPHICS.

1MTST.0124 Populatsioonigeneetika matemaatilised mudelid

T. Möls

2 AP AE S

Keskaste

Matemaatikutele orienteeritud laia profiiliga kursus, mida on loetud paljude aastate jooksul. Sisaldab mitmekülgse ülevaate geneetika matemaatilistest probleemidest (Hardy-Weinbergi tasakaal, regulaarsed ja mitteregulaarsed ristamissüsteemid, inbriidigukoeffitsient, seleksioon, päritavuskoeffitsiendi hindamine, aretusväärtuse geneetika, Fisheri loodusliku valiku teoreem, molekulaarsete fülogeneesipuude statistiline hindamine jms.). Paralleelselt tutvustatakse vajaliketõdesid bioloogiast ja matemaatilisi meetodeid (Markovi ahelad, informatsiooniteooria, maatriksfunktsioonid, dispersioonanalüüs jms.).

1MTST.0125 Kvalitatiivsete andmete statistiline analüüs

L. M. Tooding

0 AP A S (paarisaastal)

Õppekursuses käsitletakse mitteamvulise iseloomuga statistiliste andmete analüüsi meetodeid. Tutvustatakse nominaal- ja järjestustunnuste paarisese ja mitmese seose analüüsi meetodeid, sealhulgas log-lineaarsete mudelite kasutamist ja mitteparameetrilisi teste. Kuulajatelt eeldatakse töönaosusteooria ja matemaatilise statistika põhikursuse tundmist. Õppekursus on rakendusliku suunitlusega.

1MTST.0126 Markovi ahelad

T. Möls

2 AP E S

Ülemaste

Matemaatikutele orienteeritud kursus, sisaldab lõpliku ja loenduva repertuaariga diskreetse ja pideva ajaga statsionaarsete Markovi ahelate teooria põhielemente (ekslemised, Poissoni protsess, sünni ja surma protsessid jms.).

1MTST.0127 Tõenäosusteooria II

K. Pärna

3 AP E K

Ülemaste

Mõõduteooriale tuginev tõenäosusteooria kursus, mis eeldab teadmisi elementaarset tõenäosusteooriast. Olulisemad mõisted on: tõenäosusruum (Kolmogorovi aksioomid), juhuslikud suurused kui mõõtuvad funktsioonid, juhuslike suuruste sõltuvus, juhusliku suuruse keskvärtus (Lebesgue'i integraal). Järgneb nõrkade ja tugevate suurte arvude seaduste käsitus, kordse logaritmi seadus ning 0 ja 1 seadus. Piirteoreemide valdkonnas valimi maksimumi piirjaotusi, tsentraalseid piirteoreeme, mis tõestatakse karakteristiklike funktsioonide meetodil ning piirjaotuste probleemi üldiselt. Tingliku keskvärtuse mõiste ja selle rakendused.

1MTST.0128 Matemaatiline statistika I

I. Traat

3 AP E S

Järg "Tõenäosusteooria" põhikursusele. Kursuse I osas esitatakse statistika põhimõisted: üldkogum, valim, tunnus, statistik. Tutvustatakse punkthinnangute teooriat, kus vaadeldakse vähimruutude, momentide, suurima tõepära meetodit. Vaadeldakse kahe tunnuse vahelisi seosekordajaid. Kursuse II osas tutvustatakse vahemikhinnangute teooria aluseid. Vaadeldakse rakendusi põhiliste jaotuste parameetrite hindamisel. Kursuse III osas esitatakse hüpoteeside kontrolliteooria põhimõisted: esimest ja teist liiki viga, kriteerium, võimsus, olulisuse tase.

1MTST.0129 Matemaatiline statistika II

T. Kollo

3 AP E K

Järg matemaatilise statistika põhikursusele. Esmalt uuritakse täiendavalt statistikute omadusi – piisavust, efektiivsusega seotud probleeme, optimaalset nihketust. Esitatakse analüütiliselt ja – jaotused ja nende erijuhud. Vaadeldakse hüpoteeside kontrolli teooria matemaatilisi aluseid. Esitatakse mitteparameetrilise statistika põhiseisukohad.

1MTST.0130 Juhuslike protsesside teooria

K. Pärna

3 AP E S

Ülemaste

Kursus annab ülevaate juhuslike protsesside teooriast. On soovitatav (kuid mitte nõutav), et kuulaja oleks tuttav Markovi ahelate teooriaga. Kursuse esimene pool on rakendusliku kallakuga: esmalt tutvutakse laia kasutusala omava Poissoni protsessiga, seejärel sünni ja surma protsessidega, kus rakenduste hulgas on olulisel kohal järjekorrateooria. Peale selle vaadeldakse puhtaid hüppeprotsesse, difusiooniprotsesse ning lõpuks väga efektiivseks tõenäosusteooria töövahendiks osutunud martingale.

1MTST.0131 Mitmemöötmeline statistiline analüüs

A-M. Parring

3 AP E S

Eesmärgiks on anda ülevaade klassikalise mitmemöötmelise statistika enamkasutatavatest meetoditest: keskvaartuste võrdlemisest, korrelatsioonanalüüsist, regressioonanalüüsist, dispersioonanalüüsist, diskriminantanalüüsist, klasteranalüüsist, kanoonilisest analüüsist, faktoranalüüsist ja log-lineaarsetest mudelitest. Tutvutakse meetodite teoreetilistest alustest ja õpitakse neid rakendama statistikapaketi (SYSTAT) vahendusel.

Sotsiaalteaduskond

Politoloogia osakond

Üldpolitoloogia õppetool (vakantne)

1SOPO.0101 Politoloogia põhikursus

lekt. E. Mikkel

4 AP E S

Mis on poliitika ja kuidas seda teaduslikult uurida. Ülevaade politoloogia erinevatest harudest, terminoloogiast, poliitilisest käitumisest (mikrotasand), poliitsüsteemidest, poliitilistest protsessidest ja rahvusvahelisest poliitikast (makrotasand).

2SOPO.0101 Ühiskonnateaduslik kirjandus I

korr. prof. R. Taagepera

4 AP A S

Peamised rahvusvahelised ajakirjad kõigis ühiskonnateaduste harudes: millised nad on ja kuidas seal töid avaldada. Inglise keeles rääkimise ja kirjutamise arendamine. Üldine teave, teave rahvusvahelise õpetlasliku maailma kohta. Magistrandide igakülgne aitamine oma uurimisideede tuulutamisel ja avaldamisel.

1SOPO.0102 Poliitsüsteemide võrdlus

lekt. E. Mikkel

4 AP E K

Poliitsüsteemide vahelised erinevused. Viimaste aastate muutused poliitsüsteemides – sarnasuste ja erinevuste dünaamikaja põhjused. Võrdleva politoloogia metodoloogia ja poliitgeograafia aspektid.

2SOPO.0102 Kvantitatiivmeetodid I

korr. prof. R. Taagepera

4 AP E S

Empiirilised näitajad (kontsentratsioon, osiste tingarv, kõrvalekalle suhtelisusest, ebavõrdsus). Teoreetiliste mudelite kujundamine ja testimine. Diferentsiaalvõrrandide rajatud mudelid (eksponentsiaalne ja logistiline kasv, Landusteri lahingumudel, Richardsoni võisturelvastumise mudel). Teemad võivad muutuda aastast aastasse.

1SOPO.0103 Demokraatia põhikursus

lekt. M. Vajakas

4 AP E K

Stabiilsete demokraatiate kvantitatiivne võrdlemine. Vastavalt A.Lijpharti metodoloogiale tegelike demokraatiate jagunemine 2 mõõtmel alusel enamus- ja leppedemokraatiaks ning unitaar- ja föderaldemokraatiaks. Otsene ja esindusdemokraatia. Demokraatia ja liberalismi põhiprobleemid.

ISOPO.0104 Kvantitatiivmeetodite põhikursus

lekt. M. Vajakas

4 AP E S

Ülevaade kvantitatiivse andmestiku kogumisest, töötlemisest ja visuaalsest esitusest. Põhirõhk on ratsionaalsete mudelite ehitamisel ja nende testimisel. Tuuakse näiteid mudelitest sotsiaalteadustes. Statistilist analüüsi tutvustatakse lühidalt. Võrreldakse sotsiaal- ja loodusteaduste meetodeid.

ISOPO.0105 Eesti erakonnad 1905–1940.a

lekt. R. Toomla

4 AP E S

Vaadeldakse Eesti erakondade tekkimist, arengut ja nende tegevuse lõpetamist. Ajaliselt on antud periood jagatud: 1) 1905–1907.a., 2) 1917.a., 3) 1920–1933.a., 4) "vaikiv ajastu". Lisaks kujunemisloole on loengukursuse eesmärgiks tutvustada erakondade programmiliste seisukohtade evolutsiooni ning nende rolli ja selle muutumist Eesti ühiskonnas.

ISOPO.0106 Eesti erakonnad alates 1988.a

lekt. R. Toomla

4 AP E K

Vaadeldakse Eesti erakondade taastekkimise protsessi nii ajalistes raamides kui ka seostatuna poliitikateadustes väljatöötatud teoreetiliste seisukohtadega. Kursus annab ülevaate erakondade programmistest evolutsioonidest ning nende kohast Eesti ühiskonnas.

ISOPO.0107 Balti poliitiline ajalugu

korr. prof. R. Taagepera

4 AP E S

Baltimaade võrdlev poliitiline ajalugu, rõhuasetusega viimasel 50 aastal.

Rahvusvaheliste suhete õppetool (vakantne)

ISOPO.0201 Rahvusvahelised suhted

lekt. R. Toomla

4 AP E K

Loengukursus kujutab endast sissejuhatust maailmapoliitikasse, kontsentreerides oma tähelepanu peamiselt mõistete ja protsesside olemuse avamisele.

Halduspoliitika õppetool (vakantne)

ISOPO.0301 Sissejuhatus Lääne-Euroopa poliitikasse

külaüskorr. prof. I. Tallo

4 AP E S

Kursuse põhirõhk on poliitiliste protsesside mõistmisel Lääne-Euroopa riikides. Tähelepanu on pööratud II Maailmasõja järgse perioodi elukorraldusele Rootsis, Suurbritannias, Prantsusmaal ja Itaalias. Lisaks on vaatluse all EÜ teke ja areng.

1SOPO.0302 Sissejuhatus Ida-Euroopa poliitikasse

küaliskorr. prof. I. Tallo

4 AP E K

Ida-Euroopas toimunud ja toimuvat vaadeldakse läbi riigiühiskonna suhete perspektiivi, peatudes eriti totalitarismiteoorial ja üleminekuteooriatel. Ajaloolise arengu seisukohalt on põhirõhk Venemaal, Poolal ning Tsehhi ja Slovaki Vabariikidel.

1SOPO.0303 Sissejuhatus halduspoliitikasse

küaliskorr. prof. I. Tallo

4 AP E K

Kursus on pühendatud halduspoliitika mõiste selgitamisele ja arendamisele. Erilise tähelepanu all on teiste maade õppetundide ülekandmine Eesti oludele.

1SOPO.0304 Poliitiline teooria

lekt. R. Vetik

4 AP E K

Käsitletakse tähtsamaid teoseid poliitilise teooria ajaloost alates Platoni "Riigist" ja lõpetades J.Rawlsi "Õigluse teooriaga".

1SOPO.0305 Sissejuhatus politoloogiasse

lekt. R. Vetik

4 AP A S

Sissejuhatav kursus politoloogia peamistesse teemadesse.

1SOPO.0306 Uurimisseminar etnilistest suhetest

lekt. R. Vetik

4 AP A K

Uurimisseminar põhineb novembris läbiviidud küsitlusele, mille tulemusi hakkame analüüsima. Üliõpilased kirjutavad kursuse lõpuks uurimistöö.

1SOPO.0307 Avaliku halduse põhikursus

küaliskorr. prof. W. Drechsler

4 AP E S

Üldsotsiaalteaduste osakond

Antropoloogiline sotsioloogia (vakantne)

1SOÜS.0101 Ühiskonnasüsteemide võrdlus

dots. S. Kannike

4 AP E K

Kursus tutvustab erinevate ühiskondade võrdluse teoreetilisi aluseid sotsioloogia jt. ühiskonnateaduste vaatepunktis. Vaadeldakse lähemalt ka üksikuid primitiivseid ja tänapäevaseid ühiskondi (Rootsi, Jaapan) nende vastastikuse võrreldavuse aspektist.

1SOÜS.0102 Vähemusrahvuste probleemide teoreetilisi aspekte

lekt. I. Rimm

4 AP E K

Teoreetiline ülevaade vähemusrahvuste probleemidest Euroopas. Teemaga seotud erinevate kontseptsioonide analüüs ning friisi, Walesi, flaami (Belgia) jt. vähemusrahvuste probleemide analüüs käsitletud teooriate valguses.

1SOÜS.0103 Antropoloogia põhikursus

küaliskorr. prof. R. Dirks

4 AP E S

Õigusteaduskond

Avaliku õiguse instituut

Kriminaalõiguse õppetool (korr. prof. J. Sootak)

10IAO.0101 Kriminaalpoliitika

korr. prof. J. Sootak

0.5 AP A S

Aine põhiosa moodustab kriminaalõiguse kahe suure koolkonna -- klassikalise ja sotsioloogilise suuna arengu ja tänapäevaseisu analüüs. Klassikalise kriminaalõiguse näitena tuuakse põhiliselt Saksa kriminaalõigus ja -poliitika; sotsioloogilise suuna näidetena Liszti Marburgi programmi.

10IAO.0102 Kriminaalõiguse ajalugu

korr. prof. J. Sootak, M. Luts

0.5 AP A K

Kursuses käsitleme järgmisi kriminaalõiguse arenguetappe: sugukondlik e. arhailine kriminaalõigus, kriminaalõigus keskajal (sealhulgas kirikuõigus, asüüliõigus, maarahud) ja uusajal. Eraldi tuuakse välja vene ja eesti kriminaalõiguse olulisemad arenguetapid (Russkaja Pravda, sudebnikud, Peeter I sõjaväeartikkel, Vana Nuhtlusseadustik, Uus Nuhtlusseadustik, Eesti Wabariigi Kriminaalseadustik).

10IAO.0103 Kriminaalõiguse eriosa

korr. prof. J. Sootak

4 AP AE K+S

Aine põhiosa moodustavad kuriteoliigid vastavalt kehtivale kriminaalkodeksile – riigivastased, isikuvastased, varavastased kuriteod, majanduskuriteod, kuriteod avalike huvide ja avaliku korra vastu, ametialased kuriteod. Lisaks neile loetakse eraldi teemadena: sissejuhatusena õigushüvede kriminaalõigusliku kaitse aluseid ning rahvusvahelisi kuritegusid.

10IAO.0104 Kriminaaltäitev õigus

korr. prof. J. Sootak

0.5 AP A K

Aine põhisisu moodustab vabadusekaotuse täideviimist reguleeriv normistik (kinnipidamiskohtade süsteem, vabadusekaotuse režiim, süüdimõistetute töö õiguslik reguleerimine, vabastamine vabadusekaotuse kandmisest). Peatutakse ka aresti ja rahaträhi täideviimisel.

10IAO.0105 Eesti kriminaalõigusreform

korr. prof. J. Sootak

0.5 AP A K

Kursuse põhisisu moodustavad kaks probleemi: 1) kehtiva kriminaalkodeksi erinevused varemkehtinud kriminaalseadusega võrreldes (kuriteo mõiste, karistuse süsteem, üksikud kuriteoliigid); 2) Eesti kriminaalõiguse arengutendentsid ning olemasoleva kriminaalseadustiku projekti analüüs.

10IAO.0106 Kuriteost osavõtt

dots. U. Lõhmus

1.5 AP E S

Kursuse "Kuriteost osavõtt" raames käsitletakse kuriteost osavõtu teoreetilisi probleeme, aga samuti kuriteost osavõtu kvalifitseerimise küsimusi. Viimased jagunevad kolme suurde rühma: kuriteost osavõtu kvalifitseerimise üldprobleemid, grupiliste kuritegude kvalifitseerimine ja kuriteost osavõtu kvalifitseerimise erinevused.

10IAO.0107 Kriminaalõigus. Üldosa

dots. K. Nigola

4 AP E S

Aines käsitletakse sissejuhatust kriminaalõigusesse, õpetust kriminaalseadusest, kuritegu, karistust, karistuse mõistmist, karistusest vabastamist ja meditsiinilise ja kasvatusliku iseloomuga mõjutusvahendeid.

10IAO.0108 Karistuse mõistmise üldsätted

dots. K. Nigola

1 AP A K

Käsitletakse asjaolusid, mis määravad kuriteo raskuse ja laadi, süüdlase isiku ohtlikkuse määra ning mis on karistust kergendavad ja raskendavad.

Kriminalistika ja kriminoloogia õppetool (korr. prof. H. Lindmäe)

10IAO.0201 Sündmuskoha vaatlus

korr. prof. H. Lindmäe

1 AP A K

Kriminalistika valikkursuses "Sündmuskoha vaatlus" käsitletakse sündmuskoha vaatlust eri liiki kuritegude eeluurimisel ning vaatluse tingimuste, käigu ja tulemuste talletamist.

10IAO.0202 Kriminoloogia

dots. J. Ginter

1 AP E S

Kriminoloogia kursuse eesmärgiks on tutvustada üliõpilastele erinevaid kuritegevuse ja kuritegude põhjusi käsitlevaid teooriaid, kriminoloogia uurimismeetodeid ning kuritegevuse seisundit, struktuuri ja dünaamikat.

10IAO.0203 Üld- ja õiguspsühholoogia

dots. R. Maruste

1 AP A

Üld- ja õiguspsühholoogias käsitletakse üld- ja sotsiaalsühholoogia aluseid ning õigusteooriasse ja -praktikasse puutuvaid küsimusi.

10IAO.0204 Uurimistaktika

korr. prof. H. Lindmäe

1 AP A K

Valikkursuses "Uurimistaktika" käsitletakse praktikavajadusi arvestades ütluste seostamist olustikuga, samuti uurija töö organiseerimist eeluurimise toimetamisel mitme uurija poolt, eeluurimise planeerimist ja uurija töökorraldust erinevate kasutamisel.

10IAO.0205 Ütluste ja ülekuulamise psühholoogia

dots. R. Maruste

1 AP A S

Valikkursuses "Ütluste ja ülekuulamise psühholoogia" käsitletakse ütluste mõistet, nende kujunemist, valeütlust ja eksimust, ülekuulamise psühholoogilist isepära ja valeütluste ärahoidmist.

10IAO.0206 Eeluurimise metoodika

korr. prof. H. Lindmäe

1 AP A K

Kriminalistika valikkursuses "Eeluurimise metoodika" käsitletakse uurimispraktika vajadusi arvestades eri liiki kuritegude eeluurimise metoodikat.

10IAO.0207 Ekspertiiside korraldamine

korr. prof. H. Lindmäe

1 AP A K

Kriminalistika valikkursuses "Ekspertiiside korraldamine" käsitletakse kohtuekspertiisi teooria- ja praktikaküsimusi eri liiki ekspertiiside ettevalmistamisel ja määramisel.

10IAO.0208 Eesti Vabariigi õiguskaitseüsteem

dots. J. Ginter

2 AP A K

Eesti Vabariigi õiguskaitseüsteemi õpetamisel käsitletakse kohtute, prokuratuuri, advokatuuri, õiguskantsleri, notariaadi, siseministeeriumi ja justiitsministeeriumi organisatsiooni ja funktsioone.

10IAO.0209 Kriminalistika ülevaatekursus

lekt. P. Pruks

1 AP E S

Kriminalistika ülevaatekursuses antakse ülevaade kriminalistika metodoloogist, kriminalistikatehnikast, uurimistaktikast ja eeluurimise metoodikast.

10IAO.0210 Kriminalistika süvakursus

korr. prof. H. Lindmäe

2 AP E S

Kriminalistika süvakursuses käsitletakse süvendatult kriminalistika metodoloogiat, kriminalistika tehnikat, uurimistaktikat ja eeluurimise metoodikat eesmärgiga anda eriteadmisi ja praktikakogemusi töötamiseks Eesti Vabariigi õiguskaitseüsteemis.

Protsessiõiguse õppetool (korr. prof. E. Kergandberg)

10IAO.0301 Kriminaalprotsess

korr. prof. E. Kergandberg

4 AP E K

Kursuses käsitletakse kriminaalasjade kohtueelset ja kohtulikku menetlust Eesti Vabariigis.

10IAO.0302 Tsiviilprotsess

dots. J. Odar

4 AP E S

Kursuses käsitletakse tsiviilkohtumenetlust Eesti Vabariigis.

10IAO.0303 Kriminaalprotsessi erisused alaealiste kuritegude uurimisel

dots. H. Saarsoo

1 AP A K

Valikkursuses käsitletakse kriminaalprotsessi erisusi alaealise kuritegude kohtueelsel uurimisel. Üliõpilased koostavad teemakohase kirjanduse, normatiivmaterjali ja kohtupraktika baasil referaadi, mis kantakse ette ja arutatakse seminarides.

10IAO.0304 Protsessidokumentide vormistamine kohtueelsel uurimisel

dots. H. Saarsoo

1 AP A K

Valikkursuses käsitletakse protsessidokumendi mõistet, liike ja neile esitatavaid nõudeid. Suurt tähelepanu pööratakse dokumentide vormistamisele. Iga üliõpilane koostab kursuse lõpuks nendest kriminaaltoimiku.

10IAO.0305 Sund kriminaalprotsessis

korr. prof. E. Kergandberg

0.5 AP A K

Kursuses käsitletakse põhiõiguste piiramisega seotud probleeme kriminaalprotsessis.

10IAO.0306 Sissejuhatus menetlusteooriasse

korr. prof. E. Kergandberg

0.5 AP A S

Kursuses kujutab endast sissejuhatust tsiviil- ja kriminaalprotsessi.

Riigi- ja haldusõiguse õppetool (korr. prof. J. Põld)

10IAO.0501 Sotsiaalhooldusõigus

korr. prof. J. Põld

2 AP E K

Õppeaines käsitletakse pensioni, ravikindlustushüvitusi, toetusi ja abirahasid.

10IAO.0502 Riigiõigus

korr. prof. J. Põld, lekt. A. Kull

4 AP E K

Õppeaine käsitleb riigivõimu korraldust ning isiku õiguslikku seisundit.

10IAO.0503 Rahvusvaheline õigus

lekt. T. Pöder

1.5 AP E S

Kursus käsitleb rahvusvahelist avalikku õigust, teoreetilisi aluseid, mõisteid, ajaloolist arengut ja Eesti asendit, Eestit puudutavaid rahvusvahelise õiguse allikaid.

10LAO.0504 **Rahvusvahelised lepingud**

lekt. T. Pöder

1 AP E S

Rahvusvahelise õiguse allikad – rahvusvahelised lepingud vaadeldakse esmalt teoreetilisest aspektist, ajaloolisest aspektist, mõisted. Käsitlemist leiavad Eesti olulisemad välislepingud.

10LAO.0505 **Normitehnika**

dots. K. Merusk

1 AP A S

Õppeaine õigustloovate aktide projektide ettevalmistamise teoreetiliselt põhjendatud meetoditest ning võtetest.

10LAO.0506 **Haldusõigus**

dots. K. Merusk

3.5 AP E S

Õppeaine haldusõigusteooriast ja haldusõigusest kui õigusharust, mille normid reguleerivad riigihaldusorganite moodustamist ja funktsioneerimist ning sealjuures tekkinud õigussuhteid eesmärgiga tagada avalike huvide rahuldamine.

10LAO.0507 **Haldusvastutus**

dots. I. Koolmeister

1 AP E K

Aines käsitletakse haldusvastutuse asendit ja erisusi õigusliku vastutuse mehhanismis, haldusõigusrikkumisi, haldusvastutusele võtmise menetlust.

10LAO.0508 **Kohalik omavalitsus**

lektor V. Olle

2 AP E K

Kohaliku omavalitsuse õiguslik seisund, tema autonoomia, organite moodustamise kord, riiklik järelvalve.

Võrdleva õigusteaduse õppetool (korr. prof. R. Narits)

10LAO.0601 **Õiguse entsüklopeedia**

korr. prof. R. Narits

2 AP A S

Kontinentaaleuroopa õigusele omaste põhimõistete käsitus.

10LAO.0602 **Õiguse filosoofia ajalugu**

dots. E.-J. Truuväli

1 AP E S

Keskendutakse 1) antiikaja poliitiline ja õiguslik mõte (Kreeka, Rooma, India, Hiina); 2) kahe suure õigussüsteemi kujunemine ning areng (klassikalistest kontseptsioonidest ja rooma õiguse retseptsioonist saksa klassikalise õigusfilosoofiani); 3) liberaalse, konservatiivse ning ratsionalismi poliitilise ja juriidilise mõtte areng XIX sajandist kaasaajani.

10IAO.0603 Õiguse üldteooria probleeme

korr. prof. R. Narits

1.5 AP E K

Aktuaalsete õiguse üldteooriasse kuuluvate probleemide analüütiline käsitus. Näiteks õigusteaduses kasutatavate meetodite probleem, õiguse olemusest erinevas ajas ja ruumis jms.

10IAO.0604 Poliitilise ja õigusliku mõtte entsüklopeedia

korr. prof. R. Narits

1.5 AP E K

Poliitilise ja õigusliku mõtte arenguetapid.

Eraõiguse instituut

Eesti õiguse ajaloo õppetool (korr. prof. P. Järvelaid)

10IEO.0101 Sissejuhatus õigusetnograafiasse

korr. prof. P. Järvelaid

1 AP A S

Sissejuhatus õigusetnograafiasse on valikaineks õigusteaduse üliõpilastele, kes spetsialiseeruvad õigusajaloole ning samuti soovitavaks filosoofiateaduskonna Eesti ja võrdlevarahvaluule eriharu ülemastme üliõpilastele tsüklis - rahvaluule ja naaberteaduste suhted.

10IEO.0102 Eesti õiguse ajalugu

korr. prof. P. Järvelaid

2.5 AP E S

On aluseks kehtiva õiguse mõistmisel. Aine baseerub juba eeldatavatel teadmistel üldisest õiguse ajaloost ning Euroopa õiguse ajaloost.

10IEO.0103 Õigusinstitutsioonide ajalugu Eesti Vabariigis

lekt. T. Anepaio

2.5 AP K

Aine annab tulevastele juristidele teadmisi Eesti Vabariigi õigusinstitutsioonide kujunemisest ja nende materjalide säilimise korrast arhiivides. Aine on vajalik ka ajaloo arhiivinduse eriharu üliõpilastele.

10IEO.0104 Sissejuhatus õigussüsteemide ajalukku

korr. prof. P. Järvelaid

2 AP E S

On aluseks õigusteaduse studiumile (paralleelselt õiguse entsüklopeedia ja sissejuhatusesega võrdlevasse õigusteadusesse) ning celduseks Euroopa õiguse ajaloo ja Eesti õiguse ajaloo õppimisel.

10IEO.0105 Õigusteaduslik mõte Tartu Ülikoolis

korr. prof. P. Järvelaid

1 AP A S

On alusaineks õigusteaduskonna stuudiumile – andes ülevaate õigusteaduse arengust Eestis, kuid ka vajalikuks osaks õigusliku ja poliitilise mõtte ajaloo stuudiumile.

10IEO.0106 Euroopa õiguse ajalugu

korr. prof. P. Järvelaid
2.5 AP E K

Annab ülevaate kontinentaal Euroopa õigussüsteemi kujunemisest ning on eelduseks Eesti õiguse ajaloo kursuse omandamisel, aga samuti ajalooliseks aluseks Euroopa õiguse õppimisel.

10IEO.0107 Teadustöö metoodika

korr. prof. P. Järvelaid
0.5 AP A K

Annab ülevaate teadusliku töö teoreetilistest alustest koos praktiliste suunistega.

10IEO.0108 Ida-Euroopa õiguse ajalugu

lekt. T. Anepaio
2.5 AP A K

Kursust saab valida pärast "Tähtsamate õigussüsteemide ajalugu" kuulamist. On mõeldud aluseks, et mõista kaasaegseid tendentse Ida-Euroopas. Kuulub võrdleva õiguse ainete kompleksis.

Rahvusvahelise eraõiguse õppetool (korr. prof. H. Pisuke)

10IEO.0301 Rahvusvaheline eraõigus

korr. prof. H. Pisuke
2 AP AE K+S

Kursus annab ülevaate rahvusvahelise eraõiguse põhimõistetest (välismaine element, konfliktinormid jne.) ning selle üksikutest instituutidest (asjaõigus, obligatsioonioigus, perekonnaõigus, pärimisõigus, protsess).

20IEO.0302 Autoriõigus

korr. prof. H. Pisuke
1 AP E S

Käsitletakse autoriõiguse olemust, ajaloolist arenemist, autoriõigusega kaitstavaid teoseid, autorite õigusi, nende teostamist ja piiramist ning autoriõiguse kaitset. Avatakse samuti autoriõigusega kaasnevate õiguste olemus.

10IEO.0303 Tööstusomandi õiguslik kaitse

osak. juh. H. Koitel
0.5 AP A K

Tuginedes Eesti Vabariigi seadusandlusele ja rahvusvahelistele kokkulepetele käsitletakse tööstusomandi kaitse üldpõhimõtteid ja tööstusomandi üksikuid liike (kaubamärgid, leiutised, kasulikud mudelid, tööstusnäidised, kolvatu konkurents).

10IEO.0304 Intellektuaalne omand

korr. prof. H. Pisuke, A. Kalvi
1 AP E K

Kursuses avatakse intellektuaalse omandi mõiste ning käsitletakse selle üksikuid liike – autoriõigust, autoriõigusega kaasnevaid õigusi, tööstusomandit (patendi-, kaubamärgi-, kasuliku mudeli ja tööstusnäidise õigust).

10IEO.0305 Välismajandustegevuse õiguslikud alused

teadur A. Siibak

1.5 AP E S

Välismajandustegevuse mõiste, vormid. Välismajandustegevuse riiklik reguleerimine. Välisinvesteeringud, väliskapitaliga ettevõtte asutamine ja tegevus. Väliskaubanduslepingud. Väliskaubanduslepingutest tulenevate vaidluste lahendamine vahekohtutes.

10IEO.0306 Rooma eraõiguse alused

korr. prof. H. Pisuke

0 AP E K

Õppeaine eesmärgiks on tutvumine Vana-Rooma riigis enam kui 1300 aasta jooksul välja kujunenud eraõiguse põhimõistetega ning Rooma eraõiguse mõjutustega tänapäeva eraõigusteooriale.

10IEO.0307 Maaõigus

lekt. H. Veinla

1.5 AP E K

Õppekursuses leiavad käsitlust maa ja teiste loodusressursside kui kinnisvara õigusliku režiimi erinevused. Ainehõlmab maa-, maapõue-, metsa-, vee-, õhu- ja loomastikuõiguse. Käsitlemist leiavad ka maareformi läbiviimisega seotud probleemid.

10IEO.0308 Agraarõigus

dots. L. Saarnits

1 AP E

Aine rajaneb traditsioonilisel põllumajandus/agraarõigusel. Käsitletakse agraarsuhete õigusliku reguleerimise sõlmküsimusi maa- ja põllumajandusreformi läbiviimisel, tsiliseeritud õigusriigi agraarsuhete taastamisel talumajanduse ja eraettevõtluse baasil.

10IEO.0309 Juhtimisteadus ja ühistegevus

dots. L. Saarnits

1 AP A K

Aine kujutab endast sissejuhatust sotsiaalse juhtimise teooriasse ja ühistegevusse lähtudes küberneetikast ja süsteemide teooriast. Antakse valikülevaade juhtimisteooria ja ühistegevuse põhiküsimustest.

10IEO.0310 Keskkonnaõigus

lekt. H. Veinla

1.5 AP E S

Tegemist on üleminekukursusega nõukogude looduskeskkonnaõiguselt euroopalikule keskkonnaõigusele vastavalt õiguskorra arengule. Aine aluseks on Euroopa keskkonnaõiguse kontseptsioon ja põhiinstituudid.

Tsiviil- ja kaubandusõiguse õppetool (korr. prof. P. Varul)

10IEO.0401 Kahju hüvitamine

dots. H. Sepp

1 AP E S

Õppekursuses leiab käsitlemist lepinguvälise kahju hüvitamine seonduvalt lepinguväliste kohustiste (kohustus kahju tekitamisest ja kohustus vara alusetust omandamisest või säästmisest) olemuse, tekkimise aluste ja täitmiseega.

10IEO.0402 Elamuõigus

dots. H. Sepp

1.5 AP E S

Õppekursuses leiavad süvendatud käsitluse kõik eluruumide kasutamise õiguslikud alused: omandiõigus eluruumile, liikmelisus elamukooperatiivis (-ühistus), eluruumi üürileping. Käsitlemist leiavad ka eluruumide erastamisega seonduvad küsimused.

10IEO.0403 Majandusõigus

dots. E. Ploom

0.5 AP E K

Õppekursuses käsitletakse majanduslepingute reguleerimist erinevate maade seadusandluses.

10IEO.0404 Tsiviilõigus. Üldosa

dots. P. Kask

2 AP E K+S

Õppeaines käsitletakse tsiviilõigust osas, mis vastab kehtiva tsiviilõigussüsteemi üldosale. Hõlmab põhisätteid, isikuid, tehinguid, esindust ja volikirja, tähtaegade arvutamist ning hagi aegumist.

10IEO.0405 Lepinguõigus

dots. H. Sepp, lekt. I. Kull

4 AP AE K+S

Õppekursus koosneb lepinguõiguse üld- ja eriosast. Üldosas leiavad käsitluse lepingu üldmõisted, lepinguliste kohustiste tekkimine, täitmine, täitmise tagamine, vastus kohustiste rikkumise eest ja kohustiste lõppemine. Eriosas leiavad käsitluse tsiviilõiguslike lepingute üksikud liigid.

10IEO.0406 Konkurentsioigus

korr. prof. P. Varul

0.5 AP E K

Kehtiva Eesti Vabariigi konkurentsiseadusandluse ja vastava praktika alusel avatakse konkurentsiga seonduvad põhimõisted (s.h. kõlvatu konkurents).

10IEO.0407 Pankrotiõigus

korr. prof. P. Varul

0.5 AP E K

Lähtudes kehtivast Eesti Vabariigi pankrotiseadusandlusest avatakse pankrotiga seotud põhimõisted ja analüüsitakse vastavat kohtupraktikat.

1OIEO.0408 Aktsiaseltsiõigus

lekt. A. Vutt

0.5 AP E

Õppekursuse eesmärk on anda ülevaade aktsiaseltsi asutamisest, tegevusest ja likvideerimisest. Eraldi pikemalt käsitletakse aktsiakapitali, juhtimist ja teisi keskseid aktsiaseltsiga seotud küsimusi.

1OIEO.0409 Asja- ja pärimisõigus

korr. prof. P. Varul

2 AP E S

Vastavalt uuele Eesti Vabariigi seadusandlusele käsitletakse asjaõiguse kõiki institute (omand, valdus, servituut jne.) ning pärimisõiguse põhimõisteid.

1OIEO.0410 Transpordiõigus

U. Mäesepp

0.5 AP E S

Avatakse transpordi õigusliku reguleerimisega seotud üldmõisted. Erilist tähelepanu pööratakse autotranspordi ja meretranspordi õiguslikele küsimustele.

1OIEO.0411 Perekonnaõigus

dots. E. Salumaa

2 AP E K

Õppekursuses käsitletakse abielu sõlmimise tingimusi ja korda, analüüsitakse abikaasade, vanemate ja laste ning teiste perekonnaliikmete õiguslike vahekordi, lapsendamist, eestkostet ja hooldust.

1OIEO.0412 Perekonnaõiguslike probleeme

dots. E. Salumaa

0.5 AP E S

Õppekursuses käsitletakse süvendatult tähtsamaid perekonnaõiguse probleeme.

1OIEO.0413 Õiguse alused

lektor M. Tamm

2 AP E K+S

Avatakse õigusteooria, tsiviilõiguse, riigiõiguse ja tööõiguse põhimõisted.

Töö- ja sotsiaalhooldusõiguse õppetool (korr. prof. I.-M.Orgo)

1OIEO.0501 Tööõigus

korr. prof. I.-M. Orgo

5.5 AP E S

Õppeaine kollektiivsetest ja individuaalsetest tööõigussuhetest – kollektiivlepingutest, kollektiivsete töötulide lahendamisest, töölepingust, töö- ja puhkeajast, palga korraldusest, töökaitsest, töötaja vastutusest.

1OIEO.0502 Tööleping

korr. prof. I.-M. Orgo

1.5 AP A K

Õppeaine töölepingu seaduse rakendamise pinnalt tekkinud kohtupraktikast. Käsitletakse ka muudatusi tööseadusandluses.

1OIEO.0503 Töösuhted riigiteenistuses

korr. prof. H. Siigur

0.5 AP A K

Analüüsitakse haldusõigussuhete tööõiguslikke aspekte, haldus- ja tööõiguse vahetõrget riigiteenistussuhetes.

1OIEO.0504 Rahvusvahelised kokkulepped ja siseriiklik tööõigus

korr. prof. H. Siigur

1.5 AP A K

Käsitletakse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni loomist, funktsioone ja tema aktide mõju riigis tööõiguse kujunemisele.

ÕPPEKURSUSTE INGLISKEELNE LOETELU

Usuteaduskond

Faculty of Theology

1US00.0101	Latin
1US00.0201	Introduction to Theology
1US00.0202	Dogmatic
1US00.0203	History of Philosophy
1US00.0301	Science of Mission
1US00.0302	Liturgy
1US00.0303	Homily
1US00.0304	Pedagogy of Religion
1US00.0401	Theology of the New Testament
1US00.0402	Introduction into the New Testament
1US00.0403	Classical Greek
1US00.0404	Exegesis of Gospel of St. Marc
1US00.0405	Analysis of Gospel of St. John
1US00.0406	Life of Jesus and History of Early Church
1US00.0501	Exegesis of the Old Testament
1US00.0502	Exegesis of the Old Testament II
1US00.0503	Exegesis of the Old Testament I
1US00.0504	Theology of the Old Testament
1US00.0505	Introduction to the Old Testament
1US00.0506	History of Israel
1US00.0507	Biblical Hebrew
2US00.0508	Medieval and Modern Hebrew
2US00.0601	Comparative History of Religions
1US00.0602	Sociology of Religion
1US00.0603	Psychology of New Religious Movements
1US00.0604	Psychology of Religion
1US00.0605	Pastoral Psychology
2US00.0606	Religion of Ancient Estonians and Finno-Ugric People

Arstiteaduskond

Faculty of Medicine

1ARAI.0101	Anaesthesiology and Intensive Care
1ARBK.0101	Organic Chemistry
1ARBK.0201	Biochemistry
1ARBK.0202	Clinical Biochemistry
1ARAN.0101	Human Anatomy
1ARAN.0301	Operative Surgery and Topographic Anatomy
1ARFA.0101	Pharmaceutical Organization and Information
1ARFA.0102	Pharmacognosy
1ARFA.0201	Pharmaceutical Technology
1ARFA.0202	Biopharmaceutics
1ARFA.0203	Pharmaceutical Chemistry
1ARFA.0204	Science of Pharmaceutical and Medical Commodities
1ARFA.0205	Toxicological Chemistry
1ARFR.0101	Use of Herbs in Medicine

1ARFR.0101	Pharmacology
1ARFR.0102	Special Toxicology
1ARFR.0102	Pharmacology and Toxicology
1ARFR.0103	Ageing Pharmacology
1ARFR.0104	History of Pharmacology
1ARFR.0201	Clinical Pharmacology
3ARFR.0201	Molecular Pharmacology
4ARFR.0201	Pharmacology and Pharmacotherapy
4ARFR.0202	Clinical Pharmacology and Pharmacotherapy
1ARFR.0301	Pharmacotherapy
1ARFS.0101	Biorhythms
1ARFS.0101	Human Physiology
1ARFS.0102	Digestion, Nutrition, Diets
1ARFS.0102	Fundamentals of Neural Science
1ARFS.0103	Essentials of Normal Physiology
1ARFS.0104	Normal and Pathological Anatomy and Physiology
1ARKA.0101	Clinical Echocardiography
1ARKA.0102	Nutrition and Diet Therapy
1ARKA.0103	Introduction into Specialty
1ARKA.0104	Nursing
1ARKA.0105	Propedeutics of Internal Medicine
1ARKA.0106	Propedeutics of Internal Medicine, Cardiology
1ARKA.0201	Cardiothoracic Surgery
3ARKA.0201	Disaster Medicine and Field Surgery
4ARKA.0201	Disaster Medicine and Field Surgery
1ARKA.0202	Disaster Medicine and Field Surgery
3ARKA.0202	Cardiothoracic Surgery
4ARKA.0202	Cardiothoracic Surgery
4ARKA.0203	Cardiothoracic Surgery
1ARKI.0101	General Surgery
1ARKI.0102	General Surgery
1ARKI.0103	General Surgery
1ARKI.0104	General Surgery
1ARKI.0201	Surgical Diseases
1ARKI.0202	Surgical Diseases
1ARKI.0203	Surgical Diseases
1ARKR.0101	Diseases of Nose, Throat and Ear
4ARKR.0101	Diseases of Ear, Nose, Throat, Head and Neck
1ARKR.0102	Anatomy, Physiology and Pathology of Hearing and Speech Organs
4ARKR.0102	Geriatric Problems in Otorhinolaryngology
1ARKR.0103	Otorhinolaryngology
4ARKR.0103	Audiology
4ARKR.0104	Physiotherapy of Nose, Throat and Ear Diseases
4ARKR.0105	Otorhinolaryngological First Aid (for polyclinic physicians)
4ARKR.0106	Theoretical and Practical Course of Otorhinolaryngology for General Physicians
1ARKS.0101	Pneumonology
1ARLA.0101	Pediatrics
1ARMB.0101	Medical Microbiology
1ARMP.0101	Biology
1ARMP.0102	Human Genetics
1ARMP.0103	Genetics
1ARMP.0104	Human Genetics
1ARMP.0105	Genetics

1ARMP.0301	Pathophysiology
1ARMP.0302	Pathophysiology
1ARMP.0303	Clinical Physiology
1ARMP.0304	Pathophysiology
1ARMP.0305	Pathophysiology
1ARNH.0101	Dermatology and Venerology
1ARNK.0101	Infectious Diseases and Epidemiology
1ARNK.0102	Field Epidemiology
1ARNK.0103	Pathology and Treatment of Virus Infections
1ARNK.0104	Tropical Medicine and Hygiene
1ARNR.0101	Classical and Segmentmassage
1ARNR.0102	Paroxysmal Disorders in Neurology
1ARNR.0103	Outpatient's Neurology
1ARNR.0104	Infusion-transfusion Therapy
1ARNR.0105	Disorders and Laboratory Diagnostics of Haemostasis
1ARNR.0106	Neurological and Neurosurgical Intensive Care
1ARNR.0107	Principles of Neurology
1ARNR.0108	Neurophysiology
1ARNR.0201	Neurosurgery
1ARNS.0101	Obstetrics Gynecology
1ARPA.0101	Pathological Anatomy
3ARPA.0101	General Pathology
1ARPA.0102	Autopsy and Biopsy Course
1ARPA.0201	Forensic Medicine
1ARPO.0101	General Practice
1ARPS.0101	Psychiatry
1ARPS.0102	Psychopathology
1ARPS.0103	Pathopsychology
1ARPS.0104	Medical Psychology
1ARPS.0105	Clinical Psychology, Psychotherapy and Sexology
1ARPS.0106	Forensic Psychiatry
1ARPS.0107	Child and Adolescent Psychopathology
1ARPS.0108	Clinic of Mental Retardation
1ARPS.0109	Psychiatry and Psychotherapy
1ARRD.0101	Diagnostic Radiology
1ARRD.0102	Radiotherapy
1ARRD.0201	Clinical Oncology
1ARSI.0101	Ophthalmology
1ARSK.0101	Internal Medicine
1ARSM.0101	Community Based Rehabilitation
1ARSM.0102	Rehabilitation, Physiotherapy, Exercise Therapy
1ARSM.0103	Sports Medicine
1ARSM.0104	Exercise Therapy
1ARSM.0105	Massage
1ARST.0101	Conservative Stomatology
1ARST.0102	Oral and Maxillofacial Surgery
1ARST.0103	Pedodontics and Orthodontics
1ARST.0104	Prosthetics Stomatology
1ARTH.0101	History of Medicine
1ARTH.0102	Public Health
1ARTH.0201	Health Care Administration
1ARTH.0301	Biometrics
1ARTO.0101	Traumatology and Orthopaedics

Bioloogia–Geograafiateaduskond

Faculty of Biology and Geography

1BGBÖ.0101	Systematic Botany. Summer Course
1BGBÖ.0102	Plant Evolution and Biotaxonomy
1BGBÖ.0103	Plants of the World
1BGBÖ.0104	Protected Plants
1BGBÖ.0105	Algology
1BGBÖ.0107	Microscopy
1BGBÖ.0108	Botany
1BGBÖ.0109	Plant Resources
1BGBÖ.0110	Plant Taxonomy
1BGBÖ.0111	Development of Life of the World and the Biomes
1BGBÖ.0112	Bryology I
1BGBÖ.0113	Plant Geography
1BGBÖ.0114	Taxonomy of Vascular Plants
1BGBÖ.0115	Methods of Teaching Biology
1BGBÖ.0116	Bryology II
1BGBÖ.0117	The Planning of Experiments
1BGBÖ.0118	Hydrobotany (Water Plants)
1BGBÖ.0201	Investigation Methods in Mycology
1BGBÖ.0202	Mycogeography
1BGBÖ.0203	Mycology and Lichenology
1BGBÖ.0204	Taxonomy of Fungi. Summer Course
1BGBÖ.0205	Lichenology
1BGBÖ.0207	Introduction to Methodology (What is science?)
1BGBÖ.0301	Mycorrhizal study
1BGBÖ.0302	Phytocoenology
1BGBÖ.0303	Summer Course of Geobotany
1BGBÖ.0304	Systematic Botany II, Practical Works.,
1BGBÖ.0305	Telmatology
1BGBÖ.0306	Research Methods in Plant Ecology
1BGBÖ.0307	Synecology
1BGBÖ.0308	General Ecology
1BGBÖ.0309	Vegetation Mapping
1BGBÖ.0310	Plant Cover of Estonia
1BGBÖ.0311	Forestry
1BGBÖ.0401	Biosemiotics
1BGBÖ.0402	Medicinal Plants
1BGBÖ.0403	Morphology and Histology of Plants (with Laboratory Works)
1BGBÖ.0404	Theoretical Ecology
1BGBÖ.0405	Theoretical Biology
1BGBÖ.0406	Mathematical Modelling
1BGBÖ.0407	History of Estonian Biology
1BGBÖ.0408	Ecophysiology (Lectures and Laboratory Works)
1BGBÖ.0409	Phenology and Aerobiology
1BGBÖ.0410	Ecomorphology
1BGBÖ.0411	Meadow Ecology
1BGBÖ.0412	Autecology and Demecology (Fieldwork)
1BGBÖ.0413	Plant Stress and Pollution Injuries
1BGBÖ.0414	Production Biology and Ecological Energetics
1BGGG.0101	Basics of Geoinformatics
2BGGG.0102	Territorial Data Processing
1BGGG.0103	Establishing and Using Data Bases.
1BGGG.0104	Introduction to GIS

1BGGG.0105	Practical Exercises of Territorial Analysis Using IDRISI
1BGGG.0106	Methods of Spatial Data Processing
2BGGG.0107	History and Methodology of Geography
1BGGG.0108	Hydrology of the Baltic Sea
1BGGG.0109	History of Cartography
1BGGG.0110	Remote Sensing
1BGGG.0111	History of Geography
1BGGG.0112	Cartographic Drawing
1BGGG.0113	Reproduction Technology in Map Making
1BGGG.0114	Relief Presentation Methods
1BGGG.0115	Land Survey and Topography
1BGGG.0116	Cartography
1BGGG.0117	Agricultural Meteorology
1BGGG.0118	Climatological Data Processing
1BGGG.0119	Climates of the World
1BGGG.0120	Climatology
1BGGG.0121	Climate and Water of Estonia
1BGGG.0122	Fieldwork in Meteorology and Climatology
1BGGG.0123	Fundamentals of Meteorology and Climatology
1BGGG.0201	Cultural Geography
1BGGG.0202	Political Geography
1BGGG.0203	Geography and Ethnology of Finland
1BGGG.0204	Cultural and Political Geography of the Finno-Ugric Tribes in Russia
1BGGG.0205	Socio-Economic Geography of Estonia
1BGGG.0206	Regional Policy
1BGGG.0207	Regional Planning
1BGGG.0209	Geography of World Economy
1BGGG.0210	Migration Studies
1BGGG.0211	Settlement Geography
1BGGG.0212	Introduction to Human Geography
1BGGG.0213	Urban Geography
1BGGG.0214	Introduction to Regional Policy
1BGGG.0215	New Methods in Teaching Geography
1BGGG.0216	Evaluation of Geographical Education
1BGGG.0217	Didactic of Geography
1BGGG.0218	Fieldwork in Schoolgeography
1BGGG.0219	Fieldwork in Human Geography
1BGGG.0220	Innovation Diffusion Process
1BGGG.0221	Regional Geography
1BGGG.0222	Population Geography
1BGGG.0223	Spatial Organization of Economy
1BGGG.0224	Mathematical Methods in Geography
1BGGG.0225	Geography of Nordic Countries
1BGGG.0226	Geography of World Economy
1BGGG.0227	Economic Geography of World States
1BGGG.0228	Demography
1BGGG.0301	Physical Geography of Continents and Oceans
1BGGG.0302	Physical Geography of Estonia
1BGGG.0303	General Geomorphology
1BGGG.0304	Estonian Landscapes
1BGGG.0305	Fundamentals of Soil Science
1BGGG.0306	Basic Principles of Forestry
1BGGG.0307	Preliminary Statistical Data Processing
1BGGG.0308	Paleogeography of Northern Europe in Pleistocene and

	Holocene
1BGGG.0309	Remote Sensing of Vegetation Cover
1BGGG.0310	Air Pollution Impacts on Ecosystems
1BGGG.0311	Estonian Mires
1BGGG.0312	Hydrology
1BGGG.0313	Hydrological and Environmental Management
1BGGG.0314	Global Ecology: Introduction
1BGGG.0315	Modelling of Geosystems
1BGGG.0316	Environmental Monitoring
1BGGG.0317	Fundamentals of Physical Geography
1BGGG.0318	Landscape Ecology
1BGGG.0319	Landscape Planning
1BGGG.0320	Ecological Engineering
1BGGL.0101	Crystallography
1BGGL.0102	Mineralogy I
1BGGL.0104	Petrography I
1BGGL.0105	Structural Geology
1BGGL.0106	Lithology
1BGGL.0107	Geochemistry
1BGGL.0108	Geotectonics
1BGGL.0109	Regional Geology
1BGGL.0110	Geochemistry of Environmental Protection
1BGGL.0111	Geochemical Prospecting Methods
1BGGL.0112	Petrography II
1BGGL.0113	Facial Analysis
1BGGL.0114	Mineralogy II
1BGGL.0201	Principles of Stratigraphy
1BGGL.0202	Paleontology I
1BGGL.0203	Sedimentology
1BGGL.0204	Historical Geology
1BGGL.0205	Seismostratigraphy
1BGGL.0206	Estonian Bedrock Geology
1BGGL.0207	Paleontology II
2BGGL.0208	Paleontology of Early Vertebrates
1BGGL.0301	Fundamentals of Geology
1BGGL.0302	Fundamentals of Geology and Geology of Estonia
1BGGL.0304	Quaternary Geology of Estonia
1BGGL.0305	Environmental Geology
1BGGL.0306	Hydrogeology
1BGGL.0307	Geomorphology
1BGGL.0308	Engineering Geology
1BGGL.0309	Quaternary Geology
1BGGL.0310	Geophysics I
1BGGL.0311	Estonian Hydrogeology
1BGGL.0312	Geology of Mineral Resources
2BGGL.0313	Hydrogeochemistry
1BGGL.0314	Consumption and Protection of Ground Water
1BGGL.0315	Dynamics of Ground Water
1BGGL.0316	Hydrogeological Methods of Exploration
2BGGL.0317	Geophysics II
1BGGL.0318	Soil Mechanics
1BGGL.0319	Research Methods in Engineering Geology
1BGGL.0320	Geotechnics of Estonia
1BGGL.0321	Estonian Mineral Wealth
1BGGL.0322	Reconnaissance and Surveying of Mineral Resources

1BGMR.0101	Biotechnology
1BGMR.0102	Genetic Engineering and Molecular Diagnostics
1BGMR.0201	Special Course in Bioevolution
1BGMR.0202	Plant Tissue Cultures
1BGMR.0203	Theory of Evolution
1BGMR.0204	General Biology
1BGMR.0301	Genetics
1BGMR.0302	Genetic Analysis, Practical Approach
1BGMR.0303	Microbial Genetics
1BGMR.0304	Cytogenetics
1BGMR.0305	Human Chromosomes
1BGMR.0306	Human Genetics
1BGMR.0307	Population Genetics
1BGMR.0401	Systematic Bacteriology
1BGMR.0402	General Microbiology
1BGMR.0403	Practical Course of Microbiology
1BGMR.0404	Food Microbiology and Microbiological Control
1BGMR.0405	Microbial Ecology and Soil Microbiology
1BGMR.0501	Molecular Biology
1BGMR.0502	Introduction to Molecular Evolution
1BGMR.0503	Computing in Molecular Biology
1BGMR.0504	Chemistry of Nucleic Acids
1BGMR.0601	Cell Biology
1BGMR.0602	Practical course in Cell Biology
1BGMR.0603	Molecular Cell Biology
1BGMR.0604	Molecular Developmental Biology
1BGMR.0605	Culture of Animal Cells
1BGMR.0701	Plant Biochemistry
1BGMR.0702	Plant Secondary Metabolism
1BGMR.0703	Laboratory Plant Physiology
1BGMR.0704	Plant Physiology
1BGMR.0705	Radiobiology
1BGMR.0706	Mathematical Modelling of Metabolism and Bioproductivity
1BGMR.0707	Energetics of Plant Respiration and Biosynthesis
1BGMR.0708	Plant-water Relationships
1BGMR.0709	Photobiology
2BGMR.0710	Photosynthesis
1BGMR.0711	Practical work in Biophysics
1BGMR.0712	Biophysics
1BGMR.0801	Evolutionary Biochemistry
1BGMR.0802	Practical Work in Biochemistry
1BGMR.0803	Microbial Biochemistry
1BGMR.0804	Ezymology
1BGMR.0805	Metabolism of Carbohydrates, Lipids and Amino Acids
1BGMR.0806	Practical and Theoretical Work in Biochemistry
1BGMR.0807	Microbial Physiology
1BGMR.0808	Biochemistry of Membranes
1BGMR.0809	Applied Biochemistry
1BGMR.0810	Protein Biochemistry
1BGZH.0106	Invertebrate Zoology
1BGZH.0107	Vertebrate Zoology
1BGZH.0108	Laboratory Course in Zoology
1BGZH.0109	Field Course in Invertebrate Faunistics
1BGZH.0110	Entomology
2BGZH.0111	Seminar in Zoology

1BGZH.0112	Laudatur Examination in Zoology
1BGZH.0113	Parasitology
1BGZH.0201	Instrumentation for Biological Experiments
1BGZH.0202	Protozoology
1BGZH.0203	Fundamentals of Hydrobiology
1BGZH.0205	Hydrobiology (Field Course)
1BGZH.0206	Preseminar in Hydrobiology
1BGZH.0207	Limnology and Hydrochemistry
1BGZH.0208	Cum Laude Approbatur Examination in Hydrobiology
1BGZH.0209	Fauna of Water Bodies
1BGZH.0210	Planktology
1BGZH.0211	Water Microbiology
1BGZH.0212	Limnology (Field Course)
1BGZH.0213	Bottom Fauna of Inland Waters
1BGZH.0214	Applied Hydrobiology
2BGZH.0215	Seminar in Hydrobiology
1BGZH.0216	Laudatur Examination in Hydrobiology
1BGZH.0217	Production Hydrobiology
2BGZH.0218	Fish Embryology
2BGZH.0219	Phytobenthos (Laboratory Course)
1BGZH.0301	Population Ecology of Animals
1BGZH.0303	Animal Ecophysiology
1BGZH.0304	Avian Ecology
1BGZH.0305	Ecology of Social Insects
2BGZH.0306	Introduction to Scientific Writing
1BGZH.0307	Zoological Monitoring
1BGZH.0308	Terrestrial Vertebrates in Estonia
1BGZH.0310	Theriology
1BGZH.0311	Biology and Management of Game animals
1BGZH.0312	Biology and Management of Game Animals
1BGZH.0313	Animal Ecology
1BGZH.0314	Field Course in Vertebrate Faunistics
1BGZH.0315	Field Course in Animal Ecology
1BGZH.0316	Theriology
1BGZH.0317	Terrestrial Vertebrates of Estonia
1BGZH.0323	Behavioral Ecology and Ethology
1BGZH.0401	Electron Microscopy
1BGZH.0402	Developmental Biology
1BGZH.0403	Practical Work in Developmental Biology
1BGZH.0404	Developmental Biology II
2BGZH.0405	Rules of Zoological Nomenclature
1BGZH.0406	Zoology of Annelids
1BGZH.0407	General Histology
1BGZH.0408	Histology (Laboratory Course)
1BGZH.0409	Comparative Zoology I and II
1BGZH.0410	Human Anatomy

Filosoofiateaduskond

Faculty of Philosophy

1FLAJ.0101	Introduction to Archaeology of Northern Europe
1FLAJ.0102	Archaeology of Estonia and the Baltic Countries
1FLAJ.0103	Estonian Prehistory
1FLAJ.0104	Archaeological Research of Old Russian Towns

1FLAJ.0105	Research of Scandinavian Iron Age
1FLAJ.0106	General Course of Archaeology
1FLAJ.0201	Archival Science. Propaedeutics
1FLAJ.0202	Paleography
1FLAJ.0203	Historical Metrology
1FLAJ.0204	Sources of Historical Demography and Genealogy
1FLAJ.0205	History of Institutions in Estonia (19th century)
1FLAJ.0206	Databases of History
1FLAJ.0301	History of Latvia
1FLAJ.0302	History of Estonia under the Swedish and Russian rule
1FLAJ.0303	History of East- Europe 1500-1800
1FLAJ.0304	Period of Enlightenment
1FLAJ.0305	Estonian History with Special Method
1FLAJ.0306	History of Estonian School and Education
1FLAJ.0307	Historiography of Baltic History
1FLAJ.0308	Awakening Era of Estonian History
1FLAJ.0309	Medieval Estonia
1FLAJ.0310	Estonian History
1FLAJ.0401	Museology
1FLAJ.0402	Ethnography of Finno-Ugric Peoples
1FLAJ.0403	Ethnology
1FLAJ.0404	Methods in Ethnographical Field Work
1FLAJ.0405	Ethnology of Sweden
1FLAJ.0406	Ethnography of Estonia
1FLAJ.0407	Ethnography of Estonia I
1FLAJ.0408	Ethnography of Estonia II
1FLAJ.0501	History of Art
1FLAJ.0502	Introduction to Art History
1FLAJ.0503	History of World Art I. Ancient World
1FLAJ.0504	History of World Art II. Middle Ages and Renaissance
1FLAJ.0505	Architecture of Fortifications in Estonia from XIII to XVIII century
1FLAJ.0506	French Art from 1870 to 1914
1FLAJ.0601	History of Eastern Europe 1917-1991
1FLAJ.0602	History of the Estonian Republic 1918-1940
1FLAJ.0603	History of the 20th Century before the Cold War
1FLAJ.0604	Western World after World War II
1FLAJ.0605	African History
1FLAJ.0606	Estonian History (in Russian)
1FLAJ.0607	Estonia: Destiny, People, Government 1939 -1941
1FLAJ.0608	Foreign Policy of Great Powers
1FLAJ.0609	United States of America and XX century
1FLAJ.0610	Behind the Front
1FLAJ.0611	ABC of Diplomacy
1FLAJ.0612	Censorship in Estonia from the Middle of the 19th Century
1FLAJ.0613	Emigration and Estonians Aboard
1FLAJ.0614	Estonian Borderguard (1918-1940)
1FLAJ.0615	Politics of the Territories Bordering with the Republic of Estonia
1FLAJ.0616	History of Southern Africa
1FLAJ.0617	Methods of Teaching History
1FLAJ.0618	Rhetoric
1FLAJ.0701	Medieval History I
1FLAJ.0702	Early Modern History of Europe 1450-1650
1FLAJ.0703	History of the Noneuropean Civilizations

1FLAJ.0704	Sanskrit: Language and Culture
1FLAJ.0705	Military History from the 19th c.to the End of the World War I
1FLAJ.0706	Introduction to Methodology of History
1FLAJ.0707	Estonian Military History (1700–1917)
1FLAJ.0708	Computing for Historians:Databases NsdStat and CensSys
1FLAJ.0709	Introduction to the Problems of International Relations
1FLAJ.0710	Outlines of the History of Diplomatic and Consular Activities
1FLAJ.0711	History of Sweden
1FLAJ.0712	Modern History
1FLAJ.0713	Settlements and Settlement History in Europe
1FLAJ.0714	History of Asia
1FLAJ.0715	East- European History (from 1790–to 1917)
1FLAJ.0716	Ancient History
1FLAJ.0717	History of Ancient Rome
1FLAJ.0718	History of Ancient Greece
1FLAJ.0719	Historical Geography (Topography) of Greece and Rome
1FLAJ.0720	History of Poland from Ancient Times to 1918
1FLAJ.0721	History of Tartu University (1802–1918)
1FLAJ.0722	Theory and Method for Economic and Social History
1FLAJ.0723	Ancient Greek Culture from Homer to Aristotle
1FLAJ.0724	East-European History 1500–1800
1FLAJ.0725	Period of Enlightenment
1FLEE.0101	Introduction to Folklore. History of Estonian Folklore
1FLEE.0102	Folk Song I
1FLEE.0103	Folktale
1FLEE.0104	Riddles Proverbs and Sayings I
1FLEE.0105	Folk Belief and Customs I
1FLEE.0106	Folklore of Neighbour Nations. Russian (Slavic) Folklore
1FLEE.0107	Methods of the Study of Folklore. II
1FLEE.0108	Practice
1FLEE.0109	Proseminar
1FLEE.0110	Folk Song II
1FLEE.0111	Folktale
1FLEE.0112	Folk Music
1FLEE.0113	Folk Belief and Customs
1FLEE.0114	Folklore of Neighbour Nations II. Finnish Folklore
1FLEE.0115	Riddles Proverbs and Sayings II
1FLEE.0116	Methods of the Study of Folklore I
1FLEE.0117	Seminar on Folklore
1FLEE.0118	History of Folklore
1FLEE.0119	Relationships of Folklore to Neighbouring Disciplines
1FLEE.0120	Local Tradition
1FLEE.0121	Folk Song III
1FLEE.0122	Folktale
1FLEE.0123	Contemporary Folklore
1FLEE.0124	Postseminar
1FLEE.0201	Estonian Orthography
1FLEE.0202	Introduction to the Study of Estonian Language
1FLEE.0203	Vocabulary of the Estonian Literary Language
1FLEE.0204	Proseminar
1FLEE.0205	Estonian Dialects
1FLEE.0206	History of Estonian Sounds
1FLEE.0207	History of Estonian Language Planning
1FLEE.0208	History of the Vocabulary of the Estonian Language

1FLEE.0209	Historical Morphology of the Estonian Language
1FLEE.0210	Morphology of the Estonian Language
1FLEE.0211	Word-Formation of the Estonian Language
1FLEE.0212	Syntax of the Estonian Language
1FLEE.0213	Seminar
1FLEE.0214	Methods of the Study of Linguistic Variability
1FLEE.0215	Estonian Phonology
1FLEE.0216	Old Tartu Literary Language
1FLEE.0216	Language of Folk Song
1FLEE.0216	The Language of publicity
1FLEE.0217	Acoustics of Vowels on the Isles Estonian
1FLEE.0218	Dialectological Field Work
1FLEE.0219	Estonian Lexicography
1FLEE.0220	Postseminar
1FLEE.0221	Methods of Teaching the Estonian Language
1FLEE.0222	Estonian Syntax
1FLEE.0223	Morphology of the Estonian Language
1FLEE.0224	Syntax of the Estonian Language
1FLEE.0225	Word-Formation in Estonian
1FLEE.0301	History of Estonian Literature
1FLEE.0302	Introduction to Literary Theory
1FLEE.0303	Estonian Writers
1FLEE.0304	Main Features of Finnish and Baltic Literature
1FLEE.0305	Proseminar in Literature. Proseminar Paper
1FLEE.0306	Proseminar
1FLEE.0306	Course of 20th Century Russian Literature
1FLEE.0307	Textology and Text Analysis
1FLEE.0308	Seminar
1FLEE.0309	Children's Literature
1FLEE.0310	Main Trends of Estonian Literary Criticism
1FLEE.0311	Drama. Estonian Playwrights
1FLEE.0312	Estonian Prose Writers
1FLEE.0313	Estonian Poets
1FLEE.0314	Reception of A. H. Tammsaare's Novel "Truth and justice"
1FLEE.0315	Basic Principles of Drama and Theater Theory
1FLEE.0316	History of Estonian Theater and Drama I
1FLEE.0317	General Theater History I
1FLEE.0318	Theater and Drama of the Neighbouring Nations
1FLEE.0319	Classics of Drama I
1FLEE.0320	Proseminar in Theater Research. Proseminar Paper
1FLEE.0321	Methods of Theater and Drama Research I
1FLEE.0322	History of Estonian Theater and Drama II
1FLEE.0323	General Theater History II
1FLEE.0324	Classics of Drama II
1FLEE.0325	History of Estonian Literature
1FLEE.0326	Estonian Writers
1FLEE.0327	Methods of Teaching Literature
1FLEE.0328	Seminar in Didactics. Seminar Paper
1FLEE.0329	Estonian Writers
1FLEE.0330	History of Estonian Literature
1FLEE.0401	Finnish
1FLEE.0402	Typing and Keying in for Computers
1FLEE.0403	Introduction to the Estonian Language
1FLEE.0404	Introduction to Linguistics
1FLEE.0405	Outlines of Phonetics and Estonian Phonetics

1FLEE.0406	Estonian Spelling
1FLEE.0407	Estonian Morphology
1FLEE.0408	Composition of Estonian Words
1FLEE.0409	Finno-Ugric Languages and Peoples
1FLEE.0410	Proseminar
1FLEE.0411	Estonian Vocabulary and its History
1FLEE.0412	History of the Estonian Literary Language
1FLEE.0413	The System and History of Estonian Dictionaries
1FLEE.0414	Main Features of Estonian Semantics
1FLEE.0415	Estonian Ethnography
1FLEE.0416	Estonian Folklore
1FLEE.0417	Folklore Practice
1FLEE.0418	Seminar
1FLEE.0419	Estonian Historical Phonology and Morphology
1FLEE.0420	Estonian Dialects
1FLEE.0421	Language Theory
1FLEE.0422	Estonian Cultural Relations
1FLEE.0423	Postseminar
1FLEE.0424	Practice in Dialectology
1FLEE.0425	Estonian for Beginners
1FLEE.0426	Estonian for Beginners
1FLEE.0427	Estonian for Intermediate Learners
1FLEE.0428	Estonian for Intermediate Learners
1FLEE.0429	Practice in Estonian Writing
1FLEE.0430	Estonian Language Conversation Course II
1FLEE.0431	Estonian Language Conversation Course I
1FLEE.0432	Estonian Regional Studies
1FLEE.0501	History of Ancient Near-Eastern Literature
1FLEE.0502	History of Greek and Roman Literature
1FLEE.0503	Theory of Literature and Stylistics
1FLEE.0504	Methodology of Literary Criticism
1FLEE.0601	Finnish
1FLEE.0602	Country Study of Finland
1FLEE.0603	Language practice in Finnish
1FLEE.0604	Balto-Finnic Language: Livonian
1FLEE.0605	Introduction to the Phonetics of the Finno-Ugric Languages
1FLEE.0606	Finnish Dialects
1FLEE.0607	Sequel Course in Finnish
1FLEE.0608	Historical Morphology of the Finno-Ugric Languages
1FLEE.0609	History of the Finnish Language
1FLEE.0610	Advanced Course in Finnish
1FLEE.0611	History of Finland
1FLEE.0612	Introduction to Finnish Literature
1FLEE.0613	Conversation in Finnish
1FLEE.0614	Advanced Practice in Finnish
1FLEE.0615	Advanced Course in Finnish
1FLEE.0616	Practice
1FLEE.0617	Proseminar. Proseminar Paper
1FLEE.0618	Historical Phonetics of the Finnish
1FLEE.0619	History of Finnish Vocabulary
1FLEE.0620	Advanced Sequel Course in Finnish
1FLEE.0621	Basic Course in Finnish Literature
1FLEE.0622	Advanced Sequel Practice in Finnish
1FLEE.0623	Practice
1FLEE.0624	Seminar. Seminar Paper

1FLEE.0625	Historical Morphology of Finnish
1FLEE.0626	Sequel Course in Finnish Literature
1FLEE.0627	Finnish Cultural Contacts
1FLEE.0628	Some Basic Features of Finnish Semantics
1FLEE.0629	Course in Translation
1FLEE.0630	Further Advanced Course in Finnish
1FLEE.0631	Further Advanced Practice in Finnish
1FLEE.0632	Practice
1FLEE.0633	Postseminar
1FLEE.0635	Estonian: Linguistic Relationship
1FLEE.0636	The Livonian Language
1FLEE.0701	Country Study of Hungary
1FLEE.0702	Basic Course in Hungarian
1FLEE.0703	History of Research of Finno-Ugric Languages
1FLEE.0704	Practice
1FLEE.0705	Proseminar. Proseminar Paper
1FLEE.0706	Historical Phonetics of the Finno-Ugric Languages
1FLEE.0707	History of Finno-Ugric vocabulary
1FLEE.0708	Sequel Course in Hungarian
1FLEE.0709	More Distant Related Languages
1FLEE.0710	Practice
1FLEE.0711	Seminar. Seminar Paper
1FLEE.0712	History of Hungarian Language
1FLEE.0713	Advanced Course in Hungarian
1FLEE.0714	Fundamentals of Translation
1FLEE.0715	Actual Problems of Finno-Ugristics
1FLEE.0716	Practice
1FLEE.0717	Postseminar
1FLEE.0801	Creative Composition in Speaking and Writing
1FLEE.0802	Introduction to General Linguistics
1FLEE.0803	Estonian Phonetics
1FLEE.0804	Use of Computers in Text Processing
1FLEE.0805	Theory of Language
1FLEE.0806	Cognitive Semantics and Pragmatics
1FLEE.0807	History of Linguistics
1FLEE.0808	Introduction to General Linguistics
1FLEP.0101	Introduction to the Education of Hearing Impaired
1FLEP.0102	Remediation of Pupils with Learning Disabilities
1FLEP.0103	Methodology of Special and Remedial Instruction
1FLEP.0104	Psychodiagnostics of Exceptional Children
1FLEP.0105	Comparative Special Education
1FLEP.0106	Remedial Instruction of Mathematics
1FLEP.0107	Remedial Instruction of Nature Study
1FLEP.0108	Abnormal Psychology
1FLEP.0109	Special Preschool Education
1FLEP.0110	Introduction to Special Education
1FLEP.0111	Remedial Instruction of Geography
1FLEP.0201	Didactics of Mother Tongue
1FLEP.0202	Psychology of Speech Activity
1FLEP.0203	Speech Therapy
1FLEP.0204	Introduction to Logopedics and Phonetics
1FLFI.0101	Introduction to the History of Philosophy
1FLFI.0102	Philosophically Historicized Introduction to Philosophy
1FLFI.0103	Introduction to Aesthetics
1FLFI.0201	Introduction to Social and Political Philosophy

1FLFI.0202	Introduction to Philosophy for Medical Students
1FLFI.0301	Introduction to Philosophy
2FLFI.0302	Philosophical Foundations of Natural Science
1FLFI.0303	Philosophy of Time
1FLFI.0304	From Natural Philosophy to Philosophy of Science
1FLFI.0305	Problem of Determinism in History of Physics
2FLFI.0306	Philosophy and Methodology of Science (for postgraduates)
1FLFI.0307	Nature and Society
1FLFI.0308	Introduction to Philosophy for Philologists
1FLGR.0101	English Idioms
1FLGR.0102	English Lexicology
1FLGR.0103	Conversation Analysis
1FLGR.0104	Written Translation
1FLGR.0105	Practical English
1FLGR.0106	Practical English
1FLGR.0107	Society and Culture in Great Britain
1FLGR.0108	Academic Writing Course
1FLGR.0109	Education and Science in North America
1FLGR.0110	British Cultural Studies
1FLGR.0111	Language Learning and Teaching
1FLGR.0112	Teaching English Communication in Adult Groups
1FLGR.0113	Non-verbal Communication
1FLGR.0114	Semantics
1FLGR.0115	History of English-speaking Countries
1FLGR.0116	History of English-speaking Countries
1FLGR.0117	The 20th-Century Literature of the United States of America
1FLGR.0118	History of English Literature
1FLGR.0119	English Literature Seminar
1FLGR.0120	Victorian Poetry
1FLGR.0121	Business and Law English
1FLGR.0122	Aspects of Psycholinguistics: Bilingualism
1FLGR.0123	Contrastive Study of British and American Sounds
1FLGR.0124	Practical English Phonetics
1FLGR.0125	Theoretical Phonetics and Phonology
1FLGR.0126	English as a Second Foreign Language
1FLGR.0127	Society and Culture of English-speaking Countries
1FLGR.0128	Metaphors and Images: Literary and Linguistic Approach
1FLGR.0129	Modern Linguistics and English Linguistics
1FLGR.0130	Theory of English Grammar
1FLGR.0131	Modern English Linguistics and Grammar
1FLGR.0132	Introduction to Germanic Philology
1FLGR.0133	Language History I
1FLGR.0134	Language History
1FLGR.0135	Lexicography
1FLGR.0136	American and Canadian English
1FLGR.0137	Translation Theory
1FLGR.0138	Stylistics
1FLGR.0139	Translation Theory
1FLGR.0140	English as a Second Specialty
1FLGR.0141	English as a Second Specialty
1FLGR.0142	English as a Second Foreign Language
1FLGR.0143	Theory and Practice of Interpretation
1FLGR.0144	International Rules of Conference Interpretation
1FLGR.0145	English of Scientific Reporting
1FLGR.0146	English as a Second Specialty

1FLGR.0147	Interpretation
1FLGR.0148	Practical English Grammar
1FLGR.0149	Practical English Grammar
1FLGR.0201	1 shorter work
1FLGR.0202	Greek Tragedy
1FLGR.0203	Herodotos "Historiae"
1FLGR.0204	Latin
1FLGR.0205	Latin
1FLGR.0206	Latin
1FLGR.0207	Analysis of text
1FLGR.0208	Corrective phonetics of the French Language
1FLGR.0209	Civilization of France (geography)
1FLGR.0210	Analysis of the text
1FLGR.0211	Practice Translation
1FLGR.0212	Grammar of Spanish
1FLGR.0213	Introduction to the Classical Philology
1FLGR.0214	Horace. Ars Poetica
1FLGR.0215	Latin metrics
1FLGR.0216	Everyday life in ancient times: antiquities
1FLGR.0217	Practical Exercises in Latin
1FLGR.0218	Roman Poetry: Catullus and Horace
1FLGR.0219	Latin
1FLGR.0220	Latin
1FLGR.0221	Latin
1FLGR.0222	Oral and Written Practical French
1FLGR.0223	Translation into French
1FLGR.0224	Translation into Estonian
1FLGR.0225	Interpretation
1FLGR.0226	About the literature of Finno-Ugric Peoples Living in Russia
1FLGR.0227	Grammar of French
1FLGR.0228	Stylistics of French
1FLGR.0229	Lexicology of French
1FLGR.0230	Latin
1FLGR.0231	Latin
1FLGR.0301	Introduction to Literary Theory
1FLGR.0302	Modernistic and Avant-garde Tendencies in the 20th Century
1FLGR.0303	20th-Century Novel
1FLGR.0304	History of World Literature (From Middle Ages to 18th cent.)
1FLGR.0305	Introduction to the Culture History of Spain and Spanish America
1FLGR.0306	Introduction to the Literature of Spain and Spanish America
1FLGR.0307	Translation theory and practical translation
1FLGR.0308	Classics of World Literature
1FLGR.0309	History of World Literature
1FLGR.0310	History of World Literature from the End of the 19th Century to 1990
1FLGR.0311	History of World Literature (19th Century)
1FLGR.0312	History of Greek and Roman Literature
1FLGR.0313	Historical Phonetics and Morphology of Greek
1FLGR.0314	Introduction to Greek
1FLGR.0315	History of Greek Literature
1FLGR.0316	Greek Authors (Poetry)
1FLGR.0317	Greek Authors ("Gorgias" of Plato)
1FLGR.0318	Classics of World Literature
1FLGR.0319	Classics of World Literature

1FLGR.0401	Synchronous Translation
1FLGR.0402	General Linguistics
1FLGR.0403	Semantics
1FLGR.0404	Textlinguistics
1FLGR.0405	Linguistic Analysis of Literary Texts.
1FLGR.0406	Practical German. Grammar.
1FLGR.0407	History of German I
1FLGR.0408	History of German II
1FLGR.0409	Introduction to Contemporary German Literary Science
1FLGR.0410	Stories by Thomas Mann
1FLGR.0411	Psychoanalytical Literary Science
1FLGR.0412	Confrontational Linguistics
1FLGR.0413	Practical German
1FLGR.0414	Practical German
1FLGR.0415	German
1FLGR.0416	German(Text Analysis+Conversation)
1FLGR.0417	Practical German
1FLGR.0418	Practical German
1FLGR.0419	Practical German
1FLGR.0420	Practical German
1FLGR.0421	Theoretical Grammar of German
1FLGR.0422	German Stylistics
1FLGR.0423	Practical Grammar of German
1FLGR.0424	German
1FLGR.0425	German
1FLGR.0426	German
1FLGR.0427	Listening Comprehension, Writing Course
1FLGR.0428	Listening Comprehension, Writing Course
1FLGR.0429	German
1FLGR.0430	German Literature
1FLGR.0431	German Lexicology
1FLGR.0432	Art and Literature in Austria at the Turn of the Century
1FLGR.0433	Austrian Civilization
1FLGR.0434	Introduction to Literary Science 3
1FLGR.0435	German (Conversation)
1FLGR.0436	Introduction to Literary Science 2
1FLGR.0437	Contemporary Swiss Literature
1FLGR.0438	German Phonetics
1FLGR.0439	Contemporary Swiss Literature
1FLGR.0440	Practical German
1FLGR.0441	Austrian Literature from the 1970s to the Present
1FLGR.0442	Swedish
1FLGR.0443	Swedish Literature
1FLKE.0101	German
1FLKE.0201	English
1FLKE.0301	Swedish
1FLKE.0303	Language and Culture of France
1FLKE.0401	Russian
1FLKE.0501	Estonian
1FLKU.0001	Cultural History of Estonia until 1918
1FLKU.0002	Geography and school Geography in Estonia until 1944
1FLKU.0003	Sources of Estonian Cultural History
1FLKU.0004	History of World Cinematography
1FLKU.0005	Aesthetics and Means of Expression in Cinematography
1FLKU.0006	Cultural Anthropology

1FLKU.0007	Myths and Rites in Anthropology
1FLKU.0008	World Cultures
1FLKU.0009	Methodology of Cultural Research
1FLKU.0010	Introduction to Sociology of Culture
1FLKU.0011	History of Music
1FLKU.0012	Elementary Theory of Music and Solfeggio
1FLKU.0013	Fundamentals of Composition
1FLKU.0014	Handicraft
1FLKU.0015	Catering and Domestic Science
1FLKU.0016	Fundamentals of Interior Design
1FLKU.0017	Teaching of Colouring and Materials
1FLKU.0018	National Textile Art
1FLKU.0019	Remedial Instruction of Handicraft
1FLKU.0020	Art Education and Methodology
1FLKU.0021	Methodology of Teaching the Folk-art
1FLKU.0101	Painting
1FLKU.0102	Drawing
1FLKU.0103	Fundamentals of Composition and Coloring
1FLKU.0104	Plastic Anatomy
1FLKU.0105	Fundamentals of Graphic Art
1FLKU.0106	Fundamentals of Sculpture
1FLKU.0107	History of art
1FLPH.0101	Developmental Psychology I
1FLPH.0102	Developmental Psychology II
1FLPH.0103	Experimental Developmental Psychology
1FLPH.0104	Fundamentals of School Psychology
1FLPH.0105	Language Development in Children
1FLPH.0201	Introduction to Psychology
1FLPH.0202	General and Justice Psychology
1FLPH.0203	Psychology
1FLPH.0204	Psychology
1FLPH.0205	Introduction to Clinical Psychology
1FLPH.0206	Clinical Psychology
1FLPH.0207	Seminar in Clinical Psychology
1FLPH.0208	Coping Skills
1FLPH.0209	Ethical and Methodological Issues of Counseling
1FLPH.0210	Neuropsychology
1FLPH.0211	Psychopharmacology
1FLPH.0212	Neurochemistry
1FLPH.0301	Individual Differences II
1FLPH.0302	Hearing Psychology
1FLPH.0303	Introduction to Social Psychology
1FLPH.0304	Social Psychology
1FLPH.0305	Survey Methods
1FLPH.0306	Applied Psychology
1FLPH.0307	Managerial Psychology and Major Theories of Leadership
1FLPH.0308	Methodology I
1FLPH.0309	Experimental Psychology
1FLPH.0310	Psychology of Communication
1FLPH.0311	Formal Logic
1FLPH.0312	Psychology of Christian Personality
1FLPH.0313	Psychology of Christian Family
1FLPK.0101	Teaching Study Skills
4FLPK.0102	Methods of Teaching
1FLPK.0103	Achieving Discipline in School-lesson

2FLPK.0104	Family Education
2FLPK.0105	School and Children in the Stream of Information
1FLPK.0106	Educational Systems in Northern Countries
4FLPK.0107	Schoolmaturity
4FLPK.0108	Developmental Psychology
4FLPK.0109	Psychology of Reading and Writing
1FLPK.0110	Study of Family Life
4FLPK.0110	Study of Family Life
2FLPK.0111	Research Methods in Education
1FLPK.0112	Educational Psychology
2FLPK.0112	Educational Psychology
1FLPK.0113	Interpersonal Communication
4FLPK.0114	Supporting Relationship. Consulting. Advising
4FLPK.0115	Evaluation in Educational (in Study Process)
4FLPK.0116	Personal Adjustment in Adolescence
1FLPK.0201	History of Education
2FLPK.0202	Instructional Processes in Higher Education
1FLPK.0203	Innovation in Education and Educational Politic
4FLPK.0204	Comparative School Management
2FLPK.0205	Adult Education
4FLPK.0205	Adult Education
4FLPK.0206	Classification and Specification of Educational Objectives
4FLPK.0207	Psychological Foundations and Methods of the Tests Construction
4FLPK.0208	Psychological Foundation of Learning
2FLPK.0209	Innovation in Education
4FLPK.0210	Development of Morale and Social Consciousness in Students
1FLPK.0211	Educational Philosophy
2FLPK.0212	Educational Theory
1FLPK.0213	Comparative Education
4FLPK.0214	Educational Politic
2FLPK.0215	Continuing Education
1FLSE.0101	The Russian Religious-philosophical Thought
1FLSE.0102	Poetry as Semiotics
1FLSE.0103	History of Semiotics
1FLSE.0104	History of Semiotics: Main Stages
1FLSE.0105	Comprehension of Text of Culture
1FLSE.0106	Byzantium and Russia: Genesis and Typology
1FLSS.0101	Introduction to Sociology
1FLSS.0102	Methodology of Sociological Research
1FLSS.0103	History of Sociology
1FLSS.0104	Contemporary Sociological Theory
1FLSS.0105	Sociology of Education
1FLSS.0301	Introduction to Social Work
2FLSS.0301	Introduction to Social Work
1FLSS.0302	Ethic, Values and Principles of Social Work Practice
2FLSS.0302	Ethic, Values and Principles of Social Work Practice
1FLSS.0303	Social Politics and Social Policy I
2FLSS.0303	Social Politics and Social Policy
1FLSS.0304	Human Diversity and the Risk Groups of Population
2FLSS.0304	Human Diversity and the Risk Groups of Population
1FLSS.0305	Human Development
2FLSS.0305	Human Development
1FLSS.0306	Field Work (observation on workplace)
2FLSS.0306	Informal Resources of Social Work

1FLSS.0307	Strategies and Techniques of Interviews
2FLSS.0307	Fundamentals of Interpersonal Communication
1FLSS.0308	Introduction to Human Communication
2FLSS.0308	Group Processes
1FLSS.0309	Group Processes
2FLSS.0309	Social Coping
1FLSS.0310	Coping Skills in Social Environment
2FLSS.0310	Social Work with Families
1FLSS.0311	Social Work with Families
2FLSS.0311	Organizational Management
1FLSS.0312	Practice in Skills of Interviewing
2FLSS.0312	Interviewing Strategies and Techniques
1FLSS.0313	Groupwork Methods
2FLSS.0313	Field Practice Supervision
1FLSS.0314	Family Therapy
2FLSS.0314	Practice in Skills of Interviewing
1FLSS.0315	Self-regulation Training for Helping Professionals
2FLSS.0315	Groupwork Methods
2FLSS.0316	Family Therapy
2FLSS.0317	Personality of the Helper
2FLSS.0318	Field Work I
2FLSS.0319	Field Work II
1FLVE.0201	Contemporary Russian Language. Morphology
1FLVE.0202	Contemporary Russian Language. Word-derivation
1FLVE.0203	Normative Grammar of Modern Russian
1FLVE.0204	Normative Grammar of Modern Russian
1FLVE.0205	Modern Russian language. Phraseology
1FLVE.0206	Modern Russian language. Phonetics
1FLVE.0207	Modern Russian language. Lexicography
1FLVE.0208	Historical Grammar of Russian
1FLVE.0209	Old Slavic of the Church
1FLVE.0210	History of Standard Russian
1FLVE.0211	Principles to Etymology
1FLVE.0212	Syntax of Pragmatics
1FLVE.0213	Modern Russian language. Syntax
1FLVE.0214	Principles of the Theory of Linguistics
1FLVE.0215	Ethnolinguistics
1FLVE.0216	Text Stylistics
1FLVE.0217	The Principles of Language Analysis
1FLVE.0218	Language and Man
1FLVE.0219	Practical Russian
1FLVE.0301	History of Russian Literature
1FLVE.0302	History of Russian Literary Criticism
1FLVE.0303	Russian Archaism at the Beginning of the 19th Century
1FLVE.0304	Contemporary Russian Literature
1FLVE.0305	National and "adopted" in the Structure of Russian Literary Consciousness
1FLVE.0307	Principles of Literary Theory
1FLVE.0308	Methods and Methodology of Text Analysis
1FLVE.0309	XX Century Russian Literature
1FLVE.0401	Principles of Translation Theory
1FLVE.0402	Translation Course
1FLVE.0403	History of Estonian-Russian Cultural and Literary Relations
1FLZU.0101	Methods of Scientific Work
1FLZU.0102	Cultural History

1FLZU.0103	Estonian Literature
1FLZU.0104	History of Eastern Europe
1FLZU.0105	History of Journalism
1FLZU.0106	History of Estonian Journalism
1FLZU.0201	Introduction to Informatics
1FLZU.0202	Newspaper Layout
1FLZU.0203	Methods of Communication
1FLZU.0204	Legal and Ethical Regulation of Mass Media
1FLZU.0205	Working process of Journalists
1FLZU.0206	Structure of Mass Media in Estonia
1FLZU.0207	Organizing of Work of Editorial Board
1FLZU.0208	Newspaper Writing Analyze
1FLZU.0209	News Reporting and Writing
1FLZU.0210	Feature
1FLZU.0211	Editorial Writing
1FLZU.0212	Foreign Press
1FLZU.0213	Social Psychology
1FLZU.0214	Psychology of Persuasion
1FLZU.0215	Theory of Public Opinion
1FLZU.0216	Sociology of Mass Communication
1FLZU.0217	Audience of Mass Media in Estonia
1FLZU.0218	Theories of Mass Communication

Füüsika-Keemia teaduskond

Faculty of Physics and Chemistry

1FKEF.0101	Optics
1FKEF.0102	Practical Work in Optics
1FKEF.0103	Electricity and Magnetism
1FKEF.0104	Practical Work in Electricity and Magnetism
1FKEF.0105	Principles of Lasers
1FKEF.0106	Introduction to Plasma Physics
1FKEF.0107	Measurement Methods of High-speed Electrical Processes
1FKEF.0108	Physics
1FKEF.0109	Laboratory of Physics
1FKEF.0110	Problems in Physics
1FKEF.0111	Selected Topics in Physics
1FKEF.0201	Introduction to Physical Measurements
1FKEF.0202	Principles of Electronics
1FKEF.0203	Practical Work in Nuclear Physics
1FKEF.0204	Practical Work in Spectroscopy
1FKEF.0205	Principles of Solid State Electronics
1FKEF.0206	Principles of Semiconductor Physics
1FKEF.0207	Practical Work in Semiconductor Physics
1FKEF.0208	Measuring and Instrumentation
1FKEF.0209	Bases of the Information Theory and Measurement Methods
1FKEF.0210	Introduction to Metrology
1FKEF.0211	Digital Electronics I
1FKEF.0212	Practical Work in Digital Electronics
1FKEF.0213	Nonlinear Circuits
1FKEF.0214	Pulse Technique
1FKEF.0215	Magnetic Resonance Methods in Physics and Chemistry
1FKEF.0216	Processing of Analogue Signals
1FKEF.0217	Applied Optics

1FKEF.0218	Optoelectronics
1FKEF.0219	Measuring and Control Systems
1FKEF.0220	Luminescence
1FKEF.0221	Dosimetry
1FKEF.0222	Technology of Electronic and Optoelectronic Devices
1FKEF.0223	C Programming Language
1FKEF.0224	Microscopy and Physical Microanalysis of Solids
1FKEF.0225	Digital Electronics II
1FKEF.0226	Fundamentals of Physical Metrology
1FKEF.0227	High Vacuum Technology
1FKEF.0228	Physics
1FKEF.0229	Practical Work in Physics
1FKEF.0301	Interaction of Ionizing Radiation with Matter
1FKEF.0302	Spectroscopy of Molecules and Crystals
1FKEF.0303	Theory of Groups
1FKEF.0304	Theory of Condensed Matter
1FKEF.0305	Experimental Cryoengineering
1FKEF.0306	Special Practical Work
1FKEF.0307	Introduction to Solid State Physics
1FKEF.0308	Applied Optics
1FKEF.0309	Practical Work in the X-ray Crystallography
1FKEF.0310	Methods of Crystallographic Studies
1FKEF.0311	Semiconductor and Insulator Structures
1FKFD.0101	Physics Didactics
1FKFD.0102	Physics Laboratory at School
1FKFD.0103	Methods of Solving Problems in Physics
1FKFD.0104	Methods of Teaching Physics in Basic School
1FKFD.0105	Methods of Teaching Physics in Secondary School
1FKFD.0106	Practical Teaching Training
1FKFD.0107	Didactics of Physics (special seminar)
1FKFD.0108	Teaching Physics in Estonia and Abroad
1FKFD.0109	Methods of Formation of Physical Conceptions
1FKFD.0110	Direction of Students' Activities in Physics Lesson
1FKFD.0111	Methodical Set for Physics Training
1FKFD.0112	Application of Graphs Theory in Physics Training
1FKFD.0113	Control and Estimating of Students Knowledge in Physics
1FKFD.0114	Phenomenal Physics
1FKFD.0115	Models of Classical Physics
1FKFD.0116	Objectivation of Schoolphysics
1FKFD.0117	Technical Aids for Teaching Physics
1FKFD.0118	Physics Laboratory of a Secondary School
1FKFD.0119	Computer-aided Design
1FKFD.0120	Computer Electronics
1FKFE.0101	Inorganic Chemistry
1FKFE.0102	Chemistry Bases
1FKFE.0103	Inorganic Chemistry
1FKFE.0104	Inorganic Chemistry
1FKFE.0105	Chemistry and Geochemistry
1FKFE.0106	General Chemistry
2FKFE.0107	Selected Chapters of Inorganic Chemistry
2FKFE.0108	Solid State Chemistry
1FKFE.0109	Problem Solving for Chemistry
1FKFE.0301	Fundamentals of Physical Chemistry
1FKFE.0302	Physical Chemistry
1FKFE.0303	Inorganic Chemistry

1FKFE.0304	Physical and Colloid Chemistry, Instrumental Analysis
1FKFE.0305	Physical Chemistry
1FKFE.0306	Physical and Colloid Chemistry
2FKFE.0307	Thermodynamics of Irreversible Processes
3FKFE.0308	Trace Elements in Environment and Electroanalysis
2FKFE.0309	Theoretical Electrochemistry
1FKFE.0310	Applied Electrochemistry
2FKFE.0401	Didactics of Chemistry
1FKFE.0402	Demonstrations in Chemistry
1FKFE.0501	Colloid Chemistry
1FKFE.0502	Colloid and Surface Chemistry
1FKFE.0503	Colloid and Surface Chemistry
1FKFE.0504	Environmental Chemistry
1FKFE.0505	Environmental Chemistry
2FKFE.0506	Chemical and Thermodynamical Base of Natural Processes
1FKFE.0507	Environmental Analysis
1FKFE.0508	Metrology and Data Management
2FKFE.0509	Basic Environmental Chemistry for Teachers
1FKFE.0510	Ecotoxicology
1FKKF.0101	Remote Sensing of Vegetation
2FKKF.0102	Radiative Transfer
2FKKF.0103	Radiative Transfer in Vegetation Canopies
2FKKF.0104	Statistical Analysis of Time Series
1FKKF.0201	Principles of Geophysics
1FKKF.0202	Meteorological Observations and Experiment
1FKKF.0203	Introduction to Atmospheric Dynamics
1FKKF.0204	Environmental Science
1FKKF.0205	Meteorological Instrument Laboratory Training
1FKKF.0206	General Meteorology
1FKKF.0207	Synoptic Meteorology I
1FKKF.0208	Meteorological Observations Training
1FKKF.0209	Meteorology and Climatology
2FKKF.0210	Physical Climatology
1FKKF.0211	Physics and Photochemistry of Middle Atmosphere I
2FKKF.0212	Physics and Photochemistry of Middle Atmosphere II
2FKKF.0213	Atmospheric Dynamics
2FKKF.0214	Boundary Layer Meteorology
2FKKF.0215	Synoptic Meteorology II
1FKKF.0301	Mechanics
1FKKF.0302	Molecular Physics
1FKKF.0303	Practical Work in Mechanics
1FKKF.0304	Practical Work in Molecular Physics
1FKKF.0305	Medical Physics
1FKKF.0306	Medical Physics
1FKKF.0307	Design and Analysis of Experiment
1FKKF.0308	Statistical Hydromechanics
1FKKF.0309	Remote Sensing
1FKKF.0310	Remote Sensing Laboratory Training
1FKKF.0311	Atmospheric Optics and Actinometry
1FKKF.0312	Optical Radiation Measurements
1FKKF.0313	Chemistry of Air
2FKKF.0314	Physics of Aerosols
2FKKF.0315	Atmospheric Electricity
1FKKF.0316	Introduction to Marine Physics
1FKKF.0317	Ocean Dynamics

2FKKF.0318	Air-Sea Interaction
1FKKF.0319	Dosimetry in the Environment
1FKKM.0101	Analytical Chemistry
1FKKM.0102	Analytical Chemistry
1FKKM.0103	Methods of Instrumental Analysis
2FKKM.0104	Physical Methods of Analysis in Chemistry
2FKKM.0105	Atomic Spectrometric Meth.and Environment. Analytical Chem
3FKKM.0106	Chromatography, Electrophoresis and Massspectrometry
2FKKM.0107	Atomspectral Analysis Methods
2FKKM.0108	Organic Reagents in the Modern Analytical Chemistry
2FKKM.0109	Methods of Separating, Masking and Concentration of Micro-Elements
2FKKM.0110	Main Methods of the Analytical Chemistry of Elements
3FKKM.0111	Catalymetric (Kinetic) Analysis
1FKKM.0112	Technical Analysis
1FKKM.0201	Protein Purification
1FKKM.0202	Introduction to Physical Biochemistry
1FKKM.0203	Biokinetics
1FKKM.0401	Theoretical Chemistry
1FKOK.0101	Organic Chemistry
1FKOK.0102	Organic Chemistry
1FKOK.0103	Polymer Chemistry
1FKOK.0104	Chemical Engineering
1FKOK.0105	Biochemistry
1FKOK.0106	Environmental Protection
2FKOK.0107	Chemistry of Materials
1FKOK.0108	Organic Chemistry
1FKOK.0109	Organic Chemistry
2FKOK.0110	Reaction Mechanisms
2FKOK.0111	Physical Organic Chemistry
1FKOK.0112	Methods of Organic Synthesis
1FKOK.0113	Textile Chemistry
1FKOK.0114	Leather Chemistry
1FKOK.0115	Procedures and Apparatuses of Textile Industry
1FKOK.0116	Analytical Biochemistry
1FKOK.0117	Chemistry of Dyestuffs
1FKOK.0118	Chemistry of Materials
1FKOK.0119	Chemistry in the Conservation and Restauration
1FKOK.0120	Designing of Organic Synthesis
1FKOK.0121	Structural analysis
1FKOK.0122	Chromatography
1FKOK.0123	Special Laboratory Work in Organic Synthesis
1FKOK.0124	Organic Chemistry
1FKTF.0101	Physics of the Universe
1FKTF.0102	Classical astronomy
1FKTF.0103	General Astrophysics: Observation
1FKTF.0104	Galactic Physics
1FKTF.0105	General Astrophysics: Theory
1FKTF.0106	Astronomical Techniques
1FKTF.0107	Data Analysis in Astronomy
1FKTF.0108	History of Astronomy
1FKTF.0109	Physics of Irreversible Processes
1FKTF.0201	Galactic Astronomy
2FKTF.0202	Theoretical Cosmology

2FKTF.0203	Observational Cosmology I
3FKTF.0204	Observational Cosmology II
2FKTF.0205	Stellar dynamics
1FKTF.0206	Cosmography I
1FKTF.0301	Atomic and Nuclear Physics
1FKTF.0302	Quantum Mechanics
1FKTF.0303	Thermodynamics and Statistical Physics
1FKTF.0304	Quantum Mechanics II
2FKTF.0305	Radiation Theory
2FKTF.0306	Green's Functions
1FKTF.0307	Nonlinear Optics
1FKTF.0401	Vector and Tensoranalysis
1FKTF.0402	Calculus of Variations
1FKTF.0403	Complex Variable Functions
1FKTF.0404	Equations of Mathematical Physics
1FKTF.0405	Electrodynamics
1FKTF.0406	Numerical Methods
1FKTF.0407	Continuous Groups
1FKTF.0408	Tensors and Spinors
1FKTF.0409	Electrodynamics II
1FKTF.0410	General Relativity
1FKTF.0411	History of Physics
1FKTF.0412	Quantum Theory of Fields
1FKTF.0413	Supersymmetry
1FKTF.0414	Physics of Elementary Particles
2FKTF.0415	Theory of Elementary Particles

Kehakultuuriteaduskond

Faculty of Physical Education

1KKSB.0101	Functional Morphology
1KKSB.0102	Biomechanics of Human Movement
1KKSB.0103	Exercise Biology
1KKSB.0104	Biometrics of Sports
1KKSB.0105	Exercise Therapy (Specialty)
2KKSB.0106	Kinesiology
1KKSB.0107	Physiological Aspects of Muscular Fatigue
1KKSB.0108	Effect of Exercise on the Regeneration of Skeletal Muscle
1KKSB.0109	Defence of Skeletal Muscle Myofibrilla Proteins' Turnover Rate on Physical Activity and its Physiological Significance
1KKSB.0110	Dependence of Physical Working Capacity on Specific Adaptive Changes in Skeletal Muscle During Endurance, Sprint and Strength Training
1KKSB.0111	Reflexotherapy: Health Maintenance with Oriental Methods
1KKSB.0112	Reflexotherapy II: Point Pressure in the First Aid and with some Disorders of Neuromuscular System
2KKSB.0113	Determination of the Molecular Structure of the Skeletal Muscle and its Significance in Top Sport
1KKSB.0114	Preventive Role of Exercise on glucocorticoids-Caused Myopathy
1KKSB.0115	Kinesitherapy: Special Exercise Therapy in Sports and Rehabilitation
2KKSB.0116	Neuromuscular Performance Testing
1KKSB.0117	Data Processing, Designing of Graphs and Text Editing on

	Personal Computer
2KKS.B.0118	Functional Morphology and Kinesiology
1KKS.B.0201	Exercise Physiology
1KKS.B.0202	Biochemistry of Exercise
1KKS.B.0203	Health Education (General Course)
1KKS.B.0204	Health Education (Additional course)
1KKS.B.0205	Basic of Scientific Research
1KKS.B.0206	Ontogenetic Physiology
2KKS.B.0207	Training Physiology and Biochemistry
1KKS.B.0208	Healthy Life-style
1KKS.B.0209	Specific Biochemical Adaptation of Physical Training
2KKS.B.0210	Basic of Scientific Research
1KKSP.0101	Physical Education (Specialty)
1KKSP.0102	Psychology
1KKSP.0103	Psychology of Sports
1KKSP.0104	History of Sports
1KKSP.0105	Physical Education
1KKSP.0106	Motor Control and Motor Learning
1KKSP.0107	Gymnastics (General Course)
1KKSP.0108	Rhythmics Gymnastics for Women (General Course)
1KKSP.0109	Rhythmics (General Course)
1KKSP.0110	Rhythmics Sports Gymnastics (Special Course)
1KKSP.0111	Rhythmics Sports Gymnastics (Coaching)
1KKSP.0112	Gymnastics for Middle-Aged and Elderly Persons
1KKSP.0113	Aerobics
1KKSP.0114	Physical Education for Pregnant women and Preparation for Active Childbirth
1KKSP.0115	Self-regulation in Sports
1KKSP.0116	Using of Integrative Teaching Method in Skiing Lessons
1KKSP.0117	Good Manners
1KKSP.0118	Pedagogical and Kinanthropology
2KKSP.0119	Kinanthropometry
1KKSP.0120	Rhythmic Gymnastics for Women
1KKTG.0101	Coaching Education
1KKTG.0102	Coaching Education (Additional Course)
1KKTG.0103	Track and Field (General Course)
1KKTG.0104	Track and Field (Special Course)
1KKTG.0105	Track and Field (Coaching)
1KKTG.0106	Track and Field (Additional Course)
1KKTG.0107	Basketball (General Course)
1KKTG.0108	Volleyball (General Course)
1KKTG.0109	Tennis (General Course)
1KKTG.0110	Badminton (General Course)
1KKTG.0111	Handball (General Course)
1KKTG.0112	Baseball (General Course)
1KKTG.0113	Football (General Course)
1KKTG.0114	Introduction to the Theory of Sportsgames
1KKTG.0115	Handball (Special Course)
1KKTG.0116	Basketball (Special Course)
1KKTG.0117	Volleyball (Special Course)
1KKTG.0118	Basketball (Coaching)
1KKTG.0119	Volleyball (Coaching)
1KKTG.0120	Handball (Coaching)
1KKTG.0121	Skiing (General Course)
1KKTG.0122	Orienteering (General Course)

1KKTG.0123	Wintercamp
1KKTG.0124	Skiing (Special Course)
1KKTG.0125	Skiing (Coaching)
1KKTG.0126	Swimming (General Course)
1KKTG.0127	Swimming (Special Course)
1KKTG.0128	Swimming (Additional Course)
1KKTG.0129	Swimming (Coaching)
1KKTG.0130	Canoeing (Special Course)
1KKTG.0131	Canoeing (Coaching)
1KKTG.0132	Rowing (Special Course)
1KKTG.0133	Rowing (Coaching)
1KKTG.0134	Heavy Athletics (General Course)
1KKTG.0135	Self-defence (General Course)
1KKTG.0136	Wrestling (Special Course)
1KKTG.0137	Bodybuilding (Special Course)
1KKTG.0138	Modern Pentathlon (Special Course)
1KKTG.0139	Wrestling (Coaching)
1KKTG.0140	Bodybuilding (Coaching)
2KKTG.0141	Coaching Education
1KKTG.0142	Theory of Physical Exercises and Sport
1KKTG.0143	Skiing (Additional Course)

Majandusteaduskond

Faculty of Economics

1MJMM.0101	Introduction to Business Statistics
1MJMM.0102	Applied Business Statistics ST
1MJMM.0103	Economical Statistics (Special Topics)
1MJMM.0104	Business Forecasting
1MJMM.0105	Special Topics in Accounting
1MJMM.0106	Systems Analysis
1MJMM.0201	Principles of Economics
1MJMM.0202	Econometric Modelling I
1MJMM.0203	Econometric Modelling II
1MJMM.0204	Introduction to Operation Research
1MJMM.0205	Introduction to Econometrics
1MJMM.0206	Mathematical methods of Operation Research
1MJMM.0207	Econometrics
1MJMM.0301	Principles of Computing I
1MJMM.0302	Principles of Computing II
1MJMM.0303	Special Course on Computer Programming
1MJMM.0304	Artificial Intelligence
1MJMM.0305	Data Base Systems
1MJMM.0306	System Programming
1MJMM.0307	Information Systems
1MJMR.0101	Economic Policy (Advanced Level)
1MJMR.0102	Economic Policy (Basic Level)
1MJMR.0103	Co-operations base
1MJMR.0104	Competition Policy
1MJMR.0105	Entrepreneurship
1MJMR.0106	Management of Privatization
1MJMR.0107	Economic Cooperation and its Using in Estonia
2MJMR.0201	Applied Macroeconomics
1MJMR.0201	Applied Macroeconomics

1MJMR.0202	Agricultural Business
1MJMR.0203	Environmental Economics
1MJMR.0204	Management of Small Business (Aspect of Agribusiness)
1MJMR.0205	Principles of Agriculture
1MJMR.0301	Principles of Taxation
1MJMR.0302	Principles of Taxation
1MJMR.0303	Fiscal Policy
1MJMR.0304	Urban and Regional Economics
1MJRA.0101	Basics of Accounting I
1MJRA.0102	Basics of Accounting II
1MJRA.0103	Intermediate Accounting
1MJRA.0105	Auditing
1MJRA.0106	Accounting for Governmental and Nonprofit Organizations
1MJRA.0107	Accounting for Taxis
1MJRA.0108	Corporation Accounting
1MJRA.0201	Monetary and Credit Policy of Central Bank
1MJRA.0202	International Financial Markets
1MJRA.0203	Money and Capital Markets
1MJRA.0204	Financial Intermediation
1MJRA.0205	Stock Exchange
1MJRA.0206	Crediting
1MJRA.0207	Monetary and Finance
1MJRA.0208	International Financial Markets
1MJRA.0209	Money and Banking
1MJRA.0210	Insurance Finance
1MJRA.0301	Corporate Finance I
1MJRA.0302	Corporate Finance II
1MJRA.0304	Investments Management
1MJRA.0305	Corporate Finance
1MJRA.0306	Finance of Small Firm
2MJRA.0307	Corporate Finance
1MJRA.0308	Introduction to Financial Management
1MJRA.0309	International Financial Management
1MJRA.0310	Corporations
1MJRA.0401	Financial Statement Analysis
1MJRA.0402	Cost Accounting
1MJRA.0403	Managerial Accounting
1MJRA.0404	Accounting Terminology in Foreign Languages
1MJRA.0405	Business Analysis Methods
1MJRA.0406	Business Analysis
1MJRA.0407	International Accounting
1MJRA.0408	Accounting in Foreign Firms
1MJRE.0101	Microeconomics
1MJRE.0102	Macroeconomics
2MJRE.0105	Economics (Post-graduate Level)
1MJRE.0106	Principles of Economics
1MJRE.0107	Basic Economics
1MJRE.0108	Labours Market
1MJRE.0109	Estonian Development's Conceptions
1MJRE.0110	Modern Economic Theories
1MJRE.0111	Living Standard
1MJRE.0201	International Monetary Theory
1MJRE.0202	Foreign Trade Theory
1MJRE.0203	International Trade Policy
1MJRE.0204	Fundamentals of World Economy I

1MJRE.0205	Fundamentals of World Economy II
1MJRE.0206	International Business I
1MJRE.0207	International Business II
1MJRE.0208	International Marketing
1MJRE.0209	Economic Development Strategies
1MJRE.0210	Export Strategies and Techniques
1MJRE.0211	International Economic Relations
1MJRE.0301	Business Administration
1MJRE.0401	History of World Economy
1MJRE.0402	History of Estonian Economy
1MJRE.0403	History of Economics
1MJRE.0404	Economy of the North States
1MJTJ.0101	Principles of Trading
1MJTJ.0102	Wholesale Management
1MJTJ.0103	Business Management I
1MJTJ.0104	Business Management II
1MJTJ.0105	Logistics
1MJTJ.0106	Business Analysis
1MJTJ.0107	Service Marketing
1MJTJ.0108	Marketing in Retailing
1MJTJ.0109	Principles of Tourism Economics
1MJTJ.0110	Foreign Trade
1MJTJ.0201	Basic Marketing
1MJTJ.0202	Product and Strategy of Production
1MJTJ.0203	Marketing Management
1MJTJ.0204	Advertising
1MJTJ.0205	Marketing Research
1MJTJ.0206	Business Marketing
1MJTJ.0301	Organizational Behaviour
1MJTJ.0302	Sales Personnel Management
1MJTJ.0303	Leadership
1MJTJ.0304	Personnel-Human Resource Management
1MJTJ.0306	Principles of Management
1MJTJ.0307	Strategic Management

Matemaatikateaduskond

Faculty of Mathematics

1MTAT.0301	Algorithms and Data Structures
1MTAT.0302	Database Theory
1MTAT.0303	Computer Graphics
1MTAT.0304	Computer Networks
1MTAT.0305	C++ Programming
1MTAT.0306	Didactics of Informatics
1MTAT.0307	Information Systems Design
1MTAT.0308	Operating Systems
1MTAT.0309	PC Assembler
1MTAT.0310	Computer Programming I
1MTAT.0311	Computer Programming II
1MTAT.0312	Applications Software: TEX
1MTAT.0313	Applications Software: UNIX and INTERNET
1MTAT.0314	Applications Software: WordPerfect
1MTAT.0315	Introduction to Computers
1MTAT.0316	Artificial Intelligence II

1MTAT.0317	Educational Software
1MTAT.0318	Common Informatics
1MTAT.0501	Formal Logic
1MTAT.0502	Elements of Computer Science
1MTAT.0503	Methods of Translation
1MTAT.0504	Theory of Algorithms (Recursion Theory)
2MTAT.0505	Algebraic Methods in Computer Science
2MTAT.0506	Automatical Theorem Proving
1MTAT.0507	Elements of Mathematical Logic
1MTAT.0508	Graphs and Complexity
1MTAT.0509	Discrete Mathematics
1MTAT.0510	Combinatorics I
1MTAT.0511	Combinatorics II
1MTAT.0512	Formal Languages
2MTAT.0513	Functional Programming
1MTAT.0514	Logic Programming
1MTAT.0515	Mathematical Logic
1MTAT.0516	Game Theory
1MTAT.0517	Semantics of Programming Languages
1MTAT.0518	Artificial Intelligence I
2MTAT.0519	NP-Hard Problems
1MTPM.0101	Number Theory
1MTPM.0102	Lattice Theory
1MTPM.0103	Ring Theory
1MTPM.0104	Structures of Algebra
1MTPM.0105	Automata and Language
1MTPM.0106	General Topology
1MTPM.0107	Topological Algebras
1MTPM.0108	Analytic Geometry and Linear Algebra
1MTPM.0109	Algebra II
1MTPM.0201	Lie Calculus and Catastrophes
1MTPM.0202	Superior Algebra and Geometry
1MTPM.0203	Analytic Geometry and Linear Algebra
1MTPM.0204	Supergeometry and Supersymmetries
1MTPM.0205	Topological Methods in Quantum Field Theory
1MTPM.0206	Differential Geometry
1MTPM.0207	Non-Euclidean Geometries
1MTPM.0208	Global Analysis
1MTPM.0209	History of Mathematics
2MTPM.0301	Banach Algebras
1MTPM.0302	Functional Analysis I
1MTPM.0303	Functional Analysis II
1MTPM.0304	Functional Analysis III
1MTPM.0305	M-ideals and Property U
1MTPM.0306	Bases in Banach Spaces
1MTPM.0307	Classes of Operators in Concrete Banach Spaces
1MTPM.0308	Tensor Products and Operator Spaces
1MTPM.0309	Topological Vector Spaces
1MTPM.0310	Ordered Normed Spaces
1MTPM.0401	Fourier' Series
1MTPM.0402	Integral of Riemann-Stieltjes
1MTPM.0403	Theory of Integrals
2MTPM.0404	Approximation of Functions
2MTPM.0405	Orthogonal Series
1MTPM.0406	Theory of Functions of a Complex Variable

1MTPM.0501	Methods of Teaching Mathematical Concepts
1MTPM.0502	School Mathematics
1MTPM.0503	History of School Mathematics
1MTPM.0504	Technical Equipment in Teaching
1MTPM.0505	Didactics of Out-of-class Activities in Mathematics
1MTPM.0506	Elementary Mathematics
1MTPM.0507	Elements of Linear Programming in School Mathematics
1MTPM.0508	Higher Mathematics
1MTPM.0509	Structure of Mathematical Problems
1MTPM.0510	Elementary Mathematics from the Higher Point of View
1MTPM.0511	Mathematics Competitions II
1MTPM.0512	Mathematics Competitions I
1MTPM.0513	Elements of Mathematical Logic in School
1MTPM.0514	Cognitivist Views on Teaching of School Mathematics
1MTPM.0515	Didactics of School Mathematics
1MTPM.0516	Statistical Methods in School
1MTPM.0517	Elements of Mathematical Economics in School Mathematics
1MTPM.0601	Calculus I
1MTPM.0602	Calculus II
1MTPM.0603	Calculus III
1MTPM.0604	Topological Sequence Spaces
1MTPM.0605	Theory of Summability
1MTRM.0201	Boundary Value Problems
1MTRM.0202	Numerical Solution of Integral Equations
1MTRM.0203	Free Boundary Problems
1MTRM.0204	Splines
1MTRM.0205	Numerical Methods for Algebra and Analysis
1MTRM.0206	Queueing Theory
1MTRM.0208	Methods of Mathematical Programming
1MTRM.0209	Applied Combinatorial Optimization
1MTRM.0210	Linear Programming
1MTRM.0212	Equations of mathematical physics
1MTRM.0213	Supplementary Chapters of Mathematical Physics
1MTRM.0214	Ill-posed problems
1MTRM.0215	Radiation Transfer, Mathematical Models
1MTRM.0216	Wavelets
1MTRM.0217	Numerical Methods II
1MTRM.0218	Differential Equations
1MTRM.0219	Numerical Methods for Ordinary Differential Equations
1MTRM.0221	Math Software
1MTRM.0222	Logistics
1MTRM.0223	Optimization Methods
1MTRM.0401	Data Processing
1MTRM.0402	Groups and Plasticity
1MTRM.0403	Theory of Optimal Control
1MTRM.0404	Theoretical Mechanics (Analytical Mechanics)
1MTRM.0405	Higher Mathematics
1MTRM.0406	Higher Mathematics
1MTRM.0407	Higher Mathematics
1MTRM.0408	Theoretical Mechanics
1MTRM.0409	Continuum Mechanics
1MTRM.0410	Theoretical Mechanics
1MTRM.0411	Optimization of Elastic-plastic Systems
1MTST.0101	Design of Experiments
1MTST.0102	General Linear Models

2MTST.0103	Statistical Data Analysis
1MTST.0104	Medical Statistics
1MTST.0105	Statistical Simulation
1MTST.0106	Statistical Methods in Historical Science
1MTST.0107	The Elements of Theory of Probability and Mathematical Statistics
1MTST.0108	Base Statistics in Social Sciences
1MTST.0109	Quantitative Analysis in Sociology
1MTST.0110	Basic Statistical Data Analysis
1MTST.0111	Data Analysis I
1MTST.0112	Introduction to Insurance Mathematics
1MTST.0113	Survey Sampling Theory
1MTST.0114	Probability I
1MTST.0115	Introduction to Statistical Data Analysis
1MTST.0116	Biometrics
1MTST.0117	Biometrics II
1MTST.0118	Data Analysis in Geology
1MTST.0119	Introduction to Statistical Data Analysis
1MTST.0120	Probability and Mathematical Statistics
1MTST.0121	Theory of Reliability and Quality Control
1MTST.0122	Methods of Cluster Analyses
1MTST.0123	Time Series Analysis
1MTST.0124	Mathematical Models in Population Genetics
1MTST.0125	Statistical Analysis of Categorical Data
1MTST.0126	Markov Chains
1MTST.0127	Probability II
1MTST.0128	Mathematical Statistics I
1MTST.0129	Mathematical Statistics II
1MTST.0130	Random Processes
1MTST.0131	Multivariate Statistical Analysis

Sotsiaalteaduskond

Faculty of Social Sciences

1SOPO.0101	Introduction to Political Sciences
2SOPO.0101	Social Scientific Literature I
1SOPO.0102	Comparing Political Systems
2SOPO.0102	Quantitative Methods I
1SOPO.0103	Introduction to Democracy
1SOPO.0104	Quantitative Methods
1SOPO.0105	Estonian Political Parties 1905–1940
1SOPO.0106	Estonian political Parties from 1988
1SOPO.0107	Political History of Baltic States
1SOPO.0201	International Relations
1SOPO.0301	Introduction to West European Politics
1SOPO.0302	Introduction to East European Politics
1SOPO.0303	Introduction to Public Policy
1SOPO.0304	Political Theory
1SOPO.0305	Introduction to Political Science
1SOPO.0306	Research Seminar on Ethnic Relations
1SOPO.0307	Introduction to Public Administration
1SOÜS.0101	Comparative Systems
1SOÜS.0102	Theoretical Aspects of Ethnic Minorities
1SOÜS.0103	Introduction to Anthropology

Õigusteaduskond

Faculty of Law

10IAO.0101	Criminal Police
10IAO.0102	History of Criminal Law
10IAO.0103	Criminal Law. Special Part
10IAO.0104	Penal Executive Law
10IAO.0105	Reform of Estonian Criminal Law
10IAO.0106	Participation in a Crime
10IAO.0107	Criminal Law. General Part
10IAO.0108	Principles of Sentencing
10IAO.0201	Investigation of the Scene of Crime
10IAO.0202	Criminology
10IAO.0203	General- and Legal Psychology
10IAO.0204	Tactics of Preliminary Investigation
10IAO.0205	Psychology of Interrogation
10IAO.0206	Methodology of Preliminary Investigation
10IAO.0207	Arrangement of Expert Evidence
10IAO.0208	Legal Protection System of Estonia
10IAO.0209	Introductory Course of Criminalistics
10IAO.0210	Advanced Course of Criminalistics
10IAO.0301	Criminal Procedure
10IAO.0302	Civil Procedure
10IAO.0303	Differences of Criminal Process in Investigation of Juvenile Offenders
10IAO.0304	Drawing up of Legal Documents of Process in pre-trial Investigation
10IAO.0305	Compulsion in Criminal Procedure
10IAO.0306	Introduction to Theory of Legal Procedure
10IAO.0501	Social Welfare Law
10IAO.0502	Constitutional Law
10IAO.0503	International Law
10IAO.0504	International Treaties and Agreements
10IAO.0505	Legal Technique
10IAO.0506	Administrative Law
10IAO.0507	Liability by Administrative Law
10IAO.0508	Local Government
10IAO.0601	Encyclopedia of Law
10IAO.0602	History of Philosophy of Law
10IAO.0603	Problems of General Legal Theory
10IAO.0604	Encyclopedia of Political and Legal Thought
10IEO.0101	Introduction to Ethnography of Law
10IEO.0102	History of Estonian Law
10IEO.0103	History of Legal Institutions in Estonian Republic
10IEO.0104	History of Major Legal Systems
10IEO.0105	Jurisprudential Thought in Tartu University
10IEO.0106	History of European Law
10IEO.0107	Methodology of Science
10IEO.0108	History of East-European Law
10IEO.0301	Private International Law
20IEO.0302	Copyright Law
10IEO.0303	Legal protection of Industrial Property
10IEO.0304	Intellectual Property
10IEO.0305	Legal Fundamentals of Foreign Economic Activity

1OIEO.0306	Roman Private Law
1OIEO.0307	Land Law
1OIEO.0308	Agricultural Law
1OIEO.0309	Management and Cooperation
1OIEO.0310	Environmental Law
1OIEO.0401	Damages
1OIEO.0402	Housing Law
1OIEO.0403	Commercial Law
1OIEO.0404	Civil Law. General Part
1OIEO.0405	Contract Law
1OIEO.0406	Competition Law
1OIEO.0407	Insolvency Law
1OIEO.0408	Company Law
1OIEO.0409	Property Law and Inheritance Law
1OIEO.0410	Transport Law
1OIEO.0411	Family Law
1OIEO.0412	Problems of Family Law
1OIEO.0413	Fundamentals of Law
1OIEO.0501	Labour Law
1OIEO.0502	Labour Contract
1OIEO.0503	Labour Relations in Civil Service
1OIEO.0504	International Treaties and National Labour Law

ÕPPETOOLIDE AADRESSID

Usuteaduskond

Ajaloolise usuteaduse ja ladina keele
õppetool

Ülikooli 18-306, tel. 35-345

Süsteemaatilise usuteaduse ja filosoofia
ajaloo õppetool

Ülikooli 18-306, tel. 35-345

Tegeliku usuteaduse õppetool

Ülikooli 18-306, tel. 35-345

Uue Testamendi teaduse ja kreeka keele
õppetool

Ülikooli 18-306, tel. 35-345

Vana Testamendi teaduse ja heebrea
keele õppetool

Ülikooli 18-306, tel. 35-345

Võrdleva usuteaduse õppetool

Ülikooli 18-306, tel. 35-345

Arstiteaduskond

Anestesioloogia ja intensiivravi kliinik

Anestesioloogia ja intensiivravi
õppetool

Puusepa 8, tel. 28-462

Anatoomia instituut

Inimese anatoomia õppetool

Vana-Anatoomikum, tel. 35-192

Histoloogia ja embrüoloogia õppetool

Vana-Anatoomikum, tel. 35-295

Operatiivkirurgia ja topograafilise
anatoomia õppetool

Vana-Anatoomikum, tel. 35-253

Biokeemia instituut

Üldise biokeemia õppetool

Jakobi 2, tel. 31-150

Meditisiinilise biokeemia õppetool

Jakobi 2, tel. 31-150

Farmaatsia instituut

Farmakognosia ja farmaatsia
organisatsiooni õppetool

Jakobi 14/16, tel. 35-280

Ravimite tehnoloogia ja biofarmaatsia
õppetool

Jakobi 14/16, tel. 35-275

Farmakoloogia instituut

Farmakoloogia õppetool

Vana-Anatoomikum, tel. 32-043

Kliinilise farmakoloogia õppetool

Vana-Anatoomikum, tel. 76-577

Farmakoteraapia ja toksikoloogia
õppetool

Vana-Anatoomikum, tel. 32-043

Füsioloogia instituut

Füsioloogia õppetool

Lutsu 2, tel. 32-045

Kardioloogia kliinik

Kardioloogia õppetool

Puusepa 8, tel. 28-644

Kardiotorakaalkirurgia õppetool

Puusepa 8, tel. 28-480

Kirurgiakliinik

Üldkirurgia õppetool
Puusepa 8, tel. 28-459

Kirurgiliste haiguste õppetool
Puusepa 8, tel. 28-244

Kõrvakliinik

Otorinolarüngoloogia õppetool
Kuperjanovi 1, tel. 30-925

Kopsukliinik

Pulmonoloogia ja ftisiaatria õppetool
Riia 167, tel. 79-561

Lastekliinik

Pediaatria õppetool
Lunini 6, tel. 28-119

Mikrobioloogia instituut

Meditšiinilise mikrobioloogia ja viroloogia õppetool
Vanemuise 46, tel. 30-617

Üld- ja molekulaarpatoloogia instituut

Inimese bioloogia ja geneetika õppetool
Veski 34, tel. 35-387

Immunoloogia õppetool
Veski 34, tel. 76-564

Patoloogilise füsioloogia õppetool
Jakobi 2, tel. 35-279

Nahahaiguste kliinik

Dermatoloogia ja veneroloogia õppetool
Vallikraavi 25, tel. 35-176

Nakkushaiguste kliinik

Infektsioonihaiguste õppetool
Lina 7, tel. 35-103

Närvikliinik

Neuroloogia õppetool
Puusepa 2, tel. 28-249

Neurokirurgia õppetool
Puusepa 2, tel. 28-275

Naistekliinik

Sünnitusabi ja günekoloogia õppetool
Lossi 36, tel. 35-399

Patoloogilise anatoomia ja kohtuarstiteaduse instituut

Patoloogilise anatoomia õppetool
Vana-Anatoomikum, tel. 35-475

Kohtuarstiteaduse õppetool
Vana-Anatoomikum, tel. 35-398

Polikliinik

Polikliiniku ja peremeditsiini õppetool
Gildi 8, tel. 39-820

Psühhiaatriakliinik

Psühhiaatria õppetool
Raja 31, tel. 28-867

Radioloogia ja onkoloogiakliinik

Radioloogia õppetool
Vallikraavi 10, tel. 30-629

Onkoloogia õppetool
Vallikraavi 10, tel. 30-629

Eksperimentaalse onkoloogia õppetool
Vallikraavi 10, tel. 30-629

Silmakliinik

Oftalmoloogia õppetool
Kuperjanovi 1, tel. 30-972

Sisekliinik

Sisehaiguste õppetool
Puusepa 6, tel. 28-686

Reumatoloogia õppetool
Puusepa 6, tel. 28-686

Spordimediitsini ja taastusravi kliinik

Spordimediitsini õppetool
Puusepa 8, tel. 28-207

Stomatoloogiakliinik

Stomatoloogia õppetool
Puusepa 8, tel. 28-362

Tervishoiu instituut

Hügieeni ja keskkonna toksikoloogia
õppetool
Vanemuise 46, tel. 30-631

Tervishoiu korralduse õppetool
Vanemuise 46, tel. 30-631

Epidemioloogia ja biomeetria õppetool
Vanemuise 46, tel. 30-631

Töötervishoiu õppetool
Vanemuise 46, tel. 30-631

Traumatoloogia ja ortopeedia kliinik

Traumatoloogia ja ortopeedia õppetool
Puusepa 8, tel. 28-354

Bioloogia-geograafiateadus- kond

Botaanika ja ökoloogiainstituut

Botaanika õppetool
Rüia 181, tel. 35-151, 34-046

Mükoloogia õppetool
Rüia 181-142, tel. 77-175

Taimeökoloogia õppetool
Lai 40-205, tel. 35-240

Ökofüsioloogia õppetool
Rüia 181-203, tel. 28-619

Geograafia instituut

Geoinformaatika ja kartograafia
õppetool
Vanemuise 46-332, tel. 30-605

Inimgeograafia õppetool
Vanemuise 46-337, tel. 30-613

Loodusgeograafia ja maastikuökoloogia
õppetool
Vanemuise 46-338, tel. 30-679

Geoloogia instituut

Geoloogia ja mineraloogia õppetool
Vanemuise 46-243, tel. 30-607

Paleontoloogia ja stratigraafia õppetool
Vanemuise 46-249, tel. 30-607

Rakendusgeoloogia õppetool
Vanemuise 46-245, tel. 30-643

Geoloogia muuseum
Vanemuise 46, tel. 30-633

Molekulaar- ja rakubioloogia instituut

Biotehnoloogia õppetool
Jakobi 2-101, tel. 35-211

Evolutsioonilise bioloogia õppetool
Lai 40, tel. 35-332

Geneetika õppetool
Vanemuise 46-127, tel. 20-523

Mikrobioloogia ja viroloogia õppetool
Jakobi 2-406, tel. 33-181

Molekulaarbioloogia õppetool
Tähetorn, Eesti Biokeskus, tel. 33-181

Rakubioloogia õppetool
Jakobi 2-407, tel. 33-181

Taimefüsioloogia õppetool
Riia 181-146, tel. 28-021

Üldise ja mikrobiokeemia õppetool
Lai 38-101, tel. 35-173

Zooloogia ja hüdroloogia instituut

Erizooloogia õppetool
Riia 181-130, te. 30-615

Hüdrobioloogia õppetool
Vanemuise 46-303, tel. 30-653

Loomaökoloogia õppetool
Riia 181-183, tel. 30-615

Üldzooloogia õppetool
Vanemuise 46-308, tel. 30-653

Zooloogia muuseum
Vanemuise 46

Filosoofiateaduskond Ajaloo-osakond

Arheoloogia õppetool
Ülikooli 18-132, tel. 35-350

Arhiivinduse õppetool
Ajaloomuuseum, ruum 213, tel. 35-271

Eesti ajaloo õppetool
Ülikooli 18-132, tel. 35-350

Etnograafia õppetool
Ülikooli 18-132, tel. 35-350

Kunstiajaloo õppetool
Ajaloomuuseum, ruum 15, tel. 35-268

Lähiajaloo õppetool
Ajaloomuuseum, ruum 15, tel. 35-268

Üldajaloo õppetool
Ajaloomuuseum, ruum 200, tel. 35-271

Eesti filoloogia osakond

Eesti ja võrdleva rahvaluule õppetool
Ülikooli 18-242, tel. 35-494

Eesti keele õppetool
Ülikooli 18-124, tel. 35-124

Eesti kirjanduse õppetool
Ülikooli 18-137, tel. 35-249

Eesti keele (võõrkeelena) õppetool
Ülikooli 18-024, tel. 35-177

Kirjandusteooria õppetool
Ülikooli 18-134, tel. 35-183

Läänemeresoome keelte õppetool
Ülikooli 18-201, tel. 35-121

Uurali keelte õppetool
Ülikooli 18-201, tel. 35-121

Üldkeeleteaduse õppetool
Ülikooli 18-124, tel. 35-124

Eripedagoogika osakond

Hälvikupedagoogika õppetool
Tügi 78-236, tel. 30-071

Logopeedia ja emakeele didaktika
õppetool
Tügi 78-125, tel. 30-843

Filosoofia ja poliitikateaduse osakond

Filosoofia ajaloo õppetool
Ülikooli 16-208, tel. 35-274

Praktilise filosoofia õppetool
Ülikooli 16-210, tel. 35-365, 35-314

Teadusfilosoofia õppetool
Ülikooli 16-208, tel. 35-274

Germaani-romaani filoloogia osakond

Inglise filoloogia õppetool
Ülikooli 18a-318, tel. 35-218

Klassikalise filoloogia õppetool
Ülikooli 18-211, tel. 35-234

Maailmakirjanduse õppetool
Ülikooli 18-134, tel. 35-183

Saksa filoloogia õppetool
Ülikooli 18a-321, tel. 35-282

Kultuurikeskus

Maalikunsti õppetool
Ülikooli 21, tel. 34-233

Psühholoogia osakond

Arengupsühholoogia õppetool
Tügi 78-330, tel. 30-063

Psühhofüsioloogia õppetool
Tügi 78-331, tel. 30-825

Psühhofüüsika õppetool
Tügi 78-328, tel. 30-825

Pedagoogikakeskus

Hariduskorralduse õppetool
Ülikooli 16-104, tel. 35-442

Haridusteooria õppetool
Ülikooli 16-115, tel. 34-342

Semiootika osakond

Semiootika õppetool
Ülikooli 18a-307, tel. 35-360

Sotsioloogia osakond

Praktilise sotsioloogia õppetool
Tügi 78-319, tel. 30-823

Sotsioloogia teooria õppetool
Tügi 78-319, tel. 30-813

Sotsiaaltöö õppetool
Tügi 78-315, tel. 30-815

Vene ja slaavi filoloogia osakond

Slaavi filoloogia õppetool
Ülikooli 18a, tel. 35-153

Vene keele õppetool
Ülikooli 18a-322, tel. 35-227

Vene kirjanduse õppetool
Ülikooli 18a-302, tel. 35-153

Žurnalistika osakond

Ajakirjanduse ajaloo õppetool
Ülikooli 18-237, tel. 35-188, 33-216

Massikommunikatsiooni ja žurnalistika
õppetool
Ülikooli 18-237, tel. 35-188, 33-216

Füüsika-keemiateaduskond
Eksperimentaalfüüsika ja tehnoloogia
instituut

Optika ja spektroskoopia õppetool
Ülikooli 18, tel. 35-340

Rakendusfüüsika õppetool
Tähe 4-229, tel. 35-338

Tahkisefüüsika õppetool
Riia 142-509, tel. 28-164

Tehnoloogia õppetool
Tähe 4-105, tel. 31-283, 35-328

Füüsika didaktika instituut

Füüsika didaktika õppetool
Tähe 4-304, tel. 78-831

Füüsikalise keemia instituut

Anorgaanilise keemia õppetool
Jakobi 2-221, tel. 35-159

Elektrokeemia õppetool
Jakobi 2-233, tel. 35-165

Füüsikalise keemia õppetool
Jakobi 2-222, tel. 35-161

Keemia didaktika õppetool
Jakobi 2-220, tel. 35-389

Kolloid- ja keskkonnakeemia õppetool
Jakobi 2-440, tel. 35-364

Keskkonnafüüsika instituut

Biogeofüüsika õppetool
Tõravere Observatoorium, tel. 10-152

Dünaamilise meteoroloogia õppetool
*Tõravere Observatoorium, tel. 10-258,
33-623*

Keskkonnafüüsika õppetool
Tähe 4-302, tel. 73-783

Keemilise füüsika instituut

Analüütilise keemia õppetool
Jakobi 2-334, tel. 35-265, 31-263

Bioorgaanilise keemia õppetool
Jakobi 2, tel. 35-112, 35-246

Keemilise füüsika õppetool
*Rävala pst 10, Tallinn, tel.
8/22/441-304*

Teoreetilise keemia õppetool
Jakobi 2-108, tel. 35-224, 35-136

Orgaanilise keemia instituut

Orgaanilise keemia õppetool
Jakobi 2-109, tel. 35-146

Teoreetilise füüsika instituut

Astrofüüsika õppetool
Tähe 4-406, tel. 73-775

Kosmoloogia õppetool
Tõravere Observatoorium, tel. 10-450

Statistilise füüsika ja kvantteooria
õppetool
Riia 142, tel. 28-164

Väljateooria õppetool
Riia 142, tel. 72-279

Kehakultuuriteaduskond
Sportibioloogia instituut

Funktsionaalse morfoloogia õppetool
Jakobi 5-308, tel. 35-229

Spordifüsioloogia õppetool
Jakobi 5-305, tel. 35-197

Spordipedagoogika instituut

Spordipedagoogika õppetool
Jakobi 5-113, tel. 35-104

Treeningõpetuse instituut

Treeninguõpetuse õppetool
Ujula 4-104, tel. 34-186

Majandusteaduskond
Majandusinformaatika ja
-modelleerimise instituut

Statistika õppetool
Nooruse 9-302, tel. 79-935

Ökonomeetria õppetool
Nooruse 9-314, tel. 79-935

Majandusinformaatika lektoraat
Nooruse 9-302/303, tel. 79-935

Majanduspoliitika ja riigimajanduse
instituut

Majanduspoliitika õppetool
Nooruse 9-213, tel. 79-242

Riigimajanduse õppetool
Nooruse 9-413, tel. 79-572

Riigirahanduse lektoraat
Nooruse 9-403, tel. 79-572

Rahanduse ja arvestuse instituut

Finantsarvestuse õppetool
Nooruse 9-308, tel. 79-242

Raha ja panganduse õppetool
Nooruse 9-414, tel. 79-572

Ärirahanduse ja investeringute
õppetool
Nooruse 9-414, tel. 79-572

Analüüsi ja kontrolli lektoraat
Nooruse 9-308, tel. 79-242

Rahvamajanduse ja ettevõtte
majanduse üldteooria instituut

Majandusteooria õppetool
Ülikooli 16-205, tel. 35-359, 33-726

Välismajanduse õppetool
Ülikooli 16-207, tel. 35-261

Ettevõttemajanduse lektoraat
Nooruse 9-413, tel. 79-572

Rahvamajandusajaloo lektoraat
Nooruse 9-413, tel. 79-572

Turunduse juhtimise instituut

Kaubanduse õppetool
Nooruse 9-213, tel. 79-242

Turunduse õppetool
Nooruse 9-209, tel. 79-246

Juhtimise lektoraat
Nooruse 9-209, tel. 79-246

Matemaatikateaduskond
Arvutiteaduste instituut

Diskreetse matemaatika õppetool
Liivi 2-310, tel. 35-409

Informaatika didaktika õppetool
Liivi 2-310, tel. 35-158

Tarkvarasüsteemide õppetool
Liivi 2-309, tel. 35-409

Tehisintellekti õppetool
Liivi 2-310, tel. 35-158

Teoreetilise informaatika õppetool
Liivi 2-308, tel. 35-409

Puhta matemaatika instituut

Algebra õppetool

Vanemuise 46-129, tel. 30-527

Geomeetria õppetool

Vanemuise 46-129, tel. 30-527

Funktsionaalanalüüsi õppetool

Vanemuise 46-204, tel. 30-545

Funktsiooniteooria õppetool

Vanemuise 46-204, tel. 30-545

Matemaatika didaktika õppetool

Vanemuise 46-229, tel. 30-626

Matemaatilise analüüsi õppetool

Vanemuise 46-204, tel. 30-545

Rakendusmatemaatika instituut

Arvutusmeetodite õppetool

Liivi 2-204

Diferentsiaal- ja integraalvõrrandite õppetool

Liivi 2-407, tel. 35-258

Optimaalse juhtimise õppetool

Vanemuise 46-250, tel. 30-651

Teoreetiline mehaanika õppetool

Vanemuise 46-250, tel. 30-651

Matemaatilise statistika instituut

Matemaatilise statistika õppetool

*Vanemuise 46-232, tel. 35-337,
30-641*

Õigusteaduskond

Avaliku õiguse instituut

Kriminaalõiguse õppetool

Ülikooli 18-226, tel. 35-154

Kriminalistika ja kriminoloogia õppetool

Ülikooli 18-226, tel. 35-154

Protsessiõiguse õppetool

Ülikooli 18-226, tel. 35-154

Riigi- ja haldusõiguse õppetool

Ülikooli 18-230, tel. 33-086

Võrdleva õigusteaduse õppetool

Ülikooli 18-230, tel. 33-086

Eraõiguse instituut

Eesti õiguse ajaloo õppetool

Ülikooli 18-311, tel. 35-264

Rahvusvahelise eraõiguse õppetool

Ülikooli 18-310, tel. 35-254

Tsiviil- ja kaubandusõiguse õppetool

Ülikooli 18-310, tel. 35-254

Töö- ja sotsiaalhooldusõiguse õppetool

Ülikooli 18-309, tel. 35-264

Sotsiaalteaduskond

Politoloogia osakond

Üldpolitoloogia õppetool

Tähe 4-215, tel. 35-110

Rahvusvaheliste suhete õppetool

Tähe 4-215, tel. 35-110

Halduspoliitika õppetool

Tähe 4-215, tel. 35-110

Üldsotsiaalteaduste osakond

Antropoloogiline sotsioloogia

Tähe 4-215, tel. 35-110

Haldusmajandus

Tähe 4-215, tel. 35-110

